

༄༅། །ཞེ་ཆེན་ལྔ་རྒྱལ་ཚབ་འབྱུང་མེད་པ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་
བཟང་པོ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་
པོད་བདུན་པ་བཞུགས་སོ།།

ཁམས་ཞེ་ཆེན་བསྟན་གཉིས་དར་རྒྱས་སྤིང་།

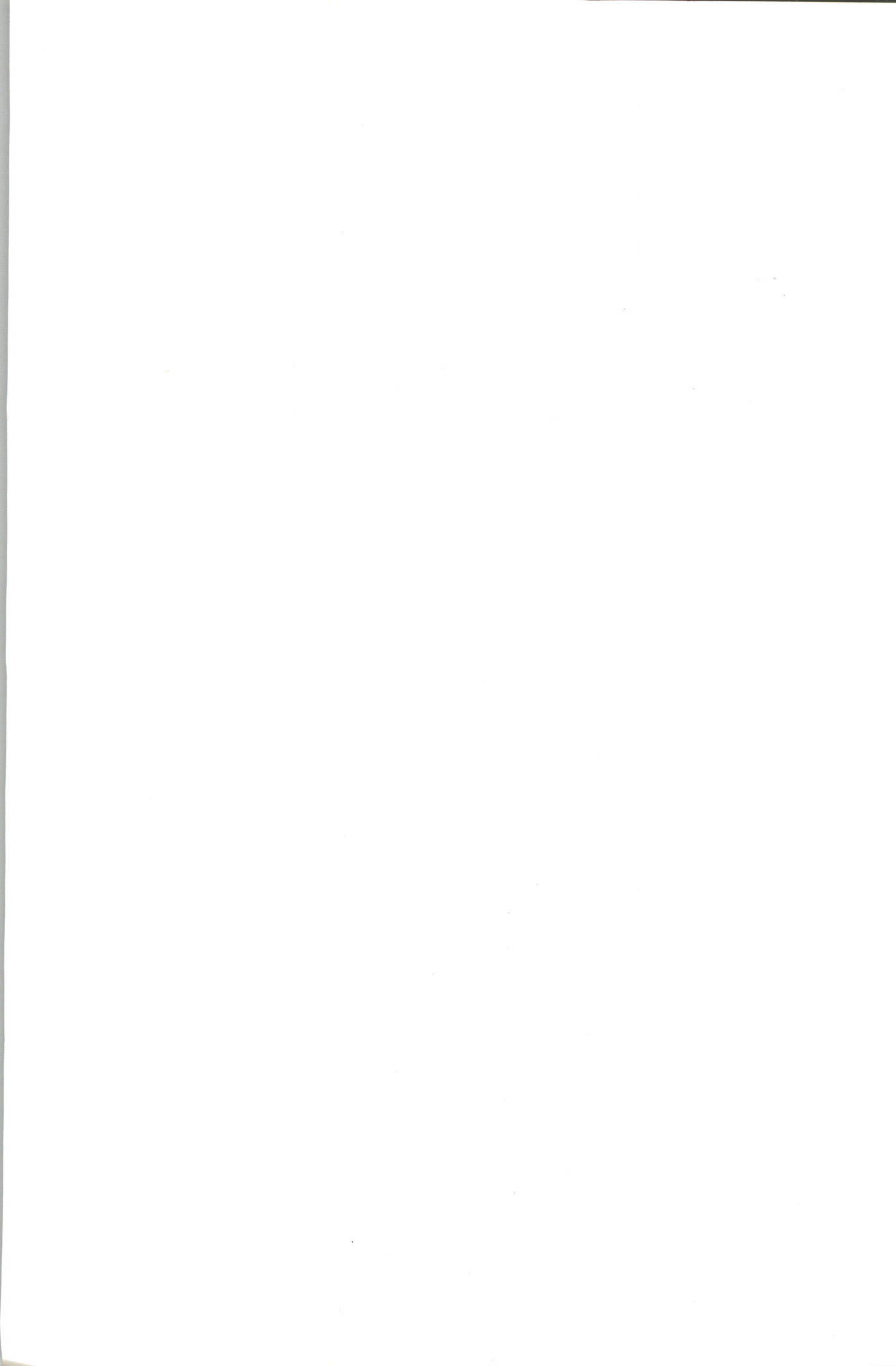

༄༅། །ཞེ་ཆེན་ལྔ་རྒྱལ་ཚབ་འགྱུར་མེད་པ་དྲུ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་
བཟང་པོ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་
པོད་བདུན་པ་བཞུགས་སོ།།

ཁམས་ཞེ་ཆེན་བསྟན་གཉིས་དར་རྒྱས་གླིང་།

༥ རྒྱལ་ཚབ་ལྷུང་མེད་པདྨ་ལྷ་རྒྱལ་ལ་ན་མོ།

Shechen Rabjam Rinpoche

Ngawang Chopal Gyatsho

། བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱལ་ལྷོ་གི་གདུལ་ཞིང་། ལྷོ་གསུམ་མི་མཛེད་ཀྱི་ཆ་གསལ་འཛམ་གུ་གླིང་གི་བྱང་ཕྱོགས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱི་མོ། གསང་སྤྲུག་སྤྲུལ་འགྱུར་པའི་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས། ལྷོ་ནུང་རྡོ་རྒྱུན་གཉིས། བར་ན་ཞེ་རྩེ་གསལ་གཉིས། ལྷོ་ན་ཀམ་དཔལ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི་བྱེ་བྱག་གསང་སྤྲུག་རྗེ་མའི་གདན་ས་ཆེ་རྒྱུའི་ཡ་གུལ། ཞེ་ཆེན་བསྟན་གཉིས་དར་རྒྱས་གླིང་ཞེས་སྤྲུལ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱེལ་གསུམ་གྱི་བྱག་རྩེས་བཀྲ་ཤིས་རེ་ཁ་ཆེས་ཆེར་བཀྲ་བར། མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྤྱི་མཚོག་བཀྲའ་ལས་འདས་པ་བྱོན་པའི་དབུས་སུ་མཛོན་པར་འཕགས་པ། གངས་ལྷོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྩེ་གསལ་གྱི་ཤིང་རྩ་བཀའ་བབས་བདུན་ལྷན་ཡེ་འཛམ་དབྱངས་མཁུན་བཅའི་དབང་པོ་བསྐྱོད་གསལ་མདོ་སྤྲུག་གླིང་པ་དང་། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་འཛམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་མ་དུ་བརྟེན་ཏེ་འཛམ་དབྱངས་མི་ལམ་བྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་བྱགས་སྤྲུལ་བྱེ་བྱ། ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་འགྱུར་མེད་པ་རྒྱ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་གང་གི་གསུང་འབུམ་མདོ་སྤྲུག་རིག་གནས་ཀྱི་མཛོད་ཆེན་འདི་ཉིད། ལྷོ་ཆད་རྩེ་དེའི་སྤྲུལ་གྱི་བྱེ་བྱ་ཞེ་ཆེན་ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་གདན་སར་ཤིང་སྤར་དུ་བཀོད་པ་སྤྲུག་དུས་ཀྱི་སྤྱི་འགོ་བསོད་ནམས་དམན་རྒྱུན་ཉམས་རྒྱུད་ཅུ་བརྒྱུ་ཏུ་སོང་ཡང་། ཕྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་ལུལ་དུ་མགོན་པོ་གངས་དེའི་དགོངས་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཐོབ་ཅིང་བསྟན་པ་ཡོངས་རྩེ་གསལ་གྱི་མངའ་བདག་ཡེ་སྤྱུབས་རྩེ་དེའི་མཁུན་རྩོམ་ཆེ་འཆང་འགྱུར་མེད་ཐེག་མཚོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་གིས་མ་དཔེ་འཛོལ་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཡང་པར་བསྐྱུན་མཛད་ཅིང་བཀོད་ལུང་གི་རྒྱན་ཡང་སྤེལ་བར་མཛད་དེ་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་བྱེལ་སྤྲུག་པའི་སྤྱི་བྱིན་སྤྲུལ་མེད་བསྐྱུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ད་ཆ་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་འཛམ་གླིང་མཐའ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་། ཡང་སྤྱོས་སྤྲུལ་འགྱུར་པའི་ལྷ་གྲུབ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོས་བསམ་སྤྱོམ་པས་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱེལ་པའི་བསྟན་གནས་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་སྤྱོད་གཏེར་བ་ལོ་རེ་བཞིན་རེ་མང་དུ་འགོ་བཙོས། འབྲུལ་མེད་རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ལམ་གནད་གསལ་བོར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་གཟིགས་ཆོག་ཡོང་བ་དང་། དེ་དག་ཆར་སྟོན་མེད་འབྲུལ་ཡིག་ལེགས་ཐོན་གྱིས་དཔེ་དེ་བསྐྱུས་དག་ཡོང་ངེས་དང་། འཛམ་མགོན་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་རྩོམ་ཆེའི་གསུང་གི་ཕྱིན་ལས་འཛམ་གླིང་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་ཁབ་བཅུལ་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ཆེན་པོས། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་རང་བསྟན་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པར་དཀར་པ་ཞེ་ཆེན་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་བསྐྱུ་ཀུན་བཟང་མཚོག་ནས་དེར་རབས་ཀྱི་སྤྱོག་གྲུང་འབྲུལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་པར་སྐྱུན་གནད་བཞིན་ཡོད་པར་ཡི་རང་བསྐྱུས་བཅོམ་བཅོམ་ཕྱིད་བཅོམ་ཕྱིད་ཆབས་ཅིག་གསུང་རབ་འདིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་གསང་ཆེན་སྤྲུལ་འགྱུར་པའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་གནད་གསང་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཀུན་གྱིས་མཁུན་རྩེ་གསལ་བུལ་པས་རང་གཞན་གྱི་འདི་ཕྱི་དོན་འབྲས་རླབས་ཆེན་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་སྟོན་བཅས། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱུངས་བདུན་པར་འབོད་པ་དགོ་སྤྱོང་ངག་དབང་ཆོས་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་ཕྱི་ལོ་

༢༠༡༠ ལྷ་༩ ཆོས་༢༧ བཟང་པོ་ལ།

(Handwritten signature)

གསལ་བཤད་ཅུང་ཅུ།

༡ དེ་ཡང་མི་རིང་པའི་འདས་པའི་ལོ་རབས་འགའི་ཡུན་ལ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
 ལ་ཉམས་རྒྱུ་ཆ་བས་ཆེན་ཐེབས་ནས། དེད་གི་དུས་འདིར་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་གཙན་གྱི་ཁ་ནས་
 བྱེད་ཅུ་ཐར་པའི་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་ཉམས་པ་སྤྱིར་གསོ་དང་མི་ཉམས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
 པའི་ཆེད་དུ་མཁས་པ་དང་ལྟག་བསམ་ཅན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་དུ་མ་པ་དག་གིས་སྤྱིར་བས་ཀྱི་མཁས་པའི་གསུང་རབ་
 ཉམས་སྤྱིས་ལེགས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་སུ་སྒྲིལ་ནས་འགྲེམ་སྒྲིལ་གནང་བ་ཞིན་པ་འདི་དག་ནི་འཆི་ཁ་མ་ལ་སྟོག་
 བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པའི་སྟོག་སྤྱིང་གསོ་བའི་བྱ་བ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་ཁམས་ཞེ་ཆེན་བསྟན་
 གཉིས་དར་རྒྱས་སྤྱིང་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་ཀུན་བཟང་ལགས་ཀྱིས་མཁས་པའི་དབང་ལྷག་ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཆ་བ་
 སྤྱི་ཐེང་བཞི་བ་འགྱུར་མེད་བསྟན་ཅུ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་འདི་དག་དེབ་ཏུ་བསྟན་པ་འདི་བསྟན་གསལ་འོས་ཀྱི་མཛད་
 བ་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཆ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
 སྤྱི་དང་བྱེད་པར་གསང་སྟགས་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་གནས་ལ་ཐུགས་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་
 པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱིས་ཆེན་དུ་མ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་འཇམ་མགོན་མི་ཡམ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་
 བ་ཡོངས་ཚྗོགས་ཀྱི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བའི་གསང་སྟགས་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་བསྟན་པ་ལ་མཛད་རྗེས་སྤྱི་ན་མེད་
 པའི་མཁས་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་གསུང་གི་མཛད་པ་ལ་ཆེད་
 དུ་དམིགས་ཏེ་མཆན་འགྲེལ་དང་ཁ་སྒྲིང་། གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་ཟབ་དོན་རྗེན་པར་བྱུང་བའི་ཡིག་ཆ་ངེས་དོན་
 བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལེགས་བཤད་སྟགས་བསྟན་བཅས་མང་དུ་བཞག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ།
 བཤད་སྟོལ་ལ་ཡང་ངེས་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་མེ་དང་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་སྟོག་གི་སྟོན་མ་འདི་གཉིས་
 ཀྱི་དོན་ཤེས་ན་གསང་སྟགས་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ཡོངས་ཚྗོགས་ཀྱི་གནད་ཟེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་ཡབ་སྤྱིས་གཉིས་ཀྱི་གསུང་དག་ནི་གསང་སྟགས་སྤྱི་འགྱུར་པའི་
 བསྟན་པའི་ཟབ་གནད་ཀྱི་ཉི་མ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྲེན་པའི་སྤྱི་རིངས་དཀར་པོའི་འོད་སྤྱིང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་འཇམ་
 པའི་དབྱངས་དངོས་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཡམ་རྒྱ་མཚོའི་ཡིག་ཆ་དག་ལ་སྤྱིང་བཅོམ་བྱེད་པའི་སྤྱི་གསར་དག་གིས་ཀྱང་
 རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་ལ་ལྟ་སྟོག་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་གནས་སུ་སེམས་སོ། །

གསེར་ལྗོངས་སྤྱི་མ་རུང་དུ་འཆི་མེད་རིག་འཛིན་གྱིས་བྲིས།

ཐོག་མའི་སྟན་སྟོན།

༡ དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པ་བཀའ་སྤྱུལ་ཞིང་།
གསུང་རྩོམ་རིགས་བསྟན་པའི་གཅིགས་སུ་ཆེ་བས་འཕྲོར་ཟགས་སུ་མ་སོང་བར་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྟུང་གོས་པར་ཡང་བཀའ་གནང་ལས་གྲུབ་པའི་བཀའ་འབུམ་འདི་ཉིད་འབྲེམས་
སྤེལ་ཞུས་པའི་ཐོག་མའི་སྟན་སྟོན་ནི།

ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས་ལུང་བསྟན་པ་ལྷ་རྩལ་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་མེས་རིམ་བྱོན་དང་
འབྱུང་སྤྱི་ལོ་བཅའ་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་ཕྱིན་ལས་ཚད་མེད་པ་ལས་
བྱུང་བའི་དེང་སང་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་རིག་གཞུང་ཞེས་མི་རིགས་གཞན་དང་གཞན་གྱི་
མི་སྣ་གཟུར་གནས་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་འབྲམ་ཆུ་ལྷངས་ཏེ་ངོ་མཚར་བའི་གནས། སྟོན་
བྱོན་དམ་པ་ཆོའི་མཁྱེན་ཞུས་རྩལ་དགུ་ཡོད་ཚད་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
ནོར་བུ་མཐོན་ཀ་ལྷ་བུ་འདི་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་འབད་འབད་དུང་དུང་གི་མཛད་འཕྱིན་ལ་གཞིགས་
ན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས།

འོན་ཀྱང་འདོད་བྲལ་སྤྱུག་འཕྲད་གྱི་འཕོ་འབྱུང་ནི་སྤུ་ལའང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་
ལྷོག་མེད་ཅིག་ཡིན་སྟབས། གཅིག་དགུ་ལྷ་དགུའི་ཇ་དྲག་ལས་འབྱུལ་གྱི་འཛིན་བྲིས་བདེ་
ལུན་ཁ་བའི་ལྷོངས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། རྗེ་འབྱུང་བའི་གདན་ས་ཆེན་མོ་འདི་གའི་རིག་གཞུང་ལ་བསམས་
ན་ཀུན་གཟིགས་རབ་འབུམས་གཉིས་པའི་གསུང་འབུམ་བོད་དགུ་ལོངས་པ་དང་། ཀོང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱི་བོད་མ་

གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཡར་འཕེལ་གྱི་གསུང་འབུམ་བོད་ལྷ་ཙམ་དང་། རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་བས་མ་དུ་བརྟེན་ཞེས་མཆོད་གྱི་
 ཅོད་པན་དབྱངས་པ་མ་དུ་བརྟེན་དཔོན་སྤུལ་མཐུན་པས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབུམ་བོད་དུག་ལྷག་དང་། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
 འབུམ་སྤར་ཤིང་སོགས་ནི་ད་ལྟ་མིང་ཙམ་ལས་མེད། གསུང་འབུམ་འདིའི་མ་ཐྱི་ཙམ་ཞིག་ཆོས་བརྒྱད་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་སྟོན་རྩ་
 ལྟར་དཀར་བའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྟོག་དཀར་ངལ་གང་ལའང་སྟོས་མེད་དུ་རྩེ་འབུངས་ཞེ་
 བསྟེན་གྱི་དཀར་འདྲིན་ལས་རྣམ་པ་ཆོའི་སྟུན་ལམ་དུ་འབུལ་ཆོག་ཆོག་བྱུང་འདུག། ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གྱུར་
 མིང་གཏོང་བའི་ན་ཟུག་སྒྲོས་ན་སེམས་སྒྲོང་སྒྲོང་པོ་ལས་ཅི་ཡོད།

དེ་བས་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་རིག་གཞུང་མུར་སྟོབ་དང་རྒྱན་འཛིན་སྤར་གསའི་བྱ་
 གཞག་ལུར་བཤད་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པ། མིག་རྒྱང་རིང་པོས་དཔེ་སྟུན་འགྲེམས་སྟེལ་སོགས་
 ལུས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོབ་གཉེར་བ། ཉམས་ལེན་བ། ཞིབ་འཇུག་པ་དག་གི་སྟུན་ལམ་དུ་
 འབུལ་བྱུང་ན་དོན་དམ་པ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱན་འཛིན་ནམ་བསྟན་
 འགྲོའི་དོན་ཕན་འབྲས་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་མཆོད་ལ་སྤུ་མི་རངས།

ད་ལམ་འདིར་རྟོག་གྲགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རིང་དུ་དོར་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་
 མཁན་རིན་པོ་ཆེ་པདྨ་ཀུན་བཟང་མཆོག་གིས་ལྷ་མ་མགོན་མཆུན་གོང་ཟུང་དང་ཀུན་མཆུན་
 མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་གྱི་བྱ་བོ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟར་རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་
 འགྱུར་མེད་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་ཆོས་ཆོན་ཅི་ཡོད་ལ་དུམ་ནང་བཞུགས་དཀར་ཆག་ནོར་ལུའི་ཕྱིང་
 བར་གཟིགས། འདི་ཉིད། བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་རིག་གཞུང་སྟེ་དང་། ཟུང་པར་དུ་སྤྲུལ་པའི་
 ལྷ་གྲུབ་བམ་ཀུན་མཆུན་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་འཛིན་པ་དག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་
 ཏུ་དགོངས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམ་པའི་སྟུན་ལམ་དུ་འགྲེམས་སྟེལ་གནང་བ་སྟེ།

ལུང་ག་ལག་བསྟར་བྱས་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཡིག་ནོར་ངེས་ཅན་རྣམས་ཐད་ཀར་བསྟུར་བ་

དང་། ལ་ལ་འགྲུག་རྟགས་ནང་ལ་དབེར་ན་འཁུགས་འབྱུགས་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱར་བའི་དེ་
མ་ཐག་གྲུག་རྟགས་ནང་དུ་བསྐྱར་ཡིག་དེ་ཁོལ་བྱུང་དང་། ཆོག་གཅིག་ཐེངས་མང་ནོར་རིགས་
གྲུག་རྟགས་ནང་དུ་སྒྲིག་འཁུགས་འདི་ལྟ་བུ་ལྟས་འདི་ལྟ་བུ་དང་། གསར་བཏགས་
རིགས་ཀྱི་གྲུག་རྟགས་ནང་དུ་(གྲིས་ལྷ་མཆོད་)འདི་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་རིགས་ཀྱི་གྲུག་རྟགས་
ནང་དུ་(ལ་ལྟ་)འདི་ལྟ་བུ་དང་། མ་ཕྱི་ནང་མི་གསལ་བའི་རིགས་གྲུག་རྟགས་ནང་དུ་
[ཡང་མ་དབེ་མི་གསལ་]འདི་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་མཆོད་སྐྱབས་ཡོད། གཞན་ཡང་མ་ཕྱི་ནང་མི་
གསལ་བ་དང་དོགས་ཅན་ཁ་ཤས་སྐྱང་ཡང་རང་སར་བཞག་པ་ལས་ཕྱི་བསྐྱར་རྒྱུ་མི་ཐོགས།
དེ་མིན་དབེར་ན་དགའ་བའི་ཞེས་ལ་དབྱེས་པ་དང་དགོས་པ། རྒྱུ་ཕྱི་ནང་ལ་རྒྱ་ཕྱི་ནང་
རྒྱ་ཕྱི་ལྟ་བུ་དང་། བྱ་ཆོག་དང་བྱེད་ཆོག་གང་ལྟར་རུང་རིགས་མ་ཕྱི་ལྟར་རང་སར་བཞག་
དགོས་པ་ལ་ཕན་ཚུན་བསྐྱར་བ་དང་ཆད་ལྟ་གི་ནོར་པ་སོགས་ནི་བཤགས་ཡུལ་རྣམས་
ཀྱི་མདུན་དུ་མཐོལ་བཤགས་བཟོད་གསོལ་བྱ།

འདི་ལ་ཐེངས་དང་པོ་མཁན་ཀུན་བཟང་བསོད་ནམས་དང་ཕྱན་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཕྱི་དང་
ལན་གཉིས་བསྐྱར་བ་དང་། འབྲུལ་པར་རྒྱུང་ཐོག་ལན་གཅིག་

ཐེངས་གཉིས་པར་དབལ་ཡུལ་བཤད་གྲུའི་དགོ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཕྱི་དང་འབྲུལ་
པར་གཉིས་སྐྱབས་ཆར་གཅིག་དང་འབྲུལ་པར་རྒྱུང་ཐོག་ལན་གཅིག་

ཐེངས་གསུམ་པ་ཞེ་ཆེན་བཤད་གྲུའི་དགོ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དབེ་དང་ཆར་གཅིག་
གཏུགས་པ་དང་འབྲུལ་པར་རྒྱུང་ཐོག་ལན་གཅིག་

ཐེངས་བཞི་པར་ཕྱན་པས་འབྲུལ་པར་རྒྱུང་ཐོག་ཆར་གསུམ་དང་ལྷུས་མཐར་མ་
ཕྱི་དང་འབྲུལ་པར་གཉིས་སྐྱབས་ཆར་གཅིག་ཡང་འབྲུལ་པར་རྒྱུང་ཐོག་ཐེངས་གཉིས་

བཅས་བསྐྱེད་པ་༡༤ ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཞིབ་ཞུས་པ་ཡིན།

སྤར་གིང་པར་དུ་མ་ལོང་པའི་ཕྱན་ཆོག་སྤངས་དང་མ་དཔེ་ནང་མི་གསལ་བ་དང་ལྟེན་ཆད་
རིགས་མཁོ་འདོན་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་མཁན་དག་ལ་སྤྱོད་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

ཕྱན་ནས་ལོ་གཅིག་ལྟ་བུ་རིང་ལ་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་དགའ་ཆོག་སྤངས་ལ་མ་ལྟོས་
པར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལུ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་འབྱུང་བ་འདི་སྐལ་བ་
རེ་བཟང་སྐྱེ་པའི་དགའ་སྤྱོད་དང་འགན་འཁུ་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ཏེ། གཟབ་ཁུལ་གྱིས་སྐྱེ་
འཛིན་དང་ཕོ་ཆོད་ཉམ་ཤིང་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་ཏུ་བསམས་ནས། ཆོག་གསལ་གཉིས་སོགས་
ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཏེ་བརྟེན་སྤྱོད་མཁས་དབང་དང་། ཞུ་དག་ཉམས་སྤྱོད་པ། ཆོས་གྲོགས་
རྣམས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ཏེ་རང་ཞུས་ཅི་ཡོད་གྱིས་ཞབས་ཕྱི་སེམས་གཏིང་ནས་ཞུས་ཀྱང་།
སྤྱོད་སྤྱོད་གི་ཤེས་ཡོན་དང་ཉམས་སྤྱོད་ཞན་པ་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་
རིགས་ཅི་ཡང་ཡོད་ངེས་པས་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་ཕོ་རྣམས་ནས་བཀའ་བཀྲོན་དང་བཅས་
ལེགས་བཅོས་ཡོ་བསྐྱེད་གི་དགོངས་འཆར་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ནས།

༢༠༡༡ལོའི་ཟླ་བ་༥(ཆོས་༩ལ)

༡༡། །དཔལ་མགོན་སྤྱི་མ་འགྱུར་མེད་པ་དྲུག་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་
བསྟན་མཇུག་མགོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་མ་བཅོས་
ཟླ་བའི་རང་མདངས།

མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཆབ་འགྱུར་མེད་པ་དྲུག་འཛིན་མཁས་
གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་དབང་པོའི་སྒྲིལ།

དེ་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེ་སྒྲོན་མཁའ་རྒྱུན་རང་བྱུང་དོ་རྩེ་དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ལ་
ཉེ་བའི་སྐབས། ད་སྟེ་བདག་ནི་རྒྱ་དང་ན་བའི་བྱུག་རྩལ་མནར་བའི་ལུས་འདི་བོར་ནས། བྱིས་པ་
ལུས་ཡང་ཞིང་གོམ་ཚོ་བདེ་བ་ནད་ཀྱིས་མི་གཅོར་བ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་སྤང་ན་དགའ་བར་འདུག ཅིས་
ཐེབས་པ་དང་། ཡང་པེད་རང་ཆོ་མགོ་རྟིང་གཉིས་ཀར་བསྟོས་ཤིང་ཆོས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གིན་ཏུ་ཕྱི་བས་
ཐར་བ་ཐོབ་དགའ་བར་འདུག སང་ཕྱི་རེས་སྐྱེ་རན་འདྲ་སྤྱིད་ན། ཤ་འདི་ཟ་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་
ན་ཨེ་རེ་གི་གསུངས་ནས་ཐུགས་སྐྱོ་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཆེར་མཛད་པ་དང་། ཞབས་འབྲིང་བ་དག་
ལ་སྐྱ་རམས་པའི་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་། བྱུང་བར་གསོལ་དཔོན་པདྨ་རང་བྱུང་ལ། ད་
ནས་བྱིད་རང་འདིར་སྤྱོད་དགོས་མེད། རྟོ་ཞིག་ཏུ་སོང་ལ་ལོ་ཆེན་བི་ཇ་ཡའི་མདུན་ནས་རིག་གནས་
ཐུན་བུ་རེ་ཨེ་ཤེས་ལྟོས། ང་དང་ལྷུ་རུ་འབྲད་འོང་ཞེས་གསུང་གི་ཐ་མ་ཞལ་ཆེམས་སྟུལ།

མ་རྟུ་པ་རྩྱེ་ཏེ་འགྱུར་མེད་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་སྒྲས་ཨ་གྲོ་སྐྱ་རམས་པའམ་ལོ་ཆེན་
བི་ཇ་ཡ། བཅུ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁུན་རབ་ཀྱི་པདྨ་རྣམ་པར་རྒྱས་ཤིང་རེས་དོན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
དགོངས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་དམ་པ་གང་ལ་ཞུ་ཡིག་དང་པཎ་ཞུ་བཅས་གནང་བའི་བྱུར་འཛིན་
ཐུག་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲས་པའི་ནང་དུ། ཨེ་མ་རྟོ། རོ་བོ་ཀ་ནས་དག་སོགས། མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་
སྟེ། །ཅུ་གསུམ་སྐབ་པའི་རྣལ་འབྱོར། །དུས་སྒྲིག་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ། །རང་རང་མོས་འདུན་གར་
གཏད། །སྐྱེ་སྤྱིད་བཟུང་བར་གདོན་མི་ཟ། །ཞེས་གྲུབ་དབང་སྒྲས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཁས་གྲུབ་
ཆེན་པོ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྷན་པ་དམ་པ་གང་གི་གཞིས་ཀར་ཐུགས་གཏད་དེ།

སྒྲིབ་པའི་ཡལ་ནི་སྤྲུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལོ་ཆེན་པོ་ཇ་ཡ་སྟེ་ཁོང་གི་དག་པའི་སྤྲུང་བར། མཁའ་
 འགོ་གེལ་དགར་དོ་རྩེ་མཆོ་ཡིན་ཟེར་བ་གི་ཐོད་འཛིན་ཅིང་གར་སྤྲུལ་པ་སྤྲུར་བ་གཅིག་གིས་སྤྲུང་བུང་ས་
 གསལ་མི་གསལ་ལུང་རུས། ཨ་ཏོ་མ་དུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཏོ། སྒྲིབ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལས། འགགས་
 མེད་ཤར་བའི་ལུ་མོ་ང་། རིག་པའི་ལུ་ཆུང་སྒྲིབ་ཕྱིར་འོང་། ཞེས་དང་། ད་དུས་བདུད་འཛོམས་རོལ་
 པ་རུལ་། ཏྲ་བདུན་ཆེབས་ནས་སྤྲིང་བཞི་ཉུལ་། གདུལ་བྱའི་ཞིང་ས་འཆོལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་། ཞེས་སོགས།
 ཁྱེད་ཀྱི་འཛོམས་རོལ་པ་རུལ་ཞེས་ནས་སྤྲིང་གི་གསང་མཆོན་ཡིན། གཙུབ་བན་ནས་མཁའི་སྤྲིང་པོ་བྱིས་འདིར་
 སྤྲུལ་བུང་ས་པས་བར་ཆད་སེལ་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཕྱོགས་སྤྲུལ་བྱིས་སྤྲེལ་དགོས་ཚུལ་དང་།
 ཡང་རང་རེའི་བྱིས་དུ་ཆུལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱོན་རྒྱ་མེད་ཟེར་ནས་མི་མང་པོས་བྲི་བཤམས་པ་དང་།
 གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་མི་སྤྲུག་པོ་དར་ཐོད་ཅན་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་སྤྲུང་བ་གཅིག་གིས་དར་ཁ་དོག་
 སྤྲུལ་ཆོགས་སྤྲུག་པ་ཅམ་ཞིག་འདུག་པ་ཕྱག་མདུད་རྒྱ་ཡིན། ད་ནི་རེ་ཞིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་ཉར་ཆོགས་དགོས་
 པ་ཡོད་ཟེར་ནས། ཕྱག་ཏུ་སྒྲིབ་བྱུང་བའི་ཕྱགས་སྤྲུང་དང་།

ཡུམ་ནི་དཔའ་རུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆེ་ཞིང་ཡ་རབས་དྲ་མའི་རིགས་བརྒྱད་འབྲོང་བ་དཔོན་ཆང་
 གི་ལུ་མོ་ནས་མཁའ་སྒྲོན་མ་ཞེས། ཨ་མི་རྟེ་བ་དུང་གཅིག་མ་ཆི་དུང་གཉིས། སྤྲིང་དུང་གཅིག་བརྒྱ་
 ས་དུང་གཅིག་བཀའ་ཐང་བསྤྲུལ་བ་ལེའུ་བདུན་སོགས་རྒྱུན་དུ་ཁ་ཏོན་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་
 དད་པ་དང་དག་སྤྲུང་ཆེ་བ། དམན་ལ་བརྩེ་ཞིང་ལུང་མེད་ངན་པའི་སྒྲོན་གྱིས་མ་གོས་པ་གཏོང་ལ་
 གོམས་པའི་སྒྲོ་ཅན་དེ་ཉིད་དང་། ཡུམ་སྤྲུལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཡུམ་ལ་ངོ་མཆར་བའི་རྟགས་མཆོན་ཤར་
 རེའི་མཁའ་ངོས་ལ་དར་དགར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་ཤར་གྱིས་བྱུང་བས་རང་གི་ཡུམ་ལ་ད་གྱིས་པའི་
 མོད་། དར་ཅིག་ཤེས་པ་བརྒྱལ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། གཉིད་ལས་སད་པ་ནའང་ཡུམ་སེམས་ལ་སྤར་
 མེད་པའི་དགའ་བདེ་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲིས་ཤིང་ཡུམ་གྱི་ཟོ་མདོག་རྒྱས་པ་དང་། ཡུམ་མི་ངལ་ཞིང་།
 ཡང་བ་སོགས་གྱུར། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༨༧༡རབ་བྱུང་༡༥པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲིས་བདག་ཅེས་པ་ཡུགས་མོ་
 ཡུག་གི་ལོར་ཏོར་ལྷ་བཙུ་གཉིས་པ་ཡུག་པའི་ཕྱི་མའི་ཆོས་༡༤ལྷ་ཐོག་དང་སྤེད་གཤིང་ཆར་གཏོགས་
 རྩོགས་ཀྱི་མཆོ་ཡུང་ཞེས་པའི་གནས་སྤྲུལ་ཤེས་གཟའ་ལྟའི་བྲུ་མ་ཤར་བའི་འབྲོང་ཆེ་ཆུང་སོགས་སྒྲིབ་
 པ་ལུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་ཉིན་ལ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངལ་ལས་གྲོལ་བའི་མོད་ལ། འཇའ་སྒྲིན་

འགྲུལ་མེད་པ་དྲུག་མ་རྒྱུ་གི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟན་མཇུག་མགོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་།

ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་མཁའ་དབྱིངས་མཛེས་ཤིང་སྒྲིན་སྒྲིའི་དབྱངས་སྒྲན་ལུང་ཙམ་
ལ་ལུང་པེར་གྲགས། དེ་ཡི་ཚེ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལོ་ཚེན་བེ་ཇས་ཁྱུས་དང་ཤེས་རབ་འཕེལ་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་དང་བར་ཆད་བསྐྱུང་བའི་རྣམས་སྒྲགས་སོགས་ཕྱག་བཞེས་
གནང་ནས་ཚེ་རིང་འབྲུག་རྒྱལ་ཞེས་མཚན་གྱི་ཅོད་པར་གསོལ་བ་སོགས་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་
དགའི་ཕྱོགས་སུ་བསྒྲིགས་པར་མཛད། དེ་ཡང་ཕྱུ་མས་ཚོས་གོས་ལྟར་དགྱིས་བ་དང་། སྒྲན་བྱུང་
རྟོ་རྟེན་ལྟ་སྟངས་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་། སྒྲ་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲག་རིས་བཀྲ་བ་སོགས་དེ་མཚར་བའི་དྲགས་
མཚན་དོམ། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱི་བཀུར་སྟོ་རིམ་གྱི་སྒྲན་སྒྲུལ་ཚོགས་པའི་ཞབས་འདེགས་
བཅས་ནང་དུ་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་སྟོབས་འཕེལ་བའི་ཐབས་དང་བྱི་རུ་སྒྲ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་འཕྲོད་
བཞེས་གང་ཆའི་བསྐྱེད་བསྐྱིངས་ཤིང་། རྒྱལ་སྤྱོད་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་གཏོང་ནས་གཞན་པོར་
བརྟེ་ཆེན་སྟོང་རྟེན་ཁུར་ཆེན་བྱུང་བྱེད་ཀྱང་བྱི་བ་དང་དོར་བ་མེད་པ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་
སེམས་ཅན་བསད་པའི་ཤ་ཁྲག་ལ་མི་དགེས་ཤིང་། དངོས་སུ་བཞེས་པ་ལྟ་ཞོག་དྲི་ཙམ་བྱོ་བ་དང་།
ཤ་ཡི་དྲི་མས་སྒྲགས་པའི་སྟོང་ཅན་གཙང་དག་མ་བྱུང་བར་གསོལ་བ་ཕྱག་ལ་སོགས་བསྐྱོལ་བ་ན་དེའི་
རོ་ལྷགས་ལ་སྒྲིན་པས་ཀྱང་སྒྲ་ཁམས་མི་དྲངས་བར་གྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་གསོད་པ་སོགས་
གཟིགས་པ་ནས་སྟོང་རྟེན་ཤུགས་ཀྱི་གདུང་བའི་སྒྲན་ཆབ་ཆར་དྲག་པོ་ལྟར་བསེལ་ཞིང་ཐབས་ཅི་
རུས་ཀྱིས་སྒྲོག་བ་དང་། སྒྲ་གཞིས་སོགས་ལ་ཤ་གཙོད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། ཐ་མལ་
བྱིས་པའི་སྟོང་པ་གཏོན་ནས་མི་གནང་ཞིང་། པདྨ་འདམ་ན་གནས་ཀྱང་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པའི་དཔེ་
ལྟར་དམ་པའི་ངང་རྒྱལ་ལ་ཉེས་དྲིས་གཞན་ཀྱང་མི་མཛའ་ཞིང་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནས་དུས་
འདྲའ་བ་ཞིག་བཞུགས་པར་གྲགས་སོ། །

དེ་ཡང་སྒྲ་སྒྲིའི་རྣམས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་བདེ་གསེགས་ལྷ་ངན་མེད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་རབ་འབྲུམས་
ལྟ་བར། སྒྲིབ་བྲལ་མཁྱེན་པའི་དྲངས་ཤེལ་གྱི་དོགས་སུ་མཚོག་སྒྲལ་ལྟོ་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས་པའི་གསལ་
སྒྲུང་བརྟན་པོར་བྱུང་བ་དང་། སྒྲ་འགྲུར་བསྟན་པའི་གཙུག་རྒྱན་རྟོགས་ཆེན་བཞི་པ། སྒྲིན་སྒྲིང་
ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་འགྲུར་མེད་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་དང་། འཇམ་མགོན་གོང་སྒྲལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཡེ་
ཤེས་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཨོ་རྒྱན་རང་བྱུང་རྟོ་རྟེན་ཡང་སྤྱིད་འབྲུལ་མེད་དུ་བཀའ་བཀྲོས་བ་

བཞིན་དཔལ་གྱི་མགལ་ནས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན། ཟུང་པར་དུ་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་
 གྱི་གཙུག་རྒྱན་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བརྩེའི་དབང་པོས། རྟོན་འདི་ལ་ནི་ལན་བརྒྱར་བརྟགས་ཀྱང་
 རོར་བ་མ་མཆིས་ཤིང་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཞབས་སོར་བཀོད་ན་རྟོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 པའི་བཀའ་ལུང་དྲོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པར་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བཅིངས་ནས་འགྱུར་མེད་པ་དྲུག་བསྟན་
 འཛིན་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་དབང་པོའི་སྤེལ་ཞེས་པའི་མཚན་འབུལ། ཞབས་བརྟན་གྱི་བདེན་ཆོག་ཤིས་
 དབྱངས་བཅས་སྤུལ་པར་མཛད་པ་ལྟར། རོར་བ་དགུ་པའི་ཆོས་གཟུང་སྒྲུབ་འབྲོད་སྒྲུབ་དགོ་ཞིང་
 ཤིས་པ་འཛོམས་ཉིན་སྤྱི་འགྱུར་བཤད་སྒྲུབ་བཀའ་གཏེར་གྱི་རྒྱ་ཁྱུང་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་ཏུ་འབྲིལ་
 པའི་གདན་ས་ཆེན་མོར་འཛིགས་མེད་གདོང་ལྡན་བཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱི་ཆེན་པོར་ཞབས་པད་འཕྲོད།

ཡོངས་འཛིན་སྒྲུ་གོང་མའི་ཉེ་གནས་སུ་བོ་པདྨ་དབང་ཆེན་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་གྲོག་ནས་བརྩམས་
 སུམ་རྟགས་དག་གསུམ། སྒྲ་ཀུ་ཅན་དབྱངས་གསུམ། ཅིས་དཀར་ནག་སྤེབ་སྒྲུབ་སྟན་དག་སོགས་
 དང་། རྩོགས་ཆེན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་པདྨ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོ་རྒྱལ་གྱི་དངོས་
 པོར་སྒྲུབ། མཚན་འགྱུར་མེད་པ་དྲུག་རྩམ་རྒྱལ་ཞེས་གསོལ། ཆོགས་ཕྱི་མ་བསྟན་རྩོགས་ནི་དགོ་མང་
 མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ལས་སྒྲོབ་ཟུར་མང་དུང་སྤུལ་ཀམ་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་ཕྱིད་སོགས་དང་
 པའི་དགོ་འདུན་གྲངས་ཆང་པའི་དབུས་སུ་སྤྱི་འགྱུར་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་མཁན་
 ཆེན་ཞི་བ་མཚོའི་སྤོམ་རྒྱན་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་རྩམ་སྤྱིའི་བཀའ་དྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ལེགས་པར་བཞེས།
 དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱ་རགས་རྩམས་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པ་མིག་གི་འབྲས་སུ་ལྟར་བསྒྲུངས་པས་རྒྱལ་བྱིམས་
 ཀྱི་ལུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་ཤིང་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཀྱན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར།

མེ་མོ་ཕག་གི་ལོའི་མགོ་ལྷ་པའི་ཆོས་དགུ་ལ་མཁས་དང་གྲུབ་པ་མང་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས་
 པའི་གནས་རྫོང་སར་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ཅེ་སྤྱི་ནུ་ལེན་དྲ་གཉིས་པར་བསྟགས་པའི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་ག་ལ་
 བར་ཆག་ཐེབས་ནས་ལྷ་པ་དེའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་པོར་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 པདྨ་གར་དབང་སྤྱོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གསེར་ཞལ་འཇལ་ཞིང་ཕྱག་རྟེན་མཆོད་རྩམས་སུལ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག་མདོ་རྒྱུད་བཀའ་གཏེར་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་བདུད་ཅིས་རྩེས་འཛིན་གུས་ཕྱག་དང་བཅས་ཏེ་
 གསོལ་བ་བཏབ་པས། འཇམ་མགོན་རྩམ་སྤྱང་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་ཡི་ཕྱིང་བར་སྒྲོན་ལམ་

འགྱུར་མེད་པ་དྲུག་མ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱམ་ཐར་མདོར་བསྟུན་མཇམ་མགོན་རྒྱམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་།

འབྲེལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མཁྱེན་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་རྗེས་འཛིན་ཆོག་པའི་གསུང་མཆིད་ཨུ་དུམ་ལྷ་ར་ཐོད་དུ་བཅེངས།

དེ་བཞིན་དུ་མངའ་བདག་ཆངས་པ་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་བསམ་བཞིན་སྒྲིབ་བཞིས་པ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོའི་མདུན་དུ་ཐེབས་པའི་ཆེན་འཇམས་དབྱངས་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཕྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་ཀྱིས་གཟིམས་སྒྲིའི་ནང་ལོགས་སུ་དྲི་ཞིམ་པོའི་སྒྲོས་རིང་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱམས་ནས་བསུ་བའི་ཚུལ་དང་བཅས་ཕྱོན་པའི་ཆོ། གུས་པའི་ལྷ་ཕྱག་གིས་བརྟུང་པ་ན། བརྩེ་ཆེན་ཕྱགས་རྗེའི་དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་དང་། མཇལ་དར་ཅེ་སྒྲོད་སོགས་སྒྲར་ནས་འདྲིས་པ་ལྷ་ལུང་གཟུགས་བཟོས་ཕྱན་མིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་དང་། ཕྱག་ཏེན་མཚུལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ་ཞིང་། ཕྱན་མོང་ཕྱན་མིན་གྱི་གསུངས་གྲོང་ཞིབ་རྒྱས་གནང་བའི་ཉིན་དེ་ཉིད་ནས་ཁྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲི་དཔལ་ཆེན་པོ་བར་ཆད་སེལ་བའི་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་དཔལ་ཆེན་དོ་རྗེ་གཞོན་ནུ་ཀྱན་མཁྱེན་རོང་ཟོམ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྒྲོལ་ལས་ལྷང་བའི་སྒྲིན་དབང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་འཕར་ཕྱེས། སྒྲིར་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་རྒྱམ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་དང་པོ་ཐོས་པ་ཅམ་ནས་ཆེ་རབས་ནས་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མར་སོང་གཤིས་རྗེ་འདི་སྒྲིན་སྤྱ་ཡང་བཟོད་མེད་ཀྱི་མོས་གུས་ཆེན་པོ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་མར་མཇལ་བ་ཉིད་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིང་གིས་རང་འགག་ཏུ་འགོ་བ་ལྷ་ལུས་མོས་གུས་ཀྱི་རྒྱང་ཚུགས་པས་ཐོག་མའི་ཏེན་འབྲེལ་ལོགས་རྒྱའི་ཕྱོགས་སུ་ངང་གིས་འགྲིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ཡང་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྲིར་བ་ཆེན་པོ་ཡ་པ་འོད་གསལ་མདོ་སྟགས་གྲིང་པའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་བཀའ་གདམས་སྒྲོ་སྒྲིང་གི་ཟབ་བྲིད་རྒྱ་ཆེར་དང་། རྒྱལ་སྐུས་ཐོགས་མེད་གསུང་སྒྲོ་སྒྲིང་དོན་བདུན་མ། མན་ངག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གིང་རྟ་གཅིག་ལུར་གྱུར་པ་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་གྲིང་པའི་བཀའ་འབུམ། དགོངས་གཏེར་གྲོང་ཆེན་སྒྲིང་ཏིག་གི་རིགས་འདུས་རྩ་དབང་རྒྱས་པ་དང་མཐར་གྲོང་སྒྲིང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱབས་གདམས་གཏད་ཕྱན་མིན་ཀྱང་མཇུག་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ཀྱི་རྩ་བ། དེའི་རྒྱས་འབྲེལ་གིང་རྟ་རྒྱམ་གཉིས་རྩ་འབྲེལ་སྟགས་མའི་སྒྲིང་ནས་བཤད་ལུང་རྒྱས་པ་དང་། ཟུང་པར་དོ་རྗེ་ལུར་པའི་བཀའ་གཏད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་བྲིད་ལུང་བཅས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཆེད་དུ་བསྐུལ་ནས་ཕྱིན་ལས་ལུར་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིའི་བཀའ་བབ་

སྒྲོབ་དཔོན་པ་ལྟ་ཏེ་དང་། བོད་ཡུལ་དུ་ཕུར་པའི་གྲུབ་བརྟེན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལང་ལབ་བྱང་ཆུབ་
 རོ་རྗེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱལ་པ་སྤྱི་སྤྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷག་པའི་ལྷ་འདི་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་ཡིན་
 བས་གདན་སར་ཐེབས་པ་དང་འདིའི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཚད་ལྡན་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཏྲགས་རྣམས་རྫོགས་
 པ་དང་སྒྱུན་སྟེན་བཅས་གྲུབ་པར་གྱིས་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ། འཇམ་མགོན་གཏེར་ཁ་ཚོག་བདུན་གྱི་
 སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོས་བདག་དུའང་ལུང་གིས་ཟིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྗེའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ། ལྷ་རོ་
 མཁའ་སྤྱོད། ཀམ་པ་དབང་ལྷག་རོ་རྗེས་བྲིད་ཡིག་ དུགས་པོའི་ཐར་རྒྱན་བཅས་རྗེ་འདི་ལས་གསར་
 རྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་བཀའ་གཏེར་མདོ་སྟགས་རྒྱ་མཚོའི་དབང་ལུང་བྲིད་གདམས་སྟགས་གསན་རྒྱ་གཞི་
 ཏུ་ཆེ།

༥ རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་འཇམ་མགོན་སྒོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས། རིན་ཆེན་གཏེར་
 ཀྱི་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོས་འཁོར་གཉིས་པ་རྫོང་སར་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ཅེར་གནས་བཅུའི་ལྷ་ཁང་དུ་གསུངས་
 ཏེ། འཇམ་མགོན་མཁུན་བཅུའི་དབང་པོས་མ་གསན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིམས་ཆུང་དབང་ཁང་དུ་
 ཐེབས་ཏེ་གསན་པ་ནི། གཏེར་མཛོད་བཀའ་རྒྱ་བོད་གསུམ་དང་། རྒྱུད་མ་རྒྱུད་འབུམ་བོད་ཆེན་ཉར་
 ལུ། བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་འདུས་དབང་ཆེན་དང་གཏེར་གཞུང་བོད་དགའའི་ལུང་སྟགས་གསན་སྐབས་
 མེ་ཏོག་ཤར་ཡང་དག་ལ་བབ་སྟེ་གསང་མཚན་རོ་རྗེ་དབང་མཚོག་ཐིན་ལས་འདུས་པ་རྩལ་ཞེས་གནང་།
 དེ་རྗེས་ཁ་སྐོང་གྲོགས་བཅས་སུ་མ་རྩམ་ཅུ་སྟོར་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲིན་གྲོལ་རྒྱལ་ཏེན་བཅས་བྱུར་མང་དུང་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ཚོས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་མདུན་ནས་གསན་། སྤྱི་མ་དགོངས་འདུས་གསེར་ཚོས་ཆེན་མོའི་
 སྒྲུབ་དབང་ཅ་འདྲ་རིན་ཆེན་བྲག་ནས་རྒྱལ་དབང་བཅོ་ལྷ་པ་དང་། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་དབང་མཚོག་
 སྟགས་སྟོན་འཁོར་རིག་འཛིན་འདུས་པས་གསན་སྐབས་འཇམ་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་ཕུན་ཚོགས་ལྷ་
 ལྡན་གྱི་གསུང་བཤད་རྒྱས་པར་གནང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིང་ཐིག་ཡ་བཞིའི་དབང་བྲིད་ཡོངས་
 རྫོགས་གསན་། ཤེས་བྱ་ཀུན་བྱལ་ཅུ་འགྲེལ་དང་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་
 ཞིབ་གཟིགས་མཛོད་ཅེས་བྱག་དཔེ་གནང་བར་ཞིབ་མོར་གཟིགས་ནས་བྱག་དཔེ་སྤྲོ་ཕུལ་ཏེ་རྒྱལ་
 བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིག་གཅེས་དགུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་གསང་
 མཛོད་ཆེན་པོར་ངེས་ཤིང་སྤྱི་མ་ཞུས་པས། ཐོག་མའི་མཚོད་བརྫོད་དང་། བཅུམ་པར་དམ་བཅའ་

འགྱུར་མེད་པ་དྲུག་མ་རྒྱུ་གི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུན་མཇུག་མགོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་།

བདེ་མཁུག་གི་རྩོམ་བྱང་སྟེང་ནས་ལྷགས་བཤད་མདོར་བསྟུན་དང་། དཔེ་རྣམས་དཔུ་ཐོག་ཏུ་བཞག་
ནས་བཀའ་རྒྱ་གདམས་གཏད་སྟོན་ལམ་གྱིས་བཞོན་རྒྱས་པར་དང་ཕྱིན་ཆད་དབང་བྱིད་གང་ལས་
གསལ་གྱང་བརྒྱད་པ་ཁོ་བོ་ལ་གཏུགས་ཆོག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་། ཆོས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་པད་དཀར་
རྩིང་བུ་ལས། གདམས་མཛོད་སྤུལ་པའི་གྲོགས་བཅ་ཆེན་པོར་བཀའ་ཡི་བསྟུ་བ་མཛད་དེ་དུས་ཀྱི་
མཐར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་བཀའ་གཅིགས་ཕྱག་རྒྱས་རེ་ཁ་བཏབ་སྟེ། བདག་གིས་གྱང་འཇམ་
མགོན་དོ་རྩེ་མཆང་དངོས་ལས་གདམས་གཏད་ཕྱན་མིན་དང་། ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་
བཀྲ་གིས་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་སྟོན་གྲོལ་ཆང་སྤྱགས་སུ་ཐོབ་པའི་སྤྱལ་བཟང་ཉམས་སུ་མྱོང་
བས་དལ་རྟེན་སྟོང་པོར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་འཇམ་མགོན་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་
གཏེར་ཡང་དག་ཉེ་རུ་ཀའི་གསང་བ་ཕྱགས་ཀྱི་ཏྲུའི་ཅ་བའི་ཆོས་བདག་དང་། འཇམ་མགོན་ཟབ་
གཏེར་གྲོ་ལོད་གསང་སྤྱབ་ཀྱི་དབང་བྱིད། བཀའ་རྒྱད་སྤྱགས་མཛོད། རྟིང་མ་རྒྱད་འབུམ་གསལ་
པ་སོགས་རྒྱས་པར་རྟོགས་བཞོན་དད་པའི་འཇུག་དོགས་སུ་གསལ།

༡ ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། འཇམ་དཔལ་རྩོགས་ཆེན་སྟོར་དང་། བཀའ་བརྒྱད་
རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ཞུ་བསྟུལ་མཛད་དེ་བཤད་བྱིད་གསལ་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཆེ་བདག་གི་བསྟོན་
སྤྱབ་གྲོལ་སྤྱབས་དངོས་གྲུབ་ལེན་ཆོག་སྤུལ་བ་དང་དབང་སྤྱར་བྱིན་རྒྱབས་ཕྱན་མིན་མཛད། ཕྱགས་
དམ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་དབང་སྤྱར་དང་། མཁས་འཇུག་སོགས་རྩེ་
སྤྱ་མ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ལུང་དང་། མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་
དཀའ་གནད་དོགས་གཅོད། ཉམས་བཞེས་སྟོར་གྱི་དོགས་སེལ་སོགས་གནང་ཞིང་། ཕྱགས་དམ་
ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་བཤོ་སྤྱོད་སོགས་ཡང་ཡང་གནང་ཞིང་ཕྱགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར། ཡང་དག་
གསང་འགྲེལ་སོགས་གསུང་གནད་གལ་ཆེ་རིགས་བཤད་ལུང་མཛད་མ་ཐུབ་པ་དུ་མའི་གཏད་རྒྱ་ཕྱིན་
རྒྱབས་སོགས་གནང་བས་ཆེས་ཆེར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་གཙུག་གི་སྤྱ་མ་ཕྱན་མིན་དུ་གྱུར།

༢ འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་རབ་འབྱུམས་ལུ་པ་འགྱུར་མེད་པ་དྲུག་ཐོག་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་ལས་སྟོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འབོགས་ཆོག་ རྒྱལ་བཀའ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟུག་
ལུང་ཡོངས་རྩོགས། སྤྱ་མ་ཡང་ཏིག་གི་དབང་ལུང་བྱིད། དོར་སེམས་ཕྱགས་སྤྱབ། ཨ་ཏི་ཟབ་དོན།

གཤེན་རྗེ་དྲེགས་འཛོམས་སོགས་སྒྲིན་གཏེར་པལ་ཆེར་གྱི་དབང་ལུང་བྲིད། འདོད་ལུང་དབང་ལུང་།
སེམས་སྒོར་གི་དབང་བྲིད་ལུང་། དལ་གསོ་སྒྲོར་གསུམ། བ་རག་དོད་སྒྲུགས། སྒྲུ་འབྲུལ་ཞི་བྲོ།
གཤེད་དམར་རྒྱམས་གྱི་དབང་ལུང་། རཏ་ལུར། དགའ་གདམས་པ་ཆོས་སུ་ཆོས། ཆོས་འབྱུང་རྒྱ་
ཙུ་། སྒྱུད་འཇུག་བུམས་ཆོས་སོགས་དང་།

༥ དཔལ་ལུལ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་མདོ་སྒྲགས་བསྟན་འཛིན་ལས་ཀར་གྱིད་ཞི་བྲོའི་
དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་དང་། མ་ཅི་བཀའ་འབུམ། རཏ་ལུར། མ་ཏི་རཏྱའི་སེང་གཏོད་མའི་དབང་
ལུང་། ཆོས་དབང་གཏེར་བྱོན་སྒྲུ་མ་གསང་འདུས་གྱི་དབང་གཞུང་པོད་གྱི་ལུང་། དགའ་བརྒྱད་
གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་དབང་། གསང་རྫོགས་པོད་ལུང་སོགས་གསན་བཞེས་དང་། གཞན་ཡང་
མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་གྱི་སྒྲོ་གྲོས། ཀམ་ཐོག་སི་ཏུ་པཏ་ཆེན། དཔལ་སྒྲུལ་འཛིགས་མེད་ཆོས་གྱི་དབང་པོ།
ཉེ་གནས་འོད་གསལ། དག་མང་མཁན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། དག་མང་མཁན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན།
ལྷ་རིག་སྒྲུ་བ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ། བློ་བུལ་མཁན་ཆེན་ཚུལ་བུ་མཁོ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་བ་ཀུམ་བཀྲ་ཤིས་འོད་ཟེར་སོགས་ཡོངས་འཛིན་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བརྩམས་གསུམ་ལྷག་
ལས་། གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན། གསང་འགྲེལ་སྒྲོགས་བརྩམས་སེལ། སྒྱི་དོན་འོད་གསལ་
སྒྲིང་པོ། དབུ་མ་རྩ་འཇུག་མདོན་པར་མཛོད། དབུ་མ་རྒྱན། མི་པམ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་འབུམ།
ཡིད་བཞིན་མཛོད། ཡོན་ཏན་མཛོད། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད། རྩེ་ལུགས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བྲིད།
དགའ་གདམས་དོལ་པོའི་བེ་ལུ་སྒྲོན་པོ། བུམས་པའི་ཆོས་སྡེ་ལྷ། སྒྱུད་འཇུག་རྩེ་པོའི་ཆོས་རྒྱུང་
བརྒྱ་ཙུ་། དཔལ་སྒྲུལ་ཤིང་ཕྱིན། ཐམས་གསུམ་རྒྱུ་པེས། རི་ཆོས་པེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། དུགས་པོའི་བཀའ་
འབུམ། འཇའ་ཆོན་པོད་དུག་སོགས་མདོར་ན་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོད་མ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
བཤད་རྒྱན་ཀ་ཆེན་བརྩུ་དང་། སྒྲུབ་བརྒྱད་ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྱི་གཞུང་གདམས་མན་དག་ཐམས་
ཅད་བུང་བས་བརྩུད་ཆོལ་བ་ལྟར་ཆོག་ཤིས་དང་ཐོམ་པ་མེད་ཅིང་། དགའ་ཆོགས་དང་སྒྱི་དུབ་སྤངས་
ནས་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་སོན། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་རྒྱམས་ཀྱང་བསམ་བྱུང་གི་ཤིས་རབ་གྱིས་
ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཆོད་མ་གསུམ་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་མི་འགལ་བར་དབྱུད་ཅིང་པེས་
ཤིས་བྱུད་པར་ཅན་འདྲོངས་པས་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་དགའ་བའི་གནས་གང་

ལའང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བྱ་བ་ཆོད་ཅིང་། ཟུང་པར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་གྲོང་རྒྱུ་གཉིས། ཚོས་རྒྱལ་གཏེར་
བདག་གྲིང་པ་རྒྱ་མཆོད། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་གྲིང་པ། འཇམ་མགོན་རྒྱུ་གཉིས། ཀུན་གཟིགས་
མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེས་མཆོན་སྒྲུ་འགྲུལ་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་བཞེད་སྒྲོལ་ལྟར། ཤིང་རྩ་ཆེན་མོ་ཟུང་
གི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་གཅིག་དྲིལ་ངས་དོན་ཟབ་མོ་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བུ་ལ་ཐུགས་ཤིས་
འདྲིངས།

དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་ནས། མདོ་ཁམས་གནས་ཆེན་ཉིར་
ལྟའི་ཐིན་ལས་བཞི་ཡི་གནས་ཆེན་ལས་རྒྱས་པའི་གནས་ཆེན་ཞེ་ཆེན་རྒྱུ་བའི་སེཌ་གནས་ཆོད་རི་བྱོད་དུ་
བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གསེགས་འདུས་པའི་ཚོགས་ཁང་དུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་ལུག་དང་། གཟིམས་སྒྱུལ་
གསར་བསྐྱུན་བདེ་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་དུ་ཐེམ་པ་སྤངས་ནས་ཀུན་སྤངས་བྱ་བུལ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་སྒྲུ་ཐུར་བསྐྱེད་པས་བགྲང་བྱ་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཅམ་དུ་ལྟ་བུའི་ལྟའི་བསྐྱེན་རྒྱུ་རྒྱུད་ལུང་མན་
ངག་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྒྱུ་གྱི་ཐུག་བཞིས་ལྟར་མཆོན་བཅས་མཆོན་མེད་གྱི་ཐུགས་དམ་ལ་ཆིག་
དྲིལ་དུ་བཅོན་པ་ཚུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་གནང་བ་སྟེ། བསྐྱེན་རྒྱུ་གནང་བའི་རིམ་པའང་། རྗེ་ཉིད་
གྱི་ཕ་བའི་ཐུགས་དམ་ལུར་པ་སྒྲུ་གི། གཞན་སྐྱོན་གྲིང་རྫོང་སེམས་ལན་མང་པོ། སོ་ལུགས་ཡང་དག་
ཚོས་དབང་ཡང་དག་གི་བསྐྱེན་པ་ལན་གྲངས་མང་པོ། བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་འདུས་བསྐྱེན་ཆེན་རྒྱ་
བ་བཅུ་དུག ཡང་རྒྱ་དུག་མ་སོགས་ཐེངས་ཁ་ཤས། རྗེ་མཁྱེན་བཅུའི་ཟབ་གཏེར་ཡང་དག་ལུར་
པ་ཡང་ལུར་སྐྱགས་མ། བཀའ་འདུས་ཚོས་རྒྱ། མཁའ་འགྲོ་གསང་འདུས། འཇམ་མགོན་རིན་པོ་
ཆེའི་གྲོ་ལོད། གསང་ཐིག་ཡབ་བཀའ་ལུམ་བཀའ། རཏྱའི་ཆོ་གསང་ཚོས་དབང་སྒྲུ་མ་གསང་འདུས།
ཉང་གི་བྱོས་ནག བོ་དོང་སང་གདོང་མ་བྱད་གྲོལ་གསེར་ལྟེ། འཇམ་དཔལ་སྒྲུ་སང་། འཇམ་དཀར་།
དབྱངས་ཅན་དཀར་མོ་རྒྱུ་ལན་ལ་ཤས་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ། ལྷ་རོ་མཁའ་སྒྲོད།
ཀར་ལུགས་དབྱེས་རྫོང་སོགས་གསར་རྫོང་གི་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་དུས་གྲངས་མཆོན་མའི་
བསྐྱེན་པ་མཐའ་རྒྱས་སྒྲུ་གནང་། ཟུང་པར་དུ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་གསང་སྒྲུ་ན་མེད་
པ་མན་ངག་སྟེའི་སྟེང་ཐིག་ཆེན་མོ་མ་ལུ་དང་། ཨ་ཉི་ཟབ་དོན་སྟེང་པོ། ལྟེ་བཅུན་ཆེན་བོའི་བེ་མ་ལའི་
ཟབ་ཉིག་སོགས་ཉམས་བཞིས་གྱི་སྟེང་པོར་གནང་བས་ཡིད་དབྱོད་སྒྲོ་འདས་རིག་སྟོང་འོད་གསལ་ཚོས་

སྒྲ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པའི་རྩ་ལ་རྫོགས་ཤིང་ཉམས་ཀྱི་ཤུན་པ་དོར། མཉམ་རྗེས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར།
བསྒྲམ་བྱ་སྒྲམ་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་འཛིན་ཡལ། སྒྲོས་པའི་བརྟུན་ལུག་རིལ། བྱར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
རྩ་ལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་འཇུག་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གསལ་གསལ་སོ། །

སྟན་བརྒྱུད་ཡང་ལུས་སྒྲགས་མའི་བསྟེན་མཆོམས་སྒྲུབས་ཀྱན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་གྲིང་པ་
ཡིན་གསུངས་པའི་རྩ་ལ་འབྱོར་བ་སྒྲ་མདོག་དམར་སྒྲུག་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་གྲུགས་བམ་གྱིས་མཛེས་
པ། སྟན་གོང་དུང་གི་བརྟུན་པ་ནང་གོས་དཀར་པོ་ལུ་དུང་ཅན་སྟེང་གཟན་དཀར་དང་ཤམ་དཀར་
ཅན། སྒྲོམ་ཐག་གསོལ་བ་ཞིག་དང་མཛེས། ལུག་གཉིས་ཁོ་བོའི་མགོར་བཞག་ནས་སྟོན་ལམ་དང་
ཞལ་ཏ་མང་པོ་གནང་བ་དང་། ཉེར་དགུའི་རུབ་ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཁྱེན་བརྟེན་དབང་
པོ་དང་མཛེས། རྒྱུད་སྟེན་དབང་མོ་ཆེ་ཐོབ། ཤིང་རྩ་ཆོ་འཕྱུལ་བླ་བའི་ཆོས་གཉིས་རུབ་ཀྱན་གཟིགས་
སྒོ་གོས་མཐའ་ཡས་མཛེས། བཞེས་དཀར་ཞིག་གི་ནང་གསོལ་འབྲས་ཞིག་གསོལ་ཞིང་འདུག་པའི་
ལྷག་མ་རྩམས་མཆོག་སྒྲུལ་རབ་འབྱམས་ཆང་རིང་དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་ལ་གནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་
ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་གཞན་དགུས་པའི་གསུང་གྲིང་མང་པོ་གནང་རང་གི་དོགས་གནས་ཀྱི་བཀའ་འདྲི་
འགའ་ཞིག་ཞུས་མཐར་ཁྱེད་དད་དམ་རྩམ་པར་དག་ཅིང་བདག་ལ་མོས་པའི་མི་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པ་འདི་
ནས་བཟུང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་ད་དུང་དད་མོས་དང་གསོལ་འདེབས་
ལ་རེམ་མཛོད་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རིགས་ཀྱན་བདག་པོ་སྒྲུབ་པའི་སེཌ་ཡིས། ལུགས་
ཀྱི་དགོངས་གཏད་ཐུན་མིན་བསྒྲུབ་གནང་མཛོད། རྩ་གསུམ་ལྟ་ཆོགས་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན། །
མི་འབྲལ་ལྟ་ན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་ལྷས་མཆོན་ཤར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྗེ་སྒྲུ་མ་ཉིད་གསང་
བ་སྒྲུང་བ་ལ་ལུགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲམ་པས་བྱར་ཅམ་ཡང་བཀའ་གནང་བར་མི་མཛོད་མོད་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོ་
བཀོད་པར་ཉེ་གནས་པས་སྒྲོགས་མཛེས་བྱུང་བ་དག་འདིར་མཆོན་ཅམ་ལས་རྒྱས་པ་རྟོགས་བརྗོད་
ཆེན་མོར་གཟིགས། གཞན་ཡང་རབ་འབྱམས་ལྟ་བུ་མགོ་ལོག་ཏུ་རིན་ཆེར་གཏོར་མཛོད་ཆེན་མོའི་
ཆོས་མཁོར་གྲུབ་རྗེས་དགོངས་པ་རྫོགས་མ་ཐག་སྒྲུལ་གཞི་བེ་མ་མི་ཏུ། རིགས་བདག་མཁྱེན་བརྟེན་
དབང་པོ། རབ་འབྱམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་བཅས་ཐོ་བརྟེན་སྒྲུབ་ལུགས་པ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་འདས་
རྗེས་ཆོགས་བཅད་དུ་མ་བབ་སྟེ་མཐར་ཉིད་ལ་ཐིམས་པས་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་དང་། བརྟུན་

འགྲོའི་བདེ་སྤྱོད་འབྲུང་བའི་དོན་དུ་བདུད་ཅི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དང་། མྱོང་གོལ་རིལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རིལ་བུ་
འཕེལ་བ་དང་འཕུར་བ། གཟུངས་ཐག་ལ་འཇུག་རིལ་འབྲིགས་པ་དང་། གཏོར་མ་དང་སྒྲུབ་ལས་
བདུད་ཅི་བབས་པ། བཀའ་བརྒྱད་སྒྲུབ་ལུག་ཏུ་བཞུགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མེ་སྟགས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་
མཆོན་མོ་མུན་སྟོན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལུག་གིས་ཉིན་པ་བཞིན་གནང་བ་དང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྗེ་རབ་འབྱམས་ལྟ་བུ་དང་
སྒྲུབ་ཅིང་གི་རྒྱལ་དུ་ལྷུ་མ་བུ་གངས་བཀྱེ་མཛད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྗེ་འདིས་དོར་རིལ་ཞིག་ལུག་གིས་དྲིལ་ནས་ཆངས་
བུ་བཅངས་པ་དང་། དོར་ལ་ཞབས་རྗེས་འཛིག་པ་སྟགས་གྲུབ་པའི་ལྷ་དགོངས་མཐོན་པོར་ཕེབས་
ཤིང་། ཉང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་རྟགས་མཆོན་གསལ་བ་དང་། མདོར་ན་ཐེག་པ་
མཆོག་གི་གསེང་ལམ་སྒྲུབ་རྗེ་བཞིན་དུ་སྟེག་པ་ཞིག་ལ་ཕྱི་མའི་དུས་འདིར་བདག་དེལ་མགོ་མཁྱེན་བཅེ་གི་བླ་
མ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆེན་དུ་མས་བསྟགས་པར་མཛད།

གཞན་ཡང་འདིར་སྒྲུབ་གི་བྱ་གཞག་ལ་ཐུགས་གཏན་དུ་ལོག་ནས། དེས་མེད་རྒྱལ་ཁམས་
རྒྱལ་བའི་བྱ་བལ་ལ་ཐུགས་དགུས་ནས་རིགས་བདག་འཇུག་མགོན་རྒྱུ་གཉིས་ལ་དེ་རྒྱལ་ཞུས་པས།
གོང་མ་རྒྱུ་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་བསམ་ཡས་གིས་བསྒྲུབ་པའི་ཞབས་འདེགས་མ་ཉམས་གོང་འཕེལ་
དུ་སྒྲུབ་ན་རྒྱལ་བསྟན་ལུང་རྟགས་གཉིས་གིས་འཛིན་མཁན་འདུས་པའི་སྟེ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བསྟན་བའི་
གཞི་གྲུབ་པ་དགོན་སྟེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་དག་ཉམས་གསོ་རེ་མཛད་གྲུབ་ན། ཡོན་གནས་མཆོག་
དམ་པར་གྲུབ་ནས་ཆོགས་ཆེན་བསགས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་། གོང་མའི་ཐུག་ལེན་ལྷུ་མ་ཡིན་
པས། ཉིད་པ་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་ཀྱང་སུ་ཆར་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་ཙམ་ལས་གཞན་ཉིན་ཅུར་སྒྲིབ་དེས་མཛད་
ཐོག་སུ་ཆ་ལོངས་སྤྱོད་ན་དེ་ལྟ་མེད། ལོ་རེར་ཞག་བརྒྱ་རེ་བསྟན་འགྲོར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཆུང་སྒྲུབ་དང་།
གཏོར་ཐུག་སྟགས་ལོར་རྒྱུ་མ་ལ་དགོར་བས་རྒྱུ་དང་སྟག་བཅད་སྟགས་ཀྱི་ཉིས་དམིགས་
བཤད་ན་དང་རྒྱུ་ཆུང་མི་བཟུང་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར། དེ་ཡང་མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི། སྒྲུབ་ཉིན་དུ་འཇུག་མགོན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེས་ཞེ་ཆེན་དུ་ས་
ཡི་སྤྱོད་པའི་སྒྲུབ་ཞེངས་ན་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་ཐུག་ཡང་འཕེལ་བ་སྟགས་དགོས་གནད་བྱུང་པར་ཅན་དུ་
བཀའ་ཕེབས་བཞིན་གསེར་བཅངས་ཀྱི་འཕགས་པ་ས་ཡི་སྤྱོད་པོ་བྱོན་ལགས་སྒྲོས་ལྷན་ཐོག་ཆེན་ཅན་
དང་། འཇུག་མགོན་མི་ལམ་ཆོས་རྗེའི་ཐུགས་དགོངས་བཞིན་གསེར་བཅངས་ཀྱི་རྗེ་བཅུན་འཇུག་དཔལ་

དབྱངས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་བཞུགས་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དགུང་
 ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་སྐུ་ཚད་ཅན་ལ་ཕྱ་རྒྱུ་ཁྱད་འཕགས། སྐུ་གཟིགས་རྒྱུ་མཐོ་བདུན་པ་ཟངས་གསེར་
 ལས་གྲུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ལའོར་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐུ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས། སྟོལ་སྐུ་ལི་མ་དང་གསེར་
 སྐུ་འདྲེས་མ་བཅོ་བརྒྱད། ཅན་གྱི་ཉེ་སྐུ་བརྒྱད། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཁྱོན་ཟངས་གསེར་
 དང་ལི་སྐུ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་གསུམ། འཇམ་མགོན་མི་ཡམ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུང་རྟེན་མཚོད་སྟོང་བཀྲ་ཤིས་
 འོད་འབར་། རང་དགོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གསུམ་བཞེངས། ཀྱུན་མཁྱེན་མི་ཡམ་རིན་པོ་ཆེས། དྲི་
 བཟང་ཁ་ཆེ་ཤ་སྐུ་སིལ་མའི་མེ་ཏོག་ཐུག་ཏུ་བསྐྱམས་ནས་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་འཇམ་དཔལ་
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མདུན་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བསྟོད་པ་གང་སྟོམ་གསུངས་ནས་མེ་ཏོག་དེ་ཉིད་འཇམ་
 དཔལ་གྱི་དབུ་ལ་གཏོར་ཏེ་བདེན་བརྟོན་དང་བཅས་ཆོས་སྡེ་འདིར་བཤད་གྲ་ཞིག་ཚུགས་ན་རྒྱལ་བསྟན་
 སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་སྤྲ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་པའི་རྒྱུ་དུ་གལ་ཆེ་བས་དེ་བཞིན་ངེས་པར་གྲུབ་པར་གྱིས་
 ཞེས་བཀའ་ཐེབས་པ་ལྟར་བཤད་སྐབས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྡེ་བཅུ་གསུམ། ཅུ་རྟ་ལོར་བཀའ་མའི་སྐབས་མཚོད་
 དཀྱིལ་ལའོར་དྲུག་གསུམ་འཇུགས་དང་། བཀའ་མའི་སྐབས་ཆེན་སོགས་དུས་མཚོད་རྣམས་ཀྱི་ཐེབས་
 ཅུ་གྱ་ཞོམ་པ་གནང་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ལའོར་རྣམ་གསུམ་ལ་ཐུག་མཚོད་སྟོན་ལམ་ཞིབ་རྒྱས་
 རྩ་འཁོར་ཅེ་བསྟོར་དང་དུར་ཁྱོད་ལྟ་མའི་བཞུགས་གནས་ཀྱི་རི་ཅེ་ནས་བསང་དུད་ལྟ་བུའི་ལྟས་ལ་མཚན་
 པ་བྱུང་། བསམ་ཡས་སུ་སྐྱོན་སྐབས་སྐབས་སྐྱོན་གྱི་ཐོ་བྱང་སྟེང་དུ་འཇའ་ཟུག་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་ཤིས་
 མཚན་དང་། ལྟོ་གནས་རྒྱས་པ་མོན་དང་ཐུག་གི་བར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། ལོ་ཐུད་གཉིས་ཙམ་
 ལ་གྱུ་རུ་བསྐྱའི་སྐབས་གནས་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐོགས་འདོན་ཕྱིར་ཡལ་ཆེར་ཆེབས་པ་སྤངས་ཏེ་གནས་
 བསྟོར་ཞིབ་རྒྱས་དང་། ཁམས་ཕྱོགས་ཐེབས་སྐབས་སུ་རབ་འབྱམས་ལྟ་བུར་བཀྲ་ནང་ཆེབས་སྐྱེལ་
 ཁྱོན་པའི་གཟིགས་སྤྱང་དུ་ལུང་ཁོག་ཐམས་ཅད་མི་དང་མི་མིན་གྱི་སྐྱེལ་མས་གང་གསུང་པ་རྗེ་འདི་
 བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཟིམས་ལམ་དུ་དེ་བཞིན་བྱུང་གསུང་། སྐབས་འདིར་འཕགས་ཡུལ་རྒྱ་གར་དང་
 བལ་ཡུལ་དུ་ཐེབས་པར་བཞེད་ན་ཡང་གྲ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི་བཤོལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འབྲེ་ཅན་དུ་བྱུང་།
 རྒྱུ་དུ་འང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར་རྒྱལ་བའི་དུས་ཆེན་རྣམས་དང་སྟོབ་དཔོན་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མིན་སྤྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་དྲན་མཚོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོས་དང་མར་མེ་ཞལ་

ཟས་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམས་བཟང་ལ་གྱ་ཚོམ་པ་མཛད།

གཞན་དོན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟེན་སྐབ་གནང་བའི་སྐབས་མ་གཏོགས་
ཞུ་བ་པོ་མོས་སྟེན་སྐབ་གནང་གིས་གསོལ་བ་གང་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་བཅུ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་
པས་བསྐྱེད་པ་ཤིང་ཐུགས་རྟེན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བས་སུམ་རྟགས། སྟེན་པ་སྟོང་འཇུག་མཁས་
འཇུག་སྟོམ་གསུམ་རྣམ་དཔལ། རྒྱུད་སྒྲ་སོགས་སྟེན་ཕྱིར་ཐེངས་ཁ་ཤས། མཛོད་ཆེན་རྣམ་པ་ལྟ་ལས་
སྟགས་མཛོད་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལན་རེ་འཆད་མཛད་ཅིང་། ཉང་གུར་བྱང་གསུམ། སངས་
བློང་། རྟོན་བློང་། བདྲུ་ལས་འབྲེལ་ཅུ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་སྟེན་སྟེན་བློང་གཏོར་ཆེན། མཁྱེན་བཅུ་
རིན་པོ་ཆེ། རྟེན་གྱི་སོགས་ཀྱི་གཏོར་ཆོས་རྣམས་སྟེན་ལན་གྲངས་དང་། སྟེན་འགྱུར་བཀའ་མ་འདུས་
པ་མདོ་དབང་ཆེན་མོ་དང་། སྟེན་འཕྲུལ་ཞི་བོ་སོ་ལུགས་ཡང་དག་སེམས་སྟོང་མན་དག་སྟེན་གསུམ།
སྟོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་སྟེན་ཐིག་ཡ་བཞི་དལ་གསོ་སྟོན་གསུམ། བཀའ་དགོངས་སོགས་ཆར་རེ་མ་
འཆད་པ་མེད་པ་དང་འགའ་ཞིག་ནི་ལན་གྲངས་མང་པོར་འཆད། བཀའ་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཆར་
རེ་མཛོད་ན་རྟེན་ལ་བཞུགས་པའི་སྟེན་གྲོལ་གསན་པ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
རྟེན་རྒྱུད་བྱེད་ཅུ་མ་གསུངས་མཆོམས་བསྟུན་པས་འབྲོ་ལུས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཆར་རེ་གསུངས་
གྲུབ་པ་དང་། ཡལ་ཆེར་ལན་གྲངས་སྟེན་ཕྱིར་སྟེན་པ་སོགས་ཆོས་འཁོར་བར་མེད་དུ་བསྟོར།

ཀུན་གཟིགས་མཆོད་བཅེ་རིན་པོ་ཆེས་འཕྲིན་ཡིག་ནམས་སུ། སྤྱི་འགྲུལ་བསྟོན་པའི་ཅུ་ལག་
 མཚུངས་བྲལ་རྒྱལ་པའི་ལྷ་གྲུ་མཆོག་གི་ཞབས་པད་དུ། ཅེས་པའང་ཁྱིམ་ཐང་གཟིགས་པའི་གསུང་
 གི་བདེན་ཆོག་བསྟུ་བ་མེད་པ་དང་། གོང་སྒྲོས་ལྟར་སུར་པའི་བསྟོན་སྒྲུབ་ཟིན་རྗེས་རྗེ་མཆོད་བཅེ་རི་
 མདུན་ཡབ་སྲས་ཞལ་འཕྲོས་ཞིབ་པར་གནང་རྗེས་ཞེ་ཆོན་རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་སྒྲུལ་གྱིས་ཉིན་རེ་གསེར་
 ལྷུང་བཟེད་གང་རེའི་དང་ཟས་ལ་སྦྱོད་ཀྱང་ལོག་འཆོའི་སྒྲིབ་པས་གོས་མི་རུས་པའི་དགོངས་སྦྱོད་
 ཐུགས་ལ་འབྱུངས་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་ཕྱོན་གྲུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུག་མཆོན་
 རོ་རྗེ་བྱད་འཕགས་མགུལ་བསྟུང་དུ་གནང་བ་སོགས་དགོངས་གཏད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་།

དེ་བཞིན་འཇམ་མགོན་རྣམ་སྒྲུང་ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དགོངས་གཏད་བཅུ་བས་བསྐྱུངས་ཤིང་།
སྤྱི་འགྱུར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྲ་ནས་གྲུང་། །འདེགས་བཟོད་དེང་གི་དུས་ན་ཉིན་གྲུང་བཞིན་། །

ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིང་སྒྲོབ་ས་དཔུང་པ་དར་བར་ངེས། །ཞེས་སོགས་བསྐྱུགས་ཤིང་སྒྲོན་ཤིས་གནང་བ་དང་།
 ཀུན་གཟིགས་མི་ཡམ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་དགོངས་གཏང་མངའ་
 གསོལ་ཡང་ཡང་གནང་བ་ལས་ཕྱག་ཐིམ་ཚན་གཅིག་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ལྔ་འཇམ་ས་དབྱུངས་
 མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་གང་གི་མཆིན་རབ་ཀྱི་རྒྱབ་ས་རྒྱ་ཆེ་བས། ད་དུང་གསན་བསམ་བསྒྲུལ་པ་རྒྱ་ཆེར་
 མཛད་དེ་ཐུབ་བསྟན་སྒྱི་དང་ཁྱད་པར་སྤྱུ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསོལ་སྤྱུ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་
 པའི་ཕྱིན་ལས་བཟང་པོ་སྒྲ་བ་ཡར་ངོ་དང་དབྱར་གྱི་རྒྱ་གཏེར་ལྟར་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐུགས་
 དམ་དོ་རྗེའི་རིམ་ཐོག་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཁུར་བཞེས་པར་ནན་ཏན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཞེས་སོགས།
 དེ་ལྟ་བུའི་བཞེད་དོན་གོང་འཕེལ་འབྱུང་ཕྱིར་བདེན་ཆོག་གི་ཤིས་བརྗོད་དང་། ལྷ་མཚོན་ལྟ་རེག་
 རབ་དཀར། སྒྱ་རྟེན་འཆི་མེད་པརྟ་ཀྱ་རའི་སྤྱང་བརྟན། གསུང་རྟེན་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་
 བམ། ཐུགས་རྟེན་དོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། འཇམ་དབྱུངས་སྒྲོ་འཕེལ་རིལ་བུ། མན་རྩས་བུམ་བཅས་འཇམ་
 དབྱུངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་གྲུས་པས་ཐུལ་བ་དགེ་ལེགས་སྤྱུ་ཕྱར་ཅིག་ཅིས་དང་། རྗེ་སྒྲ་མ་འདི་ཞེ་
 ཆེན་སྒྲུབ་ཐེར་སྒྲ་མཚམས་བཞུགས་པའི་སྒྲ་བས་ཀུན་མཆིན་མི་ཡམ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་སྟེ་འཇམ་མགོན་
 སྒྲ་མ་ཡང་སྒྲས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་འབྱུངས་རྒྱུ་གྱི་ཞལ་འཕྲོས་ཞག་དུ་མར་མཛད་ནས་ཕྱིར་
 ཕེབས་སྒྲ་བས་ཉེ་གནས་སྒྲ་མ་འོད་གསལ་ནས་རྒྱལ་ཆབ་མཚོག་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་དམ་རྟོགས་
 པ་རྗེ་ལྟར་ཞུས་པས་རྗེ་འདིའི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་གང་ལ་བརྟགས་ཀྱང་དམ་པའི་སྒྲིམ་བུར་
 གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་སྒྲིའི་སྒྲིའི་བ་དུ་མར་གོམས་པའི་སྒྲོན་སྒྲུངས་ལས་ཆེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་ཉམས་
 རྟོགས་དེ་ཅམ་སྤྱུ་ལའང་སྒྲིའི་བར་དཀའ་ངེས་ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡང་འདས་ཁ་ཞལ་ཆེམས་
 སྤྱུ་ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཆབ་སྒྲོབ་གཉེར་ཅུང་ཡོད་པས་དཔེ་ཆ་རྣམས་དེ་ལ་ཐུལ་ཅིས་གསུངས་པ་སོགས་
 རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བདག་དང་བཀའ་བསྟུ་བ་པོའང་ལུང་བསྟན། དེ་ཉིད་གསེགས་ཁར་ཐུགས་
 རྒྱུད་དགོངས་པའི་ཕྱིན་རྒྱབ་ས་འཕྲོས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུས་ཡང་ཡང་རྗེས་སྤྱུ་བཟུང་བས་མཆིན་
 རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱོགས་མེད་དུ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་གྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་
 པ་དང་། ཕྱིས་ཉིད་མདུན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་བཅོས་དང་མན་རག་གི་སྒྲོར་བྲིད་ལུང་སོགས་
 ཞུས་ཆེ་རྗེ་ཉིད་ནས་འཇམ་མགོན་མི་ཡམ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་ཞུགས་པའི་སྒྲ་བས་སྤུ་མ་གསན་པ་དག་ཀྱང་

[illegible]

ལུང་གནང་སྟེ་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མའི་འཕྲོར་ཁོ་བོའི་མིང་གིས་ཞེས་བཀའ་བྱུང་བ་དང་། མི་ལམ་རིན་
པོ་ཆེའི་གསུངས་གཞུག་མ་འོད་གསལ་གྱི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོས་མཆོན།
ཟིན་གྱིས་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་བཀའ་བསྟུ་དང་། བྱི་མཐར་གཟིགས་ཏེ་གསུང་འབུམ་ལ་
ཆེར་ཤིང་སྤར་བཞེངས་ནས་སྟེ་དགོའི་པར་ཁང་ཆོས་མཛོད་དུ་བཞག་པ་སོགས་མཛད་པས། དེར་གི་དུས་
འདིར་ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྱུན་ནོར་བུ་འབུམ་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲུན་དུ་མེད་པ་
བཀའ་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྐལ་ལྷན་ཆོས་སྤྱད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ནི་རྗེ་སྤྱ་མ་འདིའི་བྲིན་ལས་དང་
བཀའ་བྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཆོས་སྤྱན་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་བསྟུགས་དོན་ལ་གནས། སྤྱ་
གཞོན་དུས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ཁ་ཤས་ཀུན་གཟིགས་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྤར་འབུལ་
བ་ན། ཐུགས་དགུས་པའི་རྩེར་སོན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པར་བཀའ་བསྟུང་ཞིང་། གསུང་
རྩོམ་རིགས་བསྟན་པའི་གཅིགས་སུ་ཆེ་བས་འཕྲོར་བཞགས་སུ་མ་སོང་བར་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྟུ་དགོས་
པར་ཡང་བཀའ་ཡི་གནང་བ་སྟེ།

དེ་ཡང་བསྟན་པའི་གཅིག་ལ་སྤྱི་བཞག་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་སྦྱང་ཡང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་
 པ་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོ་བེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཐེག་དགུའི་རྣམ་བཤད། བདེན་གཉིས་སྟོན་སྟོན། སེམས་
 དོན་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན། དེས་དོན་སྟོང་པོ། བསྟན་རྒྱས་སྟོན་འགྲེལ། བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་གཞག་
 བསྐྱེད་རྫོགས་གནད་བསྟུས། ཐེག་དགུའི་ཚོགས་བཤད། རྒྱུད་སྤེལ་སྟོན་དོན་མཆོག་གསུམ་རྣམ་གཞག་
 ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགྲེལ། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་མཆོད་འགྲེལ། སུར་འགྲེལ་རྣམ་གཉིས། བསྟོན་
 ཡིག་བསྟོད་ཚོགས་དང་གསུང་མགྲུར། ལས་འབྲས་རྣམ་གཞག་སུམ་རྟགས། སྟན་ངག་དང་སྒྲ་ཅིས།
 ཆོས་འབྱུང་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ ཁྲིམ་ཆོས་བྱང་རྒྱས་པ་དཀར་ཆགས་ནོར་བུའི་སྤེང་བར་
 གསལ། ཀྱན་མཁུན་སྤུ་རམ་ཤིང་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་དང་བྱེ་བྲག་ རྒྱུད་པར་འཇམ་མགོན་
 མི་ཙམ་ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ལུང་དང་ལེགས་བཤད་གསལ་བྱེད་དུ་གྱུར་བས། གསང་ཆེན་སྤྱི་འབྱུང་པའི་
 ཆོས་སྟོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་མེ་དང་མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ་གྱུར།

རྩོམ་པ་ལས་བཟུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་སྒྲུབ་བསྐྱེད་འཛིན་
 གྱི་སློབ་བྱ་ཡང་། རི་རྒྱུད་དུ། ཡོན་ཏན་ལྷན་ནས་སྤྱོ་བོ་གྱུར། །མ་བསྐྱེས་པར་ཡང་རང་ཉིད་འདུ། །

དྲི་ལྟ་མེ་ཏོག་རྒྱུ་རིང་ཡང་། །ཁུང་བ་སྒྲིན་གྱི་ཚོགས་བཞིན་ལོར། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲིགས་མཐའ་
 དག་ནས་གདུལ་བྱའི་སྒྲོབ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བ་སྒྲོས་གིས་མི་ལང་ཡང་ཆེ་ལོང་ཙམ་དུ་བརྗོད་ན། རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཆོ་དབང་དང་། ཐོག་སྐྱུང་སྒྲོར་སོགས་གསལ་པར་
 མཛད་། རབ་འབྱམས་ལྟ་པས་ཀྱང་དབང་ཆས་མང་པོ་གསལ། ཞལ་སྒྲོབ་གཙོ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ནི།
 མཛམ་མགོན་ཆོས་གྱི་སྒྲོ་གོས་དང་། རྩ་འགྲུལ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རབ་འབྱམས་དུག་པ། རྗེ་ཉིད་
 གིས་ལུང་གིས་བསྟན་པ་དེལ་མཁྱེན་མཆོལ། ཟུར་མང་དུང་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ཆོས་གྱི་ཉིན་བྱེད། འཛམ་
 དབྱངས་སྒྲོ་གཏེར་དབང་པོ། འཛམ་མགོན་ཀོང་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱིད་ཀམ་དཔལ་ལྟ་ཆོས་
 གྱི་དབང་དུག་སྒྲོ་གོས་དྲི་མེད་དང་། ཞེ་ཆེན་གདན་སར་བཞུགས་པ་རྗེ་སྤྲུལ་མ་མཆོག་དང་ལུས་དང་གྲིབ་
 བཞིན་འགྲོགས་ཤིང་ཐུགས་གྱི་གསལ་མཛོད་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་མཆོག་སྐུལ་པསྒྲོ་དྲི་མེད་ལེགས་
 པའི་སྒྲོ་གོས། སངས་རྒྱས་མཉན་སྐུལ་དགུ་པ་ཀམ་བཤད་སྐུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རྫོགས་ཆེན་གླིང་
 སྤྲུལ་སྐུ། བློ་བྱལ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དགེ་མང་
 མཁན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། མཁན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྟན། རྫོགས་ཆེན་མཁན་བསོད་ཆོས། མཁན་
 ལྟ་སྤོང་། མཁན་སྒྲོ་གོས་སྤྱད་བྱངས། ཚབ་ཆ་སྐུབ་སྐུལ། ཉ་འགོ་སྐུལ་སྐུ། གནམ་མཆོ་སྐུལ་སྐུ། སྒོ་
 མེད་དྲུ་མཆོག་སྐུལ། ལུ་ཁུང་མཆོག་སྐུལ། ཚུ་དྲགས་ཀམ་རྒྱ་མཚོ། བྱང་སྐུལ་ཀར་རྒྱལ། གཡུ་ལོག་
 སྐུལ་སྐུ། མཁན་འཛམ་དཔལ་རྫོ་རྗེ། དཔལ་ལྟན་འགྲུབ་སྤྱིད་གི་མཁན་ཆེན་རྫོ་རྗེ་འཛིན་རྒྱལ་བསམ་
 གཏན་སྒྲོ་གོས། ཞེ་ཆེན་དགོན་གྱི་འབར་རྒྱུང་དབང་རིས་སྐུལ་སྐུ། འབར་སྤྱི་སྐུལ་སྐུ། དགོན་སྤྱིད་
 སྐུ་གོང་འོག་སེབ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་གི་སྐུལ་སྐུ་སྤྲུལ་རྣམས་དང་། ལུང་བྲག་སྐུལ་སྐུ། ཀམ་ཐོག་
 མཁན་རུས་ལྟན། མགོ་ཆའི་མཁན་ཤིས་ལུ་དང་ལུ་རྒྱུན་བསྟན་འཕེལ། གླིང་སྤྱད་པོན་རིན་འཛིན་
 འོད་ཟེར་སོགས་བསྟན་པ་རིས་མེད་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ། མཁན་པོ་རྫོང་འཛིན་མང་པོ་དང་། ༡ ས་སྐྱུང་སྤྱི་
 དགོ་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་སྐུས། བོད་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུག་སྤྱི་མང་པོ་སོགས་བསྟན་པ་སྤྱིབས་གིས་
 འདེགས་པའི་རྒྱལ་སྒྲོན་ཁྲིམ་བདག་གི་ཆོགས་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་། ཞལ་མཛལ་ཆོས་འབྲེལ་ཐོབ་
 པ་ནི་གྲངས་ལས་འདས་ཤིང་། ཞལ་སྒྲོབ་གྱི་བྱ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་གིས་ཀྱང་། གཞན་ལ་དབང་
 བསྐྱར་ཆོས་བཤད། སྐུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛུགས་པ་སོགས་བདག་དོན་རྫོགས་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཅིང་།

གཞན་དོན་ཐུགས་རྗེའི་དབལ་དང་ལྷན་པས་བསྟན་འགྲོར་ཕན་བདེ་སྤྱོད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་།

དེ་ལྟར་རྗེ་སྒྲུ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཐར་ཕྱིན། གཞན་
 དོན་གསུལ་བྱ་ཡིད་ཅན་རྒྱ་མཚོ་སྤོང་ཅིང་གོལ་བར་མཛད་ནས་ཞིང་འདིའི་འགོ་བརྒྱམས་ཀྱི་དོར་ཐ་
 མའི་མཛད་པ་སྟོན་ལ་ཉེ་བ་ན། རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ཞལ་རིང་དུ་མི་བཞུགས་པའི་གསུང་འབྲོས་སྤྲུལ་རྗེས་ཡང་
 ཡང་གནང་བ་དང་། སྐྱེ་གསེགས་པའི་སྤྱི་ལོར་ཞེ་ཆེན་མདུན་རིའི་གྲང་དུ་གཟིམ་སྐྱེ་ཐུབ་སྟེ་ལྷ་བ་ཕྱིད་
 གཉིས་ཙམ་བཞུགས་ནས་སྐྱེ་མཚམས་གོལ་ཏེ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞལ་མཛལ་ཆོས་འབྲེལ་
 སོགས་རེ་བ་རྗེས་པར་བསྐྱངས་ནས། གསུང་གདངས་ཆེན་པོས་ཨོ་བཙྰ་ཀྱི་ལི་གི་ལ་ཡའི་སྤྲུགས་
 བརྗོད་པ་དང་ཉེ་གནས་པས་གཏོར་སྦྱོམ་ནས་ཐུར་བའི་སྐུ་ཏེན་ཕྱག་ཏུ་འབུལ་བ་ན། ཀྲུ་ཡ་སྤྱི་
 སོགས་དང་སྤྲུགས་སྐྱེ་ཡི་གནས་གསུམ་དུ་བཞེས་པར་མཛད་ནས་ཕྱིར་གནང་། ཆོས་སྦྱོང་གཏོར་མ་
 རྒྱུ་མཐུ་ཕྱི་རོལ་དུ་གསེགས་པའི་བརྗོད་མཛད་ཐུང་བའང་དེ་བཞིན་ཉེ་གནས་པས་ཐུལ། འཇམ་མགོན་
 གུ་ཆའི་ཡང་མིད་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་ཐུལ་བ་ན་ཕྱགས་དགེས་ཉམས་དང་བཅས་ཆོ་མདའ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་
 ཤིང་ཆེ་རིལ་དུང་ན་གནས་པ་རྒྱུ་མཐུ་ལ་གནང་། མཐུན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན་ལ་རྗེ་ཉིད་
 ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་མ་སྤྱི་འགྱུར་བསྟན་རྒྱས་སྟོན་ལམ་ཆོས་རྒྱལ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་གི་འབྲེལ་
 ཆེན་དཔུར་བཞག་ནས་ཕྱགས་སྟོན་དང་དཔུ་གཏུག་མཛད། མཐར་དགྲུང་གྲངས་ལྷ་བརྒྱ་ཅུ་ལྟ་
 ཕྱི་ལོ་༡༥༧༡རབ་ཐུང་༡༥པའི་མེ་སྟག་ལོའི་ཉིར་ལྷ་ལྷ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་བདུན་གྱི་ནམ་སྤྱད་བཅོ་བརྒྱད་
 ཀྱི་སྐྱེ་རངས་དང་པོ་ཤར་བ་ཉེ་ཙམ་ལ་སྐྱེ་གཅེར་ཐུར་བསལ། ཕྱག་གི་དབང་བཞི་མདོན་དུ་མཛད་
 པའི་བརྗོད་ཐབས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཐར་སྐྱེ་རྒྱུ་ཐུང་ཐུང་བསྟེལ་ནས་ཕྱག་གཡོན་པས་རྗོ་རྗོ་ཁུ་ལྷ་ཕྱགས་
 ཀར་གཏད། གཡས་པའི་ཁུ་ལྷ་སྐྱེ་གཡས་པར་བརྟེན་པའི་ཁུ་ལྷ་ཀྱི་གསུང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་ཨ་
 གསུམ་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་འོད་གསལ་སྐུ་བས་འཇུག་གིས་གདོད་མའི་
 བར་དཔྱིངས་ཀ་དག་ཕྱད་ཆོས་དུག་ལྷན་གྱི་གོལ་གཞི་སྐྱེ་གསུམ་ལྷན་གྱུ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བས་ཤིན་
 ཏུ་ཐུ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནང་གསལ་ཐིམ་ལ་མ་རྒྱགས་པའི་ཆོས་སྐྱེའི་དཔྱིངས་སྤྱི་མདོན་པར་རྗོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། རྒྱུད་ཉི་ལྷ་ཁ་སྦྱོར་ལས། སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འཇུག་ལུགས་ནི། །རིག་པ་འདི་
 ལྟར་གཏད་པར་བྱ། །ཐུང་པོ་སང་གའི་ཉལ་ལུགས་ཀྱིས། །རིག་པ་ཉིད་ནི་མིག་ལ་གཏད། །ཡིད་

ཅམ་བར་སྒྲུང་ལམ་དུ་བྱ། །དབྱིངས་དང་རིག་པ་མ་འབྱུང་ན། །མི་དེ་བར་དོ་མེད་པ་ནི། །འཆང་གྱུ་
 བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་གྲོ་ལ་མ་ཐག་གཏོད་མའི་བཅའ་ས་ཟིན་པ་བར་
 དོ་མེད་པར་གྲོ་ལ་བའི་ལྷས་མངོན་དུ་གྱུར། །སྒྱུ་གཏུང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང་
 སྒྲུང་ཅི་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་སེར་ལ་རོ་མངར་བའི་བདུད་ཅི་ཀྱང་བབས་པ་སྒྱུར་གྲོ་ལ་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་དང་།
 ཞུགས་འབུལ་སྐབས་མེ་ཕྱེ་རྣམས་བུམ་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བརྒྱའི་འདབ་མ་ལྟར་མཆེད་པ་དང་། མདོག་
 དཀར་ཞིང་སྒྲུ་ཡིད་དུ་འོང་བ། གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་། གཏུང་དུད་དྲི་ཞིམ་མདོག་དཀར་གསལ་
 བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རི་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཕྲོ་བ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཀྱང་མ་སྒྲིབ་པའི་
 སྒྲུང་ཆར་ཟིམ་བུར་འབབ་ཅིང་། འཇའ་ཁ་དོག་ལྗང་ལྗང་འབྱེལ་བའི་ནང་སྒྱུན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་
 ཞལ་དངོས་སུ་མཇལ་ཅིང་། སུར་གདན་ཞུས་ཀྱི་གླིང་བུ་འབུད་པས་རོགས་པ་ཡོད་དུ་མི་ཆོར་ནས་
 གཞན་ཞིག་ནས་གླིང་བུས་སྒྲུ་གདངས་ཞིག་ལ་འབྲི་དགོས་བྱུང་བའང་མཁའ་འགོ་མའི་གླིང་བུའི་སྒྲུ་
 ཡིན་པར་སེམས། བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རིང་བསྐལ་འཇག་ །
 བསྐྱེད་རིམ་ཅན་ལ་ལྟ་སྒྱུ་འབྱུང་། །འཁོར་བ་མི་སྒྲོང་སེམས་དཔའ་ལ། །བྲགས་དང་ལྷགས་ནི་འབྱུང་
 བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྲགས་ལྷགས་སྒྱུན་གསུམ་ཀལ་ཆོག་ལ་འབྱུང་ཞིང་དེ་སྟོང་
 དུ་ཐོད་བབ་སྟེ་བྲག་གང་མེད་ཅམ་བྱོན་པ་དང་། སུར་ཁང་ཕྱི་ནང་ཀྱན་དང་། མགལ་དུམ་གྱི་གསེང་།
 གཏུང་དུད་ཀྱི་གར་བྱབ་པལ་མོ་ཆེར་གཏུང་དང་རིང་བསྐལ་ལྟ་ཏི་ཀའི་མདོག་ལྟར་དཀར་བ་ཤས་ཆེ་
 ཞིང་དབྱིབས་མ་ངེས་པ་དུས་རིང་པོའི་བར་བཅའ་དུ་ཡོད་པ་དང་། གཏུང་རུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་
 སུ་འཇོག་པའི་ཉེ་སྒྲོར་དུའང་འཕེལ་གཏུང་མང་ཤས་ཐེབས་པ་དང་། རྩོམ་ཉེ་གཏུང་གི་རིགས་རྣམས་
 བེ་ཤིན་དུ་སྒྲུ་ཞིང་མཐེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་མང་པོར་སྒྲུང་བཞི་འོད་གསལ་ལྟོགས་
 ཆེན་གྱི་ལམ་རྟགས་མངོན་དུ་བརྟེས་པ་རྣམས་ལ་ལྷས་འདི་དག་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་དེ། རྩོར་སེམས་
 སྟོང་ཐིག་ལས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་སུ་ནི། །རང་ལ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འཆར། །ཕྱིན་རྒྱབས་
 ལུང་བསྒྲུན་བྱེད་པ་འབྱུང་། །རྟགས་སུ་འཇའ་འོད་ས་གཡོ་དང་། །དངོས་གྲུབ་མཁའ་འགོའི་གདན་
 འདྲིན་འབྱུང་། །སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ཡི་ཞིང་དུ་འགོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་རྟགས་འཇའ་དང་འོད། །སྒྲུ་དང་ས་
 གཡོ་མེ་ཏོག་འབབ། །ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར། །སྒྱུ་གཏུང་རིན་པོ་ཆེར་སྒྱུན་སྒྲིག་གི་ཆོག་གྲུབ་ལ་ཉེ་བ་

འགྱུར་མེད་པ་དྲུག་མ་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས་མཇུག་མགོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་།

ན། སུར་ཁང་གི་ནམ་མཁའ་སྒོ་སངས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་མཐིང་ཞུན་གྱི་མདོག་ལྟ་སུར་གྱུར་པ་ལ་འོད་
ཁྱིམ་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྟ་པའི་གྱུར་ཁང་འབྱེལ་བ་དང་། རྟོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇའ་སྒྲིན་དཀར་
པོ་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་ཡས་པས་ཁེབས་པ་དང་། དགྲུང་ཞག་རྫོགས་ཀྱི་བར་མཁའ་ལ་འཇའ་སྒྲིན་
རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་དང་། ལོ་གསུམ་ཙམ་ལ་སྒྲ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཆེས་བཙེ་བ་རྒྱུད་ནམ་གྱུར་
ལ་གདུང་ཁང་གི་ཉི་ལོགས་སུ་འཇའ་གྱུར་འབྱེལ་བ་དང་། གཤེགས་པའི་ནང་བར་ཁ་བ་མི་ཏྲིག་གི་
དབྱིབས་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བབ་པ་དང་སྒྲ་བས་སུ་རྣམ་མཁའ་གཡའ་ཐག་ཆད་པ་སྒྲ་གདུང་ཞུགས་
འབུལ་གྱུ་བ་པའི་དགོང་ཀ་ཞིག་ཏུ་འབྱུག་གི་སྒྲ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་སྒྲ་འཇམ་ལ་རྒྱན་རིང་ཙམ་ལན་གཉིས་
བསྒྲགས་པ་བདག་གིས་མཇུག་མགོན་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་དངོས་སུ་ཐོས་ཤིང་དེ་དག་གྱུང་གཤོད་མའི་གྲོལ་
གཞི་ཆེན་པོར་མདོན་བར་བྱུང་རྒྱུ་བའི་རྟགས་སུ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་
ལས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བར་སྒོ་ཡི་ནེམ་རྒྱར་མ་དགོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་མདོན་སུམ་ཆད་མར་གྱུར་
པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཅེས་པའང་དཔལ་མགོན་སྤུ་མ་འགྱུར་མེད་པ་དྲུག་མ་རྒྱུ་ཀྱི་ངོ་སྟོན་མདོར་བསྟུས་འདི་ནི་རྟགས་
བརྗོད་དང་པའི་འཇུག་དོགས་དང་། རོ་མཆར་སྒྲ་བ་བདུད་ཅིང་འཇུག་ཐེང་གཉིས་ལས་བརྒྱས་པའི་ཆོག་སྒྲ་རྩེ་བྱང་བ་ཙམ་ལས་
འདིར་བཞུགས་རྣམས་ནི་པལ་ཆེར་འཇམ་མགོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ཆོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་རྟོན་ཏུ་རུང་ངོ་། །

བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བྲིན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ནས་ ༢༠༡༡ ལྷ་ཆོས་༥༥།

དཀར་ཆག

- དེ་རྒྱུ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་སྒྲི་ལ་སྒྲོར་ཆོག་པའི་བྲིད་གི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་
ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་བྱིང་རྟ། (1)
- ༡། ཐོག་མར་དགེ་བ་ཆོས་འཆད་ཉན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། (4)
- གཅིག་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་། (5)
- ༡། བསམ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་། (5)
- ༡། ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་། (7)
- གཅིག་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་། (9)
- ༡། སྒྲང་བྱའི་ཀུན་སྒྲོང་། (9)
- ༡། སྒྲང་བྱའི་ཀུན་སྒྲོང་། (13)
- གཅིག་ཀྱི་ ཞར་ལ་འཆད་ཉན་བགྲིས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ། (20)
- ༡། བར་དུ་དགེ་བ་ཐུན་མོང་སྒྲོ་ལྷོག་རྣམ་བཞིས་རྒྱུད་སྒྱུར་པ། (25)
- ༡། ཐུན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོན་འགོ་དང་། (25)
- ༡། བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བསྒྲུལ་བ་ལ། (27)
- གཅིག་ཀྱི་ དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་ལ་བསམས་ནས་དོན་མེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལས་སྒྲོ་ལྷོག་ནས་ཐར་ལམ་དོན་
དུ་གཉིས་པའི་བྲིད་། (28)
- ༡། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ། (28)
- ༡། དེ་ཉིད་རྟེན་དཀའ་བ། (37)
- ༡། རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བ། (45)

༤ དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་འབྲོང་ཚད་བསྟན་པ།	(50)
གཉིས། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལ་བསམས་ནས་ལེ་ལོ་སྒྲིམ་ལས་ལས་སྒྲོ་ལྷོག་སྟེ་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་བྲིད།	(51)
༡ མྱོད་བཅུད་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱིར་བསྟན་པ།	(51)
༢ གདམས་ངག་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ།	(53)
༣ འཆི་བ་དགུ་ལྷག་པ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྲི་ལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ།	(61)
༤ དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་པའི་ཕན་ཡོན་འབྲོངས་ཚད་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ།	(74)
གསུམ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་བསམས་ནས་མི་དགོ་བ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོ་ལྷོག་ནས་དཀར་པོ་དགོ་ཆོས་ལ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་འབད་པའི་བྲིད།	(78)
༡ ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།	(78)
༢ ལས་བཅུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	(83)
༣ ས་མཚམས་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ།	(104)
༤ ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པ།	(110)
བཞི། འཁོར་བའི་སྐྱུ་བ་སྐྱེ་ལ་ལ་བསམས་ནས་སྤྱིད་པའི་ལུན་ཆོག་ལས་སྒྲོ་ལྷོག་སྟེ་གཏན་གྱི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉིར་བར་བྱེད་པའི་བྲིད།	(115)
༡ ཁོར་བའི་སྐྱུ་བ་སྐྱེ་ལ་སྤྱིར་བསམ་པ།	(115)
༢ བྱེ་བྲག་ཏུ་རིགས་དུག་སོ་སོའི་སྐྱུ་བ་སྐྱེ་ལ་བསམ་པ།	(121)
༣ དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་སྒྲུབ་དགོས་པར་གདམས་པ།	(141)
༤ དེ་ལྟར་གོམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་འབྲོངས་ཚད་བསྟན་པ།	(143)
༥། ཐ་མར་དགོ་བ་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲོ་དངོས་བཤད་པ།	(146)
གཅིག། ལམ་ལོག་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་བྲིད།	(146)

༡ སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དང་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ།	(146)
༡ དངོས་གཞི་རིམ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ།	(155)
༡ རིས་བསྐབ་བྱ་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།	(180)
དང་བོ་སྒྲི།	(180)
༡ བསྐབ་བྱ་དངོས།	(180)
༡ རྒྱ་ཡི་བསྐབ་བྱ།	(180)
༡ འབྲས་བུའི་བསྐབ་བྱ།	(182)
༡ བསྐབས་པའི་ཕན་ཡོན་	(186)
གཉིས་པ་ཁྱད་པར།	(188)
༡ ཕྱི་སྐབས་འགྲོའི་ཁྱད་པར་གྱི་བསྐབ་བྱ།	(188)
༡ ཐུན་མེད་གི་བསྐབ་བྱ།	(189)
༡ གཉིས། ལམ་དམན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱིད།	(196)
༡ ཐོན་འགྲོ་ཚད་མེད་བཞི་ལ་སྒོ་སྒྲོང་བ།	(196)
༡ དངོས་གཞི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ།	(202)
༡ རིས་བསྐབ་བྱ་སྐྱང་ཚུལ་ཕན་ཡོན་བཅས་བསྟན་པ།	(242)
༡ བསྐབ་བྱའི་བསྐབ་པ་དངོས་བཟུང་བ།	(243)
༡ དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་རིམ་སྐབས་བསྐྱང་བའི་ཚུལ།	(293)
༡ ཉམས་ན་ཉམས་དམིགས་དང་གསོ་ཚུལ་བསྟན་པ།	(296)
དེ་ལྟར་བསྐབ་པའི་ཕན་ཡོན།	(299)
༡ གསུམ། འགལ་རྒྱུན་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྲོང་བྱེད་དོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱིད།	(303)
༡ སྐབས་བཞིའི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བསྟན་པ།	(303)

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོ་བའི་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཤིང་རྩེ།

༡༡༡། དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོ་སྟེ་ལ་སྟོར་ཆོག་པའི་བྲིད་
ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཤིང་རྩེ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་པདྨ་ཀ་ར་ཡི།

གཞོན་ནས་མངོན་ཆོགས་ཆོས་སྐར་རྟག་བཞུགས་ཀྱང་། །
སྟེང་རྩེ་ཆེན་པོས་སྟོན་པ་གནས་ཀྱི་བར། །
གང་འདུལ་སྐྱེ་འཕུལ་བྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ། །
ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཅན་བྱ་བ་བདག་སྒྲ་མས་སྟོངས། །

ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་མཆོག་སྟེང་པོའི་བཅུད། །
ཆང་ལ་མ་ནོར་རིག་འཛིན་བཅུད་པའི་ལུང་། །
དང་པོའི་ལས་ཅན་གང་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ། །
སྟོན་འགྲོའི་བྲིད་རྒྱལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཤིང་རྩེ་འགོད། །

དེ་ཡང་། འོ་སྒྲོལ་གྱི་སྟོན་པ་ཐབས་མཐས་གྱི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་
དེ་ཉིད་གྱིས་གདུལ་བྱའི་སྟོ་དང་འཆོམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བཅུད་བྲི་བཞི་སྟེང་ལ་སོགས་པ་
ཇི་སྟེང་ཅིག་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་སྟོ་དང་འཆོམ་པར་རིམ་གྱིས་བྲིད་

པའི་ཐབས་ཚུ་ལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དེ། རིན་ཆེན་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་བྱིས་པ་
བཅས་མ་ཐག། རུ་ཞོ་ལ་སོགས་རིམ་བསྐྱབས་ནས། བྱིས་ནས་སྤྱི་བ་འབྲས་ཆེན་སོགས། །
མང་པོ་བློས་ཀྱང་སྒྲོབས་འཕེལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ང་ཡི་སྤྲས་རྒྱམས་ཀྱང་། །འདྲུལ་བ་མདོ་
སྤེ་མཛོད་པ་གསུམ། །རིམ་པའི་རྗེས་ལ་མན་ངག་འདི། །བསྟན་པས་སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་འགྱུ་བ། །
ཅེས་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་རྒྱས་པ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས། །ཐར་ལམ་ཀྱན་ལ་
མཁས་པར་བྱ། །ཤེས་རབ་མཆོག་དང་ལྡན་པས་ནི། །སེམས་ཅན་སྤྱོད་རིམ་དང་སྦྱར་
ནས། །ཐེག་པ་མཐོང་མན་དོན་ཉིད་ནི། །སོ་སོར་འཆོམ་པར་བསྟན་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས། །ཕྱི་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དོན་ལེན་པའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱོན་འགྲོ་རང་རྒྱུད་སྤྱོད་པའི་
ཐབས། །རྟེན་འདི་རྟེན་དཀར་བསམ་པ་དང་། །མི་རྟག་ལ་ཁོར་བའི་ཉེས་པ་དང་། །སྤྱི་གསུང་
སྤྱབས་འགྲོ་སྤོམ་པ་སོགས། །རྫོགས་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ། །ཁྱུ་བ་མཐའི་རིམ་པས་
ལེགས་ཞུགས་ནས། །སྤྱོད་རྗེ་ཤེས་རབ་ལྡན་གྱུར་པར། །ཡང་དག་ངེས་དོན་འདིར་འཇུག་
བྱ། །དེས་ནི་དོན་ཆེན་འགྱུ་བ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། །དེའི་བྱིར་ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས། སྤྱི་མ་མཆོག་དེས་སྐལ་བཟང་སྤྱོབ་མ་
ལ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཡོངས་སུ་འཆད་པ་ན། །ཐོག་མར་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་པོ་བརྟག་པ་གཅེས། །
བྱིས་དང་རྒན་བཞིན་ཁ་བས་ཐ་དད་ལྟར། །དེ་ཡི་ཆོས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཐ་དད་དོ། །དེ་ནས་
རིམ་པར་བྱིད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བཤད། །དེས་ནི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་
གོང་འཕེལ་འཇིགས་དང་དངངས་སྒྲག་མེད། །ཞོར་བ་མེད་ཅིང་ལྟ་སྤྱོད་བྱང་འབྲེལ་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། སྦྱིར་གདུལ་བྱའི་སྤྱོད་དང་སྦྱར་དེ། གང་ཟག་མཆོག་སྤྱོན་
སྦྱངས་པའི་ལས་འབྲེ་ཅན་དབང་རྣམས་ཅིག་ཅར་བའི་རིགས་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱང་ལས་འབྲེ་གང་
ཡོད་དེ་ནས་ཐོད་རྒྱལ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་སྤྱི་གསུང་དུས་འདིར་དཀའ་
ཞིང་། མཛོད་ཤེས་མེད་པས་རི་བཞིན་མི་རྟོགས་ལ། །ལས་འབྲེ་དམན་པའམ། མ་ངེས་པ་

དོ་ཆེ་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགྲོ་བྱིང་གི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཤིང་རྟ།

དག་ལ་ལམ་དེས་པན་མི་ཐོགས་གིང་རྒྱུད་རྒྱུད་ཐོས་སུ་འགྱུར་བས། ཐོག་མར་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་འབྲིང་ན་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མི་
སྒྲག་ཅིང་ལམ་ལ་གོལ་འཁུག་མེད་པར་ལྷ་སྒྲོམ་སྒྲོལ་གསུམ་བུར་དུ་འཁུག་པ་སོགས་གྱི་པན་
ཡོན་དང་དགོས་པ་ཚད་མེད་ལ། དེ་བས་གཞན་དུ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ཅན་དག་གིས་དང་པོར་
འོག་མ་ནས་རིམ་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པར། ཐོག་མ་ནས་དེས་དོན་ཅིག་ཅར་བསྐྱན་ན་ཉེས་
དམིགས་གིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་སྒྲོན་མང་པོ་འབྱུང་བར་གསུང་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས། དེ་ལྟར་
མ་བཤད་སྒྲོན་ནི་ཚད་མེད་དེ། གོང་འོག་སྒྲ་བྱིའི་རིམ་པ་དང་བྲལ་བས། བསྐྱན་པའི་སྒྲི་
སྒྲོལ་རིམ་པ་ཉམས་པ་དང་། སྒྲོ་རྒྱུད་སྒྲུངས་སྒྲག་འོག་ལྟས་འདོར་བ་དང་། གོ་རིམ་མ་
ཤེས་ཟབ་མོར་མི་རྟོགས་དང་། འདུས་བྱས་དགོ་བ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་དང་། སྒྲོ་རྒྱུར་རྒྱུར་
རྒྱུར་རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བ་དང་། སྒྲུང་དོར་མི་ཤེས་ཤེས་བྱའི་དོན་ལ་སྒྲོངས། ཐོག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲུངས་པ་དང་། སྒྲོང་ལྟས་དད་ལྟན་ངན་འགྲོར་བསྐྱས་པ་དང་། བྱར་
མེད་ཟེར་ནས་ཐ་མལ་ལུས་པ་དང་། མ་སྒྲིན་འགྲོ་ལ་གསང་བ་སྒྲོགས་པ་སྟེ། ཉེས་མང་ལྟན་
བྱིར་ཐོག་པ་རིམ་གྱིས་བཤད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱན་པའི་སྒྲི་སྒྲོལ་ཉམས་པ། སྒྲོ་
རྒྱུད་དག་སྒྲག་ནས་ཆོས་དང་སྒྲ་མ་སྒྲུང་བ། དེས་དོན་མི་གོ་བ་དང་། གོ་ཡང་ཟབ་མོར་མི་
རྟོགས་པ་དང་། མཚན་བཅས་གྱི་དགོ་བ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་དང་། སྒྲོ་དམན་གྱིས་སྒྲོ་རྒྱུར་
གྱི་གཞིར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྒྲོངས་པ་དང་། དགོ་སྒྲིག་གི་སྒྲུང་དོར་འཆོལ་
བ་དང་། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲོལ་པ་རྣམས་སྒྲུང་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་ཅིང་། བྱུང་བར་
སྒྲོང་བའི་མཐའ་ལ་ཞེན་པས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་ནས་འབྲས་བུ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་
བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྒྲུང་གང་ཟག་ཏུ་ལྷ་བ་རི་རབ་
ཅམ་སྒྲའི། མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་ལྷ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་གསོར་མི་རུང་
བའི་བྱིར་རོ། ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱའི་

རང་བཞིན་ཡིན་པས་གང་ཡང་བྱར་མེད། བྱས་པས་སྤང་བ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་སྒོ་གསུམ་སོས་དལ་
ལ་ཞེན་ནས་ཐ་མལ་དུ་ལུས་པའི་ཉིན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མ་འོངས་པ་ན་དག་སྤྱོད་མཛོན་
པའི་ང་ཀྱུ་ལ་ཅན་ལུག་ལྟར་སྒྲུན་པ་དག། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ན། ཆོས་གང་ཡང་རྩོལ་བར་མ་བྱེད་ཅིང་ཞེས་ཡུལ་འཁོར་གྱི་
བསོད་སྦྱོམས་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པ་དག་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་
བའང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ན། སྒྲུན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་ཅི་སྒོས་ཞེས་སོ། །མ་སྒྲིན་པ་ལ་
གསང་བ་བསྒྲགས་པས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས།
རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཞེས་
ལས་དང་པོ་བ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་དག་གི་མདུན་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤངས་ཤིང་སྒྲག་ལ་འདོར་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་ལྟར་བཅུ་བཞི་
པ་ལས། ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་སྒྲོག་པ་བདུན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །
དེའི་ཕྱིར་འཕགས་བོད་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་
པར་སྐལ་ལྟན་གྱི་འགྲོ་བ་རྒྱམས་སངས་ཀྱས་ཀྱི་སར་འབྲིད་པར་མཛད་པ་ལས། འདིར་ནི་
གྲུབ་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་སམ་རྩ་མ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་བོ་དྲི་མེད་འོད་
ཟེར་སོགས་མཆོག་གི་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་རྒྱམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་
གསུངས་དངོས་ཉིད་ཕྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཅུ་
བར་བཟུང་ཞིང་། སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆོག་སྒྱུར་ཅུང་ཟད་རིས་ཀྱང་བརྒྱན་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་
སྒོན་འགྲོའི་བྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་སྒྲོན་པ་ལ་གསུམ།

ཐོག་མར་དག་བ་ཆོས་འཆད་ཉན་ངེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། བར་དུ་དག་བ་ཐུན་མོང་
སྒོ་ལྟོག་རྒྱུ་བཞིས་རྒྱུད་རྒྱུད་བ། ཐ་མར་དག་བ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སྒོན་འགྲོ་དངོས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་སྤྱོད། ཀུན་སྤྱོད། ཞར་ལ་འཆད་ཉན་བགྱིས་

དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ད།

པའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསམ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དང་། ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དོ། །དང་པོ་ནི།
འདི་ལྟར་ནས་མཁའ་ལ་མཐའ་དང་མུ་མེད་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལའང་
མཐའ་དང་མུ་མེད། འདི་ཐམས་ཅད་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འཁོར་བ་ན་
ཡང་ཡང་འཁོར་བའི་ཆོ། བདག་གཞན་ཕན་ཚུན་པ་མ་དང་གཉིན་དུ་མ་འབྲེལ་བ་ནི་གཅིག་
ཀྱང་མེད་དེ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས། གང་གི་མངལ་དུ་ལན་གཅིག་མིན་
པར་བདག་ཁྱ་གནས་པའམ་བདག་ལ་གང་མ་གནས། །སེམས་ཅན་དེ་ནི་འདི་ན་གང་
ཡང་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གཉིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལན་རེ་ཙམ་
མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་ལན་གངས་དཔག་ཏུ་མེད་བ་བྱས་བ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས།
མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོ་གུ་ཙམ། །རིལ་བུར་བསྒྲིལ་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་
སོ། །དེའི་ཆེ་ནའང་ད་ལྟའི་རྩ་བའི་པ་མ་དང་བུ་རྒྱུད་བཞིན་དུ་གདུང་སེམས་ཀྱིས་འབྲེལ་
བས། ཕན་བདགས་ཅི་རུས་དང་། གཞོད་བ་ལས་སྒྱབས་ཅི་རུས་ཀྱིས་བསྒྱབས་པའི་དྲིན་
ཆེན་ཤ་སྟག་སྟེ། འདི་ཐམས་ཅད་འདོད་བ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་
དབང་གིས་བདེ་བའི་རྒྱ་དག་པའི་ལས་ནི་སྒྱབ་མ་ཤེས། སྟག་བསྐྱལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྟག་
བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མི་དག་བ་སྤངས་མ་ཤེས་གིང་མ་རུས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་དང་ནི་བྲལ།
སྟག་བསྐྱལ་མང་པོ་ནི་ལྟན། །ཞེ་འདོད་དང་ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་སྒྲོན་བ་བཅོན་
དུག་ཟ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་རེ་རྩེ། ད་སྤྱིང་རེ་རྩེ་ཞེས་བཞག་པས་
ཅི་ཕན། འོ་སྒོལ་རྣམས་ད་རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ནི་ཐོབ། མཚན་ལྟན་གྱི་བླ་མ་དང་
ནི་མཇལ། ཟབ་རྒྱས་གྱི་གདམས་པ་ནི་ཐོས། ཆོས་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཤེས། བྱེད་
དབང་ཡང་ཡོད། ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒྱུན་ཀུན་ཀྱང་འཛོམས་པའི་སྐབས་འདིར། མ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྟག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་ནས་རྣམ་གྲོལ་གཏན་གྱི་

བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་ཤིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས་ཏེ། མད་དུ་བྱུང་བའི་སློབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་ཙན་གོ་མིས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཆུད་གུར་པ། གྲོང་གི་ནང་དུ་
ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་གནས་བཞིན་དུ། སྤྱི་ཤི་འཕྲོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། གཤམ་ཏེ་
གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྱེལ་བོར་མེད། ཅིས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་དང་ཐུགས་
རྟེན་པ་དེ་གང་ལ་མངའ་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ལའང་
མེད། དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཐོབ་པར་བྱས་
ནས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བདག་ཁོ་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་སྒྲོལ་
བར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་འདི་ཉིད་ཉན་འཆད་སྒྲོམ་
གསུམ་སོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ། སྤྱིང་རྫེས་སེམས་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
རྫོགས་བྱུང་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་བྱུར་གཉིས་སམ་དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཏེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅིས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་ནི། ཆོས་ཉན་
དུས་བཤད་དུས་སྒྲུབ་དུས་གང་གི་སྒྲུབས་སུའང་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཏེ། དག་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེ་
ཆུང་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱང་། དག་རྩ་དེ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་སྒྱུར་བ་སེམས་
བསྐྱེད། དག་བ་དེ་རྒྱུན་ཀྱིས་མི་བཤིག་པར་བྱེད་པ་དངོས་གཞི་དམིགས་མེད། དག་བ་དེ་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མཇུག་བསྟོར་བས་རྒྱས་ཐེབས་པ་སྟེ། དམ་པ་གསུམ་
ཀྱིས་རྩིས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུ་སྒྲུང་མདོན་བྱང་ལས། གསང་བའི་
བདག་པོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྤྱིང་རྫེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཞོ་རྒྱན་
དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་བྱམས་སྤྱིང་རྫེའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པས་མེད་ཀ་མེད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་

དེ་ཆེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དྲུང་།

ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་ལམ་གྱི་ཁ་བརྒྱུར་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཁ་ལོ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བརྒྱུར་བ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། དཔུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་
དབང་སྒྲིམ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་གིང་། སྦྱིང་རྗེའི་སེམས་
དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ཞེས་སོ། །དེས་
ན་ཆོས་ཉན་བཤད་སྒོམ་སྒྲུབ་གང་གི་སྒྲུབས་སུ་འདྲ་ཀུན་སྟོང་འདི་གཙོ་ཆེ་སྟེ། ཡོན་ཏན་
རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། བསམ་པ་དགོད་དང་མི་དགོད་ཀྱི་བྲག་ལས། །དགོ་སྒྲིག་གཟུགས་
བརྒྱན་ཆེ་ཆུང་རྗེས་མི་འགོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ཆེ་འདོད་དང་གྲགས་འདོད་
སོགས་འཇིག་རྟེན་ཆེ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཀུན་སྟོང་གིས། ཆོས་ཇི་ཅམ་འཆད་ཉན་
སོགས་བྱས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཆོས་སུ་མི་འགོ་བས། །དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀས་ཐོག་མར་
ཁ་ནང་དུ་ལོག་སྟེ་རང་གི་ཀུན་སྟོང་བཙོས་པ་འདི་གནད་གིན་ཏུ་ཆེ། འདི་ལྟར་ཀུན་སྟོང་
བཙོས་ཤིང་ན་དགོ་བ་གང་བྱེད་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ཏེ་སྒྲིམ་སུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་
བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པའི་འཇུག་དོགས་དམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་བ་སྒྲགས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ནི། སྦྱིང་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་
པོ་བརྒྱབ་བྱ་རྗེའི་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་དོན་གཅིག་ཀྱང་། གསང་སྒྲགས་རྟོ་
རྗེ་ཐེག་པ་འདིར་ནི་འཇུག་སྒྲིའི་དབང་སོགས་ཐབས་ལ་མ་སྟོངས་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་
དོན་གཉིས་འབད་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མང་བ་དང་། དཀའ་བ་ཆེན་པོར་རང་
སྦྱང་མི་དགོས་པར་འབྲས་སུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་ཐབས་སྒྲུབ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་པོའི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པས་ན་སྒྲུབ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རྒྱལ་གསུམ་པའི་སྒྲོན་མེ་
ལས། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་སྟོངས་དང་། །ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་
པོ་རྣམས་པོའི་དབང་བྱས་ཏེ། །སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། ཞེས་སོ། །དེའི་རྒྱ་བ་
ཡང་འདུན་པ་རྒྱུར་བ་ལ་རག་ལས་པས་སྒྲུབས་འདིར་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུ་མས་ཡིད་བཞིན་

རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་དུ། རྒྱལ་རྒྱ་ཆོས་ལ་ཤུག་རི་རྒྱལ་པོ་དང་། །འོངས་རྒྱའི་གསང་སྤྱལ་ས་
རིགས་ལྷ་རྩེ་རྩེ་འཆང་། །ཆོས་རྒྱ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཀུན་བཟང་ཤེས་
རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཡུམ་བསམ། །ཡང་ན་རང་རང་ཆོས་དེའི་སྟོན་པར་བསམ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་སྟོན་པ་དང་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་དགོས་ནའང་། །འདིར་སྤྱི་
ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། །ད་ལྟར་གྱི་ཆོས་འཆང་པའི་གནས་ཁང་དང་སྟོན་འཁོར་སོགས་
ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་འདི་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པར། །གནས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འོག་མིན་ཆོས་
གྱི་དབྱེངས་གྱི་ཕོ་བྲང་ཡེ་ཤེས་འོད་ལྷ་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་བཀོད་པ་ཆོད་མེད་པར་
མཛོན་པར་འཕགས་པར། །སྟོན་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟོན་ཀུན་ཟད། །ཡོན་ཏན་ཀུན་
རྩོགས་། རིགས་ཀུན་གྱི་བྱུང་བ་དག་དཔལ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བུར་རང་རང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་། །འཁོར་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྩེ་རྩེ་རིགས་གྱི་སེམས་
དཔའ་དང་སེམས་མ་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་སོགས་རིགས་གང་ཡིན་ནམ། །ཡང་ན་ཕོ་
ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་འཇམ་པའི་དབྱེངས་དང་། །མོ་ཐམས་ཅད་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མར་
གསལ་པ་དང་། །དུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོར། །ཆོས་སུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཐེག་མཆོག་སྤྱན་མེད་པ་སྤྱོད་ཆོག་བྱ་ཕྱོལ་ལས་འདས་པའི་གཞོམ་མེད་རྒྱ་དཔེ་
སྤྱོད་དབྱེངས་གྲགས་སྟོང་སྟེ་བ་མེད་པར་སྒྲོག་པས་སྤྱིད་ཞིའི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་སེལ་བའི་
སྤྱོད་ལྷ་ལྷ་དུ་ཡོད་སྟུང་པ་སྟེ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་གསལ་གདབ་
པ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབ་ཞལ་པ་ཙམ་སྟེ། །རྒྱ་འབྱུལ་གསང་
སྟོང་ལས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མི་བརྟེན་སོ། །
ཞེས་གསུང་། །བྱད་པར་དུའང་། །སྤྱི་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད།
འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པ། །མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་
ཁུངས་། །ད་ལྟའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ། །རྒྱལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་ཀྱང་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་ན།

མ་ཐུལ་པའི་རང་རེ་རྒྱ་ཁྲིད་སྒྲིག་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་
ཏན་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་ཡང་བཀའ་དྲིན་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རི་
སྐད་དུ། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མ་ཆོས། །དེ་བཞིན་སྒྲ་མ་དགེ་འདུན་ཏེ། །ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་སྒྲ་
མ་ཡིན། །སྒྲ་མ་དཔལ་ལྷན་དོ་རྩེ་འཆང་། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་དམ་པ་ལས།
རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་ང་ཉིད་དགེ་བའི་བསེས་སུ་སྒྱུ་ལ་ནས། ཏིང་ངེ་
འཛིན་འདི་སྒྲོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་ནི་བྱིད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཡིན་
པས་ནམ་བུར་རྒྱལ་སྤྱིར་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བརྟེན་ཅིང་རིམ་གྱོད་དང་བཀུར་སྟེ་གྱིས་ཤིག་
ཅེས་དང་། རྣམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ། དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་ནི་སྤྱང་བས་
ཆོས་སྒྲོན་ཅིང་ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལས་དགེ་
བའི་བསེས་གཉེན་ལྷག་པར་ཡང་བྱུངས་ཤིག་ཅེས་སོ། །བྱུད་པར་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྩེ་ཐེག་
པའི་ཆོས་སྒྲ་བ་པོ་ནི་སྒྲོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གསང་
སྤྱིང་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བྱུག་རྒྱ་གསང་ཆེན་སྤྱིང་པོ་འདི། །
རྟོགས་ནས་སྒྲ་བར་གང་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ང་ཡིན་དབང་ཡང་རྫོགས། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཉན་
པའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་། གཞི་བདེ་གསེགས་སྤྱིང་པོ། རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན། རྒྱུན་དགེ་
བའི་བསེས་གཉེན། ཐབས་དེའི་གདམས་ངག་གིས་ཟེན་པས་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་
ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་སྒྲོ་བྱུར་དྲི་མས་
བསྒྲིབས། །དྲི་མ་དེ་བསལ་སངས་རྒྱས་དངོས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་སྒྱུད་ལའང་གཉིས། སྤང་བྱ་དང་། སྤང་བྱ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་
པ་པོ་སྒྲོ་བ་མ། འཆང་པ་པོ་སྒྲོ་བ་དཔོན། གཉིས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་སྤང་བར་བྱ་བལོ། །དང་པོ་
ནི། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལས། དེ་ནས་ཉན་བྱེད་སྒྲོ་བ་མའི་ཆོས་རྒྱལ་ནི། །སྒྲོན་རྣམས་སྤངས་

ལ་གྲུས་པས་མཉན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཉན་པའི་ཆོ། སྡོད་ཀྱི་སྡོན་གསུམ་
 དྲིམ་དུག་ ཉེས་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་གི་ཆོགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉན་པར་བྱ་དགོས་
 ཏེ། དེ་ལ་སྡོད་ཀྱི་སྡོན་གསུམ་ནི། ཁ་སྐྱབ་པ། ཞབས་རྩོལ་པ། དུག་ཅན་ལྟ་སྤྱི་ཚུལ་ཏེ།
 དེ་ཡང་སྡོད་ཁ་སྐྱབ་པའི་སྡོད་དུ་བདུད་ཅིའི་ཆར་བབས་ཀྱང་ཐིགས་པ་གཅིག་ནང་དུ་མི་འོང་
 པ་ལྟར། ཆོས་ལ་རྒྱ་བ་མི་གཏོད་པའམ། གཏོད་ཀྱང་གཏོད་མཁས་དང་ཅེད་འཛོད་དང་གཞན་
 དུ་ཡིད་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞབས་རྩོལ་བའི་སྡོད་ས་ལ་ཡོད་རིང་ཆར་བབས་པའི་ཚུ་
 ཡོད་པ་ཀྱན་བཏོགས་ན་ཟགས་པ་ལྟར། ཆོས་ཐོས་པ་ཐེངས་རེ་དེ་ན་ཡོད་རིང་ཟིན་ཀྱང་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་དྲན་པ་ལ་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པས་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་དང་། སྡོད་དུག་ཅན་དུ་
 ཆར་ཚུས་གང་བ་མ་བོ་བར་གནས་ཀྱང་གང་གིས་སྤྱད་པ་མི་བདེ་བ་ལྟར། ཉན་མོངས་པའི་
 དབང་དུ་སོང་ནས་སྤྱར་ཞིང་ཐོས་པས་རྒྱགས་པར་འགྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་སྤང་བར་
 གདམས་པ་ཡང་། ཡུམ་བར་མ་ལས། ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་
 དང་ངས་བྱོད་ལ་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་མེད་པར་ལེགས་པར་ཉན།
 ཁ་སྐྱབ་པར་རབ་ཏུ་ཉན། ཞབས་མ་རྩོལ་བར་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དྲིམ་དུག་ནི། རྒྱུ་བཤད་རིག་པ་ལས། ང་རྒྱལ་དང་ནི་མ་དད་དང་། འོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་
 ཉིད་དང་། བྱི་རོལ་རྒྱུ་གཡེང་ནང་དུ་སྤྱད། སྡོད་པས་ཉན་པ་དྲིམ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་
 ཆོས་འཆད་པའི་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་ང་ལྟག་སྒྲ་མ་པའི་ང་རྒྱལ། ཆོས་དང་སྒྲ་མ་ལ་མ་དད་པ།
 ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་མེད་པ། སེམས་བྱི་རོལ་ཆོགས་དུག་གི་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བར་
 གཡེང་བ། དབང་པོ་སྡོད་ལྟ་ཅང་ནང་དུ་སྤྱད་ཆོས་པ། ཆོས་ཐུན་རིང་དུགས་པ་སོགས་
 ཀྱིས་སྡོད་སྡོད་དྲིམ་དུག་པོ་འདི་སྤང་དགོས་སོ། །ཉེས་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ནི། ཡིད་བཞིན་
 རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། མ་གྲུས་ལ་སོགས་བདུད་ཀྱི་ལས་དུག་དང་། འང་རྒྱལ་ལ་སོགས་
 སྐྱབ་པའི་ལས་དུག་དང་། ཚུལ་དུ་འཆོས་སོགས་ཆོས་སྤང་ལས་དུག་དང་། །ཟང་ཟིང་

ཨོ་ཁྱེ་ཐུག་བཅའི་སྒྲུབ་རྩེད་གི་སྤྱོད་པ་ལྟོག་ཏུ་བྱེད་ཀྱིས་ཡིག་རྒྱུན་མཚུངས་ཆལ་ལུང་རྣམས་གྲོལ་གྱིང་།

གཉིས་སོགས་གཡང་བའི་སྒྲིབ་ཏུ་ག་དང་། རྟེན་བཀྱར་ཆགས་སོགས་ལོག་བའི་སྒྲིབ་ཏུ་ག་
དང་། རྟེན་ཏུ་བྱེད་སོགས་གོལ་བའི་ཆོས་ཏུ་ག་སྟེ། རྟེན་པ་སྤྱི་ཅུ་ཅུ་ཏུ་ག་སྤངས་ལ་
མཉམ་། རྟེན་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་ཏུ་ག་ནི། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བཀོད་བའི་
མདོ་ལས། ལེ་ལོ་དང་། སྒྲིམ་ལས་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་ལ་མ་དད་པ་དང་། དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྤྱི་ཞུས་མི་འདུད་པ་དང་། བསྟན་པ་བཞིན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་སེམས་པས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་བྱེད་ཏུ་གསོད་བའོ། །
ཞེས་སོ། སྒྲིབ་པའི་ལས་ཏུ་ག་ནི། སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རང་གི་རྒྱུད་
ལ་བདུད་ཞུགས་པས་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་ཆོས་སྤྱོད་བ་དང་། རྒྱུད་འཕེན་
ཀྱི་གསང་ཆོག་འཆོལ་བས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་
མི་ཉན་པ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་
བའོ། རྟེན་སོ། ཆོས་སྤྱོད་བའི་རྒྱུ་ཏུ་ག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་པ་འདོད་པས་ལུས་སེམས་
རྒྱལ་འཆོས་པ་དང་། རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་གྲས་པ་དང་། ཐེ་ཆོས་གྱིས་ཆོས་ལ་མི་
གྲས་པ་དང་། རྒྱལ་འཆོས་ཀྱིས་ལོག་པར་འཆོབ་དང་། ལ་མ་དང་མཁན་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་
ལ་མི་གྲས་པ་དང་། ལུས་སེམས་རྒྱལ་པས་རྟག་ཏུ་མི་མཐུན་པར་ཅོད་བའོ། རྟེན་སོ། །
ཆོས་ལས་གཡང་བའི་སྒྲིབ་ཏུ་ག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བྱེད་མང་བ་དང་། ཟང་
ཟིང་གི་རྟེན་པ་མང་བ་དང་། རག་ཆོག་བྱེ་མོའི་གཏམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་མང་བ་དང་། སྤྱི་པའི་
གྲོགས་ཀྱི་མཛའ་བཤེས་མང་བ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་མང་བ་དང་། ལས་ངན་
པའི་དབང་གིས་ནད་གདོན་མང་བའོ། ལོག་པར་འབྱོག་པའི་སྒྲིབ་ཏུ་ག་ནི། ལུས་འཁོར་
སྒྱུར་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བཀའ་དྲིན་གྱིས་བྱས་པ་མི་གཙོ་ཞིང་གཡོ་བྱེད་པ་དང་།
རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ཆགས་པས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལ་རོལ་གྱི་རྟེན་པ་ལ་ཕྱག་དོག་
དང་སེར་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་སེམས་པར་འབྱུལ་བ་ཆོལ་བ་དང་།

སྒྲིག་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་དད་ཅིང་བརྟེན་པ་དང་། རྟོག་གི་འཆོལ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་མི་འཆོལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གོལ་བའི་ཆོས་དྲུག་ནི། འཇམ་དཔལ་
 རྣམ་པར་འབྱུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་མི་འཆོལ་བར་མུ་སྟེགས་
 ཀྱི་རྩ་འབྱུལ་འཆོལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞལ་ཏ་བྱེད་ཅིང་མང་དུ་ཐོས་པ་མི་འཆོལ་
 བ་དང་། ཆོག་གིས་ཐོས་པ་འཆོལ་ཞིང་དེའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་འཆོལ་བ་དང་། ཉན་རང་
 གི་སྡེ་སྟོན་ཆོལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་མི་འཆོལ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་
 མདོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་འཆོལ་བ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་
 པ་འདོད་ཀྱི་དགོངས་པའི་བཤེས་གཉེན་མི་འཆོལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་རྣམས་
 སྤངས་ནས་ལེགས་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཉན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཆད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱལ་དང་། རྣམ་
 གཡེང་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་མ་གུས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་དོན་
 གཉེར་གྱི་བསམ་པ་སོགས་ཀྱན་སློང་གི་བསམ་པ་ངན་པ་དང་། སྦྱར་བ་ཆོས་འཆད་པའི་
 ཆོན། སྐབས་འཆོལ་བ། བརྟེན་འབྲེད་པ། ཆོག་དོན་ཅོར་བ། ཐུག་དོག་སོགས་ཉོན་
 མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པའི་སེམས་དང་ངག་སློབ། ཆོག་མི་གསལ་བ། ལྷག་ཆད་དུ་
 བྱུར་བ། དམ་བཅའ་སྡེ་མ་ཕྱི་མས་སུན་འབྱེན་པ། ཆོས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་བྱུར་གྱིས་བདག་ལ་
 བསྟོན་པ་དང་། གཞན་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་བརྟེན་སྐད་ངན་པ་འདྲེས་པ། གདུལ་བྱའི་
 སྟོན་དང་མི་འཆོལ་བར་སྟོན་པས་སློབ་མའི་རྒྱུད་རྒྱུད་འཇའ་ཞིང་སྟོན་དུ་བྱུར་པ་རྣམས་སྤངས་
 ལ། ཆོག་གི་སྦྱར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་བཤད་དེ། བརྟེན་གསལ་ལ་འཁོར་གྱི་བྱམས་
 སུ་བྱུང་བ། རྣམ་པར་སྟོན་པས་ཀྱན་གྱིས་ཉན་པར་སྟོབ། ཆོག་དོན་ངེས་པས་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་
 པ། དཔེ་དོན་མཁས་པས་ཉན་པ་པོའི་ཡིད་དུ་འབབ་ཅིང་རྟོགས་པར་སྟོབ། སྟོན་དང་འཆོལ་
 པས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ། སྐབས་སུ་གཏམ་རྒྱུད་དོ་མཆར་ཅན་བསྟན་པས་ཉན་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀྱན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་རྟ།

པ་པོའི་གཉིད་རྒྱལ་ས་དང་སྒྲོ་བ་སེལ་བ། ལུང་རིག་ས་ཀྱི་སྒྲོམ་ནས་བཏོན་པས་ནོར་འབྱུལ་
མེད་པ། ཐུག་ས་སྒྲ་དང་སྒྲོན་རྣམས་སྤངས་པས་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱོད་པར་མཁུས་པ། ཐེག་
པ་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་པར་བཤད་པས་ཀྱན་དང་འཐད་པ། གོ་བདེ་ཞིང་ཡུལ་སྤང་ངན་
པ་མ་འདྲེས་པས་ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པ། སྒྲོས་ཤིང་སྤྱད་པ་ལ་མཁུས་པས་བཤད་པ་རང་
དབང་དུ་གྱུར་པ། སོས་དལ་ཞིང་ཁོང་ཡངས་པ་ཐོག་ས་རྒྱལ་ས་དང་ངལ་དུ་བ་མེད་པའི་
ཚུལ་ནི་ཡོན་ཏན་འབྱོར་ལྡན་གྱི་བཤད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་འཆད་ཉན་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོ། དཔོན་སྒྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་
གཡེང་བའི་རྒྱ་འདུ་འཛིན་རྣམས་གཡེང་གི་བྱང་བྱིང་དང་། བསྐྱེན་བཀྱར་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མགོན་
དུ་བོས་པས་དུས་འགྲུངས་པ་དང་། དྲན་པ་མི་གསལ་བའི་རྒྱ་ཆང་དང་གཉིད་རྒྱལ་ས་ལ་
སོགས་པ་ཆོས་འཆད་ཉན་ལ་བར་ཆད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཀྱན་མཁུན་སྒྲ་
མས། བྱི་ནང་འདུ་འཛིན་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱང་བྱིང་དང་། ཆང་དང་གཉིད་རྒྱལ་ས་དྲན་པ་
ཉམས་ལ་སོགས། ཁྱོས་པའི་དོན་ལ་བར་ཆད་གྱུར་རྣམས་སྤང་། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བའི་ཀྱན་སྒྲིད་ལའང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲོ་བ་
མའི་ཀྱན་སྒྲིད་ལ། ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅུ་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ། ཡང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་བཞི་
བསྐྱེད་པ། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྒྱལ་ལྡན་དུ་བྱ་བ། སྒྲིད་ལམ་གཞན་བསྐྱེན་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས། གང་ཆོ་ལེགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉན་བྱ་
བ། ཁོར་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་གཅིས་པ་རྒྱལ། ཉན་མོངས་བཟོད་སོགས་དཀའ་བའི་
སྒྲིད་པ་རྒྱལ། ཁྱོས་མང་གཉིར་སོགས་རྒྱེན་གྱིས་མི་འགྱུར་རྒྱལ། སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱེད་སོགས་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྒྱལ། བྱི་བྱག་ཤེས་སོགས་དགོས་པ་རྣམས་པ་རྒྱལ། ཆོས་འཆོལ་ལ་སོགས་
འཆོལ་བ་རྣམས་རྒྱལ་སྟེ། ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅུ་རྒྱལ་ལྡན་པས་ཉན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
ལས་གཅིས་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱལ་ནི། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་སྤྱོད་པའི་

སྒྲུ་མ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་
 བུར་། ཆོས་ཉན་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགོན་པར། ཆོས་འཛིན་ཅིང་བསམ་པ་ལ་གཅེས་པའི་དོན་
 ཡོད་པར། ཆོས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་ཆེ་རབས་བརྒྱར་མི་རྟོན་པར། ཆོས་འཆོལ་བ་སྤང་
 བ་རྣམས་ལ་བདུད་རྩི་བོར་ནས་དུག་ལ་སྦྱོད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཞིང་སེམས་པ་
 རྣམས་ལ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྲུལ་བའི་འདུན་པ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དཀའ་
 བའི་བཟོད་པ་དུག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དག་བའི་བཤེས་གཉན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཆ་
 བ་དང་གང་བའི་ཉན་མོངས་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བཀྲེས་པ་དང་སྒྲིམ་པས་ཉན་
 མོངས་པ། ངན་སྒྲིམ་དང་རྒྱ་གད་ཀྱིས་ཉན་མོངས་པ། ངལ་དུབ་འགོ་ལས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་
 པ། ཡོ་བྱད་གཏོང་བ་དང་འཆོལ་བས་ཉན་མོངས་པ་བཟོད་པ་དང་། གཅེས་པར་བྱ་བའི་
 སྒྲོག་ལའང་བསྟོར་བའོ། ས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱ་བ་གཅེས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྟེན་གྱིས་མི་འགྲུལ་བའི་
 གོ་ཆ་དུག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་མདུང་ཐུང་གིས་
 ཀྱང་མི་བསྒྲོག་པར་འབད་དོ། །ཐོས་པ་མང་དུ་བསོག་པ་དང་། ཐོས་པ་མང་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་
 གུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལྟ་གུ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱང་
 བར་དུག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དག་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་ནས་
 དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་
 བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་མི་གཅད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་ལྟ་གུ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 དང་། དགོས་པ་དུག་སྐྱབ་པ་ནི། འོད་སྤང་གིས་ཞུས་པ་ལས། ཐོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་ནས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པའི་
 གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི། དེ་ལྟར་བསྟེན་པས་རང་དང་གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་

དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀྱན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

བ་ཐོབ་པའི། རང་དང་གཞན་གྱིས་ཤེས་རབ་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་དང་། ཕྱོགས་བཞི་ནས་
ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུག་གིས་ཉན་པ་ལ་བརྩོན་
པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འཆོལ་བ་དུག་ནི། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེའི་
མདོ་ལས། གཡོ་དང་སྒྱ་མེད་པར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཆོས་འཆོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
རང་གི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་ཀྱན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ། རྟོད་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་མི་འདོད་པར་འགོ་
བའི་ཉན་མོངས་པ་སྤྱོད་པར་འདོད་པས། གཟུ་ལུམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཇུག་པས།
ཡིད་གཉིས་མེད་པར་ཀྱན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་འཆོལ་བ་དང་། རྣོམ་སེམས་དང་
འདོད་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཆོལ་བ་སྟེ། ཡོངས་སུ་
འཆོལ་བ་དེ་ལྟ་བུས་བཅུ་ལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་བཞི་བསྟན་པ་ནི། འཕགས་པ་སྤྱོད་པོ་བཀོད་པ་
ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཆོས་
ལ་སྒྲན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དག་པའི་བཤེས་གཉིན་ལ་སྒྲན་པ་མཁས་པའི་
འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནད་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དཔེ་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཕར་ཕྱིན་དུག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ནི། ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲ་མས། མེ་ཏྲོག་སྟན་
སོགས་འབུལ་བ་སྒྱུན་པ་སྟེ། སྒྲོ་གསུམ་རབ་བསྐྱམས་ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན། །གཞོན་
པ་བཞོན་པ་སྒྲོ་བ་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། །མ་ཡེངས་ཐོས་པ་འཛིན་པ་བསམ་གཏན་ཉིད། །ཐེ་
ཚོམ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཤེས་རབ་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་པས། ཆོས་ཉན་པའི་ཆེ་སྒྲ་
མའི་ཆོས་ཀྱི་བྲི་སྟན་བཤམས་པ་དང་། མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པས་བརྒྱན་ཅིང་
མཇུག་འབུལ་བ་སོགས་སྒྱུན་པ། རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་བསྐྱམས་གིང་ཕྱོགས་དེའི་སྒྲོག་ཆགས་
ཕྱ་མོ་ལྷུ་ཤིག་ཚུན་ཆད་ལ་འཆོ་བ་སྤྱོད་པ་ཚུལ་བྲིམས། ཆ་གྲང་སོགས་བཞོན་པ་ནི་བཞོན་

པ། སྤྲུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཉན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་བརྩོན་འགྲུམ། སེམས་མ་ཡིངས་
པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉན་པ་བསམ་གཏན། ཐོས་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཅིད་པ་
ཤེས་རབ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉན་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་སྒྲོད་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། དེ་ཡང་
རྒྱལ་གཡེང་འདྲུ་འཛིན་རྒྱལ་སྤངས་ལ། ཆོས་ཀྱི་མཛོད་པ་དངོས་དང་ཡིད་མཛོད་ནས། །
ཕྱག་འཆལ་དྲང་པོར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྤྱར། ལམ་ཡོངས་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉན་པར་
བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱལ་གཡེང་དང་འདྲུ་འཛིན་ནི། འཛིན་ཏེན་གྱི་ཆོད་ལ་སོགས་
པ་ནི་སྒྲོ་གསུམ་རྒྱལ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། འཁོར་དང་ཡོངས་སྒྲོད་ནང་དུ་འདྲུ་བ་དང་།
དེའི་དབང་དུ་སོང་བས་སྒྲོ་གསུམ་གྲེལ་བས་འཛིན་པ་དང་འཛིངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་
སྤངས་ནས། ཆོས་ལ་བར་དུ་གཅིད་པའི་སྒྲོན་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་འཆད་པ་པོ་ལ་སེང་
གའི་ཁྱི་བཤམས་ཏེ། དར་ཟབ་ལ་སོགས་པའི་གདན་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས། ཕྱག་
འཆལ་བ་དང་། སྒྲོས་དང་མེ་ཏྲག་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་བཤམས་ཤིང་མཛོད་པ་
དང་། རྒྱལ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བའི་མཛོད་
པའི་སྒྲོན་མུང་འཁྲིགས་པར་བསམ་ལ་འབུལ་ཞིང་། རང་གི་སྒྲིག་ཆོས་གདུགས་དང་།
འཁར་བ་དང་། མཛོན་ཆ་དང་། མགོ་གཡོགས་པ་དང་། མཆིལ་ལྷུ་མ་གྱོན་པ་རྒྱལ་སྤངས་
ལ། རྒྱལ་དང་ཟུར་གྱིས་བལྟ་བ་རྒྱལ་ས་མ་ཡིན་པར་སྒྲིལ་ཀྱང་བྱེད་པའམ་ཅོག་ཕུར་འདུག་
ལ། མིག་ལ་ཐལ་མོ་སྒྲུར་ཏེ་འཁོད་པར་བྱའོ། ཆོས་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡིངས་
པར་ཉན་ཞིང་ཆོས་དང་སྤྲུམ་ལ་གྲུས་ཤིང་དགའ་སྒྲོ་དང་བཅས་པས་ཉན་ཏེ། སྤྲུང་པ་ལས།
དགའ་དང་གྲུས་དང་དད་པའི་མཛོག་ནི་ཉེར་བཞག་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་བསལ་ནས་
དྲི་མ་ལས་འདས་པ། འགྲོ་དོན་མཛོན་ཞུགས་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་བྱིན། ལག་ལ་

དཔལ་རྣམས་སྦྱོད་པ་དེ་ནི་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་པོ་
འདིས་ཆོས་མི་ཤེས་ཀྱི། །རིགས་ངན་པ་དང་། །ལོངས་སྦྱོད་ཆུང་པ་དང་། །ཉན་མོངས་པ་
རགས་པ་དང་། །ཁྲོ་པ་དང་། །གཏུམ་པ་དང་། །ངག་མི་སྟན་པ་དང་། །ཆས་གོས་ངན་པ་
དང་། །དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་དང་། །ལའོར་ངན་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་
བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་པ་བྱུང་ན་བཤགས་བསྐྱེད་བྱ་ཞིང་། །བཀའ་དྲིན་ལ་
བསམས་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཉན་པའི་ཆེ་ཉིང་དེ་
འཛིན་ནི་འཆད་པ་པོའི་ཞལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་བྱུང་། །རང་རང་གི་སྤྱིང་ནང་དུ་ཕོག་པས།
མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་སངས་ཤིང་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་པརྫོ་རྒྱས་པར་བསམ་པ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་
ནོ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འཆད་པ་པོ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་ཀུན་སྦྱོད་ནི། །དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། །གཙང་
ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །མཛེས་པའི་བྲི་སྟན་ལེགས་པར་བཤམས་ནས་ནི། །
གོས་བབས་ཡིད་འོང་གཙང་མ་རྣམས་བགོས་ཏེ། །བཙོས་མའི་རས་སོགས་རྣམ་པ་མང་
བཏིང་ནས། །རྐང་རྐྱེན་བཙས་པའི་བྲི་ལ་འདུག་ནས་ནི། །ཅེ་གཅིག་ཉན་པའི་ལའོར་གྱི་
ཆོགས་ནང་དུ། །ཟང་ཟིང་རྟེན་དང་གྲགས་ལ་མི་སེམས་པར། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་
ལེ་ལེ་མེད་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པས། །ཐོག་མར་ཆོས་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཁྱུས་བྱ་ཞིང་།
ཆོས་གོས་སོགས་ལེགས་པར་བགོ་ །གཙང་སྒྲུའི་ཀུན་སྦྱོད་དང་ལྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་བྲི་ལ་འདུག་
སྟེ་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་བཙས་ནས། །ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་དབྱངས་དང་བཙས་པས་དབུལ་
ཞིང་། །བདུད་ཆར་གཙོད་ཀྱི་སྒྲགས་དང་། །ཉན་པར་བསྐྱུལ་བ་སོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས།
རྟེན་བཀུར་སོགས་ཟང་ཟིང་གི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པར། །སྟོན་པ་དང་འདུག་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྟེན་པར་བྱ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྟོན་མེ་སྐར་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་སྟུམ་དུ་དྲན་པས་རང་

ཉིད་བསྐྱེད་ཚྲོགས་གྱི་དོན་གསལ་བཏབ་སྟེ་བཤད་དོ། །འཆད་ཚུལ་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་
 སྤྱ་མས། ཆོས་གྱི་ཆོག་དོན་ནོར་འབྱུལ་སྟོན་མེད་པར། །དོན་གསལ་དབྱངས་སྟན་མོས་པ་
 རི་བཞིན་བཤད། །དབྱངས་དེས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ཁྱབ་གྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཀུན་
 ཐོས་མ་རིག་སངས་པར་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་
 ཅུ་པར་གྱུར་པ་དེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཁྱབ་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐོས་
 པས་མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་སངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆོས་སྒྲིའི་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་
 ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པར་བསམ་ཞིང་ཆོས་གྱི་ཆོག་འབྱུགས་ལ་དག་སྟན་པས་རྒྱས་བསྐྱུས་འཆོམ་
 ཤིང་གདུལ་བྱར་གོ་སྒྲ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་རང་རང་གི་སྟོ་དང་སྒྲ་ལ་བ་འཆོམ་པར་བཤད་
 དོ། སྟོད་འཇུག་ལས། དམན་ལ་མཆོག་གི་ཆོས་མི་བསྟན། །རྒྱ་ཆེན་ཆོས་གྱི་སྟོད་གྱུར་
 པ། །དམན་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱར་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཨ་ཏི་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། དམན་
 པ་གསུམ་ལ་བསྟན་པ་ནི། །འདུལ་བ་མདོ་སྟེ་མཛོན་པ་སྟེ། །འབྲིང་པོ་གསུམ་ལ་དེས་
 བསྟན་པ། །གྲི་ཡ་ཡོ་གཞུ་པའོ། །ཆེན་པོ་རིམ་ལྡན་གསུམ་དག་ལ། །བསྐྱེད་དང་ཚྲོགས་
 པ་ཆེན་པོར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་འཆོམས་པར་བསྟན་
 ཞིང་། །བྱད་པར་དུ་སྟོབ་མ་དེས་འབྱུང་ཅན་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ཆོག་ཁྱུང་
 ལ་དོན་འདྲིལ་བས་སྐྱར་དུ་ཐར་པར་བཀོད་པའི་གནད་ཟབ་མོ་རྣམས་བཤད་དེ། ཆོ་ཡུན་
 ཐུང་བ་དང་། ཆོག་ཐ་སྟོད་མང་བ་དང་། གང་ལའང་སྟོང་པོ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔལ་མར་
 མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཆོ་འདི་ཡུན་ཐུང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མང་། །ཆོ་ཡི་ཆོད་ཀྱང་
 རི་ཅམ་མི་ཤེས་པས། །རང་པ་རྒྱ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གི་འདོད་པ་དང་དུ་སྒྲིང་བར་
 གྱིས། །ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོད་པ་དག་ལ་ཐར་བལྟས་པས། །བྱས་པ་ཐམས་ཅད་
 དོན་མེད་སྐྱུག་བསྐྱུལ་རྒྱ། །ཅི་ལ་བསམས་ཀྱང་ཐན་པར་མི་གདའ་བས། །རང་གི་སེམས་
 ལ་ལྟ་བ་གོམས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཆོས་ལེགས་པར་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟ།

བཤད་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་མཁུན་སྤྱི་མཁས།
དེ་ཆེ་འཆད་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དུག་ནི། ཚིག་དོན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་སྟེ། ཉོན་
མོངས་མེད་བཤད་ཚུལ་བྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན། སྦྱོང་ལ་བཟོད་པ་སྦྱོབས་བཙུན་འགྲུས་ཏེ། །
མ་ཡོངས་བསམ་གཏན་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་བོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལེགས་
བར་བཤད་པ་སྒྱིན་པ། ཉོན་མོངས་ཆགས་སྤང་སོགས་དང་མ་འདྲིས་པར་འཆད་ཅིང་དག་
གི་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲིམ་པས་ཚུལ་བྲིམས། འཆད་ཆེ་སྦྱོང་ལ་བཀའ་སྒྲིམ་ཆ་གང་སོགས་བཟོད་
པས་བཟོད་པ། འཆད་པ་ལ་མི་སྦྱོའིང་སྦྱོབས་བཙུན་འགྲུས། མེས་ས་གཞན་དུ་མ་ཡོངས་
བར་འཆད་པས་བསམ་གཏན། གང་བཤད་བྱའི་གནས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་གིང་ཆོས་འཆད་དུས་ན་མི་ལམ་དང་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་སྟེ།
དེས་ན་དམ་ཆོས་ལེགས་བར་བཤད་པས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚིགས་གཉིས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་གཉིས་ཀས་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་བློན་པ་ན། སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དང་
ནས། བདག་དང་། ཉན་པ་བོ་དང་། ཆོས་རྣམས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་
བྱས་ལ། སྒྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་སོགས་དང་། དེ་ཆེན་དགོ་ཚིགས་སོགས་ཀྱིས་དགོ་བ་བསྒྲུ་བེད་།
དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད་དུ་ཡོད་པ་འདི་སྤྱི་མ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ལས་བྱུང་བས། ཅུ་བ་
དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་སྤྱི་མ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྦྱུ་མ་པ་དང་། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྦྱུ་མ་པ་དང་། གྲོགས་དམ་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཐོས་
པས་དགོ་བ་ལ་འདུན་པའི་གྲོགས་རྣམས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྦྱུ་མ་པ་དང་། ཆོས་ལ་བར་ཆད་
མེད་པ་འདི་མཁའ་འགོ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་དྲིན་ཡིན་པས་སྤང་མ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་
བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྦྱུ་མ་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྦྱོད་པའི་ལུས་གསོ་སྦྱོད་བྱེད་པའི་ཕ་མ་བཀའ་དྲིན་
ཆེ་སྦྱུ་མ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པས། བན་

བདེའི་འབྲུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོན་མ་སྒྲོ་བ་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཆད་
པ་པོ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཀུན་མཁུན་སྤྲུལ་སྤྲུལ། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་དུན་
དང་ཉིང་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་རྟོག་བྲལ་སྒྲོ་བས་པ་ཟད་མི་ཤེས། ཆོས་མཛོད་འཛིན་
དང་བདེ་གསེགས་ཆོས་ཐོས་ནས། །ལྷ་མིས་བསྟོད་ཅིང་གྲགས་དང་བསམ་པ་འགྲུབ། ཆེ་
རབས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ལྷུང་དུ་བདེ་གསེགས་ཆོས་ཆར་འབབས་པ་ཐོབ། །
ཅེས་གསུངས་པས། ཟང་ཟང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་
ན། དུན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྒྲོ་བས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་
བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཛོད་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། ལྷ་དང་
མིའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་འདུན་པ་དང་། ལེགས་དགའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་
པ་དང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ལྷུང་དུ་སངས་
རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་
ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྲུལ་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་དེ། རབ་ཞི་རྣམ་དེས་ཀྱི་མདོ་
ལས། ཤེས་རབ་རྣེ་བ། སྒྲོ་བས་པ་མི་ཟད་པ། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་
ཆོངས་པའི་རྩ་འབྲུལ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྲུལ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུལ་བ་རྣམས་གསུངས་
ཤིང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། སྒྲེ་བོ་མང་པོ་དགའ་བ། ཆོས་སྐྱུང་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱུང་བ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ། མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པས་མི་བརྗེ་བ། དམ་པའི་
ཆོས་བསྐྱུང་བ། རྟོགས་བཅུར་སྟོན་པས་གྲགས་པ། བདེ་བར་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱུགས་པ། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ། ལས་བྱས་ནས་བསོད་སྟོམས་བྱ་བ། སྒྲོ་
གྲོས་དང་རྟོགས་པ་ལྡན་པ། དུག་གསུམ་ཆུང་བ། རང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆར་གཅོད་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་བྱིན་ཤིང་།

པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་འཛིན་པ། ངན་སོང་གི་འཛིན་པ་མེད་པ། དགའ་བ་མེད་པར་
ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ། སྐྱེ་བ་དྲན་པ། ཞིང་དག་པར་སྐྱེ་བ། དབང་པོ་ཚང་བ། དགོན་མཆོག་
གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བ། སྒྲོབས་པ་མི་ཟད་པའི་རྒྱུ་འཛིན་པ། གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་གཟུངས་
ཐོབ་པ། སྐྱེ་པོ་མཁས་པའི་གཡོག་བྱེད་པ། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་འཛིན་པ། ལྷུང་དུ་
ཚེས་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ། ཟང་ཟིང་གི་སྐྱུན་
པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ། མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཐོབ་པ། ཚེས་གྱི་གཏིང་
མི་ཟད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་པའི་
མདོ་ལས་ཚེས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་ཉི་ཤུ་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཕན་ཡོན་བཅུ་
གསུངས་པས་མཆོན་མཐའ་ཡས་ཏེ། གསང་སྤགས་གྱི་ལྷའི་མཆོན་དང་གཟུངས་སྤགས་
བྱེད་པར་ཅན་རེ་རེ་ཅུམ་གཞན་གྱི་རྩ་བར་བསྐྱགས་པས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་མང་པོའི་སྒྲིབ་
པ་དག་པ་དང་ཆོག་སྤྲོད་གསུམ་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། མདོར་ན་ཤེས་བྱིན་སྒྲུང་
པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་མཆོག་བསྒྲོམ་སྟེ། །དེ་ལས་ལངས་
ནས་གོས་པ་མེད་པའི་ཚེས་བཞུད་ཅིང་། །དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་རྒྱུར་བསྒྲོམ་། །
དགོ་བ་དེ་དང་མཉམ་པ་འཛིན་ཏེན་གསུམ་ན་མེད། །ཅིས་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་
སུ་རྒྱལ་པ་ལས། ང་ནི་འདས་ནས་གཤེགས་སྤྱིན་ན། །མི་ཡི་ནང་ན་ལ་ལ་ཞིག །སེམས་
ཅན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཉིད་ཡོད་ཅིས། །མོས་པ་རྣམ་དག་བྱེད་
རུས་པ། །སངས་རྒྱལ་བཀའ་དྲིན་འཆོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་།
ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྟོན། །ལེགས་བཞུད་གར་བཞུད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཐོས། །དེ་དག་འཛིན་ཏེན་དུ་ནི་འཁོར་མོར་མི་གཅིག་སུ། །
ཕྱིས་དུས་སངས་རྒྱལ་འགྱུར་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའམ། ཉོན་མོངས་

པ་མེད་པའམ་གང་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
ཉེ་རུ་ག་གལ་པོ་ལས། སྐྱེ་དང་གསུང་བྱུགས་དོན་རྗེ་ཡི། །རྒྱལ་འབྱོར་འདིར་གྱུར་བྱིན་ཆད་
ནི། །སྒྲོག་གམ་ཡང་ན་སེམས་ཀྱང་རུང་། །དེ་ཡང་དོན་རྗེ་འཛིན་འདྲར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པས་མཆོན་ཞིབ་པར་གཞན་དུ་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉན་པ་པོ་སྟོབ་མས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མས། དེ་
ཡི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆད་མེད་དེ། །ཆོས་རྒྱ་བསྐྱུགས་པ་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་ཡང་། །ངན་
སོང་རྣམ་གྲོལ་ཉན་པ་སྟོབ་ཅི་འཚལ། །ཤེས་རབ་ཉིད་འཛིན་དྲན་པའི་གཟུངས་ཐོབ་ཅིང་། །
སྤང་སྤང་མཆོམས་བྱེད་དག་འཕེལ་སྟེག་ཀུན་སྤྲུལ། །ལྟ་མིས་བསྟོད་ཅིང་མ་རིག་མུན་པ་
སངས། །པདྨའི་སྟེང་མཛེས་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཐོས་ཤིང་། །ལྟར་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ངན་མེད་ཐོབ་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཉིད་འཛིན་དང་། ཆོས་
ཀྱི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་དང་། སྤང་སྤང་གི་མཆོམས་བྱེད་པ་དང་། དག་པ་འཕེལ་
ཞིང་མི་དག་པ་སྤྲུལ་པ་དང་། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་འདུན་པ་
དང་། མ་རིག་པའི་མུན་པ་སངས་པ་དང་། ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་
པརྟོ་ལ་བརྟུས་ཉེ་སྟེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་ས་ཆོས་ཐོས་པ་དང་།
ལྟར་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གྱུར་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་
དེ། སྟེང་མེད་བུས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། ཐོས་པ་དང་ལྟན་ན་ཤེས་རབ་འབྱུང་བ་དང་།
ཤེས་རབ་དང་ལྟན་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་ན་བདུད་གྱིས་སྤྲུགས་
མི་རྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱུ་མ་མཁན་རབ་བཟང་གིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། རང་
གཞན་གྱི་ཤེས་རབ་སྟོང་བ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱུགས་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཞིར་གསུངས་
པ་དང་། ཆེད་དུ་བརྟོད་པའི་ཆོམ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཐོས་པའི་བསྐྱུགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་བེད་ན།

ཤིང་། ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས། ཤུ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཐོས་ནས་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་
ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བདག་
ཏུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་རི་
སྟེད་འཆོ་བའི་བར་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་བས། ཆོས་ཟབ་མོ་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་སྟོའི་རྣམ་གྲངས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་
པ་ཐོས་ནས་དད་པ་བྱེད་པ་ཕན་ཡོན་ཆེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིས་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་
སྟངས་པས་དཔྱལ་བར་ལྟར་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ལྟར་དུ་ལྟར་ཞིང་ཐར་བར་འགྱུར་ལ། ཐོས་པ་
འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་
དང་། ཐལ་པོ་ཆེའི་དྲང་སྟོང་སྒྲ་མའི་རབས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འདོད་པ་
དང་། བསམ་པ་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པ་གྲས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གཞན་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཞལ་ཉེ་བར་སྟོན་ཅིང་ཆོས་ཐོས་
པར་མཛད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འདོད་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་གཟི་བརྟིད་ཅན་རྣམས་
ནི་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་རིའི་སྤུལ་དང་། ཤིང་གི་ནང་དུ་བཅུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་སྟེགས་བམ་དུ་གྱུར་
པ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཀྱང་ལག་མཐིལ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་
སྟོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆོ་བདེ་ན་
ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱ་
དེས་འདོད་ན་ལོ་སྟོང་དུ་ཡང་གནས་པ་དང་། བསྐྱལ་པའང་རི་སྟེད་འདོད་པ་སྟེད་དུ་གནས་
པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བ་སྟེལ་བ་དང་། བད་སེལ་བ་དང་།
དྲན་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། སྟོ་གྲོས་དང་། སྟོབས་པ་ཡང་ཉེ་བར་བསྐྱབ་

པ་དང་ལྷ་བ་ལོག་པ་ཡང་སེལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། བ་
 རོལ་གྱི་གཞོན་པས་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དེས་ཐོས་པའི་ཆོགས་ལ་མདོན་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
 ལས། མདོ་སྡེ་དམ་པ་འདི་ཐོས་ནས། །མ་འོངས་པ་ཡི་བསྐྱལ་བ་ནི། །གྲངས་མེད་བདུན་
 ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ། །ངན་འགྲོ་རྣམས་སུ་ལྷུང་མི་སྤྱོད། །བསྟན་པ་ཟད་དུས་ཉེ་བའི་ཆོ། །གང་
 གིས་མདོ་སྡེ་འདི་བཟུང་ནས། །ལྷུང་དུ་སྤྱོད་པས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཆོགས་བཅད་གཅིག་
 ཅུ་བཟུང་བས་ཀྱང་། །བསོད་ནམས་སུང་པོ་དཔག་ཡས་ན། །ཉན་པར་འདོད་པས་མདོ་
 སྡེ་ཡང་། །ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་ཅི་ཞིག་སྒྲོས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། །
 ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ང་ཡང་སྟོན་དུ་སྤྱོད་
 པ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། །བདེ་བར་གསེགས་པ་སེང་གའི་རྒྱལ་མཆོན་ལས། །མདོ་སྡེ་འདི་ཡི་མིང་
 བོ་ཐོས་པར་གྱུར། །གུས་པར་བྱས་ཏེ་ཐོས་ནས་ཐལ་མོ་སྤྱུར། །ང་ནི་ལེགས་པར་བྱས་པའི་
 ལས་དེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་སྤྱུར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར། །དེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཏྲག་ཏུ་མདོ་སྡེ་མཆོག་འདི་བཟུང་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། གསང་
 སྤྱིང་ལས། གང་ཞིག་འདི་ལ་མོས་གྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །
 ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ནས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཉེ་བའི་སྤྱུང་སྤྱོད་གོངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
 མདོ་སྤྱོད་ཀྱན་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱོད་པ་མཆོག་དེས་གྲངས་མེད་བསྐྱལ་བ་སྤྱ།

སྤྱོད་པ་བྱེད་བྱང་ནས་བཅའ་བའི་དངོས།

དམ་ཆོས་རིན་ཆེན་མཛོད་ཁང་འདི་ཡིན་པས།

གུས་པས་འཆད་ཉན་མཛོད་ཅིག་གིས་ལྷན་རྒྱལ།

ཐོག་མར་དག་པ་ཉན་འཆད་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་སྐབས་སོ།

གཉིས་པ་བར་དུ་དག་པ་ཐུན་མོང་སྒྲོ་ལྷག་རྣམ་བཞིས་རང་རྒྱུད་སྒྲོང་བ་ལའང་གཉིས།
ཐུན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོན་འགོ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བསྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིན་མོ་སྒྲོ་
པོའི་རྒྱུ་འགྲུལ་དང་མཚན་མོ་སྒྲུའི་གྲོག་སྒྲོར་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་མ་མི་འབྱུང་
བའི་གནས་དཔེན་པར་བདེ་བའི་སྒྲོན་ལ་ལུས་གནད་རྣམ་སྒྲུང་ཆོས་བདུན་བཅའ་སྟེ། དེ་
ཡང་རྟེན་པ་གཉིས་གཡོན་འོག་དང་གཡས་སྟེང་དུ་བྱས་པའི་དོ་རྩེ་སྒྲིལ་གྱུར་བཅའ། ལག་
གཉིས་མཐེ་བོང་གིས་སྒྲིན་རྩ་མནན་ཏེ་ཁུ་ཚུར་བརྒྱུངས་པ་བརྒྱ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་
ཁུག་པར་བཞག་ལག་ལུང་དང་པོར་བསྐྱང་། དཔུང་མགོ་གྱུན་ལ་འཐེན། ལྷོ་བ་མདུན་དུ་
ཐུལ་། སྒྲལ་ཆོགས་གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་ལྟར་བརྟེགས། ལྷག་རྩ་བསྐྱང་སྟེ། མགྱིན་པའི་ཨོལ་
གོས་ཨོལ་མདུད་མནན། མིག་འབྲས་མི་གཡོ་ཞིང་རྩི་མ་ཐབ་ཐིབ་མི་བྱེད་པར་སྒྲ་རྩེ་ཐད་
ཀྱི་བར་སྒྲུང་ལ་ཅེ་རེ་གཏད། མགོ་བོ་ཡ་ཡོ་མེད་པར་གཟིང་བྱ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་
རྩིལ་གྱིས་བསྒྲིམས་ལ་འཛོག་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ལུས་གྲོང་ཁྱིར་དང་འདྲ། རྩ་
ལམ་སྐང་དང་འདྲ། རྒྱུད་རྩ་དང་འདྲ། རྣམ་ཤེས་མི་ཞ་བོ་དང་འདྲ་བས་བྱེད་པ་བཅིངས་
ན་གསང་སྒྲོ་ཞིགས་པས་མི་རྟོན་དུ་རྒྱུད་དེ་འགོ་མི་ཐུབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲུལ་ལ་
ཡན་ལག་ཡོད་ཀྱང་མ་གཙུར་ན་མི་གསལ་བ་དང་འདྲ་བས་ན། ལུས་ཀྱི་གནད་དང་རྒྱན་
ཆེར་ཡོང་བའི་ཐབས་བྱས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉིན་
འབྲེལ་ལུས་ལ་བསྒྲིགས་པས་རྟོགས་པ་སེམས་ལ་འཆར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་ཅིས་མཁས་
གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་གནད་བཅས་ཟིན་མཚམས་ངག་གི་
གནད་ཐུན་གྱི་ཐོག་མར་རྒྱུད་རོ་དགུ་སྒྲུགས་སུ་བསལ་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་སྒྲ་ཁུག་གཡོན་
ནས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཡས་ནས་གསུམ། གཉིས་ཀ་ནས་སྒྲུགས་གཅིག་ཏུ་
གསུམ་སྟེ་དགུ་སྒྲུགས་དང་། ཐུན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་མགོར་གཡོན་གཡས་དཔུས་གསུམ་ནས་

ལན་རེ་སྟེ་སུམ་སྟུགས་སུ་བསལ། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་ནི། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཆེ་རབས་ཐོགས་མ་མེད་པས་བསགས་པའི་སྟོན་སྟོན་ནད་གདོན་བར་ཆད་མི་
 མཐུན་པའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལུགས་ཀྱིས་འདུས་ནས་སྟོན་རྒྱུ་དང་འགྲོགས་ཏེ་ཕྱིར་སང་
 སང་སོང་བར་བསམ་པ་འཇུག་པར་ལྟར་སྟེ། ཡང་ན་སྟེ་སྟུགས་གཞིན་ནས་འདོད་ཆགས། གཡས་ནས་ཞེ་
 སྟེ་དུས་ནས་གཏི་སྟུག་གིས་བསགས་པའི་ལས་ཉོན་དྲི་མའི་ཆོགས་རྣམས་སང་གིས་
 སོང་བས་ལུས་ནད་བཤལ་བ་ལྟར་གྱུར་པར་བསམས་ཏེ། འདི་ནི་དཔེར་ན་བཅུད་བཟང་
 པོ་ཞིག་སྟུགས་པ་ལ་སྟོན་དུ་སྟོན་བཟུང་བཤལ་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་གནད་
 གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱིས་ཀྱན་སྟོང་གི་སྟོ་བཅོས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། རང་
 ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་སྟེ་བོར་རྟོག་པའི་མཐའ་བརྒྱད་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
 སྟོ་ཆོགས་པ་རྣམས་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གི་སར་ཟེ་ཕོན་དང་བཅས་པའི་སྟེ་དུ་ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་མཆོན་བྱེད་འོག་ནི་མ་དང་སྟེ་སྟེ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་རེག་ལ་མ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱལ་དུ་གསལ་བཏབ། དེ་རྣམས་ལ་གསལ་སྟེ་ཐོན་བྱུང་བ་དང་། དེའི་སྟེ་དུ་རང་གི་རྩ་
 བའི་སྟེ་མ་ཉིད་རྣམ་པ་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་འཇུག་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་གང་མོས་སམ་ཡང་ན་
 རྒྱུན་གྱི་སྟེ་རྣམ་འབྱུང་རིམ་པ་ལ་སྟུག་གཉིས་ཆོས་འཆད་དམ་མཉམ་བཞག་གི་སྟུག་རྒྱ་
 གང་བདེར་བཞགས་ཤིང་གཟི་བྱེན་མཆོག་ཏུ་འབར་བའི་མཆོན་དཔེའི་ལང་ཆོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་
 པའི་སྟེ་ཅན་དུ་ལམ་གྱིས་གསལ་གདལ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་དད་མོས་སྟེ་རྒྱལ་ལ་བྱེད་ཡོད་
 ན་གང་མོས་དེའི་རྣམ་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་མེད་ན་སྟེ་མ་ཉིད་དཔོན་སུ་བསྟོམ་པར་
 གསུངས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་ལས་དང་པོ་པས་ཐོག་མར་ཅེ་ཅེ་བྱེད་མེད་པོ་མི་བསམ་
 པར་ལམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ་རྩ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམ་པར་བྱ། དེ་ལ་གསལ་སྟེ་ཐོན་བྱུང་
 བ་དང་། སྟེ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་ཞིང་ཅི་མཛད་བྱེད་ཤེས་གྱི་མོས་གུས་གདུང་སྟུགས་
 དྲག་པོས་དག་ཏུ། དཔལ་ལྷན་རྩ་བའི་སྟེ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །སོགས་དང་། དུས་གསུམ་སངས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྲུལ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཁྱེན། བདག་གི་རྒྱུད་སྒྲིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཟབ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ཅི་ལུས་དང་། སྒོ་ན་སྤྲུལ་རྒྱུད་འཕོད་
སོགས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་མོས་གྲུས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་མྱོད་དུ་
འདོད་པའི་དོན་ལ་ཞེ་ཐུག་པ་ནས་གསོལ་བ་ལུས་ཚུགས་སུ་བཏབ་རྗེས། མཐར་སྤྲུལ་
ཉིད་ཐུགས་དགུས་པ་ཆེན་པོས་སྦྱ་འོད་ལྗེའི་གོང་བུར་ལྷེ་མ་གྱིས་ལུན་ས་རང་གི་སྦྱི་བོ་ནས་
སྒྲིང་དབུས་སུ་སིབ་གྱིས་ཐིམ་སྟེ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་སྤྲུལ་མའི་དོ་རྩེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་དང་ཕྱལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྒྱལ་རྒྱ་བཞག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲིས་
བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་ལ་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་རྗེས། མཐར་དགོ་བ་འདི་
ཡིས་སོགས་གྱིས་དགོ་བ་བསྒྲོ་བ་དང་བཅས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དེས་གསང་སྤྱི་འགྱུར་དོ་རྩེ་ཐེག་
པའི་བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཅིག་ལུར་གྱུར་པ་ཆོས་རྒྱལ་གཏོར་བདག་གྲིང་པའི་ཐུག་བཞེས་
ཐུན་ནམ་སྒོམ་རེ་བཞིན་སྒོན་འགོ་མགོ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་དུ་གཏོང་བར་མཛད་དེ། བྱིན་རྒྱབས་
ལུར་དུ་འཇུག་པས་དངོས་གཞི་གང་སྒོམ་གྱི་ཉམས་རྟོགས་ལུར་དུ་སྦྱེ་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱིར་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མས་མཛོད་འགོལ་པརྒྱ་དཀར་པོར། དལ་འབྱོར་རྟོད་
དཀར་བ། ཆེ་མི་རྟག་པ། དད་པའི་ཡན་ཡོན། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཏེ།
རྣམ་པ་ལྷ་བསམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སྦྱུང་པའི་རྟོན་རྣམས་ལས་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོང་གཤམ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་མ་
བསམས་ན་དལ་བ་རྒྱུད་གསོན་པའི་ཉེས་པ་ཡོད། དེ་ནས་དེ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་འཛིན་
མེད་པས། དགོ་བའི་ཆོགས་སྦྱུང་པ་ལ་བསྒྲུལ་བ་བཅོམ་འགྲུས་ཀྱི་ལུག་འདེབས་ཆེ་མི་

རྟག་པར་བསམ་དགོས། དེ་མ་བསམས་ན་ལེ་ལོ་སྟོམ་ལས་ཀྱིས་ཐར་པའི་ལམ་ཟེན་དུས་
མི་འོང་བའི་ཉེས་པ་ཡོད། དེ་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཅིས་པ་དང་པའི་དཔུང་ཚོགས་བསྐྱེད་
དགོས། དེ་མ་བསྐྱེད་ན་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད། དེ་ནས་ལས་དགེ་སྒྲིག་རྒྱ་
འབྲས་ཕྱ་མོ་ལ་བསམ་དགོས། དེ་མ་བསམས་ན་གཏན་དུ་འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ལས་མི་
ཐར་པའི་ཉེས་པ་ཡོད། དེ་ནས་འཁོར་བ་མཐོང་མན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་དགོས། དེ་
མ་བསམས་ན་འཁོར་འདས་ལ་སྤང་སྤང་མི་ཤེས་པས་ཐར་པ་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་སྟོར་མི་ཟེན་
པའི་ཉེས་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་འདི་ལྷན་གང་ཟག་གཅིག་ཐར་པར་བཟོད་པའི་འཇུག་
སྟོལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བསམ་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ལྟར་གསུངས་པ་ལས། དང་
པའི་རང་བཞིན་ནི་འོག་ཏུ་སྐྱབས་འགྲོའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྲུལ་བས་འདིར་བྲིད་རིམ་
སྟེ་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་བཞི།

དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་ལ་བསམས་ནས་དོན་མེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལས་སྟོ་ལྟོག་
ནས་ཐར་ལམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྲིད། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལ་བསམས་ནས་ལེ་ལོ་སྟོམ་ལས་
ལས་སྟོ་ལྟོག་སྟེ་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་བྲིད། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་བསམས་ནས་མི་
དགེ་བ་མཐའ་ {ཐ} དག་ལས་སྟོ་ལྟོག་ནས་དཀའ་པོ་དགེ་ཆོས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འབད་པའི་བྲིད།
འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ལ་བསམས་ནས་སྤྱོད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལས་སྟོ་ལྟོག་སྟེ་གཏན་གྱི་
ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའི་བྲིད་དོ།

དང་པོ་ལ། སྦྱིར་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱ་མས་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་དོན་བྲིད་དུ་ས་བཅད་
དམ་བྲིད་རྒྱུ་བཅུའི་སྟོ་ནས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་འཆད་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།

དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ཉིད་རྟེན་དཀའ་བ། རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བ། དེ་ལྟར་བསྟོམ་
པའི་ཕན་ཡོན་དང་འབྱོར་ཚད་བསྟན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་ལ་
གཉིས། ཇོ་བོ་དལ་བ་དང་། བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་འབྱོར་བ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དོ་ཐེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བའི་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀྱན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟ།

ཁྱད་གཞི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་རྣམས་ལས་ལྷོག་པ་ནི་དལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ལའང་དབྱེ་ན་གསུམ། རང་རྒྱུད་རྟེན་གྱིས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད། འབྲལ་བུང་གྱིན་གྱིས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད། རིགས་ཆད་སྒྲོ་ཡིས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད་དོ།

དང་པོ་ནི། བསྐྱའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་རང་འགྲེལ་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། བྱང་རྒྱལ་ཐུབ་པའི་རྟེན་ནི་དལ་འབྱོར་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད་ནི། དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་དང་། ཆེ་རིང་ལྟ་དང་གྲུ་གྲོ་དང་། ཁངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་ལོག་ལྟ་དང་། རྒྱགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱུད། རྩིས་པས། རན་སོང་གསུམ་དང་ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་སྟེ། མི་མ་ཡིན་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པའི་གྲུ་གྲོ། ལས་འབྲས་མེད་ཅིས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། འོན་ལོང་དེག་རྒྱགས་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མིས་བསྟུས་པ་བཞི་སྟེ། བརྒྱུད་དོ། རྒྱུན་བཞི་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་བ་སྟེ། ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཅོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཀྱན་མཁུན་སྒྲ་མས་དོན་བྱིད་དུ་རང་ཉིད་དེར་མ་ལྟར་བས་དལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། རྟེན་དཔུལ་བར་སྐྱེས་ན་ཆ་གང་གི་སྟུག་བསྟུལ་ལ་སྦྱོད་ནས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་གནས་མེད། ཡི་དྲགས་སྟུ་སྐྱེས་ན་བཀའ་སྒྲོམ་གྱི་མི་འབར་བས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་གནས་མེད། དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ལ་སོགས་པས་འཆེ་བས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་གནས་མེད། ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེས་ན་འདུ་གཤམ་མེད་པའི་རང་དུ་བསྐྱལ་བར་འབྱམས་ནས་འཆི་ཁར་ལོག་པར་ལྟ་བས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་གནས་མེད། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དུ་སྐྱེས་ན་བསྟན་པའི་སྤང་བ་མེད་པས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་གནས་མེད། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ན། ལོག་པར་ལྟ་བས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་གནས་མེད། ལུན་པའི་བསྐྱལ་བ་ལ་སྐྱེས་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མི་གྲགས་པས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་གནས་མེད། རྒྱགས་པར་སྐྱེས་ན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྦྱོད་དུ་མི་(མ་)རུང་བས་

ཆོས་རྒྱལ་པའི་གནས་མེད། དེ་བས་ན་བརྒྱད་པོ་དེར་དེ་ལྟར་བདག་མ་སྐྱེས་པས་ཁོམ་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་རྒྱལ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང་སེམས་
བསྐྱེད་ནས། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་དེ་ལས་ལོག་པ་དལ་བ་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་
སྟེ་ཆོས་ཁོན་བྱ་སྟེ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་ལ། རྗེས་དགོ་བ་བསྟོ་ཞིང་སྟོན་ལམ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བསམ་ལ་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲོམ་རྒྱལ་འདི་འོག་གི་བྲིད་རྒྱུང་
ཐམས་ཅད་ལ་འགོ་གེས་པར་བྱ་དགོས་པས་ཀྱན་ལ་སྒྱུར་རྗེས་ཆང་བར་ཉམས་སུ་བྲུང་
བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀྱན་མཁུན་སྒྲ་མས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས། དུག་ལྔ་
འབྲུག་དང་སྒྲུན་མོངས་བདུད་གྱིས་ཟེན། །ལེ་ལོ་ཅན་དང་ལས་ངན་མཆོ་ཆོད་ལ། །གཞན་
དབང་འཛིགས་སྟོབ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་སྟེ། །འབྲལ་བྱུང་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཁོམ་རྩམ་པ་བརྒྱད། །
ཐར་ལམ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །ཅེས་མིར་གྱུར་པ་གང་ཞིག་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡུལ་
དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། དུག་ལྔ་གིན་དུ་རགས་པས་རང་རྒྱུད་རྟག་དུ་འབྲུག་པ་དང་། ཐེག་པའི་
གྲོགས་པོས་བྲིད་པའི་སྒྲུན་མོངས་རྩམས་དང་། ལྟ་སྟོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ལམ་ནོར་བའི་
བདུད་གྱིས་ཟེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་ཀྱང་བརྩོན་འབྲུས་མེད་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་
དང་། །བརྩོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེ་བའི་ཐེག་སྒྲིབ་ཅན་ལས་ངན་གྱི་མཆོ་ཆོད་པ་དང་། རང་
དབང་མེད་པར་གཞན་གྱིས་བཀོལ་བ་བྲན་གྱི་རིགས་རྩམས་དང་། ཆོ་འདིའི་ལྟོ་གོས་ཀྱི་
ཆེད་དམ་འཆོ་བས་འཛིགས་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ལ་ཞུགས་ནའང་སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་རྟིང་
པས་ཆོས་མིན་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་སུ་བཅོས་ནས་ཡོ་བྱད་དང་རྟིང་བཀྱར་དང་སྟོན་གྲགས་
རྒྱལ་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཅན་རྩམས་ཏེ། བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་པའི་གནས་སུ་མི་
ཁོམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འཆིང་བ་དམ་ལྟན་ཀྱན་སྟོན་གིན་དུ་ངན། །འཁོར་བས་

དོ་མེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་བྱིང་གི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

མི་སྐྱུག་དང་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །མི་དག་སྒྲིག་སྒྱུད་ཆོས་ལ་སེམས་པ་མེད། །སྒྲོམ་དང་དམ་
ཆོག་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ། །རིགས་ཆད་སྒོ་ཡིས་མི་ཁོམ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཆོས་ལས་རིང་
ཟུར་ཐར་པའི་སྒྲོན་མེ་རུབ། །ཅིས་ཆེ་འདིའི་རྩ་ས་ཡོ་བྱད་བུ་ཞོར་གཉིན་འདུན་ལ་སོགས་
པའི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་པ་དང་། དང་རྒྱུད་དན་པས་མི་གཞི་ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་མེད་
ཅིང་ཀུན་སྒྱུད་ལ་སྒྱུད་འདོན་དུ་མེད་པ་དང་། དན་སོང་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་བཤད་དམ་
ཆེ་འདིའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཇི་ལྟ་བུ་ལའང་སྐྱུག་པའི་སྒོ་གཏན་ནས་མི་སྒྲིབ་དང་། ཐར་པ་དང་
དགོན་མཆོག་གི་བསྐྱེལ་ས་པ་བརྗོད་དམ་ཡུལ་ཡོན་ཏན་ཅན་མཐོང་ཡང་དང་པ་ཅུང་ཟད་
མེད་པ་དང་། མི་དག་སྒྲིག་སྒྱུད་ལ་དགའ་བས་སྒོ་གསུམ་ཉེ་བར་མ་ཞིབ་དང་། ཡོན་ཏན་
དང་དག་བ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སེམས་པ་མེད་པ་བྱིའི་མདུན་དུ་རྩ་བ་ཞག་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ཐུན་མོང་གི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་ནས་སེམས་བསྒྱུད་དང་སྒྲོམ་པ་རལ་བས་དན་སོང་ལས་འགྲོ་
ས་མེད་པ་དང་། གསང་སྐྱུགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ནས་སྒྲུ་མ་དང་མཆོད་གྲོགས་ལ་དམ་
ཆོག་ཉམས་པ་སྟེ། བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལས་རིང་ཞིང་ཐར་པའི་སྒྲོན་མེ་རུབ་པ་
ཞེས་བྱའོ། །འདིར་རིགས་ཆད་གསུངས་པ་ནི་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲུ་ཟུར་བ་སྟེ་ཡུན་རིང་
པོར་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཏན་གྱི་རིགས་ཆད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱི་མ་འདི་གཉིས་
ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་མན་ངག་གི་ལུགས་གསར་དུ་བསྐྱེས་པར་བཞེད་མོད་སྒྲོན་གྱི་ཟུར་
པའི་ཡིག་རྒྱུང་ཞིག་ནའང་སྤང་བས་སྒྲུ་འབྲུར་གྱི་རྒྱུད་ཅིག་ནས་བསྐྱེད་པ་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ཆོན་རྣམས་སུ་མ་སྒྲིས་པར་རང་དབང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་
སྒྱུད་དུ་ཡོད་པ་ནི་དལ་བ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤངས་
དེ་ཡིས་དལ་བ་ཏྲག་ཏུ་རྒྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འབྱོར་པ་ལ་གཉིས། རང་འབྱོར་དང་། གཞན་འབྱོར་རོ། །
དང་པོ་ནི། ལམ་རིམ་ལས། མིར་གྱུར་ཡུལ་གྱི་དབུས་སྐྱེས་དང་། དབང་པོ་ཆང་ཞིང་
གནས་ལ་དད། །དེ་བཞིན་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། མིའི་
ལུས་མ་ཐོབ་ན་ཆོས་བྱར་མེད་པ་ལས། ད་རེས་མིར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་འབྱོར་པ་དང་།
ཡུལ་སྤྱོད་གས་ཆོས་མེད་སར་སྐྱེས་ན་འང་ཆོས་སྤྱོད་དུ་མེད་པ་ལས། ཆོས་དར་ས་ནི་དོན་གྱི་
ཡུལ་དབུས་ཏེ་དེར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་འབྱོར་པ་དང་། དབང་པོ་མ་ཆང་ན་འང་ཆོས་
བྱར་མེད་པ་ལས། དབང་པོའི་སྒོ་ཆང་བས་ཀྱང་རང་ཉིད་འབྱོར་པ་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་
ལོག་ནས་རྟག་དུ་མི་དགོ་བ་ལ་སྤྱོད་ན་འང་ཆོས་བྱར་མེད་པ་ལས། ལས་གྱི་མཐའ་མ་ལོག་
པར་དགོ་བ་ལ་མོས་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་འབྱོར་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་མ་དད་ན་འང་ཆོས་སྤྱོད་
དུ་མེད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དད་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་འབྱོར་པ་སྟེ་ལྟ་ནི་རང་
ངོས་ནས་ཆང་དགོས་པས་རང་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། དལ་བ་ལུན་སུམ་ཆོག་པས་པ་བཅུ་གཉིས་
བསྟན་པའི་མདོ་ལས། མི་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། དབང་པོ་
ཆང་བ་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་། གནས་ལ་དད་པ་སྟེ་ལྟ་ནི་བདག་ལུན་སུམ་
ཆོག་པས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཉང་ག་ཏེར་སྤྲ་མའི་དམར་བྱིད་ལས། ཡུལ་དབུས་སུ་
སྐྱེས་པ་དང་། མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་ཆང་བ་དང་། གནས་ལ་དད་པ་དང་། ལས་
གྱི་མཐའ་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་འབྱོར་ལྟ་ནི། ལམ་རིམ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཕྱོད་ཆོས་གསུངས་
དང་། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག་ །གཞན་ཕྱིར་སྒྲིང་རྗེ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་ཕྱོད་ན་ཆོས་ཀྱི་མིང་མེད་པ་ལས། ད་རེས་སངས་
རྒྱས་ཕྱོད་པས་ཀྱང་གཞན་འབྱོར་དམ་པ་ཆང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཕྱོད་ཀྱང་ཆོས་མ་གསུངས་
ན་ཕན་མེད་པ་ལས། ཆོས་འཁོར་གསུམ་དུ་བསྒྲོར་བས་ཀྱང་གཞན་འབྱོར་དམ་པ་ཆང་

དེ་རྒྱུ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོར་འགོ་བཟུང་གི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

བ་དང་། ཆོས་གསུངས་ཀྱང་བསྟན་པ་མི་གནས་ན་ཕན་མེད་པ་ལས། ད་ལྟ་བསྟན་པ་མ་
ལུང་ཅམ་དུ་ཡོད་པས་ཀྱང་གཞན་འབྱོར་དམ་པ་ཚང་བ་དང་། བསྟན་པ་གནས་ཀྱང་མ་
ཞུགས་ན་ཕན་མེད་པ་ལས། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཀྱང་གཞན་འབྱོར་ཚང་བ་དང་།
ཞུགས་ཀྱང་མཐུན་རྐྱེན་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན་སྤང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་པ་ལས།
ཡང་དག་པར་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྒྲིང་བརྩེ་བས་ལྷག་པར་ཐུགས་རྗེས་ཡོངས་སུ་
འཛིན་མཁན་ཡོད་པས་ཀྱང་གཞན་འབྱོར་དམ་པ་ཚང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྟོ། །སྐབས་འདིར་
གཞན་རྣམས་གོ་སྒྲུ་ལ། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་པད་དཀར་ལས།
བསྟན་པ་ཡོད་ཀྱང་བདག་ཉིད་ལ་འདོམས་གིང་རྗེས་སུ་ཕན་བདེ་བྱེད་པའི་གྲོགས་མེད་ན་
ཕན་མེད་པ་ལས། བཀའ་ལུང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་
པས་ཐོས་བསམ་དང་སྒྲོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་འབྱོར་པ་ཚང་སྟེ། ཟླ་བའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ལས།
འཛིན་རྟེན་དང་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའོ། །ཞེས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ནི་གཞན་ངོས་ནས་ཚང་དགོས་པས་
གཞན་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་སྒྲུ་མ་ལས། སངས་རྒྱུས་བྱོན་པ་དང་། ཆོས་གསུངས་པ་དང་།
དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་གཞན་
བརྩེ་བ་སྟེ་ལྟ་ནི་གཞན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དམར་བྲིད་ལས། གཞན་
འབྱོར་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱུས་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་། དེས་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་
བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། གཞན་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་གྲོགས་ཡོད་པ་དང་།
གཞན་གྱི་བྱིར་སྒྲིང་བརྩེ་ལ་ཞུགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་གཞན་གྱི་འབྱོར་
པ་ལྟ་བུ་ཐུག་གཉིས་ལས་གཞན་རྣམས་ཅུང་དྲག་ཀྱང་། ཡུལ་རྒྱུན་ངན་པ་དང་། ཐེག་པའི་གྲོགས་
པོ་སྔགས་དང་འཕྲད་ན། ལས་མཐའ་ལོག་པ་དང་། དད་པ་ཉམས་པ་དང་། དག་པའི་
བཤེས་གཉེན་དང་དག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་བྲལ་བ་སྔགས་ཀྱིས་སྐལ་ངན་བྱེད་པས་རྟག་

ཏུ་གཟབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཀུན་མཁུན་འཛིགས་མེད་གླིང་པས། ཁོམ་ལྟན་མང་སྟེ་ལོག་
 ལྟས་མི་ཁོམ་བྱེད། །རང་གཞན་འབྱོར་པ་ལྟ་ཐུག་གཉིས་སོ་སོའི། །དང་པོ་གསུམ་ལས་
 ཐ་མ་གཉིས་གཉིས་ནི། །འདྲ་འབྲལ་བྱེད་པས་འདི་ལ་ལེགས་པར་སོམས། །ཞེས་གསུངས་
 བྱིང་། །བྱད་པར་དུའང་མ་དད་པ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བས་ནི་དལ་བ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་ཐུང་ཆབས་ཆེ་བ་གཞན་ཡོད་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། དེར་དུས་ཀྱི་སྒྲེ་བོ་
 སྐལ་དམན་པལ་མོ་ཆེ་ནི། རང་སྤྱང་ལོག་པར་ལྟ་བའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་སྒྲིབ་སྟེ། དཔེར་
 བ་མཁྱིས་ནད་ཅན་གྱིས་དུང་སེར་པོར་མཐོང་བ་བཞིན། ཆོས་ལ་ང་མཁས་དང་། ཐོས་པ་
 ང་ཆེ་དང་། ཡོན་ཏན་ང་བཟང་སྟམ་པའི་ཨོ་ཟླ་སྟོང་ལྷོར་གྱིས་སྒྲོ་བ་བརྒྱུད་ནས། ཆོས་
 དང་སྒྲུ་མ་ལ་སྒྲོན་འདོགས་སོ་བྱ་ཏུ་སྒྲུག་པ་ལྟ་བུས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་ཀྱང་དག་མི་
 སྟེར་བ་འདིས། སྒྲ་སྒྲོབ་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་འཁུགས། བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་འགག་དག་
 སྤྱང་གི་མིག་འགྲིབ། ལྟ་དང་སྤྱང་མའི་བཀའ་ཆད་འདྲ། ཆོས་ཇི་ཙམ་ཐོས་བཞིན་རྒྱུད་ཇི་
 རུབ། ཉོན་མོངས་པ་ཇི་རགས། འདོད་པ་ཇི་ཆེ། སྦྱོད་པ་ཇི་ཕྱིང་། མཐར་ཆོས་མགོ་ཙམ་
 ཡང་མི་ཐོན་པར། ཆོ་མཁུག་ཁྱིམ་པ་པལ་ལས་ཀྱང་ལོད་པར་བྱུང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་བཞིན་
 དང་། ལྟག་པར་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་རྣམས་དགོངས་པའི་སྒྲེལ་སོ་མཐར་
 ཐུག་གཅིག་ཀྱང་། གནས་སྐབས་གྲུབ་མཐའི་དབང་གི་བཀའ་ཡི་འབྲེལ་ཚུལ་དང་། བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་འཛིག་མཆོམས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་དཔག་ནས། ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟགས་
 ཆོད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ངན་སེམས་སྐྱར་འདེབས་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བཟུང་
 བ་ཆོས་སྦྱོང་གི་ལས་ཆོན་པོ་ཆེ་བསགས་པ་འདི་ནི་བྱིན་རུ་ཡ་ཆ་ཞིང་འབྱུང་ཡང་ཉེ་བས་
 ཅི་ནས་ཀྱང་གཟབ་པར་བྱ་སྟེ། དཔུ་མ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་དགོངས་
 གསུངས་པ་རྣམས། །ཤེས་པར་སྒྲི་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཐེག་གཅིག་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་
 པས། །བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ནི་བདག་བསྐྱུང་བ། །བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ནི་སྟོག་མི་འགྱུར། །

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་བེད་རྟེ།

སྒྲུང་བས་སྒྲིག་འགྱུར་དག་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྩོགས་
པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། འདི་ལྟར་མི་ཡི་ལུས་རྟེན་ཅམ་པོ་དང་། །བྱད་པར་
ཅན་དང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལས།

དང་པོ་ཅམ་པོ་བཤམ་བྱུར་པོ་ཆེན། དེ་ཉིད་ལས། རིམ་བཞིན་དག་སྒྲིག་མི་ཤེས་ཆོས་
མིན་སྟེན། །དབང་པོ་ཆང་ཡང་མི་ལུས་པལ་བ་སྟེ། །ཡུལ་དབུས་སྒྲིས་ཀྱང་མཐའ་འཁོབ་
ལྷ་གྲོ་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དག་སྒྲིག་གི་དོན་མི་ཤེས་བེད་རྟེན་ཏུ་སྒྲིག་པ་
སྟེན་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ངན་སོང་དཔུལ་བའི་གཏིང་རྩོམ་པས་བྱུར་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་མདོ་ལས། གང་དག་སྒྲོན་གྱི་དག་པའི་རྒྱས་མིའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཡང་
སྒྲིས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཆང་། རྟེན་ཏུ་ཆོས་སྟེན་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲིས་ཀྱང་ལས་
དང་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མི་ཤེས། མི་དག་པའི་ལམ་མང་དུ་བརྟེན་ཅིང་སྟེན་པ་དེ་དག་
མིར་བྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཐ་མར་བྱུར་པ་སྟེ་གི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགོ་སུ་མཐའ་མེད་པར་
ལུང་བའི་བྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱད་པར་བ་ནི། ལུང་སྒྲ་མའི་འཕྲོར། བསྟན་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་དག་
སྒྲིག་འཆོལ། །ཆོ་འདི་གཉིར་ཞིང་འདུ་འཛིས་རྣམ་པར་གཡེངས། །མི་བསྟན་འབྱུར་ལ་བྱེ་
མ་རྒྱུང་བསྐྱེད་སྟེ། །ཐར་པ་མི་གཉིར་དེ་དག་ཆོས་སྒྲོས་ནའང་། །མཆོག་གི་ཡུལ་མིན་རང་
བཞིན་བར་མ་སྟེ། །སྐབས་འགར་དག་ལ་ཅུང་ཟད་སེམས་གཞོལ་ཞིང་། །པལ་ཆེར་སྒྲིག་
པས་སྒོ་མིག་ཁེབས་པའི་བྱུར། །རྟགས་ཅམ་བཟུང་བས་རང་གཞན་ཕན་ཅི་ཡོད། །དེ་དག་
བྱིས་པའམ་དག་སྟེང་གཟུགས་བཟུང་བུང་། །ངན་འགོ་རྣམས་ལས་ཅུང་ཟད་འཕགས་
པའི་བྱུར། །མི་ལུས་བྱད་པར་ཅན་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དག་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའམ་བྱིས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་པལ་ཆེར་བག་མེད་པའི་དབང་དུ་རྣམ་པར་གཡེངས་
བེད་། །སྐབས་རེར་དག་སྒོ་ཅུང་ཟད་སྒྲིས་ཏེ་དག་སྒྲིག་འདྲེས་མར་སྟེན་པ་ནི་དུས་རིང་མོ་

ཞིག་ན་ཐར་པའི་ས་བོན་ཐེབས་པས་སྒྲ་མ་ལ་སྟོས་ནས་མི་ལུས་བྱང་པར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
མདོ་སྒྲ་མ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་ཆོས་འདི་པ་དག་ཏུ་མ་ཞུགས་པའམ།
ཞུགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དག་པ་དང་མི་དག་པ་འདྲེས་མར་སྟོང་ཅིང་འདྲུ་འཛིང་དང་རྒྱུ་པར་
གཡེང་བ་ལྟར་ལེན་པས། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་མི་བསྐྱུན་ཞིང་འབྲུག་པ་དན་སོང་གསུམ་
དུ་འབབ་ཅིང་དན་འགྲོར་གཞིལ་བའི་ལས་ཅན་དེ་དག་གྱུང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི་
མའི་འོད་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་ཐར་པའི་ས་བོན་དང་ལྟན་པས། དེའི་བྱིར་
མི་ལུས་བྱང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དལ་གསོ་ལས། རབ་མཆོག་སྟེ་བོ་དྲི་མེད་ཆོས་ཀྱི་
སྟོང་། །ཐོས་བསམ་སྟིང་བོའི་དོན་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་། །རང་ཉིད་བརྟུལ་ནས་གཞན་
དག་དག་ལ་འགོད། །སྒྲུབ་པའི་རི་རྒྱལ་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བ། །དྲང་སྟོང་རྒྱལ་མཆོན་རྒྱུ་པ་
དེ་དག་གྱུར། །བྱིམ་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་སྒྲ་ཡིས། །མི་ལུས་རིན་ཆེན་ལགས་
པར་སྟོན་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བཟང་བོ་ཐོས་པ་
དང་། །བསམ་པ་དང་། །རྒྱལ་འབྱོར་དུ་གནས་པས་རང་གི་རྒྱུད་བརྟུལ་ནས། །གཞན་དག་
ཀྱང་དག་པ་ལ་བསྐྱུལ་ཞིང་ཐར་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ནི་དྲང་སྟོང་གི་རྒྱལ་མཆོན་
ཆེན་པོ་སྟེ། གོས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ལ་དྲང་སྟོང་གི་རྒྱལ་མཆོན་བརྗོད་པ་ཅུ་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་བརྩོན་པ་དང་དག་པ་ལ་བསྐྱུལ་བ་ནི་བྱིམ་ན་གནས་པའམ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
གཟུགས་སྒྲ་འདུག་ཀྱང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔལ་སྤྲུལ་གྱིས་ཞུས་པའི་
མདོ་ལས། དཔལ་སྤྲུལ། འདི་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཐོས་པར་བྱེད། དེའི་དོན་སེམས་པར་
བྱེད། །ཉན་མོངས་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པས་རྒྱལ་འབྱོར་དུ་བྱེད། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱུལ་
བར་བྱེད་ན། དེ་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་ཉན་ན་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པས་དལ་འབྱོར་
སྟིང་བོར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དལ་འབྱོར་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་བར་མ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཤིང་རྒྱུ་།

ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བདག་གུང་དགོ་བ་ལ་སྦྱོང་ཅིང་གཞན་
ཡང་དེ་ལ་བསྐྱལ་བ་ནི་དལ་འབྱོར་སྒྲིང་བོར་བྱེད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་
སོ། །བསྦྱོང་དོ། །བཀུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་
དམ་པའི་ཆོས་ཤིག་མ་བསྐྱབས་ན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་
སྒྲེས་དུས་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཡང་མི་ཐོས། དགོ་བའི་བཤེས་གཞིན་དང་ཡང་མི་མཇུག། དགོ་སྒྲིག་
ངོ་ཡང་མི་ཤེས། གང་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པ་མ་གཏོགས་དགོ་བ་མེད་པས། ཏྲག་ཏུ་
འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་འདི་མཆོང་རེ་ཆེ། དེ་བས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་
བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །

གཞིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དལ་འབྱོར་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་རྟེན་
དཀའ་བའི་རྒྱ་མཆན་བསམ་པ་ལ་བཞི། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ། རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་
རྟེན་དཀའ་བ། དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ། གྲངས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་བསམ་ནས་རྟེན་
དཀའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཅམ་གྱི་
ལུས་མཐོང་ན། །མི་ལུས་ཐོབ་པ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་(བསྒྱུར་)རྟེན་འདྲ། །མི་ལུས་ནང་ནས་དད་
ལྡན་ཆོས་བྱེད་རིགས། །དེ་བས་དགོན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དང་མཆོངས། །དེ་བས་ཏྲག་ཏུ་
དལ་འབྱོར་བསམ་འཆལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དབང་པོ་མ་ཆོང་མཐའ་འཁོབ་སྒྲེས། །ཆོས་ལ་ལས་
མེད་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལོག་ཅིང་། །བསྐྱར་ལ་མ་དད་ཆོས་མིན་སྒྲིག་པའི་གྲོགས། །ཤིན་ཏུ་
གྲངས་མང་རབ་ཏུ་བསམས་བྱས་ནས། །དེ་དག་མ་གྱུར་ཆོས་ལྡན་ལུས་རྟེན་འདི། །ཉིན་མཆན་
ཀུན་ཏུ་དེས་པར་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྱིར་སེམས་ཅན་ཅམ་གྱི་རིམ་པ་
དང་གྲངས་ལ་བསམ་ན་ཆོད་མེད། དེ་ལས་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་འབྲུ་སྒྲིན་སོགས་སེམས་ཅན་ཕྱ་
མོ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ལ་ལྟོས་གུང་མི་ཡི་ལུས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་རྟེན་པ་
དང་འདྲ། མི་ལུང་རྒྱ་དཀར་ནག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱུ་དང་ཆོང་འདུས་རེ་རེ་ན་འཆོགས་

པ་ལ་བསམས་ཀྱང་ཆོས་མེད་པ་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟོད་པ་ལས་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་
 ཆོས་ཐོས་པ་སྟོན་པ་ཅིམ། དེ་ལས་ཀྱང་སྟོང་ནས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུགས་པ་དང་
 རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་རྗེས་སུ་སྟོབ་ཅིང་སྟོད་པའི་དད་པ་ཅན་ནི་སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་
 བས་ཀྱང་དགོན་ཞིང་། ཞ་ལོང་འོན་ལྷགས་སོགས་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་རྣམས་ལ་བསམ་ན།
 ཐོས་བསམ་གྱི་རྟེན་དབང་པོ་ལས་སུ་རུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་གིན་ཏུ་རྟོད་པར་དགའ། ཡུལ་
 མཐའ་ལོལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཅིམ་ཡང་མི་གྲགས་པའི་དོད་དང་། སོག་པོ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་བལྟས་ཀྱང་རང་ཉིད་དེར་མ་སྐྱེས་པ་ཁ་རྗེ་ཆེ། ཆོས་ལ་ལས་འབྲས་མེད་པའི་མི། ཟ་
 ཉལ་འགྲོ་འདུག་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་དྲན་ཅིང་། སྐབས་སུ་
 མཆི་ཞེས་པ་ལན་གཅིག་ཀྱང་ཁར་འདོན་མ་སྟོང་བ་རྣམས་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལོག་པ་
 སྟོན་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ཀྱང་ལོག་ནས་སྟོན་པ་སྒྲ་དགུ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་ལ་མ་དད་པའི་རིགས་རྣམས་དང་། སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསམས་
 བས་། འདི་ལྟ་བུས་ཡུལ་གཞན་དག་ནའང་ཁེངས་ཡོད་ངེས། བདག་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་
 ཅན་དུ་མ་སྐྱེས་པར། སྟོན་གྱི་ལས་འབྲོ་བ་བཟང་པོས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་རྟོད་པ་འདི་ངོ་མཆར།
 གང་དག་འདིར་མི་ཉིད་ཐོབ་ཀྱང་སྟེ་བ་བྱི་མ་ལ་མི་ལུས་གཏན་ནས་མི་ཐོབ་པའི་རིགས་
 ཀྱང་ཆོས་མང་སྟེ། སའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། ལོལ་བར་མི་ཉིད་རྟོད་དགའ་བའི་གང་ཟག་
 བཅུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེན། དག་བའི་རྩ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སེམས་མི་གསོག་
 པ་དང་། སྟོན་པའི་གྲོགས་པོའི་རྗེས་སུ་སྟོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་
 པ་དང་། ཆེ་བྱི་མའི་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་སེམས་འབྲུགས་
 པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་གཡོངས་པས་ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་གཡོལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 ལ་ཞུགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་མི་སྟོད་པ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ལོག་པར་
 ལྟ་བ་དམ་དུ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྟོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་སྟོད་པ་འདི་

འདས་ནི། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་རྟེན་མི་འགྱུར། །མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། །སྒྲིག་པ་འབའ་
ཞེས་དག་པ་མེད། །གང་ཆེ་དག་སྤྱད་སྒྲུལ་ལྡན་ཡང་། །དེ་ཆོ་བདག་གིས་མ་བྱས་སོ། །
ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ཡབ་སྐུ་མཇལ་པའི་མདོ་ལས། མི་ཁོམ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་
རབ་སྤངས་གིང་། །དལ་བ་ཐུན་ཆོག་སྟེན་དགའ་ཐོབ་གྱུར་ནས། །ཁད་གསེག་སྤྱད་སྒྲུལ་
ལ་དང་པ་རྟེན་གྱུར་པའི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་། །ཅེས་སོ། །
གཞན་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་པར་དགའ་སྟེ། སྦྱིར་བསྒྲུལ་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་འཛིག་རྟེན་
ཕྱོན་པ་སྦྱོན་མེད་པ་སྒྲུལ་པ་དང་། མ་ཕྱོན་པ་ཐུན་པའི་བསྒྲུལ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་
དགོངས་འདུས་ལས། སྦྱོན་མེད་པ་སྒྲུལ་པ་ནི་སྦྱོན་འདས་པའི་དུས་ན་བསྒྲུལ་པ་ཆེན་པོ་
མདོན་པར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱུས་སུ་མ་བྱི་སུ་མ་སྦྱོང་ཕྱོན། དེའི་འོག་ཏུ་ཐུན་
པའི་བསྒྲུལ་པ་བརྒྱ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བསྒྲུལ་པ་རྩོག་སྤྱད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སངས་རྒྱུས་བྱེ་
བ་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་བྱུང་ངོ་། །དེའི་འོག་ཏུ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་བསྒྲུལ་པ་བརྒྱ་བྱུང་ངོ་། །དེའི་
འོག་ཏུ་བསྒྲུལ་པ་བཟང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སངས་རྒྱུས་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་བྱུང་
ངོ་། །དེའི་འོག་ཏུ་ཐུན་པའི་བསྒྲུལ་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བསྒྲུལ་པ་མཐོང་ན་དགའ་
བ་ལ་སངས་རྒྱུས་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཐུན་པའི་བསྒྲུལ་པ་བདུན་བརྒྱ་
བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བསྒྲུལ་པ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་སྦྱོང་ཐུག་དུག་ཅུ་བྱུང་
ངོ་། །དེའི་རྩིས་ལ་བསྒྲུལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་བྱུང་སྟེ་སངས་རྒྱུས་སྦྱོང་མདོན་པར་བྱུང་
བའོ་། །འདིའི་འོག་ཏུ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་བསྒྲུལ་པ་རིགས་ངན་དུག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་འོག་
ཏུ་བསྒྲུལ་པ་གངས་ལྡན་ལ་སངས་རྒྱུས་སྦྱོང་ཐུག་བཅུ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་འོག་ཏུ་རིགས་ངན་
ཀྱི་བསྒྲུལ་པ་སྦྱོང་ཐུག་བཅུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཐུན་པ་དང་སྦྱོན་མེད་པ་སྒྲུལ་
པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་ལས། ཐུན་པའི་བསྒྲུལ་པ་དང་ཐུན་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མིང་ཡང་
མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སངས་རྒྱུས་འཛིག་རྟེན་དུ་ཕྱོན་པ་དགའ། སངས་རྒྱུས་ཕྱོན་

གྲང་སྤྱིར་ཆོས་གསུངས་པ་དགོན་ཞིང་བྱེ་བྲག་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ནི་
 ལྷ་དུས་པའི་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་ན་འབྱོན་པར་དགའ་སྟེ། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་
 ལས། འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དག ལྷ་དུས་པའི་མེ་ཏོག་བཞིན། བརྒྱ་ལམ་ཡང་ནི་
 རེས་འགའ་ཞིག འབྱུང་འབྱུང་ཡང་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། གསང་སྤྲུགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་འདི་
 བོ། རྟེན་བས་གྲང་ནི་དགོན་པ་སྟེ། གང་གིས་སེམས་ཅན་མཉམ་མེད་དོན། སྤྱི་མེད་བྱེད་
 པར་རྣམས་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། ཆོས་གསུངས་གྲང་བསྟན་པ་རྣམས་མི་ཡན་པ་ལས། ད་ནི་
 ལྷ་བརྒྱུ་ཐ་མའི་དུས་ལ་བསྐྱེད་སྤྲུགས་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་ཞན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
 ཉི་མའང་རྣམ་རའི་མགོར་ལྷུང་དུ་ཉི་བས། དམ་པའི་བཤེས་གཉེན་པལ་ཆེར་ནི་ཞིང་གཞན་
 གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ཏེ་མི་བཞུགས། རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་གྲང་གྲུ་སའི་ཆགས་སྤང་དང་།
 ཟང་ཟེང་གི་འདུ་འགོད་ཅམ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྲགས་ལ་དགོངས་
 པ་དང་འཇིན་སྤྱོད་བྱེད་པ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཅམ། མཐའ་ཡི་དམག་མི་དང་ནག་ཕྱོགས་
 གྲུ་གྲུའི་རྒྱ་འབྲུལ་ནི་སེར་སྤྱོན་བཞིན་དུ་གཡོ་བས། གང་ལ་བརྟགས་གྲང་རིང་དུ་མི་གནས་
 པའི་བརྟགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་བྱིས་ནས་ཡང་ཡང་འབྲུད་པར་དགའ།
 བསྟན་པ་གནས་གྲང་བཀའ་ལུང་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དང་། སྤང་
 དོར་རྒྱལ་བཞིན་དུ་འདོམས་པའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་དག་མེད་ན་མི་
 ཡན་པས། དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དགའ་བ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་ཟས་གོས་སོགས་མཐུན་
 རྒྱུན་སོགས་གྲང་འབྱོར་དགའ་བས། དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱོན་བསགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་དགོས་
 པས་ན་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱོད་པོ་བཀོད་པ་ལས། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་
 ལས་ལྟོག་པའང་རྟེན་པར་དགའ། མིར་གྱུར་པའང་རྟེན་པར་དགའ། དལ་བ་ལུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའང་རྟེན་པར་དགའ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་རྟེན་པར་དགའ།
 དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པའང་རྟེན་པར་དགའ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པའང་རྟེན་པར་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་བེད་གྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དྲུང་།

དཀའ་། རྒྱུ་ཁུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པའང་རྟེན་པར་དཀའ་། ཡང་དག་པའི་དག་པའི་
བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ཉི་པར་
སྒྱུ་བ་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་། མིའི་འཇིག་
རྟེན་ན་ཆོས་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའང་རྟེན་པར་དཀའོ། །ཞེས་
དང་། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འབྲེན་པ་མཐོང་བ་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་
དཀའ་། །ཞི་བའི་ཆོས་གསུངས་ཐོས་པའང་གིན་ཏུ་དཀའ་། །དལ་འབྱོར་མིར་སྒྱེ་རྟེན་པར་
གིན་ཏུ་དཀའ་། །ཚུལ་བྲིམས་དང་པའང་རྟག་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ད་
རེས་ཡང་དག་པའི་བླ་མ་དང་མཇུག་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཐོས། ཐར་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱབ་རྒྱ་
ཡོད་པ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྟོང་
པར་ལོག་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པ་དོན་མེད་པ་ལྟར། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་
ནས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནོར་སྐལ་མ་སྤངས། ཐར་པའི་ལམ་སྐྱ་མ་ཟེན་པར། ཆེ་འདིའི་བྱ་
བས་གཡེངས་ན། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་ཀྱང་སྟོང་ལོག་བྱས་པ་ཡིན། དམ་ཆོས་སྒྱུ་བ་པ་
སེམས་ལ་རག་ལས་གིང་སེམས་དེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་པས་ན། མཐུན་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་པའང་དཀའ་ལ། ནད་མེད་པ་དང་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་གྱིས་མ་གཟེར་བ་དང་།
གཞན་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། རང་དབང་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་ཅི་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འབད་
དགོས་སྐྱུ་མ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོན་ནས་རྟེན་དཀའ་པར་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དལ་འབྱོར་
ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་བསོད་ནམས་
བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། བསོད་ནམས་དེ་ཡང་སྒྱུན་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཡང་
ཚུལ་བྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན། དེས་ལྟ་མི་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་མི་ཐོབ་
སྟེ། དུ་མ་འཇུག་པ་ལས། རྒྱུ་ཁུ་ཚུལ་བྲིམས་རྟེན་པ་ཆག་གྱུར་ན། །སྒྱུན་པས་ལོངས་

སྤྱོད་ལྡན་ཡང་ངན་འགྲོར་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེར་མ་ཟད། མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་གཞན་ཡོད་ཀྱང་མི་ཡན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མངོན་མཐོའི་
 རྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱལ་ཁྲིམས་
 འཆལ་བས་ངན་འགྲོར་དེ་འགྲོ་སྟེ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་མང་པོས་སྒྲོབ་མི་རུས། །ཞེས་དང་།
 བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། དག་སྤོང་ལྷས་སྒྲིབ་གྱིས་མདོ་སྟེ་བལ་གྱི་གྲང་པོ་ཆེའི་
 ཁུར་གྱིས་ཐེག་ཆོད་ཅམ་དུ་ཐོས་ཤིང་འཛིན་པར་བྱས་ཀྱང་། མི་དག་བའི་དབང་གིས་ངན་
 སོང་ལ་ལྟར་བལ་ལྟོས་ཞེས་གསུངས། གལ་ཏེ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡང་བསྟུང་། མཆོད་སྒྲིབ་སོགས་
 དག་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བརྩོན་ཀྱང་། རྒྱུན་བདུད་དང་གཤིན་རྗེའི་འཛིན་ཏེན་སོགས་སྤྱོད་
 པའི་ལུན་ཆོགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྐྱོས་ན་མི་ཡན་པས་གཙོ་བོར་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་
 དང་འཆི་ཁའི་མཆོམས་སྒྱུར་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཏེན་འབྲེལ་ཆོགས་
 པ་དགོན་པས་འབྲས་བུ་དལ་འབྱོར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཆེས་དགོན། དེས་ན་
 ད་ལྟ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཏེན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་འདི་སྒྲོན་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་བསགས་
 པའི་འབྲས་ཏྲགས་བསྒྲུ་མེད་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྱོད་ལས། མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་
 གནས་བཅས་ཤིང་། །སྒྲིས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བདག་ཉིད་ལེགས་སྒྲོན་
 སྒྲོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་བྱོད་ལ་མངའ། །ཞེས་གསུངས།
 དེས་ན་ལམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་ལ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
 ཉིད་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་གྱུར་དུ་བརྩོན་པས་ཆོས་ལ་མ་འབད་ན་ཕྱིས་རྟོད་པར་གྱིན་ཏུ་
 དཀའ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་གྱིན་ཏུ་རྟོད་པར་དཀའ། །སྒྲིས་བུའི་དོན་
 སྒྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་ལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཡན་པ་མ་བསྒྲུབས་ན། །ཕྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་
 པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ཡུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

གསུམ་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་གིས་
བསྐྱེད་པའི་སྤྲེང་ན་གཉེན་གྱིང་བྱ་ག་གཅིག་པ། གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་ཆུའི་རྒྱབས་ཀྱིས་
འཁྱེར་བ་དང་། ཆུའི་འོག་ན་རུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཞུར་བ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་སྤྲེང་དུ་ལན་རེ་འོང་བ་དེ་
འཛེམས་ནས། གཉེན་གྱིང་གི་བྱ་ག་པར་རུས་རྒྱལ་གྱི་མགོན་པ་ཆུད་པ་བས། དན་སོང་ནས་
མི་ལུས་ཐོབ་པ་དཀའ་བ་དང་། བྱུང་ལོག་གི་ཞལ་བ་འཇམ་པོ་ལ་སྒན་མ་སྒར་གང་གཏོར་
ན་གཅིག་ཅུ་ཆགས་པའང་དཀའ་བ་ལས་མི་ལུས་ཐོབ་དཀའ་བ་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་
ཏེ། དཔེས་སྤྲིང་ལས། རྒྱ་མཚོར་ཆེར་གཡེང་གཉེན་གྱིང་བྱ་ག་པ་དང་། རུས་རྒྱལ་ཐུད་པ་
བས་བྱུང་དུད་འགོ་ལས། མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། འདམ་ཆོས་སྤྱོད་
བས་བདེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། ཅེས་དང་། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། ཡང་ཡང་རྟེན་
དཀའ་ལྟ་དུས་ར་འདྲ། རྟེན་པ་དོན་ཆེན་ཡིན་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག་ འདེམས་སྤྱོད་ཆོགས་
རྒྱུན་ཀུན་འཛེམས་དུས་འདིར། བརྩོན་འགྲུས་དག་པོས་སྤྲིང་ལས་སྒྲོལ་བར་མཛོད། ཅེས་
དང་། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། མཚོ་དབུས་གཡེང་པའི་གཉེན་གྱིང་བྱ་ག་རྒྱ།
རུས་རྒྱལ་མགོན་ཆུད་སྤྲིང་གིས་དན་སོང་ལས། མིར་བྱུར་རྟེན་དཀའ་དེ་བཞིན་ཅིག་ངོས་
ཀྱི། ཞལ་ཞལ་ལོགས་ལ་སྒན་མ་ཆགས་སྤྲིང་གི། མིར་བྱུར་ན་ཡང་ཡུལ་དབུས་སྤྲིང་པ་
དགོན། ལྟ་དུས་ར་འཛིག་རྟེན་འབྱུང་དཀའ་བས། འདི་བས་ཆོས་ཞུགས་ཡང་དག་ལམ་ཐུད་
དགོན། ཁབ་མིག་རས་ཡུག་ཆུད་པར་དཀའ་བས་བྱུང་། ལམ་རྟེན་དེ་དག་ཆུལ་བཞིན་
སྤྲེང་པ་དགོན། མཚོ་སྤྲིང་དག་ནས་ཡིད་བཞིན་རྟེན་པས་བྱུང་། ཡང་དག་སྤྲེང་མ་རྟེན་པར་
དཀའ་བས་ན། འདི་དག་བསམ་ལ་བརྩོན་པས་སྤྲེང་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ནོ། །

བཞི་པ་བྱངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་བསམ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད་
ལས། དགོ་སྤྲོད་དག་ དན་སོང་གི་འགོ་བ་ལ་ལྷོས། བྱི་བྱིར་མི་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐོབ་པའང་

ཤིན་ཏུ་དགའོ། །ཡོག་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་འདི་དག་ལ་སྟོས། ཡང་དག་པའི་དག་པའི་བཤེས་
གཉིན་དང་འཕྲད་དང་པར་རབ་ཏུ་དགའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་
པའི་ཚུལ་ལས་ཉམས་པ་འདི་དག་ལ་སྟོས། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པ་གཅིག་ཏུ་
དག་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཅིང་ཤིང་བྱང་ངམ་དགོན་པའི་གནས་སུ་སྒྲོ་བས་ཆེ་འདའ་བར་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་འདུས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས།
དམུལ་བའི་ཆད་ནི་ཇི་ཙམ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཆད་ཇི་ཙམ། དུད་འགྲོའི་ཆད་ཇི་ཙམ། ལྷ་མ་ཡིན་
ཀྱི་ཆད་ཇི་ཙམ། ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ཇི་ཙམ། བཀའ་སྤྱུལ་བ། དམུལ་བའི་ཆད་ནི་སའི་
རྒྱལ་གྱི་གྲངས་ཙམ། ཡི་དྲགས་ནི་བྱེ་མའི་གྲངས་ཙམ། དུད་འགྲོ་ནི་ཆད་གི་སྤང་མ་ཙམ།
ལྷ་མ་ཡིན་ནི་ཁ་བ་དང་བུ་ཡུག་ཙམ། ལྷ་མི་ནི་སེན་མོའི་སྤང་གི་རྒྱལ་ཙམ་མོ་ཞེས་དང་།
དཔེ་ཆོས་ལས་ཀྱང་འདི་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས།
ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་གཅིག་གི་ཁྱོན་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གཟིགས། གཞན་གྱི་མི་མཐོང་
བའི་སེམས་ཅན་ཙམ་སྟོང་གསུམ་གྱི་ལྷ་མི་ལའང་མེད་པར་གསུངས་པས་མཆོན་སེམས་ཅན་
ཀྱི་ལས་སྤང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། མདོར་ན་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། རྟོན་དགའི་དལ་འབྱོར་
མི་ལུས་རིན་ཆེན་འདི། །རྒྱ་རྒྱུན་དཔེ་གྲངས་གང་ལ་བརྟག་དབྱུང་ཀྱང་། །ངེས་པར་དགའ་
སྟེ་ཀླུ་ཀྱན་འདིར་བརྟེན་འདུས། །དེ་ཕྱིར་དལ་འབྱོར་རྟོན་དགའ་བསམ་བ་ལ། །ཐོངས་
པས་གཏེར་རྟོན་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་བསྒྱེད། །ཉིན་མཆོན་མི་དལ་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱ། །ཞེས་
དང་། ཡུལ་འཁོར་སྒྱེད་གི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་པན་པ་བྱང་སྟོང་
ཆེ། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་བརྒྱལ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ད་ལྟར་དལ་བ་དམ་བ་རྟོན་པ་ལ། །
གལ་ཏེ་ཐར་འདོད་བག་མེད་སྟོང་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་རྟོན་དེ་ཀླུ་བའི་བརྟན་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
ཡང་རྟོན་པར་དགའ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བརྟོན་འགྱུས་དང་། བརྟུལ་བ་བརྟན་པོས་བསྒྲུབ་པར་མི་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཐོན་འགོ་བེད་གི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

བྱེད་། རྣམ་པ་དང་ན་པ་དང་འཆི་བ་ནི་མདོན་པར་འོང་ཞིང་། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡང་
རུབ་པར་འགྱུར་ན། ཕྱིས་འགྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡང་དང་ཡང་
དུ་གོམས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སངས་རྒྱལ་སྐབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་
དེ་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས།
འདིར་ནི་འདྲན་པ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ཐོས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་འདྲ་དོན་ཡོད་ལ། །
ཆེ་འདི་དོན་ཡོད་ཕྱི་མ་འབྲས་བཅས་ཀུན། །དལ་འབྱོར་ལུས་རྟེན་ལས་བྱུང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །
རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་སྒོམས་གིག། ཅིས་གསུངས་པས། སྐྱེས་ལུ་རྒྱུ་དུའི་ལམ་
མདོན་པར་མཐོང་བ་དང་། ཆེ་འབྲིང་གི་ལམ་ངས་ལེགས་བྱང་རུབ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་
ལམ་གྱི་རྟེན་སངས་རྒྱལ་མངལ་ཞིང་ཆོས་ཐོས་པ་དང་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་པ་སོགས་འདི་ཕྱིའི་
ལེགས་ཆོགས་མཐའ་དག་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
དུན་པ་ཉེར་བཞག་ཆེན་པོ་ལས། དགའ་བྱེད་བྱིད་གྱིས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དང་ལེགས་
པར་ཐོས་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་དལ་བ་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྣམས་
གྱི་བདེ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྱུར་པར་བལྟའོ། །
ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ལུང་སྒྲ་མ་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་བདེན་མཐོང་ཡེ་ཤེས་ས། །
ལྟ་མའི་ནང་ནས་མིར་གྱུར་རྟེན་སྒྲ་ལྟེ། དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཟབ་སྤྱོད་པོ་ཡང་། མི་ཡི་ལུས་
རྟེན་འབྲས་ལུ་འགྱུར་པར་སྒྲ། །དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་ཆོས་གྱི་རྟེན། །དལ་འབྱོར་མི་ལུས་
མཆོག་ཏུ་འཕགས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་
ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གསུམ་དུའོ་
གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། ཅིས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་མའི་རྟེན་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོབ་སྤྱོད་
ལས། །བདེ་གཤེགས་ལམ་བསྟན་འགོ་བ་འདྲན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང་། །སེམས་གྱི་སྒྲོབས་

ཆེན་མི་ཡི་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པའི། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་གྲུ་ཡིས་མི་རྟེན་ལྟ་མིན་དང་། །མཁའ་
 ལྷིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འབྲེས་མིན། །མི་ཡི་དངོས་པོ་གིན་ཏུ་རྟེན་དགའ་རྟེན་
 གྱུར་ནས། །དོན་དུ་བརྒྱགས་པར་གང་ཡིན་དེ་ནི་བརྟན་ཏེ་སྤྱབས། །ཞེས་གསུངས། །ཅུང་
 པར་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་ཁམས་དུག་ལྟར་གྱི་དོ་རྩེའི་ལུས་འདི་
 འབའ་ཞིག་བསྤྲུགས་ཏེ། འབྱུང་བཞི་ཟད་པའི་རྒྱུད་ལས། གསང་སྤྲུགས་རྒྱལ་པོ་མྱད་
 བྱུང་འདི། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྟོན་བྱས་ན། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་འགྱུབ་པར་འབྱུང་། །རྣལ་
 འབྱོར་དངོས་གྲུབ་གཞན་ཅི་སྟོས། །ཞེས་གསུངས། །དེར་མ་ཟད། དལ་གསོ་ལས། ལྟར་
 བཅས་འཛིག་རྟེན་དབུས་ན་འགྲོ་བའི་གཙོ། །ཉན་རང་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་མགོན་པོ་
 ཡིས། །འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པའང་། །མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག་ལས་བྱུང་
 བས་ན། །ལྟ་བས་ལྟག་པའི་ལུས་ཞེས་དལ་འབྱོར་བསྤྲུགས། །དེ་ཕྱིར་མི་ཉིད་ཐོབ་ལ་སྟོ་
 བ་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་གསུམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ། ཉན་རང་གི་དབྱ་བཅོམ་
 དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལས་ཐོབ་པས། ལྟ་ལས་ལྟག་
 པའི་ལུས་ཞེས་བསྤྲུགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་གནས་སུ་
 མདོན་པར་བྱང་མི་ཆུབ་པ་ནི། གནས་རིས་ལ་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པས་བདེན་པ་མདོན་པར་མི་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དལ་བ་དང་འབྱོར་བ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་མི་ཉིད་ཁོ་ནར་གཟིགས་
 བས་སེར་སྤྱིའི་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ་ཞེས་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས། ལྟ་བས་ལྟག་པའི་
 ལུས་ཀྱིས་ནི། །ཞེས་གསུངས། །དེས་ན་ཐོངས་པས་ནོར་བུ་རྟེན་པ་ལྟར། རང་གི་དལ་
 འབྱོར་ལ་ལྟ་ཞིང་འདི་མི་ལམ་ཡིན་ནམ། དེས་པར་བདེན་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་སྟོན་དགའ་བསྐྱེད་
 ཅིང་། །དལ་འབྱོར་དོན་མེད་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལས་སྟོ་ལྟག་སྟེ་ཆོས་ལ་
 བརྟོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། ཆོ་འདིའི་སོ་ཆོས་གྲོགས་དང་
 གྲོས་འདུན་དང་། །འོངས་སྟོན་སྟོགས་རིས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་རྣམས། །དལ་འབྱོར་རྒྱུད་

གསོན་མུང་བྲོལ་ལགས་པས་སྤང་། །ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་བྱི་མ་ཡན་
ཆད་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་མེད་ཅིང་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལས་མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས་ཆོས་
ལ་བརྩོན་དགོས། དེ་ཡང་སོན་མ་ཡུན་གྱི་གཏན་སྤིང་མེད་པ་ཡུལ་ཞིང་གི་སོ་ཆོས། གྲོགས་
ཡུན་གྱི་དོན་སྤིང་མེད་པ་བྱི་ཤུག་དང་ཉེ་འབྲེལ། འོངས་སྤྱོད་ཟས་ནོར་གྱི་གཉེར་པ། གྲོས་
འདུན་ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས། འབྲུགས་ཚུད་དག་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་རིས། གྲུབ་མཐའ་མཐར་
འཛིན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་སོགས་ཡུན་དུ་མི་ཡན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལ། དལ་འབྱོར་ཆུད་
མི་གསོན་པར་སྤིང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་དགོས། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་པ་རྣམས་
ལ་དག་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་རིས། ལུ་ཆ་དང་བྱི་མ་ཐབ་གྱི་གཉེར་པ། བྲལ་དང་གཅེར་བའི་
སེམས་ལས། བྱང་རྒྱུ་ལྟོ་གོས་ཁོལ་པོ། གང་བྱས་ཀྱང་མ་ཟིན། ཅི་བྱང་ཡང་མི་འདོད།
རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་མགུ། ཉིན་མི་དལ་མཆན་མི་གཉིད་པར་བྱས་ཀྱང་བྲེལ་དོ་ལ་ཟིན་པའི་
དུས་མེད། ཆོས་ལ་སེམས་པའི་སྒྲོ་དགོན། གང་བྱེད་སྤྲིག་པ་དང་འདྲེས་པས་གཞི་ཆེ། བྱི་
མཆོས་ཆགས་སྤང་གི་མེད་མུང་དབལ་ཆ། ལུ་ཆ་ལན་ཆགས་གྱི་དོས་ཐག་ཤུགས་དུག་ ཅི་
བྱས་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་བསྒྲོན་མ་ཁུར་ཆེ། རང་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་བས་གཞན་སུན་སུམ་ཆོགས་
པ་ལ་མི་བཟོད་པ་གངས་མང་བའི་བྱིར་ཆོས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བྱི་མ་ན་ཉིན་
མོངས་གནས་པ་སྟེ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་འཛིག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། སྤྲིགས་
དུས་གྱི་རབ་རྒྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་། བྱི་མ་ཆུང་སྤངས་པའི་བྱི་མ་ཆེན། ཆོང་དང་སོན་མ་གྱི་
གཉེར་པ། རྟ་བོང་ཁལ་ཤུགས་གྱི་བྲན་གཡོག་ནོར་རྩལ་སྤྱོད་འཕེལ་གྱི་བྲེལ་དོ། །ཀས་
ཀ་ཆེ་གཞུག་གི་སོ་ཆོས། ཉེ་དུ་འབྲེལ་བའི་གྲོས་འདུན། འདོད་ཡོན་སྤྱོད་པའི་ཞེན་ཆགས།
བཟའ་བཏུང་འོངས་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་འདོད། གནས་དང་མཁར་ལས་གྱི་བྱ་གཞག་ ཟིན་མེད་
བྲེལ་དོའི་རྣམ་གཡོང་། ཉིན་མཆན་ཆགས་སྤང་གི་ཁོར་ཡུག་ གོང་འོག་སེམས་འཛིན་གྱི་
ཁུར་ལས། འོ་འདོད་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤང་ཤེས། ཐོས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ཁ་ཆོས།

ཆགས་སྒྲུང་འགྲན་སེམས་གྱི་མེད་པུང་། ཏྲག་ཏུ་བྱུག་རྩེ་ཆེར་མ། ཅི་བྱས་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ།
 ཏྲག་ཏུ་རེ་བའི་སོ་ཆེས། དཔོན་སློབ་དད་མེད་གྱི་འཆིང་རེས། གྲོགས་མཆེད་འགྲན་སེམས་
 གྱི་ཕྱག་དོག་ དྲགས་ཤོས་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་རི་བོ། ཞན་ཤོས་ཐོས་མེད་གྱི་ཀུན་སློང་། ཆོས་དང་
 རང་རྒྱད་འཛོལ་བའི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་རབ་ཏུ་དཀའ་སྟེ། ལུང་
 ལས། གང་ཞིག་རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་ཡོན་ཏན་སྟོང་མ་གྱུར། །སྒྲི་དང་ཁ་སྒྲུབ་གྲགས་ཀྱང་དག་
 སྟོང་ཚུལ་མ་ཞུགས། །རབ་བྱུང་དེ་ནི་རབ་བྱུང་མ་ཡིན་ཁྱིམ་པའང་མིན། །ཆུ་མེད་ཁྱོན་པ་
 རི་མོའི་མར་མེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 སྒྲུང་བ་ལས་སྒྲོ་བ་སྒྲོག་པ་གལ་ཆེ། དེས་ན་ད་རེས་ཐར་པའི་ལམ་སྒྲུ་མ་བྱེད་ན། གསེར་
 གྱིང་ནས་སྟོང་པར་ལོག་པ་བས་ཀྱང་མདོ་རྒྱུང་བས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཤིག་བསྐྱབས་ཏེ་ལམ་
 སྒྲུ་ཅི་བྱེད་བྱ། སྟོང་ལམ་དུས་དྲུག་ཐམས་ཅད་དུ་བྲན་ཤེས་གྱི་བྱ་རས་བྱེད་པར་བྱས་ནས།
 ཆོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་མ་ཡོངས་པར་རང་གིས་རང་ལ་བསྐྱུལ་ཏེ། དཔེར་ན་གྲུ་ཡོད་དུས་
 ཆུ་བོ་ལས་སྒྲོལ་དགོས་པའམ། ཏྲ་ཅང་ཤེས་ཡོད་དུས་ཤུལ་རིང་གི་ལམ་ལ་བགྱོད་དགོས་
 པ་དང་། རྩོད་གཤེར་དང་ཆུ་ལུང་འཛོམས་དུས་ས་བོན་ཅི་ཐེབས་བྱེད་པ་དང་། དཔའ་བའི་
 དཔུང་ཆོགས་ཡོད་དུས་དགྲ་འདུལ་བ་དང་། གསེར་དཔུལ་གྱི་གཏེར་ཁ་ཛོལ་དུས་ཅི་ལོན་
 བྱེད་པ་དང་། རྟོན་ཀའི་ལོ་ཐོག་སྒྲིན་དུས་སྒྲུ་ཅི་འདུས་བྱེད་པ་དང་། འཛིགས་སར་སྒྱེལ་
 མ་ཡོད་དུས་བརྩོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐུན་གཡོག་གི་བྱ་གཞག་བྱེད་དུས་སྒྲུ་ལས་
 བསྐྱབས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་རྟོད་དུས་འདིར་དལ་ཁོམ་མེད་པར་
 ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་མི་ཏྲག་པ་ལྟར་དུ་འོང་བའི་བྱིར། འདི་ལ་བསམས་ན་གཉིད་
 ལོག་པ་དང་དཔུགས་འབྱུང་རྩལ་ཅམ་ཡང་ཁོམ་གྲགས་མེད་པར་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་རིགས་
 ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྒྲུག་བསྐྱུལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །
 གྲུ་འདི་བྱིན་ཆད་རྟོད་དཀའ་བས། །ཁྱོངས་པ་དུས་སྒྲུ་གཉིད་མ་ལོག། ཅིས་གསུངས། དེས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

ན་ཟ་ཉལ་འགོ་འདུག་སོགས་སྒྲོད་ལམ་གང་གི་སྐབས་སུའང་ལེ་ལོ། སྒྲོམས་ལས་དང་།
བཏང་སྒྲོམས་དང་། གཡེང་བ་དང་། འདུ་འཛི་དང་། སྒོ་གསུམ་མ་ཞི་བའི་ཆ་ལུང་མ་བསྟན་
དང་བཅས་པ་རྣམས་བསྒྲོམས་ཏེ། བདག་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། ཐ་མལ་
པའི་སྒྲེ་བོ་གཞན་དང་མི་མཚུངས་སྒྲོམ་དུ་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
བརྟགས་། མི་དགོ་བ་བྱུང་ན་བཤགས་སྒྲོམ་བྱ། མ་བྱུང་ན་དགའ་བ་བསྒྲོམ། སྐབས་སུ་
གང་བབས་གྱི་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གྱི་དགོ་སྒྲོར་ལ་འདེམ་ཁ་མེད་པར། བཀྲེས་པ་
ཟས་ལ་འཕྲད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོར་དུ་བཅོམ་། འདུས་བྱས་གྱི་དགོ་བ་བྱུང་དུ་མི་གསད། ཀུན་
ཀྱང་སྒྲོམ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་ཆོགས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་
གཞན་དག་ཀྱང་དགོ་བར་བསྐྱལ་ནས་ཉིན་མཚན་ཆོས་གྱིས་འདེམ་བས། བྱི་མའི་ལམ་སྒྲོ་
ཟེན་ངེས་གྱིས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་དུ་བྱེད། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོ་མས། འགོ་ཉལ་འདུག་དང་
ཟས་ལ་སོགས་པ་ནའང་། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་སྒྲོན་དུག་རྣམ་སྤངས་ནས། མཛོན་མཐོངས་
ལེགས་དོན་རྣམས་བསྐྱབ་པ་ན། བཀྲེས་པ་ཟས་མཐོང་ལ་སོགས་དཔེས་འདུག་སྟེ། ཉིན་
མཚན་ཀུན་དུ་དགོ་ལ་བཅོམ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ལ་དམ་པས། དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་
ཆེན་གྱིང་དང་འདྲ། མཛོན་མེད་སྒྲོང་ལོག་མ་བྱེད་དིང་རི་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་
ཡིད་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་། དག་ཏུའང་རྩེ་སྒྲོ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་ཞལ་སྒྲོ་ནས་བསྐྱལ་པའི་སྒྲོན་འགོ་ཐར་ལམ་རབ་གསལ་གྱི་ཆོག་
འདི་ཉིད་བརྗོད་པས་གསལ་གང་བ་པར་བྱ་སྟེ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ལུ་དུ་སྒྲོར་ར་འདྲ། །
རྟེན་ན་དོན་ཆེ་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག་། འདི་འདྲ་རྟེན་པར་ད་ངེས་ཅམ་ཞིག་ལ། རོན་
ཆེན་གཏན་གྱི་འདུན་མ་མི་སྒྲུབ་པར། རོན་མེད་ཆུད་ཟར་གྱུར་པ་བདག་ཅག་ལ། རོགོན་
མཚོག་ཀུན་འདུས་སྒྲོ་མའི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། རལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱེད་པར་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབས། ཞེས་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ཡང་ཡང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་གང་བོ། །

བཞི་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱུངས་ཆད་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ནི། ཡིད་
 བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་ཆེ་འདི་སྒྲིམ་ཐོངས་ཤིང་། བྱི་མ་དོན་གཉེར་
 བརྩོན་འགྲུས་མེ་བཞིན་འབར། །དལ་ཁོམ་མེད་པར་དགོ་བས་དུས་འདའ་ཞིང་། ལྷུར་
 དུ་སྤིང་གསུམ་ཀླུ་མཆོད་པ་རོལ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་དེ་ལྟར་ཉན་མཆོན་དུ་དལ་འབྱུངས་རྟོན་
 དཀའ་བསམ་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་ཀྱང་བསྟན། ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་
 དུ་འདུ་ཤེས་ནས་མི་འཇུག་པ། བྱི་མའི་འདོད་དོན་དང་དུ་ལེན་པ། ཅི་བྱེད་ལས་འབྲས་
 དང་མི་འགལ་བར་སྦྱོད་པ། དལ་ཁོམ་རེས་འཛོག་མེད་པར་བརྩོན་འགྲུས་མེ་བཞིན་འབར་
 བས་ཐོས་བསམ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་བརྩོན་པ། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྤངས་ནས་རྟག་ཏུ་
 དགོ་བ་ལ་སྦྱོད་པས་རང་ཉིད་དམ་པར་གནས་པ། འཁོར་བའི་འདུན་མ་བོར་ནས་དལ་
 བ་རྒྱུད་མི་གསོན་པས་འཆི་དུས་སྦྱོ་དགའ་དང་བཅས་པ། སེར་སྒྲིའི་མདུད་པ་གྲོལ་བས་
 སྦྱོན་པའི་ལམ་རྒྱགས་སོག་ནས་གར་སྦྱེས་དབུལ་ཐོངས་དང་བྲལ་བ། རྟག་ཏུ་ཆོག་ཤེས་
 ཡོད་པས་ནོར་རྒྱས་ལ་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་སྒྲོ་གསུམ་ཆོས་དང་མཐུན་པ། གང་ཡང་སྦྱིང་བོ་
 མེད་པས་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཆགས་ཞེན་གྱི་འཁྲི་བ་ཆོད་པ། ཐམས་ཅད་འགྲོ་
 བར་ཤེས་པས་འཐབ་ཅོད་གྱི་བྱུག་རྩུ་མེད་ཅིང་རང་རྒྱུད་ཁོང་ནས་དགོ་བ། ཅི་བྱས་དགོས་
 མེད་དུ་མཐོང་བས་མཐུན་འཇུག་གི་རྩིག་པ་འགྲེལ་ཞིང་ཆོས་བརྒྱུད་གྱི་རི་བོ་ཞིག་པ། ཐར་
 པའི་ལམ་སྤྱི་ཞེན་པས་དམ་ཆོས་རྩལ་བཞིན་བསྐྱབ་ཅིང་ལྷུར་དུ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་
 འགྲུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས། འབྱུངས་པའི་ཆད་ནི་དགོ་བཤེས་སྦྱོན་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་མནལ་ཡེ་མ་ལོག་པར་དགོ་སྦྱོར་ཁོན་མཛོད་པས། དགོ་བཤེས་སྦྱོན་པས།
 ལུ་ཁམས་དུབ་པ་རེ་སང་། ཁམས་ལོག་ཉན་ཡོད་གསུངས་པས། ཁམས་སང་བ་ཡང་དེ་ཀ་
 ལགས་ཏེ། བདག་གིས་དལ་འབྱུངས་རྟོན་དཀའ་འདི་བསམ་ཅན་ཁམས་སང་ལོང་མི་འདུག་
 གསུངས། ཁོང་གིས་མི་གཡོ་བའི་བསྟོན་པ་དུང་ལྷུར་དགུ་གསུངས་པ་ཡིན། མི་ཆེ་ལ་མནལ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་རྟ།

ཡེ་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ད་རེས་ཀྱི་རྟེན་འདིར་ཆོས་གཤམ་མ་ཞིག་མ་འབྱུང་ན།
ཐུན་ཆད་འདི་འདྲའི་རྟེན་བཟང་མི་རྟེན་པར་ཁོ་ཐག་ཆོད་འདུག་བསམས་ནས། ཆོ་འདིའི་
བྱ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཐོར་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཁོན་ལ་ཆིག་དྲིལ་དུ་བྱེད་ན་འབྱོངས་ཆད་ཡིན་
པས། དེ་ལྟར་རེས་པར་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་རྟེན། །

སྒོན་བསགས་མཐུ་ཡིས་རྟེན་པ་ད་རེས་ཙམ། །

དོན་མེད་ཆོ་འདིའི་བྱ་བས་མི་གཡེངས་པར། །

དོན་ཆེན་སྒྲིང་པོ་ལོངས་ཤིག་ཤེས་ལྟན་རྣམས། །

དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་པའི་བེད་དོ། །

། གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་རྟགས་པ་ལ་བསམ་ནས་ལེ་ལོ་སྒྲོམ་ལས་ལས་སྒྲོ་ལྟག་སྟེ་ཆོས་
ལ་བརྩོན་འབྱུས་བསྐྱེད་པའི་བེད་ལ་བཞི། སྒྲོད་བཅུད་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་སྒྱིར་བསྟན་
པ། གདམས་ངག་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སྐུས་པར་དབྱེ་བ། འཆི་བ་དགུ་ལྷགས་ཀྱི་
རྒྱལ་དུ་དྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱོངས་ཆད་དང་བཅས་
པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་ཆོས་སྒྲོད་ལམ་རིམ་ལས། སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་
མེ་རྒྱས་འཇིག་ །བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་ལུས་སེམས་བྲལ། །དབྱར་དགུན་སྟོན་
དབྱིད་ནམ་ལྷ་དུས་མི་རྟག་ །སྒྲོ་ཤས་གཏིང་ནས་སྒྲེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ན་ནིང་ད་
ལོ་ནམ་ལྷ་སྒྲོད་སྒྲོད་དང་། །ཞག་དང་ཉིན་མཆོན་སྐད་ཅིག་དུས་མི་རྟག་ །ལེགས་པར་
བསམ་ན་རང་ཉིད་འཆི་བས་གཏུག་ །སྒྲུབ་ལ་སྒྲིང་རུས་རུས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་
དང་། རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། དེ་ལྟར་རྟེན་དཀའི་དལ་བ་ཐོབ་ཐུར་

ཀྱང་། རྒྱུད་ཅིག་མི་རྟག་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟགས་ན་སྟོང་པོ་འགའ་
ཡང་མེད། འདྲུ་བ་རྟོག་འདྲ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བས། ཉིན་མཆོན་ཀྱན་རྟེ་ངེས་པར་འཆི་
བ་བསམ། ཞེས་གསུངས་པས། བྱི་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟོན་རི་རབ་གླིང་བཞི་དང་བཅས་པའི་
སྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་གྱི་ཞིང་རགས་པ་སྤྱ་ཞིང་འཐས་པར་སྤྱང་བ་འདི་ཡང་མཐར་མེ་ཅུ་
རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་འཛིག་སྟེ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡོད་དེ། ཉིང་འཛིན་ཀྱུ་ལ་
པོ་ལས། རྣམ་ཞིག་འཛིག་རྟོན་ཁམས་འདི་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་ནས་ཞིག་སྟེ་འཛིག་རྟོན་
ཁམས་འདི་མེད། རི་ལྷར་སྟོན་བཞིན་བྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། རང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེ་ཤིའི་
འཁོར་ལོ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཆོ་རིད་པོ་བསྐྱལ་པར་བྱབ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཆི། བྱུང་བ་རྒྱུད་
ཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་འཆི། བར་མ་ལོ་ཟླ་ཞག་ལ་སོགས་པ་བྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བ་
ལས་མ་འདས་ཏེ། བྱུང་འདས་ལས། འཛིག་རྟོན་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། སྟེ་བ་ཡོད་ན་
འཆི་བ་ཡོད། འདུས་པ་ཡོད་ན་འབྲལ་བ་ཡོད། ཆོ་ལོ་གྲངས་མེད་བྱབ་པ་ཡང་། ཐམ་
ཟད་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། ད་ལྟ་བུར་ཟད་གནས་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་།
སྟོན་བསྐྱལ་བ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་དང་། སུམ་ལྡན་དང་ཉིས་ལྡན་དང་ཐམ་ཆུང་ལྡན་གྱི་
དུས་བཞིར་འགྱུར་བ་དང་མི་ཆོ་གཅིག་ལའང་བཅས་པ་བྱ་ཆུང་གི་དུས་དང་བྱིས་པ་གཞིན་
ཅུའི་དུས་དང་དར་ལ་བབ་པའི་དུས་དང་། ཆས་ཤིང་འཁོགས་པའི་དུས་བཞིར་འགྱུར་བ་དང་།
ལོ་གཅིག་ལའང་དབྱེད་ས་བོན་མོ་རྟོའི་དུས་དང་། དབྱར་ལོ་འདབ་རྒྱན་ཀྱས་གྱི་དུས་དང་།
སྟོན་འབྲས་བྱ་བཅུད་རྫོགས་གྱི་དུས་དང་། དགུན་ས་སྐམ་རྟོ་འབྲགས་གྱི་དུས་བཞིར་འགྱུར་
བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་མཆོན་རྒྱུད་ཅིག་ཐང་ཅིག་གིས་འགྱུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་
མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། སྤྱ་བ་ཆོས་ཉིད་གྱི་མི་རྟག་པ་བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་དངོས་སུ་མི་
མཐོང་ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་གཟིགས་པས་མི་བསྐྱ་བར་གྲུབ་ལ། དོན་དུ་བཅུ་ཤེས་

གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མའི་ཐེང་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་
 པའི་ཚོས་ལས། གྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག། སྒྱེ་ཞིང་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །
 སྒྱེས་ནས་འཛིག་པར་འགྱུར་བས་ན། །དེ་བས་སྐྱུར་དུ་ཞི་བ་བདེ། །སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་
 མེད་དང་། །སྒྱེ་མ་ཟེལ་བ་ཁུ་བུར་ལྟར། །མི་ལམ་སྒྲོག་དང་སྒྲིབ་ལྟར། །འདུས་བྱས་ཚོས་ཀུན་
 དེ་ལྟར་བལྟ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ་འཛིང་། མཐོན་
 བོར་སྐྱང་བ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ་དམའ། དར་བ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ་གུད། འདུས་
 པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ་འབྲལ། བཟང་བོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ་འགྱུར། བརྟེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ་འགྱེལ། སྒྱེས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ་འཆི་བར་འགྱུར་བས་གང་
 ལའང་ཡིད་བརྟན་རུང་བ་མེད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛིང་
 ཅིང་། །མཐོན་བོ་རྣམས་གྱི་མཐའ་ལྟར་འགྱུར། །སྒྱེས་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་སྟེ། །འདུས་
 པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལྷང་འདས་ལས། དར་བ་ཡོད་ན་རྒྱད་པ་ཡོད། །
 འདུས་པ་ཡོད་ན་འབྲལ་བར་འགྱུར། །ལང་ཚོ་དེ་ཡང་མི་རྟག་སྟེ། །དར་བའི་མདོག་ཀྱང་
 བད་གྱིས་འཕྲོག། རྟག་པའི་ཚོས་ནི་གང་ཡང་མེད། །ཅིས་དང་། ཚོས་ལས། བསགས་པ་
 ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛིང་ཅིང་། །བསྐྱངས་པའི་ཐ་མ་འགྱེལ་བར་འགྱུར། །འབྲུད་པའི་མཐའ་
 ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་བོའི་མཐའ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས།
 མདོར་ན་སྒྱེས་པའི་ཐ་མ་འཆི་བ་སྟེ། །འགྲོགས་པའི་ཐ་མ་དེ་བཞིན་འབྲལ་བ་ཡིན། །
 བསགས་པ་འཛིང་ཅིང་འཕྱོར་བ་རྒྱད་པའི་རྒྱ། །ཞེས་དང་། བ་དམ་པས། བཟང་ཆང་མི་
 རྟག་ཆོང་དུས་མགྲོན་པོ་འདྲ། །ངན་གཤམ་འཐབ་མོ་མ་བྱེད་དེང་རི་བ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་གང་མས་ངག་རྣམ་པ་བརྟུག་ཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སྐྱུས་པར་དབྱེ་བའི། ཀུན་མཁྱེན་
 སྤྱ་མའི་དོན་བྱིན་ལས། ཚོ་མི་རྟག་པར་བསམ་པ་ལ་བརྟུག་ཉིས་ཏེ། རྟོན་སྐྱང་བོ་ལ་བསམས་
 ཏེ་མི་རྟག་པ། སྒྱེ་དགུའི་བདག་པོ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ། སྒྲོད་བརྟུད་ཆགས་འཛིག་

ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ། དམ་པའི་སྒྲེ་བོ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ། བམ་འཆི་ངེས་མེད་
ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ། འདུས་བྱས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ། འཆི་རྒྱུན་
དྲག་པོ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ། གཅིག་ལུ་འགྲོ་བ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ། དུས་གྱི་
སྒྲེ་བོ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ། ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ། རྒྱུན་སྒྲུང་
ངེས་མེད་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ། འདུན་པ་དྲག་པོ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས།

དང་པོ་རྟོན་སྒྲུང་པོ་ལ་བསམ་པ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་
ལག་རྩ་ཆོགས་པ་ལ་བལྟས་ཏེ། ད་ལྟ་མཐུན་པའི་ཟས་གོས་བརྟེན། རྒྱན་དང་བྱི་དོར་བྱས་
ཀྱང་ནམ་ཞེས་འཆི་བའི་དུས་སུ་གཅིར་བུ་གོས་དང་བྲལ། ས་ཕྱོགས་སྤྱོད་པར་བསྐྱལ།
ལ་དང་བྱ་རྒྱུ་དེ་གིས་ཟ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་འབྲལ། དུས་པའང་དུམ་བུ་ཐ་དད་དུ་
འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་ཡོད་ན། དེས་ན་ད་ལྟ་ཉིང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད་དགོས་སྟུང་
དུ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆང་བས་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། དཀའ་
བ་མང་པོས་སྐྱབ་པ་ཡི། །ཟས་དང་གོས་གྱིས་བསྐྱང་བའི་ལུས། །བྱོད་དང་མི་འགྲོགས་བྱ་
བྱིས་ཟ། །ཡང་ན་འབར་བའི་མི་ཡིས་འཆོག་ །ཡང་ན་ཁྱ་ཡི་ནང་དུ་འདུལ་འདུག། །ཡང་
ན་ས་ཡི་དོང་དུ་སྤ། །ཞེས་དང་། ལུས་འདི་ཐང་ཅིག་བརྟན་པོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྒྲེ་དགའི་བདག་པོ་ལ་བསམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་ལྟའི་དབང་པོ་ཆངས་པ་དང་
བརྒྱ་བྱིན་དང་། དབང་ཕུག་དང་། ཁྱབ་འཇུག་དང་། དྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྒྱས་པ་དང་། གྲོག་
མཁར་བ་སོགས་གཟུགས་བཟང་བ། གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ། ཆོ་བསྐྱལ་པར་སྐྱབ་པ། དེག་པའི་
ཡོན་ཏན་ཆེ་བ། རྒྱན་དང་མདོན་གེས་མངའ་བ། རྩ་འཕྱུལ་དཔག་རྩ་མེད་པ་དག་ཀྱང་འཆི་
བའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཆངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་དྲག་པོ་མིག་
སྤྱོད་ཅན། །སྤྱོད་མེད་གྱུར་ཀྱང་མི་རྟག་པ་རོལ་འགོ། །ཉི་མ་ལྷ་བ་ཡུད་ཅུ་རོལ་བ་དང་། །ས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟེ།

ཆེན་གླིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ལྟོས། །ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་གྲུབ་པའི་ལྟ་དང་
མིའམ་ཅི། །ལྟ་མིན་དང་སྟོང་དཀའ་ཐུབ་དཔལ་འབར་བ། །རྒྱན་རིང་བསྐྱལ་པར་གནས་
པའང་མི་རྟག་ན། །མི་རྣམས་ལྟོས་མེད་དུ་བརྟོན་འདྲའི་ལུས། །སོ་སོར་འཛིག་ཅིང་འབྲལ་
བ་སྟོས་ཅི་འཆལ། །ཞེས་དང་། ལྷ་ངན་བསལ་བ་ལས། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ལྟ་མཛོན་གཤམ། །
མཁའ་ལ་རྒྱུང་རིང་འགོ་བ་ཡང་། །གང་དུ་འཆི་མེད་སྟོང་ཡུལ་བའི། །ས་དེར་འགོ་བར་མི་
རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་གླིང་བཞིའི་དབང་པོ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་དང་། རྒྱལ་
པོ་དང་སྟོན་པོ་དང་། དགོ་སྟོང་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་ལ་སོགས་པ་འགོ་བ་པལ་
པ་རི་སྟེད་པ་ཀུན་གྲུང་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྟོན་པའི་ཆོས་ལས། རིན་ཆེན་
བདུན་ལྟ་རྒྱལ་པོ་དང་། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་བྱམ་སྟོན་པོ་དང་། །དགོ་སྟོང་བྲམ་ཟེ་བྱིས་
བདག་སོགས། །འགོ་བ་འདི་ཀུན་མི་རྟག་སྟེ། །མི་ལམ་འགོ་བ་རི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དེས་ན་བདག་ལྟ་བུ་ཅིའི་བྱིར་མི་འཆི། དེ་བས་ད་ལྟ་རང་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་སྐྱམ་དུ་བསམ་
མོ། །

གསུམ་པ་སྟོང་བཅུད་ཆགས་འཛིག་ལ་བསམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་རི་དང་ཡུལ་གྲུས་མཆོན་
པའི་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་རི་རབ་གླིང་བཞི་ལྟ་གནས་དང་བཅས་པའི་བཀོད་པ་སྤྲིང་འབྲས་
པ་ལྟར་སྐྱང་བ་འདི་རྣམས་གྲུང་། ཐོག་མར་འབྱུང་པའི་བྱིར་སྐྱད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་
སྐྱང་བཀོད་པས་རིམ་གྱིས་ཆགས་གིང་། མཐར་མེ་བདུན་དང་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཞིག་ནས་སྟོང་
པའི་སྐྱབས་ཡོད་གིས། སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གིས་མཆོན་པའི་ནང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་
འདི་ཐམས་ཅད་གྲུང་། མ་རིག་ཀུན་རྟོག་ལས་རྒྱུང་གི་འཕེན་པས་ཐོག་མར་མ་ཡི་མངལ་
དུ་ཆགས་གིང་། མཐར་བྱིན་དགོ་འབྱུང་པའི་ཐིམ་རིམ་གྱིས་འགགས་ནས་ཐམས་ཅད་ནམ་
མཁའ་བཞིན་དུ་སྟོང་པའི་སྐྱབས་ཡོད་ན། བདག་ཅིའི་བྱིར་མི་འཆི་སྐྱམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་
སྟེ། བཤེས་གླིང་ལས། ས་དང་ལྟན་པོ་རྒྱ་མཆོ་ནི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསྐྱེད་པའི་

ལུས་ཅན་འདི་དག་གྱང་། །ཐལ་བར་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་
ལྟ་སྟོས་ཅི་འཆལ། །ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱ་མས། སྟོད་བཅུད་མི་རྟག་སྟོད་པ་ཆགས་
འཛིག་གིས། །མེ་བདུན་ཆུ་གཅིག་རྒྱུད་གིས་འཐོར་བའི་ཆོ། །ཁོར་ལུག་རྒྱ་མཚོ་སྟོད་དང་
རིས་བསྐྱར་བའི། །ལྷན་པོ་རི་ཆེན་བཞི་ཡང་མི་རྟག་ཅིང་། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་གཅིག་
ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས། །ངེས་པར་བསམ་སྟེ་སྟོད་ནས་ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གསུངས།

བཞི་པ་དམ་པའི་སྐྱེ་པོ་ལ་བསམ་པ་ནི། །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་པར་གཟིགས་དང་།
གཙུག་ཏོར་ཅན་དང་ཐམས་ཅད་སྟོབ་དང་། །འཁོར་བ་འཛིགས་དང་གསེར་ཐུབ་དང་། །འོད་
སྤང་དང་། ཡུ་ཁྱ་ཐུབ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་རབ་བདུན་འཁོར་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་དང་། །བར་བར་དུ་བྱོན་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོགས་དང་
བཅས་པ་བསྒྲུངས་ལས་འདས་པ་བྱོན་གྱང་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་གསལ་གསལ་གྱིང་། །དེ་དག་
གི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རིམ་པར་རྒྱབ་ནས། །ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཡུ་ཁྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་
པའི་ལྷག་ཞབས་ཅམ་དུ་ཐུག་ན། །བདག་ཅག་ལྟ་བུ་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཉི་
ལའོར་དང་བཅས་པ་ལ་རྟག་པ་ག་ལ་ཡོད། །དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་
སྟམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། །མི་རྟག་པའི་ཆོས་ལས། །མཆན་སྟོང་གིས་འབར་བའི་གསལ་གསལ་
སྟོང་པོའི་སྒྲ། །བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པའང་མི་རྟག་ན། །དབུ་བཞོལ་འདྲ་ཡིད་བརྟན་
མི་རུང་བའི། །རང་གི་ལུས་འདི་ངེས་པར་ཅིས་མི་འཛིག །འགྲོ་བའི་དོན་གསལ་གསལ་རྒྱལ་
བ་ཉི་མ་འདྲ། །དམ་ཆོས་མཛོད་ཀྱི་ལྷ་བ་རྒྱབ་ལ་སྟོས། །རང་གི་ལུན་ཆོགས་འཁོར་དང་
ཡོངས་སྟོད་ཀུན། །རྟག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་སངས་
རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་གྱང་། །སྐྱེ་ལུས་འདི་ནི་སྟོང་མཛོད་
ན། །སྐྱེ་པོ་ལ་ལ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས།

ལྟ་བུ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་ལ་བསམ་པ་ནི། །ཆོ་ལ་སྟོན་པ་ནི་མེད། །འབྲིད་པ་ནི་ཡོད་

དོ་ཐེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

ཉིན་མཚན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་རེས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་རྟེན་སྤངས་སྟེ། བྱི་བ་དཀར་ནག་གི་
རྩ་ཐག་གི་ཉག་མ་གཅོད་པ་དང་འདྲ། གར་འཆི་དང་འདྲིར་འཆི་ཆ་མེད་ལ་འཆི་བའི་རྒྱུན་
མང་བས་ནམ་འཆི་ཡང་བསམ་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྤྱོད་པ་
ཡོང་མེད་པར། །ཆེ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། །སྒོན་པ་གྲུད་ནས་འོང་མིན་ན། །བདག་
ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དཔུང་བཟང་གི་མདོར། དེའམ་ངམ་གྲོག་གཅོད་
རོང་གཡང་སའམ། །བྱིས་མམ་ལམ་སྤང་ཆུ་བོའི་དོགས་ཉིད་དམ། །ས་ཡི་ཕྱོགས་གང་བདག་
གི་ཐ་མའི་གནས། །གཏོལ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་དགའ་བ་རྣམ་
པར་སྒྲོག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེ་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་
པོའི་རྒྱུན་ནི་ཉུང་བ་ཅིག །དེ་ཡང་འཆི་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་
ཅིག །ཅིས་གསུངས།

དུག་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་
སྒོས་སུ་སྒྲེས་པའི་ཆེ་མི་རྟག་ བྱུང་པར་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆོག་ས་པའི་རྟེན་མི་རྟག་ སྒོན་དར་
ཞིང་རྒྱས་པའི་གྲོང་བྱིར་དང་། སྤེད་གོན་ཞིག་རལ་སྤྱོད་པའི་དཔེས། རང་གི་ལུས་གྲོང་ལྟ་
བུ། སེམས་མི་ལྟ་བུས་ནམ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཡོད་དམ་སྟུང་དུ་སྤྱོད་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ།
ངལ་གསོ་ལས། འབྱུང་བཞི་འདུས་པའི་ལྗོངས་ཁང་སེམས་པ་ཅན། །གཡོ་བའི་ཀུན་རྟོག་སྒྲེ་
བོས་བརྒྱན་པ་ཡང་། །རྒྱུན་ལས་སྒྲེས་སྤྱིར་འདུས་བྱས་འཇིག་པའི་ཆོས། །གྲོང་བྱིར་རྟེན་པ་
བཞིན་དུ་མི་རྟག་གིས། །སྤྱིར་བ་ཉིད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅིས་དང་། བཅོམ་ལུན་
འདས་ཀྱིས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཅིས་གསུངས།

བདུན་པ་འཆི་རྒྱུན་དུག་པོ་ལ་བསམ་པ་ནི། དཔེར་ན་མར་མེ་འབར་བ་ནི་སྤྱིར་དུ་
འཇོན་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སྒོ་བྱུང་དུ་རྒྱུད་གིས་བཏབ་ན་སྐད་ཅིག་ལ་འཆི་བ་ལྟར། སྒྲེས་ནས་
འཆི་བར་ཕྱོགས་པ་ལ། སྒོ་བྱུང་དུ་ནད་གཏོན་ནམ་འཆི་བ་དུག་པོས་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་

བའི་རྒྱུ་ལྷན་པ་རྒྱུ་ཅིག་ཀྱང་གནས་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ལའང་དེ་ལྟ་བུ་ནམ་
འབྱུང་ཆ་མེད་སྟུང་དུ་བསམ་དགོས་ཏེ། སློབ་སྦྱོང་ལས། མར་མའི་མེ་ལྷེ་ཤུགས་དྲག་རྒྱུ་
གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟའི། ཆོ་འདི་རྒྱུ་ཅིག་གནས་པའི་གདེང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

བརྒྱུད་པ་གཅིག་ལུར་འགྲོ་བ་ལ་བསམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྤང་བ་ནི་འདོར།
ཕྱི་མའི་ལམ་དུ་ནི་ཞུགས་མལ་གྱི་ཐ་མར་ཉལ། ཟས་དང་གོས་གྱི་ཐ་མར་སྦྱོད། གཏམ་གྱི་
ཐ་མལ་སྦྱ་བའི་ཆོ། འཁོར་དང་། ཡོངས་སྦྱོད་དང་། ཉེ་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་བཞག་ནས་གཅིག་ལུར་འགྲོ་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་འབྱུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དགའ།
བདག་ལའང་དེ་ལྟ་བུ་ནམ་འབྱུང་ཆ་མེད་སྟུང་དུ་བསམ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་
ལས། དུས་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་འགྱུར་ན། །ཡོངས་སྦྱོད་མཛེས་དང་གཉེན་
བཤེས་རྗེས་མི་འབྲང་། །སྦྱོས་ལུ་དག་གི་གར་གནས་གར་འགྲོ་ཡང་། །ལས་ནི་གྲིབ་མ་
བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་། །ཞེས་དང་། དཔལ་སྦྱོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདྲེས་མའི་
ལས་གྱིས་ཡོངས་སྦྱོད་ཆོལ་བྱེད་ཅིང་། །ལུ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱུང་མ་གསོ་བར་བྱེད། །ཤིན་
ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྟར་པ་འཆི་དུས་ན། །ལུ་དང་རྒྱུང་མ་སྦྱབས་སུ་འགྱུར་མ་ཡིན། །རི་ལྟར་
སྦྱ་ཆོགས་ལས་བྱས་སྤངས་པ་བཞིན། །ལུ་དང་རྒྱུང་མ་དག་ཀྱང་འདོར་བར་འགྱུར། །བདག་
ཉིད་གཅིག་ལུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྟར་བར་འོང་། །དེ་དག་དེ་ཆོ་བདག་གི་སྒྲལ་མི་ཡིན། །པ་མ་
སྦྱར་སྒྲུབ་ལུ་དང་རྒྱུང་མ་དང་། །བྱན་དང་ཁོར་དང་རྩ་ལག་རྒྱུ་ཆོགས། །ཤི་བའི་ཕྱི་
བཞིན་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད། །ལས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་གྱིས་པ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས།

དགུ་པ་དུས་གྱིས་སྦྱོ་བོ་ལ་བསམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་ལོ་བརྒྱའི་གོང་དུ་འདས་པའི་མི་དང་
དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་ཀུན་ད་ལྟ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། ད་ལྟའི་ས་
སྟངས་གི་སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་ཡང་ལོ་བརྒྱའི་འོག་ཏུ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། བདག་
ཀྱང་རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། མ་འོངས་པའི་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཆོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ།

དོན་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགྲོ་བྱིང་གི་ཀློང་ཡིག་ཀློང་མཁའ་ལྟར་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

དུས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་བརྗེ་བ་ལྟར་རྟོངས་གིང་། སྒྲིབ་བདག་བཅས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ནང་མི་
ཁྱིམ་མཆོས། གྲོགས་གཉིན་འདུན། སྒོ་ཁྱིམ་ལྷགས། དག་སྒྲུང་བ། བ་ལྷ་དང་སྒྲིབ་སྒྲིང་
ལ་སོགས་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་བར་བྱ་སྟེ། ཨ་རོ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་
མཛད་པའི་ཐོག་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་ལས། འཛིག་རྟོན་འདི་ན་ཆེ་ཆུང་ལྷག་དཔུལ་ཀློང་། འཆི་
བདག་དབང་དུ་མ་གྱུར་གང་ཡང་མེད། སྒྲིབ་མ་གི་བའི་མི་རྣམས་ཀློང་གྱིས་ཀྱང་། འཛིག་རྟོ་
རེ་རེས་ལུ་དང་ལོར་བསགས་ཀྱང་། ལུ་ལོར་ལྷིང་ལུས་བདག་ལ་ཕན་བ་མེད། རང་ཉིད་
དག་སྒྲིག་གཉིས་དང་འགྲོགས་ནས་འགྲོ། རང་ལྟར་རེ་གནས་པའི་རིང་འདི་ལ། རག་
བཤེས་གཉིན་འདུན་མཛའ་དང་མི་མཛའ་དང་། ར་ཆོད་མཐུན་དང་ཆུན་གཞོན་རི་སྟོང་
ཅིག ར་གི་བ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་བ་མ་ལགས་སོ། རང་ལྟའི་ས་སྟོང་སེམས་ཅན་འདི་ཀློང་
ཀྱང་། ར་ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ཆོད་གཅིག་ཀྱང་མི་ལུས་བས། རེ་བས་རང་རེའང་འཆི་བའི་ཆོས་
ཅན་ཡིན། རེང་འཆི་སང་འཆི་སྐུས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། ཆོད་འཛིན་པའམ་མི་འཛིགས་སྒྲིབ་
མེད་བས། རོང་ཐོད་དེང་སང་བདག་ནི་རི་འདྲར་འབྱུར། འཆི་བའི་ཆེན་པ་མ་ལུ་ཆ་དང་། ར་
ལུ་མཛའ་བཤེས་བྱན་ཁོལ་ལོར་རྣམས་ཀྱང་། རབདག་ཉིད་འཆི་བའི་ཆེན་པོ་འོང་མེད་བས། ར་
སྐྱུ་བསྐལ་སྐལ་ལེན་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། རབདག་ཉིད་དག་སྒྲིག་གཉིས་དང་ཆས་
ནས་འགྲོ། རེ་བས་སྒྲིབ་བའང་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུར་སྒྲིབ། མཐའ་མ་འཆི་བའང་བདག་
ཉིད་གཅིག་ལུར་འཆི། རྒྱབས་གཅིག་ཆེ་འདིར་ལས་མཐུན་ཏེ་བཞི་རྣམས། མགྲོན་པོ་
གནས་མཐུན་ཅམ་སྟེ་སོ་སོར་འགྲོ། རོ་ན་ལུ་ཆ་ཏེ་བཞིས་ཅི་ལ་ཕན། རྒྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་
འབྲལ་བར་མི་ཐོད་པའི། ལུ་དང་ཆུང་མ་ཏེ་བཞི་རྣམས་ལག་དང་། ཡུལ་འཁོར་ལོར་སྐྱུ་གས་
ལོངས་སྟོང་ཀློང་ལོར་ནས། རེ་རིང་སང་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུར་འགྲོ། རི་ཅམ་སྒྲིག་
དང་བསྐྱོས་ནས་ལོར་བསགས་ཀྱང་། རིག་པའི་རྣམ་སྒྲིབ་སྟོངས་བ་བདག་ཉིད་ལུར། ར་
བསགས་པའི་ལོར་ནི་ཁོང་ཅག་ལུ་ཆས་ཁྱེད། རེ་ལྷིང་བསགས་པའི་ལོར་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཕན། ར་

ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་སྤྲུལ། སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པོ་དཔག་མེད་འདས་གྱུར་ཅིང་། །ད་ལྟོ་
སྤྲུལ་སྤྲུལ་འགྲོ་བ་པ་ལ་ཆེར་ཡང་། །ལོ་བརྒྱའི་ནང་དུ་ངེས་པར་མི་རྟག་ལ། །མ་འོངས་རྣམས་
ཀྱང་ཚུལ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ། །ཀུན་རབས་གཞིན་རབས་སྤྲུལ་མཉམ་འདས་ལ་ལྟོས། །
བདག་ཀྱང་རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འདས་པས། །ངེས་པར་འཆི་བ་བསམས་ལ་ཆོས་མཛོད་
ཅིག །ཅེས་གསུངས།

བརྒྱུ་པ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་ནི། རིའི་ཟོམ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་། བར་སྤྲང་གི་
ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་གང་དང་འདུག་ས་ཇི་ལྟ་བུ་ནའང་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པ་གཅིག་
ཀྱང་མེད་པར། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བས་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་སྟུང་དུ་བསམ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། གང་དུ་
གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྤྲང་ལ་མེད་
རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནའང་མེད། །རི་རབ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་པའང་མེད། །ཅེས་གསུངས།

བརྒྱུ་གཅིག་པ་རྒྱུན་སྤྲང་ངེས་མེད་ལ་བསམ་པ་ནི། འཆི་རྒྱུན་གྱོ་བུར་བ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་
ཀའི་གྲིབ་སོ་ལྟར་འཆི་བདག་འོང་ན་དུག་དང་། མཚོན་དང་། མེ་དང་། རྩ་དང་། དག་
དང་། རྩ་དང་། གདོན་དང་། ཐ་ན་ཟས་གོས་སྦྱོད་ལམ་ཉེས་པས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་འཆི་བ་
གིན་ཏུ་མང་བས། བདག་ཀྱང་ནམ་འཆི་སྟུང་དུ་སྤྲོད་ཐག་པ་ནས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོད་
འདུག་ལས། བད་མེད་ཉི་མ་འདི་ལྟ་བུར། །ཟས་བཅས་འཆི་བ་མེད་ཀྱང་ནི། །ཆོ་འདི་
སྤྲང་ཅིག་བསྐྱུ་བ་སྟེ། །ལུས་འདི་ཐང་ཅིག་བརྟན་པོ་བཞིན། །ཞེས་དང་། སྤྲང་པ་ལས། རིན་
ཆེན་ཆོས་ཀྱང་དགོན་ལ་རྟག་ཏུ་འཆོ་བའང་མང། །ཞེས་དང་། ལུང་ལས། ཁ་ཅིག་ཟས་ཀྱིས་
བརྟན་ནས་འཆི། །ལ་ལ་སྤྲུན་གྱིས་འཆི་བའང་ཡོད། །མི་མཐུན་རྒྱུན་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྟོས། །
དེ་བས་ངེས་པ་འགའ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

བརྒྱུ་གཉིས་པ་འདུན་པ་དྲག་པོ་ལ་བསམ་ཏེ་མི་རྟག་པ་བསྟོམ་པ་ནི། ལུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་

དོ་ཐེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགྲོ་བྱིང་གི་རྒྱུ་ཡིག་གུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ད།

ན་ད་རེས་འཆིའམ་གནས་འདིར་ཨེ་ལོག་ཆ་མེད་དོ་སྒྲིམ་པ་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་
ངལ་སྒྲིགས་ལ་སྒྲོད་ནའང་འདིར་འཆིའམ་སྒྲིམ་པ་དང་། གང་ན་འདུག་ཀྱང་ད་རེས་འཆི་
འམ་སྒྲིམ་པ་དང་། ཟ་བ་དང་འཆག་པ་དང་། ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོད་ལམ་ཅི་བྱེད་
ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྒྲོད་ལམ་གྱི་ཐ་མ་ཡིན་སྒྲིམ་དུ་འཆི་བ་འབའ་ཞིག་དུང་དུང་བསྒྲོམ་
སྟེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། དེ་རིང་ཁོ་ནར་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །
བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས། །དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཕྱིན་
ཅི་ལོག་བཞི་སྒྲུང་བའི་གཏམ་ལས། དྲིས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེ་མེད་རྒན་ལ་གུས་པར་གྱུར་བ་
ཅུང་ཟད་མེད། །གཞོན་ནུ་མ་ལ་ངོར་ལྟ་བུ་མོ་མེད་ཅིང་ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་བརྟེ་མེད་པས། །
དེ་ལྟར་གཞུངས་ལུགས་མེད་པའི་འཆི་བདག་གང་ཡིན་དེ་ནི་བདག་ལ་ནི། །དུས་ལ་སྒྲོད་
ཅེས་གཞོན་ལུས་ཤ་རྒྱས་སྒྲ་བར་བྱེད་ཡིད་མ་སེམས་གིག། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཆི་བ་དག་ལྟགས་གྱི་རྒྱལ་དུ་དྲིལ་ནས་ཉམས་སྒྲུ་ཡིན་པ་ནི། བསྐྱའི་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིས་པན་ཆད་འཆི་ངེས་པར་འདུག་
དེ་ཀ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། དཔེ་སྒྲིང་ལ་མཆོན་པོག་པའི་སྒྲིས་བྱ་དང་འདྲ། དེ་ཡང་ནམ་
འཆི་ངེས་པ་མི་འདུག་དེ་ཀ་མི་རྟག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། དཔེ་རྩ་ཁའི་ཟེལ་བ་དང་འདྲ།
འཆི་བ་ལ་ཅེས་ཀྱང་མི་པན་པར་འདུག་དེ་ཀ་མི་རྟག་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན། དཔེ་ནི་མ་རྒྱས་
པའི་གྲིབ་སོ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་སོགས་དེ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་གསུངས་
པ་ལྟར།

དང་པོ་འཆི་ངེས་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་ལས། དང་པོ། སྒྲུར་སྒྲིས་ནས་མ་གི་བར་ཆེ་
ཐར་དུ་ལུས་པ་མེད་པས་རང་ཡང་འཆི་བར་ངེས་ཏེ། ལྷ་ངན་བསལ་བ་ལས། སའམ་
འོན་ཏེ་མཐོང་རིས་ན། སྒྲིས་ནས་ལ་ལ་མ་གི་བ། །འགའ་ཞིག་བྱོད་གྱིས་མཐོང་བའམ། །
ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ། །ཞེས་དང་། མི་རྟག་པའི་གཏམ་ལས། བདག་བཞིན་བྱོད་

ཀྱང་འཆི་འབྱུར་ཞེས། །མི་རྟག་གདམས་ངག་འདི་འདྲ་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཡང་ནི་མི་བླ་བ། །ཀྱི་
རུད་བདག་ནི་བྱོལ་སོང་བཞིན། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ། ཆོ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་འབྱིད་པ་ཡོད་པས་ཀྱང་ངེས་པར་འཆི་སྟེ། མི་
རྟག་པའི་གདམ་ལས། ལྷག་ཆུ་བཅད་པའི་རྩིང་བཞིན་དུ། །སྟོན་མེད་འབྱིད་པ་དང་བཅས་
པས། །རྟུན་ཀྱང་འཆི་བའི་ལམ་ཁྱགས་ན། །སྟོ་བུར་ཆོ་ལ་སྟུ་ཡིད་རྟོན། །ཞེས་དང་། འདུས་
པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་ལས། གྲོགས་དག་ཆོ་འདི་སྟུར་འགོ་སྟེ། །རི་གཟར་ཆུ་དྲག་མགྲོགས་འདྲ་
ན། །བྱིས་པའི་སྟེ་བོས་མི་ཤེས་ཏེ། །མི་མཁས་འདོད་པའི་དྲགས་པས་སྟོས། །ཞེས་དང་།
སྟོན་ཤིང་གི་མདོ་ལས། གསོད་སར་བྱིད་པའི་བརྩེན་བཞིན་དུ། །གོམ་རེ་བོར་ཁིང་འཆི་ལ་
ཉེ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ། ལུས་སེམས་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ཀྱང་ངེས་པར་འཆི་སྟེ། མདོ་ལས། འདུས་
བྱས་རྟག་པར་གྱུར་པ་ཡི། །གནས་ནི་གང་ནའང་མི་རྟོད་དེ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་
རྟག་གི། །མྱ་ངན་མ་བྱེད་རྟུན་དག་འཕོ། །ཞེས་དང་། ཆོམ་ལས། ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་
སྟེ། །སྟེ་ཁིང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། འདུ་བྱེད་བརྟན་
པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་སྟེ། །རྩ་སོ་མ་བཏང་ལྟ་བུར་འཛིག་པའི་བདག །གཞན་གྱི་རྩ་ས་ལ་
བརྟན་པོ་བྱས་དང་མཆུངས། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པ་ལའང་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ལས། དང་པོ། ཆོ་ལ་དུས་
བཏབ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྟུར་སྟུ་མི་སྟན་མ་གཏོགས་འགོ་བ་གཞན་གྱི་
ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། བྱད་པར་འཇམ་བུ་གྱིང་པའི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད། ཡང་དགོས་
སྟོགས་མ་ལྟ་བུའི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། མཛོད་ལས། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མ་ནི། །ལོ་བཅུ་
དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅིས་དང་། ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཆོམ་ལས། གང་གི་རྩལ་མོ་ཁོ་ན་
ནས། །མངལ་དུ་དང་པོ་འཇུག་པའི་མི། །དེ་ནི་སྟོན་མེད་གོད་འབྱུར་ཁིང་། །སོང་བ་ལས་

དོན་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོར་འགོ་བཤིང་གི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

ཀྱང་བསྒྲོག་པ་མེད། །སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་མང་མཐོང་བ། །ཕྱི་དོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཕྱི་དོ་
སྤྱོད་པོ་མང་མཐོང་བ། །སྤྱོད་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །སྤྱོད་པ་བུད་མེད་མང་པོ་དག་ །དར་
ལ་བབ་པའང་འཆི་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་མི་འདི་གཞོན་ཞེས་ཏེ། །གསོན་པའི་གདེང་བྱོད་ཅི་
ཞིག་ཡོད། །ཁ་ཅིག་མང་ལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཅས་པའི་སར། །ཁ་
ཅིག་གོག་པོ་འགོག་ཅུ་ན། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱུ་ན། །ལ་ལ་རྒྱན་དང་ལ་ལ་
གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་དུ་འགོ་གྱུར་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་
ལྟར་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ། འཆི་བའི་རྒྱུན་མང་བས་ཀྱང་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས། སྤྱོད་བུར་གྱི་འཆི་བའི་རྒྱུ་དག་སྤྱོད་མི་འབྲོད་པའི་ཟས་ཟ་བ་དང་། ཟས་
འབྲངས་ཀྱང་མང་དུ་ཟ་བ་དང་། སྤྱོད་མ་མ་ཞུ་བར་སྤྱོད་མ་ཟ་བ་དང་། བཤང་གཅི་དུས་སུ་མི་
འདོར་བར་བསྒྲུབ་པ་དང་། བད་པས་སྒྲིན་པ་དང་བད་གཡོག་གི་ངག་མི་ཉན་པ་དང་། མཚན་
མོ་འགོ་བས་གདོན་དང་འབྱུང་པོ་དྲག་པོས་བཏབ་པ་དང་། རྒྱུག་སྒྲིན་བཏང་བ་མནན་
ནས་མི་རྒྱུག་པ་དང་། མ་བརྟགས་པའི་དྲག་ཤུལ་སྤྱོད་པ་དང་། བག་མེད་པར་བུད་མེད་
ལ་འབྲིག་པ་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མཚན་ཆད་མེད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོད་མས། བྱང་
བར་མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་འཆི་བ་མང་། །བད་གདོན་གཞོན་པ་དུ་མའི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། །
མཚན་དང་མི་དང་གཡང་ས་གཅན་གཟན་དུག་ །རྒྱལ་པོ་དག་དང་ཆོས་རྒྱུན་ལ་སོགས་
ཀྱིས་། །འཆི་བའི་སྤྱོད་འཛིན་སྤྱོད་ཆོག་མས་འཛིག་པར་བྱེད། །ཅིས་དང་། བཤེས་སྤྱོད་
ལས་། ཆོ་ནི་གཞོན་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །རྒྱལ་པོ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །
དབུགས་དབྱུང་དབུགས་རྒྱུ་གཉིད་ཀྱིས་གང་ལོག་པ། །སང་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་
མཚར་ཆེ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ། ལུས་ཉམ་རྒྱུད་ཞིང་སྤྱོད་པོ་མེད་པས་ཀྱང་ནམ་འཛིག་ཆ་མེད་དེ། སྤྱོད་

འཇུག་ལས། ཐོག་མར་པགས་པའི་རིམ་པ་འདི། །རང་གི་སྒོ་ཡིས་ཐ་དད་དེ། །ཤ་ཡང་
རུས་པའི་བྱ་བ་ལས། །ཤེས་རབ་མཆོན་གྱིས་གྱུད་དུ་བྱེད། །རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱེ་བྱས་
ནས། །རྐང་གི་བར་དུ་བལྟ་བུ་ཞིང་། །འདི་ལ་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས། །བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་
བལྟ་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། །ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། ཅི་སྟེ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་འབར་བའི་
སྒྲོ། །དོ་རྩེ་ཅན་ཡང་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ན། །མི་གཙང་རྩ་ལས་གྲུབ་པའི་འདམ་གཟུགས་
དག །མི་རྟག་སྒྱུར་དུ་འཛིག་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་མཁས་མཆོག་
དཔའ་བོས། འཆི་བདག་སྤྱད་དང་མི་བཤེས་པ། །སྒོ་བྱར་དག་ཏུ་འབབ་འགྱུར་བས། །སང་
དག་བྱ་ཞེས་མ་སེམས་པར། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱར་ཏེ་མཛོད། །འདི་སང་དེང་འདི་མི་
བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་མི་ལ་བཟང་པོ་མིན། །ནམ་ཞིག་བྱོད་ནི་མེད་གྱུར་པའི། །སང་དེ་གདོན་མི་
བྱ་བར་འོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཆི་བ་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་ལས། དང་པོ། བསགས་
པའི་ནོར་གྱིས་མི་ཕན་པ་ནི། །ནོར་གྱི་མཆོག་ལྷ་རྩལ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་དུན། །འཁོར་ལོས་
སྒྱུར་བའི་དཔལ་འབྱོར། །རྣམ་ཐོས་སྤྲས་གྱི་བང་མཛོད་ལྷ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བཞག་
ནས་འགྲོ་དགོས་ཏེ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས། །སྒྲོན་གིང་དེབ་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །ཡལ་ག་ལོ་
མས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་བཞིན་སྒྲིས་བྱ་འཆི་བའི་ཆོ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་
གསུངས།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བའི་གཉེན་གྱིས་མི་ཕན་པ་ནི། །གྲོགས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་
རྒྱལ་པོ་རྟེན་ཀྱང་། རུང་མ་ལྷའི་བུ་མོ་ལྷ་བརྒྱས་བསྒྲོར་ཀྱང་། བུ་ཆ་ལྷའི་བྱེད་སྒྲོལ་གིས་
ཅེ་ཡང་། ཆ་ཞང་ལྷའི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིད་སྟེ་ལྷ་མིན་གྱི་དམག་མི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་
འབངས་སྤྱིད་བཞི་ལྷ་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་། བ་བྱ་ཆངས་པ་བརྒྱ་བྱེན་ཡོད་ཀྱང་། མཛའ་གྲོགས་
རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། བྲན་གཡོག་ལྷ་བྲན་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་ཀྱང་། པོ་བྲང་རྣམ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

པར་རྒྱལ་པའི་ཁང་བཟང་ཡོད་ཀྱང་། དགོན་གཞིས་ལྷའི་གྲོང་བྱིར་ལྷ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་
འཁོར་ནམ་མཁའི་སྐར་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། ཡོན་བདག་ཚུ་ཁའི་བྱེ་མ་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་
གིས་སྒོག་བཟུང་བའམ། ཕན་གདགས་བའམ། ཆོ་མཐུད་བའམ། ར་མདའ་སྟེགས་བའམ།
གྲོགས་བྱར་མེད་ཅིང་། གཤམ་དང་འབྲས་ས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གཅིག་ཕྱར་མར་གྱི་
གསེབ་ནས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བར་དོའི་འབྲང་ལ་སྤྱད་པ་ཡང་འགྲོགས་སྤྱོད་པར་འགྲོ་
དགོས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་བ་ལས། བ་མ་བྱོད་ཀྱི་སྒྱུབས་མ་ཡིན། །མཛེས་
བཤེས་ཅུ་ལག་རྣམས་ཀྱང་མིན། །དེ་དག་གིས་ནི་བྱོད་བོར་ནས། །རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱི་
མར་འགྲོ། །ཞིས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་སྤྱི་རྩ་ག་ཏུ་མི་ཏུས། ལྷ་ཅིག་རི་ལྟར་
བྱོད་འབྱོར་ཀྱང་། །གཤེགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་བཞུད་ཆོ། །ལྷ་དཔེ་ཐང་ལ་དགས་
བཅོམ་ལྟར། །གཅིག་ཕྱི་སྤྱོད་པ་ཅུན་མོ་མིན། །ན་བཟུང་མ་མཆིས་བཤོས་མ་མཆིས། །
རྒྱལ་སྤྱི་མ་མཆིས་ཁབ་མ་མཆིས། །དབག་མེད་མཐུད་ཕྱང་མངའ་ལགས་ཀྱང་། །གཞིགས་
སྤྱོད་མ་མཆིས་གསན་མ་མཆིས། །གཅིག་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་བྱི་ཐག་གིས། །རྩིས་སྤྱོད་བའང་
མི་མངའོ། །མདོར་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཙམ་ཡང་། །དེ་ཆོ་མེད་ན་གཞན་ཅི་སྟོས། །ཞིས་དང་།
རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྟས། བདག་ཉིད་མལ་ན་གནས་བཞིན་དུ། །གཉིན་བཤེས་ཀུན་གྱིས་མཐའ་
བསྐྱོར་ཀྱང་། །སྒོག་འཆད་པ་ཡི་ཆོར་བ་དག །བདག་ཉིད་གཅིག་ཕྱི་སྤྱོད་པར་བྱེད། །
ཅིས་གསུངས།

གསུམ་པ། ལྷ་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཡན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་ལས།
བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་ (འཕངས་) པའི་ལུས་འདི་ཡང་། །དེ་རིང་སང་ནི་རྩ་ཆག་བཞིན་དུ་
འདོར། །ལྷ་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ག་རུས་གཉིས་དང་འབྲལ། །དབང་མེད་བདག་ནི་གཅིག་ཕྱི་
འབྲམས་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་དུ་སྤྱོད་འགྱུར་ཡང་། །དེ་བས་ལུས་ཀྱི་བྱིར་ན་སྟེག་
མི་བྱ། །ལུས་འདི་ས་སྟེང་འདྲ་སྟེ་ཆོག་མི་ཤེས། །མི་གཙང་ལས་བྱུང་མི་གཙང་ཕྱང་པོ་ཡིན། །ཀ་

ན་འཆི་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱན་གྱི་གནས། །ཤིན་པ་ལུས་པོར་ས་ཡི་ཕྱོགས་ཙམ་བཙོག། །བྱ་
 དང་བྱི་སྤྱང་ལ་སོགས་ཀྱན་གྱི་ཟས། །བསྟེན་བཀྱར་འབད་ཀྱང་འཆི་བདག་སྤོང་པོས་འཕྲོག། །
 མཁས་པས་སྒྲོད་ཅིང་སྤྱན་པོ་ཆགས་པའི་གནས། །དེ་བས་ལུས་ལ་མཁས་པ་སྤྱི་ཞིག་ཆགས། །
 ལུས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་རང་ཡང་སྤྱུག་མི་བྱ། །འདི་ལ་སྤྱི་རྩོད་གོས་ཟས་བྱིན་ནས་ཀྱང་། །ཡུན་གྱི་
 བཅས་ཕྱིར་དགོ་བ་བྱེད་དུ་ཆུག། །ཅིས་དང་། །བཤེས་སྤྱིང་ལས། །ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་
 སྐམ་མཐར་འགྱུལ་ཞིང་། །ཐ་མར་མི་གཙང་སྤྱིང་པོ་མ་མཆིས་པ། །རྣམ་པར་འཛིག་དེངས་
 མུགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སོ་སོར་འབྱེས་ཆོས་ཙན་དུ་མཁྱེན་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཞན་ཡང་གཙོ་བོའི་གྲོས་ཀྱིས་མི་བསྟོངས་པས། །གཏམ་དང་ཤགས་ཀྱིས་ལན་གདབ་ས་
 མེད་། དཔའ་བོའི་རྩལ་གྱིས་མི་བསྟོངས་པས་འཐབ་ས་མེད། །མགྲོགས་པའི་བདག་མི་བསྟོངས་
 པས་འབྲོས་ས་མེད། །མཆར་མོའི་བྱད་ཀྱིས་མི་བསྟོངས་པས་བསྐྱུ་ས་མེད། །དྲག་པོའི་ལས་
 ཀྱིས་མི་བསྟོངས་པས་རྩོམ་ས་མེད། །རན་པའི་གཡོ་སྤྱུས་མི་བསྟོངས་པས་འབྱོལ་ས་མེད་
 པར་གཅིག་ཕུར་འགྲོ་དགོས་ཏེ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས། །འདི་ན་མཐུ་ཆེན་གནས་མཐོ་བར། །
 གནས་པའི་ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ཡང་། །ཆེ་བད་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ལ། །འཆི་ལས་དེ་རིང་སྤྱི་
 ཞིག་ཐར། །དཔའ་བརྟུལ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོབ་རུས་མིན། །རྒྱལ་པོ་སྒྲོམ་བརྩོན་དཀའ་བྱབ་དང་། །
 ལས་དང་བརྩོན་འགྱུས་བརྟུལ་ཕོད་དང་། །འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས། །འཆི་ལས་
 རི་ལྟར་ཐར་མི་རུས། །ཞེས་སོ། །མཐུ་སྟོབས་དཔུང་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་མི་བསྟོངས་ཏེ། །ཆངས་
 པ་དང་། །བརྒྱ་བྱིན་དང་། །དབང་ལྷག་དང་། །བྱབ་འཇུག་དང་། །དྲང་སྟོང་དང་། །སྤེད་མེད་
 ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་སྟོབས་ཙན་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མ་འདས། །གཞོད་སྤྱིན་དང་།
 སྤོང་པོ་དང་། །བདུད་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཐར། །སྤོང་དང་གཙུག་ལག་དང་
 མོ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་མི་ཐར། །གསང་སྤྱུགས་དང་། །རིག་སྤྱུགས་དང་། །རྩ་འབྱུལ་
 དང་། །མདོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རུས་པས་མི་བསྟོངས། །ཕོ་ལྷ་དང་ཆོས་སྤྱིང་དང་མཁའ་

འགོ་ལ་སྒྲོགས་པའི་སྤང་མས་མི་སྒྲོབ། བཅུད་ལེན་དང་། རྩམ་དང་། སྤོན་གྱི་རུས་པས་
མི་པན་པར་འཆི་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མཐུ་ཆེན་ནོར་ལུན་གྲགས་འབར་བ། །ཆངས་དང་
བརྒྱ་བྱེན་བྱབ་འཇུག་དང་། །ལུན་བྱེད་སྤྲང་སྤྲ་སྤྲ་བུ། །དེས་ཀྱང་འཆི་བ་སྒྲོག་མི་རུས། །
མཐར་བྱེད་པ་ལ་སྤོན་དག་དང་། །རིག་སྤྲགས་ཀུན་དང་དཔུང་དག་དང་། །ལྷ་དང་སྤང་
མ་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །ཁོར་དང་ཉི་དུས་སྒྲོབ་མི་རུས། །ཞེས་དང་། །ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། གཅིས་
དགུ་བཞག་ནས་འགོ་ལ་ཐུག་ཅན། །འཆི་བ་མ་བཤོལ་ཆེ་ལ་གདན་འདྲེན་བྱུང་། །སྤོན་
པའི་རྒྱལ་པོ་དངོས་སུ་བྱེན་གྱུར་ཀྱང་། །ཆེ་ཡི་འཕེན་ཟད་སྒྲོག་ལ་མཐུད་མི་ཤེས། །མར་
གྱི་དྲིལ་ནས་སྤྲ་བཏོན་བཞིན་དུ་འགོ། །ཞེས་གསུངས། ཟས་གོས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་
བསྟོངས་ཏེ། །ལྷའི་བདུད་རྩིའི་ཟེལ་མངར། བརྒྱ་ལི་ཀའི་གོས་མཆོག་ མིའི་ཟས་མཆོག་རོ་
བརྒྱ། དར་ཟབ་རས་མཆོག་སྤྲ་ཆོགས་ཏེ། མདོར་ན་གཟུགས་མཛེས་སྤྲ་སྤྲ། དྲི་ཞིམ།
རོ་བྲོ། དེག་བྱ་འཇམ་པོ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མི་བསྟོངས་པར་ཆེ་ཡི་དུས་བྱེད་པ་ཉིད། རྒྱུ་ཆེར་རོལ་
པ་ལས། ཏྲག་ཏུ་གཟུགས་སྤྲ་མཆོག་དང་སྤྲ་སྤྲ་དང་། །དྲི་ཞིམ་རོ་མཆོག་དེག་ན་བདེ་
བྱེད་དང་། །དུས་ངན་རྩི་ལ་འགོ་བ་འདི་དག་ཐོགས། དཔེར་ན་རྩི་པའི་རྩི་ལ་སྤྲུ་ཐོགས་
བཞིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲ་ངན་གཞོད་པ་མང་། །འཇིག་བཅས་ཏྲག་ཏུ་དག་བྱེད་
ཉོན་མོངས་བཅས། རལ་གྱིའི་སོ་ལ་དུག་གི་ལོ་མ་འདྲ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་
པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན། བདག་གི་སྤྲུགས་བཞིན་ས་རི་ཆེན་
པོ་སྤྲ་བ་བརྟན་པ་སྤྲིང་པོ་དང་ལུན་པ་མ་གསལ། མ་ཞིག་པ་ཤིན་ཏུ་མཐེགས་པ་ལུན་མཐོ་
བ་ཞིག་བསྒྲོག་སྟེ། དེ་བ་ནས་དུས་གཅིག་ལ་རྩ་དང་ནགས་ཆེལ་དང་སྒྲོག་ཆགས་ཐམས་
ཅད་བྱེ་མར་འཐག་ཅིང་འོང་ན། དེ་དག་ལ་མགྲོགས་པས་འབྲོས་པའམ་ནོར་གྱིས་བསྐྱུ་བའམ་
སྒྲོབས་ཀྱིས་བསྒྲོག་པའམ་ཐབས་ཀྱིས་ཐར་བའམ་སྤོན་དང་སྤྲགས་དང་རྩམ་གྱི་རུས་པས་
བསྒྲོག་པའི་གོ་སྤྲུགས་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུ་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་ན་བ་དང་

འཆི་བའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་དག་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་མགྲོགས་པར་འབྲེས་པའམ།
 རོར་དང་སྟོབས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱས་པས་ནི་དར་
 ལ་བབ་པ་འཛམས་ཤིང་འོང་དོ། །ན་བས་ནི་ནད་མེད་པའི་བདེ་བ་འཛམས་ཤིང་འོང་དོ། །
 རྒྱད་པས་ནི་ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛམས་ཤིང་འོང་དོ། །འཆི་བས་ནི་ཆོ་དང་
 སྒྲིག་འཛམས་ཤིང་འོང་སྟེ། ཅིས་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་
 དཔེ་དོན་སྡུ་ཆོགས་ལ་བསམ་དགོས་ཏེ། ཉང་ག་ཏེར་སྒྲ་མའི་དམར་བྱིད་མཆོ་རྒྱལ་གྱི་ཞུས་
 ལན་ལས། ཨོ་རྒྱན་པདྨའི་ཞལ་ནས། མཆོ་རྒྱལ་ཉན་དང་། མི་འཆི་བ་མ་དྲན་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཆོས་ཡེ་མི་འོང་། འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྒྲོམ་དགོས་པར་འདུག འཆི་བ་མ་དྲན་པས་
 འཛིག་ཏེན་འདི་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། དེ་ལ་དང་པོ་ཕྱི་འི་མི་རྟག་པ་ནི། ཡུལ་གང་ན་
 གཅེས་པའི་མི་ཞིག་གི་བ་ལ་བལྟས་པས། མི་ན་བའི་གནས་སྐབས་ནས། ན་བའི་གནས་
 སྐབས་རི་ལྟར་སོང་། མི་ན་བའི་དུས་མདངས་ཡལ་ལེ་ཡོད་པ་ལས་ན་ཅམ་ན་སོ་དྲིག་(དྲག)།
 མཆུ་དྲིག་(དྲགས)ཆགས་ཤིང་མདངས་ཡལ་ནས་ནག་ཆོམ་གྱིས་སོང་། དེ་ཚུར་བདག་ལ་སྐྱར་
 ཏེ་བདག་ལ་འང་འདི་ལྟ་སྟེ་འོང་ངེས། དེ་ནས་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་ན། ཀྱན་ལ་གཅེས་
 པར་ཡོད་པས། ཉེ་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱོར་ཞིང་ཁ་ཟས་སྟེར་ནས་གནས་པ་ལས། ཤི་
 བས་སུ་ལ་ཡང་མི་མཐོ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཕྱིར་སྐྱར་དུ་ཐོན་ན་དགལ། དེ་ལྟར་གི་བ་
 དེ་ལྟ་ཞིང་བདག་ཀྱང་འདི་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟུམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་རོ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་
 བས་དུར་བྱོད་དུ་བསྐྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཕུང་པོ་ཞིག་པ་དང་རུལ་བ་དང་མ་རུལ་
 བའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་བལྟས་ནས། བདག་ཀྱང་དེ་ལས་མ་འདས་བསམ། གཞན་
 ཡང་རང་གི་ཉེ་འབྲེལ་དང་། ཡུལ་མི་བྱིམ་མཆོས་ན་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་གི་བ་མཐོང་བའི་དུས་
 ལ་ཡང་རང་ལ་སྐྱར་བས་རང་ཡང་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན། སྟོན་དཔྱིད་ལ་སོགས་པ་
 དུས་ཀྱི་འགྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་བར་རྟོགས་པ་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་རྣམས་

ལ་འཆི་བའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་སྒོ་ལ་མ་སྒྲིམ་པ་ཡིན། མི་རྒྱུ་མ་གྱིས་སྒྲིང་ཅིག་མའི་མི་རྟག་
པ་ཡང་མ་ཆོར་བར་འདུག། བདག་སྒྲིམ་ནས་ད་ལྟ་ཕན་ཆད་དུ། སྒྲིང་ཅིག་མ་རེ་རེ་ནས་ཆོ་
ཟད་བས་སྒྲིམ་ཡང་ཆོ་དེ་ཅུ་ཞིག་ཟད་དེ། རང་གིས་ལོ་དེ་ཅུ་ཞིག་ལོན། ད་ཡང་ཆོ་ཆད་
བཅས་པར་ཐུབ་ཀྱང་། དེ་བས་ལྟག་པར་ཐུབ་ཀྱང་། སྒྲིང་ཅིག་མ་རེ་རེ་ནས་འཛད་པ་ཡིན།
སྒྲིང་ཅིག་མ་རེ་སོང་ཞིང་འཆི་ལ་ཉེར་འགོ་བས་བདག་ཐུར་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་པ་ཡིན། དུང་
འགོ་ལ་སོགས་པའི་སྒོག་ཆགས་གསོད་པའི་སར་བཤིང་ན་གོ་མ་པ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་བ་ལ་
ཉེར་འགོ་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་ཉེར་འགོ་བ་ཡིན། ལར་སྒྲིང་ཅིག་མ་ཉི་མའི་
གྲིབ་སོ་ཅུ་ཆོ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུང་ཅུ་མི་སྒྲིང་པར་འདི་ཁམ་ཆོ་བར་འདུག། མི་ཐམས་
ཅད་གྱིས་རྒྱན་གྱིས་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཆོར་བར་འདུག། བདག་མ་ལས་སྒྲིམ་ནས་ད་ལྟ་ཕན་
ཆད་ཉིན་མཆན་དེ་སྒྲིང་གིས་ཆོ་ཟད་ཡང་། སྒྲིམ་ཡང་ཆོ་དེ་ཅུ་ཞིག་ཟད། ད་ཡང་དེ་བས་
ལྟག་པ་ཐུབ་ཀྱང་ཉིན་མཆན་ཅུ་གིས་ཆོ་འཛད་པ་ཡིན། དེ་རིང་སོང་། དོ་རུབ་སོང་། ཞག་
གཅིག་སོང་གཅིག་ལུང་། གཉིས་སོང་གཉིས་ལུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་མཆན་ལུང་ལུང་འཛད་
བས། བདག་རིང་པོ་མི་སྒོག་པར་འཆི་བར་འགྱུར་པ་ཡིན། ལར་ཆོ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་
འཛད་པར་འདུག་པ་ལ། ཉི་མ་རིང་ཐུང་དང་ནམ་རིང་ཐུང་བརྩི་བར་འདུག་སྟེ། ཉི་མ་དང་
ནམ་རིང་བས་བདག་གི་ཆོ་ལ་མི་ཕན། མི་རྒྱུ་མ་གྱིས་རང་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཆོར་བར་འདུག་
རང་གི་ཆོ་འདི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཆོའི་གྲུ་དང་འདྲ། འཆི་བདག་གི་བདུད་རྒྱུ་མཆོའི་རུ་བོ་
དང་འདྲ། རང་ནི་ཆོ་གད་ཁའི་ཤིང་ཐུང་དང་འདྲ། འཆི་བདག་གི་བདུད་གད་ཅའི་རུ་རྒྱན་
དང་འདྲ་བས་རྟོ། རང་གི་ཆོ་སྒོ་ཡོར་ཁར་བྱ་སྒྲོ་བཅུགས་པ་དང་འདྲ། འཆི་བདག་གི་བདུད་
སྒྲི་སེར་གྱི་རྒྱུང་དང་འདྲ་བས་གཡོ། རང་གི་ཆོ་ག་བ་རྒྱས་མ་དང་འདྲ་བར་བྱོས། འཆི་བདག་
གི་བདུད་ག་བྱིས་ལྟུ་མ་དང་འདྲ་སྟེ་འདྲེད་པ་ཡིན། ལར་རང་གི་ཆོའི་འགྲིབ་ལུགས་མི་
མཐོང་བར། གཞན་དག་གི་བ་ལ་ཐུང་ན་ཆོན་པོ་བྱེད་པར་འདུག། ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ། མི་

ནམས་ཀྱིས་སྒོ་བྱར་དུ་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཆོར་བར་འདུག། ཆེ་ཆད་དང་ལྷན་པར་བྱལ་གྱང་
 ནམ་གྱང་འཆི་བ་ལས་མ་འདས། དེ་རིང་འཆི་འམ་དོན་བྱལ་འཆི་རང་ཡང་ངེས་པར་རང་དབང་
 ཐོབ་པ་མེད། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་གྱང་ལྷགས་ནས་འཆི། ལུས་འབྱུང་བ་བཞིས་བསྐྱེད་དེ།
 འབྱུང་བ་བཞི་རྒྱུ་མཁུས་བད་ཀན་འདུས་པ་ཆ་མ་སྒྲིམས་པ་ལས་འཆི་རྒྱུ་བྱེད། ལུས་
 ཟས་ཀྱིས་གསོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་དང་བརྒྱུད་པས་གྱང་འཆི། ལུ་ཅུ་ལ་ཅན་ལུ་གྱིར་འཆི།
 གཞོན་པོ་ལུ་གྱིར་འཆི། ཤ་དུག་དང་ཟས་མ་འཕྲོད་པས་གྱང་འཆི། ལུ་ཅུ་ལ་ཅན་ལུ་གྱིར་
 འཆི། དཔའ་པོ་མཆོན་གྱིར་འཆི། དུག་པོ་དུག་གྱིར་འཆི། ལར་འཆི་རྒྱུ་དུ་མ་སོང་བ་མེད།
 རང་གིས་ཞག་གཅིག་གྱང་མི་འཆི་བའི་གསོན་ཡང་མི་ལོན་པར། རང་ལ་རྩུན་ཟེར་བ་ཤ་
 ལྷག་སྒྲིང་། འཆི་རྒྱུ་གྱིས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད། འཆི་རྒྱུ་ཅི་འོང་ཆ་མེད། ཆེ་ལ་ཡིད་བརྟན་
 དུ་མེད། བདག་འཆི་ངེས་པ་ཡིན། གཞོན་པ་མི་འཆི་བ་མེད། ཆས་པ་ཐར་བ་མེད། ན་བ་
 གཅིག་གི་སྒོན་མིན་པ་བརྒྱ་འཆི། བད་ཆབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐང་ཅིག་སོས་གྱང་ངེས་འཆི་བ་
 དང་ན་བ་ལས་ཐར་བ་མེད། འཆི་བ་ལ་མི་དགའ་བས་ཕན་པ་མེད། ཤི་མོད་རང་གཅིག་
 སུ་མིན། གཞན་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ལ་ཟེར་བས་གྱང་མི་ཕན། ཤི་ནས་ལུས་མི་ལོན་ན་དེ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྱེ་བ་ལོན་དགོས། སྒྱེ་གནས་ལ་རང་དབང་མེད། ཤི་ཅན་དགོ་སྒྲིག་གི་ལས་
 འབའ་ཞིག་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན། ལར་འཆི་བར་ཤེས། དགོ་སྒྲིག་ཆ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒྲིག་
 པ་བྱེད་པ་འདི་ཀྱན་ལ་བསམ་པ་ཅི་ཡོད་དམ། མཆོ་རྒྱལ་ཤི་ནས་མེད་དུ་མི་འགོ། ཡང་ལས་
 ཀྱི་སྒྱེ་དགོས་པ་ཡིན། ལས་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་ལས། དགོ་བའི་འབྲས་སུ་
 མཐོ་རིས་ལ་སོགས་བདེ་བ་ཡིན། མི་དགོ་བའི་འབྲས་སུ་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་བའི་
 ལྷག་བསྐྱལ་ཡིན། ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ་ས་བོན་རུལ་བ་དང་འདྲ་བར་འབྲས་སུ་མི་འབྱེན།
 ལར་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྱེ་བའི་རྒྱ་སྒྲིག་པ་དང་ཞེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲིག་བའི་ལས་ཀྱིས་
 དཔྱལ་བ་ཡིན། ཞེན་པས་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོར་སྒྱེ་བ་ཡིན་གསུངས། ཡང་ཨོ་རྒྱུན་དུས་

དོ་ཆེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

གསུམ་མཁུན་པས་རྗེ་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་མ་
བརྟལ་ན་དག་སྒྲིང་བ་མང་བས་དོན་མེད་རང་སེམས་སྤྲུག་པར་ཡིད་ཆེས། ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་དགོ་
སྤྱོར་མ་བསྐྱེད་ས་ན་གཉེན་བྱམས་པ་ལ་མི་ཆེ་བསྐྱལ་ཀྱང་འཆི་བའི་དུས་མི་བསྐྱེད་ས་པར་ཡིད་
ཆེས། ཐུབ་པའི་གདན་ས་ལ་མ་བཟུང་ན་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁེ་གྲགས་བཟུང་བས་སྤྱར་འཁོར་
བར་བསྐྱར་བར་ཡིད་ཆེས། འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྫོང་ལ་མ་གནས་ན་ས་རྫོང་མཁའ་ལེན་བཟང་
ཡང་བཞག་ནས་འགོ་བར་ཡིད་ཆེས། ཆོག་ས་གཉིས་མ་བསགས་ན་ནོར་རྩལ་བསགས་
ཀྱང་གི་ནས་སྤྱོད་དུ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་མ་བསྐྱེན་ན་ཟས་ཞིམ་དགུ་
ཚོས་ཀྱང་མི་གཙང་བར་འགྱུར་བ་ཡིད་ཆེས། ཆོས་སྐྱ་སྐྱེ་མེད་མ་ཐོབ་ན་གཤམ་གི་ཕུང་པོ་
ལ་བདག་འཛིན་གཙུག་སྤྲུལ་བྱས་ཀྱང་འབྱུང་བ་གཡུར་པོ་བདག་པོས་ཁྱེར་བར་ཡིད་ཆེས།
ཐབས་ཤེས་རབ་དང་མ་འགོགས་ན་ཡིད་མཐུན་གྱི་མཛའ་བཤེས་སྤྱོད་དང་འགོགས་ཀྱང་
སྤྱར་དུ་བྲལ་ནས་འགོ་བར་ཡིད་ཆེས། བརྫོང་མེད་ཀྱི་དོན་དང་མ་འབྲུད་ན་སྤྲོན་གྲགས་
ཀྱིས་སྤྱོད་གསུམ་ཁུབ་ཀྱང་བསྐྱེད་ཀྱི་བདུད་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས། རང་སེམས་ལ་རང་
དབང་མ་ཐོབ་ན་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་མཐུ་དཔུང་དང་ལྡན་ཡང་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་
པའི་ཆེ་རང་དབང་མི་འོང་བར་ཡིད་ཆེས། ཤེས་རབ་རིག་པའི་རྩལ་དང་མ་ལྡན་ན་གུད་སྤྱོད་ས་
པོ་ཆེ་ལྟར་དཔའ་ཡང་འཁོར་བའི་གཡུལ་ངོ་མི་སྒྲོག་པར་ཡིད་ཆེས། གྲགས་སྤྱོད་ཀ་དག་
གི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་ན་སྤྱོད་བའི་སེང་གོར་གྱུར་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་ལ་གྲགས་མི་ཐེབ་པ་ཡིད་
ཆེས། བདེ་ཆེན་རང་ལ་མ་རྟོན་ན་ཅང་ཤེས་རྟེན་ལ་ཞོན་ཡང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་
མི་ཐར་བར་ཡིད་ཆེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་སྤྲུས་ན་ནམ་མཁའི་ལྷ་ཕྱོད་
ལྟར་གཟུགས་མཛེས་ཀྱང་འཆི་བདག་གི་བདུད་བསྐྱར་མི་འདོད་པ་ཡིད་ཆེས། སྤྱི་མ་དང་
དགོན་མཆོག་གི་སྤྱབས་འོག་དུ་མ་ཚུད་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དགུ་ལས་(ལ)སུས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པར་
ཡིད་ཆེས། རང་སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་མ་རྟོགས་ན་རྟོག་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་བར་

ཡིད་ཆེས། དེས་ན་ཐར་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྲུར་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
ལ་དོན་མེད་པས་རྒྱ་གཞི་ལྟར་སྟོང་པོ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་མཛོད་ཅིག་གསུངས། ཡང་
གསུངས་པ། འཁོར་པའི་རྒྱུང་བདག་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་མ་སྟོང་བ་ལས་བྱུང་སྟེ་བདག་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་གཅིག་པ་ལ་བདག་གཞན་གྱི་རིས་སུ་
འབྱེད་པ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆེ་སྒྲ་མ་ཡང་སྒྲ་ལ་
སོགས་པའི་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགྲ་གཉིན་དུ་འཛིན་པ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། འཁོར་འདས་གཉིས་
ཀྱི་ཤན་འབྱེད་པའི་དུས་འདིར་འཛིན་ཏེན་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་ཁོམ་པ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། ཆེ་
འདི་ཡུད་ཅམ་དུ་འདུག་པ་ལ་གནས་ཁང་གི་མཁར་ལས་བྱེད་པ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། མི་གཙང་
པའི་རྣམ་གྱིས་གང་པའི་ལུང་པོ་ལ་ཆེར་མ་བྱུག་ཀྱང་མི་བཟོད་པའི་བདག་འཛིན་བྱེད་པ་
སྟོང་མེད་པ་ཡིན། གྲོགས་ཉེ་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འཆི་ཞིང་འདུག་པ་ལ་བདག་
རྟག་དུ་རེ་བ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། རང་འཆི་པའི་དུས་སུ་ལག་སྟོང་དུ་འགོ་བ་ལ་མི་དགེ་བ་
སྤྱོད་ཆོག་སྟུང་ནས་བསམ་ནོར་འཆོལ་བ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། བྱི་སྒྲུང་བ་ཡང་མི་སྟོད་པར་འགྲུར་
ཞིང་འདུག་པ་ལ་ལོངས་སྟོང་རྟག་དུ་རེ་བ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། ཆེ་ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་གྲིབ་སོ་ལྟར་
འགྲིབ་པ་ལ་ལེ་ལོ་སྟོམ་ལས་བྱེད་པ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་སྟོད་པ་ཆོས་
ལས་ལོག་ནས་བྱིམ་ཐབས་ལ་འདུག་པ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། སྟོག་པའི་ལས་བྱས་པས་ངན་སྦྱང་
དུ་འགོ་ངེས་པ་ལ་རྣམ་སྟོན་ལ་མི་འཛོམ་པ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། ད་ལྟ་མེ་སྟག་ཕོག་པ་ཡང་
མི་བཟོད་པར་ཆ་བའི་དམུལ་བ་བཟོད་དུ་རེ་བ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། དགུན་ཁ་ནང་གཅིག་
འབྲུགས་པ་ཡང་མི་བཟོད་པར་གྲང་བའི་དམུལ་བར་བཟོད་དུ་རེ་བ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། ཞག་
གསུམ་གྱི་བགྲེས་སྒྲོམ་ཡང་མི་བཟོད་པར་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་བཟོད་དུ་རེ་བ་སྟོང་མེད་
པ་ཡིན། རང་གི་བཀོལ་སྟོད་ལ་སོགས་པ་དར་གཅིག་མི་བཟོད་པར་དུད་འགྲོའི་སྟུག་བསྐལ་
བཟོད་དུ་རེ་བ་སྟོང་མེད་པ་ཡིན། རང་གི་རང་ལ་གྲོས་འདེབས་དགོས་པའི་དུས་འདིར་གྲ་

དོ་མེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཤིང་རྟ།

མས་བཤད་ཀྱང་མི་ཉན་པ་སྙིང་མེད་པ་ཡིན། རང་དབང་རང་གིས་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་
འདོད་པའི་ཁོལ་པོ་བྱེད་པ་སྙིང་མེད་པ་ཡིན། ཚེས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་
ཡང་འདི་ལྟར་འོང་དུ་རེ་བ་སྙིང་མེད་པ་ཡིན། སྤྱིས་ནས་འཆི་བ་དང་རང་ཆས་སུ་འགྲོགས་པ་
ལ་སོང་ཐོད་ཀྱི་བཅས་ (བཅས་) བྱེད་ཁོལ་བ་སྙིང་མེད་པ་ཡིན། ཡར་འགྲོ་མར་འགྲོ་རང་དབང་
ཡོད་པའི་དུས་ད་རེས་ཐར་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇུག་པ་སྙིང་མེད་པ་ཡིན། འཁོར་བར་ཅི་བྱས་
སྤྱག་བསྐལ་ལས་མ་འདས་པར་འཇུག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་སྤང་བ་སྙིང་མེད་པ་ཡིན། འཁོར་
བ་མཐའ་མེད་དུ་ད་གཞིན་འབྱུངས་དགོས་པ་ལ་རང་བརྟུན་རང་ལ་གཏོང་བ་འདི་སྙིང་མེད་
པ་ཡིན། མངའ་བདག་མིའི་ལུས་ལ་བ་གྲུང་གི་བསམ་པ་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གྱོད་ལ་གཏུག་
པར་མཆིའོ་གསུངས། དེས་ན་རང་ཉིད་འཆི་དུས་ལམ་སྤྱ་འདྲེན་ཅིང་བར་དོའི་འཛིགས་པ་
སེལ་བ་དང་བདེ་ཆེན་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ནི་སྤྱ་མ་དགོན་མཆོག་
འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྤྱ་མ་དམ་པ་འབྲལ་མེད་དུ་བསྟེན། དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱོད་དགོ་སྤྱོད་ལ་ཡེངས་མེད་དུ་འབད། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་
ལམ་རྒྱགས་བསགས། ཉིང་འཛིན་གྱི་པ་མཁར་བརྟེན། དུན་ཤེས་ཀྱི་གྲོགས་དང་འགྲོགས།
སྤྱ་གསུམ་གྱི་བཅན་ས་ཟེན་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས།
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ཆོས་ནི་གྲིང་དང་གནས་དང་མགོན་དང་རྟེན་པར་འགྱུར་
རོ། །དཔེར་ན་གྲང་བས་ཉན་པ་ལ་མེ་དང་། ཆ་བས་ཉན་པ་ལ་བསིལ་ཁང་དང་། སྒྲིམ་
པས་ཉན་པ་ལ་རྩ་བསིལ་དང་། མགོན་པོ་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པ་ལ་གྲིབ་མ་དང་། ལམ་རིང་
པོར་ཞུགས་པ་ལ་བཞོན་པ་དང་། ཉལ་བ་ལ་གནས་མལ་བཟང་པོ་དང་། བཀྱིས་པ་ལ་ཁ་
ཟས་བཟང་པོ་དང་། གཏུང་བ་ལ་ཆིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྤྱོད་པ་ལ་ས་མཁན་དང་།
ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ལ་སྤྱན་པ་དང་། འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལ་འཇུ་ཐག་དང་། རྩ་བོས་བྱིར་བ་ལ་
ཤུ་གཟིངས་དང་། བརྒྱལ་བར་དཀའ་བ་ལ་ཟམ་པ་དང་། ཉམ་ང་བ་ལ་འབབ་སྟེགས་

དང་། མུན་ཁུང་དུ་སྒྲོན་མེད་དང་། རྒྱལ་ཆེན་ཆེན་པོ་ལ་གྲུ་བོ་དང་། དཔུལ་པོ་ལ་ནོར་དང་། ལས་
བྱེད་པ་ལ་གྲོགས་དང་། གཅོད་པ་ལ་ལག་ཆ་དང་། གཡུལ་ངོར་འཇུག་པ་ལ་གོ་ཆ་དང་།
འཛིགས་པ་ལ་བསྐྱེལ་མ་བཟང་པོ་དང་། འཐབ་པ་ལ་དཔུང་གཉེན་དང་། མུ་གེ་ལ་འབྲུ་
དང་། འོག་པ་ལ་གོ་འབྲེད་པ་དང་། འབྲུམས་པ་ལ་གནས་དང་། ཉེན་པ་ལ་མགོན་སྐབས་
བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་སྒྲོན་ས་འགྲོ་
འཆག་ཉལ་འདུག བཟའ་བལོ་གཏམ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སྤྱོད་
འཆི་བ་མི་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། ལས་བརྒྱུ་པ་ལས། རྟག་ཏུ་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་
ཅད་དུ། འཆི་བ་དག་རྗེས་སྤྲན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉེན་མཆོན་ཀྱན་
ཏུ་བདག་གིས་ནི། འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པས་རིགས། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་གྱིས་ངག་ཏུ་ཡང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་གྲོག་བཞིན་གཡོ། །སྤྱོད་བཅུད་
གང་ལ་བསམས་ཀྱང་འཛིག་པའི་ཆོས། འཆི་བར་ངེས་ཤིང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཀྱང་། རྟག་
འཛིན་སེམས་ཀྱིས་རང་མགོ་བསྒྲོར་ནས་སྤྱོད། བག་མེད་ངང་དུ་གནས་པ་བདག་ཅག་ལ། །
དགོན་མཆོག་ཀྱན་འདུས་སྤྱོད་མའི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། མི་རྟག་འཆི་བ་དྲན་པར་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབས། ཞེས་བརྗོད་ལ་སེམས་ཀྱིས་གསལ་གདབ་ཡང་ཡང་བྱ་ཞིང་དམ་པ་གསུམ་
གྱིས་རྩིས་ཟིན་པར་བྱའོ། །

བཞི་བ་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱོར་ཆད་དང་བཅས་པ་བརྟན་པ་ནི། ཡིད་
བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་ཏེ། འཁོར་བའི་ཉེས་
སྤོང་ཡོན་ཏན་ངང་གིས་འདུ། རྟག་འཛིན་ལས་གྲོལ་དགྲ་གཉེན་ཆགས་སྤང་ཞི། འདག་
ལ་རབ་བརྩོན་ཆེ་འདི་འབྲུལ་བར་ཤེས། ཆོགས་གཉིས་རབ་རྗོགས་གྲགས་ལྷན་ལྷས་
གཟིགས་ཤིང་། བདེ་བར་ཆེ་ཡི་དུས་བྱེད་མཐོ་རིས་འགྲོ། །ལྷུང་དུ་འཆི་མེད་བདུད་རྩི་
གོ་འཕང་ཐོབ། ཉེས་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་ཤིང་གཏིང་ནས་སྤྱོད་པས་ཆེ་འདི་འཆི་ཆོས་ལས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགོ་བཤིང་གི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

སྟོ་སྟོག་པ་དང་། སྒར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་རྒྱད་ལ་སྟེ་པ་དང་། ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྟོ་
ལས་ལོག་པ་དང་། དག་གཉིན་ལ་ཆགས་སྒང་མེད་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་དགོ་ལ་བརྩོན་པ་
དང་། ཆོ་འདི་འབྲུལ་སྒང་དུ་གེས་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་
གྱི་གྲགས་པ་དང་ལྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་དགོངས་
པ་དང་། བདེ་བར་ཆེ་ཡི་དུས་བྱེད་ཅིང་མཐོ་རིས་སུ་སྟེ་པ་དང་། སྟེས་མ་ཐག་པར་དམ་
པའི་ཆོས་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་ཐུད་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་རང་དབང་ཡོད་པ་
དང་། བསྟན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་མཐར་ཐུན་པ་དང་། ཉིན་མཆོན་ཆོས་
གྱིས་འདའ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྟོན་པ་དང་། སྟེས་སུ་དམ་པ་རྣམས་དང་
འགྲོགས་པ་དང་། སྒྲུབ་དུ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཆེད་མེད་པར་གསུངས་
གིང་། རྩེ་དུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱོན་ཁར། སྤྲུལ་བྱ་ཡུལ་པས། དའི་སྟོང་ལྷུང་ཡང་
ག་དུམ་པ་ཞིག་ འཆི་བ་མི་ཏྲག་པ་སྒྲོམ་པ་གལ་ཆེ། དེ་མ་བསྒྲོམས་(སྒྲོམས་)ན་ཆོས་གནད་དུ་
མི་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས། སྒྲོམ་པོ་པས་ཀྱང་དེ་ལ་ཐུགས་ཆས་ནས་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་
མཛད། དའི་སྟོབ་མ་དང་ཡང་སྟོབ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་ཐུགས་རྩིས་ཆེར་མཛད།
ཆོས་རྩེ་སངས་རྒྱས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་འཆི་བ་མི་ཏྲག་པའི་འདི་བཤད་པ་པོས་བཤད་རིན་
མ་ཆོག་ ཉན་པ་པོས་ཉན་རིན་མ་ཆོག་ སྒྲོམ་པ་པོས་བསྒྲོམས་རིན་མ་ཆོག་པར་བྱས་ནས།
ཆོས་ཟབ་མོ་ཞིག་སྟོག་ཏུ་ལུས་འདུག་གསུངས། སྒྲ་ལོ་སྟུན་ལཱི་དུང་དུ་བྱོན་དུས། ཆོས་
ཟབ་མོ་ཞིག་ཐུགས་ལ་འདོག་པར་ཞུས་པས། འཆི་བ་མི་ཏྲག་པ་སྒྲོམས་གིག་གསུངས།
དེ་རྒྱད་ལ་སྟེ་གཤའ་བས། དེ་བས་ཟབ་པ་ཞིག་གསུངས་པར་ཞུ་ཞུས་པས། དགོ་བའི་བཤེས་
གཉིན་འབྲོམ་སྟོན་གྱིས་སྟོབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་དང་ལྟ་བུ་བཞུགས་པ་རྣམས་
ལ་ཆོས་ཟབ་ཤོས་འདི་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། འདི་ལས་ཟབ་པའི་ཆོས་ང་ལ་མེད་གསུངས།
སངས་རྒྱས་དཔོན་སྟོན་གྱིས། འཆི་བ་རྒྱད་ལ་མ་དྲན་ན། ཆོས་གསང་བ་འདུས་པ་ཟབ་

རྒྱ་མེད། །འཆི་བ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པ་ན། །ལམ་སྐབས་སུ་འགོ་ལས་ཟབ་པ་མེད། །ཅིས་དང་།
 མོག་ཅོག་པས། །འཆི་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲེས་པ་འི། །ཉམས་སྤྱོད་སྟོན་ཀའི་ན་ཐུན་འདྲ། །འཆི་
 བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲེས་པ་འི། །བཅུན་པོ་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་འདྲ། །འཆི་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲེས་པ་འི། །
 མྱིང་རུས་དབྱར་ཁའི་ཆབ་རོམ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས། །གཞན་ཡང་དམ་པ་རྒྱ་གར་སོགས་
 རྒྱལ་བ་རྒྱུད་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་འབའ་ཞིག་བསྐྱུགས་ཤིང་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་
 དུ་མཛད། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྗེས་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུ་མཆོག་གི་རྗེས་མཆོག་
 ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མི་རྟག་པ་དྲན་པ་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་
 པ་དང་། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། དའི་འཁོར་ཐུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ། དགོ་སྤྱོད་ཤུ་རིའི་
 ཐུ་དང་། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་ཐུ་དང་འདྲ་བ་བརྒྱ་ལ་གདུགས་ཆོད་ཡོན་དང་བཅས་པ་བྱིན་པ་
 བས། །འདུས་བྱས་མི་རྟག་སྐད་ཅིག་དྲན་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། །འབྱོངས་ཆོད་
 ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མས། སྤང་བ་གང་ལ་ཡང་འཛིག་པར་མཐོང་བས་བྱི་ཡུལ་ལ་མི་ཞེན་
 པའི་སྒོ་གཏིང་ནས་སྒྲེས་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་བཅུན་འགྲུས་མེ་འབར་བ་འདྲ་བའི་སྒོ་སྒྲེས་
 པ་དང་། །འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་འཛིགས་སྐྱུག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྱིང་ནས་སྒྲེས་པ་
 དང་། །འཆི་བའི་ཆེ་ཅིས་ཀྱང་མི་བསྤྱོདས་པར་ཤེས་ནས་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་འདོར་བ་དང་། སྐད་
 ཅིག་ཅུམ་ཡང་ཐ་མལ་སོས་དལ་དུ་མི་སྤྱོད་པར་སྒོ་གསུམ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། །ལས་འབྲས་
 ཀྱི་སྒྲིན་སོ་མཐོང་བས་ངས་འབྱུང་སྒོ་གསུམ་སྒྲེས་པ་དང་། །ནམ་འཆི་ངས་མེད་དུ་ཤེས་པས་
 གང་ལ་ཡང་སྒོ་སྒྲེས་མི་འཆའ་བ་རྒྱུས་ཏེ། མི་རྟག་པ་སྤྱིང་ནས་གོམས་པའི་རྟགས་དང་
 ཆོད་དོ་གསུངས། །དེ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པ་ཁ་རྟག་སྒོམ་ཆུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། །ཁོང་གཙང་གི་རོ་མོ་
 ཁ་རྟག་གི་རི་བྱོད་དུ་རྒྱལ་བ་བྱེད་པ་ལ་བྱོན་པས་བྲག་ཐུག་གི་སྒོ་ན་ཆོར་ཐུང་ཞིག་འདུག་
 པ་ལ་ན་བཟའ་ཐོགས་པས་དང་པོ་བཅད་དམ་སྟུམ་པ་ལ། རྗེས་སུ་ཡ་ཅང་བྲག་ཐུག་གི་ནང་
 འདིར་འཆི་བ་ལས་སྤར་ཨེ་ལྷོག་མི་ཤེས་དེ་བས་དགོ་སྤྱོད་རང་བྱས་ན་ཁི་བས་ཆེ་དགོངས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཚོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་རྟོག་པར་བྱེད།

བཅད་པ་མ་ཐུང་། ཡང་སྒོར་བྱོན་སྐབས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཐུང་བ་ལ་ང་སྒོར་ནང་དུ་ཨེ་ལྷོག་མི་
ཤེས་དགོངས་ཏེ་དེ་ལྟར་གནས་དེར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྒྲ་མ་གྲུབ་པ་ཐོབ་
ཀྱང་ཆེར་ཐུང་གཅོད་རྒྱུ་མ་ཐུང་བ་ཡིན། ཁོང་གི་ཞལ་ནས། ཆེ་འདྲིའི་ལྷོ་གོས་རི་ལྟར་བྱས་
ཀྱང་ཕྱིད། །ཤི་ནས་འབྲས་ཁུ་བྱང་རྒྱལ་བཅའ་ཐབས་མེད། །དག་གཉིན་ཕྱེ་རིས་ཀུན་ལ་
མ་ཆགས་པར། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྲལ་དུ་བསག་པར་བྱ། །ཆེ་ལ་ལོང་མེད་ཐ་
སྟོན་ཐུག་པ་མེད། །དེ་བས་དམ་པའི་དགོངས་པ་ལོངས་མཛོད་ལ། །འདྲུ་འཛི་སྤང་བའི་དགོན་
པར་ཞི་གནས་བསྟོན། །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཕུར་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཅིས་ཀྱང་དགོས་མེད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲ་བཅོན་ཐབས་སུ་བསྤང་ཞིང་འདྲོད་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་འཕགས་
པའི་རིགས་ལ་གནས་པས་གཅིག་ཕུར་དབེན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཚོན་གྱི་
སྒོ་བ་དཔོན་དག་གི་གསུངས་ལས། འདྲོད་པ་རྒྱུ་ན་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་ཞིང་། འདྲོད་
པ་བྱེད་ན་འཕགས་པ་དངོས་ཡིན་པས། །རྟག་ཏུ་འདྲོད་པ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་
དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས། དེས་བར་བྱས་གིང་དབང་པོ་ཐུལ་བ་དང་། །དགོན་པ་
ཞི་བ་རྣམས་སུ་རྟགས་གྱུར་པ། །མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །ལང་ཆོ་ཡོལ་བ་རྣམས་
ནི་གནས་པ་བདེ། །ཞེས་རྗེས་སུ་འདོམས་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་བཅུད་མི་རྟག་སྒྲུ་མའི་སྒྲིན་རུམ་དུ། །

ཆེ་སྒྲོག་གཡོ་བ་སྒྲོག་གི་སྒྲོས་གར་ཅེན། །

སང་ཅམ་མི་འཆིའི་གདེང་ཆད་ཡོད་མིན་པས། །

གཅིག་ཕུར་བྱང་རྒྱལ་སྐབས་ཤིག་ཤེས་ལྟན་རྣམས། །

ཆེ་མི་རྟག་པར་བསམ་པའི་བྱིན་དོ། །

། གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལ་བསམས་ནས་མི་དགོ་བ་མཐའ་དག་ལས་སྒོ་སྒྲིག་ནས་
དཀར་པོའི་དགོ་ཆོས་ལ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་བྲིད་ལ་བཞི། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་
བ། ལས་བཅུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ། ས་མཚམས་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་
བ། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། པདྨའི་ལམ་རིམ་ལས། གང་ཉེས་པར་སྒྱུད་པ་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་
སྟུག་བསྐལ་བསྒྱུད་པ་ནི་སྟེག་པ་སྟེ་མི་དགོ་བའི་ལས་སོ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྒྱུད་པ་ཉིད་ན་སྟེག་ཏུ་འགྱུར་བ། མཚམས་མེད་ལྷ། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྷ། མི་དགོ་
བཅུ་འོ། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། བཅས་པ་ཉིད་ན་ལྷ་དང་བར་གྱུར་བ། །སྟོམ་པ་གསུམ་
གྱི་བཅས་འགལ་གྱི་ཉེས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། གཞན་གྱི་སྟེག་རྟེན་བྱེད་
པ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་དང་། བག་མེད་པ། མ་གྲུས་པ། ཉོན་མོངས་པ་མང་བའོ། །གང་ལེགས་
པར་སྒྱུད་པ་དངོས་སམ་བདེ་བ་སྒྱུད་པ་ནི་དགོ་བའོ། །དེ་ལ་གསུམ། འཁོར་གསུམ་དམིགས་
པ་དང་བཅས་ནས་གཏོང་བ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ། དེས་འབྱུང་གི་སེམས་
གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་གཏོང་བ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ། འཁོར་གསུམ་ཡང་དག་
མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་ཐར་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་དགོ་བའོ། །དགོ་སྟེག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
པ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས།

དབྱེ་ན་གསུམ། སྤང་བྱ་མི་དགོ་བ། སྤང་བྱ་དགོ་བ། ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་ལ།
ངོ་བོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་
ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྒྱུད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། །ཞེས་
སོ། །དེས་ཆོག་ནི། ཉེས་པར་སྒྱུད་པའམ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ། དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་འབྲས་
ལུ་སྟུག་བསྐལ་བསྒྱུད་པའམ། དངོས་སུ་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ལྟ་ཅི་ཁ་ནས་སྤྲ་བ་ཅམ་ཡང་མི་རུང་
བས་དེ་སྤང་ཅེས་བྱའོ། །

དབྱེ་ན། གང་སྤྱད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐར་ལམ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་སྤྲིག་ཏུ་འགྱུར་བ།
རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། གང་བཅས་པ་ཉིད་ནས་སྤྲིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ། འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲེ་པོས་སྒྲོད་ཅིང་སྤྲིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
གསུམ་མོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ལ། ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲོབས་ཆེ་བ། ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕ་གསོད་
པ། མ་གསོད་པ། དག་བཅོམ་པ་བཀྲོངས་པ། དག་འདུན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱེད་པ།
དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་གྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་ལས་གང་རུང་
རེ་སྤྱད་ན་སྒྲེ་བ་གཞན་གྱི་བར་མཆོམས་མེད་པར་ངན་སོང་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་
པར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བས་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །མཆོད་རྟེན་བཤིག་པ། བྱང་
སེམས་ངེས་གནས་བཀྲོངས་པ། དག་བཅོམ་མ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ། འཕགས་པ་རྒྱན་
ཞུགས་སོགས་སྒྲོབ་པ་གསོད་པ། དག་འདུན་གྱི་འདུ་སྟོག་འབྲེག་པ་སྟེ། ཉེས་པ་སྤྲ་མ་དང་
ཆ་འདྲ་བས་ཉེ་བའི་མཆོམས་མེད་ལྟ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པའི་སྟོན་ནས་ལུས་གྱིས་སྒྲོག་གཅོད་
པ་སོགས་བཅུ་སྟེ་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཉེས་པ་གིན་ཏུ་ལྷེ་བ། རང་ལས་
ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་མཁས་པའི་གྲལ་གོང་དུ་སྟོད་པ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པའམ་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་
ཀན་པའི་དག་སྟོང་གི་ཕྱག་ལེན་པ། སྐྱབ་པ་པོའི་འཆོལ་བའི་བྲས་ལ་རང་གར་སྟོད་པ། ཆོགས་
འཁོར་དང་གཏོར་མའི་ཡོ་བྱང་སོགས་དམ་ཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྤྲགས་པའི་རྣམས་ལ་སྟོད་པ་
སྟེ། མི་འོས་པའི་སྟོད་པ་ལོག་པ་ལ་ཞུགས་པས་ལོག་པའི་ལྷེ་བ་བཞི་སྟེ། འདི་ལ་རང་གིས་
ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །མི་ཆོས་ཀྱི་མནའ་བོས་པ། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་འདུལ་བྱིམས་ཉམས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པ། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་དམ་
ཆོག་ཉམས་པ་སྟེ། འདི་བཞི་གང་ལ་སྟོད་པ་དེའི་རང་རང་གི་ངང་ཚུལ་ཉམས་པར་བྱེད་པས་
ཉམས་པའི་ལྷེ་བ་བཞི་དང་། ཉན་མོངས་པ་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
ཆོད་མ་ལ་སྤྱད་པ། དེ་བཞིན་དུ། ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་མཁས་པ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་

སྒོད་པ། ཐུག་དོག་གི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་བདེན་པའི་ཆོག་ལ་སྒྲུབ་པ། ཐུགས་ལྟར་གི་
དབང་གིས་གཞན་གྱི་ཆོས་ལ་སྒྱུར་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བ་ཏུགས་ནས། དགག་སྒྱུབ་
བགྱིས་པ་སྟེ་ཡུལ་གཞན་པོ་ལ་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་བ་བཞི་དང་། མཆོམས་མེད་ལྷ་ཡི་
ནང་ནས་ཐུག་འབྱེན་ཕྱི་སྟེ་གཞན་བཞི་པོ་སངས་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་།
དེ་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་བགྱིས་པས་བཤགས་ཡུལ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དག་བཙུ་ལས་
ལོག་ལྷ་ཕྱི་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་གྱི་ལྷ་བ་ཡོད་ན་གཞན་དགུ་པོ་ཕྱིར་འཆོས་པར་རུང་ལ།
ལོག་ལྷས་ནི་དག་ཅུ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་གཅོད་ཅིང་ཕྱིར་འཆོས་པ་མི་སྤྲིད་པས་སོ། །དེས་དོན་
གྱི་ཆོས་མཉམ་པ་ལ་གཅིག་གི་ཐུགས་བཟུང་ནས་གཅིག་ཤོས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ནི་ཆོས་
སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་ཉེས་པ་
བརྗོད་པའི་ས་བོན་ནམ་རང་བཞིན་གཞི་མེད་པ་ལ་གལ་དུ་འཇུགས་ཏེ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བ་ཏུགས་
ནས་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་སྟེ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྱུར་པ་བཏབ་པས་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བའི་
ཕྱིར་སྒྱུར་བའི་ཕྱི་བ་བཞི་སྟེ་དེ་ལྷ་ཕྱི་བ་བཙུ་དུག་དང་། གཞན་ཡང་དག་པ་ལ་སྒྲུབ་པ།
སྟེག་པ་ལ་བསྟོད་པ། དག་པ་ཅན་གྱི་ཐུགས་དགྲུགས་པ། དད་པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་བཅག་པ།
བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་སྒྲུབ་པ། དངོས་གྲུབ་གྱི་རྩ་བ་ཡི་དམ་སྒྲུབ་པ། དམ་ཆོག་གིས་
འབྲེལ་བའི་མཆོད་ལུས་སྒྲུབ་པ། དཀྱིལ་ལོའོར་གཉེན་པོའི་མཆོམས་འདུལ་བ་སྟེ་བྱ་བ་
ལོག་པ་ལ་ཞུགས་པས་ལོག་པ་བརྒྱད་དེ་དེ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་སྒྱུད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀུན་ལ་སྟེག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཀྱང་། བྲིམས་ལྡན་
གྱིས་སྒྱུད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་དང་། ཆོས་གོས་འབྲལ་
སྒྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལ་གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་ནད་གཡོག་མི་བྱེད་
པ་སོགས་དང་། གསང་སྒྲགས་ལ་སྟོད་བཙུན་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་བྱུབ་
པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱིས་བཅས་པའི་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཉེས་ལྟར་གི་རིགས་ཇི་སྟེད་

པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲེ་པོ་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་སྒྲོན་
པར་འགྱུར་བའི་གནས། སྤང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ཀྱང་མ་གྲུས་པ་དང་།
བྱ་བ་ཀུན་ལ་མ་བརྟགས་པར་བག་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་
སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རགས་པས་རྒྱུད་རྒྱུབ་ཅིང་མ་
བསྐྱམས་པ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་ཀུན་གྱིས་འཕྱུ་ཞིང་ཁྱེལ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིག་པའི་ལས་
རྣམས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དང་
སྒྲ་མ་རྩོ་རྩོ་བ་དཔོན་མཆེད་དང་ལུ་མ་དུལ་བཅས་པ་ལ་གཞོན་པའི་ལས་བགྱིས་པ་དང་
དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པ་སོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷོ་ལྷོ་དད་པའི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་
ལས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་དུ་བརྟུག་པ་བས་བྱང་རྒྱུ་ལྷོ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་གང་ཟག་ལ་ཁྱོས་ཏེ་རྒྱུ་བ་བསྟན་ན་སྒྲིག་པ་ཆེད། །རྒྱ་པོ་གསྐྱའི་རྒྱུང་གི་བྱེ་མའི་རུལ་
གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་མཆོད་རྟེན་བཤིག་པ་བས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ལ་གཞོན་
སེམས་དང་། ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་། ཆོག་ངན་དང་། སྒྱར་བ་བཏབ་པ་རྣམས་སྒྲིག་པ་ལྟེན། །
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲགས་སུ་སྒྲ་མ་དང་མཆེད་ལུ་མ་སོགས་ལ་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་
ཉེས་པས་བསྐྱལ་བ་འཇིག་ཀྱང་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་རྩོ་རྩོ་དཔལ་བ་ཆེན་པོར་
སྒྲེ་བར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྒྲེ་དུ་མ་ནས་མཆོམས་མེད་པ་ལྷ་བསགས་པ་དང་། འཇམ་
བུ་སྒྲིང་གི་མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་བཤིག་པ་བས་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བ་ཉེས་པ་ལྷོ་བར་གསུངས་
པས་མཆོན་མཐའ་ཡས། མདོར་ན། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམ་ལས། སྒྲིག་པ་རྒྱུ་དུ་བྱས་
པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། །ལུང་ཁྱོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །
ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་དག་པ་ལ། རོ་པོ་ནི། དུག་གསུམ་མེད་པའི་ཀུན་ནས་བསྤང་བའི་

ལས་ཐམས་ཅད་དེ། རིན་ཆེན་གྲེང་བ་ལས། མ་ཆགས་མི་སྤང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་
ལས་ནི་དགོ་བ་ཡིན། །དགོ་ལས་བདེ་འགོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་ཉིད། །
ཅེས་སོ། །

དེས་ཆོག་ནི། དགོ་བའམ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་སྟེ། དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་བདེ་བའམ་
ལེགས་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་སྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །

དབྱེ་ན་གསུམ། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། སྤྱ་ན་མེད་པའི་དགོ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བདག་མེད་པའི་དོན་མ་རྟོགས་ཤིང་ལའོར་བ་མཐའ་
དག་ལ་དེས་འབྱུང་མ་སྐྱེས་པས་ཐབས་ཤེས་རྒྱ་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་བྱི་མ་ལྟ་མའི་བདེ་
འབྲས་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་རྒྱལ་བྱིས་སམ་བསྐྱེད་བ་དང་སྒོ་མས་
འཇུག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལའོར་བ་མཐའ་
དག་ལ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་སྐྱོད་པའི་ལུན་ཆོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་ཡང་རང་
ཉིད་གཅིག་ལུ་ཐར་པའི་རང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཉི་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་
གཅིག་གིས་ཟེན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཐུན་པས་ལའོར་གསུམ་ཡང་དག་མི་
དམིགས་པར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཙན་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་རྗེ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ཤེས་
བྱེད་པར་ཙན་གྱིས་ཟེན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཏེ། གཞུང་གཞན་ན་བྱི་མ་གཉིས་གཅིག་
ཏུ་བྱས་པ་ལ་ཐར་ཆ་དང་། སྒྲོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་རྩ་རྣམས་ལ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
ཏེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་།
སེམས་ཙན་གྱི་སྒོ་ག་བསྐྱེད་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་དགོ་བ་སོགས་ནི་ཆོས་
བྱེད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་དྲ།

སེམས་དང་ཆོས་འཛིན་དང་། ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲོག་ཆགས་སྒྲིང་བརྩེ་བ། ཆོས་བཞི་འདི་
དག་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཏེ། འདི་དག་མཐའ་ནི་རྒྱལ་བས་མི་གསུང་ངོ་། ཞེས་སོ། །
མདོར་ན་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ལས། དག་བ་རྒྱུད་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་པ་
རོལ་བདེ་ཆེན་འབྱེན། འོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། འབྲུ་རྣམས་ཐུན་ཆོགས་སྒྲིན་
པ་བཞིན། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རོ་བོ་དག་མི་དག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་
ངག་གི་ལས་སོ། འཇམ་ཆོག་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ། དག་མི་དག་གང་དུའང་ཁ་ཆོན་
གཅོད་དུ་མེད་པས་སོ། །

དབྱེན། འགྲོ་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཟ་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་། གཏམ་སྒྲུབ་དང་།
གཞན་ཡང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གཞན་མི་འབྱིན་པས་ས་པོན་
རུལ་བ་དང་འདྲ་ཡང་། དལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསོན་པ་ལ་ནི་ཆེས་ཐུབས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
དག་བའི་ལམ་དུ་སྐྱུར་བ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེའི་རྩ་བའང་མོས་ (པ་ཁུམ་མ།) ལ་རག་ལས་ཏེ།
རྒྱལ་སྒྲས་ནི་བ་ལྟས། དག་བའི་སྒྲོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྩ་བ་མོས་པར་སྐབ་པས་
གསུངས། རྟེན་ལུ་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་བསྒྲོམ་ལས་སོ། ཞེས་དང་། ཡིད་
ལ་བསམ་པ་དག་བྱས་པས། གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་གྱུར་པ། རྟེན་དང་དེར་ནི་བསོད་ནམས་
དེས། འབྲས་བུའི་ཡོན་གྱིས་མདོན་མཆོད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལས་བརྩའི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་
ལས། འཁོར་བར་འདུ་བྱེད་ལས་དེ་དཀར་ནག་གཉིས། དག་དང་མི་དག་བརྩ་བརྩའི་
རང་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས།

འདི་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་མི་དག་བ་བརྩ་དང་། སྤང་བྱ་དག་བ་བརྩའི་རང་བཞིན་བསྟན་
པའོ། རྟེན་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས་གསུངས་པ་

ལྟར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་ཞལ་ལུང་དངོས་འགོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བར། མི་དགའི་ལས་བཅུ་ལུས་གསུམ་ངག་གི་བཞི། །ཡིད་གསུམ་
རིམ་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི། །ཞེས་སྡེ་ཆེན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་ལས། དང་པོ་ལུས་གྱི་
གསུམ་ནི། སྟོག་གཅོད་བསམ་བཞིན་མ་ནོར་གཞན་བསད་ལ། །སྟོགས་མཐུན་རྟེན་འཆོག་
ལ་སོགས་སྟོག་ལ་འཆོ། །མ་བྱིན་ལེན་པ་གཞན་ནོར་བརྟུ་བ་སྟེ། །སྟོགས་མཐུན་གཡོ་སྐྱུས་
ལ་རོལ་ནོར་ལ་ལེན། །འདོད་ལོག་གཞན་གྱིས་བདག་བཟུང་ཉིད་ལ་སྟོད། །སྟོགས་མཐུན་
བསྟོད་མིན་རྩིས་སོགས་འབྲིག་པའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐ་ན་འབྲུ་སྤྱང་དུ་བྱུར་
པ་ཡན་ཆད་ལ་དེར་ཤེས་པས་སྟོག་གཅོད་དངོས་དང་། རྟེན་པ་དང་འཆོག་པ་ལ་སོགས་
པ་ནི་དེའི་སྟོགས་མཐུན་ནོ། །གཞན་གྱི་ནོར་བརྟུ་བ་དངོས་དང་། སྟོགས་མཐུན་དལ་
ལུས་སྟེར་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དངོས་ནི། བྱིས་
ཐབས་གཞན་གྱིས་བདག་དུ་བཟུང་བ། ཉེ་དུ་ཡིན་པ། དབང་པོའི་སྟོ་གཞན་ཡིན་པ། གནས་
དང་དུས་སྐྱུ་མི་རུང་བར་རྩིས་པའོ། །སྟོགས་མཐུན་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟོད་བྱ་མ་ཡིན་
པའི་གནས་དེར་ཆགས་པས་སྟོལ་པའོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་སྤྱིར་རྣམ་སྟོན་རྒྱ་མཐུན།
དབང་ངམ་བདག་འབྲས། སྟོས་བྱ་བྱེད་པ་སྟེ་སོ་སོར་བཞི་རིམ་སྟོན་གྱིང་། འདིར་བསྐྱུས་
ཏེ་དོན་བྲིད་དངོས་ལྟར་ན།

སྟོག་བཅོད་པས་གང་དུ་སྟོས་པ་དེར་ཆེ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་ལ། ལུལ་ཡང་ཉམས་
མི་དགའ་བའི་ངོམ་གྲོག་དང་། གཡང་ས་ལ་སོགས་པ་ཆེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་གནས་
པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྟུག་བསྐྱུལ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མ་བྱིན་པར་སྤངས་
པས་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་ལ་སང་སེར་མུ་གེས་ཉན་པའི་ལུལ་ངན་པར་གནས་པ་དང་། ངན་
སོང་གསུམ་ལས་བྱེད་པར་ཡི་དྲགས་གྱི་ལུལ་དུ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལོག་པར་གཡེམ་
པས་བྱིས་ཐབས་མི་མཛོས་ལ་དག་ལྷ་དང་བཅས་ཤིང་། ཆ་སྟོ་དང་ཡོངས་སྤྱི་དེ་ལ་བཅོག་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་། ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གིས་
དེང་ནས་ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་པོ་སྤང་དགོས་སྟུང་དུ་སྦྱོར་དངོས་རྩེས་གསུམ་ཚང་བས་
ཉམས་སྦྱང་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལས་ངན་སོང་དུ་སྦྱོ་བར་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་
སྒྲིན་། ཆེ་ཐུང་བ་སོགས་ནི་སྤྱོད་བ་རྒྱུ་མཐུན། ཡུལ་མི་དགའ་བ་སོགས་དབང་ངམ་བདག་
འབྲས་། སོགས་སྒྲས། སྦྱོ་བ་ཕྱི་མར་མི་དགའི་ལས་དེ་ལ་ཡང་ཡང་འཇུག་སྦྱོ་བ་བྱེད་བ་རྒྱུ་
མཐུན་དང་། ལས་དེ་གཉིན་པོས་མ་བཅོམ་ན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་སྦྱོས་ཐུ་བྱེད་འབྲས་གཉིས་
བསྟན་བ་ཡིན་པས་འོག་མ་ཀུན་ལའང་དེ་བཞིན་སྦྱོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དག་གི་ལས་བཞི་ནི། བརྒྱན་ཆོག་འདུ་ཤེས་གཞན་སྦྱར་ཆོག་དོན་གོ།
ཕྱོགས་མཐུན་དང་སོགས་གཞན་སེམས་སྦྱ་བ་ཉིད། །ཐུ་མ་པ་རོལ་འབྱེད་ཆོག་སྦྱ་བ་སྟེ། །
ཕྱོགས་མཐུན་གཞན་ཆོག་གཞན་སྒྲོས་མི་མཐུན་བྱེད། །ངག་འབྱལ་བསྟན་བཅོས་ངན་དང་
བྱེ་མོའི་གཏམ། །ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་སོགས་ཆོས་མིན་གཏམ། །ཆོག་རྒྱལ་
པ་རོལ་ཞེར་འདེབས་རྒྱལ་མོའི་ཆོག། ཕྱོགས་མཐུན་འཇམ་སོགས་གཞན་ཡིད་མི་བདེའི་
གཏམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྦྱར་བའི་ཆོག་མི་བདེན་པར་སྦྱ་བ་ནི་
བརྒྱན་དངོས་དང་། དྲང་པོར་བརྗོད་པས་པ་རོལ་བསྦྱ་བར་མཐོང་ནས་བརྗོད་ན་དེའི་ཕྱོགས་
མཐུན་ནོ། །གཞན་གཉིས་འབྱེད་པའི་ཆོག་སྒྲོས་པ་ནི་ཐུ་མ་དངོས་དང་། རི་སྐྱད་ཟེར་བ་
གཅིག་དུང་དུ་གཅིག་གི་ཆོག་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །མཚོད་སྦྱོར་དང་
སྟན་དངགས་ལ་སོགས་པ་དང་བྱེ་མོའི་གཏམ་སྦྱ་ཆོགས་ཆོས་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་
ངག་འབྱལ་དངོས་དང་། དུས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་པ་འགའ་ཞིག་སྦྱ་བ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་
དང་མཐུན་ནོ། །གཞན་གྱི་རྒྱལ་བར་མི་སྟན་ཞིང་ཞེར་འདེབས་པའི་ཆོག་སྦྱ་བ་ནི་རྒྱལ་མོ་དངོས་
དང་། སྟན་པར་སྦྱས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་བ་བསྦྱེད་ན་དེ་ཡང་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་པའོ། །འདི་
ལས་གོང་དུ་སྟན་དངགས་ཞེས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་རིགས་བྱེད་བཞིའི་ནང་ཆོན་སྟན་ཆོག་གམ་

སྟན་དངགས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་བོད་ན་ཡོད་པའི་སྟན་དངགས་ཀྱི་གཞུང་ལྟ་བུ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསལ་བའི་བྱིར་
རྒྱལ་བའི་སྟན་དངགས་བྱའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བྱིར་དང་། དུས་དང་མ་འབྲེལ་བར་
བརྗོད་པའི་ཁོངས་སུ་མ་གུས་པ་དང་སྟོད་མིན་ལ་ཆོས་བཤད་པ་སོགས་བསྟུ་བར་གསུངས་
སོ། །གཞན་རྣམས་གོ་སྒྲ། འབྲས་བུ་ནི། བརྟན་གྱིས་སྒྲུར་བ་མང་ཞིང་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ་དང་།
ཕྱ་མས་འཁོར་འདབས་མི་མཛའ་ཞིང་ཕན་བཏགས་པའང་དགྲར་ལྟར་བ་དང་། ཆོག་རྒྱལ་
མོས་མི་སྟན་པ་འབའ་ཞིག་རྣ་བར་ཐོས་ཤིང་འཐབ་མོའི་ཆོག་ཏུ་འགྲུལ་བ་དང་། དག་འབྱུལ་
བས་ཆོག་མི་བཅུན་ཞིང་འབྱོལ་བ་སྟེ། དན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟར་བའི་གནས་སུ་བརྟུན་
ཅིང་སྟག་བསྐལ་སྟོང་བར་ངེས་པས་བདག་གིས་སྤངས་དགོས་སྟུ་ཏུ་ཉམས་སུ་བླང་བར་
བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་གྱི་གསུམ་ནི། བརྟན་སེམས་གཞན་འབྱོར་མི་བཟོད་བདག་གིར་བྱེད། །
ཕྱོགས་མཐུན་ཐོས་སོགས་པ་རོལ་དཔལ་ལ་བརྟུམ། །གཞོད་སེམས་གཞན་ལ་གཞོད་འཆོས་
ཞེ་སྤང་ཞིང་། །ཕྱོགས་མཐུན་ཕན་པར་མི་འདོད་ཁྱོ་བའི་སེམས། །ལོག་ལྟ་རྟག་ཆད་རྒྱ་
འབྲས་མེད་པར་བལྟ། །ཕྱོགས་མཐུན་སྒྲོ་སྒྲུར་འདེབས་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུ་པ་ནི་བརྟན་
སེམས་དངོས་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་པ་རོལ་པོ་ལ་ཁྱོ་བཞིན་ཏུ་བདག་གིར་གྱུར་
ན་སྟུ་པ་ནི་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །གཞན་ལ་གཞོད་པའི་བསམ་པ་ནི་གཞོད་སེམས་དངོས་དང་།
ཕན་པར་མི་དགའ་ཞིང་ཁོང་ཁྱོ་བའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་
ཤིང་རྟག་ཆད་གྱི་མཐར་ལྟར་བའི་ལོག་ལྟ་དངོས་དང་། ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་དེ་སྟོན་
པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་འདེབས་པ་ནི་དེའི་
ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། བརྟན་སེམས་ཀྱིས་གང་བསམ་པ་མི་འགྲུབ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

ཅིང་མ་བསམས་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་འཛིགས་གིང་འཆོ་
དོགས་མང་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་། ལོག་ལྟས་ལྟ་བ་ངན་པ་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པ་དང་རྟག་ཆད་གྱི་
ལུགས་ངན་ལ་གནས་ཏེ། ངན་འགྲོར་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གདུང་བའི་བྱིར་བདག་
གིས་སྤང་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་འདུལ་བ་ལུང་ལས། མི་དགོ་བ་
ནི་དུག་དང་འདྲ་སྟེ་རྩུང་རྩུས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །མི་སྟོད་དང་
འདྲ་སྟེ་དགོ་བའི་ཆོགས་འཛོམས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མི་དགོ་བ་ནི་གང་
གིས་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྒྲིན་རྒྱལ་མོ་མྱུང་བའི་བྱིར་ཁ་ཞེ་དོ་སྒྲོག་མེད་པར་ནམ་དུ་འང་
སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། མཛངས་སྤྱན་ལས། སྤྲིག་པ་རྩུང་རྩུང་དག་ལ་ཡང་། །མི་གནོད་སྒྲུལ་
དུ་བརྒྱས་མི་བྱ། །མི་མདག་རྩུང་རྩུང་དག་གིས་ཀྱང་། །རྩུ་ལུང་རི་ཙམ་སྤྲེག་པར་བྱེད། །
ཅེས་དང་། སྤྲེས་རབས་ལས། མ་མཐོང་བར་ནི་སྤྲིག་པ་བགྱིས་པ་དག །དུག་ཚོས་བཞིན་
དུ་བདེ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ལྟ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཙན་གྱི་མི་དག་གི། །རྣམ་དག་མིག་གིས་མི་
མཐོང་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉང་གཏེར་སྤྱ་མའི་དམར་བྱིད་ལས་གསུངས་པ་ཉིད་ཆོགས་སྤྱ་རྩུང་ཟད་
བསྐྱེས་ཏེ་བཀོད་པ། མི་དགོ་བ་བཅུ་ལས།

ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་ནི། སྤྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། མི་ཆངས་པར་
སྤྱོད་པ་གསུམ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྲོག་གཅོད་པའི་དོ་བོ་ནི་འཆོ་བའི་རྒྱུན་གཅོད་པ་ཡིན། དཔྱེ་
ན་དུག་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྤྲོག་གཅོད་པ་ནི། ཤ་དང་ལྷགས་
པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་བྱིར་གསོད་པ། ཞེ་སྤང་གིས་སྤྲོག་གཅོད་པ་ནི། ཀུན་ནས་
མནར་སེམས་པ་དགྲ་དང་བཅས་པས་མི་ཤ་ཆགས་པ་སོགས་གསོད་པ། གཏི་མུག་གིས་
སྤྲོག་གཅོད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་བྱིས་པས་བྱེད་པ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་འཕྲུལ་
དོག་པའི་འོག་ཏུ་གྲོག་སྤྱར་གི་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེའི་ཡན་ལག་ནི་བཞི་སྟེ། སྤྲིག་པ་འདི་ལྟ་

ལུ་བྱེ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་དང་གཅིག་སྒྱུར་བ་དོན་དུ་གཉིས་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཚུ་ལ་
བས་འཇུག་པ་དང་གཉིས། དངོས་གཞི་ཉམས་སུ་བྱུང་སྟེ་བསད་བ་དང་གསུམ། མཇུག་
འགྱུར་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་བཞིས་རྗེས་པ་ཡིན། དེའི་འབྲས་སུ་ནི་རྣམ་
པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་སུ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྒྲོག་གཅོད་
པ་པལ་ཆེར་ཡི་དུགས། ཞེ་སྤང་གིས་སྒྲོག་བཅད་པས་ནི་དཔྱལ་བ། གཏི་མུག་གིས་བྱོལ་
སོང་དུ་སྒྱེའོ། །དབང་གི་འབྲས་སུ་ནི་སྒྲོན་གྱི་ལས་ངན་དེ་དག་གི་དབང་གིས་གལ་ཏེ་མིར་
སྒྱེ་བ་ན་ཡང་ཆེ་ཐུང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་སྒྲ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྒྲོག་གཅོད་པ་ལ་
དགའ་བར་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ལས་མ་
ཡིན་པས། འབད་པས་སྤངས་ན་རྣམ་སྒྲིན་དང་། རྒྱ་མཐུན་དང་། དབང་གི་འབྲས་སུ་
སྤར་ལས་ལོག་ནས། ལྟ་མའི་བདེ་སྦྱིད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྦྱོད་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་
མདོ་ནས་བཤད་གསུངས། ཆོག་ཕྱི་མ་འདི་འོག་མ་རྣམས་ལའང་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་གལ་ཆེ་བའི་འཕྲོས་དོན་རྩེ་བཤད་བཤད་ན། གོང་
སྒོས་གཏི་མུག་གིས་ (གི) སྒྲོག་གཅོད་པ་དངོས་ནི་གཞུང་འདིར་མ་གསུངས་ཀྱང་གཞུང་གཞན་
ལས་བཤད་པ་ལྟར་མཆོད་སྒྱུན་གྱི་ཕྱིར་སྒྲོག་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
རྟེན་དེ་བ་དང་དཀའ་བསྒྲོག་མ་སོགས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཏེ་སོགས་གསོད་པ་དང་། གྲུ་གྲོ་
རྣམས་ཀྱི་སྒྲོག་གཅོད་པ་ལ་དགོ་བར་འཛིན་པ་དེ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ཆོས་སྒྲོན་དང་རྟེན་བཞེངས་
སོགས་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གསོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡང་། དེ་དག་གི་ལྟ་
གྲུབ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྦྱོད་པ་ནི་མཉམ་པོར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་
ལུགས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་འཛིག་
རྟེན་པན་བཙུན་པའི། ཆོས་ནི་འཆོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་དེའི་རྗེས་ཞུགས། །
དེ་ཡང་འཆོ་བ་མེད་པར་བརྗོད། །ཡུན་རིང་པན་པའི་བྱ་བ་མཛད། །དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སྒོལ་

ཐུར་ནས། །རྟག་ཏུ་འཆོ་མེད་ཕན་པར་སྒྱུད། །འཁོར་ལའང་ཕན་པ་བརྩོན་པར་འདོམས། །
 བྲམ་ཟེའམ་ཡང་ན་དག་སྒྱུར་ནི། །གཞན་གྱིས་ཐོས་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་། །འདིས་གཞོན་བྱས་
 པའི་ཚུལ་ཡོད་མིན། །ཀུན་ཏུ་དག་པའི་ངང་ཚུལ་འདིའོ། །ཞེས་དང་། བྱད་པར་འཕགས་
 བསྒྲོན་ལས། །ལྷ་རྟེན་དང་ནི་མཆོད་སྒྱུན་ལ། །སེམས་ཅན་གསོད་པར་བྱེད་པ་གང་། །
 འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་སུ་འཆོལ། །བྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལ་དེ་དག་སྒྲུད། །གང་ཞིག་སྒྲོག་ཆགས་
 ལ་རྟག་གཞོན། །དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། མཆོད་སྒྱུན་ལ་ནི་ལྷུག་འགྲུམ་
 པ། །དྲང་སྟངས་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཞེས་གྲགས། །སྒྲིག་མེད་བྱོད་ཀྱིས་གྲོག་མ་ལའང་། །གཞོན་
 པ་བཟུང་པར་རྗེས་མ་གནང་། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེས་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ཐབས་སུ་ནི་མི་
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་སྐས་ཞི་བ་ལྷས། གང་དག་བདེ་བས་ཐུབ་རྣམས་དགེས་འགྱུར་ཞིང་། །
 གང་ལ་གཞོན་ན་མི་དགེས་འབྱུང་འགྱུར་བ། །དེ་དག་དགའ་བས་ཐུབ་པ་ཀུན་དགེས་
 གིང་། །དེ་ལ་གཞོན་བྱས་ཐུབ་ལ་གཞོན་པ་བྱས། །རི་ལྷར་ལུས་ལ་ཀུན་ནས་མི་འབར་
 བ། །འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་བདེར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞོན་པ་བྱས་
 བ་ཡང་། །ཐུགས་རྗེས་ཆེ་རྣམས་དགེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་རང་གཞན་
 ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་འབྲས་ཐུན་བསྐྱེད་མི་སྤྱིད་དེ། །སྒྱུད་འཇུག་ལས། །སྒྲིག་པ་སྒྱུད་
 པ་བདེ་འདོད་ཀྱང་། །གང་དང་གང་ཏུ་འགྲོ་འགྱུར་བ། །དེ་དང་དེར་ནི་སྒྲིག་པ་དེས། །
 སྒྲིག་བསྐྱལ་མཆོན་གྱིས་རྣམ་པར་འདོམས། །ཞེས་དང་། སྒྲིག་རབས་ལས། བདག་གི་
 བྱིར་དང་གཞན་གྱི་བྱིར་དག་ཏུ། །བདེ་བ་འདོད་ན་སྒྲིག་པ་མི་བྱ་སྟེ། །བྱིས་པ་བདེ་འདོད་
 གང་ཞིག་སྒྲིག་བྱེད་ན། །དེ་ཡི་འབྲས་ཐུ་སོ་སོར་སྒྱུར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་
 བསྟེན་པ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཀུན་རྣམས་ལས་ནི། །སྒྲོག་གཅོད་
 ཀྱིས་ནི་གྲོལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་
 ཀྱིས་། བྱོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དག་སྒྱུར་ལྷ་དང་ནི། །མགྲོན་དང་ཡབ་ཡུམ་དག་དང་བརྩུན་མོ་

དང་། འཁོར་གྱི་སྤྲད་དུའང་སྤྲིག་པ་མི་བགྱིད་དེ། དམུལ་བའི་སྤྲིག་བསྐྱལ་སྤྲུལ་ནོད་འགའ་
མ་མཆིས། སྤྲིག་བའི་ལས་རྒྱུ་སྤྲད་པ་འགའ་ཡང་ནི། དེ་ཡི་མོད་ལ་མཆོན་བཞིན་མི་
གཅོད་ཀྱང་། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་སྤྲིག་པ་ཡི། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་མཛོན་
དུ་འབྱུང་། ཞེས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྲོད་ལ་གདམས་པར་མཛོད་པ་བཞིན་ནོ། བྱུང་པར་དུའང་
སྤྲུལ་དང་སེར་མོ་བའི་རིགས་ཡིན་ན་ནི་ལྷག་པར་ཡང་ཉེས་པ་ཕྱི་སྤྱེ། ཐོག་མར་སྤྲུལ་པ་
ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། མདོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་
ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གསོལ་ན། འཆོ་ཞིང་གཞོན་པའི་སེམས་དང་བྲལ། ཞེས་གསུངས་པས། འཆོ་
བ་དང་ཕྱལ་བ་ལས་ཆེ་བའི་གཞོན་འཆོ་ཡོད་མི་སྤྲོད་པས་སོ། སོ་ཐར་གྱི་བྲིམས་དང་ཡང་
འགལ་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གཞོན་གཞིར་བཅས་སྤངས་པ་ལུས་ངག་གི་སྤང་བདུན་གཅོ་བོར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྤྲོན་འདི་ལྷ་བུ་འབྱུང་བར་དགོངས་ནས། དག་སྤྲོད་རྒྱུ་སྤྲུལ་གྱིས་རྒྱུ་
གསུམ་དག་པ་ལས་ཤ་ཡི་བཟའ་བ་གཞན་སྤྲོད་དགོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་
པའི་རྩ་རྩ་ཅམ་ལའང་ཡོངས་སྤྲད་པར་རྗེས་སུ་མ་གནང་བས་མཐོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྩ་ཆགས་
སོགས་ཀྱང་དགོས་པའི་དོན་དེ་ཡིན། བྱང་སེམས་ལས་གཞན་དོན་དུ་འབྱུང་ན་ལུས་ངག་
གི་ལས་བདུན་གནང་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡོད་ཀྱང་རྩ་ལ་འདི་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་པ་ཆེ་རུང་
གི་སྤྲོན་པའི་རྒྱུ་ཐར་དང་སྤྲོས་རབས་རྒྱུ་འདི་ལྷ་བུ་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་གཅོ་བོ་བདག་བས་གཞན་གཅིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྤྲོས་མི་སྤྲོད་པ་ཡིན་
པས་དེ་དང་མཛོན་སུམ་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། སྤྲུགས་སུ་ཏན་གན་གྱི་སྤྲོད་པ་སོགས་
གསུངས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་གྲུབ་པའི་སྤྲོད་པ་རྒྱས་པས་སྤྲོལ་བ་དང་སྤྲོད་རྗེས་གསོ་བ་གཉིས་
ཀ་གྲུབ་པ་སྤྲོབ་དཔོན་པ་རྒྱ་དང་བི་མ་ལ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཤ་བ་རི་དང་། བོད་
གྱི་གསང་བདག་ཟུར་ཆེ་རུང་སོགས་དང་འབྲུག་སྤྲོན་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་ལྷ་བུ་ཡིན་གྱི་
པལ་གྱིས་སྤྲོད་ཡུལ་མིན་ཏེ། ལས་དང་པོ་བས་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་བས་གྲུབ་

དེ་མེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

པ་དང་། གྲུབ་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྦྱོང་བ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པས་ཤེས་ལ། རྒྱ་
འབྲུལ་རྒྱས་པ་ལས། མ་རྟོགས་པ་ཡིས་སྤྱད་གྱུར་ན། །ཡི་དྲགས་སྒྲིན་པོའི་གནས་སུ་
སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐར་པ་ནག་པོ་སྟགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །
དེས་ན་དང་པོ་དབང་གི་སྒྲོམ་བཟུང་སྐབས། དང་ནས་སྟོག་གཅོད་མི་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་
ཁས་སྤངས་དང་འགལ་ཞིང་། དངོས་གཞི་བདེ་གཤེགས་བཀའ་འདས་ཀྱི་ཙུ་ལྷུང་དུ་འདྲུ་
བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་མེ་ཐེ་ཕེ་མོ་ལས། བརྟན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རུལ་མེད་
ཅིང་། །སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོགས་
ལའོར་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲུང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་གསལ་པར་མི་འགྱུར་
བའི་མི་ལ་སྟགས་པའི་ག་ལུ་པོ་དམ་ཆོག་གི་རྣམ་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་
བུའི་སྟོག་མེད་མ་རྟོན་ན། གསང་འདུས་ལས། ག་ལ་སྟགས་པ་མེད་ན་ཡང་། །ཐམས་
ཅད་བསམ་པས་རྣམ་པར་བརྟགས། །ཞེས་དང་། མཉམ་སྦྱར་ལས། བག་ཟན་ལས་ནི་
བྱས་པའི་ལྷགས། །ཅན་དན་དམར་པོས་སྒྲུབ་པ་དང་། །བག་ཕྱེ་ཟན་ལས་བྱས་པའི་ག །
རྒྱལ་པོའི་ཟན་ཞེས་བཤད་པའོ། །ཞེས་ཅན་དན་སྟགས་ཀྱིས་ཁ་སྒྲུར་བའི་ཟན་ལ་དེར་མོས་
པས་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དངོས་སུ་རང་གི་བསལ་པ་དང་། གཞན་
ལ་སྟོག་ཏུ་གསོད་བཅུག་པ་གཉིས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་དེ། མཛོད་ལས། དམག་ལ་སྟགས་པ་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་
ལྷན་། །ཞེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་དེ་ལུངས་སུ་ཡི་རང་བའང་མཉམ་པོར་གསུངས་ཏེ། འཕགས་
པ་ལྷུང་པོ་གསུམ་པ་ལས། མི་དག་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལ་ཞུགས་
པ་དང་། འདུག་ཏུ་སྦྱུལ་བ་དང་། འདུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
གང་གིས་བསྒྲིབས་ནས། བདག་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་མཆི་བའང་། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅུ་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་གཏོགས་ཀྱང་། རྣམ་

སྒྲིན་གྱི་འབྲས་ལུ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བར་གནས་
དགོས་པར་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ལས་
ངན་པ་རྣམས་ལོག་པའི་སྒྲིན་ལམ་ལ་གོམས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་འཆི་ག་མའི་སྒྲིན་ལམ་
སྒྲིབས་བཅན་པས། སྒྲིན་ཤུག་རྣམས་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་ཉ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་པ་ལ་བཏགས་
ནས་བསད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དང་གཉིས་ཉེས་མེད་དུ་གསོད་པ་འདི་བཞིན་དུ་
མ་འོངས་པ་ན་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱེད་རྣམས་ཉེས་མེད་དུ་གསོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
སྒྲིན་ལམ་བཏབ་པས། བྱིས་ཉ་ཆེན་གཉིས་པོ་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྒྱེས་པོ་དང་། སྒྲིན་པོ་མ་
ལ་གཞོད་གཉིས་སུ་གྱུར་ནས། ཤུག་རིགས་བརྒྱད་ཁྱིའཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་ཟིན་ཀྱང་
ཉིན་གཅིག་ལ་ཁ་འདོགས་པར་བྱས་པ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བཞིག་
བརྒྱས་ཏེ་བསད་པས་དེས་ལོག་སྒྲིན་བཏབ་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་
དུ་གྱུར་ནས་ལྷག་མཆོམས་མའི་ལུ་ཁྱེད་པོ་གཉིས་པོ་ཉིན་གཅིག་ལ་རྟེན་བཅད་པ་དང་། མཁན་
སྒྲིབ་ཆོས་གསུམ་བུ་རྗེ་མའི་ལུ་གསུམ་དུ་འབྱུངས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་བུ་རུང་ཁ་ཤོར་བཞེངས་
པའི་སྐབས་སུ་སངས་པརྱལ་བའི་སྤྱང་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་དགོ་ཅུ་བསྒྲོ་རྒྱུ་ལས་པས་ཁོ་བྱོས་ནས་
ལོག་སྒྲིན་བཏབ་པ་བྱིས་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་དར་མར་གྱུར་ཏེ། མཁན་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་མཛེད་པའི་
ལྷག་རྗེས་བསྐྱབ་པ་སོགས་མང་བས་དེ་ལྟར་མི་འགྲུལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཀྱང་བག་ཡོད་
པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཀུ་ཏུན་གྲོང་ཞིང་ན་བསོད་སྒྲིམས་ལ་བྱོན་པས་དེ་ན་བྱུང་
མེད་གཅིག་གིས་སུ་ཞིག་པང་། ཉེ་ཤ་ཞིག་ཟ། དེའི་རུས་པ་བྱི་མོ་ཞིག་གིས་ཟ་བ་ལ་རྗོས་
རྟེན་པར་གཟིགས་ནས། མདོན་ཤེས་ཀྱིས་བཏགས་པས། ཉེ་དེ་བྱུང་མེད་དེའི་ད་ལྟའི་མ་
དང་བྱི་མོ་དེ་ད་ལྟའི་མ། ལུ་དེ་ཆེ་སྒྲིན་རང་གསོད་པའི་དགྲ་པོ་དེ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས།
ཕ་ཤ་ཟ་ཞིང་མ་ལ་རྟེན། གསོད་པའི་དགྲ་པོ་པང་དུ་སྤྱང་། ཁུང་མས་བྱི་ཡི་རུས་པ་ལུར། །
ལའོར་བའི་ཆོས་ལ་གད་མོ་བྱོ། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གསལ་བུའི་སེམས་ཅན་དེ་ད་ལྟ་

རང་གི་ཕ་མ་སོགས་སྤར་གི་བ་དེ་དག་མིན་པའི་ངེས་པའང་མི་འདུག་ལ། ཆེ་སྒྲིབ་གྱི་ཕ་མ་
ནི་ཡིན་ངེས་པས་བྱིས་པའམ་རབ་རྩ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིབ་གཙོད་ཀྱི་ལས་འདི་ལ་གིན་
རྩ་གཟབ་དགོས་པར་སྤང་ཡང་། དེང་སང་ནི་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་རབ་རྩ་བྱུང་བ་རྣམས་ནས་ཀྱང་
དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ཅམ་གྱི་ཁོངས་སུ་འང་ཕྱིས་གདབ་གནང་མ་ཁན་ཆེར་མི་འདུག་ཀྱང་། དེས་
དགོ་སྒྲིབ་གི་རྩལ་ནི་འཛིག་པར་གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས། རབ་རྩ་བྱུང་བ་
གཞན་ལ་འཆོ་བ་དང་། །གཞན་ལ་གཞོད་པ་དགོ་སྒྲིབ་གང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དང་
འབྲེལ་བར་དགོན་སྡེ་སོགས་ཁ་ཅིག་རྩ་བས་ད་ཤི་རྒྱགས་འདྲན་པ་དང་དམར་ཆོག་བཟའ་
བའི་སྒོལ་ཡོད་འདུག་པའང་མི་བཟང་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ།
ང་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་བཞིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་
བདག་གི་བུའི་ཤ་བཟའ་བར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་གནང་བར་བྱ། རང་གིས་བཟའ་བ་ལྟ་བུ་
སྒོས་ཏེ། ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་གནང་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ནི་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཁེ་ཡི་བྱིར་དུ་སེམས་ཅན་གསོད། །ཤ་ཡི་
ཆེད་དུ་ནོར་སྒྱུན་བྱེད། །དེ་དག་གཉིས་ཀ་སྤྲིག་པ་ཅན། །འོ་དོད་འབོད་ལ་སོགས་པར་བཅོ། །
གང་གིས་བྱུང་བའི་ཆོག་འདས་ཏེ། །བསམ་པ་ངན་པས་ཤ་བཟའ་ན། །འཛིག་ཏེན་གཉིས་
ནི་གཞིག་པའི་བྱིར། །ཤུགས་བསྐྱར་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་སྤང་། །གིན་རྩ་མི་བཟང་དཔྱལ་བར་
ཡང་། །སྤྲིག་པའི་ལས་ཅན་དེ་དག་འདོད། །མ་རུངས་འོ་དོད་འབོད་སོགས་སུ། །ཤ་བཟའ་
དག་གཙོ་བར་འགྱུར། །རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ཤ་རྣམས་ནི། །མ་བརྟགས་པ་དང་མ་བསྐྱངས་
དང་། །མ་བསྐྱལ་བ་ཡང་ཡོད་མིན་བྱིར། །དེ་བས་ཤ་ནི་མི་བཟའ་འོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་
ཆེར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ལྟ་འདོད་མདོར་བསྟན་ལས་ཀྱང་། རྩ་ཐོབ་དོན་
རྩ་སྒྲིབ་གཙོད་དང་། །བཟའ་བའི་དོན་དུ་རིན་འཇལ་བ། །གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་གསོད་པ་
སྟེ། །རྩ་འབོད་ལ་སོགས་རྣམས་སུ་འཆོད། །གང་ཆེ་རྩས་ཀྱིས་ཤ་ཉོས་པ། །བྱིས་པ་རྣམས་

ལ་སྒྲིག་མེད་ན། །དེ་བཞིན་སྒྲིག་གཞུགས་ལ་སོགས་པ། །བྱས་ན་འད་རི་ལྟར་བསོད་ནམས་
 འབྱུང་། །གསོད་པོ་ཞོར་ལ་སྒྲིག་པ་དག། །བསྐྱལ་པ་འབུམ་དུ་འཛོད་པའོ། །ཟ་པོ་ཤ་ལ་
 སྒྲིག་པ་དག། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་འཛོད་པའོ། །ཤ་བཟའ་བ་ཡི་མི་གང་ཞིག། །དང་པོ་ཡི་དྲགས་
 འགོ་བ་སྟེ། བྱི་མ་དུ་འབོད་འགོ་བའོ། །ཞེས་ཀྱུ་མཆོན་དང་བཅས་དང་པོ་ཡི་དྲགས་གྱི་རིགས་
 ལས་གྱི་སྒྲིག་པོར་སྒྲིག་ཤིང་འཕྲོས་ནས་དུ་འབོད་དུ་འགོ་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལས་
 གྲང་བསྒྲོས་ཤིང་རིགས་ནི་ཉེས་པ་བརྒྱ་འབྱུང་གིས་དེ་ལས་སྟེ་བར་གསུངས་ཏེ། གཞན་
 གྱིས་བསད་པ་བརྒྱ་ལས་ནི། །རང་གིས་བསད་དམ་གསོད་བཅུག་པའོ། །ཤ་ནི་ཉེས་པ་བརྒྱ་
 འབྱུང་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཡུལ་སྟོལ་ཁ་ཅིག་ན་དགོ་འདུན་པ་ལ་ཆང་འདྲན་
 སྟོལ་དང་། བཅུན་གཞུགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལ་འཕྲོར་ཟས་སྟེ་བྱེད་པ་འད་སྒྲུང་མོད། དེས་
 ནི་རང་ཉིད་སྟོན་པའི་རྗེས་འདུག་མ་ཡིན་པའི་ནང་ཆ་བཟང་མར་དོམ་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་
 ལས་། ང་ལ་སྟོན་པར་ཁས་འཆེ་བའི་དགོ་བསྟེན་ཡན་ཆོད་གྱིས། ཆང་མི་བཙོ། མི་བྱུང་།
 མི་བཅུང་། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་དེ་ཡང་ངའི་འཁོར་མིན་ལ། ང་ཡང་དེའི་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་རྣམས་ལས། ཆོ་འདིར་ཆང་བཅུང་ན་བཟངས་སུ་འཐུང་བའི་དཔྱལ་
 བར་སྒྲིབ་པ་དང་། གལ་ཏེ་མིར་སྒྲིག་གྲང་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་
 ལ་ཆང་བྱུང་ན་ཆོ་རབས་ལྟ་བུར་ལག་དུམ་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཆད་
 མེད་དེ། སྒྲིག་རབས་ལས། གང་ཞིག་བསྟེན་ན་ངན་པ་སྟོན་པར་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་འཛིགས་
 བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་ལུང་། །དུད་འགོའི་གནས་དང་ཡི་དྲགས་དཔྱལ་འབྱུང་བ། །
 མཐོང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་སྟེ་ཞིག་ཡོད། །ཆང་དེ་ཉུང་དུར་འཐུངས་གྲང་རྣམ་པར་སྒྲིག་པ་
 ནི། །མི་ཡི་གནས་སྟེ་སྒྲིག་གྲང་ཚུལ་བྲིམས་ལྟ་བུ་ཉམས། །གང་གི་བྱིས་གྲང་མནར་མེད་
 འབར་བས་བསྐྱེད་པར་འགོ། །ཡི་དྲགས་ཡུལ་དང་དུད་འགོ་དམན་པར་གནས་པར་
 འབྱུང་། །ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པར་འབྱུང་ཞིང་གཏམ་ངན་མདོན་དུ་འབྱུང་། །དོ་ཆ་མེད་

ཅིང་སྒོ་གྲོས་དྲི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོང་སོགས་གཡོ་སྒྱུའི་སྒོ་ནས་
ཞེ་སྒོགས་ཐོན་པ་དང་། དེང་སང་བཅུན་ཅུང་དུ་གྲགས་པ་དང་ལྷ་མཐོང་འདྲེ་མཐོང་བཤད་
པ་སོགས་པལ་ཆེར་ཀྱང་། རོ་བོ་མ་བྱིན་ལེན་དང་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་རྩུན་སོགས་ལས་
མི་འདའ་བས་བསྐྱབ་སྒོམ་འཛིག་པ་ལ་བྱུང་བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་ལྟར་གྲེས་པར་
བྱས་ནས་དུན་གྲེས་བག་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་ནི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་སྐབས་ཀྱི་འཕྲོས་
དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ནས། ད་ནི་དོ་རྩེའི་གསུང་གི་གཞུང་དངོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ།

ལུས་ཀྱི་མི་དག་བག་ཉིས་པ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ནི། གཞན་གྱི་རྩལ་བདག་གིར་
བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔྱེན། མཐུས་ལེན་པ་དངོས་སུ་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུ། འཇབ་ཐུས་ལེན་
པ་མ་ཆོར་བར་བརྟུ་བ། གཡོ་སྒྱུས་ལེན་པ་བྲེ་སྤང་གི་ཚོལ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་
རྩོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྤར་ལྟར་བཞི་ཆང་བས་རྩོགས། འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས།
རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་གས་ཆེ་འབྲིང་ཅུང་གསུམ་གྱིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྟུང་། བྱུང་
བར་དུ་ཡི་དྲགས། དབང་གི་འབྲས་བུ་གལ་ཏེ་མིར་སྒྲེས་སྤྱིད་ན་ཡང་། འཕྱོར་པ་ཅུང་ཞིང་
རྟུ་འཕྲོག་མང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། བག་ཆགས་ངན་པ་
ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་དགའ་བར་
འགྱུར་རོ། །

ལུས་ཀྱི་མི་དག་བག་སུམ་པ་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་ངོ་བོ་ནི། འདོད་པའི་
ཡུལ་རང་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་གཡེམ་པ་ཞིག་ཡིན། དཔྱེན། རྒྱལ་པོས་བསྐྱུང་བ་
རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ལ་འབངས་ཀྱིས་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བའམ། བྱིས་ས་བཅས་པས་སྤྱད་དུ་
མི་རུང་བ་ལྟ་བུའོ། །པ་མས་བསྐྱུང་བ་ནི། རྒྱ་གར་པ་བབ་ཅོལ་དུ་སྤྱད་དུ་མེད་དེ། ཕོ་ཕོ་
བྱིས་དུ་མ་བསྐྱུན་གྱི་བར་ལ་པ་མས་བསྐྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱད་པའོ། །མི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུང་
བ་ཞེས། མ་སྤྱིང་ལ་སོགས་པ་ངོ་ཆ་བའི་གནས་ལ་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བའོ། །ལྷ་ཆོས་ཀྱིས་

བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ཞེས། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཉམ་པ། འདུལ་བྲིམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡིན།
བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲོགས་ལའང་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བའི་སྐབས་ཡོད་དེ། དུས་མི་རུང་
བ་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་མི་རུང་། གནས་དཀོན་མཆོག་གི་དྲེན་སོགས་ཀྱི་སྤྱན་རླུང་མི་རུང་།
ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བྱོལ་སོང་གི་སྤྱད་རྒྱལ་སོགས་མི་རུང་ངོ་། །རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་
རླུང་ལྷུང་བཞི་ཆང་བས་རྫོགས། འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་
ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲེས། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐོབ་སྤྱིད་ན་ཡང་བྱོལ་བྱས་འཐབ་འདོད་པ་ལ་སོགས་
པར་འགྱུར། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཆོ་རབས་སུ་ཡང་བདག་གི་མཆིས་འབྲང་སྟོང་རིང་
ཞིང་ལོག་པ་སྤྱོད་ཆོགས་བྱེད། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་བག་ཆགས་ངན་པས་འདོད་ལོག་ལ་
དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དག་གི་མི་དགོ་བ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་རྩུན་དུ་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། དངོས་པོའི་
ཆོས་ལ་མི་གནས་པ་ལ་དེར་དག་གི་བརྗོད་པ། དབྱེན། ཡན་གཞོན་མེད་པའི་རྩུན་ཆན་
པོས་རྩུན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཡན་གཞོན་ཡོད་པའི་རྩུན་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡན་གཅིག་ལ་གཞོན་
པའི་རྩུན་དང་། མི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་རྩུན་ཞེས་ཏེ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་མངོན་པར་གཤམ་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
རླུང་ལྷུང་བཞི་ཆང་བས་རྫོགས། འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་
སོང་གསུམ་དུ་ལྟུང་། དབང་གི་འབྲས་བུ་གལ་ཏེ་མིར་སྒྲེས་ན་ཡང་དག་མི་བཅན་པར་
འགྱུར། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོ་རབས་སུ་ཡང་རྩུན་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །

དག་གི་མི་དགོ་བ་གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། གཞན་གྱི་མཛའ་བོ་དབྱེ་བ་ཞིག་ཡིན།
དབྱེན། བཅན་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་སྟེ་ངོས་ནས་ཆོལ་བ་དང་། གཞོགས་སྤྱོད་ལྷུང་རྒྱས་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱོག་སྤྱོད་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལ་སོ་སོར་རྒྱོག་པ་རྣམས་ཡིན། ཡན་ལག་རླུང་དང་འདྲ།
འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྟུང་། དབང་གི་འབྲས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་ཁྲིད་གི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

བུ་ནི། མི་ལུས་ཐོབ་སྲིད་ན་ཡང་། མཛའ་བོ་ཉུང་བ་དང་། འཐབ་བླ་མང་བ་དང་། རྟག་
ཏུ་གྱུང་སྒྲ་མང་། ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་། དོན་མེད་པར་འགྱུར། རྒྱ་མཐུན་ཆེ་རབས་
སུ་ཕྱ་མ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །

ངག་གི་མི་དགོ་བ་གསུམ་པ་ཆོག་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ནི། དལ་བ་ཆུད་གསོན་པ་ཞིག་
ཡིན། དབྱེན། མི་དཔོན་དང་། རྒྱུད་སྡེ་དང་། བྲེ་མོའི་གཏམ་མོ། །ཡན་ལག་སྒྲར་ལྟར་
བཞིས་ཚོགས། འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲེ།
དབང་གི་འབྲས་བུ་མིར་སྒྲེ་སྲིད་ན་ཡང་ཆོག་མི་བཅུན་པ་དང་། སྒྲོད་ཆོག་ཅན་དང་། འབྱུང་
བར་འགྱུར། རྒྱ་མཐུན་ཆེ་རབས་སུ་བཀྱལ་བ་སྒྲ་བ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །

ངག་གི་མི་དགོ་བ་བཞི་པ་ཆོག་རྩུབ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། གཞན་གྱི་ཞེ་གཅོད་པའི་ངག་དབྱེན།
ངོར་མཚང་འབྱུ་བ། བརྒྱད་དེ་ཞེ་གཅོད་པ། རྒྱལ་ཏུ་ཞེ་གཅོད་པ་རྣམས་ཡིན། ཡན་ལག་
བཞིས་ཚོགས། འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྒྲིན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲེ། དབང་གི་འབྲས་
བུ་མིར་སྒྲེ་ན་ཡང་། ཅི་སྒྲས་གཞན་གྱི་ཞེ་གཅོད་ལ་འཕྲོག་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཞེ་གཅོད་དུ་འོང་།
རྒྱ་མཐུན་འབྲས་བུ་ཆོག་རྩུབ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་གྱི་མི་དགོ་བ་ལ་གསུམ་སྒྲེ། དང་པོ་བརྒྱབ་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཐུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ལ་ཆགས་པ། དབྱེན། བདག་གི་ལ་ཡོད་པ་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བ། གཞན་གྱི་
དེ་བདག་གི་དབང་དུ་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བདག་པོ་མེད་པའི་སྐྱོལ་གི་གཏེར་
ཉལ། ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡིན། ཡན་ལག་བཞིས་ཡིད་གྱི་གསུམ་པོའི་གཞི་
བསམ་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་གི་བྱི་མ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ཕྱོག་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་དབྱེད་སྒྲུབ་མོ། །མཆན། ཚོགས།
རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ། དབང་གི་འབྲས་བུ་མིར་སྒྲེ་ན་ཡང་རྟག་ཏུ་ཡུལ་
ངན་པ་བཀྱས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར། རྒྱ་མཐུན་ཆེ་རབས་སུ་བརྒྱབ་སེམས་
ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞོན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། གཞན་ལ་བསམ་ངན་འཆང་བ། དབྱེན་ཞེ་སྒང་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བ། འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་ཆ་ལས་བྱུང་བ། ཐུག་དོག་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཡིན། ཡན་ལག་བཞིས་ཇོགས། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲི། དབང་གི་འབྲས་བུ་མིར་སྒྲི་སྒྲིད་ན་ཡང་། ཉེས་པ་མེད་པར་གཞན་ཞེ་སྒང་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་དག་མང་ཁ་མཆུ་མང་བར་འགྲུར། རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུ་གཞོན་སེམས་ཅན་དུ་འགྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ངོ་བོ་ནི། བདེན་པའི་དོན་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ། དབྱེན་། སྒྲོ་སྒྲུར་འདོགས་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ལྟར་ཏྲག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་དང་། བྱིད་བྱ་ཡི་དགའ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན། ཡན་ལག་བཞིས་ཇོགས། རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲི། དབང་གི་འབྲས་བུ་མིར་སྒྲི་སྒྲིད་ན་ཡང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་གླ་གློ་ལ་སོགས་པ་དགོན་མཆོག་གི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་སར་སྒྲི། རྒྱུ་མཐུན་ལོག་པར་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིན་གཞི་ལ་འབྲས་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་དགའ་བར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་དགོ་བ་བཅུ་པོ་འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་པ། ལྟ་མི་དལ་འབྱོར་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སྤྲངས་ཤིག དེ་ལྟ་བུའི་མི་དགོ་བ་བཅུ་པོ་ལ། སྟོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། སྒྲིར་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་། ཞེ་སྒང་གི་སྒྲོ་ནས་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྤྲད་ན་དཔྱལ་བ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡི་དྲགས། གཏི་མུག་གིས་སྤྲད་ན་དུད་འགྲོར་སྒྲིའོ། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དེ། ཡུལ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྤྲད་པས་དཔྱལ་བ། ཡུལ་ཐ་མལ་པ་པལ་ལ་ཡི་དྲགས། ཡུལ་དམན་པས་དུད་འགྲོར་སྒྲི་བར་འགྲུར་རོ། །གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མང་དུ་སྤྲད་ན་དཔྱལ་བ། ལན་འགར་སྤྲད་ན་ཡི་དྲགས། ལན་རེ་ཙམ་གྱིས་དུད་འགྲོར་སྒྲི་བར་ཡང་གཞུང་གཞན་ནས་གསུངས་སོ། །མཆན། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོག་གཞོན་པའི་ནང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོག་དང་ཕྱལ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་བེད་ད།

བའི་སྒྲིག་པ་རྣམ་སྒྲིན་ཆེ། མ་བྱེན་པར་ལེན་པའི་ནང་ནས་དགོན་མཆོག་གི་དགོར་ལ་རྒྱ་
བ་སྒྲིག་ཆེ། འདོད་ལོག་གི་ནང་ནས་དག་བཅོམ་མ་ལ་སྤྱད་ན་སྒྲིག་ཆེ། རྩུན་གྱི་ནང་ནས་
སྤྱ་མ་དང་དག་འདུན་མཆོད་པར་འོས་པའི་མགོ་བསྐྱར་བ་སྒྲིག་ཆེ། སྤྱ་མའི་ནང་ནས་དག་
འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་བ་སྒྲིག་ཆེ། ཆོག་རྒྱལ་གྱི་ནང་ནས་དག་འདུན་ལ་མི་སྟན་པར་བརྗོད་
བ་སྒྲིག་ཆེ། དག་འབྱུལ་གྱི་ནང་ནས་དག་སྤྱོད་བསམ་གཏན་གཉིས་མེད་གྱི་དོན་སྒྲིམ་པའི་
སྤྱོད་ཀྱུ་གས་བ་སྒྲིག་ཆེ། བརྒྱབ་སེམས་གྱི་ནང་ནས་དགོན་མཆོག་གི་འོར་ལ་བརྒྱབས་བ་
སྒྲིག་ཆེ། གཞོད་སེམས་གྱི་ནང་ནས་མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་ཤོམ་བ་སྒྲིག་ཆེ། ལོག་ལྟའི་ནང་
ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་བ་སྒྲིག་ཆེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲིག་ལ་བབས་ཀྱང་
མི་རུང་། སྤྱིར་བསྟན་ན་མི་དག་བ་བཅུ་ཉིད་ལ་ཡང་བྱུང་ཡོད་དེ། སྒྲིག་གཅོད་པ། སྤྱ་མ།
ཆོག་རྒྱལ། གཞོད་སེམས་བཞིས་དམུལ་བ། འདོད་ལོག་ མ་བྱེན་པར་ལེན་པ། བརྒྱབ་
སེམས་གསུམ་གྱིས་ཡི་དྲགས། རྩུན། དག་འབྱུལ། ལོག་ལྟ་གསུམ་གྱིས་དུད་འགོར་སྒྲེའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་དག་བཅུའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཉིད་
ངལ་གསོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཀུ་རུ་རིན་པོ་ཆའི་དོ་རྩེའི་གསུང་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩུ་བ་ལས། མཐོ་རིས་འཕེན་པ་དག་བའི་ལས་བཅུ་ཡང་། །མི་དག་བཅུ་
སྤྱོད་སེམས་པ་དག་བ་སྒྲི། སྒྲིག་མི་གཅོད་དང་མ་བྱེན་ལེན་པ་སྤངས། །ལོག་པར་མི་གཡེམ་
རྩུན་དང་སྤྱ་མ་སྤངས། །དག་འབྱུལ་ཆོག་རྒྱལ་མི་སྤྱོད་བརྒྱབ་སེམས་མེད། །གཞོད་སེམས་ལོག་
ལྟ་རིང་དུ་སྤངས་པ་སྒྲི། །ཞེས་པས། མི་དག་བ་བཅུ་ལས་ལོག་ཅམ་གྱིས་དག་བ་བཅུར་
མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་བསྐྱམས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མི་དག་བ་བཅུ་སྤྱོད་བའི་སེམས་
ནི་དག་བ་བཅུའི་དོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིག་གཅོད་པ་སྤངས་
པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་བཅུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲིག་གཅོད་སོགས་ལས་ལོག་ཅམ་

གྱིས་ནི། དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་། རྒྱུད་བསྐྱམས་པ་མེད་ན་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་མི་འབྱུང་ཞིང་དགེ་བཅུ་མཚན་ཉིད་པར་མི་འགྱུར་བས། གང་ཟག་གམ་
 ཏེན་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲར་རང་གི་ཁས་བླངས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་བསྐྱམས་
 པར་བྱེད་པ་ཉིད་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རོ་བོས་མཛད་པའི་ལས་རྣམས་འབྱེད་ལས། མཛོན་པར་
 མཐོ་བ་མཐོ་རིས་ལྟ་དང་མི། བློ་བ་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཡིན། ཁྱེད་གསུངས་
 པས། མཛོན་ན་དགེ་བཅུའི་ངོ་བོ་ནི། གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་བོ་དངོས་དང་དེའི་
 ཕྱོགས་གཏོགས་བཅས་སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉེས་སྒྲོང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་
 བྱིས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོང་འཇུག་ལས། སྒྲོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་
 པ་ལ། ཚུལ་བྱིས་པ་རོལ་ཕྱིན་རྫོགས་བཤད། ཁྱེད་སོ། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞི་ལས།
 རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། དལ་གསོ་ལས་ཚུང་དུས་མི་དང་འབྲིང་གིས་འདོད་པའི་ལྟ། །
 ཆེན་བོས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཏིང་འཛིན་འབྱེལ། གོང་མའི་ཁམས་གཉིས་བདེ་
 བ་འཛིན་པར་བྱེད། འབྲས་བུ་བཞི་སྟེ་སྒྲར་གྱི་བསྒྲོག་པའི་དཔེས། དགེ་བཅུའི་འབྲས་
 བུ་མཐོ་རིས་ཤེས་པར་བྱ། ཁྱེད་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དུ་སྒྲུད་པས་འདོད་
 པའི་མི་དང་ལྟར་སྒྲེ་ལ། ཆེན་བོ་ཏིང་འཛིན་དང་འབྱེལ་བས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སྒྲེ་སྒྲེ་
 མཐོ་རིས་མཛོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་། དན་སོང་གི་སྒྲོ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། རིན་
 ཆེན་བྱེད་པ་ལས། ཆོས་འདིས་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དང་། འདྲེ་འགྲོ་དག་ལས་རྣམས་གྲོལ་
 ཞིང་། འལྟ་དང་མི་ཡི་ནང་དག་ཏུ། བདེ་དཔལ་རྒྱལ་སྤྱོད་རྒྱས་པ་ཐོབ། ཁམས་གཏན་ཆད་
 མེད་གཟུགས་མེད་ནི། ཆོངས་སོགས་བདེ་བ་སྒྲོང་བར་བྱེད། ཁྱེད་སོ། དེ་ཉིད་ཐབས་
 ཤེས་ཕྱོགས་གཙོག་པའམ་ཐབས་ཤེས་བླ་ན་མེད་པས་ཟིན་ན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་རུང་
 དེའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།
 ཅུ་བར། རྒྱུ་མཐུན་བྱེད་པས་རང་གིས་དགེ་ལ་གཞིལ། སྒྲོང་བས་ཆེ་རིང་བ་དང་ལོངས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

སྒྱུད་ཆེ། །མཐུན་པའི་བྱིམ་ཐབ་དག་ལྷ་མེད་པ་དང་། །སྐར་བ་མི་འབྱུང་ཕན་ཚུན་མཛེས་
བཤེས་བཞིན། །ཆོག་བཟུང་འོས་དང་ཀུན་གྱི་རྣ་བར་སྟན། །ཆོག་ཤེས་བྱམས་ལྡན་ལྷ་བ་
བཟང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདི་ལ་གཉིས། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི་ཆོ་རབས་གར་
སྐྱེས་ཀྱང་ངང་གིས་དགོ་བཅུའི་ལས་ལ་སྒོ་ཞིང་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྱུང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི།
སྒོག་གཙོད་པ་སྤངས་པས་ཆོ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་པས་
ལོངས་སྒྱུད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། །འདོད་ལོག་སྤངས་པས་མཐུན་པའི་བྱིམ་ཐབ་མཛེས་
གིང་དག་ལྷ་མེད་པ་དང་། །རྩན་སྤངས་པས་ཀུན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་།
ཕྱ་མ་སྤངས་པས་ལོའོར་གཡོག་མཐུན་ཅིང་མཆོག་ཏུ་གྱུས་པ་དང་། །ཆོག་རྒྱལ་སྤངས་པས་
རྣ་བར་སྟན་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་། །དག་འབྱུལ་སྤངས་པས་ཆོག་བཟུང་བར་འོས་གིང་ཆད་
མར་བྱེད་པ་དང་། །བརྒྱལ་སེམས་སྤངས་པས་རེ་བ་འགྱུར་པ་དང་། །གནོད་སེམས་སྤངས་
པས་འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། །ལོག་ལྷ་སྤངས་པས་ལྷ་བ་བཟང་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་
གི་འབྲས་བུ་ནི། །དེ་ཉིད་ལས། །དབང་གིས་ཡུལ་བཟང་གཟི་བརྒྱུད་ཐུན་སུམ་ཆོགས། །
བཟང་བཏུང་སྟན་སོགས་འཇུག་མཐུ་ཆེ་ཞིང་། །སྤྱོད་གས་གཙོད་སྟན་སོགས་དྲི་ཞིམ་ངད་དང་
ལྡན། །གཞན་གྱིས་མི་བསྐྱུ་འཛིགས་བྲལ་གནོད་འཆོ་མེད། །སྐྱེད་གྲུ་མཐུན་དང་རེག་ན་
མཆོག་ཏུ་བདེ། །དུས་ཀྱི་རྩེས་འགོ་ལོགས་སྒྲིན་འབྲས་བུས་ཐུག། །ས་སྤྱོད་གས་མཉམ་ལ་
མཆོ་བསིལ་རྩིང་བུས་བརྒྱན། །མེ་ཏོག་འབྲས་མང་བཟང་དགྲུ་འཕེལ་བ་མཐོང་། །ལོ་འབྲས་
སྟན་སོགས་རོ་མཆོག་བདེའ་བ་དང་། །འབྱུང་ཁུངས་བཟང་ཞིང་དཔུང་གཉིན་ལྡན་པར་
སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལ་སྒོག་གཙོད་པ་སྤངས་པས་ནི་ཡུལ་བཟང་ལ་ཉམས་དགའ་
བར་སྐྱེའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་པས་བཟང་བཏུང་འཇུག་ཞིང་རོ་བྱོ་བ་དང་སྟན་
མཐུ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤངས་པས། །ས་སྤྱོད་གས་གཙོད་ལ་
སྒོས་ཀྱི་ངད་དང་ལྡན་པའི་སྟན་གིང་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །བརྩན་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པས་ཡུལ་སྤྱོད་གས་

གང་ན་དག་དང་ཆོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་འཚེ་མེད་ཅིང་མི་སྲུ་བར་སྒྲེའོ། །ཕྱ་མ་སྤངས་
པས་གང་ན་སྒྲེ་དགུ་མཐུན་ཅིང་ས་ཕྱོགས་རྫོགས་གསེག་དང་ཆོར་མ་ཉུང་སར་སྒྲེའོ། །ཆོག་རྩལ་
མོ་སྤངས་པས་དུས་ཆོག་ས་མེ་ལོག་ཅིང་མེ་ཏྲོག་དང་འབྲས་བུ་དུས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲེའོ། །
བཀྲལ་བ་སྤངས་པས་ས་ཕྱོགས་ཐད་ཀ་མ་ཉམ་ལ་མཚོ་དང་རྫིང་བུ་བརྒྱན་སར་སྒྲེའོ། །བརྒྱལ་
སེམས་སྤངས་པས་ས་ཕྱོགས་མེ་ཏྲོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ལོ་ཐོག་བཟང་དགུ་འཕེལ་
བར་མཐོང་བར་སྒྲེའོ། །གནོད་སེམས་སྤངས་པས་ལོ་མ་དང་འབྲས་བུའི་སྤོང་པོ་མང་ཞིང་
རོ་ཞིམ་པར་སྒྲེའོ། །ལོག་པར་ལྷ་བ་སྤངས་པས་འབྲུ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་
ཁུངས་བཟང་ཞིང་། མགོན་སྐུབས་དང་དཔུང་གཉེན་སུན་སུམ་ཆོག་ས་པར་སྒྲེའོ། །ཞིས་དགོ་
བ་བཅུ་བརྒྱན་པའི་མདོ་ལས་བརྒྱན་ཏོ། །སྒྲིས་བུ་བྱེད་འབྲས་ནི། འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་
དང་མ་འཕྲད་ན་དགོ་བ་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཏོ། །གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲིས་བུ་བྱེད་བ་དགོ་ལས་དགོ་འཕེལ་བས། །ལོགས་དགུའི་བསམ་
པ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡིན། །ཞིས་སོ། །མདོར་ན་མཛེངས་སྒྲུན་ལས། དགོ་བ་རྒྱུང་དུ་དག་
ལ་ཡང་། །མི་པན་སྒྲུམ་དུ་བརྒྱས་མི་བྱ། །ཁུ་ཡི་ཐིགས་པ་བསགས་པ་ཡིས། །སྒྲོད་ཆེན་རིམ་
གྱིས་གང་བར་འགྱུར། །ཞིས་གསུངས་པས་དགོ་བ་རྒྱུང་དུ་ནས་ལག་ཏུ་ཅི་ལོན་དུ་བརྩོན་
པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བར་བསྐྱར་བ་གལ་ཆེ་བས།
དེ་ནི་དགོ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ནས་ཞི་བ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཐོབ་པར་
བྱ་སྒྲུམ་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས། རང་སངས་རྒྱས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐར་བ་
གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ད་རིས་འདིར་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པར་འདོད་པས་དགོ་བ་བཅུ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། ཞི་
ལྷག་གཉིས་དང་། ཆོད་མེད་བཞི་དང་། ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་སེམས་བསྒྲེད། དངོས་གཞི་བདེན་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ཡུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པ་རྗེས་བྱུང་རྒྱུ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་སྐད་ཅིག་
ཀྱང་མི་དལ་བར་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཚོགས་མ་རྗེས་ན་སངས་རྒྱུ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་
དུ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བས་ཉམས་སུ་བྱུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྐྱ་མ་ལས། གང་
ཞིག་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་འབྱས། །ཐར་པ་དམ་པའི་འདུག་དོགས་ཆེན་པོ་སྟེ། །
དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ནམ་ཡང་ཡོད་མིན་པས། །དགོ་ཆོས་སྒྲིན་གཙང་ཆར་བསིལ་སྒྲུང་བར་
མཛོད་། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོར་དགོ་བ་ཆོས་སྒྲུང་གི་རྒྱལ་བེམས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐུན་གྲོགས་
སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་ཏེ། དམར་བྱིད་ལས། དགོ་བ་བཅུ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། རོ་བོ་ནི།
མདོན་མཐོ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དག་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ཆོག་ནི། དལ་
འབྱོར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྦྱུང་ན། ཡིད་ལ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟོར་
བར་བྱེད་པས་ན་དགོ་བ་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན། མི་དགོ་བ་བཅུ་ལས་ལོག་པའི་དགོ་བ་སྟེ།
སྒོག་འདོན་བྱ་བ་དང་། སྒྲིན་པ་རྒྱ་ཆེན་གཏོང་བ་དང་། ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་གནས་པ་
དང་། བདེན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། འཐབ་པ་རྣམས་སྐྱམ་པ་དང་། ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བར་སྐྱབ་པ་དང་།
གསོང་བོར་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པར་
བྱ་བ་དང་། ལས་འབྲས་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་
རྒྱུད་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་གྲོགས་ལ་བཅུ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་། རོ་
ཆ་ཤེས་ཤིང་བྲེལ་ཡོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱན་པོ་མི་འབྱེད་ཅིང་རྩོད་པ་མེད་པ་དང་།
བྲོམ་འདུས་པ་ལ་མི་བཟླ་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་བག་ཡོད་པར་སྦྱུང་བ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་།
སྒྲིག་པའི་གྲོགས་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྦྱུངས་པ་དང་། བྱུང་
བར་དུ་འཐགས་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲེ་མཆོད་ལུ་བཞི་སྒྲོམ་པའོ། །འབྲས་བུ་
ནི། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་མིར་སྟེ། ཚངས་པ་བཞིན་དུ་དབྱངས་སྟོན། བརྒྱ་བྱེན་བཞིན་

དུ་གཟུགས་བཟང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པར་
འགྲུལ་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ཐོས་པ་འཛིན་ཅིང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། སངས་
རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་འཕྲད་པར་འགྲུལ་བ་དང་། མཐར་ཐུང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་
འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་འགྲུལ་རོ། །རྒྱམ་ཐུན་འབྲས་བུ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དགོ་བ་བཅུ་
སྟངས་ཞིང་དགོ་བ་ལ་བརྩོན་པར་འགྲུལ་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ས་མཚམས་དང་རྣམ་གྲངས་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་དམ་པའི་
ཆོས་མངོན་པ་སོགས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ནའང་། འདིར་བརྒྱའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་གཞུང་
གི་དངོས་བསྟན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

ས་མཚམས་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་བདུན་གསུངས་པ་ལས།
དང་པོ་ནི། རོན་གྱི་དགོ་བ་གནས་ལུགས་འདུས་མ་བྱས། རོན་གྱི་མི་དགོ་བ་འདུས་བྱས་
འཁོར་བའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་
ཐུག་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཆོས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་
ཅད་ཉེ་བར་ཞིབས་མཆོག་ཏུ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་
གྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་གཞུང་
ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟོན་གྱི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་
འདི་ཉིགས་པའི་ཐབས་སམ་ཉེར་ལེན་དུ་འགྲུལ་བའི་སྤྱིར་རོན་དམ་པའི་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ།
ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་དགོ། ཉིག་གོ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་
ཡུལ་མིན། ཞེས་དང་། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
སྟོང་པོ་དགོ། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཀྱང་། རོན་
དམ་པའི་དགོ་བ་གང་ཞེན། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུས་བྱས་འཁོར་
བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་རོན་དང་སྟོན་དང་

བསྐྱེད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བྱིར་མི་དག་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དག་བ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས། རང་བཞིན་གྱིས་མི་དག་བ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྟོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་ཐོག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པ་སྟེ་ངོ་བོ་དུག་གསུམ་མེད་པའི་དག་བཤོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་གུན་རྟོག་ལ་རྟོན་ཅིང་མི་དག་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པས་མི་དག་བཤོ། །དེ་ཡང་གོང་མ་གཉིས་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། བྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བཤོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཤིས་གྱི་དག་བ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ། གཤིས་གྱི་མི་དག་བ་མ་རིག་པཤོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པས་འདུ་བྱེད་འཁོར་བའི་ཆོས་གུན་གྱི་གཉོན་པོ་བྱེད་པས་དག་བ་དང་། མ་རིག་པ་ནི་སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་གུན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་པས་མི་དག་བཤོ། །འདི་ནི་སྤྱིད་པའི་དངོས་གཉོན་དང་དངོས་རྒྱ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་དབྱེ་བཤོ། །

བཞི་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དག་བ་སྒྲོ་ལས་འདས་པ། ཡང་དག་པའི་མི་དག་བ་ཡིད་གྱིས་བསྐྱེད་པཤོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པ་ནི་སྒྲོ་རྟོག་མཚན་མའི་ཞེན་ཡུལ་ལས་འདས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོའི་སྟེང་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་དག་བའི་ཆོས་གྱིས་དབེན་པས་ན་དག་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་ཅན་གྱི་གུན་རྫོབ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་དྲི་མ་སྒྲོ་བུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་དག་བ་སྟེ། སྟེང་འཇུག་ལས། དོན་དམ་སྒྲོ་ཡི་སྟེང་ཡུལ་མིན། །སྒྲོ་ནི་གུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅིས་སོ། །འདི་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་དང་གནས་སྒྲུང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དབང་གིས་བྱེ་བཤོ། །

ལྷ་པ་ནི། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་མུང་འདས་ཏེ་དགོ་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་འཁོར་བ་སྟེ་མི་དགོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། སྒྲོ་བ་དྲགས་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཅི་ཡང་ཡིད་(ལ་ཁམས་ཀྱི་)མི་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །དགོ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དགོ་བ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་འཁོར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་དགོ་བ་སྟེ། སྒྲོ་བ་དྲགས་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས། རྣམ་པར་རྟོག་ལས་མ་གཏོགས་པ། །འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་གང་ཡང་མེད། །རྣམ་རྟོག་དེ་དང་བྲལ་བས་ནས། །ཁྱེད་ནི་རབ་རྒྱ་མུང་ན་འདས། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་འཁོར་བའི་ཀྱན་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་དབྱེ་བའོ། །

དུག་པ་ནི། དུག་གསུམ་སྤྲོ་མོས་སྤྲགས་པའི་དགོ་བས་མཐོ་རིས་གསུམ། དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྤྲིག་པས་ངན་སོང་གསུམ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བདག་རྒྱ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཟག་བཅས་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགོ་དང་། དུག་གསུམ་མཛོན་གྱུར་གྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ངན་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་མི་དགོ་བས་ངན་སོང་དུ་འཕྱེན་པ་སྟེ། ཞིབ་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཟག་བཅས་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་དངོས་ཀྱིས་དབྱེ་བའོ། །

བདུན་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དགོ་བས་མི་གནས་པའི་མུང་འདས། ཐབས་ཤེས་ཅི་རིགས་པའི་དགོ་བས་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མུང་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཐབས་ཤེས་སྤྲོ་བ་མེད་པས་ཟེན་པའི་དགོ་བས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཟེན་པའི་དགོ་བས་ཞིབ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཉན་རང་གི་འབྲས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོར་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

ལུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་རུང་གིས་
དགོ་པའི་རྩ་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལའང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྒྲིར་བསྟན་
པ་ནི། གཅིག་ཏུ་དཀར་པའི་ལས། གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས། འདྲེས་མའི་ལས་ཏེ་གསུམ་
མོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་དཀར་པའི་ལས་དགོ་
བ་ཁམས་གོང་མའི་བདེ་བ་མྱོང་བྱེད་བསམ་གཏན་གྱི་ས་ལ་བརྟེན་པ། གཅིག་ཏུ་གནག་པ་
འདོད་པར་སྟག་བསྟལ་འབའ་ཞིག་སྒྲིང་བྱེད་མི་དགོ་བ། འདྲེས་མ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
ལ་བདེ་སྟག་སྟེལ་མར་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཏེ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་དཀར་ནག་འདྲེས་པ་མིན་
ཀྱང་ལས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་རྒྱལ་ལམ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་
བཞག་པའོ། །འདིའི་སྟངས་ཏུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དཀར་ནག་དེ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་
པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་བཞིན་ཆོས་མཛོན་པ་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། བསམ་སྒྲིར་གྱི་བྱེད་པར་ལས། བསམ་པ་དཀར་ལ་སྒྲིར་བ་གནག་པ་དང་།
བསམ་པ་ནག་ལ་སྒྲིར་བ་དཀར་པ་དང་། བསམ་སྒྲིར་གཉིས་ཀ་དཀར་པ་དང་། གཉིས་
ཀ་ནག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བསམ་པ་དཀར་ལ་སྒྲིར་བ་གནག་པ། དེད་དཔོན་
སྟངས་ཅན་གྱིས་མིན་ག་མདུང་གིང་ཅན་བསད་པ་ལྟ་བུ། བསམ་པ་ནག་ལ་སྒྲིར་བ་དཀར་པ་
གཞན་གསོད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཀུར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་དཀར་བསད་ས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་གཞན་སྟོག་སྟོབ་ {སྟོབས་འདིའི་རིགས་འདི་ལྟར་ཞུས།} པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ནག་པ་སྒྲ་སེམས་ཀྱིས་
མཆོན་བསྟན་ཏེ་བསད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་གཙོ་བོར་བསམ་པ་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་ཉིད་གཙོ་ཆེ་
པའི་དབང་གིས་དགོ་སྟེ་ཀྱང་འགྱུར་རྒྱལ་ལོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་ལུ་མྱོང་རྒྱལ་ལ་ལྟོས་ནས། མཐོང་ཆོས་འབྲས་ལུ་ཅན། སྒྲེས་ནས་མྱོང་
བྱུར་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐོང་ཆོས་མྱོང་བྱུར་ནི་ཡུལ་དགོན་

མཆོག་དང་པ་མ་སོགས་གཉིན་པོ་ལ་ཀུན་སྒྲིང་པས་མ་པ་དྲག་པོས་ལས་སྟོབས་ཆེན་བྱས་
 པ་འགའ་ཞིག་གི་འབྲས་ལུ་ཆེ་བྱི་མ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་ད་ལྟའི་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་སྒྲིན་
 པའོ། །སྒྲིས་ནས་མྱོང་གུར་ནི་སྒྲི་བ་འདིའི་འོག་ཏུ་སྒྲི་བ་གཞན་གྱི་བར་ཆེད་པར་བྱི་མའི་
 རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་སྒྲིན་གུར་གྱི་ལས་སོ། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བ་ནི། སྒྲི་བ་གསུམ་པན་
 ཆེད་གྱི་རྟེན་ལ་སྒྲིན་ངས་གྱི་ལས་རྣམས་སོ། །འདིའི་སྟེང་དུ་ལས་ཁ་ཅིག་གཉིན་པོ་སྟོབས་
 ལྡན་གྱིས་ས་བོན་རུས་མེད་དུ་བཅོམ་པ་མྱོང་བར་མ་ངས་པའི་ལས་དང་བཞིར་ཡང་གསུངས་
 ཏེ། འདི་བཞི་ནི་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲི་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་འབྲས་ལུ་སྒྲིད་རྒྱལ་ལ་ལྟོས་ནས། ལས་དཀར་རྣམ་སྒྲིན་དཀར་བ། ལས་
 བཀ་རྣམ་སྒྲིན་གནག་བ། ལས་དཀར་རྣམ་སྒྲིན་གནག་བ། ལས་བཀ་རྣམ་སྒྲིན་དཀར་
 བ། ཞེས་གསུངས་སྟེ། འདི་ལ་གཞུང་མཆན་དུ་དགོ་བ་བྱས་པས་བདེ་འགྲོར་སྒྲི་བ་ལྟ་བུ་
 ལས་དཀར་རྣམ་སྒྲིན་དཀར་བ། མི་དགོ་བ་བྱས་པས་ངན་སོང་དུ་སྒྲི་བ་ལྟ་བུ་ལས་བཀ་
 རྣམ་སྒྲིན་གནག་བ། མི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཅན་ལྟ་བུ་ལས་དཀར་རྣམ་སྒྲིན་གནག་བ། ལྟའི་གྲང་པོ་
 ཆེ་རབ་བརྟན་ལྟ་བུ་ལས་བཀ་རྣམ་སྒྲིན་དཀར་བ། ཞེས་བཤད་དེ། འདི་ནི་རྣམ་སྒྲིན་དང་
 རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ལུ་བསྒྲིད་པའི་ལས་ལས་སྟེ་བའོ། །

ལྟ་བུ་འཕེན་རྫོགས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས། འཕེན་བྱེད་དགོ་ལ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱང་
 དགོ་བ། འཕེན་བྱེད་དགོ་བ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགོ་བ། འཕེན་བྱེད་ཀྱང་མི་དགོ་བ་ལ་
 རྫོགས་བྱེད་ཀྱང་མི་དགོ་བ། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བ་ལ་རྫོགས་བྱེད་དགོ་བའི་ལས་ཡོད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འཕེན་བྱེད་དགོ་བ་ལ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱང་དགོ་བ་མིའི་རྟེན་ཅན་
 ལ་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་དང་ལྟའི་རྟེན་ཅན་ལ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུ། འཕེན་བྱེད་དགོ་
 བས་མཐོ་རིས་སུ་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་རྫོགས་བ་མི་ནད་ལུ་ཅན་དང་ལྟ་
 དཔུལ་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མི་དགོ་བ་ངན་སོང་གི་རྟེན་ཅན་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དོས་དྲག་པོ་

མནར་མེད་དང་ལུས་སྤུལ་པོ་ལྟ་བུ། འཕེན་བྱེད་མི་དག་བས་ངན་སོང་དུ་འཕངས་ཀྱང་
རྩོགས་བྱེད་དག་བས་རྩོགས་པ་ཀྱུ་ལྷུག་པོའམ་ཡི་དྲགས་རྩུ་འཕྱལ་ཅན་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་
འཕེན་རྩོགས་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་དང་གང་རུང་རེ་བྱེད་པའི་ལས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཅིག་
གིས་དུ་མ་དང་། དུ་མས་དུ་མ་དང་། དུས་མས་གཅིག་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེན་
པའི་ལས་ཏེ་མུ་བཞི་འཕེན་རྩོགས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མཛེས་
སྤྱན་དང་། ལས་བརྒྱ་པ་དང་ལས་རྣམ་འབྱེད་སོགས་མདོ་སྣ་ཚོགས་ལས་གསུངས་པའི་
ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་ནི་ཁོ་
བོས་བསྐྱུས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་ཐར་ལམ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྒྲས་སོགས་ལས་ཤེས་
པར་བྱ་ཞིང་རྒྱས་པར་མདོ་སྣ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་ཉན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །མདོར་ན་རྟ་
དབྱངས་ཀྱིས། སྤྱིག་པས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །བདེའོ་འདྲེས་མས་འདྲེས་
མ་སྟེ། །ལས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན། །འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པར་བརྟག་ཅིས་དང་།
དེས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ས་བོན་ཆ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འབྲས་བུ་ཆ་བ་སྒྲིན་པར་
འགྱུར། །ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འབྲས་བུ་མངར་བ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །དཔེ་
ཟླར་བྱས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །སྤྱིག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ཆ་བ་དང་། །དཀར་པོའི་འབྲས་བུ་མངར་
བ་དག་མཁས་པའི་མིས་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར། །རྟག་ཏུ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་ནི། །སྤྱིག་
པ་རྣམ་གསུམ་མི་བྱ་ཞིང་། །གཞན་དག་བྱེད་ཀྱང་མཁས་པ་ཡིས། །རྩིས་སུ་དགའ་བར་
མི་བྱའོ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་རྣམས་ཀྱིས། །དཀར་པོ་རྣམ་གསུམ་རྟག་ཏུ་བྱ། །གང་
དག་དག་ལ་སྦྱོད་བྱེད་པ། །གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡི་རང་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡོ་རྒྱན་ཆེན་པོས།
བདག་གིས་བྱས་པའི་ལས་གཞན་ལ་མི་སྒྲིན། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བདག་ལ་མི་སྒྲིན། ལས་
མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད། བྱས་པ་རྒྱུད་མི་བླ། དཀར་ནག་གི་ལས་མི་འཆོལ་བར་གིན་ཏུ་ཕྱ་བ་
ནས་འདོར་ལེན་བྱའོ། །ཞེས་རྩིས་སུ་གདམས་པ་བཞིན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་

གིས་འཇུག་ལྷོག་ལག་ལེན་དུ་ཐེབ་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེན་།

བཞི་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མཐོང་དོན་བྲིད་
ལས། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་བདེ་སྤྱག་དང་མཐོང་མན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ལས་དག་
སྤྱི་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་གསུམ་དང་དེའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་པའང་ཐར་
པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ལས་བྱུང་པར་ཅན་སོ་སོས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལས་འདི་ནི་རི་མོ་མཁན་དང་
འདྲ་བ་གཅིག་གིས་མང་པོར་བསྐྱར་བ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་དང་འདྲ་བ།
རང་གིས་བྱས་པ་གཞན་ལ་མི་འཕོ། གཞན་གྱི་ལས་རང་ལ་མི་འཕོ་བས་ལུས་ཐ་དད་གྱི་
བདེ་སྤྱག་ལྟ་བུ། དག་སྤྱི་གསུགས་དྲག་པོས་མཐོང་རིས་དང་ངན་འགྲོར་འཕེན་པ་རྒྱལ་པོ་
དབང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ། རྒྱ་ཆེ་བས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྟ་བུ། རྣམ་པ་གྲངས་མང་བས་ཆོང་
དུས་ཀྱི་ཟོང་ལྟ་བུ། དན་ཚུན་གཅིག་ཏུ་མི་འདྲེ་བས་ཟེའོག་གི་བེར་བྱིམ་ལྟ་བུ། དཀར་ནག་
ངོ་བོ་མི་འགྲུལ་བས་ལྷུང་ལ་དང་ཀུ་སྤྱང་ལྟ་བུ། གང་ཅི་བསགས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་
ལུ་རེ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྤང་དོར་
བཅོན་པར་བྱ་དགོས་སྐམ་དུ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆོང་བས་ཉམས་སུ་སྤང་དོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་དག་གཞན་དབང་འཁོར་བའི་ཆོས་སུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱིས་བསྐྱས་
པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
སྤང་ཆ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ལས་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱག་ནི། །ལས་
རྣམས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྤྱི་ཆོགས་ལ། །དེ་ཡིས་འགྲོ་
འདི་སྤྱི་ཆོགས་བྱས། །སྤྱི་ཆོགས་རྣམ་པར་འབྱམས་ཤིང་འཇུག། ལས་ཀྱི་དྲུ་བ་འདི་ཆེན་།
ཞེས་སོ། །དག་པ་གཞན་དབང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
ཀྱང་ཆོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རང་གཟུགས་རྟེན་འབྱུང་སྤྱི་མ་ཅུ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤང་
བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་མདོར་བསྐྱས་ན། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་མདོར་བསྟུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོག་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་དང་། ཡེ་
ཤེས་སྒྲུང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཟག་མེད་དག་བ་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་
གཟུགས་བརྟན་ཡིན་ཏེ་འདི་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདྲ་མེད། །
འཛིན་རྟེན་དག་ན་གཟུགས་བརྟན་ཀུན་ཏུ་སྒྲུང་། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྒྲུང་སྤྱིད་ལོར་
འདས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་བརྟགས་
(བརྟག)མི་བཟོད་ཅིང་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་དུ་གནས་ཏེ། དལ་གསོལས། ལས་
རྣམས་བརྟགས་ན་ངོ་བོ་འགའ་མེད་ཀྱང་། །མི་ལམ་བཞིན་དུ་བདེ་སྟུག་སྒྲུ་ཆོག་མཁུ་བྱེད། །
སྒྲོས་བརྟགས་ལས་རྣམས་དངོས་པོ་མཆོན་མ་མེད། །རྒྱུ་འབྲས་མི་བསྐྱེད་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་
ཉིད། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད། །རི་ལྟར་སྒྲོད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྒྲིན། །
འདི་ནི་རི་སྒྲོད་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཡུལ། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་དེ་ཡིས་ལེགས་པར་
གསུངས། །ཞེས་དང་། དཔུ་མ་རྩ་བ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་གཏོགས་པའི། །ཆོས་
འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲོད་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པའི་གསེས་ལ་ལས་མེད་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོབ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་
ནང་འདིར་རི་སྒྲོད་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་པ་དབྱེདས་སུ་མ་དག་གི་བར་དུ་ལས་དང་ལས་
ཀྱི་འབྲས་སུ་རྟེན་མི་འཇའ་ཞིང་རྣམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱིད་དེ། ལས་བརྒྱུ་བ་ལས། ལུས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་ཡང་རྟེན་མི་ཟ། །ཆོག་མཁུ་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་
ན། །འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དུན་པ་ཉིད་བཞག་ལས། མེན་གྱང་
བར་འགྱུར་ཡང་སྤྱིད། །རྒྱུད་ནི་ཞགས་པས་ཟེན་ཡང་སྤྱིད། །ཉི་ཟླ་ཐང་ལ་ལྷུང་ཡང་སྤྱིད། །
ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་བསྐྱེད་མི་སྤྱིད། །ཅིས་དང་། དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་
ཡི་ལས་བྱས་ན། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པའདྲ་དེ་འདྲར་འགྱུར། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །
དེ་ནི་རྩུང་ཟད་འགྱུར་བ་མེད། །ཅིས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་བསགས་དུས་རྒྱུང་ཡང་དེ་ཉིད་གོང་དུ་

འཕེལ་ཏེ་འབྲས་བུ་སྤྱོད་དུས་པ་དེ་སྤྲུག་ཆེར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བས་ཕྱ་ཞིབ་ནས་འདོར་ལེན་བྱེད་
པ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཐེག་པ་ཆུང་དུ་དག་ལ་ཡང་། མི་གཞོན་སྐམ་དུ་བརྒྱས་
མི་བྱ། མི་སྤྲུག་ཆུང་དུ་དག་གིས་ཀྱང་། རྩ་སྤང་རི་ཙམ་སྤྲེག་པར་བྱེད། འདག་པ་ཆུང་དུ་
དག་ལ་ཡང་། མི་པན་སྐམ་དུ་བརྒྱས་མི་བྱ། རྒྱལ་གྱི་ཐེགས་ (ཐེག་འདི་འདི་ཐེགས་འདི་ལྟར་ལྟས།) པ་བསོག་
པ་ཡིས། སྤྱོད་ཆེན་རིམ་གྱིས་གང་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། རྒྱལ་འདི་ལྟ་སྤྱར་སྤྱུ་བ་ནི་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནའི་བྱེད་ཆོས་ལས། གཞན་སྤྱི་རྩལ་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མེད་པའི་
དོམ་ཚར་མྱོད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཏེ། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་བྱས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིན་
མ་ལས། རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཡི། ལས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་སྤྱེས། བཅོམ་ལྷན་བྱེད་
གྱིས་གང་གསུངས་པ། འདི་གཞན་བསྐྱར་བཅོས་ལས་མ་བཤད། ཅིས་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཤེས་ནས། འདག་པའི་ལས་འབྲས་རྟེན་བྱེད་
པ། རྟོག་ཚར་པས་ཀྱང་དོམ་ཚར་ཞིང་། མྱོད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་མྱོད་བྱུང་། ཞེས་སོ། །
རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་རྒྱལ་དེ་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་བྱུང་འདས་
ཐར་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་གྲེང་བ་ལས། མེད་པ་པོ་
ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། ཡོད་པ་པོ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། ཡང་དག་རི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་
ཕྱིར། རྟོག་ཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། མདོར་ན་སྤྱུ་མ་མཁན་བཟང་པོས་
ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྤྱུ་མ་ལྟ་སྤྱར་ཆོགས་བསགས་པས། སྤྱུ་མ་ལྟ་སྤྱར་སངས་རྒྱས་ཏེ། །
སྤྱུ་མ་ལྟ་སྤྱི་སེམས་ཅན་དོན། སྤྱུ་མ་ལྟ་སྤྱར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྤྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་སྤྱར་ཤེས་པའི་ངང་ནས། ཆོགས་
གཉིས་སྤྱུ་མ་ལྟ་སྤྱར་བསགས་པས། འབྲས་བུ་སྤྱུ་གཉིས་སྤྱུ་མ་ལྟ་སྤྱུ་མཛོན་དུ་མཛད་ནས།
སྤྱུ་མ་ལྟ་སྤྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ནི་དག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འགྲེལ་ཟབ་
མོའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱོད་སྤྱུ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱལ་ཏེ་དེ་ལྟ་སྤྱི་རྟེན་

འབྲེལ་གྱི་གནད་གསང་ཕྱ་བ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་
པར་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་ན་ཡང་ངན་
འགྲོའི་སྒྲོ་འཕར་གཙོད་ཅིང་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པའི་འཇུག་ངོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཆད་
དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཡང་དག་ལྷ། ཆེན་པོ་གང་ལ་ཡོད་གྱུར་པ། །
དེ་ནི་ཆོ་རབས་སྟོང་དུ་ཡང་། །ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་སྒྲིག་
སྟེང་གི་སྟོང་སྟེང་ནག་པོ་ཁ་འབྲམས་བདུད་གྱི་ལྷ་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ལས་འབྲས་
ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ནི་བདུད་གྱིས་བསྐྱུས་པས་རྣམ་སྒྲིན་ངན་འགྲོ་མུ་མཐའ་མེད་པར་འབྲམས་
གིང་ནམ་ཡང་ཐར་པའི་དུས་མི་ཡོད་སྟེ། དཔུང་བཟང་ལས། གང་ལ་ལ་དག་ལས་མེད་
ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་མེད་དེ་བྱིས་པ་རྣམས་དྲང་བའི་ཚུལ་ཙམ་དུ་བྱད་དོ་ཞེས་ཟེར་
ཞིང་མི་དག་བའི་ཆོགས་མང་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི། ཆོས་འདི་པར་ཁས་འཆེ་བ། འཇིག་
རྟེན་རྒྱུང་འཕེན་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་པ། བདུད་གྱི་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། མདོར་ན་མེད་པར་ལྷ་བ་ཉིད། །ལས་གྱི་འབྲས་སུ་མེད་ཅིས་
པ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ངན་སོང་བ། །དེ་ནི་ལོག་པར་ལྷ་ཞེས་བཤད། །ཅིས་དང་།
ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས། གང་ཞིག་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དག །མུ་སྟེགས་ཆད་པར་
ལྷ་བའི་སྒྲོ་བ་མ་སྟེ། །སྟོང་བའི་ལྷ་ལ་གདེང་ཙམ་སུས་འཆའ་བ། །ཆད་པའི་མཐར་ལུང་འོག་
ནས་འོག་དུ་འགྲོ། །ལམ་ངན་ཁྱགས་པ་དེ་དག་གནས་ངན་ལས། །ནམ་ཡང་མི་ཐར་བདེ་
འགྲོ་རིང་དུ་བྱེད། །རྒྱ་འབྲས་སྟོང་རྗེ་བསོད་ནམས་ཆོགས་འདི་དག །དྲང་དོན་བྱིས་པའི་
ཆོས་ཏེ་སངས་མི་རྒྱ། །ངེས་དོན་བྱར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྷ་སུའི་དོན། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་
རྣམས་གྱིས་སྒྲོ་མས་གིག་ལོ། །ཆད་པ་ལས་ཀྱང་ཆད་པའི་ལྷ་བ་ཙན། །དམན་པ་ལས་ཀྱང་
དམན་པའི་ལམ་ཁྱགས་དག །རྒྱ་ཉིད་བཀག་ནས་འབྲས་སུ་སྒྲུབ་པ་མཚར། །ཞེས་གསུངས།
མདོར་ན། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། །ཁ་ཅིག་གསང་སྟགས་ཡིན་པར་གསོལ་ནས་སྟོང་པ་ཅིང་

པོར་སྤྱོད་པ་འདི་གསང་སྤྲུགས་པ་མིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
གཅིས་པར་འཛིན་པ། སྤྱིང་རྩེ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། གསང་སྤྲུགས་པར་
ཁས་བླངས་ནས་ལས་མི་དགོ་བ་ལ་མི་འཛེམས་པ་འདིས་ནི་མི་བརྟུབ་པ། གསང་སྤྲུགས་
པ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ་གལ་ཆེ། སྤྱིང་རྩེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྤྱོད་ན། གསང་སྤྲུགས་
པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་ལོག་པར་འགྲོ། གསང་སྤྲུགས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡིན། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱུ་གསུམ་
ཐོབ་དགོས། སྤྱུ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་ཚོགས་གཉིས་གསོག་དགོས། ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་
ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དགོས། ལམ་བསྐྱོད་རྩོགས་བྱང་འཇུག་བསྒྲུལ་དགོས། ལར་བྱང་
རྒྱུ་གྱི་སེམས་མེད་པའི་གསང་སྤྲུགས་འདིས་ཅི་ཡང་མི་རུང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མི་རུང་།
སྤྲུགས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཟེར་ཡང་ལུག་གཅིག་ ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་མེད་ན་གོ་ལ་བས། ལྟ་བ་
ཡས་འབྲུབས་ལ་སྤྱོད་པ་མས་འཇུག་འདི་ང་ཡི་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པས། མཉམ་བཞག་ཏུ་ལྟ་བས་ལ་སྒྲོ་བ་དང་། རྩེས་
ཐོབ་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཤན་འབྱེད་པ་འདི་སྤྱི་འགྲུལ་པའི་རིང་ལུགས་སྒྲ་མེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་
དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས། དག་ཏུ་ཡང་། དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ནམ་ཡང་རྒྱད་མི་ཟ། །
རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ལམ་འདི་ལས། །འཁོར་དང་མུ་ངན་འདས་པའི་ཆོས་སུ་སྤྱང་། །
རང་བྱས་རང་ལ་སྒྲིན་པར་ངེས་ན་ཡང་། །རྒྱལ་བཞིན་འཇུག་ལྟོག་མི་རུས་བདག་ཅག་ལ། །
དགོན་མཚོག་ཀུན་འདུས་སྤྱི་མའི་ཐུགས་རྩེས་གཟིགས། །དགོ་སྤྱིག་སྤྱང་དོར་བཅིད་པར་
བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས། །ཞེས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་གདབ་ཅིང་སྒྲོ་ལ་འདྲེས་ངེས་སུ་བསྒྲུལ་བར་
བྱའོ། །འབྱོངས་པའི་ཆད་ནི་བྲམ་ཟེ་སྤྱི་མཁན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བརྟུག་
སྟེ། དགོ་སེམས་སྤྱོད་པ་ན་རྟུ་དཀར་པོ་རེ། སྤྱིག་སེམས་སྤྱོད་པ་ན་ནག་པོ་རེ་བོར་བས།
དང་པོ་རྟུ་དཀར་ལ་འབྲེལ་བྱེད་དེ་བསྒྲུལ་དེ་བསྒྲུལ་པས། བར་ཏུ་དཀར་

དེ་མེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

ནག་འདྲེས་མ་དང་། མཐར་དེུ་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས། ཚུལ་དེ་ལྟ་
བུས་གོ་མས་པར་བྱ་ཞིང་ལག་ཏུ་ཡོན་པར་བྱའོ། །

ལའོར་འདས་བདེ་སྐྱལ་ལས་ཀྱིས་སྐྱལ་བ་སྟེ། །

ལས་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བྱལ་གསུང་གཅིས་པའི་མཛོད། །

ཕྱོགས་ཙམ་གོ་ཞིང་རང་དབང་ཡོད་དུས་འདིར། །

འདུག་ལྟོག་ལག་ཡོན་མཛོད་ཅིག་གིས་ལྷན་རྒྱུས། །

ལས་རྒྱ་འབྲས་བསམ་པའི་བྱིད་ཀྱི་སྐབས་སོ། །

། བཞི་བ་ལའོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ལ་བསམས་ནས་བྱིད་པའི་ཐུན་མོགས་ལས་སྒྲོ་ལྟོག་
སྟེ་གཏན་གྱི་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའི་བྱིད་ལ་བཞི་སྟེ། ལའོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་
སྐྱར་བསམ་བ། བྱེ་བྱག་ཏུ་རིགས་དུག་སོ་སོའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་བསམ་བ། དེ་ལས་ཐར་བའི་
ཐབས་སྐབ་དགོས་པར་གདམས་བ། དེ་ལྟར་གོ་མས་པའི་ཡན་ཡོན་དང་འབྱུངས་ཚད་བསྟན་
བའོ། །དང་པོ་ནི། བདྲའི་ལམ་རིམ་ལས། ལའོར་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་
ལ། དེ་དག་ནི་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན། སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་རོ་བོ། སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་ཡོ་ལང་
ཡིན་ཏེ། ཅུ་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་བཞི་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དང་འདྲ་སྟེ་གཅིག་ག་གམ་ལ་གཅིག་འབྲེལ།
ཡན་ལག་གི་སྐྱལ་བསྐྱལ་དུག་ནི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་དང་འདྲ་སྟེ་བུད་པ་དང་སངས་པ་མེད།
ཉིང་ལག་གི་སྐྱལ་བསྐྱལ་གནམ་གྱི་སྐར་མ་དང་འདྲ་སྟེ་གྲངས་དང་ཚད་མེད། དེས་ན་གང་
དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་ཡོ་ལང་། སྐྱ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་གྲོགས་པོ། གང་
དུ་ཕྱིན་ཀྱང་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་གནས་སོ། །གང་ཡིན་ཀྱང་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་སྒྲོན་མར་འདུག་པས།
ལོ་ཀའི་ཐུན་སྐྱམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ། མ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་
བསྐྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། སྐྱལ་བསྐྱལ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དང་འདྲ་བས་གཅིག་ག་གམ་ནས་གཅིག་

འབྲེལ། རྒྱལ་གཉིས་མ་དང་འདྲ་སྟེ་བྱད་པ་དང་སངས་པ་མེད། གནམ་གྱི་སྐར་མ་དང་འདྲ་
སྟེ་གྲངས་དང་ཆད་མེད་དོ། །མདོར་ན་འདོད་པ་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ། མྱོང་བ་ལུས་ཀྱི་
སྤྲུལ་བསྐྱེལ། སྤང་བ་ཡུལ་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ། སྒོ་གསུམ་རྩོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་ཏེ། སྤྲུལ་
བསྐྱེལ་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བསམ་ཅན་ལའོར་བ་འདི་ལ་སྒོ་སྒྲིག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས། དེ་ལྟར་མི་རྟག་ཁམས་གསུམ་ལའོར་བའི་
ཆོས། །རྣམ་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་ཏེ། །སྤྲུལ་བསྐྱེལ་འགྱུར་དང་འདྲུ་བྱེད་
ཉིད་གསུམ་གྱི། །ཤོང་བྱེད་དུག་གི་འགོ་ཀུན་ཉམ་རེ་ཐག །དེ་ལྟར་མེ་ནང་གཅན་གཟན་
མི་ཆོད་ཁྱོད། །རྒྱལ་པོའི་བཙུན་རར་ཆུད་པའི་འགོ་བ་ལྟར། །སྤྲུལ་བསྐྱེལ་སྤྱི་བརྒྱད་མས་
མནར་བཞིན་དུ། །ད་དུང་ཐར་པའི་སྐྱབས་མེད་སྒྲོ་བ་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལའོར་བ་ན་བརྒྱད་མར་ལའོར་དུས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་པ་མ་གཉིན་འདུན་མཛའ་བཤེས་དང་། བར་མ་དང་།
དག་སྤང་བ་མ་བྱས་པ་མེད་ལ། རང་ཉིད་གྲོག་སྤྱར་གཅིག་ལུར་སྒྲིས་པའི་མགོ་དང་རྒྱང་
ལག་བསྐྱམས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་སྤང་པོར་བྱར་ཡོད་ན་རི་རབ་ལས་ཆེས་མཐོ་ཞིང་། དུས་པའི་
མཆི་མ་རྒྱ་མཆོ་ལས་ལྷག་ལ། འདོད་པའི་བྱིར་མགོ་དང་ཡན་ལག་བཅད་པའང་གྲངས་
མེད་ཅིང་། ཆོ་འདིར་སྤྲུག་ཅིང་འབྱོར་བ་ལའོར་དང་དབང་སྤྲུག་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་། ཤིན་སྤྱུལ་ཞིང་ཐོངས་པའི་གནས་སུ་སྒྲི་བ་ནི་མི་ལམ་གྱི་བདེ་སྦྱིད་གཉིད་སང་
ནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་ལ་རང་གཞན་ཆགས་ཤིང་སྦྱིད་པར་སྤང་ཡང་ངང་
རྒྱལ་དེ་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་གང་གིས་ཀྱང་ཅི་བྱ། འདི་ལས་བྱི་མ་རྒྱུན་རིང་བས་ཐར་
པའི་ཆོས་ལ་གནས་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་དུ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ།
མདོ་དུན་པ་ཉིས་བཞག་ལས། དག་སྦྱོང་དག་སྦྱིད་པའི་ཁམས་ལ་སྒྲོ་བར་གྱིས་ཤིག དེ་
ཅིའི་བྱིར་ཞེན། ཐོག་མ་མེད་པའི་ལའོར་བ་ན་ལའོར་བ་གང་གི་ཆོ། ཤོག་སྤྱར་དུ་སྦྱིས་ཏེ་

དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་སྒྲུབ་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀྱན་མཆོན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་ན།

དོར་བའི་ལུས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་ལུང་པོར་བྱས་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་བས་ཀྱང་
ཆེས་མཐོ་ཞིང་། དུས་པའི་མཆི་མའང་རྒྱ་མཚོ་བཞིའི་རྒྱ་བས་ལྷག་གོ། དཔུལ་བ་དང་ཡི་
དུགས་སུ་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་འཕུང་བའི་ཟངས་ཁུན་ཁོལ་མ་
དང་། བྲག་དང་། རྒྱ་སེར་དང་། རྒྱ་ག་དང་། ངར་སྒྲུབས་ཀྱང་འདི་ལྟར་གླིང་བཞི་པའི་ནང་
ནས་མཐའི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པའི་རྒྱ་ཁྲུང་ཆེན་པོ་བཞི་བས་མང་ཞིང་། འདོད་པའི་ཕྱིར་མགོ་
དང་མིག་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བཅས་པའང་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
ཀྱི་ཁམས་ན་ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་གི་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྟེད་ལས་འདས་པའི་གྲངས་
དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དགྲ་གཉེན་གནས་ལུས་སོགས་
ངེས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཡང་། བཤེས་གླིང་ལས། བ་ནི་སྤྱི་ཉིད་མ་ནི་རྒྱུད་མ་
ཉིད་། སྟེ་པོ་དགྲར་གྱུར་བ་དག་བཤེས་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སྟེད་དུ། །
འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། ཞེས་དང་། ལྷ་ངན་བསལ་བ་ལས། སྟོད་ཀྱིས་
རི་སྟེད་གཉེན་བཤེས་རྣམས། འཁོར་བའི་ནང་དུ་སྤང་པོར་བ། གཞུང་གི་བྱེ་མ་རྣམས་ལ་
ཡང་། རྟེ་སྟེད་ཅམ་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། གང་ཉིད་སྟོད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེམས་ཏེ། བཅུ་བས་
སྤྱི་ཡི་འདུ་ཤེས་པ། རྟེ་ནི་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ན། རྟེག་པར་བྱེད་ཅིང་དགྲར་འདུ་ཤེས། །
རང་གི་བཞེས་པའི་རུ་མ་ཡང་། སྟོད་ཀྱིས་འཕུང་བ་སྟེད་གཞན་ན། རྟེ་ཡི་བྲག་ཉིད་འཕུང་
བ་དང་། རྒྱལ་ནས་ག་ཡང་ཟོས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་ཆོ་འདི་ཉིད་ལའང་
དགྲ་གཉེན་བར་མའི་འགྱུར་ལྷག་མ་ངེས་ཏེ། དཔུང་བཟང་ལས། རེ་ཞིག་གཅིག་ན་དགྲ་
ཡང་མཛའ་པོར་འགྱུར། མཛའ་པོ་ཡང་ནི་དགྲར་ཡང་འགྱུར་བ་ཉིད། རྟེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་
ཀྱང་ནི་བར་མར་འགྱུར། བར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་དགྲ་པོར་འགྱུར། རྟེ་བཞིན་མཛའ་བཤེས་
འགྱུར་བར་རིགས་ནས་ནི། སྟོ་གོས་ལྷན་པ་ནམ་ཡང་ཆགས་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས། སྟོན་
ཆད་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གི་བདེ་སྒྲུག་རི་ཅམ་སྟོང་ཡང་ངོམས་པ་དང་སྟོ་སྒྲུན་མེད་པའི་

ཉེས་པའང་། སྒྲོབ་སྒྲིང་ལས། སྒྲོན་ཆད་ལན་མང་མ་སྒྲོང་སྤྱད་བསྐྱལ་དེ་ཡོད་མིན། །འགྲོ་
བར་གང་གིས་ཆོམས་གྱུར་འདོད་པ་དེ་དག་མེད། །གང་གི་ལྟར་མ་ཉལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་
མེད་ན། །འོན་ཀྱང་རི་ལྟར་ལམས་པ་ཅན་ན་ཆགས་བྲལ་མེད། །ཅེས་གསུངས། དེ་བཞིན་
དུ་ཆོ་འདིར་ཡང་འདོད་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་མང་སྟེ། རྒྱ་ཆོ་རོལ་པ་ལས། འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་མི་གཅིག་གིས་ཐོབ་ཀྱང་། །དེས་ཀྱང་ཆོག་པ་མེད་ཅིང་དུང་ཆོལ། །འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ཆོག་པ་ཅི་ཡང་མེད། །རི་ལྟར་མི་དག་ལན་ལྔ་རྒྱུ་འབྱུང་བཞིན། །ཞེས་དང་།
བྱེ་བྲག་གཟུགས་སྟགས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས། འཕགས་པ་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས། རི་དྲགས་ཉིད་ནི་སྒྲ་ཙམ་གྱིས། །རིག་པས་གྲུང་པོ་རྒྱག་པར་བྱེད། །གཟུགས་ཉིད་
གྱིས་ནི་བྱེ་ལེབ་ཀྱི་སྒྲེབ་སྟེ། །རོ་ཡིས་ཉི་མའི་རྒྱལ་པར་བརྒྱག། །ལུང་བའི་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། །འདི་
དག་རྒྱ་ནི་རེ་རེས་སོ། །སྒྲིས་བྱུང་ག་ནི་གཅིག་ལ་ཡང་། །ལྟ་བོ་འདི་དག་ཉི་མ་ལྔ་ཞིང་། །
ཉིན་མཆན་དུ་ནི་རབ་འཛོམས་ན། །བདེ་གནས་ཐོབ་པ་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།
ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་ཞིང་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་ཉེས་པའང་། བཤེས་སྒྲིང་ལས། རེ་རེ་
བདག་ཉིད་རུས་པའི་ལུང་པོ་ནི། །ལྟན་པོ་མཉམ་པ་སྟེད་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ། །མ་ཡི་ཐུག་
མཐའ་རྒྱ་ཐུག་ཆོག་གྱུ་ཙམ། །རིལ་བུར་བསྐྱངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།
ཡང་ཡང་མཐོང་མན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པའང་། བཤེས་སྒྲིང་ལས། བརྒྱ་བྱེན་འཛིག་ཏེན་
མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལུང་། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་
བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བྱན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལུང་ན་
བསལ་བ་ལས། གང་ཁྱོད་འདི་ལྟར་འཁོར་གྱུར་ཏེ། །མགོ་ལ་ལན་གྲངས་བརྒྱར་བཞེད་
པ། །དེ་ཉིད་བྱན་གྱུར་ཁྱོད་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་པས་ལན་གྲངས་བརྒྱར་ཡང་བཏགས། །འགྲོ་
བརྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་ཡིས། །སྒྲོན་ཆད་གཞན་དུ་སྒྲུང་གྱུར་ལ། །སྒྲིབ་དུན་དྲུག་སྒྲོང་བདུན་ཆོགས་
བཞིན། །ཞེས་དང་། སྒྲོང་འཇུག་ལས། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །བདེ་བ་མང་

བོ་སྤྱད་སྤྱད་ནས། །ཤི་ནས་ངན་སོང་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སྤྱུང་། །
 ཞེས་གསུངས། ཆེ་འདི་ཉིད་ལའང་འབྱོར་རྒྱུད་འདུ་འབྲལ་སྤྱ་ཆོགས་འབྱུང་བ་མདོན་སྤུམ་
 གྱིས་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ། མཐར་གཅིག་ཕུར་གྲོགས་མེད་པར་འགོ་བས་
 སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་ཉེས་པའང་། དེ་ཉིད་ལས། གསོན་ཆེ་འདི་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཉིན་དང་
 བཤེས་པ་རྣམས་སྤངས་ནས། །གཅིག་ཕུག་ཤེད་འགོ་དགོས་ན། །མཛའ་དང་མི་མཛའ་ཀུན་
 ཅི་རུང་། །ཞེས་དང་། ལུས་འདི་གཅིག་ཕུ་བྱུང་བ་ཡང་། །ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་ག་རུས་དག།
 ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འབྱེས་འབྱུར་ན། །མཛའ་བ་གཞན་ལྟ་སྤྱོས་ཅི་དགོས། །སྤྱེ་བ་གཅིག་ཕུ་
 སྤྱེ་འབྱུར་ཞིང་། །འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱལ་གཞན་མི་ལེན་ན། །
 གོགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་མ་དག་གཞན་དབང་སྤྱོད་
 བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་མཚན་
 གཞི་ཡིན་པས། སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་
 པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱིད་པ་ནི་འབྱུར་བ། སྤྱིད་པ་འདི་ནི་མི་རྟག་པ། སྤྱིད་པ་
 འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་བའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱིད་རྩེ་པད་དཀར་ལས། ལྷའི་རྒྱལ་སྤྱིད་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལགས་སོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་རྒྱ་ལགས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལྟར་སྤྱང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཕུབ་
 པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་མཐར་འབྱུར་ཞིང་འགག་པའི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 འབྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་འབྲས་ཆན་དུག་དང་འབྲེས་པ་ཟ་བ་དང་འབྲེལ།
 སྤྱེ་རྒྱ་ན་འཆི་ཆ་གྲང་བགྱིས་སྒྲིམ་མི་སྤྱག་པ་དང་འབྲུད་པ་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་དངོས་
 པོ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཏེ། སྤྱེས་ཙམ་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ངོ་བོར་སྤྱང་
 བའི་ཕྱིར། དཔེ་རིམས་ནད་དུག་པོས་གཟིར་བ་དང་འབྲས་སྟེ། ལས་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྤྱིད་
 པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་བསིལ་བའི་སྤྱལས་མེད་པས་མེ་ཡི་འོབས་ལྟ་བུའོ། །འཛིགས་གིང་

ཉམ་ང་བས་གཙན་གཟན་ཁྱོ་བོ་དང་མི་ཆོད་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐར་པའི་གོ་
སྐབས་དཀའ་བ་རྒྱལ་བོའི་བརྩོན་ར་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་
ལྟ་བུའོ། །བདེ་འགྲོའི་སྒྲིག་འཛུགས་པ་ཉལ་ཉལ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། ཟག་བཅས་ཀྱི་
ལུང་བོ་མཐའ་དག་སྤྱིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་
ངོ་བོ་དངོས་ཡིན་ཏེ། དཔེ་འབྲས་ཀྱི་ནང་ནས་མ་སྒྲིན་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་སོ་སོ་སྒྲུབ་
རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་འདི་མི་ཆོར་ཏེ། དཔེར་ན་རིམས་ནད་དྲག་པོས་ཟེན་
ཅ་ན་ལུས་ཀྱི་ན་ཆ་ཁལ་ཁལ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་མི་ཆོར་བ་དང་འདྲ་ལ། འཕགས་པ་རྒྱུ་ལས་
ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་འདི་གཟིགས་ཏེ། རིམས་ནད་ཆེར་སོས་ཅ་ན་ལུས་ཀྱི་ན་ཆ་
ཁལ་ཁལ་ཡོད་པ་ཆོར་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་གཞན་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལག་མཐིལ་
སྤྱ་ཉག་གཙུག་འདུག་པ། དེ་ནི་མིག་ཏུ་སོང་བ་ན། །མི་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱིད། །
བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱི་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་
དང་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་ལ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཆོར་
བ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུལ་བ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་
དང་། བཏང་སྒྲོམས་པ་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་པས་ཆོར་བ་ཐམས་
ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ལེགས་པར་
བརྟགས་ན། ད་ལྟ་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིག་བཅད་པ་དང་གཞན་
ནོར་འཕྲོག་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱི་མ་དཔུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོར་
ངན་སོང་གསུམ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། མི་དང་འདོད་ལྟར་འགྲུལ་བའི་སྤྱད་
བསྐྱེད་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་
ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་སྒྲིན་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ཡུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

དང་བཅས། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱང་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་འབའ་
ཞིག་སྒྲོན་མེད་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩུ་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྐྱུ་བསྐྱལ་ལ་བསམ་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་
པོ་དམུལ་བའི་སྐྱུ་བསྐྱལ་བསམ་པ་ལ་འང་ཆ་བའི་སྐྱུ་བསྐྱལ་དང་། གྲང་བའི་སྐྱུ་བསྐྱལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆ་བའི་དམུལ་བ་བརྒྱད་ནི། ཡོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས། དང་
པོ་དམུལ་བའི་འཛིག་རྟེན་ན། །ཆ་གྲང་སྐྱུ་བསྐྱལ་བསམ་མི་བྱུང་། །ཡང་སོས་ཐིག་ནག་
བསྐྱས་འཛོམས་དང་། །དུ་འབོད་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། །ཆ་བ་རབ་རྩུ་ཆ་བ་དང་། །མནར་
མེད་པ་སྟེ་ཆ་དམུལ་བརྒྱད་། །ཅིས་གསུངས་པས།

དང་པོ་ཡང་སོས་ནི། ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གཞིར་མདག་མེ་རབ་རྩུ་འབར་བའི་ཡུལ་
ཁམས་སུ་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་པ་ཀུན་འདུས་ཏེ། དག་པོ་མི་ག་པོ་གཅིག་གིས་གཅིག་
མཐོང་བ་ལྟར་ཡན་རྩུན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཆས་གསོད་
རེས་བྱས་ཏེ་གི་མ་ཐག་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་གི་སྒྲ་ནམ་མཁའ་ལ་གྲགས་པས་སོས་ཏེ།
ཡང་འཆི་ཡང་སོས་པ་ལས་མ་ཟད་བར་དུ་མྱོང་དགོས་ཏེ། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས།
ཡང་སོས་ལྷགས་ཀྱི་མདག་མེ་འབར་བའི་སྟེང་། །ཡན་རྩུན་འདུས་ནས་མཆོན་གྱིས་སྟོག་
དང་ཕྲལ། །ཡང་སོས་སྒྲ་ཡིས་སྒྲར་བཞིན་སྐྱུ་བསྐྱལ་བ། །ལས་ཟད་བར་དུ་དེ་ལྟར་མྱོང་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །
རབ་རྩུ་དྲག་བཏབ་སྐྱུ་བསྐྱལ་གང་ལགས་པ། །དེས་ནི་དམུལ་བའི་སྐྱུ་བསྐྱལ་རྒྱུང་དུ་
ལའང་། །འོལ་ཡང་མི་བཟོད་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུ་བསྐྱལ་གིན་རྩུ་མི་བཟོད་
ལོ། །བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་ནི། །རི་སྤྱིང་མི་དག་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་
སྤྱིང་སྟོག་དང་ཕྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ཆོ་ཆད་སྤྱིར་དམུལ་བ་རྣམས་གཉིན་
པོ་དྲག་པོ་སྒྲིས་པ་སོགས་སྟོ་ཐུར་དུ་འཕོ་བ་དང་། དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྣམས་པ་སོགས་

བསྐྱལ་ཆེན་དུ་མར་གནས་དགོས་པར་གསུངས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་དཀའ་
ཡང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས། མངོན་པར་མཛོད་དང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ལས་
གསུངས་པ་གོ་བསྟན་ཏེ་གོ་བདེ་བར། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་སྤྲུལ། ཆོ་ཆད་མི་ཡི་ལོ་གྲངས་ལྟ་
ལ། །རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྟ་ཡི་ཉིན་ཞག་གཅིག་། དེ་ཉིད་སུམ་ཅུ་བྷ་བ་བཅུ་གཉིས་
ལོ། །ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ཡང་སོས་ཞག་གཅིག་གོང་འཕེལ་བས། །རང་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
བཟླ་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་གྲངས་བཤད་པ། །མི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་འབུམ་
དུག་བྲིད་དང་། །སྟོང་ཐུག་གཉིས་སུ་ངོས་པར་མདོ་ལས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ནག་ནི། དཔུལ་སྤྲུང་གཤེད་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱང་
སེན་གྱི་བར་ཐེག་ནག་པོ་བཞིའམ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བཏབ་སྟེ་རལ་གྱི་དང་སོག་ལེ་
དང་སྟེ་རེ་མེ་འབར་བས་གསོག་པ་དང་ཡང་འབྱུང་ཡང་གཅོད་པས་སྤྲུལ་བསྤྲུལ་ཏེ། བཤེས་
སྤྲིང་ལས། །ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་འདྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན། །སྟེ་རེ་མེ་བཟང་སོ་རྣམས་
ཀྱིས་གཤགས། །ཞེས་སོ། །ཆོ་ཆད་ཀྱང་། དལ་གསོ་ལས། མི་ཡི་ལོ་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་ཞག་
གཅིག་སྟེ། །དེ་ཡི་ལོ་སྟོང་ཐེག་ནག་ཞག་གཅིག་ལ། །རང་ལོ་སྟོང་ཐུབ་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་།
ས་ལ་གཉིས་འབུམ་དགུ་བྲི་དུག་སྟོང་ཅུ། །བཅུ་གཉིས་བར་དུ་ཐུབ་པར་སྟོན་པས་གསུངས། །
ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱལ་འཛོམས་ནི། རི་ར་ལུག་དང་གྲང་པོ་ཆེའི་གདོང་འདྲ་བའི་བར་དུ་
ཆོགས་པ་བཅོམ་ཏེ་ཏིལ་གཏུན་དུ་ཏིལ་བརྒྱུད་པ་བཞིན་ལུས་དམར་འདག་འདག་སོང་བ་ན་
ཡང་སྤྲུལ་བཞིན་འཆོ་བས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་མ་བཟང་གྱི་བར་དུ་སྟོང་དགོས་ཏེ། །སྟོབ་སྤྲིང་ལས།
རི་དང་མཉམ་ལུག་རུ་རིང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་གཉིས། །འདུས་པའི་ཐུག་ཏུ་ལུས་ཀུན་བྱེ་
མར་སྟོག་ཅིང་འཛོམས། །ཅུང་བཟང་བསིལ་བའི་རྒྱུད་ཞིག་ལངས་པས་རྟམ་ནས་ནི། །དེ་
བཞིན་བྱེར་ཡང་ལན་བརྒྱར་ཀུན་ནས་བྱེ་མར་སྟོག་། ཅིས་དང་། བཤེས་སྤྲིང་ལས། །ཁ་ཅིག་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

ཏིལ་བཞིན་འཆིར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། །ཕྱེ་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་འཐག་པར་བགྱིད། །ཅེས་
གསུངས། ཆོ་ཆད། དལ་གསོ་ལས། མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་འཐབ་བྲལ་ཞག་གཅིག་སྟེ། །མཆོ་མའི་
ཉིས་སྟོང་བསྐྱུས་འཛོམས་ཉིན་ཞག་གཅིག །རང་ལོ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་སུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལོ། །
དེ་ཡང་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་སུམ་འབུམ། །འུག་བྱི་བརྒྱད་སྟོང་ཅུ་གཅིག་ཐུབ་པར་གསུངས། །
ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་དུ་འབོད་ནི། དེ་དག་མཐོང་བས་འཇིགས་ཏེ་ཡིབ་པའི་སྒྲུང་བ་སྒྲེས་པ་ན་ལྷགས་
ཁང་མེ་འབར་བར་རྒྱད་དེ་ཡུན་རིང་མི་ཐར་བ་དང་ཟངས་ཁུན་བསྐྱོལ་བར་འཆོད་ཅིང་
ལུས་ལ་མེ་འབར་བས་དུ་ཞིང་འོ་དོད་འབོད་པས་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཏེ། དལ་གསོ་ལས། དུ་
འབོད་འབར་བའི་མེས་འཆིག་འོ་དོད་འབོད། །ལྷགས་ཁུན་བསྐྱོལ་བར་འཆོད་པས་སྐྱུག་
བསྐྱལ་བ། །ཞེས་དང་། ཆོ་ཆད། མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དགའ་ལྡན་ཉིན་ཞག་གཅིག །དེ་ཡི་
བཞི་སྟོང་དུ་འབོད་ཞག་གཅིག་སྟེ། །རང་ལོ་བཞི་སྟོང་བར་དུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་བ། །མི་ལོ་བྱེ་བ་
ཕྱག་སུམ་ལ་གཉིས་དང་། །བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་འབུམ་བཞི་བྱི་སྟོང་དང་། །བྱེ་བ་བདུན་ཕྱག་བར་
དུ་ཐུབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་ཁང་སྒྲོམ་གཉིས་རིམ་ཆ་རྒྱབས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལས་
ཉིས་འགྱུར་གྱི་ཆེ་བའི་ནང་དུ་རྒྱུད་ནས། སྒྲོ་སྒྲ་མ་ལས་ཐར་ཡང་ཕྱི་མ་ལས་ཡུན་རིང་བར་དུ་
མི་ཐར་ཞིང་། མི་རབ་དུ་འབར་བས་བསྐྱེད་གསུང་གིང་གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་འཆོད་པར་
བྱེད་པས་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཏེ། སྒྲ་མ་ལས། འབོད་སྒྲོགས་ཆེན་པོ་ལྷགས་བྱིམ་འབར་བ་རུ། །
འབར་བའི་མེས་བསྐྱེད་གསུང་གཤིན་རྗེས་འཆོད་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཆོ་ཆད་ཀྱང་། མི་ལོ་
བརྒྱད་བརྒྱ་འབྲུལ་དགའི་ཞག་གཅིག་སྟེ། །དེ་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་དུ་འབོད་ཆེའི་ཞག་གཅིག །
རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཉིད་དུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་བ། །མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་སུམ་ལ་གསུམ་དང་། །བྱེ་བ་ཕྱག་
ལྷ་འབུམ་ལྷ་བྱི་ཉིས་སྟོང་། །འུག་ཅུ་ཅུ་ཕྱག་བར་དུ་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་ཚ་བའི་དམུལ་བ་ནི། ལྷགས་ཁང་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས། མདུང་གིས་འཕྱིགས་པ་དང་། བྱོ་ཆུ་ཁོལ་མ་ཁར་སྒྲུགས་པས་ཁོང་པ་ཆོག་པ་དང་། ལྷགས་སྒྲིག་གིས་གཞིར་གན་ཀྱི་ལ་དུ་བསྐྱེལ་ནས་ཐོ་བ་མེ་འབར་བས་དུང་བར་བྱེད་དེ། དལ་གསོ་ལས། ཚ་བ་ལྷགས་ཁང་ནང་གཞུག་མདུང་ཐུང་གིས། ཁྲུང་པ་འགོམ་ཁིང་ཐོ་བས་རབ་ཏུ་བརྒྱུང་། ། འབར་བའི་མེ་ལྷེས་ཕྱི་ནང་ཀྱན་ཏུ་བསྒྲིག་ཅིས་དང་། ཆོ་ཆད། མི་ལོ་སྟོང་དང་དུག་བརྒྱ་གཞན་འཕུལ་ཞག ། དེ་ཡི་ལོ་བྱི་དུག་སྟོང་ཚ་བའི་ཞག ། རང་ལོ་བྱི་དང་དུག་སྟོང་བར་བྱབ་པ། ། མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་ས་ཡ་བརྒྱད་དང་། ། བཞི་འབུམ་དང་ནི་བྱེ་བ་ཕྱག་བྱིག་ཕྱག ། དུག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སྟེད་མཆིས་སོ། ། ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་རབ་ཏུ་ཚ་བ་ནི། ལྷགས་ཁང་ནིས་རིམ་ཕྱི་ནང་དུ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་བསྒྲིག་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་གྱིང་རྩེ་གསུམ་པ་མེ་འབར་བ་རྒྱང་མཐིལ་གཞིས་འཕྲོངས་དང་གསུམ་ལ་བཅུགས་ནས་སྒྱི་བོ་དང་ཕྱག་པ་གཞིས་སུ་ཐུང་ཁིང་ལྷགས་ལེབ་མེ་འབར་བས་ལུས་ཀྱན་ཁྱབ་པར་དགྱི་བ་དང་། ལྷགས་ཟངས་ཆེན་མོར་བྱོ་ཆུ་ཁོལ་མར་འཆོད་པས་སྒྲུག་བསྐལ་ཏེ། དེ་ནིད་ལས། རབ་ཏུ་ཚ་བ་ལྷགས་བྱིམ་གཞིས་རིམ་ནང་། ། འབར་བའི་མེ་དང་མདུང་རྩེ་གསུམ་པས་བསྐྱུན། ། སྒྱི་བོ་ཕྱག་པ་གཞིས་ཐུང་ལེབ་མས་དགྱིས། ། ཟངས་ཆེན་ཁོལ་མར་འཆོད་པས་སྒྲུག་བསྐལ་བ། ། ཞེས་དང་། ཆོ་ཆད་ཀྱང་། ཆོ་ཆད་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བྱེད་ཐུབ་སྟེ། ། མི་ལོ་འི་གྲངས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས། ། འཛིག་རྟེན་ཆགས་གནས་འཛིག་སྟོང་བསྐྱལ་རུང་བཞི། ། བར་བསྐྱལ་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་བསྐྱལ་ཆེན་ནོ། ། ཞེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་མནར་མེད་ནི། ལྷགས་ཁང་མེ་འབར་བ་འཁོར་ལྷགས་པ་བཅུ་དུག་གིས་བསྐྱོར་བའི་ནང་དུ་སྒྲར་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཐྱོང་ཁིང་། སྒྲི་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་འདོན་པ་ཙམ་ལས་མེ་དང་སེམས་ཅན་སོ་སོར་མཐོང་བ་མེད་དེ། སྒྲ་མ་ལས། མནར་མེད་ལྷགས་

ཁང་མེ་ལྷེ་འབར་བའི་ནང་། །སེམས་དཔུལ་གུ་ཅོ་སྒྲེ་སྒྲུགས་འདོན་པ་ལས། །མེ་དང་སེམས་
ཅན་སོ་སོ་མཐོང་བ་མེད། །མར་མེ་འབར་བ་སྒྲིང་པོ་ལ་ཞེན་བཞིན། །སྒྲོག་གི་བྱངས་ཅམ་
མེ་ནང་དཔུས་གནས་པ། །ཞེས་དང་། ཆོ་ཆད་ཀྱང་། །བར་བསྐལ་གནས་པའི་ཡུན་ཅམ་
བརྒྱུ་དགོས་ཏེ། །དེ་ལས་ཆེ་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་གཞན་མེད་པས། །མནར་མེད་བསྐྱར་མེད་
ཅེས་སྒྲུབ་ཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། །མནར་མེད་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་དེ་
བས་ཆེར་མི་བརྟུབ་པས་མནར་མེད་པའོ། །དཔུལ་བ་དེ་རྣམས་གིན་དགའ་ཡང་འཆིར་མི་
བརྟུབ། །སྒྲུག་བསྐལ་མྱོང་ཞིང་སོས་ནས་འོང་བ་ཡིན། །མནར་མེད་དུ་སྒྲེབའི་རྒྱ་ནི་མཆོམས་
མེད་པ་ལྷ་དང་བཀའ་ལ་ཉོ་ཆོང་བྱས་པས་སྒྲེབ་པ་ཡིན། །གཞན་སྒྲོག་གཅོད་པའི་ལས་གཅོ་
པོར་བྱས་པས་གཞན་རྣམས་སྒྲེབ་པ་ཡིན་གསུངས། །དེ་ལྟར་སྒྲོས་པའི་དཔུལ་བ་དེ་དག་
ཀྱང་། གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་མེ་སོགས་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆ་ཞིང་ཆོར་
བའང་བདུན་འགྱུར་གྱིས་རགས་པས་སྒྲུག་བསྐལ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་སྟེ། །སྒྲུ་མ་ལས།
གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་དཔུལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་། །རིམ་གྱིས་མེ་ལྷེ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆ་ཞིང་། །
འོག་མར་སྒྲུ་མའི་སྒྲུག་བསྐལ་ལྟག་དང་བཅས། །ཅི་སྤྱིད་ལས་མ་ཟད་པར་སྒྲུག་བསྐལ་མྱོང་། །
ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས། །ཐ་མལ་ཅན་དན་དུས་མཐའ་དང་། །དཔུལ་མེ་རྣམས་ཀྱང་
གོ་རིམ་བཞིན། །བདུན་འགྱུར་གྱིས་ནི་རབ་རྒྱ་ཆ། །དེ་བཞིན་སྒྲུག་བསྐལ་བདུན་ལྟག་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས། །དེ་དག་གི་ཁོངས་སྒྲུག་ཏོགས་པའི་ཉོ་ཆོ་བ་ནི། །རི་དང་། བྲག་དང་། རྩ་
དང་། མེ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ངས་པ་མེད་པའི་གནས་སྒྲུ་ཉོ་ཆོ་བའི་སེམས་
ཅན་གཏུན་ལྟ་བུ་དང་། ཐག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྲགས་མ་ལྟ་བུ་དང་། མགལ་དུམ་ལྟ་བུ་དང་།
སྒྲིང་དུམ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་དུམ་འདུས་སམ་གཅིག་ལུར་
གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆ་བ་དང་། གྲང་བ་དང་། བྲེས་པ་དང་། རྒྱུ་མ་པ་དང་། གཤགས་
པ་དང་། གཏུབ་པ་དང་། འཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་གང་རུང་རེ་རེ་ནི་བཟོད་

གྲགས་མེད་པས་ཉིན་མཚན་བྱེད་པའམ། ཡུད་ཅམ་མམ། རྟག་པར་ལས་གྱི་ལེན་སྟེན་ཐ་དད་
པའི་དབང་གིས་གསུང་བས་ཉི་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུས་རྒྱ་
མཚོའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས། ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་གཏུན་ལྟ་བུ་དང་བྱགས་མ་ལྟ་
བུ་དང་། ལྗོན་གྱི་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་མང་པོ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་གསུང་བར་གཟིགས་པར་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དལ་གསོ་ལས། ཉི་ཆེ་རི་དང་ལྗོན་གྱི་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའ་དང་། །བྲག་བར་མེ་ཆུ་
རིས་མེད་གནས་རྣམས་སུ། །ཁུང་རུར་གནས་དང་འདུས་དང་གཅིག་ཕུར་གནས། །དེར་
ནི་སྟུག་བསྐྱལ་གང་རུང་རེ་རེས་གསུང་། །དེ་ཕྱིར་ཉི་ཆེ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །
ཉི་ལོར་བ་ནི། མནར་མེད་གྱི་ལོར་ལྟ་བུ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་བཞི་རེ་རེ་
ན་མེ་མར་སུར་གྱི་འོབས། རོ་སྟུགས་གྱི་འདམ། མཚོན་ཆའི་ཐང་། ཐལ་ཚན་གྱི་ཆུ་བོ་རབ་
མེད་དེ་བཞི་རེ་གནས་པས་བཞི་བཞི་བཅུ་དྲུག་དང་། མཚམས་སུ་ལྟགས་གྱི་ཤལ་མ་ལའི་
རི་བོ་བཅས་ཡོད་པའོ། །དེ་ཡང་སྤར་མནར་མེད་གྱི་ལྟགས་ཁང་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་ཆེ་དྲགས་
པ་དེ་ཕྱིར་བའི་ལས་བསྐྱབས་པ་དང་ཕྱོགས་བཞིའི་སྒོ་བྱེ་སྟུམ་པ་ལས་དཔྱལ་བ་པ་དག་སོ་
སོ་ནས་ཕྱིར་འཕྱོར་མ་ཐག་ འོབས་བཟང་པོ་གྱི་བ་མ་ཅན་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་དེར་ཞུགས་པས།
མདག་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཤ་རུས་ཀྱན་འཛིགས་པས་སྟུག་བསྐྱལ་ཏེ། མདག་མེ་འབར་
བར་སུས་མོ་རྒྱབ་བཀྲལ་བས། །ཤ་ཀྱན་ཆོག་ནས་རུས་པ་ཀྱན་དའི་མདོག་ །ཡང་སོས་སྤར་
བཞིན་གྱིན་ཏུ་སྟུག་བསྐྱལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཐར་བ་སྟུམ་བྱེད་པ་ན་བསེལ་བའི་ཆུ་
གྲུང་འབབ་པར་མཐོང་ནས་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་པས་རོ་སྟུགས་ཕྱི་སའི་འདམ་རྩ་བ་དྲི་བར་
ཕྱིན་ཏུ་ལྟགས་གྱི་མཆུ་ཅན་ལ་སོགས་པས་འཕྱགས་གྱིན་ཏུ་སྟུག་བསྐྱལ་ཏེ། ཡང་ནི་བསེལ་
བའི་འདམ་མཐོང་ཞུགས་མ་ཐག་ །རོ་སྟུགས་རུལ་དྲི་བ་བའི་འདམ་བྱིང་ནས། །ལྟགས་
ཟངས་གསེར་གྱི་མཆུ་ཅན་ཕྱིན་ཕུས་འཕྱགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་ཕྱོར་ནས་ཐང་ཉམས་
དགའ་བ་མཐོང་ནས་དེར་ཕྱིན་པ་ལས་ཐང་ཐམས་ཅད་སྟུག་གིར་སོང་སྟེ་རྟུང་བ་བཞག་ན་

དོན་ཐོག་པའི་སྒྲིལ་མོང་གི་སྒྲིལ་འགོ་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀྱང་མཐུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྱོལ་གིང་ད།

དུམ་ཁུར་གཤོག་བཏེགས་ན་སོས་པས་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཞིང་། རྒྱལ་སྐྱེལ་བཟང་པོ་མཐོང་ནས་
དེར་སྒྲིལ་བ་ན་ལོ་མ་རྣམས་རལ་གྱིར་སོང་ནས་རྒྱུད་གིས་བསྒྲོད་པས་ལུས་དུམ་ཁུར་གཅོད་
ཅིང་སོས་པས་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཏེ། སྒྲུར་ཡང་ཐང་ཉམས་དགའ་མཐོང་སྒྲིལ་མ་ཐག་སྒྲུག་གི་འབར་
བས་དུམ་ཁུར་གཏུབས་གིང་འཆོ། རྒྱལ་སྐྱེལ་ཡིད་འོང་ནང་དུ་སྒྲིལ་བ་ལས། རལ་གྱི་འི་
རྒྱལ་སྐྱེལ་ལས་རྒྱུད་འབྱུག་པས་བཅོམ། ཞེས་སོ། ཡང་ལྷགས་ཀྱི་གལ་མ་ལིའི་རི་མཐོང་
སྟེ་རིའི་ཕྱི་ནས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བ་དང་བུད་མེད་རང་རང་གི་འབྲིག་པའི་ཆོས་བསྟེན་པའི་ཡུལ་
དེ་དང་ཉི་དུ་དང་འབྲེལ་བ་དག་གིས་རང་ལ་འབོད་པར་མཐོང་ནས་འཛེགས་པ་ན། ལྷགས་
ཀྱི་ཐུར་མས་ཐུར་དུ་རང་གི་ལུས་འཕྲིགས་གིང་སྟེང་དུ་སྒྲིལ་དུས་ཁྱ་དང་བྱ་ཆོད་ཀྱིས་གྲུང་
པ་འབྱུལ། རིའི་འདབས་ནས་ཡང་འབོད་པར་མཐོང་སྟེ་འབྱར་དུ་འབབ་པ་ན་ལྷགས་ཀྱི་
ཐུར་མས་སྒྲིལ་ལ་འཕྲིགས་གིང་། སྒྲུར་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་འབྱུང་པས་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིལ་བའམ་
བུད་མེད་མེ་འབར་བར་སོང་སྟེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཅིང་བསྟེགས་ལ་ཟ་བར་བྱེད་པས་སྒྲུག་བསྐྱལ་
ཏེ། དེ་འདས་རི་པོ་རབ་ཏུ་ཉམས་དགའི་ཕྱིར། སྒྲིལ་གྱི་ཡུལ་འབོད་མཐོང་སྟེ་སྒྲིལ་བ་ལས། རྒྱལ་སྐྱེལ་གྱི་ཐུར་མ་
རྣོན་པོས་ཤ་ཐག་གཟགས། སྟེང་དུ་སོན་ཆེ་བྱ་ཆོད་གྲུང་པ་འགོམས། རྒྲུར་ཡང་རི་ཡི་རྒྱུད་ནས་འབོད་པ་སྒྲུམ།
འབྱར་དུ་བབས་པས་ཐུར་མར་སྒྲིལ་དུ་གཟགས། ཐང་མཆོམས་སྒྲིལ་བ་བུད་མེད་མཆོ་རྣོན་ཅན། འབར་བས་འབྱུང་དེ་གིན་ཏུ་སྒྲུག་བསྐྱལ་
ཞིང་། ཁྱིམ་དང་སྟེ་སྒྲུར་མང་པོས་ཟ་བར་བགྱིད། ཅིས་གསུངས། དེ་ལྷ་སྒྲུག་གི་འི་ཐང་རལ་
གྱི་འི་རྒྱལ་སྐྱེལ་ལ། ལྷགས་ཀྱི་གལ་མ་ལི་སྟེ་ནང་སེས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་མཆོན་
ཆའི་ཐང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་སོང་བ་ན་ཁུ་གྲུང་བཟང་པོ་རྒྱུད་མ་ནས་
འབབ་པར་མཐོང་སྟེ། འབོག་མ་ཐག་ཐལ་ཆོན་སྒྲིལ་ཅུབ་ཅམ་དུ་རྒྱུད་དེ་ཤ་རུས་ཆོག་ནས་
སྒྲིལ་གྱོས་པ་ལས། འགམ་གཉིས་ན་གཤིན་རྗེའི་སྒྲིལ་བུས་བསྐྱུང་བར་སྒྲུང་བས་སྒྲུག་བསྐྱལ་
ཏེ། ཡང་ནི་བསེལ་བའི་ཁུ་གྲུང་འབབ་མཐོང་ནས། དགའ་བས་སོང་སྟེ་རབ་ཏུ་འབོག་མ་

ཐག །ཐལ་ཚན་སྒྲིང་ཅུབ་ག་རུས་ཆོག་གྱུར་ཅིང་། །འབྲམ་གཉིས་གཤིན་རྗེའི་སྒྲིམ་བུས་
བསྐྱང་བར་མཐོང་། །དེར་ནི་ལོ་སྟོང་མང་པོར་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། ཉེ་ལའོར་
བའི་གནས་འདི་རྣམས་སྤྱད་པོ་མནར་མེད་དུ་སྒྲིམ་ན་དེ་ནས་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་བས་
གནས་རིས་དེ་དག་ཏུ་སྒྲིབ་དང་། ལས་ཁ་ཅིག་གིས་ཐོག་མ་ནས་དེ་དང་དེར་སྒྲིམ་ནས་ཐར་
པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དཔྱལ་སྤྱང་གཤེད་མ་དང་སྒྲིག་ཆགས་གཏུག་
པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་དེ་དག་ཉན་ཐོས་བྱེ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས་རང་རྒྱུད་པར་འདོད་མོད་
དོན་ལ་ནི་རང་སེམས་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱང་བ་ལས་གཞན་ལོགས་ན་མེད་དེ།
སྟོང་འཇུག་ལས། ལྷགས་སྒྲིག་ས་གཞི་སྤྲིམ་བྱས། །མོ་ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །
དེ་བྱིར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྤྲིག་སེམས་ལགས་པར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་དང་།
མདོ་ལས། །ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཐེག་ཆེན་དབུ་སེམས་
དགོངས་པ་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྤྱར་ཡང་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་སྟོང་ཞིང་། ད་ཡང་སྟོང་ངེས་པས་འདི་ལས་ངེས་པར་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་སྟོར་དངོས་
རྗེས་གསུམ་ཚང་བས་ཉམས་སྤྱད་ཞིང་དེར་སྒྲིམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འད་སྟོང་རྗེ་
དག་ཏུ་བསྒྲུལ་མོ། །

གཉིས་པ་གྲང་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་ནི། དལ་གསོ་ལས། གྲང་བས་ཉམ་ཐག་པ་ཡང་
རྣམ་པ་བརྒྱད། །གངས་སོགས་ཤིན་ཏུ་གྲང་བའི་གནས་དག་ཏུ། །མུན་ནག་བུ་ཡུག་འཁྱབ་
པས་སྤྲོབས་པའི་ལུས། །རྒྱ་བུར་ཅན་དང་རྒྱ་བུར་རྟོལ་བ་ཅན། །གྲང་བས་སོ་འཐམ་སྤྲོ་སྤྲུགས་
ཨ་རྒྱ་ཟེར། །ཀྱི་རྒྱད་ཨུའུ་ལ་ལྟར་གས་པ་དྲུ་དང་། །པ་དྲུ་ཆེ་ལྟར་གས་པའི་མ་ནང་དུ། །སྒྲིག་
ཆགས་མཆུ་རྟོན་འབར་བས་བྱ་བ་ནི། །ཅི་སྤྱིད་ལས་མཐའ་གཏུག་ཆེ་གཡོ་བར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པས། དང་པོ་རྒྱ་བུར་ཅན་ནི། གངས་རི་དང་ཁ་བ་དང་ཆབ་རོམ་གྱི་ཁྲོད་
བུ་ཡུག་འཁྱབས་པའི་གནས་སུ་ལོགས་ར་སྒྲང་གི་ལྷགས་པ་བས་ཉི་ཤུ་འགྱུར་གྱི་གྲང་བས་ཉན་

པས། ལུས་ལ་ཚུ་བུར་བརྒྱ་ལྷག་སོགས་བྱུང་བས་སྤྱག་བསྐྱལ་བའོ། །གཉིས་པ་ཚུ་
བུར་རྟོལ་བ་ནི། སྤྲ་མ་བས་ཉི་ཤུ་འབྱུར་གྱི་གྲང་ཆེས་པས་ཚུ་བུར་རྣམས་རྟོལ་ནས་སྤྲ་མ་བྱུར་
པ་ལས་ཐུག་དང་ཚུ་སེར་འཛག་པ་ལ་སྒྲིན་བུ་ལྷགས་གྱི་མཚུ་ཅན་གྱིས་ཟ་ཞིང་འབྲིགས་
ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །གསུམ་པ་ཨ་ཚུ་ཟེར་བ་ནི། སྤྲ་མ་བས་ཉི་ཤུ་འབྱུར་གྱི་གྲང་
བས་མ་བཟོད་ནས་སྒྲི་སྤྱགས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འདོན་བའོ། །བཞི་པ་གྱི་དུད་ཟེར་བ་
ནི། དེ་ལས་གྲང་ཆེས་གྲང་བས་ཨ་ཚུ་མ་ཐོན་པར་གྱི་དུད་ཅེས་དུ་སྐྱད་ཤིབ་ཤིབ་འབྲིན་
བའོ། །ལྔ་པ་སོ་འཐམ་པ་ནི། དེ་ལས་གྲང་ཆེས་གྲང་བས་སྐྱད་མི་ཐོན་པས་རེངས་
ཤིང་སོ་འཐམས་པའོ། །དྲུག་པ་ལྷུང་ལ་ལྟར་གས་པ་ནི། སྤྲ་མ་ལས་གྲང་ཆེས་གྲང་
བས་ལུས་བཞི་ཆལ་དུ་གས་པའོ། །བདུན་པ་བདྲ་ལྟར་གས་པ་ནི། དེ་ལས་གྲང་གྲང་
བས་ལུས་བརྒྱད་ཆལ་དུ་གས་པའོ། །བརྒྱད་པ་བདྲ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པ་ནི། ཆེས་གྲང་
བས་ཉེན་ནས་ལུས་ཆལ་པ་བཅུ་དྲུག་གམ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སོགས་སྤྱགས་པའོ། །དེ་ལྟར་
གས་པའི་སྤྲ་ནང་དུ་སྒྲིག་ཆགས་སྤྲ་མོ་ཞུགས་ནས་ཟ་ཞིང་གྲང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་བཟོད་
པ་མྱོང་དགོས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཆེ་ཡི་ཆད་གྲང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱོང་
བྱོར་གོ་ས་ལའི་བྲེས་གྲངས་སྤྱ་བཅུལ་བའི་ཏིལ་གྱི་ཆོགས་བཅུ་ཆད་ཉི་ཤུ་ཤོང་བའི་རྫོང་བ་
ཞིག་ཏིལ་གྱིས་བར་མཆོམས་མེད་པར་ཡོངས་སྤྱ་གང་སྟེ། ཚུ་བུར་ཅན་གྱི་དཔྱལ་པ་ལས་
ལོ་བརྒྱ་བརྒྱན་ཏིལ་ཉག་མ་རེ་རེ་བྱིར་སྤྱང་བས་ཟད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། ཚུ་བུར་ཅན་གྱི་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དེ་དག་ཆོ་འཕོ་བར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དག་ནི་དེ་ལས་གྲང་
ཆེས་ལྷག་པ་ཉི་ཤུས་བསྒྲིས་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་བརྒྱག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
དེས་ན། བཤེས་སྤྱིང་ལས། སྤྱིག་ཅན་དཔྱགས་དཔྱུང་འགག་པ་ཙམ་ཞིག་གི། །དུས་གྱི་
བར་དུ་ཆོད་རྣམས་དཔྱལ་བ་ཡི། །སྤྱག་བསྐྱལ་གཞལ་ཡས་ཐོས་ནས་རྣམ་སྟོང་དུ། །མི་
འཛིགས་གང་ལགས་རྟོ་རྟེན་རང་བཞིན་ནོ། །དཔྱལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །

དུན་དང་བསྐྱུགས་དང་གཟུགས་སུ་བསྒྲིམ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཀྱང་། །འཛིགས་པ་སྒྲིལ་བར་འགྲུལ་ན་མི་
བཟད་པའི། །རྒྱུ་སྒྲིལ་ཉམས་སུ་སྒྲིལ་རྒྱུ་ཆེ་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་
ལྟ་བུའི་ཆ་གང་གི་སྒྲིལ་བསྐྱུགས་ཚད་མེད་པ་ལ་བསམ་སྟེ། ད་པེས་དེ་འདྲ་བའི་གནས་སུ་རང་
མ་སྒྲིལ་པ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲིམ་ཞིང་། གཞན་སྒྲིལ་པ་རྒྱུ་སྒྲིལ་ལ་སྒྲིལ་རྒྱུ་ཆེ་ཚད་མེད་པའི་སྒྲིལ་
རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཆོས་ལ་འབད་དགོས་སྒྲིལ་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲིལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་བསྐྱུགས་བསམ་པ་ལ་གཉིས། བྱིངས་ཀྱི་དབྱིངས་ན་གནས་
པ་དང་། མཁའ་ལ་རྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ལའང་། སྒྲིལ་དཔོན་ཆེན་པོས། དེས་ན་ཡི་དྲུགས་འཛིག་
ཏེན་ན། །བཀྱིས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བསྐྱུགས་དཔག་ཏུ་མེད། །བཟའ་བཏུང་མི་མཐོང་མཐོང་སྟོན་ཀྱང་། །
ཚུགས་མཐོང་བྱི་ཡི་སྒྲིལ་པ་ཅན། །ཟས་སྒྲིལ་མི་ཚུད་ཚུད་སྟོན་ཀྱང་། །ཆ་རྒྱུ་ནང་གི་སྒྲིལ་
པ་ཅན། །བཟའ་བཏུང་མི་རྟོག་རྟོག་སྟོན་ཀྱང་། །གཞན་བསྐྱུང་སྒྲིལ་ཁུར་སྒྲིལ་པ་ཅན། །
ཟས་སྒྲིལ་རྒྱུ་པ་གང་དུ་ཡང་། །མི་རྟོག་སྒྲིལ་ཁུར་སྒྲིལ་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བཞི་ལས།

དང་པོ་བྱིངས་སྒྲིལ་པ་ཅན་ནི། ལུས་རིད་ཅིང་ཡན་ལག་ཕྱ་བ། བཟའ་བཏུང་གི་སྒྲིལ་
ཐོས་ཤིང་རྟག་ཏུ་བཀྱིས་སྒྲིལ་གྱིས་གདུང་ལ། གལ་སྟེན་ཟས་སྒྲིལ་མཐོང་ནའང་ངན་སྒྲིལ་
ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་རྒྱ་ཏུ་མཐོང་ནས་བཟའ་བཏུང་དུ་མི་རུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནང་གི་སྒྲིལ་པ་ཅན་ནི། ལུས་ཆེ་ཞིང་ལྟོ་བ་ཡངས་པ། རྒྱུ་ལག་ཕྱ་བ། ཁ་
ཁབ་མིག་ཅམ་པས། ཟས་སྒྲིལ་མི་རྟོག་ཅིང་། གལ་སྟེན་རྟོག་ཀྱང་ཁར་མི་ཚུད། ཚུད་ཀྱང་
མགྲིན་པ་རྟ་རྟ་ཅམ་ནས་མི་འགྲོ། མོང་ཡང་ལྟོ་བ་ཡུལ་ལྟོངས་ཅམ་མི་ཁེངས་ཤིང་། ཁེངས་
ཀྱང་རྒྱུ་ལག་འཛིག་སྒྲིལ་ཅམ་གྱིས་མི་ཐེག་ལ། སྒྲིལ་ལས་མི་འབར་བས་འཆོག་ཅིང་།
ཁ་སྒྲིལ་ནས་དུད་པ་ལྟར་བས་སྒྲིལ་བསྐྱུགས་ལོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིལ་ཁུར་གྱི་སྒྲིལ་པ་ཅན་ནི། བཟའ་བཏུང་མི་རྟོག་ལ། རྟོག་ཀྱང་གཞན་

དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟ།

གྱིས་བསྐྱུང་བར་མཐོང་བ་དང་། ཡི་དྲུག་ས་རེ་རེའི་ལུས་ལ་མང་པོ་གནས་བཅས་ཏེ་ག་ལ་
ཟ་བར་སྒྲུང་བས་སྤྲུག་བསྐྱུང་བའོ། །

བཞི་བ་སྟེ་མཐུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། བཟའ་བཏུང་གང་ཡང་མེད་ཅིང་དབུལ་པོངས་གྱིས་
འཛིགས་གིང་དུས་ཚོགས་ལོག་པས། དབྱར་ནི་རྩ་བས་ཀྱང་བསྐྱེད་པས་ལ། དགུན་ནི་ཉི་མས་
ཀྱང་གང་རེག་བསྐྱེད་པས་བཟོད་པར་དགའ་ཞིང་། མི་གཙང་བ་དང་མེ་མདག་སོགས་
སྤྲུག་བསྐྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཟས་སྤྲུ་ཚོགས་པ་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། ལན་ཚུན་དགྲར་གྱུར་
པས་འཐབ་ཅིང་ཚུད་པ་དང་། གཏང་སོ་མེད་པར་ལས་རྒྱུད་གིས་དེད་པ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱུང་
མཐའ་ཡས་ཏེ། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། ཡི་དྲུག་ས་བྱིངས་མཁར་རྒྱ་བའི་བྱིངས་གནས་
པ། །ལུས་ཆེ་རྒྱུང་ལག་ཕྱ་ཞིང་སྟོ་བ་ཡངས། །མགྱིན་པ་ཕྱ་ཞིང་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཅམ་ཁ། །
ཟས་སྒྲོམ་མི་རྟེན་བཀྱིས་སྒྲོམ་འབར་བས་གདུངས། །སྒྲོན་གིང་མི་ཏོག་ལ་སོགས་མཐོང་
བས་བསྒྲུམས། །བྱི་རོལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་ངན་སྤྲུགས་ཟ། །ཟས་སྒྲོམ་མཐོང་ཡང་བསྐྱུང་བར་
སྒྲུང་བ་དང་། །ནང་གི་སྒྲིབ་པས་སྟོ་བར་མི་འབར་ཞིང་། །ཁ་ནས་མི་སྟེ་དུད་པར་བཅས་
པ་འབུལ། །སྟེ་མཐུན་སྒྲིབ་པས་དབུལ་པོངས་འཛིགས་སྒྲུངས་འཚོ། །ཉམ་ངའི་གནས་
སྤྲུ་མགོན་མེད་སྤྲུག་བསྐྱུང་ཉན། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་ནི། གཞོད་སྒྱུན་དང་སྒྱིན་པོ་དང་བཙན་དང་གི་འདྲེ་ལ་སོགས་
པ་སྟེ། འདི་དག་ཀྱང་ཡི་དྲུག་ས་ཀྱི་འགོ་བས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར་སྤྲུག་བསྐྱུང་དཔག་ཏུ་མེད་
དེ། ལུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། འཚོ་བ་དང་། ཉམ་ང་བ་དང་། བཀྱིས་སྒྲོམ་དང་། གང་
དུ་སྒྲིང་ཉེ་སར་བྱིན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་སྒྲོན་འཚི་ཀའི་གནད་གཙོད་ཀྱི་ནད་དེས་གཞོད་པ་དང་
རང་ཡང་ནད་དེས་གཏན་དུ་གདུང་བས་གཞན་ལ་སྟོ་འདོད་པ་དང་། ཆོ་དང་མདངས་འཕྲོག་
པ་སོགས་གཞན་གཞོད་འབབ་ཞིག་སྒྲུབ་པས་སྒྲུར། དབུལ་བ་སོགས་སྤྲུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱལ་
པ་དང་། རིགས་སྤྲུགས་མཁར་གྱིས་བཅིངས་པ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱུང་མཐའ་ཡས་ཏེ། ལྟ་

མ་ལས། མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དུགས་འདྲེན་མས་དང་། །གནོད་སྦྱིན་སྦྱིན་པོ་བཅན་དང་
ཀུལ་པོ་སོགས། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་པོ་གསུང་མེད་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ། །གནོད་པ་སྦྱ་ཆོགས་མངོན་
པར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། །ནད་གཏོང་མདངས་འཕྲོག་ཆོ་ལ་བར་དུ་གཅོད། །ཅེས་གསུངས། དེ་
དག་གི་ཆོ་ཆད་ཀྱང་། མཛོད་དང་བཤེས་སྤྱིང་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན། སྦྱ་
མ་ལས། ཆོ་ཆད་མི་ཡི་རྩ་བ་ཉིན་ཞག་གཅིག་། རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་མི་ལོ་བྲི་ལྷ་སྟོང་། །གཤེན་
རྩེའི་འཛིག་རྩེན་དག་ཏུ་སྦྱག་བསྐྱུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཞོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། དེར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་
ནི་སེར་སྦྱ་དང་འཁྱར་གོགས་ཡིན། སེར་སྦྱ་ནི་རང་གིས་གཏོང་མི་མོད་པ་ཡིན། འཁྱར་
གོགས་བྱ་བ་གཞན་གཏོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་དེ་སྦྱ་
བའི་གནས་སུ་མ་སྦྱེས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྦྱུང་དུ་བསམ་མོ། །

གསུམ་པ་དུད་འགྲོའི་སྦྱག་བསྐྱུལ་བསམ་པ་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོས། དེ་ནས་དུད་
འགྲོའི་འཛིག་རྩེན་ན། །རང་བཞིན་སྒྱུར་ཞིང་བདེ་མི་འཕྲོད། །གཏི་སྦྱག་སྦྱོན་སྦྱགས་
སྦྱན་པ་འདྲ། །བྱོལ་སོང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ། །གཤེད་མ་གཞན་གྱིས་གསོད་པ་དང་། །
དབང་མེད་བཀོལ་སྦྱོད་སྦྱག་བསྐྱུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས།

བྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི། བྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་། བྱིང་བར་ཉི་རྩ་མེད་པའི་སྦྱན་
པའི་བྱིང་དུ་ཉ་དང་དུང་དང་རྒྱ་སྦྱིན་ལ་སོགས་པས་གོ་མཆོམས་མེད་པར་གང་བ་ཆད་དར་
མའི་སྤང་མ་ཅུ་ཞེས་ཞིག་ལྟོག་ལྟོག་ཡོད་དེ། ཆོ་བས་རྒྱུང་བ་ཟ་བ་དང་། རྒྱུང་བས་ཆོ་བ་ཟ་
བ་དང་། རང་གི་ག་རང་གིས་བཅད་དེ་ཟ་བ་སོགས་སྦྱག་བསྐྱུལ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རལ་
གསོ་ལས། དུད་འགྲོ་བྱིངས་གནས་རྒྱ་གཏེར་བཞི་ཡི་བྱོན། །གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་སྦྱག་
བསྐྱུལ་དཔག་ཏུ་མེད། །བྱིང་བར་སྦྱན་ནག་རྒྱ་མཆོར་གནས་པ་ཡང་། །ཆོ་གང་བཀྲེས་
སྦྱོམ་གཅིག་ཟའི་འཆོ་བས་འཛིགས། །ཞེས་གསུངས།

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ཡུང་རྒྱུ་གྲོལ་གྱིང་།

གཉིས་པ་ཁ་འཐོར་བ་ནི། མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་བྱ་དང་རི་དྲགས་དང་རྩ་གནས་ལ་
སོགས་པ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་རྒྱུ་མཁས་ནི་རྩོན་པ་དང་། ཉ་པ་དང་། བྱ་གཤོར་བ་དག་གིས་
འཆེ་བ་དང་། ཤ་དང་པགས་པ་དང་རུས་པ་སོགས་ཐྱིར་གསོད་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་
ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐའ་ཡས་ལ། བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་དུད་འགོ་རྒྱུ་མཁས་ནི།
ཁལ་བཀལ་བ་དང་། རྩོས་རྩོས་བ་དང་། ཤ་གཅོད་པ་དང་། སྐྱ་བཏོགས་པ་སོགས་བཀོལ་
ཞིང་སྐྱད་པའི་མཐར་ཡུལ་གཞན་དུ་སྐྱུག་པ་དང་། གསོད་པ་དང་། དེག་པ་དང་། བྲག་
གཟག་པ་དང་། ཞིང་ལག་གཏོང་བ་དང་། པགས་པ་བསྐྱ་བ་དང་། གསེད་མ་ལ་གཏང་
བ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་། སྐྱི་མཐུན་དུ་སྐྱུན་ཞིང་གཏི་སྐྱུག་པ་དང་།
སྐྱ་རྒྱུ་མཁས་ཉིན་མཚན་ནམ་སྤྱོད་ཐྱི་དྲོ་གང་རུང་བདེ་ཡང་། གང་རུང་དུ་ཆ་གང་དང་བཀྲེས་
སྒོམ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མང་པོས་རྩྭ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གི་ཡུས་ལ་བྱེ་ཆོན་
གྱི་ཆར་བབས་ཏེ་ཤ་རུས་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ཕྱར་མི་ཚུད་པར་གྲོགས་མེད་
པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། བམ་མཁའ་ལྗིང་དང་རིགས་སྐྱུགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་སོགས་མཐའ་
ཡས་གྱིང་། དུད་འགོ་དེ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ཀྱང་མ་དེས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཡུད་ཅམ་དང་། ཉིན་
གཅིག་ལ་སོགས་པ་ནས། སྤྱི་རྒྱལ་པོ་འཛིག་པོ་སོགས་བར་བསྐྱེལ་བྱལ་བའང་ཡོད་པར་
གསུངས་ཏེ། དལ་གསོ་ལས། ཁ་འཐོར་མི་ཡུལ་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས། རྩོན་པས་གཅི་
ཞིང་རང་རང་གཞོད་པས་ཉིན། ཁྱ་སྤང་རྩ་མོ་ར་དང་བོང་བུ་སོགས། བཀོལ་སྐྱོད་དེག་
འཆོག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐའ་ཡས་གྱིང་། ཤ་དང་པགས་པ་རུས་པའི་ཐྱིར་འཆེ་བས། རང་
བཞིན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་པ་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། སྐྱ་རྒྱུ་མཁས་ཉིན་མཚན་བྱེད་མའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
དང་། སྤྱོད་ཐྱི་དྲོ་འགྱུར་བའི་བདེ་སྐྱུག་དང་། ཁ་ཅིག་གནས་སུ་བྱེ་ཆོན་ཆར་འབབས་
ལ། ལ་ལ་གཅིག་ཕྱར་གྲོགས་བྲལ་བོངས་པས་ཉིན། ལལ་ཆེར་རྩོངས་དང་མཁའ་ལྗིང་
འཛིགས་ལ་སོགས། སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱུ་མཁས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་དུ་མ་ལྟན། ཆེ་ཡང་མ་དེས་ཁ་ཅིག་

ཉིན་རེ་ལ། །འཛོག་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐལ་པར་གནས་པ་འང་གསུངས། །ཞེས་སོ། །ཞོ་རྒྱན་
ཆེན་པོས། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་སྤྲིག་པ་ཕྱ་མོ་ལ་མི་འཛོམ་པ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་དེ་ལྟ་
བུར་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་བྱ་སྐྱམ་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་མི་ཡི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ནི། སྤྲུལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མཛེ་ཐོག་
ཏུ་ཕོ་ལ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ། ན་ཆ་ལ་སོགས་མི་འདོད་པའི་རིགས་གཅིག་མ་སངས་པར་གཅིག་
བརྟེན་གས་ནས་བྱུང་བ་དང་། འགྲུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བག་མ་བྱུངས་ནས་བྱོ་བརྟུངས་པས་
ཁང་བ་དེ་བས་ནས་ཉམས་ཉེས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ། ད་ལྟ་བདེ་བ་དེ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་
དུ་བྱུར་ནས་གསུང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཟས་དུག་ཅན་ཟོས་པ་འམ་གཞན་ལ་
གཞོད་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་བྱེས་སྤྲུག་བསྐྱལ་འདུ་བྱེད་པས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞིང་ཡིད་མི་བདེ་བར་
བྱེད་པའི་རིགས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ངལ་གསོ་ལས།
སྐྱེ་ཆ་ན་འཆི་མི་སྤྲུག་ཕྱད་པ་དང་། །སྤྲུག་བྲལ་འདོད་པས་ཐོངས་དང་ཉེ་བར་ལེན། །རྣམ་
པ་བརྒྱད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆད་མེད་དེ། །ཞེས་ཅུ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་
སྤྲུག་བསྐྱལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་བྱངས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་ལས།

ཅུ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བཞི་ཡི་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི། བར་དོའི་སེམས་ཅན་དྲི་བ་
ཉེ་བར་ལེའོར་དང་པ་མའི་ཁྱ་བྲག་འདྲེས་པ་ལ། ཞག་བདུན་ཆོན་བདུན་དུ། མེར་མེར་ཕོ་དང་།
རྩར་རྩར་པོ་ལ་སོགས་པས་ལུས་ཆགས་གིང་། དེ་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ། མའི་ལྟོ་བ་ན་གནས་
དུས། དྲིང་བ་དང་། སྤྲུག་བྱོ་བ་དང་། འཁུམས་པ་དང་། མ་ཡི་ཟས་གོས་སྦྱོད་ལམ་ཉེས་པས་
རེས་འགའ་མེ་དོང་དུ་ཚུད་པ་ལྟ་བུ་ཉ་ཅང་ཆ་བ་དང་། རེས་གངས་དང་ཚུའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་
ལྟར་གྲང་བ། རེས་རེས་ཞོན་པ་ལྟར་ལྟེ་བ། རེས་གཡང་ལ་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཉམ་ང་བ་དང་།
བཅའ་རན་པའི་དུས་སུ་མགོ་འདུག་ལྟེ་གནས་སྤྲུགས་པ་ལྟར་གིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་དང་།
བཅའ་དུས་སུ་བསྐྱུས་འཛོམས་གྱི་དཔྱལ་བ་ལྟར་ཉམ་ (ཉམས་འདོའི་རིགས་འདི་ལྟར་ལྟས།) ཐག་པས་

དོ་ཆེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

དལ་ཅིག་རྒྱལ་བ་དང་། ལག་པས་རེག་དུས་ཤ་འུར་སྤྱུ་གྱིས་རེག་བ་ལྟར་མི་བཟོད་བ་དང་།
བྱས་བྱས་བ་ན་པགས་བ་བཤུ་བ་ལྟར་ཆ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་དེ། ཡོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས།
དང་པོ་ཀུན་གཞི་པ་མའི་ཁྱུ་བྱག་ཏུ་འབྱམས་པའི་དུས་སྤྱུ་ཐུན་པའི་གྲིང་དུ་ཚུད་བ་སྒྲམ་པའམ།
རི་ཆེན་པོའི་འོག་ཏུ་མནན་བ་སྒྲམ་བྱེད། དེ་ནས་གཟུགས་དོད་འགྲལ་འཕྲིག་གི་དུས་སྤྱུ་
མ་ཟས་ཀྱིས་འགྲངས་པའི་དུས་སྤྱུ། བྲག་བར་དུ་བཅོར་བ་སྒྲམ་བྱེད། མ་ལྟོགས་པའི་དུས་
སྤྱུ། དབྱང་ལ་བཏགས་བ་སྒྲམ་བྱེད། དྲག་ཤུལ་བྱས་པའི་དུས་སྤྱུ་བྲག་བར་དུ་བཅོར་བ་
སྒྲམ་བྱེད། དེ་ནས་སྤྱི་བའི་དུས་སྤྱུ་བྲག་བར་དུ་བཅོར་ནས་འདོན་བ་དང་འདྲ། ཐང་ལ་
ལུང་བ་ན་པགས་བ་བཤུས་ནས་ཆེར་མའི་དོང་ནང་དུ་བསྐྱར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལམ། མིག་
པས་བརྗེས་བ་སྒྲམ་བྱེད། སྤྱུག་བསྐྱལ་གིན་ཏུ་ཆེད། དེ་ནས་ཀྱང་བཀྱོས་བ་དང་། རྒྱུ་
བ་དང་། རྒྱང་ལག་ན་བ་སོགས་གིན་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་རྒྱ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ནི། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་པས་ལུང་འདུག་དང་སྤྱུལ་
བསྐྱོད་དགའ། དབང་པོའི་མདངས་ཉམས་པས་མིག་འགྲིབ། རྒྱ་བ་མི་གསོང་། དུན་པ་མི་
གསལ། ཤེས་པའི་རྩལ་ཤོར་བས་སྒྲོའི་སྒྲོ་བ་ཞི་ཞིང་སེམས་ཁོང་དུ་ཚུད། ཅ་རྒྱུད་གི་འཕེལ་
བྱི་བས་བྱིས་བ་བཞིན་དུ་ཅོལ་རྒྱུད་ལ་ཆོར་བ་རགས། བྱང་གི་ལུས་སེམས་འགྱུར་བས་
ནད་དང་འཆེ་བ་མང་ཞིང་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་། དག་ཏུ་འཆི་བ་ལ་སྒྲོན་ཡང་དོན་ལ་གི་
ཡིས་དོགས་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱ་ཆེ་ལོལ་བ་ལས། རྒྱས་བ་
གཟུགས་སྤྱུག་གཟུགས་ནི་མི་སྤྱུག་བྱེད། རྒྱས་པས་གཟི་བརྗེད་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་
ཉམས། རྒྱས་པས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསྐྱེད། རྒྱས་པས་འཆི་བྱེད་རྒྱས་པས་
མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། ཅེས་གསུངས།

གསུམ་བ་ན་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ནི། འབྱུང་བཞིའི་འདུ་བ་འབྱུགས་པས་བྲག་གཟེར་གྱི་
ཆོར་བ་རགས། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་ཞིང་འཆིག་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ། དབང་པོའི་སྟོབས་

ཉམས་པས་མལ་ནས་ལྷང་འདུག་དགེ། ཟས་སྒྲོམ་སྒྲིགས་གང་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་
 ཏྲག་ཏུ་འདུ་གེས་འབྲུགས། གདོན་བགོགས་བར་ཆད་ལངས་པས་སྒྲོ་བུར་ཡོ་འདྲོག་ཆེ།
 ཡོངས་སྒྲོད་འཛད་པ་དང་གི་ཡིས་དོགས་པའི་སྐྱུ་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ལས་བརྒྱ་
 པའི་སྒྲོད་འབྲེལ་དུ། བ་བས་གདུང་བའི་ལུས་ཅན་ནི། །དུམ་པའི་ཆོར་བ་དེ་འདྲ་སྟེ། །དེ་
 སྒྲོད་ཕྱིར་ཕྱིར་ལྷང་གུར་པ། །སྒྲོད་ཅན་སྒྲོད་པའི་བྱུ་རུ་འདྲ། །ཞེས་དང་། ཡོ་རྒྱུན་ཆེན་
 བོས། བ་བའི་སྐྱུ་བསྐྱལ་སྐྱ་ཆོགས་མི་བཟོད་པ་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་དབང་བོ་གང་ན་ཡང་།
 མིག་ཏུ་བྱུ་ཞིག་ན་ན། མིག་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་ན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེ། གང་ཡང་མི་བཟོད་
 ལུས་ཀྱི་མདངས་ཉམས། དབང་བོ་དང་སྒྲོབས་ཉམས། རོར་དང་འབྲུ་དང་། ཡོངས་སྒྲོད་
 ཐམས་ཅད་ཐ་མར་བྱེད་པས་གིན་ཏུ་སྐྱུ་བསྐྱལ་ལོ་གསུངས།

བཞི་པ་འཆི་བའི་སྐྱུ་བསྐྱལ་ནི། མལ་གྱི་ཐ་མ་ན་འདུག་ ཟས་གོས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་སྟུང་།
 གཏམ་གྱི་ཐ་མ་སྟུ། འཁོར་འདབས་(འདབ)དང་ཉེ་དུ་འབྲེལ་བ་མང་བོས་བསྒྲོར་གྱུང་ཕན་པ་
 བྱི་ཅུང་བད་མེད། འཆི་བའི་ཆོར་བས་ནི་གདུངས། འབྲུལ་སྒྲུང་གི་སྐྱུ་མས་སྒྲོབས། བར་
 དོའི་འཕྲང་ལ་ཞུགས། ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་སྟུང་། ཆོ་འདིའི་སྒྲུང་བ་འདོར། ཕྱི་མའི་ཡུལ་ལ་
 སྒྲེགས། ཐམས་ཅད་བོར་ནས་གཅིག་ཕུར་མར་གྱི་གསེབ་ནས་སྐྱ་གདོན་པ་ལྟར་འགྲོ་བའི་
 དུས་ན། ཟས་རོར་ཇི་ཅམ་ཡོད་གྱུང་བན་ཆང་ཅིག་ཕྱིར་བའི་དབང་ཡང་མེད། འཁོར་དང་
 ཉེ་དུ་ཇི་ཅམ་ཡོད་གྱུང་མི་གཅིག་དང་ཡང་འགྲོགས་དབང་མེད་པར་གཅིག་ཕུར་འགྲོ་དགོས་
 པ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྐྱུ་བསྐྱལ་པ་མཐའ་ཡས་ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་བོས། དེ་ནས་འཆི་བའི་སྐྱུ་
 བསྐྱལ་ནི། །ཀུན་ལ་ཐོག་བབ་ཐབས་སུ་འབྱུང་། །མལ་གྱི་ཐ་མ་གི་ལ་འདུག་ །གོས་ཀྱི་ཐ་
 མ་རོ་གོས་གྱོན། །ཟས་ཀྱི་ཐ་མ་དུར་རྒྱགས་སྒྲོད། །གཏམ་གྱི་ཐ་མ་ཁ་ཆེམས་བཞག་ །གཉེན་
 འདུན་རྒྱམས་ཀྱི་མཐའ་བསྒྲོར་ཡང་། །དོ་མི་གེས་གིང་སྒྲ་ཅོལ་སྟུ། །ཟས་སྒྲོམ་རྒྱམས་ཀྱི་
 མཐའ་བསྒྲོར་ཡང་། །དོང་ཁར་འོང་བ་རྒྱལ་ས་མེད། །ཕན་པའི་ཐབས་མེད་ལུས་མཐུར་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

རྒྱལ་ས། །ཐམས་ཅད་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་ཆོ། །མི་ཆོ་དོན་མེད་ཡོང་ལ་སོང་། །ཆོས་མ་སྤྱད་ཅིང་
སྤྱིག་སྤྱད་པས། །འོ་འགྱོད་བྲང་ལ་སེན་མོས་འབྲད། །འགྱོད་ཀྱང་ཅིས་པན་བྱ་བ་ཐལ། །
འཁོར་བའི་གཡང་ལ་ཉམ་ང་བས། །འབྲུ་ཚུགས་བལྟ་ཤིང་གི་སྤར་འཐམ། །རྒྱུང་སེམས་
གནས་སུ་མི་སྤོད་པས། །དབུགས་ནི་ཉ་རིང་ཕྱིར་ལ་འདོན། །རང་ལུས་འབྱུང་བ་སྤྱད་བ་
ལས། །སྤྱང་བ་འཇུག་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །འོད་གསལ་ངང་ལ་ཅུང་ཞིག་བརྒྱལ། །དེ་ལས་
ལང་སྟེ་བྱེད་སྤངས་ནས། །པན་ཚུན་གར་རྒྱགས་སུ་སྒྲོག་ཀྱང་། །བརྟེ་མི་འབྲོད་ཅིང་
མགོན་སྤྱབས་མེད། །གི་བར་གེས་གིང་ཆོ་ངེ་འདེབས། །འཛིགས་གིང་སྒྱི་ཡ་གཤིན་རྩེ་ཡི། །
ཕོ་ཉས་རང་དབང་མེད་པར་འབྱིད། །ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ལྟ་འདྲེ་ཡིས། །དགོ་སྤྱིག་གྲངས་
འདེབས་འཐེན་འཐེན་བྱེད། །གཤིན་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །སྤྱིད་པ་ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་
བསྟན། །ལམ་རྒྱུད་ལྟ་ཡི་བདག་པོ་ཡིས། །གང་ཐོབ་ལམ་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད། །སྤྱ་མའི་
གཟུགས་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ལུས། །བར་དོར་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱ་ཆོགས་སྤྱོད། །ཞེས་དང་། མཆོ་
རྒྱལ་ཞེས་ལན་ལས། །འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་འདི་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཀྱང་འཛིགས་
སུ་རུང་གསུངས། །དེས་ན་དེ་སྤྱ་པན་ཆད་ཆོ་འདིའི་སྤྱང་བ་དག་འདུལ་གཉེན་སྤྱོད། །གནས་
དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཕྱི་ཆོས། །བུ་ཆོ་འཁོར་འདབས་ཀྱི་ག་ཆ་བྱས་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡོད་སྤྱམ་དུ་འཆི་
མེད་ཐར་པའི་ལམ་མཆོག་སྤྱབ་པར་བྱའོ། །

ཡན་ལག་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་བཞི་ལས། །དང་པོ་མི་སྤྱག་པ་དང་བྲད་པ་ནི། །དག་སྤྱང་བ་
དང་འབྲད་པ་ན་དེས་ལུས་དང་སྒོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་མ་རུངས་པར་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ཀྱིས་
དོགས་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞིང་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། །གཉེན་དང་མཛའ་བཤེས་གི་བ་དང་། །ཡུལ་ཐག་
རིང་པོར་སོང་སྟེ་བྲལ་བ་ན། །དེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འབྱུར་བྲན་པའི་མོད་ལ་
ཡིད་གདུང་ཞིང་མཛོན་པར་མི་དགའ་བའོ། །

གསུམ་པ་འདོད་པས་ཐོངས་པ་ནི། རི་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཅུ་ལ་བས་མ་རྟེན་
པ་དང་། ལྟར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཟང་དགུ་ཉམས་པ་དང་། བསོད་ནམས་མར་འགྲིབ་པ་
སོགས་དབུ་ལ་ཐོངས་ཀྱིས་ཉེན་ནས་སྤྱང་ན་སྒྲེའོ། །

བཞི་པ་ཟག་བཅས་སྤྱད་པ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་ནི། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་
ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་
ཡང་སྤྱད་པ་ལྟར་གྱི་གནས་དང་རྟེན་དང་འབྱུང་ཁུངས་སྤྱད་པས་སྤྱད་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་
གཟུགས་ནི་སྤྱད་པ་ལྟར་གྱི་གནོད་པ་མངོན་དུ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་གནས་སོ། །ཚོར་བས་ནི་དང་
དུ་ལེན་པར་བྱེད་པས་སྤོང་དོ། །འདུ་ཤེས་ནི་རྟོག་པ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་དང་པོའི་སྒྲོལ་གྱི་
པའི་ཕྱིར་རྟེན་ནོ། །འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་རིག་པར་བྱེད་པས་
ན་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཚོར་མ་ཞིག་ཟུག་ནའང་གཟུགས་ལ་ན་ཆའི་ཟུག་དུ་
འབྱུང་། ཚོར་བ་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཤེས། ན་ཆ་དེ་ཉིད་སྒྲན་ཅིག་འབྲེལ་ཆགས་སྤྱད་ཤེས་
པ་འདུ་ཤེས། ཡང་ན་བར་བྱེད་པ་འདུ་བྱེད། ཚོར་མའི་ཟུག་གི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྟེ། ལུས་ལ་ན་ཆ་སེམས་ལ་སྤྱད་པ་ལྟར་ཅི་བྱུང་ཡང་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་འདིའི་སྤྱང་དུ་མ་གཏོགས་
པ་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ད་ནི་སྤྱད་པ་ལྟར་བདེན་པའི་ཆ་ཤས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཟག་
བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམས་དང་མི་ལྟན་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ཅིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་
དགོས་སྟུམ་དུ་སྒྲོལ་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བས་ཉམས་སྤྱད་བར་བྱ་སྟེ། ཨོ་ཁྱེན་ཆེན་
པོས་ཀྱང་། དེ་ནས་ཆེར་སྒྲེས་ནས་ཀྱང་། མེད་པ་ཤ་ཐང་ཆད་པར་བཅུ་ལ་གྱིས་མི་རྟེན་པའི་
སྤྱད་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལྟར་ཏེ། ཡོད་པ་རྒྱ་འབྲོག་ལ་སོགས་པ་ཤོར་གྱིས་དོགས་པའི་སྤྱད་
པ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལྟར་ཏེ། དག་སྤང་བ་དང་འབྱུང་གིས་དོགས་པའི་སྤྱད་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལྟར་
ཏེ། གཉེན་བྱམས་པ་དང་བྲལ་གྱིས་དོགས་པའི་སྤྱད་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལྟར་ཏེ། འདུ་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་ལྟར་སྤང་པོ་འདི་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱད་པ་ལྟར་བའི་སྤང་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ།

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགྲོ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་བཤེད་།

ཆ་མི་བཟོད། བྱང་མི་བཟོད། བཀྲེས་མི་བཟོད། སྒྲོམ་མི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་
བསྐྱལ་སྤྱ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་བསམ་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཐུག་དོག་གིས་འཕང་བའི་
རྒྱ་མཐུན་གྱིས་རང་སྡེ་ཕན་ཚུན་འཐབ་ཅིང་ཕྱོད་པ་དང་། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་དབལ་
དང་འབྱོར་པ་མཐོང་ནས་ཁོང་ཁྱོད་དང་ཐུག་དོག་གི་མེས་གདུངས་པ། དེས་འགའ་ལྷ་རྣམས་
དང་འཐབ་པའི་གཡུལ་ངོར་མགོ་དང་ཡན་ལག་གཅོད་པ་དང་། དོ་རྩེ་དང་། མདའ་དང་།
འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པས་སྤྱད་དེ་ཁ་ཅིག་འཆི་བའམ་འཆི་ལ་ཐུག་པའི་སྤངས་སྒྲག་དང་སྤྱད་
བསྐྱལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་འོག་མའི་ལུགས་ལྷ་ར་ན་
ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་སོགས་ཉེས་པ་དང་སྒྲིབ་བྱིན་
དུ་མང་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ལྷ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། །དབལ་ལ་སྤང་
ཞིང་ཡིད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཆེ། །དེ་དག་སྒྲོ་དང་ལྷན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡི། །སྒྲིབ་པས་བདེན་པ་
མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱ་མས། ལྷ་མིན་རྣམས་
ལའང་བདེ་བའི་སྒྲུབས་མེད་དེ། །དོན་མེད་འཐབ་ཕྱོད་འཐུག་ཅིང་ཞེ་སྤང་ལ། །ལྷ་ཡི་དབལ་
ལ་མི་བཟོད་ཐུག་དོག་ལྷན། །གཡུལ་ངོར་སྤྱད་བསྐྱལ་བརྒྱ་ཐུག་བརྟེན་འཆལ་ལོ། །དེ་
བས་དག་ལེགས་ཞི་བའི་འགྲོ་བ་དག །ལྷ་ར་བ་ཉིད་དུ་ཐར་པའི་ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅིས་
རྩེས་སུ་འདོམས་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་ལྷ་ཡི་སྤྱད་བསྐྱལ་བསམ་པ་ནི། འདི་ལྷ་ར་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་
ཅུ་གསུམ་དང་། མཆོམ་དང་དགའ་ལྷན་དང་། འཐུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཐུལ་དབང་
བྱེད་དེ་འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་དར་ཅིག་བདེ་བ་ལྷ་ར་སྤང་ཡང་། འཆི་འཕོ་བའི་ཆོ་སྒྲོན་
གྱི་ལས་དག་བ་ཟད། མི་དག་བའི་འབྲས་བུས་ངན་འགྲོར་སྒྲེ་བ་མངོན་ཤེས་གྱིས་ཤེས་པས།
ཉ་བྱེ་ཆོན་ལ་བསྒྲེས་པ་ལྷ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱལ་དུག་པོ་གོང་སྒྲོས་ལྷ་ར་ལྷ་ར་རང་རང་གི་ཞག་བདུན་དུ་

མྱོང་དགོས་ཏེ། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། ལྷ་ལ་ལྷུང་བའི་སྤྱལ་བསྐལ། རིམ་ཆ་བས་བཏབ་བའི་སྤྱལ་
 བསྐལ་ཡོད། ལྷུང་བའི་སྤྱལ་བསྐལ་འདི་ནི་བྱུང་བར་ཆེ་སྟེ། འཆི་ལྷ་ས་རྣམས་ནི་བྱུང་། ལུས་ཀྱི་
 ཁ་དོག་ནི་འགྲུར། སྤྲོན་ལ་ནི་མི་དགའ། མེ་ཏོག་གི་སྤོང་བ་རྫིང་། གོས་ལ་བྲི་མ་ཆགས། སྤྲོན་
 ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་། ངན་སོང་གསུམ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བར་ནི་མཛོན་གཤམ་གྱིས་མཐོང་ཅམ་
 བ། ཉ་སྐམ་ལ་བཏོན་པའམ། གྲུ་སྤྱལ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གིས་བྱེར་བའམ། ར་མོ་བུ་སྟོར་བའམ།
 རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྲུ་རྩལ་བ་ཅམ་ཡོད། མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལས་ཡིད་
 ཀྱི་སྤྱལ་བསྐལ་བདུན་འགྲུར་རམ་བཅུ་དྲུག་གི་འགྲུར་གྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ་དགོས།
 རིམ་ཆ་བས་བཏབ་བའི་སྤྱལ་བསྐལ་ནི་མནར་མེད་པ་བས་བཅུ་དྲུག་འགྲུར་གྱིས་ཆེ་བ་ཡོད་
 པ་ཡིན། ལར་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྱལ་བསྐལ་དེ་ལ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་
 གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམས་སུ་སྤྱལ་བསྐལ་
 མཛོན་གྱུར་བ་མེད་ཅིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དར་ཅིག་སྟོན་ཀྱང་།
 མཐར་ལས་བཟང་པོ་ཟད། ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་འོག་མ་རྣམས་སུ་ལྷུང་བའི་སྤྱལ་
 བསྐལ་འདྲུ་བྱེད་པས་སྤང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྟོར་བར་འགྲུར་བ་དང་། འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱལ་
 བསྐལ་ལ་སྟོན་པ་ལས་མ་འདས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཚངས་རིས་ལ་སོགས་བསམ་
 གཏན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིན། འོད་དང་ཁ་དོག་གཟི་བརྗིད་མཐའ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཏོག་བག་
 ལ་ཉལ་བ་མ་གཟིགས་ནས། ཤིན་པ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ཆ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། མདོར་
 བ། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། མཐོ་རིས་སྤྱིད་པའི་ཅུ་མོ་ནས་དམའ་བ་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་
 བ་ཡན་ཆད་དུ་སྤྱལ་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ད་རིས་
 ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་འདི་ནས་ཅིས་ཀྱང་ཐར་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྟམ་དུ་སྟོར་
 དེས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བས་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱུང་། །

གསུམ་པ་ཐར་པ་སྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེས། འཁོར་བ་
མཐོང་མན་གྱི་རང་བཞིན་ཟོ་རྩེ་བྱུང་མོ་འདྲ་བ། འཁོ་ཞིང་རྟག་མི་སྐྱབ་པ་འདི་མཚང་
རེ་ཆེ། འཁོར་བར་མི་འཇུག་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཐར་པའི་བྱང་རྩལ་མ་གཏོགས་པར་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་ཞིང་བསྐྱབ་པ་འདི་ཡ་ཆ། ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ན་འབྲལ་གྱི་བདེ་བ་མཐོ་
རིས་དང་། ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་འཐོབ་སྟེ་རྒྱལ་ལྷན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བཞིན།
ཡུན་གྱི་བདེ་བ་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་འབྲལ་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་
ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་སུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་
མོ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཡར་འགོ་མར་འགོའི་ས་མཚམས་ད་
རེས་ཡིན་ནོ། །སྦྱིད་རྟུག་གཉིས་གྱི་ཤན་འབྱེད་ད་རེས་ཡིན་ནོ། །འཁོར་འདས་གཉིས་གྱི་
ཤན་འབྱེད་དུས་ད་རེས་ཡིན་ནོ། །དུས་ད་རེས་ཤན་མ་ཕྱེ་ན། བྱིས་འཁོར་བ་ནས་ཐོན་པ་
གིན་ཏུ་དགའོ། །ད་རེས་གྱི་འཁོར་བ་འདི་སྦྱིད་པ་ལུགས་ནས་བསྒྲེག་ན་གཏན་དུ་ལུས་སྤངས་
མི་དགོས། ལུས་མ་སྤངས་ཅམ་ན་འཁོར་འདས་ཤན་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་མདོ་ཆེ་རྒྱུད་དང་།
མོ་སྦྱིན་སྦྱོན་དུས་ད་རེས་ལ་བལྟའོ། །རང་དོན་སྐྱལ་བར་བཏང་ནས་མི་ཆོ་སྦྱང་སྐྱལ་མ་
བྱེད་ཅིག ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱིང་ནས་སྦྱང་ལོག་མ་བྱེད་ཅིག གསུངས། དེ་ཡང་ཐར་པ་
རང་གིས་མ་བསྐྱབས་པར་གཞན་གྱིས་གོགས་བབྱིར་རུང་བྱང་མེད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་
ལས་། དས་ནི་བྱེད་ལ་ཐར་པའི་ལམ་བསྟན་གྱིས། ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་བརྩོན་པར་
གྱིས། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོད་མས། འདི་ལྟར་ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་
གིང་། །ཐར་པའི་ཐབས་ནི་ལྟ་མེད་སྟོན་པས་གསུངས། །གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པར་འབྱེན་པའི་
སྐབས་མེད་དེ། །གཉིད་སྦྱོས་མི་ལམ་སུས་ཀྱང་དགག་མེད་བཞིན། །གལ་ཏེ་རུས་ན་བདེ་
གསེགས་སྐས་བཅས་གྱི། །ཐུགས་རྗེའི་ཟེར་གྱིས་འཁོར་བ་སྦྱངས་ཟིན་རེས། །དེ་བས་
རང་ཉིད་བརྩོན་པའི་གོ་བགོས་ཏེ། །ཐར་ལམ་འཇོག་ལ་བརྩོན་པའི་དུས་ལ་བབ། །ཅིས་

གསུངས། དེས་ན་ཕྱོག་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་ཕྱོག་ཀྱང་བདག་ཅག་རང་
 རང་གི་ཉེས་པས་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་སྤྱིད་པའི་གནས་འདིར་ཡང་
 བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ད་དུང་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་
 གཡེངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ན་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ལས།
 འཕགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཡང་ཐར་བར་དགའ་སྟེ། ཀུན་
 མཁྱེན་སྤྲུལ་མས། གྲངས་མེད་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས། །གསོ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་
 མ་གྱུར་བདག་ལྟ་བུ། །སྤྱིག་པའི་རང་བཞིན་སྤྱིད་ལམ་དགོན་པར་འབྱུངས། །སྤྱིར་བཞིན་
 བཅུ་ལྔ་པ་མེད་ན་ཡང་དང་ཡང་། །འགྲོ་དུག་གནས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱེད་འདི་སོམས། །
 འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་གིང་། །མེ་ལྟར་མི་བཟད་ཡུལ་ལྟར་སྤྱི་
 ཆོགས་ལ། །བཟོད་པའི་སེམས་སྤྱོད་གནས་མིན་སྤྱོད་པའི་གནས། །ངོ་ཆ་མི་ཤེས་བྱེད་
 བག་བྱལ་བ་ལ། །ཐུགས་རྗེའི་གོ་སྐབས་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཐབས་མཁས་མཛད་
 པའི་ཕྱིན་ལས་དེ་ཡང་ནི། །གདུལ་བྱའི་ལས་ཅན་དག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས། །དེ་བས་
 རང་གི་ཉེས་ཀུན་ཤེས་བྱས་ཏེ། །འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱིང་ནས་དྲན་བྱས་ནས། །བདག་
 དང་འགྲོ་ཀུན་སྤྱིད་ལས་ཐར་བྱའི་ཕྱིར། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་འཛིག་པར་གྱིས། །ད་
 ལྟའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་མི་བཟོད་ན། །སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་ཇི་ལྟར་བཟོད། །
 དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མི་སྤྱོད་བ། །བདག་སྤྱིང་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་ཆེན་པོའམ། །དོ་ཡི་
 །ཁམས་བཞིན་སེམས་པ་མེད་པར་མཛོན། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟའི་ཉོན་པོ་འབྱོར་
 གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་རང་དབང་རང་ལ་ཡོད་དུས་འདིར། །ལུས་ལ་མི་སྤྱུག་ཐོག་པ་ཅམ་མམ།
 དགོང་གཅིག་གི་ལྟོ་གཅིག་པའམ། ངལ་དུབ་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་ན། །ཤི་ནས་དཔྱུལ་
 བ་ཆ་གྲང་། ཡི་དྲགས་བཀྱེས་སྒྲིམ། དུད་འགྲོ་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་
 ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བཟོད་པར་ཇི་ལྟར་རུས། ད་ལྟ་ཉོན་པོའི་ནད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་མི་བཟོད་

དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཐོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

ན། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་རི་ལྟར་བཟོད། མི་སྤྱེ་བའི་གདེང་ཚད་ཅི་ཡོད།
དེར་སྤྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཆེ་སྟོན་གྱི་པ་མ་གྱིས་སྤྱད་པས་རི་ལྟར་བཟོད། དེ་
བས་ད་རེས་རང་ག་ཞན་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་བྱིར་དུ་དམ་པའི་
ཆོས་གཤམ་མ་ཞིག་མི་བྱེད་རེ་ཤི་སྟམ་དུ་ཞེ་དམ་དུག་པོས། དག་ཏུ། བཟོད་བར་དགའ་
བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་མང་དང་ལྟན། །བདེ་བར་སྤང་ཡང་ཡིད་བསྐྱུས་འགྱུར་བ་ཅན། །ཟག་
བཅས་ལུང་པོ་མཐའ་དག་སྤྱད་བསྐྱལ་རྒྱ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་མེ་ཡི་འོབས་འདྲ་ཡང་། །
དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ཆགས་ལྟན་བདག་ཅག་ལ། །དགོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་སྤྱ་མས་ཐུགས་རྗེས་
གཟིགས། །དེས་འབྱུང་བསམ་པ་སྤྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། །ཞེས་ཡང་ཡང་བཟོད་ཅིང་
སྤྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་བར་ཉམས་སུ་བྱུང་ངོ་། །

བཞི་པ་དེ་ལྟར་གོམས་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱོར་ཚད་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ནི། ཨོ་རྒྱན་
ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་བྱི་སྤྱོད་ལ་གདམས་པ་ལས། འཁོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་ན་འཇིག་རྟེན་
ལས་སྤྱོ་སྤྱོག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། འཁོར་བ་ལས་སྤྱོ་མ་
འོག་པར་ཆོས་ཉན་ལོ། སྤྱབ་ལོ་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བསམ་པ་ཆེ་འདིའི་དབང་དུ་སོང་བས་
ཡང་དག་པའི་ཆོས་སུ་མི་འགོ་ཞིང་། ཐར་བའི་ལམ་སྤྱ་ཟིན་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཕན་པ་
མེད་དེ། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ཀྱང་ཆོས་སུ་མ་སོང་བ་མང་དུ་ཡོད་པས་དེར་
མ་སོང་བར་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱས་ཀྱང་འཆོ་སྤྱོད་དང་ཡོ་བྱེད་བྱིས་པ་དང་
མཉམ་ན་ཆོས་པ་མིན། མི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བཞག་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་ལོང་གཏམ་མ་སྤངས་ན་
ཆོས་པ་མིན། དགོན་པར་གནས་ཀྱང་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དང་མཉམ་ན་ཆོས་པ་མིན། རང་ཡུལ་
པོར་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འདྲིས་འབྲེལ་མ་སྤངས་ན་ཆོས་པ་མིན། ཉམས་ལེན་བྱས་ཀྱང་
འདོད་པ་ལས་སྤྱོ་མ་འོག་ན་ཆོས་པ་མིན། དགའ་བྱུང་སྤྱ་ཆོགས་བྱེད་ཀྱང་ག་ཞན་གྱི་གཞོད་པ་
མ་བཟོད་ན་ཆོས་པ་མིན། བསྐྱེད་རྫོགས་སྒྲོམ་ཡང་དམ་ཆོག་མ་བསྐྱུངས་(བསྐྱུང)ན་ཆོས་པ་

མིན། གཉིས་མེད་སྒྲོམ་ཡང་ལྷ་འདྲེ་ལ་ཕན་གནོད་རེ་ན་ཆོས་པ་མིན། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་
 གུང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མི་སྐྱབ་ན་ཆོས་པ་མིན། འགྲོ་དོན་བྱེད་གུང་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་
 མ་ཟེན་ཅིང་ཞེ་འདོད་དང་མ་བྱལ་ན་ཆོས་པ་མིན། ལྷ་བརྟེན་གས་གུང་རྣམ་སྒྲིན་ལ་མི་འཛེམ་
 པ་ཆོས་པ་མིན། ཐེག་པ་རིམ་དགུ་ཤེས་གུང་རང་རྒྱད་ཆོས་དང་མ་འདྲེས་ན་ཆོས་པ་མིན།
 ཏྲག་ཏུ་ཅེ་གཅིག་བསྒྲོམས་གུང་སྒྲུང་བའི་དངོས་འཛིན་མ་ཞིག་ན་ཆོས་པ་མིན། བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་དང་ལྷན་ཡང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྦྱོད་ན་ཆོས་པ་མིན། དགོ་སྦྱོར་ཅི་བྱེད་
 གུང་སྦྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་གྱིས་མ་ཟེན་ན་ཆོས་པ་མིན། ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་ལམ་བཟང་
 བ་རང་བཞིན་བྱེད་གུང་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རང་རྒྱད་པར་ཤོར་ན་ཆོས་པ་མིན། ད་
 ལྷ་སྐྱབ་པར་རུས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་བཞག་ནས་བྱིས་སྦྱོན་ལམ་ལ་རེ་བ་རྣམས་ཆོས་པ་མིན།
 སེམས་ཉིད་རང་ངོ་མ་ཤེས་པར་འབྲས་བུ་བྱི་དུས་ལ་རེ་ན་ཆོས་པ་མིན། ལས་སུ་དགོ་བའི་
 བྱ་བ་བྱས་གུང་འཛིག་ཏེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་མ་བྱལ་ན་ཆོས་པ་མིན། འཛིག་ཏེན་ཆོས་བརྒྱད་
 གུང་། བདག་ལ་བསྦྱོད་ན་དགའ་བ་དང་། སྦྱང་ན་མི་དགའ་བ་དང་། གྲགས་ན་དགའ་བ་
 དང་། མ་གྲགས་ན་མི་དགའ་བ་དང་། སྒྲན་ན་དགའ་བ་དང་། མ་སྒྲན་ན་མི་དགའ་བ་དང་།
 རྟེན་ན་དགའ་བ་དང་། མ་རྟེན་ན་མི་དགའ་བ་རྣམས་ལགས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གི་ལུས་
 ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་གང་ལའང་སྦྱར་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བཅས་
 བས་བྱས་སམ་མ་བྱས། ད་ལྷ་བྱེད་ཅིང་འདུག་གམ་མི་འདུག་མ་འོངས་པ་ན་དེ་བརྒྱད་དང་
 ལྷན་པས་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་བརྟགས་ཏེ་དེ་དང་མ་འབྲེལ་བ་གལ་ཆེ། མངའ་བདག་ཆེན་པོ།
 བདྲ་བདག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན། ཆོས་གང་ལ་འཇུག་གུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་
 སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིག་ དོན་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཟབ་པ་དང་
 ལྷན་པར་སྦྱོད་ཅིག་ ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་
 པར་སྦྱོད་ཅིག་ ཐེག་པ་རིམ་དགུའི་དོན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཡར་ལྷན་དུ་རྫོགས་པར་

སྒྱུད་ཅིག་སྒྱུད་བྱ་དང་སྒྱུད་བྱེད་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུད་ཅིག་འཁོར་འདས་
གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྒྱུ་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་ངང་དུ་སྒྱུད་ཅིག་བདག་གི་གདམས་པ་
འདི་ཁོ་ན་ལྟར་སྒྱུད་ཅིག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་ལུ་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་གྱིས་གསུངས། དེས་ན་
གོང་གི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོ་མ་ལོག་ཆེ་འདི་སྒྲོས་མ་ཐོང་བས་ལན་པས།
དེའི་གཉེན་པོར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་འདི་ཡིན་པས། འདི་ལས་གདམས་ངག་
ཟབ་པ་མེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་འཁོར་རིམ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་ཀུན་
གྱི་ཐོག་མར། དག་སྒྲོང་དག་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལོ་ཞེས་སྤྱག་བསྐལ་གེས་པར་བྱ་བ་ནས་
མགོ་བརྩམས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་རྒྱུད་ལ་གོམས་ན། སྒྲོ་གས་དང་དེས་འབྱུང་
སྒྲོ་། རྒྱགས་པ་དང་བག་མེད་སེལ། ཡང་དག་པའི་སྒྲ་མ་དང་གདམས་ངག་ལ་མོས། ལས་
འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲེ་བས་དག་སྤྱིག་གི་འདོར་ལེན་རུས། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་བུམས་པ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེ་བ་སོགས་ཐེག་གསུམ་ལམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་
འབྱུང་བས་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད། སྒྲོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། གཙུང་དགའ་བོ་ལ།
དཔུལ་བ་མདོན་སུམ་དུ་སྒྲུལ་ནས་བསྟན་པས། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡང་དག་པ་སྒྲེས་
ཏེ། བསྐྱབ་པའི་གནས་སྒྲ་མོ་ཅམ་ཡང་མ་འགལ་བས། དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མདོན་
དུ་བྱས་ཏེ། དབང་པོའི་སྒྲོ་བསྒྲུལ་པ་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །འབྱུངས་པའི་
ཆད་ནི་དག་བཤེས་སྤྱང་རི་ཐང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྤྱང་ཐང་པ་ལ་ཉེ་གནས་གྱིས།
སྒྲ་མ་གཞན་ཆོས་སྤྱང་རི་ཐང་པ་དོན་ག་པ་ཟེར་གྱིན་གདའ་ཞུས་པས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་
བའི་སྤྱག་བསྐལ་འདི་ལ་བསམས་ན་ངོ་གདོང་དཀར་པོ་འདུག་གོ་གསུངས། སྒྲོར་གཅིག་ཁོང་
གི་མཛུལ་གྱི་སྒྲིང་ན་གཡུ་ཞིག་ཡོད་པ་བྱི་བ་གཅིག་གིས་བཏེག་པས་མ་ཐེག་པ་ལ། ཅིག་
ཅིག་ཅིས་བྱི་བ་གཞན་ལ་སྒྲན་ནས་གཅིག་གིས་སུལ། གཅིག་གིས་འཐེན་པ་གཟིགས་པས་
ཞལ་འཇུམ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་ནམ་ཡང་ཞལ་འཇུམ་པ་ཅམ་ཡང་མ་མཛད་པར་

གྲགས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་ཏུ་གོམས་པར་བྱའོ། །

མེ་འོབས་སྤྲོད་སྤྲོད་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་འདིར། །

སྤྱད་བསྐྱལ་འཛིགས་དང་གཞོན་པ་བསམ་མི་བྱལ། །

འདི་ལ་ཞེན་རྒྱམས་ཀྱི་མ་སྤྱད་པས་སྤྲོད། །

བཅོས་མིན་དེས་འབྱུང་བསྐྱེད་ཅིག་ཤེས་ལྡན་རྒྱམས། །

འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་བསམ་པའི་བྲིད་དོ། །

། གསུམ་པ་ཐ་མར་དག་བརྗོད་ཅེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སྤྲོད་འགྲོ་དངོས་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བྲིད་གཞུང་རྒྱམས་སུ་དམིགས་རྟེན་མང་ཅུང་དང་། གོང་འོག་གི་གོ་རིམ་སོགས་ཅི་རིགས་པ་འབྱུང་བ་བྲིད་གཞུང་སོ་སོ་ལྟར་འཆད་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་འཆད་པ་ལ་ལྟ།

ལམ་ལོག་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བྲིད། ལམ་དམན་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བྲིད། འགལ་རྒྱུན་སྤྲོད་སྤྱི་བ་སྤྱི་བྱེད་དོར་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་གྱི་བྲིད། མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་བྱེད་མཛུགས་གྱི་བྲིད། བྱིན་རྒྱལ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱུད་འབྱུང་གྱི་བྲིད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དད་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ། དངོས་གཞི་རིམ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། རྗེས་བསྐྱེད་བྱུང་པར་ལན་ལོན་གྱི་བྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་དཀར་ཆོས་གྱི་ལོན་ཏན་མཐའ་དག་རང་རྒྱུད་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའམ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ནི་དད་པ་སྤྲོད་སྤྱི་མཆོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། དད་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི། སྤྲོད་དུ་འགྲོ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱ། །སྤྱད་བསྐྱལ་མཐར་ཕྱིན་འདོད་པ་དང་། །བདེ་བའི་མཐར་ཡང་འགྲོ་འདོད་པས། །དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་བྱས་ནས། །བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་སྤྱོད་བརྟན་བྱ། །

ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐུ་བ་ཀྱིས། དད་ཅན་ཉིད་བྱིར་ཆོས་ལ་བསྟེན། །
ཤེས་རབ་ལྡན་བྱིར་ཡང་དག་རིག །འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ཡི་སྒྲོན་འགོ་དད་
པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མཁས་མཆོག་དཔའ་བོས། དད་པའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། ཉིན་
མཆོན་དགེ་བའི་ལམ་སྒྲུ་འདྲེན། །ཞེས་འཕགས་པའི་ཞོར་བདུན་གྱི་ཐོག་མར་གསུངས་གིང་།
རང་རྒྱུད་ལ་དད་པ་མེད་ན་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། མདོ་
ལས། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་
ཆོག་པ་ལ། །ལྷ་གུ་སྒྲོན་པོ་རྩི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་དད་པ་བསྟེན་པ་
གལ་ཆེ། །དེ་ལ་དད་པའི་ངོ་བོ་ནི། སྤང་སྤང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་སྟེ་གིས་དམིགས་པའི་སྒྲོ་
རབ་ཏུ་དང་བ་སྟེ། དཔྱེན། ཀུན་མཁུན་ཆོས་རྩེས། འདོད་པའི་དད་པས་རྒྱུ་འབྲས་སྤང་དོར་
བྱེད། །མོས་པའི་དད་པས་ཡུལ་མཆོག་སེམས་རབ་གཞིལ། །གུས་པའི་དད་པས་བག་ཡོད་
མཆོག་དང་ལྡན། །དང་བའི་དད་པས་ཡོན་ཏན་སེམས་རབ་དང་། །ཡིད་ཆེས་དད་པས་ཆོས་
ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟད། །ངེས་སེམས་དད་པས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ཡིས། །ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་
ལྷག་པར་དད་པའོ། །ཞེས་རྣམ་པ་རྒྱུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་དད་པ་ནི།
འཁོར་འདས་སྤང་དོར་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ། དཔྱེན། འཁོར་བ་སྤང་འདོད། སྤང་འདས་ཐོབ་འདོད།
དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྤང་དོར་གྱིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །མོས་པའི་དད་པ་ནི།
སྤང་དང་དགོན་མཆོག་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ། དཔྱེན། སྤང་ལ་བསྟེན་བྱར་མོས་པ།
སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱེད་བྱར་མོས་པ། ཆོས་ལ་ལམ་དུ་མོས་པ། དགེ་འདུན་ལ་གྲོགས་སུ་མོས་
པ་སྟེ་བཞིའོ། །གུས་པའི་དད་པ་ནི། སེམས་དང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་
ལ་བག་ཡོད་པས་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ། དཔྱེན། ལུས་གུས་པས་བྱུག་དང་བཀུར་
སྟེ། དག་གུས་པས་བསྟོད་པ་དང་ཞེས། སེམས་གུས་པས་མཆོད་འོས་སུ་མཐོང་ནས་
སྤྱད་བྱེད་པ་གསུམ་མོ། །དང་བའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

ལ་སེམས་མངོན་པར་དང་བཤོ། །དབྱེན། ཀུན་རྫོབ་སྤང་ཆའི་དགོ་བ། རོན་དམ་གེས་རབ་
གྱི་དགོ་བ། ཟུང་འདུག་ཆ་མཉམ་གྱི་དགོ་བ་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་གསུམ་མོ། །

ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་པ་སྟེ། དབྱེན།
འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་སྤང་བྱར་ཡིད་ཆེས་པ། ཟུང་འདས་རྒྱུ་འབྲས་སྤང་བྱར་ཡིད་ཆེས་པ། ལུང་
མ་བསྟན་རྣམས་དགོས་མེད་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་གསུམ་མོ། །དེས་སེམས་གྱི་དད་པ་ནི། དེས་
རོན་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོའི་བསྟན་རོན་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་འདོད་
པ་སྟེ། དབྱེན། དེའི་རོན་སྟོན་པའི་གཞུང་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་དེས་
པར་སེམས་པའི་དད་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དུག་ཀྱང་བསྟན་ན་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་
གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། མོས་པ་དང་གྲུས་པ་དང་དང་བའི་དད་པ་གསུམ་ནི་དང་བའི་དད་པའི་
ནང་དུ་གཏོགས་ལ། འདོད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ནི་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པར་གཏོགས་
ལ། དེས་པར་སེམས་པ་ནི་འདོད་པའི་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འགོག་
ལམ་མ་ཞོར་བ་ལ་ཞུགས་པས་སྟུག་བསྟུལ་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་འདོར་ཞིང་ཐར་པ་འདོད་
པའི་ཕྱིར་རོ་གསུངས། དེས་ན་གཞུང་པལ་ཆེར་དུ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སེམས་རབ་
ཏུ་དང་བ་དང་བའི་དད་པ་དང་། བདེན་བཞི་ལ་སྤང་དོར་དུ་འདོད་པ་འདོད་པའི་དད་པ་
དང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་དང་། ཁ་
ཅིག་ཏུ་དེ་ལས་ཕྱིར་ལྷོག་པ་མེད་པ་མི་ལྷོག་པའི་དད་པ་སྟེ་བཞིར་བཞག་པ་སོགས་ཡོད་
ཀྱང་དབྱེ་བསྟུ་ཙམ་ལས་རོན་གྱི་གནད་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན།
ཞིང་ས་གཤིན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལྷ་གྱུ་འབྱུངས། ལྷ་གཟིངས་བཟང་པོ་དང་འདྲ་
སྟེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་བོ་ལས་སྒྲོལ། སྒྲེལ་མ་དཔའ་བོ་དང་འདྲ་སྟེ་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
དགྲ་བོ་ལས་སྒྲོལ། བཞོན་པ་བཟང་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་ཐར་པའི་གླིང་དུ་འདྲོན། ཡིད་བཞིན་
གྱི་ཞོར་བུ་དང་འདྲ་སྟེ་ཅི་བསམ་འགྲུབ། སྒྲེས་བུ་དཔའ་བོ་དང་འདྲ་སྟེ་སྒྲིག་ཏེ་མི་དགོ་བའི་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོ་བྱིང་གི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དྲུང་།

ཕྱོགས་ཚར་གཅིད་ལུས། གཞན་ཡང་མི་ཁྲིམ་པའི་གནས་རྣམས་སྤངས་གིང་དག་པའི་ཕ་
བ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྟན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལས།
དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་སྦྱེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །
དོགས་པ་སེལ་ཞིང་ཆུ་བོ་རྣམས་ལས་སྦྱོལ། །དད་པ་བདེ་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་མཆོན་པ་ཡིན། །
དད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དྲངས་བྱེད། །ང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞིང་གུས་པའི་ཕ་བ་ཡིན། །དད་
པ་གཏེར་དང་ནོར་དང་རྐང་པའི་མཆོག་ །ལག་པ་བཞིན་དུ་དག་སྤྱད་ཕ་བ་ཡིན། །དད་པ་
ཡོངས་སུ་གཏོང་ལ་དགའ་བར་བྱེད། །དད་པ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་རབ་དགའ་སྦྱེད། །དད་
པ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བར་བྱེད། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་སྟོན་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱེད། །དབང་
པོ་རྣེ་ཞིང་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད། །དད་པའི་སྟོབས་ལ་གཞན་གྱིས་མི་རྩི་ཞིང་། །ཉོན་
མོངས་རྣམ་པར་སེལ་བའི་གཞི་རྟེན་ཡིན། །དད་པ་རང་འབྱུང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཆོལ། །
དད་པ་ཆགས་པའི་སྟོལ་ཆགས་པ་མེད། །མི་དལ་སྤངས་གིང་དལ་བའི་མཆོག་གཅིག་ཡིན། །
དད་པས་བདུད་གྱི་ལམ་ལས་འདའ་བྱེད་ཅིང་། །ཐར་པའི་ལམ་མཆོག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
ཡིན། །ཡོན་ཏན་ཞིང་གི་ས་བོན་མ་རུལ་བ། །དད་པ་བྱང་ཆུབ་གིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱེད། །
ཡེ་ཤེས་བྱུང་བར་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད། །དད་པ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཡིན། །
དད་པས་མོས་པའི་བྱུང་བར་དགའ་རྣམས་ཀྱི། །དེ་ལ་སྦྱོད་པ་རིམ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ། །
དེ་འདྲི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་རབ་དཀོན་ཏེ། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་བཞིན། །
ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟགས་པར་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་ལ་དད་པ་མེད་ན་སངས་
རྒྱས་དངོས་སུ་བཞུགས་ཀྱང་ཕན་མི་ཐོགས་ཏེ། རྒྱ་མཚོའི་གཏོང་གི་དོ་བ་དང་འདྲ་སྟེ་ཐར་
པའི་སྐམ་སར་མི་ཕྱིན། མཉན་པ་མེད་པའི་བྱུ་དང་འདྲ་སྟེ་སྤྱག་བསྟེན་གྱི་ཆུ་བོ་ལས་མི་
སྦྱོལ། །ལག་སྐམ་གསེར་གྱི་གླིང་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་རང་རྒྱུད་ལ་མི་འོན། ས་བོན་མེས་
ཆོག་པ་དང་འདྲ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལྷ་གུ་མི་འབྱུངས། འོང་བ་ལྟ་ཁང་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་

སྤང་བ་མི་མཐོང་། རྒྱལ་མཆོའི་གྲོང་ལོ་ཁོར་དུ་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་མ་ཡང་ལོ་ཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་
དུས་མི་འོང་བས། ཐར་པ་བྱང་རྒྱུ་འདོད་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་དགོས།
དད་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ནི། འདོད་པའི་དད་པ་ཡུལ་ལོ་ཁོར་བའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེ།
མོས་པའི་དད་པ་སྤྲིག་གོགས་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་པ་ལས་སྐྱེ། གུས་པའི་དད་པ་དགོན་མཆོག་གི་
རྟེན་ངོ་མཆར་ཅན་མཇུག་པ་ལས་སྐྱེ། དང་བའི་དད་པ་ཡུལ་མཆོག་གི་རྟེན་ནས་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའི་སྐྱེས་རབས་སོགས་གཏམ་རྒྱུད་ཐོས་པ་ལས་སྐྱེ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལས་
རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱལ་གཞག་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེ། ཆོས་ལ་སེམས་པའི་དད་པ་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོས་
པའི་རྒྱལ་ས་སྐྱེ་བས། ཡུལ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེར་གཞུག་གཞན་ཡང་
དད་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་སྤྲེལ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཞིང་སངས་རྒྱས་དངོས་མཐོང་
གི་མོས་གུས་སྐྱེད། གོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་དང་རང་རྒྱུད་འདྲེས་ངེས་པ་ལ་བསྟེན་ཞིང་
དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་། མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་ལ་ལྟ་ཞིང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ཡང་ཡང་དུ་བསམ།
དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་སྟོན་པའི་མདོ་སོགས་གཏམ་རྒྱུད་རྒྱལ་ས་བལྟ་
ཞིང་ཉན། ཟབ་མོའི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་སོགས་ལ་སྤར་བས་བརྩོན་པར་ཆེར་བསྐྱེད། དད་པ་འགྲིབ་
བའི་རྒྱུ། རང་རྒྱུད་ལ་བདུད་ཞུགས་པའི་རྟགས་སུ། སྤྲེལ་དད་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་
ཀྱི་སྟོན་ལ་རྟག་པ། ཆོས་བྱེད་སྤྱིའི་ངན་སྟོན་ལ་རྟག་པ། ཐ་མལ་གྱི་གོགས་ངན་པ་དང་
འགྲོགས་པ། ཉམས་ལེན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་འགྲིབ་པ། འདོད་ཡོན་ལ་རང་གར་སྐྱོད་པ།
དགོན་མཆོག་ལ་མོས་གུས་མེད་པ་སྟེ། འདིའི་དུས་སུ་སྒྲོག་པའི་ཐབས་ནི། སྤྲེལ་དགོན་
མཆོག་མཆེད་གོགས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཞིང་། ཆོས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་
དག་སྤང་དང་མོས་གུས་བསྐྱེད། ཐ་མོལ་ངན་པར་མཐོང་བ་དེ་རང་མ་དག་པའི་རྟགས་ཏེ་
མཁྱིས་ནད་ཅན་གྱིས་དུང་སེར་པོར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ་སྤྲེལ་དུ་རང་ལ་གྲོས་གདབ། ཐ་
མལ་པའི་གོགས་དང་མི་འགྲོགས། འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པར་བྱས་ལ། དད་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགྲོ་བའི་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

པ་འགྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བདུད་དུ་གེས་པར་བྱ་ལ་གཉེན་པོ་བསྐྱེད། གཞན་ཡང་།
སྒྲིབ་ཀྱི་འཕོ་འབྱུང་མཐོང་དུས་དང་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡིན་པས་གཞན་དག་གི་བ་བབྱངས་ལ་
དང་པ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་དུ། རང་ལ་ནད་གཞོན་གྱི་བར་ཆད་བྱུང་དུས་དགེ་བསྐྱེད་ལ་
གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་གེས་པར་བྱས་ལ་སྐྱེད་དགོས། རྒྱུ་རྒྱུ་གྱི་སྒྲོབ་ལ་བྱུང་དུས་བྱུང་
ཆུབ་གྱི་འདྲན་པར་གེས་པས་སྐྱེད་དགོས། དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་ཡང་དག་པའི་འདུག་
ལྟོག་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེད་དགོས། ལོང་མའི་རྣམ་ཐར་ཐོས་དུས་དཀའ་སྐྱེད་ཆོས་ལ་སྐྱེད་
པས་སྐྱེད་དགོས། སངས་རྒྱུ་དང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་མདོ་སྒྲིབ་སྐྱེས་
རབས་སོགས་ཐོས་དུས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱུང་ཆུབ་ལ་དམིགས་ནས་དང་པ་སྐྱེད་དགོས། དེའང་
ཉིན་རེ་བཞིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་དམ་གང་བྱུང་རེའི་སྒྲིབ་ནས་དང་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པ་གལ་
ཆེ་བས། གང་ལའང་སྒྱུ་རྒྱུ་བྱེད་མ་ཁྱེད་བ་གཅེས་སོ། །དང་པ་སྐྱེས་པའི་ཆད་ནི། འཕོར་
པའི་འབྲུལ་སྒྲུང་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་སྒྲུག་ནད་ཅན་གྱིས་ཟས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ། སྒྲུ་མ་དང་དགོན་
མཆོག་ལ་མོས་གུས་ཀྱིས་གདུང་བ་བྱ་ཆུང་མ་ལ་གདུངས་པ་ལྟ་བུ། ཐོས་བསམ་ལ་ནན་
ཏན་བྱེད་པ་སྒྲིམ་པ་ཆུས་གདུང་བ་ལྟ་བུ། བསྐྱེད་པ་ལ་གཅེས་སྒྲུས་བྱེད་པ་དབུལ་པོས་གསེར་
གཡུ་རྟེན་པ་ལྟ་བུ། དགེ་སྦྱོར་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲོབ་ཆོང་བ་གསེར་གླིང་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ། ཐེག་
པ་ལ་འཛེམ་བག་ཆེ་བ་མིག་ཏུ་རྒྱལ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དང་པ་འདོད་པ་
ཅན་ཆོང་འདུས་སུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་དང་པ་སྐྱེས་པའི་ཆད་ཡིན་པས་མ་ཉམས་གིང་གོང་
འཕེལ་དུ་བྱ་བ་གལ་ཆེའོ། །དེའི་དུས་སུ་རང་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱིས་བྱུལ་བས་ཆོས་དང་གང་ཟག་
མ་འཛོལ་བ་ཡིན་གསུངས། དང་པ་འགྲིབ་ན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་གོང་དུ་སྒྲིམ་པ་ལྟར། འཆི་
བ་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན། ཆོས་ཐོས་པར་དཀའ་བ། སྒྲུ་མའི་
བཀའ་དྲིན། མཆོད་གྲོགས་ཀྱི་དག་སྒྲུང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་བསམས་ནས།
མཐོང་དམན་དང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་དང་པ་བསྒྲིམ་ཞིང་རང་གི་རྒྱུད་གདུལ། འདྲ་མིན་

གོ་ལ་སར་གྱུར་པའི་དད་པ་རེས་འགའ་བ་སྤངས་ལ་བྱུང་བུལ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་
 ཆོས་བྱེད་ལས་དང་པོ་པ་ཁ་ཅིག་སྤྲོ་མ་དང་འགྲོགས་དུས་དད་པ་ཆེ་ཆེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་བྲལ་
 བས་ཐ་མལ་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱུན་དང་འཕྲད་དུས་དད་པ་སྒྲིལ་ཡང་ཡུན་
 དུ་མི་བརྟན་པར་ཅིག་ཅར་ཡལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་འདོད་པའི་ཆོས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དམ་
 བད་གདོན་གྱིས་གཅིས་པ་མ་གྲོལ་བར་དད་པ་ཆེ་ཆེ་འདྲ་ཡང་དེ་དྲག་པའམ་ཐོབ་དུས་བྱི་
 བས་སྤང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དགོ་སྒྲིལ་གཅིག་བྱེད་འཕྲོར་གཅིག་བརྩམ་སྟེ་མཐར་གཉིས་
 ཀའི་མགོ་མི་ཐོན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཆོས་ཟབ་མོ་གཅིག་དང་ཅུ་པའི་སྤྲོ་མ་གཅིག་ལ་མི་བྱེད་
 པར་གང་བདེ་བདེར་འཇུག་ནས་མཐར་དམ་ཉམས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྲོ་བ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དད་པ་
 ཅུང་ཟད་རེ་སྒྲིལ་ཀྱང་རྒྱུན་སྤྲོ་མོ་ཅུང་ཟད་རེས་ཀྱང་འགྲིབ་པའི་སྒོ་བྱུར་ཡེ་འདྲོག་ཅན་དེ་
 ལྟ་བུའི་རིགས་སྤྱངས་ལ། དང་པོ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་སྤྲོ་
 མར་བཟུང་བྱིན་ཆད་རྒྱུན་ཅི་བྱུང་ཡང་སྒྲོ་ངལ་དང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་དད་གུས་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཡང་འགྲུལ་ཕྱོག་མེད་པ་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ། ཁ་གཏིང་མེད་
 པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ། དུས་ཡུས་མེད་པ་མ་ལྟ་བུ། མཐའ་དབུས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། ཐར་
 ལྗོངས་མེད་པ་གཞུང་བདུང་བའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ། གཞན་གྱིས་བསྐྱར་རམ་བཀའ་བཀྱོན་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། སྒྲོ་དུབ་མེད་པ་གྲུ་ཟམ་ལྟ་བུ། རྒྱུན་ཆད་
 མེད་པ་རྩ་བོའི་གཞུང་ལྟ་བུ། གུས་ཤིང་མཉེན་ལྷག་དང་ཞེ་སས་བརྒྱན་པའི་དད་པ་དར་
 ཐག་ལྟ་བུ་སྟེ་བཅུས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྲོ་མ་དང་དགོན་མཚོག་སོགས་ཞིང་གི་དམ་
 པ་རྣམས་བསྟེན་ཅིང་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་ཀྱང་བསྟུན། དཀར་པོའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དང་། ཐར་
 པའི་ལམ་སྤྱི་ཐོན་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཏྲག་ཏུ་དགོངས་པ་དང་། རོ་ཆ་ཤིས་པ་དང་། བྲེལ་ཡོད་

དོ་ཐེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོར་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་གུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བག་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དག་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གུན་ཏུ་སྤེལ་དང་ཚོས་དང་གྲོགས་དམ་པ་རྣམས་སྐྱེས་མ་ཐག་པར་མཇལ་ཞིང་ཚོས་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། དཀར་པོ་ལ་དགའ་བའི་ལྷས་བསྐྱེད་པ་དང་། བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་མི་ལམ་དུ་འང་སྤེལ་དང་དགོན་མཚོག་དང་ཚོས་ལ་སྦྱོད་པའི་སྤང་བ་བཟང་པོ་མི་ཞིང་བདེ་བར་སད་པ་དང་། ཅི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་། བདེ་བར་ཆེ་ཡི་དུས་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་སྤྱོད་བདེ་བར་འདྲེན་པ་དང་། བར་དོའི་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། གང་དུ་སྒྲོན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བས་དགོན་མཚོག་གི་གདུང་འཚོབ་པ་དང་། ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་སྟེ། རྒྱས་པ་ནི་བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རི་སྟོད་བརྗོད་ཀྱང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགོན་མཚོག་ཏུ་ལ་ལས། གང་གིས་ཞིང་བཅུའི་རུལ་སྟོད་སེམས་ཅན་ལ། །བདེ་བ་གུན་གྱིས་བསྐྱལ་བར་བསྟེན་བཀུར་བས། །ཚོས་འདིར་དད་པའི་བསོད་ནམས་ཅི་འདྲ་བ། །བྱེད་པར་འཕགས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་མེད། །ཅིས་དང་། གང་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དད་གུས་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་ལ་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་བྱེད། །གང་དག་རྒྱལ་ལ་མཚོད་པ་ཆེ་བྱེད་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་དད་པ་བསམ་མི་བྱེད། །གང་དག་ཏུ་ཚོས་ལ་དད་གུས་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་བར་ཚོས་ཉན་དོམས་པ་མེད། །གང་དག་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཉན་མི་དོམས་པ། །དེ་དག་ཚོས་ལ་མོས་པ་བསམ་མི་བྱེད། །གང་དག་ཏུ་དགོ་འདུན་དད་གུས་པ། །དེ་དག་མི་ལྷོག་དགོ་འདུན་དད་པ་ཡིན། །གང་དག་མི་ལྷོག་དགོ་འདུན་རབ་དད་པ། །དེ་དག་དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གསང་བ་བསམ་མི་བྱེད་པའི་མདོ་ལས། དད་པ་དང་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་། ཚོས་ཉན་པ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་། གང་དུ་སྐྱེ་བར་ཡང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་སྤྱོད་

སྒྲིམ་ནས་དག་བ་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ་ལ་བརྩོན་པས་བྱིམ་དང་མུང་མ་དང་བུ་
 མོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ། གཞོན་པ་ནས་ཅེ་བ་ལ་མི་དགའ་བས། དད་པས་
 རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཞིང་། དག་བའི་བསམ་པས་ཆོས་ཉན་པ་
 དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་ནན་ཏན་སྒྲིང་པོར་བྱེད་ཅིང་ཆོག་ལྟར་ལེན་པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་མང་དུ་བློས་
 བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རི་ལྟར་བློས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བཟང་བཟང་ལ་མི་ལྟ་བུར་སྒྲིང་
 རྒྱུ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོན་པ་ལས། ལན་
 གཅིག་ཙམ་ཡང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །བསོད་ནམས་དམ་པའི་མཆོག་ཏུ་འདི་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱ་མས་སྟོགས་ལ་རི་བོང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་
 ཀྱང་། དད་པ་ནོར་རྣམས་ནང་ནས་རིན་པོ་ཆེ། །འདི་ཕྱི་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཆར་འབབས་
 པས། །སྒྲུ་དབང་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་མཆོག་ལས་འཕགས། །དད་པ་བསྐྱེད་ནམས་ནང་
 ནས་བདེ་བའི་བཟང་། །ཏིང་འཛིན་ཡིད་བཞིན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་ན། །འདོད་པའི་བཟང་
 བཏུང་ཀུན་ལས་བྱུང་བར་འཕགས། །དད་པ་གོས་རྣམས་ནང་ནས་མཆོག་གི་གོས། །དོ་
 ཆ་ཁྱེལ་ཡོད་བག་དང་རབ་ལྡན་པས། །ལྟ་མའི་གོས་མཆོག་དམ་པས་ཆར་མི་བོད། །དད་
 པ་རྒྱན་རྣམས་ནང་ནས་མཛེས་པའི་མཆོག་ །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་སྟེ་བོ་དམ་པ་མཆོན། །
 རྒྱལ་བས་བསྐྱབས་ཤིང་འཛིན་རྟེན་གསུམ་གྱིས་བསྟོན། །དད་པ་གནས་རྣམས་ནང་ནས་
 ཀུན་གྱི་མཆོག་ །དམ་པའི་བསྟོ་གནས་ཡིད་བཞིན་མཆུངས་པ་མེད། །ལྟ་མའི་ཁང་བཟང་
 མཆོག་རྣམས་ཀུན་ལས་འཕགས། །དད་པ་གྲོགས་རྣམས་ནང་ནས་མཆོག་གི་གྲོགས། །
 ཆོ་རབས་བབྱངས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འབྲལ་མི་ཤེས། །སྟོང་ལ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་ཡན་བདེ་བྱེད། །
 དད་པ་འཁོར་རྣམས་ནང་ནས་ཉེ་བའི་འཁོར། །མི་ལམ་ན་ཡང་བདག་གི་རྗེས་སུ་བྱེད། །
 ཅི་འདོད་སྒྲུབ་པས་དག་བའི་ལས་སུ་བྱེད། །དད་པ་གཉེན་རྣམས་ནང་ནས་ཉེ་བའི་གཉེན། །
 ལེགས་པ་སྟོན་ཅིང་ཉེས་པ་འགོག་པ་དང་། དག་བའི་སྟོགས་ལ་གྲོགས་དང་དོན་བྱེད་པ། །

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཤིང་རྒྱུ་།

དང་པ་བཤེས་རྣམས་ནང་ནས་མཛེད་པའི་བཤེས། །མཚོག་ཏུ་ཉི་ཞིང་རང་སྤང་ཚོས་ལ་
བསྐྱར། །བདེ་སྤྱད་ཀུན་གྱི་དུས་སུ་འབྲང་བས་ན། །དང་པ་མགོན་རྣམས་ནང་ནས་སྐབས་
གྱི་(གྱི་མཚོག་ །རན་འགོ་འགོག་ཅིང་མཐོ་རིས་དགའ་བདེ་སྟེ། །འཁོར་བ་སྤངས་གྱིང་
ཐུང་ན་འདས་ལ་འགོད། །དང་པ་སྟོན་པའི་ནང་ནས་སྐབས་པོ་ཆེ། །གང་ཞིག་ཡོད་པས་ལེགས་
ཚོགས་ཀུན་བསྐྱབ་ནས། །མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་འཕྱོར་བས་མཛེས་པར་བྱེད། །དང་པ་
ཚོས་རྣམས་ནང་ནས་ཅུ་བ་སྟེ། །དམ་པ་རྣམས་གྱི་ལམ་སྟོལ་གྱིང་རྟེན་ཆེ། །འདི་ཕྱིར་ལེགས་
པ་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་པས། །དང་པའི་རང་བཞིན་བཟང་པོ་བསྐྱེད་པར་མཛོད། །ཅིས་རྩེས་
སྤྱ་གདམས་པར་མཛོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་རི་ལྟར་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་
དབྱེ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཡོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ལུང་སྟོང་པོར་བྲིལ་བ། རི་ལྟར་
སྐབས་སུ་འགོ་རྒྱལ་གྱི་དམིགས་བྱིན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་
རྒྱ་ཡི་སྐབས་འགོ་དང་། འབྲས་སུ་རྩེ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལུགས་གྱི་སྐབས་འགོའོ། །དང་པོ་ལ།
གང་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་གང་ཟག་ནི། རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། ལམ་
རྣམས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་སྐབས་སུ་འགོ། །སྐྱེས་སུ་རྒྱུང་རྣམས་ངན་འགོས་འཛིགས་པ་སྟེ། །
འབྲིང་གཉིས་སྟོང་པས་འཛིགས་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཆ་དང་བཅས་
མཐོང་ནས། གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་མི་བཟོད་ཞི་བདེས་འཛིགས། །རྒྱལ་སྤྱི་ཐེག་པ་ཆེ་
རྣམས་འགོ་བའི་ཕྱིར། །སྐབས་སུ་འགོ་བྱེད་གསུམ་དང་བསམ་པ་གསུམ། །ལལ་པ་མཚོག་
དང་སྤྱོད་མེད་པའོ། །ཞིས་གསུངས་པས། ཚོགས་སྤངས་པའི་སོར་བྱང་སྤྱད་གསུམ་གྱི་
སྟོལ་པ་ཀུན་གྱི་རྟེན་གཞིར་མེད་ཐབས་མེད་པས་ལམ་གྱི་ཅུ་བ་ནི་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ཉིད་
ཡིན་ལ། དེར་འགོ་བྱེད་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱད་
བསྐྱལ་ལ་འཛིགས་ནས་བདེ་འགོ་མཐོ་རིས་གྱི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། དགོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན་སྐྱེས་ཕུ་ཆུང་དུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྲས་ཕུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལལ་བའམ་དམན་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་
བའི་སྐྱུག་བསྐལ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱག་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན་སྐྱེས་ཕུ་འབྲིང་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་བ་ལས་
རང་ཉིད་ཙམ་ཐར་པའི་འབྲས་ཕུ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མཆོག་ཏུ་བཞག་
པའོ། །མཐའ་མེད་པར་འཁོར་བའི་སེམས་ཙན་གཞན་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་མཐོང་ནས།
དེ་རྒྱུས་འཁོར་བ་ལས་བསྐལ་བའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན་སྐྱེས་
ཕུ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཙན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྐྱས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་དེས་ཀྱི་སྐྱབས་
སུ་སྐྱེས་ཕུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ཆ་ལས་ལོག་སྟེ་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱེས་ཕུ་ཆེན་
པོའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བསམ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས། སྐྱེས་
ཕུ་ཆུང་དུ་རྒྱུས་ཅི་སྟེན་ཕྱི་མའི་བདེ་འབྲས་མཐོ་རིས་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཡིན་ཞིང་། འབྲིང་ནི་
གནས་སྐབས་ཅི་སྟེན་འཆོའི་བར་དང་མཐར་ཐུག་ཉན་རང་གི་འབྲས་ཕུ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཡིན་
ལ། ཆེན་པོ་ནི་སྟེང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་ཏེ་ནམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་
དུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་ཏེ་སྐྱབས་འདིར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་སྐྱབས་
སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་ཆེ་བར་གྲགས་པའི། ཚངས་པའམ། ཁྱབ་འཇུག་གམ།
མ་དུ་དེ་ལ་ལོགས་པ་ཕྱི་རོལ་པ་རྒྱུས་ལ་གྲགས་པ་དང་། རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རི་བྲག་
ལྟོན་ཤིང་སོགས་ལ་གནས་པའི་ལྷ་སྤྱུ་གཞོན་སྟོན་མི་མ་ཡིན་གྱི་སྟེ་ཆོན་རྒྱུས་དང་། རང་
རང་གི་ཕ་མ་གཉེན་འདུན་མཛའ་བཤེས་ལ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་སྟོབ་པར་མི་རུས་ཏེ། རང་
ཉིད་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནམ་ཡང་སྐྱབས་སུ་བརྟེན་བྱ་
མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ་ལས། འཛིགས་པས་སྐྱག་པའི་མི་རྒྱུས་ནི། །ལལ་

དོ་ཐོ་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོར་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་བཤིང་ན།

ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བ་མཆོད་རྟེན་དང་། །སྒོར་བཤིང་དགའ་ལ་སྐྱབས་
འགོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་སྒྲོབ་མི་རུས། །ཞེས་
དང་། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། བ་མ་བྱིད་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན། །མཛེས་
བཤེས་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱང་མིན། །དེ་དག་གིས་ནི་བྱིད་པོར་ནས། །རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
དུ་འགོ། །འཛིགས་གུར་འཛིགས་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་། །སྐྱབས་མེད་སྒྲོབ་པའི་སངས་རྒྱས་
དང་། །ཆོས་དང་ཆོགས་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ། །དེ་རིང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་གྱིས། །ལྟ་
དང་དྲི་བ་མི་རྣམས་ལས། །གང་དག་དེ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་ཐར་
བར་འགྱུར། །བདེ་བ་རྟེན་པར་དགའ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས། དེས་ན་གནས་སྐྱབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་འཛིགས་དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལས་སྒྲོབ་རུས་པ་ནི་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་
གསུམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འང་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་
གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བས་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་། །འདིར་ཐོག་པ་ཆུང་དུ་དང་ཆེན་པོའི་ལུགས་
གཉིས་ལས། ཐོག་པ་ཆུང་དུ་པས་ནི། །སངས་རྒྱས་ནི་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད། །ཆོས་ལུང་
དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཐོག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོད་
དང་། །སོ་སོའི་རྒྱུད་གྱི་ལམ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱེ་འཕགས་
གཉིས་ལས། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དགེ་འདུན་ཆུང་དུ་དགེ་ཚུལ་པ་མ་དགེ་བསྟེན་དང་བཅས་
ཏེ་འགོ་བའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་བསྟེན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ།
དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་བཞིར་ལོངས་ནས་དགེ་འདུན་
འདུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་པ་ལ། རྒྱན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དག་བཅོམ་
པའི་ཞུགས་པ་བཅས་ཏེ། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིངས་སུ་བསྐྱབས་
འདོད་དོ། །ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གྲགས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དག་པ་
གཉིས་ལྟར་མཐར་ཐུག་པ་དོན་གཉིས་སུ་སྐྱ་སྐྱམ་ཆོགས་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། །འདུས་

མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཐུན་དང་བརྟེན་དང་
 ལུས་པར་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་
 གསར་དུ་མ་བསྐྱེད་པས་འདུས་མ་བྱས་དང་། འབད་རྩལ་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པས་ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་པས་གཞན་རྒྱུ་གྱིས་
 རྟོགས་པ་མིན་པ་སྟེ། རང་དོན་ཆོས་སྒྲུའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ལྷ་མ་གསུམ་གྱི་དོན་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་མཐུན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་རྒྱལ་མ་དེ་ལ་འགོད་
 པར་བཞེད་པའི་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་འབྲས་སེལ་བའི་ལུས་པ་
 སྟེ། གཞན་དོན་གཟུགས་སྒྲུའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་བཅས་དུག་དང་། དབྱེ་གཞི་གཉིས་སོ་སོར་
 བསྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ནི་དོ་བོ་སྤྱོད་པས་མ་བརྟེན་དུ་མེད་
 པ། རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་སུ་འགོ་བའི་ལམ་མམ་གཉིན་པོ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ལམ་དང་
 འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དོན་གྱི་ཆོས་དང་། ཆོག་གི་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉིན་
 པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་གྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་
 ཅན་དེ་ཆོས། །ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྐྱུས། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྟེན་དང་ཐ་སྐྱོད་དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་སོགས་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་ཤེས་པས་གཞལ་
 ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བས་གཉིས་མེད་
 དང་། དེའི་རྒྱ་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་རྟོག་མེད་དེ། གང་ཞིག་ཆགས་
 པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པས་རྣམ་
 པར་དག་པ། ཤེས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་གསལ་བ། དུག་གསུམ་འཛོམས་
 པས་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་
 བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་བཅས་དུག་དང་། དབྱེ་གཞི་སོ་སོར་བསྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་

དང་ལྟན་པ་ནི་ཚེས་དགོན་མཚན་གོ། །ལུང་གི་ཚེས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི།
མདོ་ཡི་སྟེ་དང་། དབྱངས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཚེགས་སུ་བཅད་པ་
དང་། ཚེད་དུ་བཟོད་པ་དང་། རྟོགས་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། སྒྲིང་གཞི་
དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། སྒྲེས་རབས་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། མད་དུ་བྱུང་
བའི་སྟེ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་འགོག་པ་གཉིས་ནི་དྲི་མ་སྒར་ཡོད་གཉིན་པོས་བསལ་ཏེ་སྒྲོས་
པ་མེད་པར་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། དྲི་མ་འཕམ་སྒྲོས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་འོ། །
ལམ་ནི་ཚེགས་སྒྲུར་མཐོང་སྒྲུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆའོ། །མདོར་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་འཛིན་པ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་དོ། །དག་འདུན་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
འོད་གསལ་བའི་དོན་གསར་དུ་མཐོང་བ་འཕགས་པའི་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་
ལས་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དང་ལྟན་ཕྱིར། སྒྲོ་ལྟན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་ཚེགས། །སྒྲུ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཚེས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པ་ཇི་ལྟ་
བ་དང་། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་གྱི་ཚེས་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་མཉམ་པར་
གཟིགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པ། དེ་གཉིས་གཞན་དང་བྱམ་མོང་མིན་པར་ནང་སོ་སོར་རང་
གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་སྟེ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་ཆགས་པ་
ཉོན་མོངས་པ། ཐོགས་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ། དམན་པ་ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་
གསུམ་ལས་གྲོལ་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། །ཁ་ཅིག་གིས་
དབྱེ་གཞི་སོ་སོར་བསྒྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྟན་པར་ཡང་བཞེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
སྒྲོ་ལྟན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚེགས་ནི་ཉན་རང་ལས་མཚན་ཏུ་གྱུར་
པའི་སྒྲུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་མདུན་དུ་བཞག་པའི་སངས་

ཀུས་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་དེས་འགྲོ་བས། མདུན་
 བཞག་གི་སངས་ཀུས་ནི་སྐྱ་གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན། ཆོས་ནི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་
 ཡི་གའི་གཟུགས་སུ་སྤྲང་བ། དགོ་འདུན་ནི་སོ་སྐྱའི་དགོ་འདུན་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་
 དག་སྟེ། འདི་རྣམས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སངས་ཀུས་ཉིད་དེ་དང་དེར་སྐྱུལ་པ་ཡིན་
 པས་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། སངས་ཀུས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། གྱེད་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྐྱུལ་པ་ནི་ཆོད་མེད་དེ། འགྲོ་བ་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བ་ལ། དེ་དང་དེའི་ཁ་དོག་
 དང་མིང་གིས་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ལས། སྐྱ་གཟུགས་རྣམ་
 པ་མང་པོ་དེར་སྐྱུལ་ནས། འགྲོ་བ་དགོ་ལ་སྐྱུར་བའི་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། པལ་
 ཆེན་ལས། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། །ང་ཉིད་ཡི་གའི་གཟུགས་སུ་སྤྲང་། །ང་ཡིན་སྐྱམ་
 དུ་ཡིད་བྱོས་ལ། །དེ་ཆོད་ལ་གྲུས་པ་གྱིས། །ཞེས་དང་། ཟུང་འདས་ལས། ང་ནི་སྒྲིགས་
 མའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་སྐྱུལ་ནས། །ཁྱོད་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་
 འགྱུར་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཅེས་བྱ་སྐྱམ་ན། རྒྱུད་སྒྲ་མ་
 ལས། འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་བྱི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། རྒྱུར་གྱུར་
 ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས།
 རྒྱུའི་སྐྱས་ལས་དྲང་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དུག་གིས་བསྟན་ཏེ། བསྐྱལ་
 པ་མང་པོར་དགོ་བའི་ཅུ་བ་མ་བསྐྱར་བ་རྣམས་དང་འབྲུད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་
 བ་དགོན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བྱི་མ་མེད་པ་དང་། མདོན་
 བར་ཤེས་པ་དུག་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མཐུ་
 དང་ལྡན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དགོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་རྒྱུར་དུ་གྱུར་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་དུ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཐོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

འཛིག་པའི་རྩལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཐོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་
དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། རྒྱལ་པོ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་
པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་གཞག་པའི་དོན་
དུ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་པ་གསུམ་སྟེ་གང་ཟག་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གསུམ་
དུ་འཛིག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་རྫོགས་བྱང་ཉིད་
དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་ལས་སངས་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
ཏུ་རིག་ནས་བྱུག་མཆོད་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་སངས་རྒྱུ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་
སུ་བཞག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྫོགས་
གིང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའམ་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་
རིག་ནས་གྲོག་པ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་ཆོས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཐེག་པ་བ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་བྱང་བཞིལ་བརྒྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པར་འདོད་པ་དང་། དག་འདུན་ནི་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་རིག་ནས་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་བསྟབ་
པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་དག་འདུན་ཉིད་རྒྱལ་པོ་སུ་བཞག་པ་སྟེ།
མདོར་ན་རྒྱུ་ཐེག་པའི་རྒྱལ་པོ་སུ་རྒྱལ་པོ་སུ་བསྟན་བྱའི་ཡུལ་ནི། གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་
པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས། རྒྱལ་པོ་འགོ་
ཡུལ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཉིད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཡུལ་གྱུར་གཞན་རྒྱུད་ཕྱོད་ཟེན་པའི། སངས་
རྒྱུ་གསུམ་སྤངས་རྟོགས་ཐེན་ལས་ལྟན། ཆོས་ནི་འགོག་ལམ་བདེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །
དག་འདུན་སར་ཞུགས་རྒྱལ་པོ་སུ་འབྲགས་རྣམས་ཏེ། གནས་སྐབས་དེ་གསུམ་མཆོད་ས་
པར་རྒྱལ་པོ་སུ་འགོ། ཞེས་གསུངས། དེ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་པོ་སུ་རི་ལྟར་འགོ་ན། སངས་རྒྱུ་
ལ་ཐོན་པ་ལྟ་སྟེ། སྤང་དོར་གྱི་གནས་མི་གེས་པ་ཐོན་མཁན་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་ལ་རྒྱལ་པོ་
དངོས་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་གྱིས་སྤང་དོར་བསྟན་པ་དེ་ཆོས་ཡིན་པས། དེའི་ནང་ནས་འབྱུང་

བ་ལྟར་ལག་ལེན་ལ་བཏབ་པས་འཛིགས་པ་ཀྱན་ལས་ཐར་པའི་བདེ་བ་མཆོག་དེ་ཐོབ་པའི་
 བྱིར་རོ། །དགོ་འདུན་ལ་སྒྲ་གྲོགས་ཁྱེ། རྒྱལ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ལམ་སྤྱོད་འཆོལ་
 བ་ཡིན། དཔེར་ན་ལམ་སྤྱོད་བ་གར་སོང་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟར་དེ་རྒྱལ་མེད་ཀྱིས་གང་མཛད་
 ཀྱི་རྒྱུས་སུ་སྒྲོབ་དགོས་པ་ཡིན། དངོས་ནི་འཕགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཛུགས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་མོད། འཕགས་པ་ལས་གཅིག་ལས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་དང་ལག་ལེན་གྱི་
 རྒྱུན་ཡོད་པའི་སོ་སྒྲིའི་དགོ་འདུན་རྒྱལ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་ཡང་སྒྲོ་གཏད་འཆར་རུང་སྟེ། དེང་
 སང་ནི་འདི་ཉིད་གཙོ་ཆེ་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཉིད་ལམ་སྤྱོད་
 ཀྱི་སྒྲིལ་མ་མཆོག་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱལ་ནི་མཁྱེན་བརྩེ་རྣམས་གསུམ་
 མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བའི་བྱིར་རྟེ། མཁྱེན་པས་སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་འཛིགས་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཐབས་
 མ་ལུས་པ་མཁྱེན། བརྩེ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཏང་སྒྲོམས་མི་མཛད་པར་རྟག་དུ་
 སྒྲོབ་པར་མཛད། རྣམས་པས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྒྲིལ་བ་དང་འཆོམ་པར་སྒྲོབ་རྣམས་པའི་
 བྱིར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲུབས་སྒྲུབ་པ་ཡིན། དགོ་འདུན་འཕགས་པ་ཡང་རྒྱབས་ཆེ་རུང་གི་
 ཁྱད་ཅུམ་མ་གཏོགས་དེ་དང་སྒྲོགས་མཆུངས་ཏེ། མཁྱེན་བརྩེ་རྣམས་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་
 མངའ་བས་སྒྲུབས་སུ་འོས་ཤིང་སྒྲོབ་པར་མཛད་པ་ཡིན། སྒྲོབ་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། སངས་
 རྒྱལ་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་དུ་བསྒྲུབས་པས། རྒྱ་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་ན། འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་འགྲོ་
 བའི་ཚུལ་འདི་ཡིན། སྒྲོབ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་གྲངས་གཞན་ཡང་པ་ནི། འཛིགས་དང་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ལས་ཉོན་སྤོང་བ་ཁོ་ན་ལ་མ་ཉྱེས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོན་བཟུང་བ་དང་།
 ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་གནས་སྒྲུབས་འཛིགས་པ་བརྒྱུད་
 དམ་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཉེར་འཆོ་ཐམས་ཅད་ལས་དངོས་སུ་སྒྲོབ་པར་མཛད་ཅིང་། ངན་སོང་

དུ་སྒྲིལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་གཏན་ནས་སྒྲིལ་བའམ། ཐག་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་སྒྲིལ་མས་
ཅད་ནས་སྒྲིལ་བར་མཛད་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཐབས་དང་སྒྲིལ་ལམ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྱུལ་བ་ནི་ཚད་
མེད་དེ། ཆོ་འཕྱུལ་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྒྲིལ་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་བར་བྱ་བ་ནི་མང་ངོ་། །སེམས་
ཅན་ཀྱི་བསམ་བ་ཇི་ལྟ་བུ། ཇི་ལྟར་འདུལ་བ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་བ་སྒྲིལ་མཁོན་གྱི་སྒྲིལ་བ་མཁོན་ནས་ཆོས་སྒྲིལ་ཏེ། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་རིང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་ལྟས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་
ཚངས་བས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་གྲུས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྩ་འཕྱུལ་ཆེན་པོས་འདུལ། ཁ་
ཅིག་ནི་རྒྱལ་པོས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་ཉན་པས་
འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཆོ་འཕྱུལ་གྱིས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུངས་ལས་
འདས་པས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་རིང་བསྐལ་གྱིས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་དུ་འཇུག་
གཙུག་ལག་ཁང་དང་། སྒྲིལ་མོས་ཆལ་བྱེད་དུ་གཞུག་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་སྒྲིལ་བ་བསྒྲིལ་
པས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲིལ་གཞུགས་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་དང་། རི་མོ་དང་། གསེར་དང་དཔུལ་
དང་ར་གན་གྱི་སྒྲིལ་གཞུགས་བྱེད་དུ་གཞུག་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་སྒྲིལ་བ་བསྒྲིལ་པས་འདུལ།
ཁ་ཅིག་ནི་དགོ་སྒྲིལ་གི་དགོ་འདུན་ལ་མཆོད་པ་དང་བཀྱར་སྒྲིལ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་
སྒྲིལ་བ་བསྒྲིལ་པས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་མདོ་སྒྲིལ་བ་དང་འདྲིར་འཇུག་པ་དང་། བསྐྱབ་བ་
ལ་སྒྲིལ་བ་བསྒྲིལ་པས་འདུལ། ཁ་ཅིག་ནི་མར་མེ་དང་། སྒྲིལ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། སྒྲིལ་དང་།
ཐེང་བ་དང་། རོ་ཤལ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་ལ་སྒྲིལ་བ་བསྒྲིལ་པས་འདུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རོན་
དམ་པ་མཁས་པའི་ཆོས་དང་ལྟན་པ་དང་། ཐུངས་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དང་ལྟན་པ་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྤལ་པོ་ཆེ་ལས། རྩ་སྐུམ་སྤྱངས་པ་རི་པོ་མཆོག་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཀྱང་། །
 མེ་མདག་ཡུང་འབྱུ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཉིད་ཆོག་འགྲུར་ཏེ། དེ་བཞིན་བདེ་གསལ་གསུམ་ལ་
 མཆོད་པ་གཅིག་བྱས་པར། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཆོག་བྱེད་བྱ་ངན་འདས་ཀྱང་འགྲུར། །
 རི་པོ་ཁ་བ་ཅན་ལ་མཐོང་ལེགས་སྒྲན་ཡོད་དེ། །དེ་ཉིད་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པས་ནད་རྣམས་
 ཞི་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་སྟོབས་བརྩུ་རྣམས་ནི་མཐོང་ངམ་ཐོས་ཀྱང་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་
 ལྡན་སངས་ཀྱས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྲུར། །ཞེས་དང་། དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། གང་
 གི་ཅིག་ངོས་གཟུགས་གྱི་རི་མོ་དག །བསོད་ནམས་བརྒྱ་མཆོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ། །
 བདག་གིས་བྲིས་སམ་འབྲི་འདྲི་རུ་བརྩུག་ཀྱང་རུང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
 འགྲུར། །སྒྲིམ་བུ་དག་གམ་འོན་ཏེ་གཞོན་ནུའང་། །གང་དག་ལ་ལས་དེ་ནི་སྟོབ་པའི་ཆོ། །
 ཅེད་མོ་དག་འདང་བསང་བར་བྱེད་པ་ན། ཅིག་ངོས་སེན་མོས་གིང་བུས་གཟུགས་བྲིས་
 པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འགྲུར་ཏེ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་རྗེ་ཅན་དུ་འགྲུར། །
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྟོག་ཆགས་བྱེད་སྟོལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་ཡང་དག་འཇུང་། །
 ཅེས་དང་། གསལ་ཀླུ་ལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་དང་
 བོ། །སྒྲིག་གཟུགས་རྣམས་ལ་རྩལ་ལྡན་ཅི་སོང་བ། །དེ་ཡི་གངས་སྟོད་དེ་བྱེད་མི་རྣམས་གྱིས། །
 ལྷ་ཡུལ་ས་སྟོང་ངེས་པར་ཀླུ་ལ་སྤྲིད་འཐོབ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གྱི་ཏིང་
 ངེ་འཛིན། །ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ས་མཆོག་ཀུན་གྱིང་ནས། །ཐ་མར་སྒྲིང་ང་ཀ་ལ་སོགས་
 པ་ཡི། །སྒྲིག་བསྐྱེད་མེད་པའི་སངས་ཀྱས་གོ་འཕང་ཐོབ། །ཅེས་སོགས་དང་། འོད་ཟེར་
 དྲི་མེད་གྱི་གཟུངས་ལས། ཡང་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་གསང་སྒྲགས་ཡི་གེར་བྲི་བ་གཞན་གྱི་
 མིང་ནས་སྟོས་ཏེ། མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་བརྩུག་ལ་ནན་ཏན་དུ་མཆོད་པ་བྱས་ན་གི་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ངན་སོང་གི་གནས་ནས་ཐར་ཏེ་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲིབ་པར་འགྲུར་རོ། །ཡང་ན་དགའ་
 ལྡན་གྱི་ལྷའི་རིས་སུ་སྒྲིབ་པར་འགྲུར་ཏེ། སངས་ཀྱས་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་ངན་སོང་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཚོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ཡུང་རྒྱུ་གྲོལ་བེད་ན།

དུ་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མཆོད་
རྟེན་དེ་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱས་སམ། མཆོད་པ་ལུ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །
ཚོན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱམས་ཀྱང་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་བྱ་དང་རི་དྲགས་
སོགས་ཏེ་གང་དག་ལ་མཆོད་རྟེན་དེའི་གྲིབ་མ་ཕོག་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་ཡང་དུད་འགོ་ལ་
སོགས་པ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་ལ་མཆོད་པ་ལྷའི་
སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་རིག་གམ། དེའི་གྲིབ་མ་ཕོག་ཀྱང་རུང་
སྟེ། དེའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་གང་ལ་ལ་
ཞིག་གིས་མཆོད་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་མི་ལམ་དུ་མྱིས་སམ། རྒྱུང་ནས་མཐོང་ངམ། དྲིལ་བུའི་སྒྲིབ་
ཐོས་སམ། མཆོད་རྟེན་བཞིངས་པ་རྒྱ་བར་གཏམ་ཐོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མཆོད་པ་ལྷ་
ལ་སོགས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་སྟེ། ཏྲག་ཏུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱམས་
ཀྱིས་བསྐྱབས་བ་དང་། རྩེས་སུ་དགོངས་པ་མཛད་དེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ལྷོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་གསང་
བ་རིང་བསྐལ་བ་མ་ཏོག་གི་གཟུངས་དང་། སྒྲིབ་སེལ་གྱི་གཟུངས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་མདོ་དང་། གཙུག་ཏོར་རྒྱམ་པར་རྒྱལ་བའི་མདོ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཆུ་ལ་དེ་
དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཆོ་འབྲུལ་རྒྱམ་པར་བསྐྱོན་པའི་མདོ་ལས། འཛམ་བུའི་གླིང་
འདི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིང་བསྐལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིབ་པ་དུན་ལས་བྱས་པས་
གང་བར་བགྱིས་ཏེ་ལོ་འབུམ་དུ་ལྷའི་ཡོ་བྱད་སྒྲིབ་པ་སོགས་པས་མཆོད་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་
གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་ལ་བཞག་ཅིང་།
དེ་དག་ལ་ལོ་ལྟར་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བྲེལ་བར་མཆོད་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱམ་གྲངས་
འདི་ལས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འབྲི་འཆང་ཉན་གྲོག་གི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་

པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། མདོ་དེ་ཉིད་འཆད་ཉན་
 འབྲི་འཆད་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ་སྟམ་དུ་འདུ་གཤིས་བསྐྱེད་ཅིང་
 ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བྱུག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་འབུམ་
 གྱི་བར་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པར་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྤྱད་པ་བས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
 གྲངས་འདི་སོམ་ཉི་དང་བཅས་པས་ཐོས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་སོགས་མཐའ་
 ལས་གིང་། སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་། ལ་ལས་བདེ་གསེགས་སུ་ངན་འདས་
 བར་གྱུར་པའི་ཆོ། །མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་བདུན་ལས་བྱས་གིང་མཆོད་བྱེད་ལ། །བདེ་བར་
 གསེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དེ་དག་གསུམ་ཡི། །བྱེ་མ་སྒྲིང་གིས་བྱེ་བ་ཐུག་སྒྲིང་ཞིང་བཀའ་སྒྲེ། །
 ཡོངས་སུ་བརྟག་བཟུང་ཞིང་རྣམས་བྱེ་བ་མཐའ་ལས་ན། །སེམས་ཅན་རི་སྒྲིང་འཁོད་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་གྱིས། །ལས་གཞན་མི་བྱེད་ལྷ་ཡི་མེ་རྟོག་སྒྲོས་རབ་དང་། བྱུག་པས་དུས་
 གསུམ་བསྐྱེད་པའམ་དེ་བས་ལྷག་མཆོད་པ། །གང་ཞིག་གང་ལས་རྣམ་འདྲེན་སྒྲོབས་བཅུ་
 འབྱུང་འབྱུར་བ། །བདེ་བར་གསེགས་པའི་ཡུམ་འདི་སྒྲིགས་བམ་ལ་བྲིས་ཏེ། །འཆད་ཞིང་
 མེ་རྟོག་བྱུག་པས་བསྐྱེ་སྒྲིང་བྱེད་གྱུར་ན། །མཆོད་རྟེན་བྱས་མཆོད་བསོད་ནམས་དེས་ནི་ཆར་
 མི་ཐོད། །ཅིས་དང་། ལ་ལས་གང་གའི་གྲུང་གི་བྱེ་སྒྲིང་ཞིང་རྣམས་ནས། །སེམས་ཅན་རི་
 སྒྲིང་འཁོད་ཀྱན་དག་བཙོམ་ཉིད་བརྟུལ་བས། །གང་གིས་གསེས་རབ་ཕ་རོལ་བྱིན་འདི་ཡིག་
 བྲིས་ཏེ། །སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་སྒྲིགས་བྱིན་བསོད་ནམས་བྱེད་པར་འཕགས། །ཅི་བྱིར་
 ཞེན་སྒྲི་མཆོག་དེ་དག་འདིར་བསྐྱབས་ནས། །ཆོས་རྣམས་མཐའ་དག་སྒྲིང་པ་ཉིད་དུ་འདིར་
 སྒྲིང་བྱེད། །དེ་ཐོས་ཉན་ཐོས་ལྟར་ལམ་རྣམ་པར་གྲོལ་ལ་རེག། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་དང་
 བྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་རེག། །ཅིས་དང་། མདོ་སྒྲིང་གོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས། །རི་ལྟར་ན་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོད་པ་དང་། །རིམ་འགྲོའི་སྒྲིན་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཞེན། བྱང་

དོ་ཐེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

རྒྱལ་སེམས་དཔའ། སངས་རྒྱས་དང་ཚེས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་དེ་རི་ལྷོར་
སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་ཅེན། འདི་ལྷ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དག་
དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་སྒྲོས་སམ་མེ་རྟོག་གམ་བདུག་པའམ་བྱུག་
པའམ། སྒྲིང་རུལ་ལམ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་པ་བཙུགས་པ་དག་གིས་ཏེ།
དེ་ལྷོར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་དོ། །རི་ལྷོར་ན་ཚེས་ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་ཅེན། དེ་
ཚེས་ཉན་ཏོ། །སྒྲོག་གོ། །འཆད་དོ། །ཡི་གེར་འདྲིའོ། །ཁ་ཏོན་བྱེད་དོ། །ཀུན་རྒྱལ་པར་
བྱེད་དོ། །སེམས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུར་བས་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷོར་ན་ཚེས་
ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་དོ། །རི་ལྷོར་ན་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་ཅེན། དེ་ལ་གོས་དང་།
བསོད་སྟོམས་དང་། མལ་ཆ་དང་། བ་བའི་རྒྱུན་སྒྲན་དང་། ཡོ་བྱད་རྣམས་དང་། རུང་ཅ་
ནས་རྒྱ་གང་མོ་ཁྱོར་བ་གང་ཅམ་ཡང་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་བ་སྟེ། དེ་ལྷོར་ན་དགེ་འདུན་
ལ་བྱ་བ་དག་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷོར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མཆོད་པ་དང་། རིམ་འགྲོའི་སྒྱུན་
པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཁང་བྱ་བཙུགས་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་
པོ། སངས་རྒྱས་དང་ཚེས་དང་དགེ་འདུན་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་
འཁོར་བར་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡོངས་སུ་གཏུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཟད་མི་ཤེས་
པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པ་ཞིབ་པར་གཞན་དུ་གསལ་ལ། འོག་ཏུ་འདུང་ཅུང་ཟད་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་
དེ་ལྷ་བུའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བ་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་འབུལ་ཆད་མེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཤེས་ནས་དང་
གུས་སྒྲ་ལྷག་ཏུ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེ་ལྷོར་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ནས་ད་ནི་དགུས་
ལ་འདུག་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་བསྟུན་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ནི་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྷོར་དགོན་
མཆོག་གསུམ་ཀ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། གསུང་རབ་ལུང་གི་ཆོས་ནི། ཅུ་བརྒྱལ་བའི་གཟིངས་བཞིན་
དུ་དོན་རྟོགས་ནས་ཆོག་གི་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སྤང་བའམ་འདོར་ནས་འགོ་བའི་
ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལས་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕོ་
བའི་ཆེ་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་འདོར་བས་མི་བརྟན་ཏེ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་
འགོག་པ་ནི་མར་མེ་རྒྱན་ཆད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་ཀྱང་དང་བྲལ་བའི་མེད་པ་ཙམ་སྟེ་མེད་པ་
ཙམ་ནི་སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མིན་གང་དུ་འང་མི་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པ་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ད་དུང་འཇིགས་མེད་རྟག་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་པས་འདུ་བྱེད་ལ་
སེམས་བསྐྱུང་བ་དང་། ད་དུང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཏན་
གྱི་སྐྱབས་དངོས་མ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
འབའ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། ཆོགས་རྣམས་
གྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱབས་
གསུམ་ཐ་དང་དུ་བྱུབ་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་
མཛོད་ལས། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱེ་ཉག་གཅིག་སྟེ། །དགོན་མཆོག་མཐར་ཐུག་
སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་ཉིད། །ལམ་བདེན་ཀྱན་རྫོབ་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྒྲིབ་བཅས་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་
ཉིད་ལས་མཐར་ཐུག་སྐྱབས་གང་ཞིག་། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་དགོན་མཆོག་རྣམ་པ་གསུམ། །
རང་ལ་སྐྱབ་འདོད་སྤྲད་དུ་སྒྲོན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་དབྱེ་ན། མཐར་ཐུག་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོན་པ་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་རྒྱུའི་སྐྱབས་
འགོ་དང་། མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་དེ་རང་རྒྱད་ལ་བྱུབ་པར་འདོད་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་
ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
འདོད་པ་ཡིན། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་ཆོས་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །དགོ་འདུན་ལ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོ་བའི་ཀློང་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དག་འདུན་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་དང་སྟོན་སེམས་
ཀྱི་བྱང་པར། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཞན་གྱི་དོན་དང་། འདི་རང་དོན་ལ་དམིགས་པ་
སོགས་ཀྱི་བྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །མདོར་ན། སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱ་ནི། འཛིགས་པ་དང་།
དད་པ་དང་། སྦྱིང་རྩེ་གསུམ་ཡིན། རོ་བོ་ནི་ཁས་ལེན་པའི་དོན་ཅན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་
སྟོན་པ། ཆོས་ལ་ལམ། དག་འདུན་ལམ་སྐྱབ་པའི་གོགས་སུ་བསྟེན་པར་ཁས་སྤངས་པས།
སྟོན་པ་གཞན་དང་། དེའི་ལུགས་དང་། དེ་འཛིན་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ལམ་གོགས་སུ་མི་བསྟེན་
པར་དམ་བཅའ་བཞི་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། མཐར་ཐུག་སྐྱབས་གསུམ་དབྱེར་མེད་སངས་
རྒྱས་དེ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ན་དགོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་མི་གཅོད་པར་ཁས་སྤང་ཞིང་དམ་བཅའ་བཞི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་
འགྲོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི། སྐྱབས་ལུལ་ཐུན་མོང་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གོང་སྟོན་གྱི་བྱང་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་དང་། བྱང་པར་གྱི་
ལུལ་སྤྱོད་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེའི་(རྒྱ་ཡིག་ཀློང་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།) མཆོན་ནི།
གསང་སྔགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྐྱབས་འདིར་བཀའ་རྒྱུན་ཐོབ་པའི་ལུལ་དེའི་བྱིན་རྒྱབས་འདུག་
དགོས་པ་དང་། བཀའ་རྒྱུན་རྒྱུན་དགོས་པའི་བྱིར་སྤྱོད་དང་། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
རྣམས་ཞུ་བའི་ལུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་ཆོགས་
དང་། བར་ཆད་སེལ་བ་དང་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་འདོད་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པའི་བྱིན་ལས་འཆོལ་
དགོས་པའི་བྱིར་མཁའ་འགྲོ་དང་ཆོས་སྤྱང་ལོགས་སུ་སྟོན་པ་ལྟེ། དེ་ཡང་ཡི་དམ་ནི་སངས་
རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ནང་ཆོན་ཡིན་ལ། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་དག་
འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ནང་ཆོན། སྤྱོད་མ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀའི་རོ་བོ་ལྟེ། སྟོན་འབྱུང་
ལས། སྤྱོད་མ་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་མ་ཆོས། །དེ་བཞིན་སྤྱོད་མ་དག་འདུན་ཏེ། །སྤྱོད་མ་དཔལ་ལྷན་

དོ་རྩེ་འཆང་། །ཞེས་དང་། དོ་རྩེ་ཐེང་བ་ལས། དྲི་མེད་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཆོས་
ནི་དག་ཏུ་ཡང་དག་བསྟུན། །སྒྱུ་ནི་དག་འདུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཡིན་ཕྱོད་ཉིས་མཛད་
པའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྱུར་ཅིང་། །དག་འདུན་ཡང་ནི་དེ་ཉིད་
དེ། །དེ་ཡིན་དྲིན་གྱིས་ཤེས་འགྲུལ་བས། །དེ་བས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ལ་ལར་དགོན་མཆོག་བཞི་བ་ཞེས་སྟུང་བཞག་སྟེ། མཉམ་སྦྱར་
ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དག་འདུན་དང་། །སྒྲ་མ་ཡང་ནི་བཞི་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། དོ་རྩེ་མེ་ལོང་ལས། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དགྱིལ་འཁོར་གཙོ། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་
དངོས་དང་མཉམ། །ཞེས་དང་། གསང་འདུས་ལས། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་ཐིན་ལས་དག །
རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུར། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ། །འགྲོ་བ་གང་ལ་
ལམ་སྟོན་ཐུར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མཆོག་ཏུ་འཕགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་
མཆོན། །སྒྲ་བས་རེར་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ལས་ཆེས་འཕགས་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། །རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་
སྒྲ་བས་གནས་ཆོས་སྒྱ་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་སྟེང་པོ་དོན་གྱི་ལྷ། །རང་སེམས་འོད་
གསལ་སྟོན་ཀྱན་བྲལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པས་འབྲས་
བུའི་སྒྲ་བས་འགྲོ་རང་གིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཅུ་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་བས་འདིར་
རྒྱུའི་ཁོངས་སུ་བསྟུན་ལ། །འདིར་ནི་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སྒྲ་བས་གནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྱ་ཡིན་
ཏེ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཐུར་རོ། །ཆོས་སྒྱ་དེ་ཡང་གཞན་
རྒྱད་ལ་ཐུན་ཐིན་ནི་རྒྱུའི་སྒྲ་བས་ཡིན་གྱི། །འབྲས་བུའི་སྒྲ་བས་ནི་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྟོན་
པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་
དེ་ལ་སྒྲ་བས་སྟུང་གོ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། དག་ཐོབ་བྲལ་བའི་སེམས་སངས་རྒྱས། །

དེ་མེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོར་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ཡུང་རྒྱུ་གྲོལ་གིང་ན།

མི་འབྱུར་དྲི་མེད་ཆོས་དང་ནི། །ཡོན་ཏན་ལྷན་རྒྱུན་རྫོགས་དག་འདུན་ནིང་། །ཡིན་ཕྱིར་རང་གི་
སེམས་ཉིད་མཆོག་ །ཅེས་དང་། བདྲའི་ལམ་རིམ་ལས། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་
ལུགས་ནི་རང་རིག་པ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཏེ། གནིས་ཆོས་འབྱུལ་པ་སངས་ལ་གནིས་མེད་
ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ཡང་འབྱུལ་པ་ཡོད་པ་གཅིག་མེད་པར་སངས་ནས་
གནིས་མེད་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་གཅིག་ཡོད་པར་རྒྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཤིས་ལ་འབྱུལ་པ་
མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་གནིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སུ་རྒྱས་པས་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཆོས་སྒྲ། རང་མདངས་གསལ་པ་ཡོངས་སྒྲ། གསལ་སྟོང་གནིས་མེད་སྒྲལ་
སྒྲ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་རི་ལྟ་བུ། རང་མདངས་གསལ་པ་རི་སྟེང་བུ། གསལ་སྟོང་གནིས་
མེད་དམ་དབྱེར་མེད་དེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཤིས་ལ་འབྱུལ་པ་མེད་པས་སྤངས་པ་
ཐུན་ཆོགས། ངོ་བོ་གནིས་མེད་དུ་ཡོད་པ་རྟོགས་པ་ཐུན་ཆོགས། དེ་ལྟར་ཡེ་ནས་སངས་
རྒྱས་མ་ཡིན་ན་བསྒྲུམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་སྟེ། ས་ལེ་སྒྲུམ་ཡེ་ནས་གསེར་མ་ཡིན་
ན་བྱས་ཀྱང་གསེར་དུ་མི་འགོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རི་ལྟར་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་
ཡང་། གང་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། གང་སྒྲུབས་སུ་འགོ་
བའོ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འབྱུལ་ལས་དོན་ལ་བྱ་དང་
དུ་གྲུབ་པ་རུལ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་ཅིང་། སེམས་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མ་ལྟར་བ་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་འདུག་པས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་བཞག་པ་སྟེ། ཡུམ་
བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། གང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མི་དམིགས་ལ་ཆོས་དང་དག་འདུན་
ཡང་མི་སེམས་ན། འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་
པ་ལས། འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས་ཉིད་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ། །
རྟོགས་ནས་ཅེ་གཅིག་མཉམ་འཛོག་པ། །འབྲས་བུའི་མཆོག་དུ་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་ཞལ་ལུང་སྟོང་པོར་དྲིལ་བ་ནི། ཉང་གཏེར་
སྤྱ་མའི་དམར་ཁྲིད་མཆོ་རྒྱལ་ཁྲུས་ལན་ལས་གསུངས་པ་ཉིད་ཆོགས་སྤྱ་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་ནས་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ནི་སྤྱབས་འགྲོ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན། སྤྱི་ཤི་ཟད་པར་བྱེད་ཀྱི་པའི་ཐབས་སྤྱབས་འགྲོ་ཡན་ལག་
དང་བཅས་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྤྱབས་འགྲོ་འོ་འོ་བོ་ནི། སྤྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅིང་
སྟོང་རྗེའི་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ལོ། །

དེས་ཆོག་ནི། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་
ཆོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དམན་པ་ལས་སྤྱི་བ་པས་སྤྱབས་འགྲོ་ལོ། །

དཔྱེན། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་སྤྱབས་འགྲོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱི་ཡི་སྤྱབས་འགྲོ་ནི།
སྤྱི་བའི་རྒྱ་ལའོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཛིགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱབས་
གནས་སྤྱི་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་སྤྱབས་སྤྱི་འཛིན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་སྤྱབས་སྤྱི་འགྲོ་བ་སྤྱི་
བ་ཡིན། ཡུལ་གང་ལ་སྤྱབས་སྤྱི་འགྲོ་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱབས་སྤྱི་འགྲོ་སྟེ། སྤྱི་
འཆི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གང་གིས་རྒྱས་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་སངས་
རྒྱས་ནི་སྟོན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྗོགས་པ་ཡིན་པས། དེས་
གསུངས་པའི་བཀའ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་འདིས་
བདག་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཤི་ཟད་པར་རྒྱས་པས་སྤྱབས་ཀྱི་ཡུལ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལ་
སྤྱབས་སྤྱི་འགྲོ་བ་ཡིན། གང་ཟག་གང་སྤྱབས་སྤྱི་འགྲོ་ན། མོས་པ་གྲུས་པ་དད་པ་གསུམ་
དང་ལྷན་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་ཞིག་སྤྱབས་སྤྱི་འགྲོ། དེ་ཡང་བྱེད་པར་
གྱི་བསམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་དགོས་ཏེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པས་འདི་དུས་ད་མེས་བསྐྱོག་
དགོས་སྟུམ་པ་དང་གཅིག་ མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་རྣམས་བདག་གི་སྤྱབས་སྤྱི་འགྲོ་
བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་སྟུམ་པ་དང་གཉིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཁོ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཐོན་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཁལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

ན་བདག་གི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དམ་པ་ཡིན་སྟེ་པ་དང་གསུམ་མོ། །སྐྱབས་འགྲོ་
ཐུན་མོང་བ་སྐྱེ་དུས་དེ་ཙམ་ན་ཡིན། རྩལ་ལམ་ཐབས་ཇི་ལྟ་བུས་འགྲོ་ན། དན་མོང་དང་
འཁོར་བས་འཇིགས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དད་
པ་དང་སྙིང་རྩེ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་གསུམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བསམ་བའི་བྱད་
པར་གང་གིས་འགྲོ་ན། གཞན་དོན་ལྟར་ལེན་པས་འགྲོ་སྟེ། འཁོར་བ་སྤངས་ཤིང་བྱད་
འདས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སངས་མི་རྒྱ་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་བའི་བྱིར། བདག་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་སྟེ་པ་དེ་བསམ་པས་
འགྲོ་གསུངས། བསྐྱབ་བྱ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནང་གི་སྐྱབས་འགོ་ནི། ཡུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ན། སྤྲུལ་ཡི་དམ་མཁའ་
འགོ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། གང་ཟག་གང་འགོ་ན་གསང་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲོལ་ཞུགས་པ་
ནམས་འགོ། ཚུལ་ལམ་ཐབས་ཇི་ལྟར་འགོ་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མོས་གུས་དང་ལྡན་
པས་འགོ། བསམ་པའི་བྱད་པར་གང་གིས་འགོ་ན་སྤྲུལ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ། ཡིད་མ་
སྒྲོག་གི་ཕྱིར་དུ་ཡང་མི་སྒྲོང་བ། མཁའ་འགོ་རྒྱན་དུ་མཆོད་པ་གསུམ་གྱིས་འགོ། དུས་ཇི་
ཅམ་ན་ཐོག་མར་དབང་བསྐྱར་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་པའི་དུས་ནས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་མ་ཐོབ་
གྱི་བར་དུ་འགོ། རྒྱུན་གང་གིས་ན་གསང་སྤྲུལ་ལ་མོས་གུས་སྐྱེས་པས་འགོ། དགོས་
ཆེད་དམ་ཡོན་ཏན་ནི་གསང་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲོལ་དུ་རུང་བ་དང་བྱིན་རྒྱལ་བའི་བྱད་པར་ཅན་འཇུག་
པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ་གསུངས། བསྐྱབ་བྱ་ནི་འོག་ཏུ་སྒྲོན་ནོ། །

གསུམ་པ་གསང་བའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་ནི། ཡུལ་གང་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ན། ལྷ་བ་སྒོམ་
བ་སྒྲོད་པ་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ། གང་ཟག་གང་འགྲོ་ན་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཆེ་གཅིག་
ལ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་དེ་འགྲོ། ཚུལ་ལམ་ཐབས་ཇི་ལྟར་འགྲོ་ན་ལྷ་སྒོམ་སྒྲོད་གསུམ་

གྱི་སྒོ་ནས་འགྲོ་སྟེ། ལྷ་བ་གདེང་དང་ལྷན་པ། སྒོམ་པ་ཉམས་དང་ལྷན་པ། སྦྱོང་པ་རོ་
སྒོམས་དང་ལྷན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ། བསམ་པའི་བྱད་པར་གང་གིས་ན། ལྷ་བ་ལ་ཞེ་འདོད་
མེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱུང་མི་འདོད། འཁོར་བ་སྤང་བྱུང་མི་འདོད་པའོ། །སྒོམ་པ་
ནི་ངོས་བཟུང་མེད་ཅིང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའོ། །སྦྱོང་པ་ནི་སྤངས་སྤང་མེད་ཅིང་བྱ་ཚུལ་
དང་བྱལ་བའོ། །དུས་ཇི་ཅམ་ན་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ། རྒྱུན་གང་གིས་ན་ལུས་མི་
ལེན་པར་འདོད་པས་འགྲོ། དགོས་ཆེད་དམ་ཡོན་ཏན་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེ་འདི་
ཉིད་ལ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ་གསུངས། བསྐྱབ་བྱ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྲུལ་རོ། །
གཞན་ཡང་པདྨའི་ལམ་རིན་ཆེན་མའི་རང་འགྲེལ་ལས།

སྐྱབས་འགྲོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་། བྱད་པར། སྤྲོ་ན་མེད་པའི་
སྐྱབས་འགྲོ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྐྱབས་གནས་ངོས་བཟུང་བའི། སངས་རྒྱས་
ནི་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་ཁོན་དམ་པར་འཛིན་ཏེ་ཤུག་ཐུབ་པ། ཆོས་ནི་རྒྱའི་ཐེག་པ་བདེན་པ་བཞི། ལྷག་
པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད། དགོ་འདུན་ནི་ཕྱིའི་ཆ་ལུགས་དང་སྦྱོང་ལམ་གྱིས་
འདུལ་བ་ཕྱི་གཟུགས་རྟགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་གང་
ཟག་ནི། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། རང་དོན་
དུ་བྱེད་པའོ། །ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཆོག་འདི་དུས་
སུ་ཐོབ། དེ་ལམ་བདེན་པ་བཞིས་སྐྱངས་ནས། འབྲས་སུ་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་དགྲ་བཙུག་པ་
ཐོབ།

གཉིས་པ་བྱད་པར་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྐྱབས་གནས་ངོས་བཟུང་བ་
ནི། སངས་རྒྱས་ནི་སྤངས་རྟོགས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་ཡོངས་སྐུ་སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ།
དེ་ཡང་ཆོས་སྐུ་དག་པ་གཉིས་ལྷན། ཡོངས་སྐུ་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན། སྐུ་ལ་སྐུ་མ་ངེས་ལྷ་ལྷན།
ཆོས་ནི། རྒྱའི་ཐེག་པ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའམ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་ལྷག་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོར་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད། དགོ་འདུན་ནི་གཞན་དོན་སེམས་ཀྱི་དགོ་འདུན་
ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱོད་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཟག་སྟེ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་དང་། རུལ་
པོའི་རིགས་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ནི། ཚད་མེད་པ་བཞིའི་སྒོ་
ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །བྱེད་པར་གྱི་སྐྱབས་འགོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཐོབ། དེ་ལམ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་
ལ་སྐྱངས་ནས། འབྲས་སུ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་མེད་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། གསང་སྤྲུགས་སྟེའི་སྐྱབས་
འགོ་དང་། བྱེད་པར་ཨ་ཏེའི་སྐྱབས་འགོ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྐྱབས་གནས་
རོས་བཟུང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་སྐུ་ལྔ་དབྱེར་མེད་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ། ཆོས་
ནི་འབྲས་སུ་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལུང་དུ་བསྟན་ཅིང་མྱོང་དུ་བྱུང་བ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་
བསྟན་ཏུ་བརྟེན་སྟེ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། དགོ་འདུན་ནི་ཡང་དག་དོན་
ཀྱི་དགོ་འདུན་ཏེ་མི་དགོ་བ་དང་གིས་མི་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ནི། གསང་སྤྲུགས་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྣལ་
འབྱོར་ཏེ་སྒོམ་པ་གསུམ་ལྟར་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ནི། རང་གཞན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་དགོན་
མཆོག་གསུམ་དབྱེར་མེད་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འགོ་འོ། །སྤྱི་མེད་
ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་སྟེ་སྟེ། དེ་དབང་གི་དུས་སུ་ཐོབ།
དེ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱངས་ནས་སྟེ་བ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ། ལྔ་
ནས་སངས་རྒྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ཨ་ཏིའི་སྐབས་འགོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ངོས་
བཟུང་བ་ནི། རིག་པ་སྐྱབ་ཆེན་གནས་པ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ དེ་ཉིད་དབྱིངས་སྟོང་
པ་དང་དབྱེར་མེད་པ་འོ། །དེ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྟེ། ཨ་ཏི་ཡོ་ག་བྱུང་པར་
མད་དུ་བྱུང་བ་ངོས་པ་དོན་གྱི་ཆོས་སོ། །གཤིས་ལ་སྟེག་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་། རོ་བོ་ཟག་པ་མེད་
པའི་དགོ་བར་གནས་པ་ནི་ཡང་དག་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་ནོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྐྱེས་མཆོག་གང་ཟག་ཡང་རབ་ཨ་ཏིའི་རྒྱལ་
འབྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་སུ་འགོ་རྒྱལ་ལ་གསུམ། དགོན་མཆོག་གསུམ་རང་གི་སེམས་ལ་གྲུབ་
པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་དུ་གཉིས་པའི་སྐབས་འགོ། རང་གི་སེམས་མ་ཡིན་པའི་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལོགས་ན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཞན་སེམས་པའི་སྐབས་འགོ། སེམས་ཉིད་དགོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་ཞིང་། མཐའ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་
པ། གཉིས་མེད་རང་གྲོལ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཡང་དག་སྟེ་མེད་ཀྱི་སྐབས་འགོའོ། །དེས་ན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་སྐབ་ཅིང་གསུང་ན་སྟེ་མ་ཡིན། དེའི་གསུང་བཞིན་དུ་སྐབ་ན་
སྟོབ་མ་ཡིན། དེའི་ཆ་རྒྱུན་སྐབ་ན་ཡོན་བདག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་དོ་གསུངས། གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འགོ་རྒྱལ་གྱི་དམིགས་བྲིད་དངོས་
ནི། བྲིད་གཞུང་སོ་སོའི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་སྟོན་གྱིང་རྟོག་སེམས་
ལྟ་བུར་མཆོན་ན། འཛིགས་རུང་འཁོར་པའི་སྟུག་བསྟུལ་མེ་ཡི་འོབས་དང་འདྲ་བ་ལས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བའི་སྐབས་དཔུང་ར་མདའ་དེ་བསྟུ་བ་མེད་པའི་སྐབས་གནས་
དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཞུ་སྟུམ་དུ། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལ་འཛིགས་པ་
དང་། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
སྟོང་རྗེ་གསུམ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་ལུས་སེམས་རྣལ་དུ་ཡབ་སྟེ། རང་གར་གནས་

དེ་མེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བཤིང་གི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཤིང་རྟ།

པའི་ས་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ཉམས་དགའ་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་
ཆོག་ས་ལས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནམ། ཡང་ན་བེད་རུའི་ས་གནི་ལ་གསེར་གྱི་མིག་
མང་རིས་སུ་བྱིས་པ། མཐའ་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེའི་ར་བས་རྒྱུ་པོར་བྱས་པ།
བདུད་ཅིའི་རྒྱ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་གིང་མེ་ཏོག་གི་ཆལ། འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་མོ། ལྷལ་
པའི་བྱ་ཆོག་སྒྲིག་སྒྲན་པར་སྒྲོགས་པས་གང་བ། མནན་ན་ནེམ་ཞིང་བཏེག་ན་འཕར་སྒྲུམ་
བྱེད་པ། ཡངས་གིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཁོད་སྒྲོམས་པའི་དབུས་སུ་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་གི་སྤོང་པོ་རྒྱ་
རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་ཆོག་ས་ལས་གྲུབ་པ། ཅུ་བ་བརྟན་ཞིང་ཡལ་འདབ་རྒྱས་པ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་
ལུང་ལུང་གིས་དུད་པ། རྒྱ་ཁྱོན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྱབ་པ། དེའི་ཡལ་ག་དབུས་དང་
ཕྱོགས་བཞིར་གྱིས་པའི་ཡན་ཚུན་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་ཐ་གུས་བྱིས་པ། མེ་ཏོག་གི་ཚུན་
འབྱུང་དང་ཁ་དོག་སྤྱ་ཆོག་ས་པའི་དར་དབྱུངས། རིན་པོ་ཆེའི་བྲུ་བྲུ་བྱེད་དང་། གསེར་དུལ་
གྱི་དྲིལ་གཡེར་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་སྒྲུས་པ། རྒྱུང་གཡོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་རྟག་སྒྲུག་
བསྐྱལ་སྤོང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲན་ལྷང་ལྷང་དུ་སྒྲོག་པ། དེ་ཡང་དངོས་
འཛིན་གདོས་བཅས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ་འཇའ་ཆོན་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གསལ་
བཏབ་། དེ་ལ་གསལ་སྤྱང་ཐོན་པ་ན། དབུས་ཀྱི་ཡལ་ག་ལ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་གྱིས་
བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པ། དེའི་སྤོང་དུ་བརྒྱ་དང་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་
ངོ་པོ་རང་གི་ཅུ་བའི་སྤྱ་མ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དེ་མེ་སེམས་དཔའ་སྤྱ་
མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་དེ་མེ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་
དྲིལ་སུ་དཀར་བརྟན་པ་ཡུམ་དེ་མེ་སྒྲུམས་མ་དཀར་མོ་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ་དང་མཉམ་པར་
སྒྲུར་བ། ཞབས་དེ་མེ་དང་བརྒྱའི་སྤྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ་དར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་
ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་པ་འོད་དང་འོད་ཟེར་སུ་མེད་པ་འཕྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱལ་
མཆོན་བཟང་པོ་སྤྱུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱུད་བཟང་པོ་བརྒྱུད་ཅུས་སྒྲུས་པ། གསུང་ཡན་

ལག་དྲུག་ཅུ་འི་ཆོས་སྒྲིག་པ། ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ལ་མཉམ་པར་
 འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བའི་དབུ་གཙུག་ནས་ཡར་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་
 སྒོ་གོས་འབྲེལ་ཡས་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅའི་དབང་པོ། རྗེ་བཙུན་མ་ཕྱིན་ལས་ཆོས་
 སྒོན་། གཙུབས་ཆེན་ཡང་སྤྱིད་ཕྱིན་ལས་རྣམ་ཀྱི་ལ། དབང་ཆེན་སྒྲུལ་པ་པདྨ་བཟུན་འཛིན།
 བེ་མའི་རྣམ་འཕྱུལ་རིན་ཆེན་རྣམ་ཀྱི་ལ། ཟབ་གཏེར་སྒོ་འབྱེད་རིག་འཛིན་འབྱུར་མེད་དོ་
 རྗེ། ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅན། ཀྱི་ལ་ཡུམ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་ཀྱི་ལ། ལོ་རྒྱུན་པདྨ་འབྱུང་གནས། པཎ་
 ཆེན་བེ་མ་མི་ཏ། ཐུབ་པའི་རིག་འཛིན་རྒྱ་ཀ་ར། ཟུང་འཇུག་མཐར་ཕྱིན་གྱི་སེང་ཏ། སྒྲུལ་
 སྒྲ་དགའ་རབ་དོ་རྗེ། ལོངས་སྒྲ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། ཆོས་སྒྲ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བར་ཐོག་
 བཅུགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དགོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་གྱི་དོ་བོར་བཞུགས་པར་བསམ། དེ་ནས་
 ཕྱོགས་བཞིའི་ཡལ་ག་ལ་གདན་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པར། མདུན་མར་བྱད་པར་གྱི་སངས་རྒྱས་
 དགོན་མཆོག་ཡི་དམ་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་དྲུག་གི་ལྷ་ཆོགས་ཞི་བ་དང་ཁྱོ་བོའི་རོལ་གར་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་པ། གཡས་སུ་ཐུན་མོང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་འཁོར་
 ཕྱོགས་བཅུ་དུས་བཞིའི་སངས་རྒྱས་ཆགས་བྲལ་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་
 བསྐྱོར་བ། ཀྱུབ་གྱི་ཡལ་གར་དོ་བོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་མ་ལ་རྣམ་པ་འོད་ལྔའི་དྲུ་
 མིག་གི་ནང་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་ཕྱག་རི་བཅུགས་པ་ལྟ་བུ། གཡོན་དུ་ཐུན་མོང་གི་དགོ་འདུན་ཉི་པའི་
 གསལ་ཆེན་བརྒྱུད་དང་ཉན་ཐོས་མཆོག་བརྒྱུད་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་བྱང་སེམས་ཉན་
 རང་འཕགས་པའི་ཆོགས། དེ་ཐམས་ (ཅད་ལྟ་བུ།) གྱི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་བྱུང་པར་གྱི་དགོ་འདུན་
 གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་དམ་པ་ཆོས་སྒྲིང་ (སྒྲིངས་འདིའི་རིགས་འདི་རྣམས་ལྟ།) པའི་སྒྲུང་
 མ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱིན་སྒྲུང་གཏིབ་པ་ལྟར་མཛོན་སུམ་གྱིས་བཞུགས་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཅུ་པའི་སྒྲ་མའི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གི་སྒྲུང་ཆ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཐུགས་རྗེ་ལ་བྱི་གང་དང་
 དགོངས་པ་ལ་མཐོ་དམའ་མེད་པར་དྲངས་པའི་མཁའ་ལ་གཟའ་སྐར་ཤར་བ་ལྟར་གསལ་བ་དྲུག་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་གི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

པ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གང་ཟག་ནི་རང་གི་གཡས་
སུ་ཆེ་འདིའི་ལ། གཡོན་དུ་མ། མདུན་དུ་དག། རྒྱལ་ཏུ་གཉེན། མཐའ་བསྐྱོར་དུ་དག་གཉེན་
བར་མ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ས་ཆེན་པོའི་དྲེག་པ་ལྟར་འཁོད་པར་
བསམས་ལ། དེ་དག་གི་བྱང་རང་གིས་དངས་ཏེ། ལུས་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་མོ་བཅུགས།
ལག་པ་ཐལ་མོ་སྒྱར། དག་གུས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་འགོའི་ཆོག་ཉིད་ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མ་
ཡིན་པར་ལུར་དེར་དེར་སྒྲོག་ཅིང་། ཡིད་གུས་པའི་སྒོ་ནས་མཐོར་གཏོང་། དམར་གཏོང་།
སྦྱིད་སྒྱག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་རེ་ལྟོས་བྱིད་རྣམས་ལས་མེད་པས་ཅི་མཛད་བྱིད་རང་
ཤེས། བདག་དང་བདག་གི་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱིར་འཁོར་བ་སྒྱག་བསྐྱལ་གྱི་འཛིགས་
པ། དགོས་ཐེག་དམན་རང་དོན་ཡིད་བྱིད་གྱི་འཛིགས་པ། ཡང་སྒོས་ཐ་མལ་འབྱུལ་འཛིན་
གྱི་འཛིགས་པ་སྟེ་འཛིགས་དང་སྒྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་དུས་སྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་
ཏུ་གསོལ་སྒྲུལ་པའི་མོས་གུས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས། བ་མོ་སྟེགས་དུས་བདེ་གཤེགས་
རྒྱལ་བ་སྒྲས་བཅས་ལ། སོཌ་སྟེ་སྐྱབས་འགོའི་ཆོག་བརྒྱ་སྟོང་བྱི་འབུམ་ལ་སོགས་པ་གྲངས་
བསགས། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་གཉིས་
ཆོགས་པ་དང་། སྒྱར་དུ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ། ཆེ་འདིའི་འཛིགས་པ་
དང་། བར་དོའི་འབྱུལ་སྒྲུང་དང་གྱི་མའི་སྟེ་གནས་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། ལམ་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་སོགས་ལས་སྦྱོབ་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲར་མ་སྒྲེས་པ་སྒྲེས་པ་དང་། སྒྲེས་
པ་བརྟན་ཞིང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་སོགས་གྱི་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། མཐར་
ཐུན་འཛིག་ཁར། སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། བདག་སོགས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇའ་འོད་གྱི་ལམ་
ནས་བྱེད་ལྷུ་འབྱར་བ་ལྟར་ལུར་དེར་གྱིས་དག་པའི་ཞིང་དུ་སོང་བར་བསམ། མཐར་ཏུ་བའི་
སྒྲ་མའི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཁོར་གྱི་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཕོག་པས་ཀུན་གྱིང་འོད་

གྱིས་གོང་ཐུར་ཞུན་ས་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་ཐིམ་པས་གཟི་མདངས་སྒར་ལས་ཀྱང་ཆེ་བར་བསམ།
རྩ་བའི་བླ་མ་ཉིད་རང་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན་ནས་དགེས་པ་ཆེན་པོས་འོད་དུ་ཞུན་ས་རང་ལ་ཐིམ་
པས། རང་སེམས་དང་བླ་མའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་ཕྱལ་ནས་སྒྲིམ་ཕྱལ་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དང་ལ་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པའི་
སྐབས་འགོ་སྟེ། རྗེས་ལ་བསྐྱོ་བ་བྱ། རུབ་མོ་ཉལ་བའི་ཆེན་ཡང་སྐབས་ཡུལ་གྱི་རྟོན་དེ་
ཉིད་མ་བསྐྱུས་པར་དེ་ལ་མགོ་བྱོགས་ཏེ། སྒྲོ་གཡས་འོག་དུ་བཅུག་པའི་སེང་གའི་ཉལ་
སྐབས་གྱིས་མོས་གུས་དུང་དེ་བའི་དང་ལ་གཉིད་དུ་འགོ་བར་བྱ། ཐོ་རེངས་ལྷང་བའི་ཆེ་
སྐབས་ཡུལ་རྣམས་གྱིས་ཕྱག་ཏུ་འཕྱོལ་བས་སད་པར་མོས་ལ། སྟོང་གཡོགས་ཐབས།
སྟོང་གཡོགས་ཤེས་རབ། སྐར་གས་ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་ ཞུང་གོན་པ་བླ་མའི་དོ་བོར་
བསམ་པ་དང་། ལས་ཅི་ལ་ཐུག་ཀྱང་བླ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྤྱོད་སྒྲུམ་དུ་བསམ་
ཞིང་། རྣམ་ཟེ་འཐུང་གི་ཆེན་འང་ཐུད་མཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་འབུལ་ཞིང་། རི་སོགས་ཁྱེན་ལ་
ཡར་འཛེགས་ཏེ་འགོ་བའི་ཆེ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཞིང་དུ་དངས་ནས་འགོ་སྒྲུམ་
པ་དང་། ཐུར་དུ་འགོ་བའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམས་ལས་དྲང་བའི་བྱིར་འགོ་བ་
ཡིན་སྒྲུམ་པ་དང་། ཐེད་དུ་འགོ་བ་ན་སྐབས་ཡུལ་རྣམས་ཕྱག་པར་གསལ་པ་དྲུབ་ལ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་དང་འགོགས་ཏེ་སྒྲོར་བར་བསམས་ལ་སྐབས་འགོ་འདོན་པ་སོགས་སྟོང་
ལམ་རྣམ་བཞི་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་མོས་གུས་དང་མ་ཕྱལ་བར་ལམ་དུ་ཁྱེར་རོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ལ་གོང་སྒྲིམ་ལྟར་གྱི་
དང་བྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་བྱ་དོན་དང་བསྐྱབ་བའི་ཕན་ཡོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། འབྲས་ཐུའི་བསྐྱབ་བྱ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
སྤང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ། སྐབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ། ཆ་མཐུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་
རྗེས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། པར་ཆེན་པོ་མ་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་འགོ་ཡན་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

ལག་དུག་པ་ལས། རྒྱལ་ས་གསུམ་དང་པོའི་བསྐབ་བྱ་ནི། །གནོད་སྦྱོན་མི་བརྟེན་ཕྱག་མི་
འཆ་ལ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །འཆོ་བ་སྤང་ཞིང་བརྟེ་བར་བྱ། །གསུམ་
པ་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཡུལ། །སྤྲིག་པ་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་མིན། །ཞེས་དང་། མདོ་མུང་
འདས་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ས་འགོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགོ་བསྟེན་ཏེ། །ནམ་
དུ་ཡང་ནི་ལྷ་གཞན་ལ། །རྒྱལ་ས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱལ་ས་འགོ་བ། །
འཆོ་ཞིང་གནོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགོ་འདུན་ལ་ཡང་རྒྱལ་ས་འགོ་བ། །མུ་སྤྲིགས་
གཞན་ལ་ཕྱོགས་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །འདིའི་སྤྲོད་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེས་ངལ་གསོ་ལས།
བྲམ་མར་རྒྱལ་ས་སོང་མཆོད་འོས་མི་བསྐྱུ་ཞིང་། །དམ་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུར་འདེབས་མི་སྟོན་
སྤངས། །ཞེས་དང་། སྤྲོད་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་བསྟེན་པས་ནི་
མཆོད་པར་འོས་པ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། རྒྱེས་སུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་མི་སྟོན་པ་སྐྱུ་བ་ཡོངས་སུ་
སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནིང་
བསྟན་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་མ་ལས། རྒྱ་གཟུགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། །ལྷན་པ་སེར་པོ་
བཏབ་པ་ལའང་། །དད་མོས་སྒོ་ནས་སྟོན་པར་བརྟག། །ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མཐའ་དག་
ལ། །རྒྱུར་བ་མི་གདབ་སྦྱི་བོར་བྲལས། །གང་ཟག་དག་དང་མ་དག་ལ། །དམ་པར་བལྟ་
བར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། གཞི་བསྐྱུ་བར་རྒྱེས་སུ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་
པ་དང་། དགོ་འདུན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱུ་བ་པའི་རྒྱལ་ས་སུ་འགོ་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
གཞན་ཡང་ལས་ཅི་ལ་ཕྱག་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྤང་བ་དང་། ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་
རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཐ་ན་ཅི་ཟ་ཅི་འབྲུང་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། ཉིན་མཆོན་དུས་
དུག་ཏུ་རྒྱལ་ས་འགོ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཏེ། དེ་མ་ལས། ལུས་སྤྲིག་སྤྲིང་ཡང་གསུམ་མི་

སྤང་། །དུས་འདིར་རྒྱུན་རྒྱུས་ཅི་བྱུང་ཡང་། །མགོན་སྐུ་བས་གཞན་དུ་བཅུ་ལ་བ་མིན། །
 ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཟས་དག་གིས། །རྟག་དུ་བྱུང་ཅིང་མཆོད་པ་ཡིན། །རྒྱུན་གྱི་སྐུ་བས་འགྲོ་
 བརྗེད་བྱ་བ། །དུས་དུག་རྒྱུན་གྱི་བསྐུལ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། །འདི་ལྟར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་ཤེས་པའི་ལྟ་བུས་
 ཐག་བཅད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་སྤང་སྤྲོད་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་
 བྱ་བ་སྟེ། དལ་གསོ་ལས། །འབྲས་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་མཉམ་ཉིད་ནན་ཏན་བྱ། །བཟང་ངན་མི་
 རྟོག་མཆོག་དམན་སྤང་དོར་མིན། །སྤྲོས་ལ་མི་བརྟེན་ཆོས་ཉིད་གཞུག་མར་སྤྱང་། །ཐམས་
 ཅད་ལྟར་རྟོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་དུ་སྤྱང་། །ཞེས་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས། ཤེས་རབ་
 གྱི་ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བསྒྲུལ་བར་འདོད་པས། ཆོས་གང་ལའང་མི་དམིགས་ཤིང་རྗེས་སུ་
 མི་མཐོང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། །འདི་ནི་མཆོག་གོ། །འདི་ནི་དམན་
 བོ། །འདི་ནི་ལོར་བའོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སོ། །འདི་ནི་གཞན་གྱུན་དུ་རྒྱུད་ག་
 བོ་ཆོས་སོ་ཞེས་གཉིས་སུ་མཐོང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་དཔྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། །འདི་
 བོ་དེང་སང་གི་དུས་ན་རང་གཞན་གྱུན་གྱི་སྤྲོད་ལ་བཅད་བྱའི་གང་མས་དག་གི་གནད་གལ་
 པོ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་འདི་ནི་རང་ལུགས་སོ། །འདི་ནི་གཞན་ལུགས་སོ། །འདི་ནི་
 ཆོས་ཡང་དག་པའོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཆོས་དང་གྲུབ་མཐའི་
 རྟོགས་ཞེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་པ་མང་པོ་ནི་བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྟགས་སུ་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་སྐུ་བས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བར་མ་བྱེད་ཆོས་སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་
 སྤྲོད་གྱི་སྤྲོད་པ་མི་བཟང་པ་སྤྲོད་པར་འགྲུལ་ཏེ། རྒྱུ་བར་འཐག་པ་བསྐུས་པའི་མདོ་ལས།
 དེ་ལྟར་མི་སྤྲོད་པོ་དེ་དག་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྱིར་
 དེ་ལའང་སྤྲོད་འདོགས་པར་སེམས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གནད་བའི་ཆོས་སྤྲོད་པ་

དེ་མེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ཡུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་ན།

དེ་ལའང་སྒྲོན་འདོགས་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་གང་ལ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ལ་ནི་བཟང་བར་འདུ་ཤེས། ལ་ལ་ནི་ངན་པར་འདུ་ཤེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་སྤྲོད་བའོ། །དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དག་འདུན་ལ་ངན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། བདག་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་རྣམ་པར་འབྱུལ་བས་འདི་སྐད་དུ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཟོ་ཅན་གྱིས་རང་བཟོར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གསང་བའི་བདག་པོ། མི་སྒྲུན་པོ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་འགྲོ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཉིས་གང་ཞེན། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོའོ། །གསང་བའི་བདག་པོ། དེ་དག་ལ་དག་བའི་རྩ་བའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པར་ང་མི་སྒྲོའོ། །ཞེས་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་གིས་འཇམ་བུ་སྤྲོད་འདིར་ནི། །མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་བཤེགས་བྱེད་ལས། །གང་གིས་མདོ་སྟེ་སྤྲོད་བྱེད་པའི། །སྟིག་པ་དེ་ནི་ཆོས་བྱེད་འཕགས། །ཞེས་དང་། སྤྲོད་ཐུག་བརྒྱུ་པ་ལས། མཆོམས་མེད་པ་ལྷས་ནི་ཆོས་སྤྲོད་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཡི་གཟུགས་བརྙན་ཅམ་དུ་འང་མི་སྤྲོད་དོ། །ཤུ་རིའི་བྲ། ཆོས་སྤྲོད་བའི་བསམ་པས་འདི་སྐད་དུ། འདི་ལ་བྱེད་དང་བདག་གིས་བསྐབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྒྲོན་པའི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤངས་ལ་གཞན་དག་ལ་ཡང་མོས་པ་མེད་པར་བྱེད་ཅིང་། བསམ་དང་གཞན་གྱི་བསམ་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ། བདག་གཞན་རྒྱུད་གསན་པར་དགའ་བ། བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱིར་སྤྲོད་བར་འདོད་པ། གཞན་ལ་ཡང་སྤང་དུ་འཇུག་པ། ཆོས་འཛིག་པའི་ལས་བསགས་པ་དེའི་བཟུགས་བརྙན་དུ་འང་འགྱུར་རེ་སྐན་ཀྱང་། །ཞེས་དང་། མཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། གང་ཞིག་ཆོས་མཆོག་གཙོ་བོ་འདི། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །

ས་སྟེང་མིས་ནི་སྟོང་བྱེད་པ། །དེ་ནི་མནར་མེད་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོར་དེ་
འཆོད་ཅིས། །རྣམ་པ་དུ་མས་དབྱེ་བ་བསྟན། །རྣམ་ཞིག་གོང་དུ་འབྱུང་བ་ཡི། །མི་ཡི་ལུས་
སྤྱུ་སྦྱེས་ན་ཡང་། །དབུལ་ཞིང་ནད་མང་སྟོན་པ་དང་། །ཁྲ་སྟོ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བར་འགྲུར། །འཛིག་
རྟེན་སྟངས་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། །དེ་ནི་མཛེ་ཅན་ནད་པར་འགྲུར། །ལྷག་ཅིང་འོན་པ་ཡན་ལག་
ཉམས། །སྟོ་ཉམས་ལོང་བ་ཉིད་དང་ནི། །རྩལ་ཅིང་རྟག་ཏུ་འཛིགས་པའི་གཟུགས། །ས་
སྟེང་ཡི་དྲགས་ལྟ་བུར་སྟངས། །གོས་ངན་སེམས་ནི་ངན་པ་དང་། །སེན་མོ་དང་ནི་ལུས་ཀྱང་
ངན། །སྒྲིན་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་། །བྱ་བ་གཡན་པ་ཡང་དག་ལྟར། །མདོ་སྟེ་འདི་
དག་སྟངས་བ་ན། །གང་དང་གང་གི་འགྲོ་བར་འགྲུར། །དེ་དང་དེར་ནི་སྦྱེ་བ་ན། །སྟོ་ངན་
མོངས་པར་སྦྱེ་བར་འགྲུར། །ཞིས་དང་། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། །རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་
པར་གྱུར་པའི་ལས་བསགས་པ་དེ་ནི་ངན་སོང་ལོག་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སྤྱུ་སྦྱེ་ཞིང་མནར་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྟུག་བསྐྱལ་ལོ། །དེར་ཡང་མེ་ཡི་སྟུང་པའི་བསྐྱལ་
བ་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དཔྱལ་བ་རྣམས་སྤྱུ་འདོང་ཞིང་། །དེར་
ཡང་མེ་ཡི་སྟུང་པའི་བསྐྱལ་བ་བྱུང་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་གསུངས་གིང་། །དེ་བཞིན་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ལ་ངན་དུ་སེམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་། །འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་ལས།
སངས་རྒྱས་སྤྱི་པོ་དེ་དག་ལ། །མི་གང་མི་དག་འབྱེད་པ་དེ། །ལྟ་དང་མི་ནི་སྤངས་ནས་
སྤྱ། །དེ་དག་དཔྱལ་བ་སྟོད་ཡུལ་འགྲུར། །བྱུང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི། །མི་གང་
ལ་ལ་གཞོད་བྱེད་པ། །མིག་མེད་པའམ་ལོང་བ་དང་། །སྟུག་བསྐྱལ་དབུང་གཉེན་མེད་
པར་འགྲུར། །ཤི་འཕོས་ནས་ནི་མནར་མེད་འགྲོ། །དེ་ནི་འབར་ཞིང་འཛིགས་སྟུག་འགྲུར། །
ལུས་ནི་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །སྟུག་བསྐྱལ་ཆོར་བ་སྟོང་བར་འགྲུར། །ཆེ་རབས་དེ་དང་
དེ་དག་ཏུ། །དེ་ལུས་དཔག་ཆད་ཅམ་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནི་སྤུམ་ལྟར་རྒྱུམ་གྱུར་ལ། །ཀུན་ནས་

དོན་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིལ་འགྲོལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིག་གུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དང་།

ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་ལུས་དང་མགོ་བོ་ནི། །ལྷ་སྟོང་ཡོད་པར་འབྱུང་འགྱུར་
ཞིང་། མགོ་བོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་། །ལྷེ་ནི་ལྷ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡོད། །གཅིག་ལའང་ཐང་
གསོལ་བརྒྱ་དག་གིས། །ལྷེ་ནི་རབ་རྩ་མོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་
དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཏེ། རྩལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས། དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས།
འོད་སྤང་ངའམ་ང་འདྲ་བས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཆོད་གཟུང་བར་བྱ་ཡི། གང་ཟག་གིས་
གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོད་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
བདེ་མཆོག་ཉུང་དུ་རྒྱུད་ལས། མོས་པ་དུ་མའི་སེམས་ཅན་ལ། །སྤྱོད་པ་སྤྱ་ཆོག་སྤྱོན་
མཛད་དེ། །སྤྱ་ཆོག་སྤྱལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ། །ཐབས་ནི་སྤྱ་ཆོག་སྤྱོན་པ་ཡིན། །ཟབ་
མའི་ཆོས་འདི་སྤྱོན་པ་ན། །གལ་ཏེ་མོས་པར་མ་གྱུར་གྱང་། །སྤྱོད་པ་དག་རྩ་མི་བྱ་སྟེ། །
ཆོས་ཉིད་བསམ་མི་བྱའདྲ་བྱ། །གང་གིས་འདིར་བདག་ལུལ་མིན་པ། །གང་གི་ཆོས་ཉིད་
མི་ཤེས་ཡིན། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་དེ་ཡི་སྤྱལ། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་མཁུན། །
ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་རང་བཞིན་གདུག་པ་སྟེ། །མི་རིགས་པ་ཡི་
གཟུགས་ལའང་མི་རིགས་ན། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཆོས་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །དེ་བས་བཏང་
སྒྲོམས་བཞག་ལེགས་ཉེས་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ཉིད་སེམས་ལ་བཞག་ནས་བདག་
ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་འདི་དོན་ཆེ་བར་འཁུམས་སོ། །དེ་ལྟར་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་
ནས། ཉམས་པའི་རྒྱ་གཞན་ཡང་། ངལ་གསོ་ལས། གཏོང་རྒྱ་བཏགས་པ་ཁས་ལེན་འདས་
པ་དང་། །མཚན་ཉིད་པ་ནི་ལོག་ལྷ་སྒྲེས་པས་གཏོང་། །བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་པས་དམན་པར་
ལྷང་བ་སྟེ། །བག་ཡོད་དུན་པས་བསྒྲིམས་ཏེ་སྤང་དོར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་
པོ་བྱང་རྩལ་རྩལ་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཆོག་སྤྱང་བའི་དུས་འདས་པས་གཏོང་རྒྱ་བཏགས་པ་བ་
དང་། །ལོག་ལྷ་སྒྲེས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྤངས་པ་དང་། སྤྱབ་མ་རུས་ཏེ་སྤྱབས་འགྲོའི་
བསྐྱབ་པ་ལུལ་པ་ནི་གཏོང་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་བྱག་འཆོལ་བ་

སོགས་བསྐྱབ་བྱ་ཅུང་ཟད་ཉམས་པ་ནི་དམན་པར་སྟོགས་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོའི་
བསྐྱབ་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་པའང་། རྒྱལ་པོ་རིགས་ལད་པ་ལྟར་ནང་པའི་ཁོངས་སུ་མི་ཆུད།
ཆོང་པ་སྐྱེལ་མས་བསྐྱས་པ་ལྟར་ཅི་བྱེད་འཛིགས་པ་དང་བཅས། བྱང་འགྲེལ་པའི་རི་མོ་
ལྟར་བསྐྱབ་སྒོམ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་སྒྲ། དཔུང་གཉིན་དང་བྲལ་པའི་དམངས་ལྟར་
གཞོད་པ་དང་འཆོལ་མང་། བྱིམས་ལས་འདས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལྟར་དམ་བཅའ་ཉམས་པས་ངན་
སོང་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས། དེས་ན་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམས་ཏེ་འགྲོད་
བཤགས་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྒོམ་སེམས་ཀྱིས་སྒོམ་པ་སྒྲུབ་སྒྲུངས་ནས་སོར་ཆུད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་བེ་མ་ལས། ལུ་སྟོགས་སྟེན་ལས་ལོག་
པ་ཡིན། །གསུམ་དུ་མི་སྐྱེ་རྟེན་དུ་འགྱུར། །བར་ཆད་མེད་པས་ནད་ཅུང་རིང་། །བྱང་ཞིང་
སོག་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །ཞེས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲལ་དུ་ཆུད་པ། ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་
བ། སྒོམ་པ་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། བར་ཆད་མེད་པ། རད་ཅུང་བ། ཆོ་རིང་བ། སྟོག་
སྒྲོབ་བྱང་བ། ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་ལྟར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་སྟེ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་
བཟུང་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ངན་སོང་གི་སྒོ་གཅོད་
ཅིང་། མཐོང་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་པོ་ཆེར་ཆེར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་འགོད་ཀྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཕག་གི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་
མི་འགྲོ་སྟེ། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་སྒྲུངས་ནས་ནི། །ལྟ་ཡི་ལུས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ལྟར་དུ་རྫོགས་པར་གྱུར་བའང་། ལྱང་
འདས་ལས། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཆོགས། །
འཛིག་རྟེན་རྒྱལ་པའི་ཆོས་འཕེལ་བས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །
ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པར་འཐོབ་ཅིང་རྟག་པར་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱང་བ་དང་མི་འབྲལ་
བའང་། ཕྱི་རུ་རིན་ཆེན་ཕྱིན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་

སྤྱི་སྤྱོད་པ་དེས་ནི་དག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དོ་ཆ་ཤེས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་སྦྱུངས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་བག་ཡོད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡོན་ཏན་ཆོག་མཁས་མང་པ་ཡིན་ནོ། །རྟག་ཏུ་ཆོ་རབས་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བགོ་
སྒྲལ་གྱི་ཆོག་མཁས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དག་འདུན་ལ་སྦྱུངས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གི་སེམས་
ལས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིད་པའི་འཛིན་དང་གཞུངས་ཀྱི་སྒྲོ་མང་པ་ཡིན་ནོ། །རྟག་ཏུ་རིགས་
བཅུན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ལམ་དུ་འང་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དག་འདུན་དང་མི་འབྲལ་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷས་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་ཕ་བོ་པ་ཤོད་འཕེལ་དུ་འགྱུར་
བའང་། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་དཀར་པོ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །དག་པའི་ཕ་བོ་དག་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འཛིན་དང་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་
སེལ་ཞིང་བདུད་དང་ངན་སྤྱོད་ཀྱི་གཞོན་པས་མི་བཞི་བའང་། མདོ་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ་ལས།
དག་སྤྱོད་དག་ཁྱོད་དགོན་པ་དང་། དུར་ཁྱོད་དང་། འབྲོག་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ནི་འདུག་
ཀྱང་རུང་། གསུམ་ལ་སྦྱུངས་སྤྱི་སྤྱོད་ཞིག་དང་། འཛིན་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་པ་དང་།
སྤྱི་སྤྱོད་ཞེས་བྱེད་པ་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཉི་མའི་སྤྱོད་པའི་མདོ་ལས།
སངས་རྒྱས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་སེམས་ཅན་སྤྱི་སྤྱོད་པ་། །བདུད་རྣམས་བྱེད་པས་གསལ་བར་མི་རྣམས་
ཏེ་། །རྒྱལ་ཁྱིམ་ཉམས་ཤིང་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲུགས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེས་པར་སྤྱི་སྤྱོད་པ་རོལ་
འགྲོ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་གནས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཆོ་བ་དང་ཐེག་པ་
དམན་པའི་ལམ་དང་། འཁོར་བ་དང་ངན་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་
ཅད་ལས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་།
དེས་པར་ལེགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ལ་
སྦྱུངས་སྤྱི་སྤྱོད་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྱུར། ཆོས་ལ་སྦྱུངས་སྤྱི་སྤྱོད་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར། དག་འདུན་ལ་སྦྱུངས་སྤྱི་སྤྱོད་པས་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་

འདུ་བས་སྤྱིད་ཞིའི་རྒྱད་པ་སེལ་བ་སོགས་ཡན་ཡོན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
རྒྱན་ལས། ཏྲག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱན་དང་། །ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །
རྒྱ་དང་འཆི་བ་དག་ལས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ། །འཆི་བ་དག་ནི་
ཐམས་ཅད་དང་། །ངན་སོང་དང་ནི་གནས་མིན་དང་། །འཛིགས་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་
དག་ལས། །སྦྱོབ་ཕྱིར་སྦྱབ་གྱི་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཟུང་འདས་ལས། གང་སུ་
གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་གྲོ། །དེ་དག་ཟུར་དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དགོན་མཚོག་
བརྟེན་པ་ལས། མི་གང་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ། །དེ་ཡིས་ཚོགས་ཀྱང་རབ་རྫོགས་
གིང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་འཐོབ་པར་འབྱུང་། །
ཞེས་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། སྦྱབས་སུ་སོང་བའི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་
དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀྱན་བཀའ་ནས། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་
པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་སྦྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་བླ་མའི་དམར་བྲིད་ལས་གསུངས་
པ་ནི། དང་པོ་ཕྱིའི་སྦྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བྱུང་བར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་དང་ཐུན་
མོང་གི་ལྷ་བཅས་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ནས་ལྷ་
གཞན་ལ་ཕྱག་མི་འཆོལ། ཆོས་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་འཆི་བ་སྤངས། དགེ་
འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ནས་སུ་སྟོགས་ཅན་ལ་མི་འགྲོགས་པ་གསུམ་ཡིན།

དང་པོ་ལྷ་གཞན་ལ་ཕྱག་མི་འཆོལ་བ་ནི། ལྷ་གཞན་གྱི་ལང་དང་བྱབ་འཇུག་དང་དབང་
ཕྱག་ཆེན་པོ་དང་དེ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ན་སྦྱབས་འགྲོ་ཉམས།
དེ་ནམས་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ན་སྦྱབས་འགྲོའི་སྦྱོམ་པ་འཆོར།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ལ་འཆི་བ་སྤངས་པ་ནི། ཆེ་རབ་གསོད་པ་ཡིན། དེས་སྦྱབས་
འགྲོའི་སྦྱོམ་པ་འཆོར། ཁོང་བྱོས་དེག་པ་དང་འཁོལ་བ་དང་སྤྱི་འཕྱོགས་པ་དང་གོ་རབ་འཇུག་

གསུམ་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་མི་འགྲོགས་པ་ནི། ལྟ་སྟོན་ཏྲུ་ཆད་དུ་འཛིན་པའི་མི་
དང་འགྲོགས་ན་སྟོམ་པ་ཉམས། དེ་དང་ལྟ་སྟོན་བསྟུན་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་སྟོམ་པ་འཆོར་བ་
ཡིན་ནོ། །

189

འབུམ། ཐ་ན་འབུམ་རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཀྱང་ཉི་མ་རེ་ལ་ཆུ་ཕོར་བ་རེ་འབུམ་ལོ། དེ་ལྟར་
མ་ལུ་ལ་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲིམ་པ་ཉམས་པ་ཡིན། དགོན་མཆོག་ལ་ཟས་གྱི་དགོས་པ་མེད།
རང་གི་ཆོག་ས་མ་ཆོར་བར་བསགས་པ་ཟ་གཏོར་ཡིན།

གཉིས་པ་ལུས་སྒྲིག་དང་གཅིག་ས་དང་བྱ་དགའི་ཆེད་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྤྲོད་
བ་ནི། ལུས་གྱི་ཕྱིར་མི་སྤྲོད་བ། མིག་འཕྱིན་པ་དང་། སྤྱིད་པ་གཅོད་པ་དང་། རྒྱ་བ་གཅོད་
པ་དང་། སྒྲ་གཅོད་པ་དང་། ཡན་ལག་གཞན་གཅོད་ཟེར་ཡང་གཅོད་དུ་འཇུག་པ་ལས་
མི་སྤྲོད་བ་ཞིག་དགོས། སྒྲིག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྤྲོད་བ་ནི། གསོད་ཟེར་ཡང་གསོད་དུ་འཇུག་
པ་ལས་སྐྱབས་འགྲོ་མི་སྤྲོད་བ་ཞིག་དགོས། གཅིག་ས་དང་བྱ་དགའི་ཆེད་དུ་མི་སྤྲོད་བ་ནི།
འཛམ་གླུ་འཁྱིལ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ལ་སྤྱོད་གྱིས། སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ས་ཟེར་ཡང་མི་གཏོར་
བ་ཞིག་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་ན་ཆ་དང་སྤྱིད་སྤྱུག་ཅི་བྱུང་ཡང་ཐབས་གཞན་མི་བཅུལ་བ་ནི། རང་
ལ་ན་ཆ་སོགས་བྱུང་དུས། མཆུ་ལ་དང་མཆོད་པ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཤུམས་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་ལུ་ལ་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱ། སྤྱི་མ་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་གི་ན་ཆ་དང་
མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྱུང་པོ་དང་འབྱུང་པོ་ལས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ཞིང་།
ཞི་བ་དང་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་
གདབ། གཞན་ཡང་ཆོག་ས་བསགས་སྒྲོག་འདོན་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱབས་
འགྲོའི་རྒྱར་འགྲོ་བར་བྱས་པས་ཆོག དེས་ཀྱང་མ་ལན་ན་དགོན་མཆོག་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མེད།
ཆོས་མི་བདེན་སྟུང་དུ་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་མི་རུང་། བདག་རང་གི་ལས་ངན་ཟད་པའི་དུས་ན་སོས་
ཏེ་འོང་སྟུང་དུ་བསམ། མོ་བོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་མི་བཅུལ་བར་སྐྱབས་འགྲོ་
འབའ་ཞིག་བྱེད། །

བཞི་པ་ཕྱོགས་གར་འགྲོ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིད་ལ་དྲན་
པར་བྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱ་ཞིང་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། སང་ལྷ་བྱ་གར་དུ་འགྲོ་ན། དེའི་རིང་
ལྷ་བྱར་མཆོད་པ་དང་མཆོད་པ་བཤམས་ལ། ཕྱོགས་འདེའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ། སྤྱི་མ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་འདི་ཚུན་ཆད་དུ་
འགྲོ་བ་ལ་དེ་བར་དེར་མ་ཕྱིན་ཚུན་ཆད་ལ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་
བཀྲ་གིས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་འགྲོ། དེ་རིང་མ་གྲུབ་ན་ཡང་ནམ་
འགྲོ་བའི་དུས་ན་དེ་ལྟར་བྱ། འགྲོ་བའི་ཆེ་ཐེམ་པའི་བྱི་རོལ་ནས་གོམ་པ་བཅུ་འམ་བདུན་
ཚུན་ཆད་ལ་སྐབས་འགྲོ་མ་དྲན་ན་སྐབས་འགྲོ་ཉམས་པ་ཡིན། དེའི་དུས་ཀྱིས་མི་ཐན་པ་
ལས་ཕྱིས་ནི་མི་འཆོར། ལར་སྐབས་འགྲོ་ལ་སྤྱོ་ཁེལ་ན་བསྐྱ་མི་སྤྱིད་དོ། །

ལྷ་པ་སྐབས་འགྲོའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པར་བྱས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བས་ན། རེ་ཡང་དགོན་མཆོག་ལ་རེ། ལྷོས་ཀྱང་དགོན་
མཆོག་ལ་ལྷོས། སྐབས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་ཁོ་ན་ལ་འགྲོ། གསོལ་བ་ཡང་དགོན་མཆོག་
ལ་བདེབས། དྱིན་རྒྱལ་ཀྱང་དགོན་མཆོག་ལ་ཁུ་དགོས། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་དགོན་མཆོག་
གི་རྟེན་ལུགས་སུ་སྐྱགས་པ་དང་། འབྱར་དུ་དོད་པ་དང་། རིས་སུ་བྱིས་པ་དང་། མཆོད་
རྟེན་དང་། བོ་ཏི་དང་། སྐྱོགས་བམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐར་མོས་པ་བྱས་ལ་བྱག་
མཆོད་དང་གསོལ་བ་གདབ། འདིས་ཆོས་སྐྱའི་ངོ་བོར་ལལ་གྱིས་རྟོགས་ནས་འགྲོ་བ་ཡང་
སྤྱིད། དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ཀྱང་ད་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་བྱས་
གིང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཞག་པས་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་འབྱུར་
བ་ཡིན། རང་ལ་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་སྤྱི་མ་དང་དགོན་མཆོག་གི་དྱིན་རྒྱལ་
ཡིན་པར་བསམ། དེས་དྱིན་རྒྱལ་འཇུག་པ་ཡིན། རང་ལ་སྒྲིན་དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཅི་བྱུང་

ཡང་རང་གི་ལས་ངན་ཡིན་པར་བསམ། དེས་ལས་ངན་ཐམས་ཅད་འཇོག་པ་ཡིན། ལས་
རང་གིས་དགོན་མཆོག་ལ་སྒྲོ་མ་ཁེལ་བར། དགོན་མཆོག་ལ་བྱིན་རྒྱལས་མི་འདུག་ཟེར་
ནས་ལོག་ལྟར་འཇོག་ན་དཔུལ་བའི་གཏིང་ནས་མི་ཐར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་
བ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱུང་ཚུངས་པ་ནི། དགོན་
མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཟེར་བ་ཡིན། སྐྱབས་འགྲོ་མ་སྐྱེས་ན་
གང་ཟག་འཕགས་པ་དང་སྒྲོ་མ་ཆེན་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཟེར་ཡང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
པའི་བྱུང་མི་ཚུངས་དོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་ཐར་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་མ་པ་མཐའ་དག་གི་
རྟེན་དུ་བྱུང་བ་ནི། སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲོ་མ་པ་ཤོར་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་མ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
འཆོར་། སོར་འདུག་པ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲོ་མ་པ་སོར་ཚུད་པས་ཆོག་སྟེ། དེ་ཡང་རང་
གིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མོས་པ་བྱས་ནས། དེའི་སྐུན་སྒྲར་སྒྲོ་མ་པ་སྒྲུང་བས་ཆོག་གོ། །
གསུམ་པ་སྒྲར་བྱས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི། བསྟེན་གནས་
ནས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཐོག་མར་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་
པས་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲབ་ཅིང་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་
སྒྲིབ་པ་གཏན་ནས་འཇོག་། ཐུན་མོང་བས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲབ་པར་བྱེད། ཡང་སྐྱབས་
འགྲོ་གཤའ་མ་གྲིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཏན་ནས་འཇོག་། ཆོག་ཙམ་གྱིས་
ཀྱང་སྒྲབ་པར་བྱེད། ཡང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་ན་གཏན་
ནས་འཇོག་། མདོ་ཡོང་མདོ་ཡོང་གིས་ཀྱང་སྒྲབ་གསུངས། བཞི་པ་རྒྱུད་ལ་བསོད་
ནས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་བ་དང་།
ནད་མེད་པ་དང་། དཔལ་དང་གཞི་མདངས་དང་ལྷན་པ་དང་། འབྱོར་པ་རྒྱེ་ཆེན་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་ལས་འབྱུང་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱོད་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ལྷ་པ་ཆེ་འདིའི་བར་དུ་གཙོད་པ་མི་དང་

དོན་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཐོན་འགོ་བཟོ་བྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམས་གོ་ལ་གིང་ན།

མི་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། རང་ལ་སྐྱབས་འགོ་གཤམ་མ་ཞིག་སྟོ་ལ་སྐྱེས་
ཅམ་ན། ཆོ་འདི་ལ་མིའི་བར་དུ་གཅོད་པས་ཀྱང་མི་ཚུགས། མི་མ་ཡིན་གྱུ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་
སོགས་པས་ཀྱང་མི་ཚུགས་སོ། །དུག་པ་ཇི་ལྟར་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་
པར་འགྱུར་བ་ནི། སྐྱབས་འགོ་གཤམ་མ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ཅི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་
འགྲུབ་པ་མི་བྲིད་དེ། སྐྱབས་འགོ་ལ་སྟོ་ཁེལ་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་
བ་བཏབ་ན་ཅི་འདོད་འོང་བ་དང་འདྲའོ། །བདུན་པ་ངན་སོང་དང་ངན་འགོ་དང་ལོག་
པར་མི་ལྟར་བ་ནི། ངན་སོང་ནི་དཔྱལ་བ་ཡི་དུགས་དུད་འགོ་ལ་བྱ། ངན་འགོ་ནི་ཡུལ་མཐའ་
ལ་ཁོབ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན། ལོག་པར་ལྟར་བ་ནི་མུ་སྟེགས་ཏེ།
དེ་དག་ཏུ་མི་ལྟར་བར་འདོད་ན་ཡང་སྐྱབས་འགོ་ཁོན་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་ལྟར་དུ་མངོན་
པར་ཇོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ལན་ཡོན་ནི། ལན་ཡོན་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ།
ཐོག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྟགས་ནས་ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་
ལྟར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ལས་མེད། དུས་རེས་འགའ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་ཆོག་སྟམ་པའི་དོགས་
པ་བཅད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ལྟར་དུ་མངོན་པར་ཇོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་དེས་པར་འཐོབ་པོ། །སྐྱབས་འགོ་ལ་རེས་
ན་ཆོས་མང་པོ་བྱ་མི་དགོས། བྱང་རྒྱུ་ལས་འཆོལ་དོགས་མེད་དོ། །རང་ལམ་ལོག་པར་
སོང་གིས་དོགས་པ་ལ་ཡང་ལམ་རྣལ་མ་དང་ཕྱད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་དང་ཅིས་
ཀྱང་འཕྱད། ལྟོང་ཉིད་དང་ལྟོང་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་བ་སྟོམ་པ་སོགས་ཆོས་བླ་མ་སྐྱེར་མ་འདོད་
པ་ཀུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་སྐྱིབ་པ་འབྱོརས་གིང་ཆོགས་བསགས་པས་སྐྱེ་བ་ཡིན།
དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྐྱོབ་ལུགས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོར་
བ་ནས་དངོས་སུ་བྱུག་གིས་བྲིད་ནས་གདོན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་མི་བཏུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་
བཏུབ་ན་སངས་རྒྱས་བྱུགས་ཇི་ཆེ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་དེས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་

པར་འདོན་མོད། འོ་ན་ཅིས་སྐྱོབ་ན་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱོབ། སྐྱབས་འགོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ཆོས་གཞན་
བྱ་མི་དགོས། དགོན་མཆོག་གི་ཕྱགས་རྗེས་མི་སྐྱོབ་མི་སྤྱིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནང་གི་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལའང་ལྷ་ར་ལྷ་ར་བརྒྱད་ལས། བྱུང་པར་
གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ནི། དང་པོ། སྤྲུལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སྤྲུལ་ལ་ངན་སེམས་འཕྱ་
སེམས་སྤི་ལམ་ཙམ་དུ་འང་མི་བྱ། གཉིས་པ། ཡི་དམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཡི་དམ་གྱི་
སྒོམ་བསྐྱེས་རྒྱུན་མི་བཅད། གསུམ་པ། མཁའ་འགོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཆོག་ས་དང་
བསྐྱང་བཤགས་སོགས་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྒྱུན་མི་བཅད་པའོ། །

ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་ནི། དང་པོ། ཅི་ཟ་ཅི་འཕུང་གི་ཕྱད་བདུད་ཅིར་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་ལ། སྤྲུལ་སྤྱི་པོར་བསྐྱོམས་ལ་མཆོད། ཡི་དམ་སྤྱིང་གར་བསྐྱོམས་ཏེ་མཆོད།
མཁའ་འགོ་ལྟེ་བར་བསམ་སྟེ་མཆོད་པའོ། །གཉིས་པ། ཕྱགས་གང་དུ་འགོ་ཡང་སྤྲུལ་ཡི་དམ་
མཁའ་འགོ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། སྤྲུལ་སྤྱི་པོར་བསྐྱོམ། རང་ཡི་དམ་དུ་བསྐྱོམ།
མཁའ་འགོ་ཆོས་སྐྱོང་དཔུང་གཉིན་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ་འགོ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ། ལུས་དང་
སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྐྱོང་བར་སྤྲུལ་སྤྱིང་བཞིན་བསམ། ཡི་དམ་མིག་བཞིན་བསམ། མཁའ་
འགོ་ལུས་བཞིན་བསམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །བཞི་པ། རང་ལ་ན་ཆ་སྤྱིད་སྤྱུག་ཅི་བྱུང་ཡང་
སྤྲུལ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། ཡི་དམ་ལ་མཆོད་པ་བྱ། མཁའ་འགོ་ལ་གཏོར་ཆོག་ས་གཏོར་
བ་མ་ཡིན་པ། མོ་བོན་སོགས་ཐབས་གཞན་མི་བཅའ་བ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །ལྷ་པ། སྤྲུལ་ཡི་
དམ་མཁའ་འགོ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པས་ཡང་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟེ། སྤྲུལ་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བས་བྱིན་རྒྱབས་འདུག ཡི་དམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
སྐྱ་འཕྲོག། མཁའ་འགོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་བར་ཆད་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ར་ནང་གི་
སྐྱབས་འགོ་བགྱིས་པའི་ཡན་ཡོན་ཡང་། སྤྲུལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་རང་ཉིད་འཆིང་བའི་
སྤྱོལ་ས་སྐྱོབ། མི་ཤེས་གཏི་ཕྱག་གི་བར་ཆད་སེལ། ལྷག་མཐོང་རིག་པའི་ཆོག་ས་རྫོགས།

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོ་འགྲོ་བའི་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

རྟོགས་པ་རང་གར་གྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་ངོ་། །ཡི་དམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཐ་མལ་འབྲུལ་
འཛིན་ལས་སྒྲོབ། ཞེ་སྒྲུང་ན་རག་གི་སྐྱུ་བ་སྒྲུལ་སེལ། རང་བྱུང་གི་ཚོགས་སོག་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་ངོ་། །མཁའ་འགྲོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་བར་ཆད་འབྱུང་པོ་
ལས་སྒྲོབ། ཡི་དྲུགས་དབྱུལ་པོངས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་སྒྲུལ་སེལ། ཞེན་གྲོལ་ཆགས་མེད་ཀྱི་ཚོགས་
རྟོགས་། བདེ་ཆེན་ཡོངས་སྒྲུའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གསང་བའི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལའང་སྒྲུར་ལྷར་གཉིས་ལས། བྱང་
བར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ནི། དང་པོ། ལྷ་བ་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཉམ་པས་སངས་རྒྱས་ལོགས་ནས་ཐོབ་རྒྱ་མེད་པར་
གདེང་བཅའ། སྒྲུང་སེམས་ཐ་མི་དད་དུ་རྟོགས་པས་སྒྲུང་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་གདེང་བཅའ་བ་
ལ་བསྐྱབ་པོ། །གཉིས་པ། སྒྲོམ་པ་ཉམས་དང་ལྷན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། ཤེས་པ་བྱིར་མ་
བཞག་ བྱང་དུ་མི་དགུག་ རང་བབས་ལྷག་པ་གཏད་མེད་དུ་གཞག་པ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །
གསུམ་པ། སྒྲོང་པ་རོ་སྒྲོམས་དང་ལྷན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ཐམས་ཅད་
དུ་བསྒྲོམ་དུ་མེད་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་སྒྲུང་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །ཐུན་མོང་གི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་བདུན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སེམས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲ་མ་མི་སྒྲང་། སྒྲུང་བ་སེམས་
སུ་རྟོགས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགོ་ཅ་རྒྱུན་མི་གཅད། དམུལ་བ་ལ་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲིག་
པ་ཕྱ་མོན་སྒྲང་། སངས་རྒྱས་ལ་རེ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོས་གང་ལའང་སྒྲུར་བ་མི་གདབ། རང་
ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱང་བར་ཅན་མཐོང་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་སྒྲོམ་པ་མི་བྱ། རང་གཞན་གཉིས་
སུ་མེད་པར་གོ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྩེ་རྒྱུན་མི་གཅད། འཁོར་བ་དང་བྱང་འདས་གཉིས་
མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་རྟག་རྟུ་དགོན་པར་གོ་མས་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་བདུན་ནོ། །དེ་
ལྷར་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ལན་ཡིན་གྱི་བྱང་བར་ཡང་། ལྷ་བ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་རྟག་
ཆད་གཉིས་ལས་སྒྲོབ། ལོག་ལྷ་ཞེན་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་སེལ། ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་

ཆོག་ས་སོག་སྐྱ་གསུམ་འགག་མེད་གྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲོམ་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
བས་ལྟ་བས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད། རྟོང་ཞེན་བག་ཆགས་གྱི་བར་ཆད་སེལ། གཉིས་
མེད་བྱུང་འདུག་གི་ཆོག་ས་སོག་ ཐག་ཆོད་ཡེ་གྲོལ་གྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་ངོ་། །སྐྱོད་པ་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལོག་སྐྱོད་ཆད་ལྟ་ལས་སྐྱབ་པར་བྱེད། ཚུལ་འཆོས་ཐོ་ཅོའི་བར་ཆད་
སེལ། ཆགས་མེད་ཟེང་ལོང་གི་ཆོག་ས་སོག་ ཅི་སྐྱོད་དག་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་
ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་འགོ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དུ། ཆོས་ཕྱི་ནང་ལྟ་བ་མཐོང་མན།
སྐྱགས་མཆོན་ཉིད་ཅུ་བ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བྱས་ན་ཆོས་
ཆོས་སུ་འགོ། ཆོས་ལམ་དུ་འགོ། ལམ་འབྲས་བུར་སྒྲིན་འགོ། མཁར་ཆེན་བཟའ་ཡིས་དེ་
ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ ཅེས་གསུངས་སོ། །

རིན་ཆེན་རྒྱལ་གསུམ་ཞེས་པའི་མཆོན་འདི་ཡང་། །

བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱར་རྟེན་དཀའ་བས། །

ད་རེས་སྔོན་བསགས་དཔལ་གྱིས་འབྱོར་དུས་འདིར། །

འབྲལ་མེད་སྐྱབས་སུ་བསྐྱེན་ཅིག་ཤེས་ལྟར་རྒྱལ། །

སྐྱབས་འགོའི་བྲིད་གྱི་སྐྱབས་སོ། །

། གཉིས་པ་ལམ་དམན་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཅུ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྲིད་ལ་གསུམ། སྔོན་འགོ་ཆད་མེད་བཞི་ལ་སྒྲོ་སྐྱོང་བ། དངོས་གཞི་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ། རྗེས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱང་ཚུལ་ལན་ལོན་བཅས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སོང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས། །བྱམས་
པའི་ས་གཞིར་སྒྲིང་རྗེའི་མེ་ཏོག་བཀྲམ། །དགའ་བའི་གྲིབ་བསིལ་བཏང་སྒྲོམས་ཚུགས་ཅང་
གིས། །འགོ་ལ་ལན་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་སྐྱང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་

འབྱོར་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱིང་
རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཆད་མེད་པ་བཞི་ཡི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་
འདོད་པ་བྱམས་པ། ལྷག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་སྤྱིང་རྩེ། ལྷག་བསྐྱེད་མེད་པའི་
བདེ་བ་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་དགའ་བ། ཉེ་རིང་ཆགས་སྒྲུང་གི་སྒོ་བཏང་བ་བཏང་སྒྲོམས་
ཉེ་དེ་བཞི་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་
ཡོད་དེ། སྤྱིང་པོ་མཆོག་ལས་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་སེམས་ཡང་དག་པར་མ་བསྐྱེད་རྩེས་སུ་མ་
བསྐྱེད་པའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྒྲོམས་བཞི་ནི་ཆངས་པའི་གནས་
པ་བཞི་སྟེ། སྤྱིང་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའོ། །སེམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད།
རྩེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྒྲོམས་བཞི་ནི་ཆད་
མེད་པ་བཞི་སྟེ། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་འདུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། དེ་
ལ་ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞིའི་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
ཆད་ཡོད་པ་ལ། སྒྲོའི་རྣམ་པ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་སྒྲུ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐར་པའི་སེམས་
ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་བོ་གསུལ་བྱུང་མེད་བྱ་ཆུང་དུ་དང་བཅས་པས་བཟུལ་དུས་
པན་ཆུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱམས་བཞིན་དུ་ཆེ་ཡི་དུས་བྱས་པས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་
སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིང་པའམ་འཁོར་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་གསལ་གཅིག་
སྐྱེས་འབྲས་བྱ་གང་། །ཆངས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆད་མེད་
པ་བཞིའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོའི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་
ཆད་མེད་པ་བཞི་སྒྲུ་ཞིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པའི་ཡུལ་
ལ། སྒྲོའི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆད་མེད་པ་བཞི་སྒྲུ་སྟེ། ས་སྟེ་ལས། སེམས་ཅན་
དང་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆད་

མེད་པ་རྣམས་པ་བཞི་ཉིད་སྒྲེ་སྒྲེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་
 ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་སྒྲེ། དེ་གསུམ་རིམ་པར་བདག་མེད་
 པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲེ་པོ་ལལ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་མམ་ཆོས་ཀྱི་
 བྱུགས་གཅིག་སྒྲེ་བདག་མེད་བྱེད་དང་གཉིས་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱལ། གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཆོད་མེད་པ་བཞི་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྒྲེ། བྱང་ས་ལས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་མུ་
 རྟོགས་ཅན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་སོགས་ནི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞུང་གི་དམ་པས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། པདྨའི་ལམ་རིམ་ཆེན་
 པོའི་འགྲེལ་པར། ཡུལ་གང་ལའང་ཡིད་དུ་འོང་ཅིང་། དེ་དག་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་བྱའོ་
 སྙམ་པ་འཇིག་རྟེན་པར་བྱམས་པ། ཡུལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕ་མར་གཤམ་གྱིང་། དེ་
 རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱམས་པ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཕ་མར་གཤམ་གྱིང་། དེ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲེས་པ་ནི་བྱམས་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན། དེ་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྒྲེས་པ་ནི་བྱམས་པ་ཆོད་མེད་པའམ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
 ལ་གསུམ་ལས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་གཤམ་གྱིང་།
 དེ་དག་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་བྱ་སྙམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲེས་པའོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་
 བོ། །དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་མི་ལམ་སྒྲུབ་ཙམ་གྱི་དོར་
 མ་འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་བྱ་སྙམ་པའི་སྒྲོའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་
 བོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་དུས་ཉིད་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་
 རམ་མཁའ་ལྟར་གཤམ་པས། གདངས་མ་འགགས་པར་བྱམས་པར་དུང་དེ། གཤིས་མ་གྲུབ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟ།

པ་སྟོང་པར་ལྷག་གོ། རོ་བོ་མི་རྟོག་མི་དམིགས་གིང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །
ཞེས་སྟོང་རྩེ་ལའང་དེས་བསྒྲེས་ཏེ་གསུངས་པས་གཞན་གཉིས་ལའང་མཆོན་པར་རུས་ལ།
འདིའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་
ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་གོ་སྟོང་
ཅི་རིགས་སྒྲིས་པ་དང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས།
གོང་དུ་སྟེགས་སོགས་གསུམ་དུ་བཞག་པ་དང་འབྲུལ་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པའི་
པན་ཡོན་ཡང་། བུམས་པས་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་མཐར་ཐུག་ཞེ་སྟང་
གནས་གྱུར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ལོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ཐོབ་པ་
ཡིན་ཏེ། པདྨ་ཅེ་མོ་ལས། བུམས་པས་ཞེ་སྟང་གནས་སུ་དག །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལོངས་སྟོང་
རྟོགས། །ཞེས་སོ། །སྟོང་རྩེས་གནས་སྐབས་སུ་འཆོ་བ་མེད་ཅིང་མཐར་ཐུག་འདོད་ཆགས་
དག་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལས། སྟོང་རྩེས་འདོད་ཆགས་
གནས་སུ་དག །ཀུན་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །དགའ་བས་གནས་སྐབས་
སུ་ཐུག་དོག་མེད་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཕྱིན་ལས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་བྱ་བ་གྲུབ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་། ཐུག་དོག་དག་ནས་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། སྐྱེ་མ་ལས། དགའ་
བས་ཐུག་དོག་གནས་སུ་དག །བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ། །མཛད་པ་ལྷན་གྲུབ་དམ་
པའོ། །ཞེས་སོ། །བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་མཐར་
ཐུག་ང་རྒྱལ་དང་གཉི་མུག་གནས་སུ་དག་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་འགྲུབ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མི་འགྱུར་བས་རྩི་རྩེ་དང་། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་
མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བཏང་སྟོམས་བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ཡིས། །ང་རྒྱལ་གཉི་
མུག་གནས་སུ་དག །མཉམ་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདག །བྱང་རྒྱལ་རྩི་རྩེའི་སྐྱེ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་འདོད་པར་ལྟ་དང་མིའི་ལུས་འགྲུབ་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་

ཕན་བདེ་བྱེད་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྒྲེ་གནས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། དཔལ་སྤངས་གི་མདོ་ལས། གང་གིས་
ཚད་མེད་བཞི་བསྒྲུལ་བ། །དེ་ནི་བདེ་གསེགས་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས། །ཀུན་ཏུ་ཡོན་ཏན་
ཚད་མེད་དེ། །ནམ་མཁའི་ལམ་ལས་རབ་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲོལ་ཚུལ་དངོས་ལ། ཐོག་མར་སྒྲེ་སྒྲེ་རིམ་ནས་བཟུང་སྟེ། དང་པོ་
བཏང་སྒྲོལ་སྒྲོལ་བ་ལའང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དམིགས་ཡུལ་ཡོངས་
སུ་བརྟགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟར་ཕ་མ་དང་གཉེན་འདུན་ལ་སོགས་པ་རང་གི་
ཕྱོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་། དག་དང་དེའི་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བའི་སེམས་འདི་མི་རིགས་ཏེ། ཆེ་
རབས་སྒྲ་མར་དག་འདིས་ཀྱང་གཉེན་བྱས། གཉེན་གྱིས་ཀྱང་དག་བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་
པ་དང་། ད་ལྟའང་རྟག་ཏུ་དགས་ཀྱང་གཞོན་པར་མི་རུས་ཤིང་བསྐྱུན་ན་གཉེན་བཞིན་ཕན་
པའང་སྤིང་ལ། གཉེན་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་མི་སྒྲན་པར་སྒྲ་བ་དང་། འཐབ་པ་དང་། རོར་རྒྱས་
འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་འདོད་པ་བྱུང་ན་རང་གི་སེམས་ལ་ཟུག་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དག་
བཞིན་དོན་ལ་གནས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ནའང་གཉེན་དག་འབྱུང་བ་དང་། དག་གཉེན་
དུ་འབྱུང་བ་སོགས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས། གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྤང་
བའི་སེམས་ཀྱིས་ཉེ་རིང་དུ་བརྟགས་པའི་སྒྲོ་སྤངས་ལ་དག་གཉེན་ངོ་མཉམ་གྱི་དོན་ལ་བརྟག་
ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བལྟ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའོ། །སྒྲོའི་རྣམ་པ་
ནི་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅིག་ནས་གཉིས་དང་གསུམ་དང་། སྤྱིང་གཅིག་དང་། ཡུལ་ཁམས་
གཅིག་དང་། སྤྱིང་གཅིག་དང་། སྤྱིང་གཅིག་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའི་བར་གྱི་ཀུན་ལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་
པར་བསྒྲོལ་སྤིང་མཐར་དམིགས་པ་མེད་པའི་བཏང་སྒྲོལ་ཆེན་པོ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །
དེ་ལ་གོམས་ནས་བྱམས་པ་བསྒྲོལ་བ་ལའང་གཉིས་ལས། དམིགས་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དེ། རང་ཕྱོགས་ལ་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཀུན་ལ་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་སྒྲོན་

པ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཀུན་བདེ་བ་དང་ཐུད་པར་
 བྱུང་ཅིག་སྒྲུལ་དུ་ཡོངས་ལ་སྒྲོམས་པར་བུམས་པ་བསྒྲོམ་པ་སྟེ། སྒྲིའི་རྣམ་པ་ནི་དང་པོ་རང་
 གི་ལ་མ་ལྟ་བུས་མཆོན་ནས་སྒྲིང་ཉི་བ་དག་བདེ་བ་འབྲུད་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ནས་
 གཞན་གཅིག་ནས་ཀུན་གྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་དུ་བསྒྲོམ། རྗེས་གང་དུ་འང་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལ་གོམས་ནས་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་པ་ལའང་། དམིགས་
 ཡུལ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བའམ་མི་མཛེན་དེ་ཅན་ལྟ་བུ་སྒྲུག་བསྐྲུལ་དུག་པོས་གདུངས་པ་སྒྲོས་
 མི་བཟོད་པ་ཞིག་བསམས་ལ། སྒྲིའི་རྣམ་པ་སྒྲུག་བསྐྲུལ་འདི་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་སྒྲུལ་
 པའི་སྒྲིང་རྗེ་དུང་དུང་བ་མཆི་མ་ཐོན་ཐོན་དུ་བསྒྲོམས་ལ་མཐར་སེམས་ཅན་གཅིག་ནས་ཀུན་
 གྱི་བར་ལ་བསྒྲོམས་པའི་རྗེས་གང་ལ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལ་དར་ཅིག་མཉམ་པར་
 བཞག་གོ། །དེ་ནས་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་ནི། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་ན་སུ་ཞིག་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་ཆེ་
 རུང་ཅི་ཡོད་པ་ནས། བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། སྒྲིའི་
 རྣམ་པ་བདེ་བ་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། འདི་བས་ཀྱང་སྦྱིད་ཅིང་བདེ་བ་ཆེ་རིང་བ་དང་།
 འཁོར་མང་བ། ཡོངས་སྦྱོད་འབྱོར་བ། འཆོ་བ་མེད་པ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པས་
 བཅས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འབྱོར་བར་ཤོག་ཅིག་སྒྲུལ་དུ་ཡུལ་གཅིག་ནས་ཀུན་གྱི་
 བར་ལ་སྒྱུར་ཞིང་བསྒྲོམས། ཟུང་བར་དུ་རང་ལ་གཞོད་པའི་དགྲ་པོ་དང་སེམས་ལ་ཐུག་
 དོག་གི་གནས་སུ་བྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྱུར་ཞིང་མཐར་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་
 མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ནས་རྩལ་སྒྱུར་བ་ནི། གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན། བུམས་པ། སྒྲིང་རྗེ།
 དགའ་བ། བཏང་སྒྲོམས་བཞི་པོ་རིམ་པར་བསྒྲོམ་ཞིང་། ཡང་བསྒྲོག་ནས་བསྒྲོམ་པ་བཏང་
 སྒྲོམས་ནས་བུམས་པའི་བར་དང་། སྒྲེལ་མ། བུམས་པ་དང་དགའ་བ། སྒྲིང་རྗེ་དང་བཏང་
 སྒྲོམས་སྒྲེལ་ཏེ་བསྒྲོམ་ཞིང་། རྒྱད་ཅིག་རྒྱད་ཅིག་ལ་གོམས་པར་སྦྱོང་སྟེ། དེ་དག་སྦྱོར་
 དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པར་ཉམས་སུ་བྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། གོ་དོན་རྣམ་པར་
བཞག་པ་དང་དམིགས་བྱིད་དངོས་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བཤད་
པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་ཞལ་ལུང་དངོས་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། དེ་ལྟར་ཚད་མེད་བཞི་ལ་གོམས་པ་ཡིས། ཆོས་ཀྱན་ཙུ་
བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་བསྒྲུམས། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས།
ལྷུང་དུ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། ལྷག་
པའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

འདི་ལ་གཉིས། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་
བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཅག་རྣམས་ད་རེས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ན་
འཁོར་བའི་གནས་རིས་མཐོང་མན་གང་དུ་སྒྲེས་ཀྱང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་
བུ་ལྷག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་ཉེས་པའི་སྒྲོན་གྱི་རང་བཞིན་ངན་
སྒྲུགས་དང་ཕྱི་སའི་ལུང་པོ་ལྷ་བུ་སྟེ། མདོ་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་
སྟེ། །དེ་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་སྒྲོན་དང་བཅས། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱང་སྒྲོན་
དང་བཅས་པ་སྟེ། །ལྷ་ངན་འདས་པ་འབའ་ཞིག་སྒྲོན་མེད་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས། འོན་
མྱོད་པ་ལས་ཐར་པའི་ལུང་འདས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཅམ་ཐོབ་པས་ཆོག་
གམ་སྟམ་ན་མི་ཆོག་སྟེ། ཉན་རང་འཕགས་པ་དེ་དག་རང་རེ་སོ་སྟེ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ལྷོས་
ན་ལྷག་ཀྱན་འགོག་པའི་ལུང་འདས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་མཛད་པས་ངོ་མཚར་དང་ཡོན་
ཏན་ཆེ་མོད། ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷོས་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་གནག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་ཆེ་སྟེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་རང་དོན་དུ་ཡང་
སྤངས་པ་མ་རྫོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཁོན་སྤངས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཏན་ནས་མ་སྤངས་
པ་དང་། རྫོགས་པ་མ་རྫོགས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་

དོ་ཐོ་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགྲོ་བྱིང་གི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

ཉི་ཆེ་ཙམ་རྟོགས་མོད་གི་ཆོས་གི་བདག་མེད་དང་རྟོན་འབྲེལ་མཐར་ཐུག་མ་རྟོགས། ཡོན་
ཏན་གི་བྱུང་པར་ཡང་ཐར་བུ་ཐོར་བུ་མ་གཏོགས་སྟོབས་བཅུ་མི་འཛིགས་མ་འདྲེས་ལ་སོགས་
པ་སངས་རྒྱུས་གི་ཆོས་དང་བྱང་འཕགས་གི་ལམ་གི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་མ་རྟོགས། གཞན་
དོན་དུ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱ་རྒྱུད་བས་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་ཐོགས་གི་རུས་པའི་ཐུགས་
རྒྱུད་བ་དང་། དག་པའི་རྩ་བ་དང་ཡོན་ཏན་གི་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་ཐུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་
སུ་རྒྱན་ཆད་ནས་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ན་སྤར་ཡང་ཐོག་ཆེན་ལ་ཞུགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སྐབས་འགྲོ་བདུན་བཅུ་པར། དེས་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་གིང་། །མ་ལུས་
རང་གི་ལམ་གྱིས་བསྐྱོད་པ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ནང་དུ་ནི། །སྐྱེས་བུ་དབུལ་པོ་ལྷ་
བུར་གནས། །འདི་དག་སྤོང་པས་སྒྲག་པ་ཡི། །ཡིད་གིས་བྱང་རྒྱུ་གཉིས་ཐོབ་པ། །ཆེ་
ཟད་པར་ནི་དགར་འགྱུར་ཞིང་། །ཐུང་ན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དེ་ལ་ཐུང་ན་འདས་
ཡོད་མིན། །འོན་ཀྱང་སྤོང་གསུམ་སྐྱེ་བ་ནི། །དེ་དག་ལ་ནི་ཡོད་མིན་གི། །ཟག་པ་མེད་པའི་
དབྱིངས་ན་ལོང་། །མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤང་ཕྱིར། །ཕྱིས་ནས་སངས་རྒྱུས་གིས་
བསྐྱུལ་བས། །བྱང་རྒྱུ་གི་ནི་ཆོགས་བསགས་པས། །དེ་ཡང་འཛིག་རྟོན་འདྲན་པར་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། འཕགས་པ་གྲུས། ཐོག་པ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ནི། །ཐོག་པ་ཆེན་པོས་འབྱུང་
བས་ན། །སྤོང་པའི་ལམ་གྱིས་དུབ་རྣམས་ལ། །ངལ་གསོའི་དོན་དེ་དེ་ཉིད་མིན། །ཉན་
ཐོས་དེ་དག་དེ་སྤོང་དུ། །སངས་རྒྱུས་རྣམས་གིས་མ་བསྐྱུལ་བར། །དེ་སྤོང་ཡེ་ཤེས་ལུས་
གཅིག་གིས། །ཉིང་འཛིན་སྟོས་པས་བརྒྱལ་ཏེ་གནས། །བསྐྱུལ་ནས་སྟོ་ཆོགས་གཟུགས་
གིས་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་དགའ་བྱེད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་བསགས་
ནས། །སངས་རྒྱུས་བྱང་རྒྱུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། །དེ་དག་སྟོན་སྟོབ་ལམ་
དུ་ཆོགས་རི་ཙམ་བསགས་པ་དེ་སྟོང་གི་ཡུན་ཙམ་དུ་འགོག་པའི་དབྱིངས་སུ་ཉིང་དེ་འཛིན་
གིས་བརྒྱལ་ཏེ་གནས་པ་ལ། །སངས་རྒྱུས་རྣམས་གི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གིས་བསྐྱུལ་བས་

བརྒྱལ་སངས་ནས་སྤྲུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་རང་སྤྲུལ་ལམ་དམན་པ་ལ་ཞུགས་
པའི་དབང་གིས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་བཀའ་ཆགས་ངན་པ་དེས་གོགས་བྱས་པས་ལམ་བཟོད་
པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲུལ་མཛོན་བྱང་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
གྱི་ལམ་གྱིས་སྤྲུལ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲིམ་རིང་སྟེ། ཞེས་
གསུངས། སྟོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོབ་སྟོབ་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་
སུ་ཆུད་གྱུར་པ། ཁྲོད་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་བཞིན་དུ། སྟེ་གི་འཕོས་པས་ངོ་མ་
ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲིལ་བོར་མེད། ཁྲིས་པ་པང་
ན་བཅས་པ་ཅི་ཡང་མི་རུས་པས། གང་གི་རུ་ཞོ་བུམས་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཟག་འབྲུངས་
པ། ཁྲོད་པ་མང་བཞེན་བུམས་པས་བཞེན་པ་དེ་དག་འདིར། ཤིན་ཏུ་མ་རབས་ཤིག་
ནའང་སྟོང་བར་སུ་ཞིག་སྟོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོ་རབས་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་གི་ལ་མ་བྱས་པའི་དྲིན་ཆེན་གསལ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དག་གི་དོན་
མི་བྱེད་པར་རང་གཅིག་ཤུ་ཞི་བདེ་ཆོལ་བ་ནི་དྲིན་མི་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་མི་གཞོ་བའི་ཁུར་
ཅན་སྟེ་བོ་ཐ་ཤལ་མ་རབས་ཁྲིལ་མེད་གྱི་སྟོང་པར་འགྲུལ་བ་དང་། བྱེད་པར་དུའང་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྟོམ་པ་ཅུད་ནས་
གཏོང་བར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་ལས་ལམ་བས་ཀྱང་ཕྱི་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་སྤྲུང་བ་ལས། གལ་ཏེ་
བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་དག་པའི་ལས་ལམ་བཅུ། སྟོང་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ལ་འདོད་
བྱེད་ན། ཁྲོད་ཆོ་ལྟུང་ཁྲིམས་སྟོན་བྱུང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན། ཁྲིམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ལས་
ལམ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཕྱི། ཞེས་གསུངས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་མགོན་པོ་བུམས་པས་མདོ་
སྟེ་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་བདག་ལ་ལན་འདོད་དུག་དང་མཚོན་དང་ནི། གནམ་ལྷགས་ཕྱི་
དང་དགྲ་ལས་རང་གི་ལུས་སྟོག་པ། ཁྲོད་བཞིན་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཐེག་པ་དམན་པ་རྣམ་གཉིས་
ལས། ཁྲོད་ལས་རྣམ་གསུམ་གྱིས་བདག་ཉིད་སྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཐོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟ།

འོ་ན་གང་ཐོབ་པར་བྱ་སྐམ་ན། སྤྱོད་མེད་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་
ནི་སྤྲུལ་ལས་ལྷོག་སྟེ་སྤངས་པའི་བྱུང་པར་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྫོགས་
པར་སྤངས། རྫོགས་པའི་བྱུང་པར་གཤམ་བྱ་རིམ་བུ་དང་། རི་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་
མངོན་སུམ་དུ་མཁུན། གཞན་དོན་སེམས་པའི་ཕྱིན་ལས་གྱི་བྱུང་པར་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་
བར་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བས་སྤང་བོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་
སྤྱང་དགོ་ཆོགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། མདོར་
ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་ནི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདྲུག་པ་ལས།
ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྒྲིམ། །སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
ལས་འབྱུངས་གིང་། །སྟོང་རྩེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་ནི་
རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་གྱི་རྒྱ། །ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། རྒྱ་ཡི་ཐིགས་པས་སུམ་པ་དང་པོ་ཐ་
མའི་བར། །རིམ་གྱི་ཉུང་དུ་ཉུང་དུས་དེ་ཡོངས་འགོངས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དང་པོའི་སེམས་
ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་རྒྱ་སྟེ། །རིམ་གྱིས་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས། དཔུང་ཡོན་གྱི་བྱུང་པར་གཞན་རྣམས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། གལ་
ཏེ་གང་ཟག་སྟོང་རྒྱུ་པ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐམ་དུ། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ནི་ཡོན་ཏན་ཆེ་མོད་ཐོབ་
པར་དཀའ་ཞིང་དེའི་རྒྱ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ན་དེ་
ལྟ་བུ་བདག་གིས་གལ་ལྷན་སྐམ་དུ་སེམས་གིང་སྒྲིད་ལུག་པར་གྱུར་ན། དེ་ལྟར་བསམ་
པར་མི་བྱ་སྟེ། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལག་བཟང་། གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། མེད་གོ་དང་། སྟག་དང་། བྱི་དང་། ཅེ་སྦྱང་དང་།
བྱ་ཁྲོད་དང་། བྱང་བྱང་དང་། བྱ་རོག་དང་། ལྷག་པ་དང་། སྒྲིན་བུ་དང་། སྦྱང་མ་དང་།
སྦྱང་བུ་དང་། ཤ་སྦྱང་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན། བདག་

མིར་གྱུར་བ་ཞིན་དུ་སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་
 ཉམས་པར་བྱ་སྒྲུལ་མོ། །ལག་བཟང་། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། མི་བརྒྱའམ་
 སྟོང་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྟོགས་གིང་ཐོབ་ན། བདག་གིས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་
 གིང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཟ་མ་རྟོག་བཞུགས་པ་ལས། དེ་ནས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟུན་རས་གཟིགས་གྱི་དབང་པོ་སྤྲོད་སྤྱོད་ནས་བྱུང་སྟེ། ལུལ་འཁོར་
 མོ་འཇིག་གི་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་བཤང་བ་དང་གཅི་བའི་གནས་དེ་ན། སྤོང་བའི་རིགས་བརྒྱ་
 སྟོང་དུ་མ་གནས་པ་ལས། དེའི་ཆེ་སྟུན་རས་གཟིགས་གྱི་དབང་པོ་བྱང་བའི་གཟུགས་སུ་
 གྲུལ་ཏེ་སྤྱོད་བྱང་བྱང་བྱང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེ་དག་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་ནས། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་
 ཕེ་མོ་ཉི་ཤུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོ་རྗེས་བཅོམ་ནས། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ནས་སྒྲོས་
 གྱི་དྲི་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་འཇིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། སྟོང་འཇུག་ལས། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་
 ཞེས། །སྤྱོད་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི། །བདེན་པར་
 གསུངས་པས་བདེན་འདི་གསུངས། །སྤང་བུ་ག་སྤང་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤོང་བུར་
 གང་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགའ་བླ་མེད་ཐོབ། །
 བདག་ལྟ་རིགས་གྱི་མིར་སྒྲེས་ལ། །ཐན་དང་གཞོད་པ་འོ་ཤེས་པས། །བྱང་ཆུབ་སྟོང་བ་མ་
 བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཐོབ། །ཅིས་དང་། བསོད་ནམས་གྱིས་ནི་ལུས་
 བདེ་ལ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི། །སྤོང་
 རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྟོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་གྱིས། །སྟོན་གྱི་སྤྲིག་པ་ཟང་བྱེད་
 ཅིང་། །བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱད་བྱེད་ཕྱིར། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་མཆོ་དུ་བཤད། །
 དེ་བས་སྟོང་ལ་ཀུན་སེལ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་རྟོག་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་

བ་ལ། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྒྲིང་ལུག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། གང་ཞིག་
 སེམས་ཅན་མི་གྱུར་བ། །ཆོད་མེད་སྒྲིང་ཅིག་རེ་རེ་ལ། །རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་དེའི་
 བྱེད་། །ཞུམ་པ་དང་དུ་བྱང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས། ལུས་
 ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་དོན་དུ། །བྱང་རྒྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་འདོད་ཅིང་། །དགོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་བྱེད་
 བ། །དེ་གོ་བྱང་རྒྱལ་དཔག་མེད་ཀྱང་། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞིའི། །ཆོགས་ཀྱང་
 རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །རི་ལྷ་ལུར་ན་ཐོབ་མི་འགྱུར། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་ཞེས་
 པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་དེས། །ལུས་དང་སེམས་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དག །ལྷུར་
 བ་ཉིད་དུ་སེལ་བར་བྱེད། །སྒྲིག་པས་ངན་འགྲོར་ལུས་གྱི་ནི། །སྒྲུག་བསྐྱལ་བ་གྱིས་སྒྲོམ་
 ལ་སོགས་འབྱུང་། །དེས་སྒྲིག་མ་བྱས་བསོད་ནམས་གྱིས། །སྒྲིང་པ་གཞན་ན་དེ་མེད་དོ། །
 མྱོངས་པས་ཡིད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ནི། །ཆགས་དང་འཇིགས་དང་འདོད་ལ་སོགས། །དེ་རྟེན་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །དེ་ནི་ལྷུར་བ་ཉིད་དུ་སྒྲོངས། །ལུས་དང་ཡིད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱིས། །
 དེ་ལྷུར་གྱིན་ཏུ་མ་སྒྲིས་ན། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐར་ཐུག་པར། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་ཀྱང་
 ཅི་སྟེ་སྟོ། །སྒྲུག་བསྐྱལ་བ་ལ་དུས་བྱང་ཡང་། །བསོད་དཀའ་ཡུན་རིང་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །
 སྒྲུག་བསྐྱལ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ། །མཐའ་ཡས་དུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་གཞོད། །དེ་ལ་ལུས་གྱི་
 སྒྲུག་བསྐྱལ་མེད། །ཡིད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ནི་སྒྲིང་རྩེས་འཇིག་རྟེན་ན། །དེ་
 ཉིད་གྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་རིང་ཐོགས་ཞེས། །སྒྲོ་དང་ལུན་པ་སྒྲིང་
 མི་ལུག །ཉེས་ཟད་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་ནི། །འདི་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྷུར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ལས་ཉོན་སྒྲིངས་པས་འབྲས་བུ་སྒྲུག་བསྐྱལ་མི་
 འབྱུང་ལ། །དུས་སྒྲིང་ཅིག་རེར་ཡང་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱུམ་པས།
 འབྲས་བུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོད་པ་ལ་སུ་ཞིག་སྒྲིང་ལུག་སྟེ། དེ་བས་ན་དོ་མཚར་མྱོད་
 དུ་བྱང་བའི་རྒྱལ་འདི་ལ་སྒྲོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲིང་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷུར་ཁེ་ཉོན་གྱི་བྱང་པར་

ཤེས་པར་བྱས་ནས།

གཉིས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་
དངོས་བཤད་པ་ལའང་། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གཞི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། བསྐྱབ་
པ་ལ་སྒྱུར་བའི་གཞི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ། རིགས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྒྱིར་ཁམས་དང་ས་བོན་དང་རྒྱ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་ཐར་བ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པའི་རྒྱའམ་ས་བོན་ཏེ། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་འདོད་ཚུལ་དང་ཁས་ལེན་
མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱུད་
སྒྲ་མ་ལས། གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་སྤང་བ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྲུལ་གྱི་རིགས་གཉིས་སུ་བཞེད་ལ། རང་བཞིན་
གནས་རིགས་དེ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཡིད་གྱི་ནང་རྒྱུད་རིན་ཆེན་གཏེར། ཁྲི་མེད་བཞག་དང་
བསལ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱལ་ནི། །རྣམ་མང་
རྒྱན་དུ་སྐྱེ་དགུ་འདིས་སྤྱོད་ངོ་། །ཞེས་བསལ་བཞག་དང་བུལ་བའི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་
ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྱིར་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
བུམས་གཞུང་རྗེས་འབྲང་བཅས་ལ་བོད་འདིར་དབུ་སེམས་སུ་འདོད་ཕྱོགས་སྤྱ་ཆོགས་སྤང་
ན་ཡང་། རང་ལུགས་སྤྱ་འགྲུལ་པ་རྣམས་ནི། ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་དང་། ཀུན་
མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་རིག་འཛིན་སྤྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་
པས། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོས་ངེས་དོན་ཤིང་རྟ་ཆེན་མོར། འདི་ལྟར་བཀའ་ཐ་མ་
ལས་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་དུ་ཡོད་ལ། ལམ་ཉམས་སུ་སྤང་
དུས་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྤང་བ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྤྲུལ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་འགོ་བ་ཀུན་ལ་གནས་པར་བཤད་པ་གཉིས་བྱུང་མེད་པས་གཞི་གཅིག་ལ། ལམ་

209

དེ་ཡི་སྤང་ཆ་སྤྱོད་གཉིས་དཔེ་རྣམ་དགུ། །སྤྱིང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་གནས་པ་ནི། །ཀུས་
འགྱུར་རིགས་ཞེས་བདེ་བར་གསེགས་པས་གསུངས། །ཅུ་བ་རིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་
གསལ་བ། །དོ་བོ་དུག་གསུམ་མེད་པའི་དགོ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དེའང་
རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་དོ་བོ་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་
ཡེ་ནས་གནས་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པའི་སྤང་ཆ་ལས་སངས་རྒྱས་གཟུགས་
སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་ལྟན་གྱུ་བ་ཏུ་ཡོད་པ་དཔེ་དགུས་བསྟན་ཅིང་། སྤྱིང་ཆ་ལ་ཆོས་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དཔེ་མདོ་དང་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ནས་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་
པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཁམས་དགོ་བ་སྟེ། འགྱུར་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པའི་རིགས་དང་། དྲི་མ་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་མདོན་པས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་
ཞེས་བཏགས་ཀྱང་། ཅུ་བ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་སྤྱི་ཐོག་བཞིན་པར་འདོད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་སྤྱིང་པས། ཤེས་བྱ་སྤང་བས་
མ་བཅིངས་སྤྱིང་པའི་དངོས། །སྤྱིང་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བའི་སྤྱིང་པོ་ནི། །རིག་པར་
བཞུགས་པས་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་ཁམས། །འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས། དེས་ན་རིགས་གཉིས་སུ་བཤད་པའང་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པས་བྱེ་བ་ཅུ་ལས་
དོན་ལ་ནི་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྤྱོད་བྲལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གསེས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ལ་
གདངས་འགག་མེད་དུ་འཆར་བའི་གཞུག་མའི་ཤེས་པ་དྲངས་གསལ་རྗེན་པ་འདི་ཉིད་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་པོན་ནམ་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ཏེ།
འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལས། སྤྱིང་མོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་གང་ལ་
མེ་འབར་ཡང་ནམ་མཁའ་ནི་མེ་དེས་ཆོག་པར་མི་རུས་སོ། །སྤྱིང་མོ་དེ་བཞིན་དུ་གང་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ། སྤྱོད་བྲལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་དེ་ནི་སྤྱོད་བྲལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་ན།

ཞེས་དང་། མགོན་པོ་བུམས་པས་རྒྱུད་བྲུ་མར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་
ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱུང་འདོད་
ཆགས་སོགས། །སྒོ་བྱར་དྲི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །འཕགས་པ་རྒྱས་
སེམས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ས་ཡི་དགྱིལ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱ། །དྲི་མ་མེད་པར་གནས་
པ་ལྟར། །ཉོན་མོངས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་གནས། །ཞེས་དང་།
རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱུང་ལས། བྱིས་པ་མི་ཤེས་པས་བསྐྱེབས་པ། །རྒྱལ་འདི་ཤེས་པར་མ་གྱུར་
རྣམས། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་ཆོལ་བར་བྱེད། །འདི་ན་གནས་པར་ཡོད་མ་རྟོགས། །
འཇིག་རྟེན་ཁམས་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་རྟེན་པར་ཡོད་མི་འགྱུར། །སེམས་
ཉིད་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མ་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་དང་གྲུང་པོ་
རབ་འཕོག་གི་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ཆེ། །ཆོས་རྣམས་
རྣམ་དག་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་ཞིང་། །རྒྱལ་འབྱོར་ཉིད་དབྱིངས་སྤྱོད་པས་མ་ལས་འདས་པའི། །
མཉམ་ཉིད་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་འདུད། །ཅེས་དང་། །གསང་སྤྱོད་ལས། རྟོགས་
བཅུ་དུས་བཞི་ཀུན་ནས་ཀྱང་། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྟེན་མི་འགྱུར། །སེམས་ཉིད་རྟོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མ་འཆོལ་ཅིག །ཅེས་དང་། །དོ་རྩེ་གྱུར་ལས།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མཆོག་ཏུ་ཞི། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སེམས་སུ་བརྟེན། །འདོད་དོན་འབྲས་
བུ་རབ་སྟེར་བ། །སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་དག །ཅེས་དང་། །དོ་རྩེ་ལས། སེམས་ཉིད་
གཅིག་སུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྤྱིད་དང་སྤྱོད་པ་འདས་འཕྲོ་བ། །འདོད་པའི་འབྲས་
བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འདུའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་གསེགས་སྤྱོད་པོ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བྱབ་གང་ལ་དུ་ཡོད་པར་གང་གིས་
ངེས་ན་ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། རྟགས་གསུམ་གྱིས་ངེས་རུས་ཏེ། ལུང་ནི། དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་སྤྱོད་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་།

མ་ཕུང་ཡང་རུང་སྟེ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། དལ་པོ་ཆེ་ལས། གང་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་
 རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ཞེས་
 དང་། ཕུང་འདས་ལས། སྟོན་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མདོ་བརྗོད་པ་ལས། ངས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གང་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་ཞེན་
 པ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བའི་བྱིར་བཤད་གྱི། ཡང་དག་པར་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་
 པོ་ཉག་གཅིག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་དང་། དཔེར་ན་འོ་མ་ལ་མར་གྱིས་བྱབ་
 པར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱབ་པར་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་
 ལ། །བྱང་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་གསེགས་ཉིད་དེ་ཡི་བྱིར། །འགྲོ་གྱུར་
 དེ་ཡི་སྟོང་པོ་ཅན། །ཞེས་དང་། རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །དེ་
 ཉིད་སྟོང་བ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་ཕུང་ན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྒྱ་ཡང་དེ་བཞིན་རོ། །
 ཞེས་དང་། །རི་ལྟར་སོ་གའི་དུས་སུ་ཅུ། །དྲོའོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱེད། །དེ་ཉིད་གང་བའི་
 དུས་སུ་ནི། །གང་ངོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཉོན་མོངས་དྲུ་བས་གཡོགས་པ་ན། །སེམས་
 ཅན་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་བྲལ་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་ཞེས་ནི་བརྗོད་
 པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། རྩོམ་པོའི་བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་གྲུབ་མཐའ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་ནི། །འདི་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོང་དུ་མ་གྱུར་
 པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་སྟོང་པོ་ཅན་རོ། །ཞེས་དང་། མཐར་ཐུག་གསང་རྒྱུད་ཀྱན་ནས་བསྟན་ཏེ། དུས་འཁོར་
 ཡེ་ཤེས་ལེན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་གཞན་འདིར་
 འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ལས། རིགས་གྱི་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟེ།

ལུ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྩི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་གནས་པ་བྱང་ཆུབ་དོ་རྩེ་འོ། །ཞེས་དང་། གུར་ལས། རིན་ཆེན་སེམས་
ལས་ཕྱིར་གུར་པའི། །སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་མེད། །ཅེས་དང་། བརྟག་གཉིས་
ལས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་སྒོ་བུར་བྲི་མས་སྒྲིབ། །བྲི་མ་དེ་
བསལ་སངས་རྒྱས་དངོས། །ཞེས་དང་། དོ་རྩེ་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། འབྱུང་དང་འབྱུང་
འབྱུང་ཐམས་ཅད་ལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་བདེ་ཆེན་པོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དོ་རྩེ་འཛིན། །
ཀུན་ཏུ་བྱལ་པར་བྱས་ཏེ་གནས། །ཞེས་དང་། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལས། བདེ་བར་
གསེགས་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལུས་ལ་ངེས་པར་བཞུགས། །
དབྱི་བསྐྱེད་མེད་པར་འཆར་བས་གསལ་བར་བྱེད། །དེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་དོན་དུ་རྒྱལ་འདི་བསྟན། །
ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་ཏེ། མདོར་ན། གསང་སྟོང་ལས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་
པའི་ཆོས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མི་བརྟེན་སོ། །ཞེས་དང་། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སྟོང་གི་མེ་
ལོང་ལས། འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
སྟོང་པོ་ཏིལ་འབྱུལ་མར་གྱིས་བྱལ་པ་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པར་
བྱས་སོ། །རིགས་པ་ནི། རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས། རྩོགས་སངས་སྒྲུ་ནི་འབྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་
ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །ཏྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་
པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་སྟོས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བར་ཐར་དོ་པོ་སྟོང་ཕྱོགས་དང་། རང་བཞིན་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་སྒྲུང་
ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་སྒྲུང་སྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་
འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་དོ་རྩེ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་
དམ་རང་བྱུང་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སམ། བདེ་བར་གསེགས་པའི་
སྟོང་པོ་འམ། རྩོགས་སུ་གཏུག་མ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སོགས་གང་ལ་འདོགས་གཞི་དེ་

ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་བྱེད་མཐའ་དག་དང་བུལ་བའི་དག་པ་མཐར་ཐུག་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་
 ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐར་
 ཐུག་ཆོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དེ། སྟོན་ཐ་མལ་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྡན་དུ་
 གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལས་ཕྱིས་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་མེད་
 ན་བཙུན་གྲང་དེ་ལྟར་མཛོན་དུ་འགྲུལ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། བུལ་འབྲས་ཆོས་སྐྱེའི་
 ཡོན་ཏན་དེ་རང་བཞིན་འགྲུལ་བ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡོད་པར་ལྟོས་
 པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གཤོད་མའི་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་པ་སྟོ་བྱུར་བས་
 སྐུལ་པའི་སེམས་ཅན་ལྟར་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས་
 ཅུང་ཟད་གྲང་མ་གཡོས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་
 ལ་བྱི་མ་སྟོ་བྱུར་པ་སྒྲུང་རུང་དང་། ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་མཛོན་རུང་དུ་ཀྱན་ལ་བྱུང་
 མེད་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། རིགས་དེ་ཡོད་ན་ལུས་
 ཅན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་པར་
 སྟོང་ཐུན་སང་གའི་ང་རོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟགས་ཀྱིས་ངེས་པ་ནི། རྒྱད་སྒྲ་མ་
 ལས་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། །སྐྱུ་ལ་སྟོ་བར་མི་འགྲུལ་ཞིང་། །ཕྱང་ན་འདས་
 ལ་འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སྟོན་པའང་མེད་པར་འགྲུལ། །སྤྱིད་དང་ཕྱང་ན་འདས་ལ་
 དེའི་། །སྐྱུ་བའི་སྟོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི། །རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་ཕྱིར་དེ། །རིགས་
 མེད་དག་ལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིད་པའི་སྐྱུ་བསྐྱེལ་ལ་སྟོ་བའི་ཡིད་ཅན་
 དེས་། ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་སྟོན་པའི་སེམས་སྟོ་བ་དེ་ཡང་ཡེ་ནས་རང་གི་རྒྱད་སྐྱུ་བསྐྱེལ་
 བ་དང་འབྲུལ་རུང་དང་། ཕྱང་འདས་ཐོབ་རུང་དུ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རིགས་སམ་ཁམས་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་
 དེ་ཉིད་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་འདི་ཐོག་མར་ངེས་དགོས། དེ་མ་ངེས་ན་སངས་རྒྱུ་བྱུང་
 འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་མི་སྒྲེ་སྒྲེ། དཔེར་ན་ས་འོག་ན་གསེར་ཡོད་པར་མ་ངེས་ན་གསེར་བརྒྱུ་འདོད་
 ཀྱི་བསམ་པ་མི་སྒྲེ་བ་བཞིན་ཏེ། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པ། །ས་ལེ་
 སྒྲུམ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཁམས་མེད་ན་ནི་ལས་བྱས་ན། །ཉོན་མོངས་འབའ་ཞིག་
 སྒྲེ་བར་ཟད། །ཅེས་གསུངས། འདི་ལ་སྒྲོ་ཆུང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་
 པོ་རང་ལ་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་མི་མངོན་པ་ཅི་སྒྲུམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན། དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་
 བས་གོམས་པའི་ལས་ཉོན་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བྲུ་མ་ལས། ཐོག་
 མེད་གྱུར་གྱུང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་རྟག་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། །ཐོག་མེད་
 སྒྲུབས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཕྱིར་མི་མཐོང་སྒྲེ། །དེ་ལྟར་གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་སྒྲིབ་པ་བཞིན། །ཞེས་
 གསེར་གཟུགས་ས་འདོམ་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་དཔེ་བཟུན་པ་དང་། དཔུ་མ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་
 པ་ལས། དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་བེད་ཀྱི། །དུས་རྣམས་གུན་ཏུ་འོད་གསལ་ཡང་། །དོ་ཡི་ནང་ན་
 གནས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་འོད་ནི་གསལ་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི། །
 ཆོས་དབྱིངས་གིན་ཏུ་དྲི་མེད་པའང་། །འཁོར་བར་འོད་ནི་གསལ་མ་ཡིན། །ཟུང་ན་འདས་ན་
 འོད་གསལ་འགྱུར། །ཞེས་ནོར་བུ་ཐུན་པས་སྒྲིབ་པའི་དཔེས་གསུང་བ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་
 གུན་མཁུན་པརྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིབ། །ཁམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ཉིད། །ཐོག་མའི་
 མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྱུར་བཞུགས་གྱུང་། །ཐུ་རབ་རུལ་གྱིས་ཆ་ལས་རབ་འདས་གྱིང་། །ས་
 བཅུའི་དབང་ཐུག་གིས་གྱུང་མཐོང་མི་རུས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཁོ་ནའི་རང་སྒྲུང་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་བྱི་ལག་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 སྒྲོབས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དམ་སྒྲུམ་ན། སྒྲོབས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གསེགས་སྒྲིང་ལ་ཡེ་ནས་ཡོད་དེ། །ཁོ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་མེད་ང་ཆ་བ་

བཞིན་དུ་ནམ་ཡང་འབྲལ་མི་ཤེས་པས་ཁམས་ཡོད་ན་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དཔེར་ན་རལ་གྱི་ལ་གཙོད་པའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཤུབ་ཏུ་ཆུད་པ་ལ་གཙོད་པའི་བྱ་བ་
 མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པ་དང་། མི་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་རུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་
 སྒྲོམ་དུ་བཅུག་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འཆར་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
 དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པས་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་མི་སྤངས་སྟེ། རང་གི་སེམས་
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་ངོ་མ་སྤྱད་ཅིང་གོམས་པར་མ་བྱས་
 བ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཤེས་གྱི་གནས་ལུགས་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་
 ཡན་པར་སྒྲིབ་པ་སྟོང་པའི་ཚུལ་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ནི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བུམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བུམས་པ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་སྟེ།
 པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགྲོ་ལ། ལྷུར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷག་
 པའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ། བུམས་པ་ཆོས་གཅིག་པོ་དེ་དང་ལྡན་ན། ངན་འགྲོ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་སྟེ། པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགྲོ་ལ། ལྷུར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།
 སེམས་མ་བསྐྱེད་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་པར། །སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་ཅིང་། །འཁོར་བར་རང་
 གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི། །ཐབས་གཞན་ཡོད་པར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དག་ཏུ་གོམས་པ་ལས་སམ། ཐེག་ཆོན་གྱི་སྟེ་སྟོང་ཐོས་པ་ལས་སམ། དག་
 པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་རུང་སྟེ་རིགས་སད་པའི་རྟགས་དང་
 ལྡན་པ་ཞིག་ལ་སྒྲིབས། དེ་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས།

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་བཤེས་ཏེ།

སྒྲོལ་བའི་སྒོན་དུ་སྒྲིང་རྩེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་ལ་ཡང་དག་སྒྲོད་
པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ངེས་པར་བཤད། །ཅེས་དང་། །རང་བཞིན་གནས་རིགས་སང་
པའི་རྟགས་ནི། །དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། །སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་དུས་ནའང་སྒྲོང་ཉིད་ཐོས། །རབ་
ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྟན། །དགའ་བ་ལས་བྱུང་མིག་ནི་མཆི་མས་བརྒྱན། །ལུས་
ཀྱི་བ་སྒྲུ་ལྷང་བའང་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །དེ་ལ་རྩོགས་སངས་རྒྱས་སྒྲེའི་ས་བོན་ཡོད། །ཅེས་
པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་སང་པའི་རྟགས་དང་ལྟན་པས་སྒྲོལ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་
བའི་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཆང་བ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་བསྒྲེད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་པར་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་
པར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་ལུས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྱལ་ས་དང་མགོན་དང་དབུང་གཉིན་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་
རྩེས་། །མ་ལུས་འགོ་ཀུན་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ཅན། །སྒྲོ་བུར་དྲི་མས་གཡོགས་པའི་སྒྱལ་ས་
ནང་ན། །འོད་གསལ་ལ་ཆོས་ཁམས་མར་མེ་ཡེ་ནས་གནས། །སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཆོས། །རང་ལ་ཡོད་དེ་དེ་ཉིད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ། །སྒྲོང་དང་སྒྲིང་རྩེའི་སྒྲིང་པོ་ལྟར་ལེན་
པས་། །ཁམས་དེ་བྱང་རྒྱལ་ཞེས་བྱའི་མིང་ཐོབ་ནས། །མ་ལུས་སྒྲེ་དགའི་ཆོགས་ལ་ལན་
བདེ་བྱེད། །ཅེས་དང་། །འཕགས་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་གྱིས། །རི་ལྟར་མར་མེ་བུམ་ནང་ན། །སྒྲུ་ཞིག་
སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་བུམ་ནང་ན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་མི་མཐོང་
ངོ་། །ཕྱོགས་ནི་གང་དང་གང་དག་ནས། །བུམ་པར་བུ་ག་བཏོད་གྱུར་པའི། །དེ་དང་དེ་ཡི་
ཕྱོགས་ཉིད་ནས། །འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གང་ཆེ་ཉིང་འཛིན་རྩེ་རྩེ་ཡིས། །
བུམ་པ་དེ་ཉིད་བཅག་གྱུར་བ། །དེ་ཆེ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡི། །མཐར་ཐུག་བར་དུ་སྒྲུང་བར་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས། །མདོར་ན། །ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས། །གདོད་ནས་དག་
པའི་རིག་པ་ནི། །ཡེ་ནས་ཆོས་སྒྲུར་གནས་པ་ལ། །དབུལ་བའི་བྱིམ་གྱི་ས་འོག་ན། །གནས་

པའི་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན་ཅེ་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བར་འབྱུང་ཅེ་སྟོན་དེ་ཅེ་ཤེས་པ་ནི་
 ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་སྟེ་ སངས་རྒྱལ་ཞེས་སུ་གྲགས་པའོ་ ཞེས་དང་། ཀུན་
 མཁུན་རྣམ་གྱིས། སྤྱིད་ཞི་ཀུན་བྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འགྲུལ་བ་མེད་པ་ནི་ད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་རྣམ་གཤིས་རྩལ་ཡིན་པས་ན་རྒྱལ་བའི་སྟོང་པོ་འཇམ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 སྟོང་པོ་སྟེ། དེ་ནི་ད་གདོད་མ་རྣམས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་སྒྲིབ་གཉིས་མ་གྲོལ་བར་དུ་
 སངས་རྒྱལ་སུ་མི་འགྲུལ་བས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སམ་དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ནི་དེ་
 ཁམས་ཀྱི་དོན་དང་། དྲི་མ་དང་འབྲེལ་ཡང་དྲི་མ་དེ་མེད་སྒྲུང་གྲོ་བུར་བ་ཡིན་པས་རང་གི་
 རོ་བོ་ལ་གོས་མ་སྟོང་བ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དང་། གདོད་མ་རྣམས་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གཞི་ལ་ལྷུན་གྲུབ་དུ་བཞུགས་ཀྱང་དཀར་པོའི་ཆོས་
 ཀྱིས་སང་པར་མ་བྱས་ན་རྣམས་པ་འབྱེན་མི་རྣམས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་རིས་མེད་ཀུན་བྱལ་གྱིས་མགོན་དང་བཅུད་དུ་བཞུགས་པས་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་བསྐལ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་
 བྱ་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཐིན་ལས་ཀྱི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་རྟོག་གི་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་ལས་འདས་
 པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སངས་རྒྱལ་ཁམས་དང་སངས་
 རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཆོས་དང་སངས་རྒྱལ་ཐིན་ལས་ཏེ། །དག་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན། །འདི་ནི་འདྲན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། ཞིབ་པར་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་མཇུག་ཞིང་དོན་ཐིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་སེམས་པར་བྱས་ན་ཐེ་ཆོམ་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་སྒྲོ་མིག་ཐོབ་
 པར་འགྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དཔལ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཐེག་
 ཆེན་མདོ་མཐོང་གི་ཕན་ཡོན་ལས། ཐིན་དུ་རྣམ་དག་དྲི་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །བྱལ་བའི་
 ཆོས་སྤྱི་མཐའ་ཡས་འགྲོ་ཁམས་ལ། །པདྨའི་སྤུབས་བཞུགས་སྤུལ་པའི་སངས་རྒྱལ་བཞིན། །

དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཤིང་རྟ།

ཡོད་པར་ཤེས་པ་མདོ་སྡེ་མཐོང་ལ་ཡོད། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །
རིན་ཆེན་གསེར་ལྷར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚོས། །ཉོན་མོངས་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་གྱིས་གོས་
མིན་ཞེས། །ཡང་དག་ཤེས་པ་མདོ་སྡེ་མཐོང་ལ་ཡོད། །སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
རིགས། །རིན་ཆེན་གཏེར་དང་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན། །མདོན་བྱས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་
གོང་འཕེལ་བའི། །རིགས་དེ་སང་པ་མདོ་སྡེ་མཐོང་ལ་ཡོད། །ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་
པའི་བྱིས་སྤངས་པ། །བདེ་གསེགས་བྱང་རྒྱལ་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ཉིད། །སྒྲིབ་མ་མྱོང་ཡང་
བྱི་མས་དག་གྱུར་བྱིར། །བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་མདོ་སྡེ་མཐོང་རྣམས་ཤེས། །རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་གསར་དུ་ཐོབ་མིན་ཏེ། །སྒྲིན་དང་བྲལ་བའི་ཉི་བཞིན་གསལ་གྱུར་པ། །སྒྲུ་གསུམ་
བདག་ཉིད་རྟག་པ་ཆེན་པོའི་དོན། །རི་བཞིན་མཐོང་བས་མདོ་སྡེ་མཐོང་ལ་ཡོད། །བྲལ་
སྒྲིན་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། །ཆོད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་རྣམ་པར་དག །གང་
ཆེ་མདོན་བྱས་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་ཁམས། །རི་བཞིན་མཐོང་བ་མདོ་སྡེ་མཐོང་ལ་ཡོད། །
འདུ་ཤེས་འཆིང་བས་སྒྲོན་ཆད་བཅིངས་གྱུར་པའི། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་འཆིང་བ་ཆད་པ་
ན། །སྒྲོབས་སོགས་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་འཇུག་ཅིང་། །མཆོན་དཔེའི་གཟུགས་སྒྲུ་འགྲོ་
ལ་སྒྲོན་རུས་པའི། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མདོ་སྡེ་མཐོང་རྣམས་ཐོབ། །ཡོད་བཞིན་ནོར་ལྷར་
འབད་མེད་འགྲོ་བའི་དོན། །རྒྱལ་བའི་ཐིན་ལས་རྟག་བྱལ་ལྷན་གྱུར་ཏུ། །གདུལ་བྱའི་སྐལ་
བཞིན་ཐོགས་པ་མེད་འཇུག་པའི། །གནས་དེར་མི་སྒྲོངས་མདོ་སྡེ་མཐོང་ལ་ཡོད། །ཅིས་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲུར་བའི་གཞི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་
གཉིས། །སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུ་བའི་རྟོན་དང་། །བརྟོན་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་རྟོན་ལ། །ལུས་ཀྱི་རྟོན་ནི། །སེམས་ཅམ་གྱི་ལུགས་ལྷར་ན་འཇུག་སེམས་ཀྱི་
རྟོན་དུ་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གང་རུང་དགོས་པས་རྟོན་ཡང་གྲིང་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་བྱུང་མེད་

གང་རུང་ལ་བཤད་དེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། །རྟག་ཏུ་སྒོམ་
གཞན་ལྟ་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་ཡི། །སྐལ་པ་ཡོད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མིན། །
ཞེས་སོ། །དབུ་མའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ལྟ་
དང་གྲུ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་དྲི་བ་དང་ནམ་མཁའ་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་དུ་མས་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པས་ལུས་ཀྱི་རྟོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཞེད། རང་ལུགས་
ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོས་ནི། ལུགས་འདི་གཉིས་ཀྱང་དོན་གྱིས་མི་འགལ་བར་གོ་སྟེ། འདི་ལྟར་
སེམས་བསྐྱེད་དུས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒོམ་པར་མིང་མ་བཏགས་ཀྱང་། དོན་འདྲ་བར་སྟོག་
མི་གཅོད་པར་དམ་བཅའ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པས། དེའི་ཆ་ནས་རྟོན་འདྲ་རུང་དུ་
ངེས་ཏེ། དོན་ལ་གཞོན་པ་ལས་སྟོ་ལོག་པ་ཞིག་ལ་སྟེ་ངེས་སོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་
གང་རུང་སྒོམ་རྒྱས་པ་ཞིག་མེད་ན་གང་ལ་འང་མི་སྟེ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གང་ལྟར་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་བསམ་པའི་རྟོན་
གཅོ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་མངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། སེམས་ཅན་
ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཐོས་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱིང་སྒོམ་པ་
ལེན་འདོད་ཡོད་པ་གསུམ་ལ་འདུ་སྟེ། དགོན་མཆོག་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་
བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། །རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱན་མེད་
ལ་དད་བྱེད་ན། །སྟོན་པ་ལྟར་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྟོའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་ཀྱང་
སྒྲིང་རྗེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་ཡོད་ན་དེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཆོག་
པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པའི་མདོ་ལས། སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གསོལ་པ།
བཙུམ་ལྟར་འདས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱི་ཡི་
ཆོས་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །བཙུམ་ལྟར་འདས་
འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྟུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཕྱོད་འགྲོ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། བཙུམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བསམ་པ་གཙུག་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། རོ་བོ་སྐྱ་
དོན། དབྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བརྟེན་པ་དྲུག་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་སྒྲིམ་གསུམ་རྣམ་
ངེས་ལས། རོ་བོ་བྱམས་དང་སྒྲིང་རྩེས་རྒྱུད་བརྒྱན་ཅིང་། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
འདོད་པས། །སྒྲིམ་གསུམ་ཉེས་པ་སྒྲིང་བའི་སེམས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་གཉིས་
སམ་ཟུར་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སྟེ། གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྒྲིང་རྩེས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་
པ་དང་། གང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་
མ་ཆང་ན་གཞན་ལ་ཕན་འདོད་ཅམ་དང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཅམ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་
མི་འགྲོ་སྟེ། མཐར་ཐུག་རྫོགས་བྱང་མི་འདོད་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་གཞན་ནི་ལྟ་བུ་འདོད་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་ཅམ་ལས་མི་འདའ་
ལ། རང་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཅམ་ནི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་གཞུང་ནས་ཀྱང་བཤད་པས་མདོར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་སྒྲིམ་པའི་ཟུར་གཉིས་པོ་འདི་མ་ཆང་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
མཆན་ཉིད་པར་མི་འགྲོ་བས་བྱམས་སྒྲིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལགས་
པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། མདོར་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་
དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལའང་སྒྲོ་སྒྲོབས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས།
སྒྲིམ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་ནས་རྩེས་རང་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་
པ་ཐུགས་རྩི་ལྟ་བུ་དཔེ་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་
དུ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་མཉན་པ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྒྲིམ་

ལ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་ནས་གཞན་གྱོལ་བར་འདོད་པ་ཀྱུ་ལ་པོ་ལྷ་ལུ་འདོད་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྒོ་སྒོ་བས་ཆེ་ཆུང་གིས་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་
གྲངས་མེད་གསུམ་དང་། བདུན་དང་། ལུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། པོ་རྟེ་ས་དུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཏེ་སྤང་བྱའི་
སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་བྱང་ཞིང་རྟོགས་བྱ་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུབ་པའི་མི་གནས་པའི་བྱང་
འདས་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གཞན་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་འདོད་གྱི་འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་སྤྲད་ཅིས་
བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། དབྱེ་བ་གྲུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་སྒོལ་གཉིས་གྲགས། །རེ་
རེ་གཅིག་ནས་དུག་བར་གཉིས་གཉིས་ཏེ། །དང་པོ་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོང་རྗེ་སྒྲོང་པོ་ཅན། །ཆོགས་
གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཀྱན་རྗེ་བ་དོན་དམ་གཉིས། །ཚུལ་བྲིམས་ཏིང་འཛིན་གེས་རབ་བསྐྱེད་
པ་གསུམ། །ཆོགས་སྒྱུར་མོས་པས་སྒྱུད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །མ་དག་ས་བདུན་ལྷག་
བསམ་དག་པ་དང་། །དག་པ་ས་གསུམ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་
ཀྱན་སྤངས་པ་ནི། །སངས་རྒྱལ་ས་ཡི་སེམས་བསྐྱེད་དག་དང་བཞི། །ལྷ་ནི་ལམ་ལྷ་དུག་ནི་
ལར་བྱིན་དུག །ས་གསེར་སྒྲ་བ་མེ་སོགས་ཉེར་གཉིས་ནི། །ས་མཚམས་ཀྱིས་བྱེ་ས་བཅུའི་
བར་དུའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོལ་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་དབྱེ་ན་གཅིག་ནས་དུག་ཚན་གྱི་བར་
དང་། །ས་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དེ་དག་རེ་ལའང་དབྱེ་གཞི་ལ་ལྷོས་ནས་སམ་སྒྲོན་
འདུག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གཅིག་ནས་དུག་ཚན་གྱི་བར་གྱི་
དབྱེ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གེས་རབ་ཀྱིས་དེ་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲོང་རྗེས་
དྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོང་རྗེ་སྒྲོང་པོ་ཅན་གྱི་སེམས་

བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། བདག་སྤྱི་མ་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་ནས། །
སེམས་ཅན་སྤྱི་ཕྱིར་སྒྲོ་ལྡན་ཞི་བོ་བ་མིན། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་བཅེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བརྟན་ན། །
འཕགས་པ་འཁོར་བའམ་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གྲུ་རྒྱལ་གྱིས། སྤྱི་ཉིད་
སྤྱི་རྩེ་སྤྱི་པོ་ཅན། །བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་སྤྱི་ཉིད་སྤྱི་
རྩེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པས་བྱེ་བ་ཅམ་སྟེ་འདི་གཉིས་ལ་བྲལ་དུ་གྱུར་ན་ནི་རྩོགས་
པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་བྱིར་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་པ་ལས། ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བ་
ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལུང་། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འབྱུལ་བའི་མདོ་ལས། སྤྱི་
པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཤེས་
རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་དཔྱེད་ཅིང་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པར་འཛིན་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་
ལས་སོ། །ཞེས་དང་། ས་ར་ཉས་ཀྱང་། སྤྱི་རྩེ་དང་བྲལ་སྤྱི་པ་ཉིད་ཞུགས་གང་། །དེས་
ནི་ལམ་མཆོག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་འབའ་ཞིག་སྒྲོམ་ན་ཡང་། །འཁོར་བ་
འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །གང་ལ་གཉིས་པོ་སྒྱུར་བར་རུས་པ་དེ། །འཁོར་བ་
མི་གནས་མྱ་ངན་འདའ་མི་གནས། །ཞེས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱི་ཉིད་
སྤྱི་རྩེ་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱ་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ལ་ལར་སྤྱི་རྩེ་
ཆེན་པོ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ། བདྲའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མའི་
འགྲེལ་པར་ཡང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་དུས་ཉིད་ན་རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཤེས་པས། གང་ངས་མ་འགགས་
པ་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་དུང་དེ། གཤིས་མ་གྲུབ་པ་སྤྱི་ཉིད་དུ་ལྷག་གོ། ངོ་བོ་མི་དམིགས་མི་རྟོག་ཅིང་
འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སྤྱད་ག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དམིགས་
བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་སམ།
ཡང་ན་རགས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་། བྲ་བ་ཆོས་ཉིད་བསྒྲོམས་སྤྱོདས་ལས་

བྱང་པ་དོན་དམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དག་པར་བྱེད་པ་རྒྱལ་བེམས།
གནས་པར་བྱེད་པ་ཉིང་འཛིན། གྲོལ་པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་མམ། ཡང་ན་སྟོམ་སྟུང་དོན་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་བེམས་གསུམ་ལ་ལྟོས་
ཏེ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོག་ས་སྟུར་གྱི་སྐབས་སུ་མོས་པས་སྟུང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དད་པས་མོས་པའི་དབང་གིས་སོ། །མ་དག་ས་བདུན་ན་ལྷག་བསམ་
དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མངོན་དུ་མཐོང་ཞིང་
མཐོང་སྤང་གུན་བརྟགས་གྱི་དྲི་མ་རྒྱུ་པར་དག་པས་སོ། །དག་ས་གསུམ་ལ་རྒྱུ་པར་སྒྲིན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷག་མེད་དུ་སྤངས་ཤིང་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་
སུ་གྱུར་པས་སོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
དེ་སྒྲིབ་གཉིས་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་དབང་གིས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། ལམ་ལྷའི་སེམས་བསྐྱེད་
དེ། ཆོག་ས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སྟུར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་
ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་མཐོང་པའི་སེམས་
བསྐྱེད། སྟོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་པའི་སེམས་བསྐྱེད། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་དུ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྟོ། །དུག་པ་ནི། སྒྲིན་པ་དང་། རྒྱལ་བེམས་
དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འབྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ་ཕ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དུག་གོ། །གཉིས་པ་ས་མཆོམས་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་སྒྲ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་མཆོ། །
རོ་རྩེ་རི་སྒྲན་བཤེས་གཉིན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཉི་མ་གྱུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་
པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་རྒྱ་དང་ནི། །སྒྲ་སྒྲན་རྒྱ་པོ་སྒྲིན་རྒྱམས་གྱིས། །རྒྱུ་པ་ཉི་ཤུ་
ཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རྒྱམས་དཔེ་གྲོགས་ཆོས་མཐུན་པར་སྟུར་ན། བྱང་
རྒྱལ་ལ་འདུན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ས་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སངས་

དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་ན།

རྒྱས་དང་དེའི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པས་སོ། །དེའི་
རྒྱན་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་གསེར་ལྟ་བུ་སྟེ། བརྡེལ་དུ་བྱིན་
པ་དུག་གི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་
བ་མི་མངའ་བས་སོ། །བསམ་པ་དེ་ཉིད་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྒྲ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་སོགས་
དགེ་བའི་ཚོས་མཐའ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་སོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་ནི་ལྷག་གི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཏེ་སྒྲིབ་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷུར་བས་སོ། །སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ནི་གཏེར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚོས་དང་བྱང་བྱིད་གི་ལོངས་སྦྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཆོས་པར་བྱས་ཀྱང་མི་བྱད་པས་སོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕརྡེལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ནི་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་རྣམས་འབྱུང་བས་སོ། །བཟོད་པའི་ཕར་བྱིན་དང་ལྡན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། མེ་མཚོན་སོགས་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབས་ཀྱང་ཡིད་མི་འབྱུགས་པས་སོ། །བརྩོན་འགྱུས་ཀྱི་ཕར་བྱིན་དང་
ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་
པར་གྱུར་པས་བདུད་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་མི་བྱེད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་བྱིན་
དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་
བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཡིད་བསྐྱེད་མི་རུས་པས་སོ། །བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཕར་བྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྒྲན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་
མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། གཟུང་བར་རྟོགས་པ་སོགས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་རབ་ཏུ་ནི་
བར་བྱེད་པས་སོ། །ཐབས་ཀྱི་ཕར་བྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱིང་རྩེ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འབྱོར་རྒྱུད་གང་གི་དུས་སུ་འད་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་སོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚེར་བུ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡིད་ལ་རི་ལྟར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུ་བ་
པས་སོ། །སྟོབས་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་གྱི་དག་བའི་ལོ་ཏྲེག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕར་ཕྱིན་
དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དྲི་ཟའི་སྤྱུ་དབྱངས་ལྟ་བུ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མཐུན་
པར་ཡིད་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སོ། །མངོན་ཤེས་དུག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་དོན་གྱུ་བ་པ་ལ་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་སོ། །
ཆོག་ས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་
ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་མ་
ཅུ་ཅུ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་
བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གསེགས་ཤིང་རྩེས་སུ་གསེགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །
ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་གཞོན་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་
ཞི་གཉིས་གྱི་མཐའ་ལ་མི་ལྷུང་བར་མི་གནས་པའི་ལྷུང་འདས་གྱི་སར་བདེ་སྤྱག་ཏུ་འགྲོ་
བས་སོ། །རང་གི་ཐོས་པ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པའི་གཟུངས་དང་གཞན་ལ་ཐོགས་མེད་
དུ་འཆད་པའི་སྟོབས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཀོད་མའི་རུ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱི་
བ་དང་ཟད་པ་མེད་པས་སོ། །མི་རྟག་པ་དང་བསྐྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་དང་ནི་
བ་སྟེ་སྟོམ་བཞིའི་ཆོས་གྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྒྲ་སྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
སྟན་པར་སྟོགས་པས་སོ། །བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རུ་
པོའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་འབད་རྩིས་མེད་པར་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྩེས་དང་
གིས་འདུག་པས་སོ། །ཆོས་གྱི་སྤྱུ་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྟོན་ལྟ་བུ་

དོ་ཨེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

ཡིན་ཏེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་ཏེ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་སྒོན་པའི་སྒོན་
ཆེན་པོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱའི་ལོ་ཏྲག་སྒོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་རྣམས་
ཀྱི་ས་མཚམས་ནི། འདུན་སོགས་གསུམ་ནི་ཆོགས་ལམ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནའོ། །སྒྱུར་
བ་ནི་སྒྱུར་ལམ་ནའོ། །སྒྱིན་བ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་བཅུ་ནི་མཐོང་སྒོམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ས་
བཅུ་ནའོ། །མདོན་ཤེས་ནས་གཟུངས་སྒོམས་ཀྱི་བར་ལྷ་ནི་བྱེད་པར་གྱིས་ལམ་དག་པ་ས་
གསུམ་ཀ་ན་བྱལ་བར་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྒོན་སོགས་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ཞེས་ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་ས་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ན་ཡོད་དོ། །
འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་ན། ཆོ་གའི་བརྒྱལ་ས་ཐོབ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་མེད་དེ། ཁས་བྱུངས་པའི་དུས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་ནི་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་
དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞན་
དོན་རྩོལ་མེད་དུ་མཛད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་སྒོན་འཇུག་གཉིས་
སུ་འདུ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཀུན་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་སྒོན་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས། །དེ་ཡང་བསམ་
པས་སྒོན་དང་སྒྱུར་བས་བྱལ། །འགོ་བར་འདོད་དང་འགོ་བ་རི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྒྱུར་འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དེ་མདོར་བསྐྱུ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་
སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་རྒྱལ་སྒོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་རྒྱལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
འགོ་བར་འདོད་དང་འགོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྷར་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་
འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། མཐའ་ཡས་པའི་
སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་
དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་དམ་བཅའ་བ་འགོ་བར་འདོད་པ་ལྷ་སྐྱུ་ནི་སྒོན་པ་སེམས་
བསྐྱེད་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཐར་ཕྱིན་དུག་སོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པར་

དམ་བཅས་ནས་སྒྲོར་བ་ལག་ལེན་གྱིས་བྱལ་བ་འགྲོ་བ་དངོས་ལྟ་བུ་ནི་འཇུག་པ་སེམས་
བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་
མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་བཏང་སྒྲོམས་པ་
ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམ་རྗེས། དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་སྒྲུ་མར་ཡང་དང་ཡང་དུ་རང་གི་མར་གྱུར་
བའི་ཚུལ་གྱིས་པ་དང་། དེའི་དུས་སུ་རང་ལ་ཡན་བཏགས་གིང་གཞོན་པ་ལས་སྐྱབས་བའི་
དྲིན་དྲན་པ་དང་། དེའི་དྲིན་ལན་འཇལ་འདོད་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་ནས་ཡན་བདེ་སྐྱབ་པར་དམ་
བཅའ་བ་དང་། དེ་ནམས་བདེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷན་འདོད་གྱི་བྱམས་པ་དང་། ལྷག་
བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བྲལ་འདོད་གྱི་སྦྱིང་རྗེ་དང་། དེ་དག་བདེ་བ་དང་ལྷན་ཞིང་ལྷག་
བསྐལ་དང་བྲལ་བར་བདག་ཁོ་ནས་བྱའོ་སྒྲུམ་ལྷག་བསམ་གྱི་རྒྱལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་
སུ་སྒོན་འཇུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དངོས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཡང་། མར་གྱིས་དྲིན་དྲན་དྲིན་གཞོ་དང་། །བྱམས་པ་སྦྱིང་རྗེ་ལྷག་བསམ་རྒྱ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་འབྲས་སུའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། དང་པོ་སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། །ལེན་ཚུལ་སྒྲོམ་
གནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ། །ཐོག་ཆེན་སྒྲོན་གྱུར་དང་ལྷན་སྒྲོབ་མ་ཡིས། །ཡན་
ལག་བདུན་མཐར་སྒོན་འཇུག་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ། །ལེན་ཅིང་རང་གཞན་དགའ་བ་བསྒོམ་
པ་རྣམས། །སྒྲུ་སྐྱབ་ལུགས་ཡིན་ཐོགས་མེད་བཞེད་པ་ནི། །སྒོན་སེམས་ལེན་ལ་སོ་ཐར་
མི་དགོས་ཀྱང་། །ཡང་དག་སྒྲངས་པ་རིགས་བདུན་སྒོན་སོང་ནས། །བར་ཆད་འདྲི་དང་
བསྐྱབ་པ་ཁས་ལེན་སོགས། །སྒོན་འཇུག་ཆོག་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་ལེན། །རྒྱལ་བའི་རྟེན་ལའང་
རུང་བར་སྒོལ་གཉིས་མཐུན། །ཐོབ་མཆོམས་(རྒྱལ་)བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན། དཔུ་མ་ལུགས་ལ། སྒྲོར་བ། གདམས་ངག་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་སྒོ་
བཅོས། ཡུལ་བྱང་པར་ཅན་ལ་མཆུལ་སུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ། རྟེན་བྱང་པར་ཅན་

དེ་རྒྱུ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགྲོ་བྱིང་གི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཤིང་རྒྱུ།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཡན་ལག་བདུན་པས་ཆོག་ས་
བསགས་ནས། དངོས་གཞི་ལ། བདག་བས་གཞན་གཅིས་ཀྱིས་སྒྲོ་སྒྲུང་བ་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་
བས། དགོངས་གསོལ་དང་། དམ་བཅའི་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་
བསྐྱེད་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུངས་གིང་ཐོབ་ཤེས་བསྐྱེད། རྗེས་རང་གཞན་དགའ་བ་བསྒྲོམས་
ནས་གཏང་རག་དང་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པའོ། །སེམས་ཅམ་གྱི་ལུགས་ལ་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་
སོ་སོར་ལེན་པ་སྟེ། ཞིབ་པར་སོ་སོའི་ཆོག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས་འདིར་མ་སྒྲོས་ལ།
གལ་ཏེ་སྒྲུ་མ་དང་རྟེན་གཉིས་ཀ་མ་འབྱོར་ནའང་རང་སྟོབས་ཀྱི་རུས་པ་ཡོད་ན་འཇམ་དཔལ་
ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་སྐྱས་བཅས་མདུན་གྱི་
ནམ་མཁའ་སྒྲོས་བསམ་སྟེ་དེ་ལས་ལེན་པར་རྫོང་པོའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ལེན་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡོ་རྒྱུན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ལུང་སྒྲུ་མའི་དམར་བྱིང་ལས་གསུངས་
པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱངས་ན། ཐེག་པ་འོག་མར་
ལུང་བས་རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་སྒྲོབ་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་།

དེ་དག་དང་ཆུལ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱར་བ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་ལྟར་བསྐྱབ་པ།
ནང་ལྟར་བསྐྱབ་པ། གསང་བ་ལྟར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ཕྱི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་དོན་བཅུ་
གཉིས་ཏེ། རོ་པོ། དེས་ཆོག་དབྱེ་བ། གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད། སྒྲུང་པའི་ཡུལ། སྒྲུང་པའི་
ཆོག་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ཡོན། སྒྲོབ་དགོས་པའི་གཏན་ཆོག་ས། མ་བསྐྱབས་པའི་ཉེས་དམིགས།
བསྐྱང་བྱའི་ཆོས། གཏོང་ཐོབ་ཀྱིས་མཆོམས། ཉམས་ན་གསོལ་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་རོ་
པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་

ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་ངེས་ཆོག་ནི། སྤར་བདག་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་གཞན་དོན་གྱི་སློབ་སྦྱང་པ་ཞིག་
ཡིན། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ནས་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་བཤད་མཆི་ཡང་། བསྟར་སྟོན་
པ་དང་འཇུག་པ་གཉིས་ཡིན་པས། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་སེམས་
ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་གཅིག་ལུས་མི་ཆོག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་གདགས་པ་ལ་
དངོས་སུ་འཇུག་པ་གལ་ཆེ།

བཞི་པ་གང་ཟག་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ། སློའི་བ། གང་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བ། སློབ་དཔོན་དང་དགོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ། འོག་པ་དང་དམན་པའི་ཆོས་ལས་ཡིད་དབྱུང་བ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཞི་ཞིང་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

ལྔ་པ་སྤང་ལུལ་ནི། སྤང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ། དུམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེའི་
མཐུ་དང་ལྡན་པ། རང་དོན་སྤང་ཅིག་ཀྱང་མི་སྦྱབ་པ། བསྐྱབ་བྱ་མ་ཉམས་པར་སྤང་བ་ཞིག་
ལས་སྤང་དགོས། སྤུག་པ་ཆོག་ནི། འདིར་མ་སྟོས་ཏེ་གཞུང་དུ་གསལ་ལོ། །

བདུན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་བྱུར་ཚུད་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཅུད་ནས་གཅོད་པ་དང་། སྟོ་
གསུམ་གྱིས་དགོ་བའི་ལས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱར་འགྲུལ་བ་དང་། རྒྱུད་ལ་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་འགྲུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་ཆོས་སྦྱིང་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དགོངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱ་བཞིན་དུ་བརྩེ་ཞིང་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། རྟག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་བཞིན་དུ་
འགྲུབ་ནས་ལྷུར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་

དོ་ཐེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀྱན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་ན།

གྱིས་མི་བྱལ་པས་འདི་ཁོ་ན་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་ཤིག

བརྒྱད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དགོས་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་ནི། འོ་ན་རང་གཅིག་ལུ་ཐར་བས་
ཆོག་མོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་དགོས་པ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན། པ་མའི་དྲིན་ལན་བསམ་གྱིས་བྱལ་པས། དྲིན་ལན་ལན་གྱི་
སྒྲོན་པའི་བྱིར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། དྲིན་ཡང་ལུས་སྒོག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་བྱས་པ་དང་། རུང་
ནས་བཟའ་བརྟུང་གུ་མོམ་པས་གསོས་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་དང་དཀའ་བ་སྒྲོ་ཆོག་སྒྲུད་
པ་དང་། རང་བས་ཀྱང་གཅིས་པར་ཁོང་གི་སྤྱིང་བས་ལྷག་པ་དང་། དེ་ནས་མོར་རྩས་གྱི་
སྒྲལ་བ་ཐོག་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་
པ་མའི་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པས། དེ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་དགོས། གཞན་
ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པས་ཀྱང་འབྲེལ་བས། དེ་རྣམས་
འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་དགོས། རང་ཉིད་གཅིག་ལུ་ཞི་བདེ་འདོད་ན་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དང་འབྲུད་པ་མེད་དོ། །

དགུ་པ་མ་བསྐྱབས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟུང་ནས་
བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་
དང་། ཏྲག་ཏུ་མི་མ་ཡིན་རྣམས་གྱིས་འཆོབ་དང་། ཀྱན་གྱིས་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་ཞེ་སྤང་
བ་དང་། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དཔག་ཏུ་མེད།
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མེད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རེ་བ་ལྷས་ངན་ཡིན།

བཅུ་པ་བསྐྱང་བྱའི་ཆོས་ནི། སྒྲོན་པའི་བསྐྱང་བྱ། སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་སྒྲོང་བའི་བསམ་
པས། ཡང་ཡང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་སྒྲོབ་དགོས་ཏེ། ཡུལ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡིན་པ་
ལ་སྒྲོང་བའི་བསམ་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བས་སྒོ་བ་དང་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་གཉེན་
པོས་མ་བསྐྱབས་པར་ཉན་ཞག་གཅིག་འདས་ན་སྒྲོན་པ་ཉམས། དེའི་གཉེན་པོར་ཏྲག་ཏུ་ཞི་

བ་དང་དུལ་བས་ཕན་གདགས་པ་དང་། དཀར་ནག་གི་ཆོས་བཞི་ལ་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ་ཡིན།
འཇུག་པའི་བསྐྱེད་ཆོས། སྒྲུང་བྱ་མི་དག་བ་བཅུ་སྒྲུང་། གཉེན་པོ་དག་བ་བཅུ་བརྟེན། བྱ་
བ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་བ་བཅུ་ལ་སློབ་པ་འོ།

བཅུ་གཅིག་པ་གཏོང་ཐོབ་གྱི་ས་མཚམས་ནི། ཐོབ་པའི་དུས་ནི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོག་ས་
མང་པོ་བསགས་ནས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྒྲུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་བྱ་དགོས་པའི་བསམ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། ཆོག་རྫོགས་པའི་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་
མ་ལ་འཐོབ། གཏོང་བའི་དུས་ནི་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྒྲུངས་ཏེ། བསྐྱབ་
བྱ་ལས་འདས་ན་འཆོར་བས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བས་འབད་པ་འདོན་པ་གལ་
ཆེན་། །

བཅུ་གཉིས་པ་ཉམས་ན་གསོ་བའི་ཐབས་ནི། ཅུ་བ་ཉམས་པ་སྒྲར་ལྟར་སྒྲུང་དགོས།
ཡན་ལག་ཉམས་ན། སློབ་དཔོན་དང་། དགོན་མཆོག་གི་སྐུན་སྒྲར་བཤགས་པ་བྱེད་གསུངས།

གཉིས་པ་ནང་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལའང་སྒྲར་ལྟར་བཅུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ངོ་
བ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་སློབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་
ནམས་ལ་ཕན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ངེས་ཆོག་ནི། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱི་ལུས་
ངག་གི་བྱ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སེམས་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ནང་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི་སློན་འཇུག་གཉིས་ཏེ། སློན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་མ་རྟོགས་
པ་ནམས་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་འཁུན་ནས་བསྐྱེད་པས་
མི་ཆོག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཅིས་ཀྱང་འབད་པ་
གལ་ཆེ། བཞི་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ནི། སྒྲར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་
རྟོག་པའི་སློབ་པ་ཁུང་བ་ཞིག་དགོས། ལྟ་བ་སྒྲུང་བའི་ལུལ་ནི། སྒྲ་མ་ཤེས་རབ་གསུམ་
ལ་བསྐྱབ་པ། བདག་མེད་གཉིས་གྱི་དོན་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བ་ལས་སྒྲུང་

སྒོ་ད་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་
པར་ཤེས་པ་དང་གཉིས། དེ་ལྟར་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་ཆོག་མཁན་གྱི་
སེམས་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བཅུ་ལ་བ་དང་གསུམ། བཅུ་ལ་
བས་མ་རྟེན་པར་མིང་མེད་མཐའ་བྲལ་དུ་འདུག་པའི་དོན་ལས་མི་འདའ་བ་དང་བཞི་ལ་
བསྐྱབ་པོ། །

འཕུ་གཅིག་པ་གཏོང་ཐོབ་ཀྱི་ས་མཚམས་ལས། ཐོབ་པའི་དུས་ནི་སྤྱི་མ་ལས་མན་ངག་
ཐོབ་པའི་དུས་ནི་ཐོབ། གཏོང་བའི་དུས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ནས་གཟུང་འཛིན་
རང་ཁ་མའི་ཕྱིར་འབྲེང་ན་འཆོར་བས་གཉིན་པོས་སྐྱེ་བ་པར་གྱིས་ཤིག།

འཕུ་གཉིས་པ་ཉམས་ན་གསོ་བའི་ཐབས་ནི། སྤྱི་ལྟ་དོན་ལས་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱབ།
དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་མདུད་པ་ཤུགས་ཀྱིས་གྲོལ་ནས་འགྲོ་གསུངས།

གསུམ་པ། གསང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དོན་འཕུ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་
ཀྱང་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཐུན་མིན་དང་འབྲེལ་བས་སྐྱབས་འདིར་མི་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་
རྣམ་གཞག་སྒྱུར་ངེས་པར་བྱས་ནས།

གཉིས་པ་དམིགས་བྲིད་དངོས་བསྐྱེད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་སྒྱུར་བསྐྱེད་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་དམིགས་བྲིད་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། གནས་གཙང་
མཚན་པས་མཛེས་ཤིང་ཉམས་དགའ་བར། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་སྤྱི་གོན་བྱ། །
ནམ་མཁའི་གནས་སུ་ནམ་མཁའ་གང་བཞི། རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱི་ཐུང་བསམ། །
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྱུར་བ་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་དུང་དུ་ཅི་འབྱོར་བའི་
མཚན་པ་ལེགས་པར་བཤམས། སྤྱི་གོ་ནམ་མཁའ་སྤྱི་མ་དང་དགོན་མཚོག་ཡི་དམ་མཁའ་
འགྲོ་ཆོས་སྒྱུང་བའི་སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱི་ཐུང་འཐིབ་པ་ཙམ་དུ་བཞུགས་པར་མོས་ལ། དེའི་
སྤྱི་སྤྱི་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་གསུམ་གྱི་འདུག་པ་གཅིག་པས་བྱག་འཆལ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

བ་དང་། མཚོན་བ་འབུལ་བ་དང་། སྒྲིག་བ་བཤགས་བ་དང་། དག་བ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་
བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་བ་དང་། བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་
བར་བཞུགས་བར་གསོལ་བ་དང་། དག་ཚོགས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་བདུན་
པས་ཚོགས་བསགས་རྩེས། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་མཚོག་ལ། །
ལན་གསུམ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བྱས་ལ། །མགོན་པོ་སྤྲུལ་དང་བཅས་རྣམས་དགོངས་
སུ་གསོལ། །རི་ལྟར་སྒོན་གྱི་བདེ་གསེགས་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་
བསྐྱབ་ལ་གནས་པ་ལྟར། །དེང་ནས་བདག་གིས་འགོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
བསྐྱེད་བསྐྱབ་ལ་གནས་པར་བགྱི། །མ་བཤམ་ལ་བརྣམས་བདག་གིས་བསྐྱལ་བར་བགྱི། །མ་
གྲོལ་བརྣམས་བདག་གིས་དགོལ་བགྱི་ཞིང་། །དབུགས་མ་དབྱུང་རྣམས་བདག་གིས་དབུགས་
དབྱུང་སྟེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བྱ་ངན་འདས་ལ་འགོད། །དེ་ལྟར་ཉིན་དང་མཚན་མོ་
ལན་གསུམ་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་ལ་འབད་བར་བྱ། །བརྗོད་བ་དང་པོས་
སྒོན་བ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། །གཉིས་བ་འཇུག་བ་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་བ་ཡིས། །གཉིས་
ཀ་བརྟན་ཞིང་དག་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་གཞི་ལ་དགོངས་
གསོལ་སྒོན་དུ་འགོ་བཙན་གྱི། །བྱང་ཆུབ་སྤྱི་དོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་
ལན་གསུམ་དང་། དེ་ནས་རི་ལྟར་སྒོན་གྱི་བདེ་གསེགས་ཀྱིས་སོགས་སྐྱེད་འཇུག་ལས་འབྱུང་བ་
ལྟར་གྱིས་ཚོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། དང་པོས་སྒོན་སེམས་དང་། གཉིས་པས་ཀྱི་འཇུག་
སེམས་། གསུམ་པས་གཉིས་ཀ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་
སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་ཞིང་རྩེས་ལ། དེང་ནས་བདག་གི་འགོ་ཀུན་ཉིར་མཚོའི་གཞི། །རྒྱལ་
སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་ཐོབ། །སྤྱི་ན་མི་འཛིགས་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང་། །
ཏུག་ཏུ་ཕན་བ་འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་པས། །མི་ཡི་སྤྱི་བ་དོན་དང་བཅས་པར་གྱུར། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྐྱན་བ་བཞིན། དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རང་

གཞན་དགའ་བ་བསྒྲུལ་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་གདབ། ཉལ་པར་བྱན་ཤེས་བཀ་ཡོད་དང་མ་བུལ་
བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་ལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་བྱངས་པའི་ལུང་གི་
ཆོག་སེམས་ཅན་མ་བཀལ་བ་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ནི། དཔུལ་བ་ཡི་དྲུགས་དུད་འགྲོ་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཏེ།
ངན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྒྲུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་མ་བཀལ་བའི་བྱིར་རོ། །བསྒྲུལ་ཞེས་པ་ནི། དེ་
དག་མངོན་མཐོའི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྒྲུལ་ལས་བསྒྲུལ་ཏེ་ལྷ་མིའི་གོ་
འཕང་འཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་གྲོལ་བ་རྒྱལ་སྒྲུབ་ནི་ལྷ་མི་སོགས་མཐོ་རིས་ཀྱི་
འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལྷགས་སྒྲོག་ལྟ་བུ་ལས་མ་གྲོལ་བ་རྒྱལ་སྒྲུབ་དེ་
དག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་དགྲོལ་ནས་ཐར་
པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །དཔུགས་མ་དབྱུང་བ་རྒྱལ་སྒྲུབ་ནི་ཉན་རང་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལ་དཔུགས་མ་དབྱུང་བའི་བྱིར། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ནས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྒྱུད་ལ་དཔུགས་དབྱུང་སྟེ་ས་བཅུའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའོ། །ཡོངས་
སྒྲུབ་ངན་ལས་མ་འདས་བ་རྒྱལ་སྒྲུབ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཏེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར། དེ་དག་ཡོངས་སྒྲུབ་ངན་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སར་འགོད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བྱིད་དངོས་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཆོགས་ཞིང་སྒྲུབས་ཡུལ་ལྟར་
གསལ་བཏབ་པའི་སྒྲུན་སྒྲུབ། འདི་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུ་གང་ནས་གཞལ་གྱང་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ལ་མཐའ་མེད། དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་གོ་མཚམས་མེད་པར་
བྱུང་། སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་ཕ་མ་ལན་གྲངས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་བྱས་
ཏེ། དེ་དག་གི་སྒྲུབས་སྒྱུད་ལྟའི་རྩ་བའི་ཕ་མ་འདི་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པའི་དྲིན་
ཅན་གཤམ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་གྱང་སྒྲུབ་པ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་གྱི་རྒྱ་
བསྒྲུབས་པས། ཞེ་འདོད་དང་ལག་ལེན་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་པ་ལྟ་བུ་འདི་རྒྱལ་སྒྲུབ་

སྒྲིང་རེ་རྗེ། བདག་གི་པ་མ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྤྲོ་ཚོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་
འདི་ཀུན་ཅི་ཅུག་བྱ། ད་སྒྲིང་རྗེ་ཟེར་ནས་བཞག་པས་ཅི་ཡན། འདི་རྣམས་འཁོར་བའི་
སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་དངས་ཏེ། ཐར་བའི་མཚོག་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ས་ལ་སྤྲུར་དུ་འགོད་པར་བྱ། ད་ལྟ་དེའི་རུས་པ་བདག་ལ་མེད་པས་བདག་གིས་
འགོ་ཀུན་སྒྲོལ་རུས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་སྤྲུམ་པ་སྒྲོན་
པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་དཔལ་རྗོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་གཞིའི་
ལམ་གང་ཡིན་གྱི་བསྐྱེད་རྗོགས་གྱི་ལམ་ཟབ་མོ་བསྒྲོམ་པར་བགྱིའོ། །སྤྲུམ་དུ་དམ་བཅས་
གིང་དངོས་སུ་སྤྱོད་བས་བརྩོན་པ་ནི་འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཚོགས་
ཞིང་རྣམས་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ཏེ། རྟོ་དང་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁོར་བ་མ་སྒྲིང་བར་ཞེས་
སོགས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཚོག་གང་ཡིན་དེ་དམ་བཅའི་ཚུལ་དུ་བརྒྱ་སྟོང་གི་འབུམ་ལ་སོགས་
པར་གྱངས་བསགས། དེ་ཡང་ཁ་ཡེངས་མིག་ཡེངས་ཚོག་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་སེམས་རྩེ་
གཅིག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚོགས་ཞིང་སྤྲུབས་ཡུལ་རྣམས་གྱིས་བདག་གི་བསམ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ངེས་སོ་སྤྲུམ་པས་སྤྲོ་མ་དགོན་མཚོག་ལ་དད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་བསྐྱེལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་རྗོགས་
པའི་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་དང་མ་བུལ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་
པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱན་དུ་གོམས་པར་བྱའོ། །མཐར་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་དགྱེས་
པས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ག་ཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐིམ་པས་སྤྲུབས་ཡུལ་རྣམས་
གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་བཞགས་པའི་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་རང་ག་ཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པར་
མོས་ལ་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལ་དར་ཅིག་མཉམ་པར་བཞག་རྗེས་བདག་ག་ཞན་མཉམ་
བརྗེའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་ག་ཞན་མཉམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བདག་གཉིས། བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པ་དང་། ལྷག་
 བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་སྦྱིད་ཅིང་ལེགས་ན་དགའ་བར་ཆབས་ཅིག་སྟེ་མཉམ་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནི་དེའི་རྒྱ་དགོ་སྟོན་དོ་མ་ཤེས་ཤིང་སྤང་དོར་གྱི་གནས་
 ལ་སྤོངས་པས་རྟག་ཏུ་ལྷག་བསྐལ་གསུམ་ལ་སྦྱོད་པ་འདི་སྟོང་རེ་རྗེ། གྱེ་མ་སེམས་ཅན་བདེ་
 བ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་བདེ་བ་དང་འབྲུད་ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལྷག་བསྐལ་
 དང་བྲལ། བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་རྣམས་དགའ་བདེ་དེ་དང་དུས་རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ། ཉེ་རིང་ཆགས་
 ལྷང་ཅན་རྣམས་ཆགས་སྤང་མེད་པའི་སེམས་བྱང་སྟོམས་ལ་གནས། ཀྱུན་ཀྱང་ཐར་པའི་
 ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་རྟག་ཏུ་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད་ཅིང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལྷུང་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་འདུན་པ་དྲག་
 བོས་བསྐྱེམས། དེ་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ནི། གང་སྟོང་རྗེ་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཐོག་
 མར་མཐུན་དུ་བསམས་ནས། རང་གི་བདེ་བ་དང་ལེགས་པ་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་དགོ་བའི་
 ཕ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོས་ལིངས་ཀྱིས་སྤྱད་དེ་གོས་གཡོགས་པ་ལྷུང་དེ་ལ་བྱིན་
 པས་དེ་ཉིད་བདེ་ཞིང་སྦྱིད། སེམས་ཅན་དེའི་ལྷག་བསྐལ་དང་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཚུར་སྤངས་ཏེ། རང་གི་སྟོང་དུ་བཞག་པས་རང་ལྷག་བསྐལ་བ་དང་གཞན་ལྷག་བསྐལ་
 བ་དང་བྲལ་བ་ལ་དགའ་བ་བསྦྱོད་དེ་དང་དུ་སྤངས་པ་ནི་གོས་བརྗེ་བ་ལྷུང་བྱ་ཞིང་། དེ་
 ལྷུང་འབྱོར་དུས་དཔུགས་ཡར་རྒྱ་བ་ན་བདག་གི་བདེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན། ཚུར་རྟུབ་
 དུས་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷག་བསྐལ་ཚུར་དང་དུ་སྤང་སྟེ་སྤངས། དེ་ལྷུང་སེམས་ཅན་གཅིག་
 ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་དུ་གཏོང་ལོན་སྟེ་མར་བྱ། མཐར་བྱ་གཅིག་པའི་མ་བུ་ལ་བརྩེ་
 བ་བཞིན་དུ་བདག་འཁོར་བར་གནས་རུང་། བ་རུང་། ཤི་རུང་། ཉམས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་
 བཟོད་ཀྱི། མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་འཁོར་བར་འབྱུངས་ཤིང་ལྷག་བསྐལ་བ་ག་ལ་བཟོད་
 ལྷུང་དུ་བརྩེ་སེམས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྦྱོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉིར་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

ཁ་ང་ལ་ཡོད་སྐྱམ་དུ། དག་གཉེན་པར་མའི་འགོ་བ་གང་ཅི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་བལྟ་ཞིང་གོམས་པར་བྱ་བ་ཅི་ནས་གལ་ཆེན། །ཐུན་རྩེས་སུ་
ལམོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྩལ་གྱིས་བསྒྲོ་བས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱ་ཞིང་། ཐུན་མཆོམས་
རྣམས་སུ་འད་དེའི་ཉམས་བསྐྱུངས་ཤིང་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བརྩོན་པ་དང་། བྱང་
པར་སངས་རྒྱས་ལལ་བོ་ཆེན་སྤྱོད་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཁང་བུའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་
ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཉལ་བའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ མི་ལམ་མིས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་
པར་གྱུར་ཅིག་ གཉིད་སང་པ་ན་མ་རིག་པ་ལས་སང་པར་གྱུར་ཅིག་ ལྷང་བ་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ གོས་གྱོན་པ་ན་ངོ་ཆ་སྤྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་གྱོན་པར་གྱུར་
ཅིག་ སྐར་ལགས་འཆིང་བ་ན་དགོ་པའི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་ཅིག་ སྟན་ལ་འདུག་པ་
ན་རྩོ་རྩེའི་གདན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ རྒྱབ་བརྟེན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་
མེ་བཏང་བ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བྱང་ཤིང་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ མེ་འབར་བ་ན་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མེ་འབར་བར་གྱུར་ཅིག་ གཡོས་ཟེན་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ ཁ་
ཟས་བཟའ་བ་ན་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཟས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ བྱིར་འགོ་བ་ན་ལམོར་བའི་
གྲོང་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག་ སྐས་ལ་འབབ་པ་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་ལམོར་བར་འཇུག་
པར་གྱུར་ཅིག་ སྒོ་འབྱེད་པ་ན་ཐར་པའི་གྲོང་གི་སྒོ་འབྱེད་པར་འགྱུར་ཅིག་ སྒོ་གཅོད་པ་
ན་ངན་སོང་གི་སྒོ་གཅོད་པར་གྱུར་ཅིག་ ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་
པར་གྱུར་ཅིག་ བྱེན་ལ་འགོ་བ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་
པར་གྱུར་ཅིག་ བྱར་ལ་འབབ་པ་ན་ངན་སོང་གསུམ་རྒྱན་གཅོད་པར་གྱུར་ཅིག་ སེམས་

ཅན་དང་ཕྱད་པ་ན་སངས་རྒྱས་དང་མཇལ་བར་གྱུར་ཅིག ཀླང་པ་འཛོག་པ་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག ཀླང་པ་འདེགས་པ་ན་འཁོར་བ་ནས་འདོན་པར་
གྱུར་ཅིག རྒྱན་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ན་མཆོད་དཔེའི་རྒྱན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག རྒྱན་མེད་པ་
མཐོང་ན་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག སྟོད་གང་བ་མཐོང་ན་ཡོན་ཏན་
གྱིས་གང་བར་གྱུར་ཅིག སྟོང་པ་མཐོང་ན་སྟོན་གྱིས་སྟོང་པར་གྱུར་ཅིག སེམས་ཅན་དགའ་
བ་མཐོང་ན་ཆོས་ལ་དགའ་བར་གྱུར་ཅིག མི་དགའ་བར་མཐོང་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་
པོ་ལ་མི་དགའ་བར་གྱུར་ཅིག སེམས་ཅན་བདེ་བ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་
པར་གྱུར་ཅིག རྟུག་བསྐལ་བ་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་
གྱུར་ཅིག རྟ་བ་མཐོང་ན་རྟ་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག དྲིན་དུ་གཞོ་བ་མཐོང་ན་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིན་ལན་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག དྲིན་དུ་མི་
གཞོ་བ་མཐོང་ན་ལྟ་བ་ལོག་པ་ལ་དྲིན་དུ་མི་གཞོ་བར་གྱུར་ཅིག རྒྱལ་བ་མཐོང་ན་ལས་
ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག བསྟོད་པ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་པར་གྱུར་ཅིག ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པ་མཐོང་
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག རྟུག་ལྟུགས་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག མཆོད་རྟེན་མཐོང་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཆོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་གྱུར་ཅིག ཆོང་བྱེད་པར་མཐོང་ན་འཕགས་པའི་ནོར་བུ་ན་ཐོབ་
པར་གྱུར་ཅིག བྱུག་འཆལ་བ་མཐོང་ན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སྦྱི་གཙུག་པ་
བལྟར་མི་མངོན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག རྟུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞིས་གསུངས་པ་
དང་། གཞན་ཡང་། སྦྱིས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་དུས་
ནམ་ཞིག་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟུག་བསྐལ་སེལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རྟུམ་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་ནམ་ཞིག་དཔུལ་བས་ཉན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་གིས་འབྱོར་བ་ཆེན་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགྲོ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ཡུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

པོ་ལ་འཛིག་ནུས་སྒྲུལ་པ་དང་། རམ་ཞིག་གི་ཐུག་དང་བཅས་པའི་ལུས་འདིས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་སྒྲུལ་པ་དང་། རམ་ཞིག་བདག་དཔུལ་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ནས་
ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་ནུས་སྒྲུལ་པ་དང་། རམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་རེ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་ནུས་སྒྲུལ་པ་དང་།
རམ་ཞིག་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རིས་པར་
འབྱེན་ནུས་སྒྲུལ་པ་དང་། བདག་དུས་རམ་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་མི་ཕན་པའི་སྒྲེ་བ་དང་།
དོན་དམ་པའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་། སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་དགའ་བར་མི་
བྱེད་པའི་ཆོག་དང་། གཞན་ལ་མི་ཕན་པའི་འཆོ་བ་དང་ལུས་དང་གཤམ་རབ་དང་ནོར་དང་
དབང་ལྷག་དང་ལྷན་པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་ཆེ་རབས་ཐམས་
ཅད་དུ་མ་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་པའི་འབྲས་སུ་བདག་ལ་སྦྱོན་ཅིང་།
བདག་གི་དགོ་པའི་འབྲས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་
གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྦྱོན་ལམ་གྲངས་མེད་པ་འབྲུམ་ལྷག་བཅུ་ཡང་སྦྱོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུར་འདུ་བ་ཡིན་པས།
འདི་ལྟར་སྦྱོན་ཅིང་སེམས་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་སྦྱོན་པ་ནི་དང་པོ་འོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་
ཞིང་བསྐྱང་བར་སྦྱོན་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་
དོ་མཆར་ཅན་གྱི་དུང་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་བདག་འགྲོ་ཞིང་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཅན་
བྱེད་པར་སྦྱོན་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །རྟག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོད་
པར་སྦྱོན་པ་ནི་བཞི་པའོ། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་
པར་སྦྱོན་པ་ནི་ལྔ་པའོ། །འཆོང་རྒྱ་བར་འགྱུར་པའི་ཞིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་
པ་འགྲུབ་པར་སྦྱོན་པ་ནི་དུག་པའོ། །མདོན་པར་སྦྱུང་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་

ཡས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་གིས་གང་
 བ་སོགས་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟོང་བར་སྟོན་པ་ནི་བདུན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་བདག་ཉིད་བསམ་སྟོར་གཅིག་པར་སྟོན་པ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །
 སྟོང་པ་དང་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་དོན་གྱི་མཆོག་ཁོ་ན་མཐའ་ཡས་པར་འགྱུབ་པར་སྟོན་
 པ་ནི་དགུ་པའོ། །ནམ་མཁའི་མཐར་གཏྲགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་
 སྟོན་པའི་ཆུལ་གྱིས་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི་བཅུ་པའོ། །དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཆུལ་གྱིས་འདུན་ཞིང་སྟོན་པ་དང་སེམས་སྤྱང་
 བར་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་སྟེ། འཕགས་
 པ་བཟང་པོ་སྟོང་པ་ལས། ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གུར་པ་རི་ཅམ་པར། །སེམས་ཅན་མ་
 ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རི་ཅམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐར་གུར་པ། །བདག་གི་
 སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཅམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཆུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ལན་གཅིག་
 ཅམ་དུ་དད་པ་སྟེས་པའང་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་འཇུག་དོགས་ཏེ། གང་ཡང་སྟོགས་
 བཅུའི་ཞིང་རྣམས་མཐའ་ཡས་པ། །རིན་ཆེན་བརྒྱན་ཏེ་ཆུལ་བ་རྣམས་ལ་ལུལ། །ལྟ་དང་
 མི་ཡི་བདེ་བ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་། །ཞིང་གི་རྩལ་སྟེད་བསྐྱལ་པར་ལུལ་བ་བས། །གང་གིས་
 བསྟོ་བའི་ཆུལ་པོ་འདི་ཐོས་ནས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་རབ་མོས་ཤིང་། །ལན་གཅིག་
 ཅམ་ཡང་དད་པ་བསྟེད་པ་ནི། །བསོད་ནམས་དམ་པའི་མཆོག་ཏུ་འདི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་
 ཡོངས་སུ་སྟུང་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཆོག་སྟོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱང་ཆུལ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་སྟུར་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞན་ཕན་གཞིར་བཅས་སྐྱབ་པ་ལ་འདུ་བ་
 ཡིན་ཡང་། ད་ལྟ་རང་རེ་སོ་སྟེ་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་འདིར་སྟུར་བས་དངོས་སུ་སེམས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོག་ཀྱན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་དཀའ་ཞིང་བྱ་དཀའ་བའི་གནས་ལ་འཇུག་མི་རུས་
ནའང་། གཙོ་བོར་ཀྱན་སྒྲོང་གི་བསམ་པ་གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་ཁོང་དུ་བརྟུག་ནས། སྒྲོར་
བ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོམ་ཞིང་དགོ་ཆོས་སྒྲེལ་བའི་སྒྲོན་སྒྲོལ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འཆིང་བ་གྲོལ་
བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པས་དེས་གཞན་དོན་ཡང་ཞར་ལ་འགྲུབ། རྣམ་འཕགས་ས་ཐོབ་
ནས་གཞན་དོན་རུས་པའི་སྐབས་སུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་བར་བསམ་སྒྲོར་གཉིས་ཀ་
གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པས་དེས་རང་དོན་དུ་སྤངས་ཏོགས་ཀྱང་ཞར་ལ་རྩོགས་ནས།
མཐར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་
དུ་འབྱུང་བས་ན། རང་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲོད་དགོ་ཆོས་པཅས་རུས་པ་དང་འཆོམ་པར་
བཏང་བསྐྱང་དག་པ་སྒྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་ཞིང་།

དེ་ལ་དབྱེན་བཞི། བསྐྱང་བྱའི་བསྐྱབ་པ་དོས་བསྐྱང་བ། དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་རི་
ལྟར་སྐྱང་བའི་ཚུལ། ཉམས་ན་ཉེས་དམིགས་དང་གསོ་ཚུལ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་
ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱས་ཏེ་
བསྟན་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །
དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་འོད་གཞོན་རུས། སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་གཏོང་བ་
དང་། །སེམས་དེའི་ཕན་ཡོན་དྲན་བྱ་དང་། །ཆོགས་གཉིས་གསོག་པར་བྱ་བ་དང་། །
ཡང་ཡང་བྱང་སེམས་སྒྲོང་བ་དང་། །དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་སྒྲུང་དོར་ཏེ། །ལྷ་པོས་སྒྲོན་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་འདོར་བ་ནི།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་སམ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་སྟེ། མ་དྲོས་
པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གཅིག་དང་ལྟན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། ཆོས་གཅིག་
པོ་གང་ཞེན། སེམས་ཅན་སྒྲོས་ཡོངས་སུ་མི་བཏང་བའི་སེམས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ཡིན་
པས་རྒྱས་པར་སྤང་བོ་བཀོད་པ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱ་ན་བྱམས་སྒྲོན་ལས་
གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དུས་རྒྱུན་དུ་དག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པར་བྱ་བ་སྟེ། དན་སོང་ཐམས་
ཅད་སྒྲོག་བགྱིད་ཅིང་། །མཐོ་རིས་ལམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། །ཀ་གི་མེད་པར་འདྲན་བགྱིད་
པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་རྒྱུན་དུ་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་པས་གསུངས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་
ཐབས་ཏེ། ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། དེ་རིང་བདག་གི་བསོད་ནམས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་
ནི་གང་བྱ་དང་། །སེམས་ཅན་ཕན་པ་གང་བྱ་ཞེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཏྲག་ཏུ་བསམ། །
ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཏེ། བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་དང་
བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲུལ་བ་དང་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག་ཏུ་བྱང་
སྒྲུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་པ་རྣམས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེས། འགྲོ་བའི་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་བདག་
གིས་བྲུང་བྱ་ཞིང་། །བདག་གི་བདེ་བས་འགྲོ་བ་བདེ་འབྱུང་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་དེ་དང་
མི་འབྲལ་ཤོག །སྒྲུལ་དུ་གཏོང་ལེན་སྟེལ་མར་སྐྱེད་བྱ་ཞིང་། །སྒྲོན་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཆད་
མེད་བཞི་པོ་བསྒྲུལ། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་སེམས་བསྐྱུང་བྱ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་
སྐུ་ཞེ་བ་ལྟས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །
སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཞིབ་པར་
ཁོ་བོས་བྱས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་གི་གཞུང་དུ་གསལ་ལོ། །དུས་དུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་རྒྱལ་ཡང་།
བྱང་མཆིས་མ་ལྟ་བུ་སྒྲི་ལྟར་དང་། བསྐྱ་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མ་ཅོམ་གྱིས་བྱ་སྟེ་ཚོག་
འདི་ནི་རྩོ་བོས་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ་བྲུ་མའི་དམར་བྱིད་
ནས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །ལྷ་པད་ཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བྲུང་དོར་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་བའི་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

དེ་ཉིད་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བརྟེན་པའི་ཐབས་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་བྱ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་
ནི། དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་པར་འོད་སྤང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ལས། འོད་སྤང་། ཆོས་
བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞིན། སྤང་བ་དང་
མཆོད་པར་འོས་པ་བསྒྲུབ་དང་། གཞན་འགྲོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྒྲུད་
པ་དང་། སེམས་སྒྲུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྤང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོན་ནས་བརྟེན་
པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྲུས་སྒྲུད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་བཞི་བྱང་ནས་གཉིན་པོས་
མ་བསྐྱེད་པར་ཉིན་ཞག་གཅིག་འདས་ན་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་པར་འཆོར་བར་སྤྱ་མའི་དམར་
ཁྲིད་ལས་གསུངས། དེ་བཞི་ལས་ལྷོག་པ་ནི། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ཡིན་པས་སོ་སོའི་
གཉིན་པོར་བརྟེན་ཅིང་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྤང་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་
ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞིན། ཤེས་བཞིན་དུ་རྩྱུན་དུ་
མི་སྒྲུབ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྒྲོན་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲུད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ལ་གཡོ་སྒྲུ་མེད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་འགྲོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་བརྟེན་
པའི་ཐབས་སུ་འདུ་ཤེས་བཞི་བསྒྲུད་པར་བྱ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཞོན་ནུ་འདུ་
ཤེས་བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞིན། ཡང་དག་
པའི་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་
ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེས།
མདོར་ན་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བྱ་ཞིང་། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱ་མས། འཇུག་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་སྟེ། །

དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བཅོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། མཉམ་མེད་སྒྲུ་པོ་བས། སྒྲིན་དང་
 ཚུལ་བྲིམས་བཟོད་པ་དང་། །བཅོམ་འགྲུས་བསམ་གཏན་གྱིས་རབ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་པ་
 དུག་པོ་འདིས། །འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུས། །ཞེས་དང་། ལག་བཟང་
 གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱར་དུ་མདོན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་འདི་དག་ལ་ཏྲག་ཏུ་རྒྱུན་
 དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིན་པའི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
 དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། བཅོམ་
 འགྲུས་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། དུག་པ་གཤམ་
 རབ་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

འདི་ལ་གཉིས། རྒྱུ་གཞག་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། ལན་ལག་བྱེ་སྟེ་རྒྱུས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོགས་པོ་བས། བྱངས་ངེས་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་
 བྱི་ངེས་ཆོག་དང་། །རབ་ཏུ་དབྱེ་དང་བསྒྲུབ་སྟེ། །དུག་གིས་བ་རོལ་བྱིན་དུག་བསྒྲུས། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བྱངས་ངེས་ནི། མདོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ། ཡོངས་སྒྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིན་པ། ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚུལ་བྲིམས། ལའོར་གྱི་དོན་དུ་
 བཟོད་པ་སྟེ་མདོན་མཐོང་དོན་དུ་གསུམ་དང་། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཅོམ་
 འགྲུས། ཞེ་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་གཏན། ལྷག་མཐོང་གི་དོན་དུ་གཤམ་རབ་སྟེ། ངེས་
 ལེགས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུམ་བཅས་དུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སྒྲིད་དང་ལུས་
 སྒྲིན་སྒྲུམ་ཆོགས་པ་དང་། །ལའོར་ནི་སྒྲིན་སྒྲུམ་ཆོགས་པ་མདོན་མཐོང་དང་། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་དང་། ཡང་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་
 པ་གསུམ་དུ་འདུབ་ལ་ལྟོས་ནས་དུག་ཏུ་བྱངས་ངེས་ཏེ། སྒྲིན་པ་རྒྱུད་ཚུལ་བྲིམས་དོན་
 དང་བཟོད་པ་བྱེད་པར་རམ་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་དེ་གསུམ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་དང་།

བསམ་གཏན་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དངོས་
ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཏེ། དེ་ལས། བསྐྱབ་གསུམ་
དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། རྒྱལ་བས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །
ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་སོ། །གོ་
རིམ་ནི། སྒྲིན་པས་ལུས་ཡོངས་སྒྲིད་ལ་མི་ལྟ་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཡོན། དག་སྒྲིད་གི་ཆོས་བཞི་
དང་ལྟན་པ་ལས་བཟོད་པ་འབྱུང་། བཟོད་པ་དང་ལྟན་ན་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ནུས།
བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་
ན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པར་འབྱུང་བས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་།
ཡང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་གཏམ་ལས། རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་གྲང་རྩེས་ཀྱི། །བྱུང་པར་དག་ནི་གང་ཡིན་
པ། །སྒྲིན་པ་དང་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི། །བྱུང་པར་དག་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲ་མ་
དམན་ལ་བྱི་མ་མཚོག་ཡིན་པས་དམན་མཚོག་གི་གོ་རིམ་དང་། སྒྲིན་པ་ཤན་པ་རྣམས་དང་
ནི། །རིགས་ངན་དག་ཀྱང་སྒྲིན་པར་བྱེད། །གང་ཡང་རུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། །ཡོངས་
སུ་བསྐྱུང་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲ་མ་རྣམས་རགས་པས་རྒྱལ་
སྒྲ་ལ་བྱི་མ་རྣམས་སྐྱ་བས་རྒྱལ་དཀའ་བའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་བྱི་མ་
སྒྲེ། །དམན་དང་མཚོག་དུ་གནས་བྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་སྐྱ་བའི་བྱིར། །དེ་དག་
རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི། བྱུང་ཆོས་བཞི་ལྟར་ཏེ། སྒྲིན་སོགས་
རང་རང་གི་མི་མཐུན་བྱོགས་སེར་སྒྲ་སོགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲོགས་འཁོར་གསུམ་
དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཐབས་དེས་སེམས་ཅན་
གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་དེས་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་སྐལ་པ་དང་འཆོམ་པར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
སྒྲིན་པ་མི་མཐུན་བྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟར། །འདོད་པ་ཐམས་

ཅད་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྤྲིན་ཕྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་རྒྱལ་བྱིམས་སོགས་ལའང་སྤྱར་ཏེ་གསུངས་སོ། །དེས་ཆོག་ནི། ཐུན་མོང་དུ་འཛིན་ཏེན་
པ་དང་ཉན་རང་གི་དགོ་བ་ཀུན་ལས་ཐུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་སྤྱི་ཞིག་ཉིས་ཀའི་པ་རོལ་དུ་འགོ་
བས་ན་པ་རོལ་ཕྱིན་པའོ། །ཕྱི་བྲག་ཏུ་དབུལ་བ་འདོར་བར་ཕྱེད་པས་སྦྱིན་པ། བསིལ་བ་
ཐོབ་པར་ཕྱེད་པས་རྒྱལ་བྱིམས། ཁྱོ་བ་བཟོད་པས་བཟོད་པ། མཆོག་གམ་དགོ་ལ་སྦྱོར་
བས་བཙོན་འགྲུམ། ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་པས་བསམ་གཏན། དོན་དམ་པའི་གནས་ལྷགས་
ཤེས་པས་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་ཕྱེད་པ་དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་
དང་ཁྱོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་
དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཕྱིན། སྦྱིན་སོགས་དུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་དུག་རེ་དེ་ཕྱི་སྟེ། གཞན་པ་རོལ་
དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་འགོད་པ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་སོགས་སོ་སོའི་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྤྲ་རྒྱལ་འཆལ་ཁོང་ཁྱོ་རྣམ་གཡེང་ཤེས་འཆལ་རྣམས་
ཀྱིས་མ་གོས་པར་སྦྱོད་པ་སོ་སོའི་རྒྱལ་བྱིམས། རང་རང་གི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པས་སྦྱོད་
པ་སོ་སོའི་བཟོད་པ། དཀའ་སྦྱོ་དང་བཅས་པས་སྦྱོད་པ་སོ་སོའི་བཙོན་འགྲུམ། དེ་ལྟར་
བཙོན་པས་སེམས་ཟེན་ཏེ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བས་སྦྱོད་པ་སོ་སོའི་བསམ་གཏན། འཁོར་
གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོབ་པ་སོ་སོའི་ཤེས་རབ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཏུ་
འགྱུར་བར། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་དུག་ཏུ་
བསྐྱས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྦྱབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དུག་ཆན་དུག་གིས་རི་བཞིན་བཤད། །
ཅེས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁུན་པས་ཐབས་སྟོབས་སྦྱོར་ལམ་ཡེ་ཤེས་
བཞི་བསྐྱར་ཏེ། སྒྲ་མའི་དམར་བྱིད་ལས། ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་སྦྱིན་པས་སེར་སྤྲ་དང་
དབུལ་བ་འཛོམས་པས་སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དང་། སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་དང་ཐེག་པ་དམན་པའི་
བསམ་པ་དང་བྲལ་བས་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་

དོན་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བཤིང་གི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁེན་ཞལ་ཡུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟ།

ཅད་ཀྱི་དབུལ་བ་རྒྱུན་གཅོད་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་གཏོང་བ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
བ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གཏོང་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །
དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་འབྲས་སུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྩལ་བྲིམས་ཀྱིས་མི་དགོ་བ་འཛོམས་
བ་སྟོབས། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བསམ་བ་དང་བྲལ་བར་སྦྱང་བ་ཐབས། བདག་གཅིག་ཕུ་ལྷ་
མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྩལ་བྲིམས་རྒྱུན་ཆད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་
སྐྱམ་བ་སྒྲོན་ལམ། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཀུན་ལ་སྒྲོམས་པའི་བཟོད་
པས་ཁོང་ཁྱོད་འཛོམས་པས་སྟོབས། གཡོ་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་
པས་ཐབས། བདག་གཅིག་ཕུ་ལྷ་མིའི་གཟུགས་བཟང་པོ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་སྐྱུ་པ་རྣམས་ནི་བར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་བ་སྒྲོན་ལམ། དེ་དག་འཁོར་
གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཟིན་པ་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་
ཀྱིས་ཡེ་ལོ་འཛོམས་པས་སྟོབས། གཞན་དང་གཞན་དུ་རེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བརྩོན་པ་ཐབས། སེམས་ཅན་གྱི་ཡེ་ལོ་རྒྱུན་བཅད་དེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་
ལ་རྩོལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་བ་སྒྲོན་ལམ། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཟིན་པ་ཡེ་
ཤེས་སོ། །གཟུགས་གཟུགས་མེད་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་གཡེང་བ་འཛོམས་པས་
སྟོབས། ལྷ་དང་མིའི་གོ་འཕང་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་བྲན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཐུན་སུམ་སོགས་པ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་ཐབས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཡེང་བ་རྒྱུན་ཆད་
པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་བ་སྒྲོན་ལམ། དེ་ཡང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་མི་དམིགས་པ་ཡེ་ཤེས་
སོ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཆོན་མའི་སྒྲོས་བ་འཛོམས་
པར་བྱེད་པས་སྟོབས། དེ་ཉིད་དང་དུས་གསུམ་དུ་འབྲལ་བ་མེད་པས་ཐབས། བདག་གཞན་
ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་བ་སྒྲོན་ལམ། རང་གི་སེམས་
ཉིད་ཡེ་ནས་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་དེ་ལྷ་སུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་

གྱི་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །བསྟན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་
 ལུ་འདུ་སྟེ་སྤྱིན་པ་དང་རྩལ་བྱིམས་གཉིས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཚོགས། གཞན་གསུམ་གཉིས་གྱི་ཤོགས་ལུ་གཏོགས་ཤིང་། ཡང་ཐམས་ཅད་ལོལ་གསུམ་
 ཡོངས་དག་གི་རྩིས་ཟིན་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ལུ་གྱུར་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། སྤྱིན་དང་རྩལ་
 བྱིམས་བསོད་ནམས་གྱི། ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི། གསུམ་ནི་གཉིས་ཆར་ལ་ཡང་
 གཏོགས། །ལྔ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་པར་སྤྱིན་རྒྱམས་སྐྱབ་
 རྩལ་ནི། ལེན་དང་རྒྱམ་སྤྱིན་ལ་མི་རེ་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་པ་གཏོང་། ཡང་སྤྱིན་བདེ་འགོ་ལ་
 རེ་སྒོན་དང་བྲལ་བའི་རྩལ་བྱིམས་བསྟན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་འགྲམ་པ་མེད་
 བའི་བཟོད་པ་བསྒྲུམ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཚུལ་མཐའ་དག་སྟུང་པ་ལ་ངང་གིས་སྒྲོ་བའི་
 བརྩམ་འགྲུལ་བརྩམ། བསམ་གཟུགས་གྱི་སྒྲུལ་འཇུག་ལས་འདས་བའི་བསམ་གཏན་
 ལ་མཉམ་པར་འཇོག་སྤྱིང་རྒྱུ་ཐབས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
 ཉིད་ལས། རེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། །ཡང་སྤྱིན་མི་འདོད་རྩལ་བྱིམས་དང་། །ཐམས་
 ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་སྟུང་བརྩམ་འགྲུལ་དང་། །དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་
 གཟུགས་མེད་མིན། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་ལ། །
 བརྟན་པ་རྒྱམས་གྱིས་ཡང་དག་སྒྲུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 ཆགས་བདུན་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་ཤིང་། མཐུན་རྒྱུན་དམ་པ་དུག་གམ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་
 བས་ཉམས་ལུ་སྤྱང་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཆགས་བདུན་ནི། སེར་སྒྲ་དང་འཆལ་རྩལ་སོགས་
 རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱམས་དང་། ཕྱི་བཤོལ་དང་། ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་
 འཛིན་པ་དང་། ཆོ་འདི་ཡི་ལན་ལ་རེ་བ་དང་། ཕྱི་མའི་རྒྱམ་སྤྱིན་ལ་རེ་བ་དང་། མི་མཐུན་
 བའི་ཕྱོགས་གྱི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་དང་། དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་དམ་ལོལ་གསུམ་དུ་རྟོག་
 བའི་རྒྱམ་གཡོང་རྒྱམས་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།

དོ་ཨེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་མིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟ།

སྒྲ་མ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་ནི། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །
ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་རྒྱལ་བྱིས་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་སོ། །མཐུན་ཕྱགས་
དམ་པ་དུག་ནི། རྟེན་དམ་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ། དངོས་པོ་དམ་པ་སྒྲིན་སོགས་
ཕྱགས་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གཞིའམ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་
པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱུར་བ། ཐབས་དམ་པ་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། བསྐྱོ་བ་དམ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་འདུན་པ་བསྒྱུར་བ། རྣམ་
པར་དག་པ་དམ་པ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་སྒྱུད་པ་སྟེ་དུག་གོ། །དམ་པ་བཅུ་
གཉིས་ནི། དབུས་མཐའ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་མི་ཟད་དང་། །
རྒྱན་མི་འཆད་དང་ཆོད་མེད་དང་། །དབང་འབྱོར་བ་དང་ཡོངས་བཟུང་དང་། །ཚུམ་དང་
ཐོབ་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་། །འབྲུག་པ་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱ་ཆེ་
བ་དམ་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་པས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་
རྒྱལ་ཆེན་པོ་འདོད་པ། ཡུན་རིང་བ་དམ་པ། བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར་
བསྒྲིམ་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ། ཟད་
མི་ཤེས་པ་དམ་པ། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པས་གཏན་དུ་ཟད་མི་ཤེས་པ།
རྒྱན་མི་འཆད་པ་དམ་པ། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་མོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཕྱིན་དུག་རྫོགས་པ། ཆོགས་མེད་པ་དམ་པ། གཞན་གྱི་སྒྲིན་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བ་ཙམ་གྱིས་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ། རྣམ་མཁའ་མཛོད་
ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛོན་སོགས་ཐོབ་ནས་སྒྲིན་སོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ། ཡོངས་
སུ་བཟུང་བ་དམ་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་། ཚུམ་པ་དམ་པ།
མོས་སྒྱུད་ཀྱི་ས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཐོབ་པ་དམ་པ་ས་དང་པོ། རྒྱ་མཐུན་དམ་

པ་ས་གཉིས་པ་ནས་དགུ་པའི་བར། འགྲུབ་པ་དམ་པ་ས་བཅུ་པ་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་ས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མཐར་ཐུག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འགྲུབ་པ་སྟེ་བཅུ་
གཉིས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐེག་དམན་སྟགས་ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ལས་
གྱི་པར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་སྟེ། བཤད་སྒྱུར་ལས། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་ལ་ནི། །ཕ་རོལ་
ཕྱིན་དུག་མིང་ཡང་མེད། །བཙོམ་ལྡན་ཉག་གཅིག་པ་རོལ་ཕྱིན། །དུག་གི་སྒྱིལ་བཞུགས་
པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ཡང་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་
རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ལན་དང་རྒྱུ་སྒྲིན་ལ་རེ་བ་སྟགས་སོ་སོའི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བས་ཟང་ཟེང་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་
དང་ངེས་ལེགས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད་པས་དོན་ཆེ་བ་དང་། རེ་རེ་བཞིན་ཡང་སྟོང་
ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་འཇུག་གི་ཐབས་དང་བསྟོ་བས་ཟེན་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་
མི་ཟད་པ་སྟེ། མདོ་རྒྱན་ལས། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟེང་མེད། །དོན་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པ། །
སྒྲིན་པ་ལ་སྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉམས་
སྒྱུ་བྱངས་(བྱང)པས། གནས་སྐབས་སྒྱུ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའང་། སྒྲིན་པས་ལོངས་
སྟོང་འཕེལ་བས་ནམ་ཡང་མི་ཕོང་བ་དང་། རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་འཆོ་བ་དང་
བྲལ་ཞིང་མི་ཁོམ་པ་སྒྲངས་པའི་བདེ་བ་འཕྱོང་བ་དང་། བཟོད་པས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་
གཞོད་པས་སེམས་མི་འབྲུགས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དགོ་ལ་སེམས་སྟོ་ཞིང་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆོགས་འཕེལ་བས་བརྗེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་མཚན་མའི་
གཡང་བ་ཞི་ཞིང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་
རྒྱུད་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ལེགས་པར་བཤད་པས་སྟེ་བོ་མཁུ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་
ལས། མི་ཕོངས་པ་དང་རྒྱུ་པར་མི་འཆོ་དང་། །རྒྱུ་པར་མི་འཆོ་བཟོད་ཅིང་བྱ་བས་མི་སྟོང་དང་། །
དགའ་བྱེད་ལེགས་པར་བརྗེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དོ་ཨེ་ཐེག་པའི་སྒྲུབ་མོང་གི་སྒྲུབ་འགྲོ་བྱིང་གི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་བྱིང་།

ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། སྦྱོན་པས་ཡོངས་སྦྱོང་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་
གཟུགས་བཟང་བཙུན་པས་བརྟེན། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སྒོ་ཡིས་གྲོལ། །སྦྱིང་བཅུ་པས་
ནི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །མཐར་ཐུག་ཆོག་གས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྦྱ་གཉིས་འཕྲོ་བ་
པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་ནི་མདོར་བསྟུན། །བསོད་ནམས་ཆོག་གས་ལས་འབྲུངས་
པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ནི་མདོར་བསྟུན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོག་གས་ལས་འབྲུངས། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཕྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག་སྦྱོན་པ། རྩལ་བྲིམས། བཟོད་
པ། བཙུན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་པོ། །དང་པོ་སྦྱོན་པ་ལ། རོ་བོ་ནི། ཅུང་
ཆོས་བཞི་ལྟ་གྱི་གཏོང་སེམས་དག་བ་ས་བོན་དང་བཅས་པ། དེས་ཆོག་ནི། དུ་ནའི་
སྦྱ་ལས་བྲངས་ན་སྦྱོན་པ་སྟེ་པ་རོལ་གྱི་དབུལ་བ་འདོར་བའི་དོན་གྱིས་སྦྱོན་པ་ལོ། །

དེ་ཕྱི་ན། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། དེ་ཡང་སེར་སྒྲ་མེད་ལྟ་དང་། །ཆོས་དང་མི་འཛིག་ས་
ཟང་ཟེང་གཏོང་། །སྦྱོན་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་སྦྱབ་པར་
བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་གསུམ་ལས། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོན་པ་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ནི་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྦྱོན་པ་སྟེ་ཐོག་མར་རྒྱུ་ལྟེར་བ་ནས་རིམ་གྱིས་
གོམས་ཏེ་མཐར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའོ། །དེ་ལ་དེ་ཕྱི་ན་གསུམ་སྟེ། འཕགས་པ་
འཛིག་རྟེན་འཛིན་གྱི་དྲིས་པས་ལུང་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོན་པས་ནི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་རྩོགས་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་རྩོགས་ཏེ། འདི་
གཉིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོན་
པ་གང་ཞེན། འདི་སྟེ་སྟེ། གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། སིན་ཏུ་གཏོང་བའོ། །
དེ་ལ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟས་དང་། གོས་དང་། སིང་རྟ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་གཞན་ལ་
སྦྱོན་པའོ། །གཏོང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སུ་དང་། སུ་མོ་དང་། བྱིས་ཐབ་སྦྱོན་པའོ། །

ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་དཀའ་བ་སྟེ། མགོ་དང་། མིག་དང་། ལག་བ་དང་།
རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །མི་འཛིགས་པའི་སྒྱུན་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྒྲིག་
བརྟན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། མི་འཛིགས་པའི་སྒྱུན་པ་ནི། མེད་གོ་དང་། ལྷག་
དང་། ལུ་སྒྱུན་འཛིན་བྱིད་དང་། ཀྱུ་ལ་ཕོ་དང་། ཆོས་རྒྱུན་དང་། ལུ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་
པ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་པས་ནི་
གཞན་གྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་གསུམ། ལུང་སྒྲ་མའི་འཕྲོར། དེ་ལ་ཆོས་
ཀྱི་སྒྱུན་པ་གང་ཞེན། ལྷུ་གུ་དང་། ལྷག་ཆ་དང་། ལྷགས་བམ་སྒྱུན་པ་ནི་ཆུང་དུའོ། །སྒྲ་ལ་
བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྲན་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་
པ་ནི་ཆེན་པོའོ། །སྤྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཛིན་དུ་འཇུག་ཅིང་། བམ་མཁའ་ལྟར་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་སྒྱུན་པ་དང་པོ་གཉིས་
གྱིས་གཙོ་བོར་གཞན་ལ་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་པས་ནི་གཙོ་བོར་
བྱེ་མའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་བྱིམ་པས་གཙོ་བོར་ཟང་ཟེང་དང་།
རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་སྒྱུན་གཙོ་བོར་གཏོང་བར་བཤད་ཅིང་། ཀྱུ་ལ་སྒྲིད་དང་བྱ་དང་ཆུང་
མ་དང་མགོ་དང་རྒྱ་བ་ལག་སོགས་དངོས་སུ་གཏོང་བ་ནི་མི་སྒྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་
པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གསུངས། སྒྲོས་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སྐྱབས་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གཏོང་
བ་ལ་སྒྲོ་འབྱོར་བར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གོམས་ནས་རིམ་གྱིས་དངོས་སུ་གཏོང་
ནས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་པའང་གང་ཟག་འཕགས་པའམ་ཡང་དག་པའི་
མན་ངག་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལས་ཕལ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མི་
འགྱུར་ནའང་། མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་དང་གཟུངས་སྒྲགས་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱས་ཏེ་དེས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་གྲོལ་བར་མོས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་
སྒྱེ་རྒྱ་ཀྱན་གྱི་རེ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་ལམ་ཡང་ཡང་དུ་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་ན།

ཐུའི་སྒྲིན་པ་གསུམ་པོ་གང་ལའང་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཐབས་
སྟོང་རྩེས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་
བ་ཆེ་ཆུང་རི་ལྟར་ཡང་བྱིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མུང་འདས་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཐེག་པ་དམན་
པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱར་འགྱུར་བས་ན་ཡོངས་སུ་
དག་པ་སྟེ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །སྟོང་པས་བསོད་ནམས་
དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྒྲིན་པ་མི་ཟད་ཅིང་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ཐབས་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ནི། སྒྲིན་པ་ཉུང་
དུ་ཡང་མང་པོར་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱས་
པར་བྱེད་དོ། །བསྟོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཤེས་པ་སྟེ་སྒྲིན་པ་པོ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་
བུ། སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
ནི། སྒྲིན་པ་གང་གཏོང་ཡང་། དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་འགོད་
པའི་ཆེད་དུ་གཏོང་། བར་དུ་སྒྲིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པ་མེད། མཐར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་སྒྲིན་
ལ་རེ་བ་དང་བྲལ་ན་སྒྲིན་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱས་པའམ་མང་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་དེ། སྟེང་
པ་ལས། སྒྲིན་པ་བྱིན་ནས་དངོས་ལ་གནས་པ་མེད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་རྣམ་དུ་འང་རྣམ་པར་
སྒྲིན་ལའང་རེ་བ་མེད། །དེ་ལྟར་གཏོང་བ་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་སྟེ། །ཆུང་དུ་
བཏང་ལ་མང་པོར་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བསྟོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། སྒྲིན་
པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོས་པས་དཔག་
ཏུ་མེད་པར་འཕེལ་ཞིང་རྣམ་ཡང་འཛད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་
པའི་མདོ་ལས། བཙུན་པ་སྤྱི་རྒྱུ་དེའི་བྱ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཐིགས་པ་གཅིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་
ལྷང་བ་ནི་བསྐྱལ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཟད་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་

བའི་ཅུ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྤྱི་དོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་འགའ་
 ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དག་པ་དང་སྤེལ་བ་འདི་གཉིས་ནི། སྦྱོན་པ་ཙམ་
 དུ་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་དགོ་ཅུ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བས་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་པར་བྱེན་
 བྱི་མ་རྣམས་ལ་འདྲ་སྦྱོར་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོན་པ་མ་བཏང་བའི་སྦྱོན་ནམ་ཉེས་པ་
 ནི། བལ་ཆེར་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་ཞིང་། མིར་སྦྱེས་ན་འདྲ་ལ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་ཏེ།
 སྤྱད་པ་ལས། སེར་སྤྱ་ཙན་ནི་ཡི་དྲགས་གནས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མིར་སྦྱེས་ན་
 ཡང་དེ་ཆེ་དཔུལ་པོར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྦྱོན་པ་ལེགས་པར་བཏང་ན་གནས་སྐབས་སུ་
 དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་པས་ཡི་
 དྲགས་འགོ་བ་གཙོང་། །དཔུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཙོང་། །སྦྱོང་
 ཆེ་ལོངས་སྦྱོང་མཐའ་ལས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །མཐར་ཐུག་འབྲས་སུ་བྱང་
 ཆུབ་ཐོབ་པའང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྦྱོང་ལས། སྦྱོན་པ་གཏོང་ལ་བྱང་ཆུབ་རྟོན་
 མི་དགའ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་སྦྱོན་པའི་གཏམ་ཅུང་ཟད་རེ་བརྗོད་
 པར་འདོད་ན་ཁོ་བོས་བྱས་པ་གཞན་ནས་ཅི་རིགས་པ་བྲུང་ལ་སྐབས་དང་མཐུན་པར་འཆད་
 གེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་ནི། རོ་བོ་བྱང་ཆོས་བཞི་ལྔ་གྱི་སྦྱོང་སེམས་དགོ་བ་ས་བོན་
 དང་བཅས་པའོ། །དེས་ཆོག་ནི། ལྷ་ལའི་རྒྱ་ལས་ཚུལ་བྲིམས་ཏེ། ལུལ་གྱི་གདུང་བས་
 མི་རྗེ་བར་བསེལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །དབྱེན། དགོན་མཆོག་
 བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྤྱང་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
 སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སེམས་
 ཙན་གྱི་དོན་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །དེ་ལ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ནི་མི་དགོ་བ་
 ལས་སེམས་བསྐྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དགོ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ནི་དགོ་བའི་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

ཅུ་བ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེས། སྒོམ་དང་ཆོས་སྤྱད་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དེ། རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་དྲག་བསྟུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུམ་ལས།

དང་པོར་ཉེས་སྒྲོད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། སྒྱིར་མི་དག་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དུས་བྲིམས་དང་གཏན་བྲིམས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་ཏེ། སྒྲུབས་གསུམ་སྒོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་དགོ་བསྟེན་པ་མ་གཉིས། དགོ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས། དགོ་སྒྲོབ་མ། དགོ་སྒྲོང་པ་མ་གཉིས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་པ། ཆེ་འདིར་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་དང་དཔུ་བྲལ་སོགས་ལ་འཛིགས་ནས་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཆད་དུ་སྒྲུངས་ན་འཛིགས་སྒྲོབ། ཆེ་བྱི་མར་ལྟ་མའི་གོ་འཕང་ཙམ་དང་། ཆེ་འདིར་ཟས་གོས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུངས་ན་ལེགས་སྒྲོན་ཏེ། འདི་གཉིས་ནི་ཐར་པའི་རྒྱར་མི་འགོ་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱིས་སྒྲུངས་ན་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་སོ་ཐར་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་ཀུན་སྒྲོང་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་དུ་འགྱུར། དེ་ཡང་དང་པོར་སྒྲུང་དུས། འཛིགས་སྒྲོབ་དང་། ལེགས་སྒྲོན་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་ཡང་། བྱིས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ནམ་སྒྲིས་པ་ན་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ནམ་སྒྲིས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སོ་ཐར་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབས་འདིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཅུ་ལྟར་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དཔུ་མ་ལུགས་དང་སེམས་ཙམ་ལུགས་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནམ་མཁའི་སྒྲོང་པོའི་མདོ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟ་སྒྲུབ་ལུགས་ནི་བ་ལྟས་བསྐྱལ་བདུས་

སྤྱ་གསུངས་པའི་དོན། སྤྱམ་གསུམ་རྣམ་དེས་ལས། དགོན་མཆོག་དགོར་འཕྲོག་དང་ནི་
ཆོས་སྤྲོད་ལས། རྒྱལ་ལྡན་རྒྱལ་འཆལ་བྲིམས་གཅོད་བསྐྱབ་འབེབས་སོགས། མཆོམས་
མེད་ལས་བྱེད་ལོག་ལྟ་རྒྱལ་པོ་ལ། གྲོང་སྤྲོངས་གྲོང་བྱེར་གྲོང་རྩལ་ཡུལ་འཁོར་རྣམས། །
འཛོམས་པར་བྱེད་པའང་སློན་པོར་དེས་པ་ལ། མ་སྤྱངས་སྤྲོད་ནིད་བརྗོད་སྤྲུལ་ཉན་ཐོས་
སློན། རྗོགས་བྱང་བྱེར་ལྷོག་ཐེག་དམན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རོ་ཐར་སྤྱངས་ནས་ཐེག་
ཆེན་སློབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཐེག་པས་ཆགས་སོགས་མི་བསྐྱོག་པས། རེ་བསྐྱོག་དེ་ཡི་
འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱས། ལྷག་དོག་དབང་གིས་བདག་བསྐྱེད་གཞན་སྤྲོད་དང་། རྟེན་
དང་བཀྲར་སྟེའི་ཆེད་དུ་བདག་འཛོད་དང་། དག་སྤྲོད་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་སྤྱག་འབུལ་
དང་། རྗོད་པའི་ལོངས་སྤྲོད་ཁ་ཏྲོན་པ་ལ་བྱིན། ཁི་གནས་འདོར་བཅུག་ལལ་ལ་འབྱུང་
དེས་བརྒྱད། རེ་དེར་འབྱུང་ཉེ་གཞག་གི་ཀྱན་ལ་ཀྱན། མིང་དུ་བཙོ་བརྒྱད་རྩལ་སྤྱ་བཅུ་
བཞི་སྟེ། སློན་འཇུག་སེམས་བཏང་དེ་རྣམས་ཅུ་ལྟར་ཡིན། ཁེས་ཅུ་ལྟར་ཉེ་ཤུར་གསུངས་
ཏེ། དེ་ལ་བྱང་སེམས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱུང་ཉེ་བ་ལྟ་ལས། དང་པོ་དགོན་མཆོག་གི་དགོར་
འཕྲོག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོར་མཆོད་རྟེན་ནམ་སྤྱ་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ། ཆོས་ཀྱི་དགོར་
གྲོགས་བམ་དང་ཆོས་སྤྲོད་པའི་ཆ་རྒྱུན། དག་འདུན་གྱི་དགོར་དག་འདུན་སྟེའི་རྩལ་ཏེ། དེ་
ལྟར་བསྐྱོས་པ་ལས་མར་མེ་གོང་བྱ་གང་ངམ་ནས་བྲེ་གང་ཡན་ཆད་ཤེས་བཞིན་དུ་རང་གིས་
འཕྲོག་པ་དང་གཞན་ལ་འཕྲོག་དུ་བཅུག་པའོ། གཉིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་སྤྲོད་པ་ནི། སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གང་ཡང་རུང་པ་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆོས་མ་
ཡིན་ནོ་ཁེས་རང་གིས་སྤྲོད་པར་བྱེད་དམ་གཞན་ལ་སྤྲོད་དུ་འཇུག་པའོ། གསུམ་པ་དག་
སྤྲོད་ལ་ཆད་པ་གཅོད་པ་ནི། རྒྱལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པའང་རྒྱལ་བྲིམས་འཆལ་པ་ཡང་རུང་
རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅམ་འཆང་པ་ལའང་བྲིམས་གཅོད་པ་དང་། བརྩོན་དུ་བཟུང་བ་དང་།
བསྐྱབ་པ་འབེབས་པ་དང་གསོད་པ་སོགས་བྱེད་ནའོ། བཞི་པ་མཆོམས་མེད་ལྟ་བྱེད་པ་

ནི། བ་དང་མ་དང་དག་བཅོམ་པ་གསོད་པ། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ། མངས་རྒྱས་
གྱི་སྒྲུ་ལ་ངན་སེམས་གྱི་ཐུག་འབྱེན་པ་རྣམས་ལས་གང་རུང་བྱེད་ནའོ། །ལོག་ལྟ་ནི། ལས་
རྒྱུ་འབྲས་དང་། ཆོ་སྒྲ་ཕྱི་མེད་ཅེས་སྒྲིབ་ནས་མི་དག་བ་ལ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོན་
པོ་ལ་འབྱུང་ཉེ་བ་ལྟ་ནི། གོང་གི་དགོན་མཆོག་དགོར་འཕྲོག་པ་ནས་མཚམས་མེད་བར་གྱི་
བཞི་པོའི་སྟེང་དུ། ལྟ་བུ་གོང་སོགས་འཛོམས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གོང་ནི་བྱིས་གཅིག་པ་ཡན་དང་།
ལྟོངས་ནི་མི་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་དང་། གོང་བྱིར་ནི་བཟོ་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་།
གོང་དུ་ལ་ནི་ཆོང་པ་མང་པོ་ཆོགས་པའི་གནས་དང་། ཡུལ་འཁོར་ནི་ཅམ་པ་ཀ་ལྟ་བུ་སོགས་
ཡུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་འཛོམས་པའོ། །གསུམ་པ་པལ་པ་ལ་འབྱུང་
ངས་པ་བརྒྱད་ནི། དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོ་མ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲོད་མ་བརྟགས་
བར་ཟབ་མོ་སྒྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་ན་དེ་དེ་ལ་སྒྲག་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཏང་སྟེ་
ཉན་ཐོས་སུ་སྒྲོན་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པ་ལ།
བྱོད་གྱིས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་དུ་མར་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་སོགས་མི་རུས་གྱི། དེ་བས་ཉན་
རང་གི་ལམ་འདི་ལ་ཞུགས་དང་ཆོགས་མེད་བར་འཁོར་བ་ལས་ངས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཐེག་
དམན་དུ་སེམས་བསྒྱེད་དུ་བཅུག་པའོ། །གསུམ་པ་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་སོ་
ཐར་ལ་སྒྲོབ་པ་འམ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པ་ལ། དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་མེད་བཞིན་དུ། བྱོད་
གྱིས་སོ་ཐར་ཚུལ་བྲིམས་དག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་བས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྒྱེད་པར་བྱེད་
ན། སོ་ཐར་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་མཐུས་འཛོམས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
སོ་ཐར་སྤངས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲོབ་བཅུག་པའོ། །བཞི་པ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པར་རི་
ཅམ་བསྐལ་གྱང་ཆགས་སོགས་ཉན་མོངས་པ་རྣམས་མི་སྒྲོག་པས། དེ་ལས་སྒྲོག་པར་གྱིས་
གིག་ཅེས་རང་ཡང་འཛིན་ཞིང་གཞན་ལ་འང་འཛིན་དུ་འཇུག་ནའོ། །ལྟ་བུ། དུག་དོག་གི་
བསམ་པས་གཞན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྟེན་བཀུར་ཅན་ལ་ཉེས་པའི་སྒྲོན་བརྗོད་ཅིང་།

རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དུག་པ་ནི། རྟེན་བཀུར་
གི་ཕྱིར་རང་གིས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྟོགས་སོ་ལྟ་བུ་མི་ཆོས་སྒྲིམ་མའི་
རྩོན་གྱིས་གཞན་གྱི་མགོ་བསྐྱོར་བ་ལོ། །བདུན་པ། ཀྱུ་ལ་པོ་ལྟ་བུ་མི་དབང་ཆེན་དང་དགོ་
སྟོང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་ཕྱ་མ་བཅུག་ནས། དགོ་སྟོང་དེ་ལ་ཆད་པས་གཅོད་དུ་
འཇུག་པ་དང་། དགོ་སྟོང་དེས་དགོན་མཆོག་གི་དགོར་བ་རྒྱས་ནས་རང་ལ་སྤྱུག་འབུལ་ཏེ་
སྒྲིག་ཏུ་བྱིན་པ་ན། དེ་རང་གིས་ལེན་པ་ལམ་གཞན་དབང་པོ་ཆེ་དེ་ལ་བྱིན་པ་ལོ། །བརྒྱད་
པ། སྟོང་བ་བསམ་གཏན་པ་ལ་གཞོད་པའི་བྲིམས་ངན་བཅས་ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་
བསྐྱོམ་པ་སོགས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་པ་སོགས་ལོངས་སྟོང་འབྲེག་
ནས། གྲོག་པ་ཁ་རྟོན་པ་ལ་སྒྱུན་སོགས་ཐབས་སྒྲུ་ཆོགས་གྱིས་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་ཉིང་དེ་
འཛིན་འདོར་དུ་བཅུག་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། བསྐྱབ་བདུས་ལས། དེ་དག་ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་
པོའི་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀྱུ་ལ་སྟོན་པ་ལ་བའི་ཅུ་ལྷུང་དུ་བཞག་པ་ནི། གཅོ་བོར་
གང་ཟག་དེ་ལ་འབྱུང་ཉི་བའི་སྟོན་པ་བཞག་གིས་གཞན་ལ་ཅུ་ལྷུང་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་མིན་
པས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་བར་བྱེད། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས་མིང་དུ་བཅོམ་བརྒྱད་
དུ་བྱེ་ཡང་རྩལ་སྤུ་བཅུ་བཞིར་འདུ་སྟེ། སྟོན་པོའི་ཅུ་ལྷུང་དང་པོ་བཞི་ཀྱུ་ལ་པོའི་ཅུ་ལྷུང་དང་
པོ་བཞི་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་བརྒྱད་པོའི་སྟོང་དུ། གསང་ཆེན་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་ལྟེ་
བའོ། །ཞེས་སྟོན་སེམས་འདོར་བ་དང་། དགོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
འཇུག་སེམས་སྤངས་ཏེ་དགོ་ལ་མི་སྟོར་བ་སྟེ་འདི་གཉིས་བསྐྱར་པས་ཉི་ཤུར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་སོགས་མེད་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྒྲུ་ཆོགས་ལས་བདུས་

ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་གསུངས་པའི་དོན་མད་བྱང་གི་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཙུ་
གོ་མིས་སྒྲིམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། ཉོན་མོངས་དྲག་ལས་བྱང་བ་ཡིས། སྒྲིམ་པ་ཞིག་པར་གང་
བྱུང་པ། དེ་ཡི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་ནི། ལམ་པ་འདྲ་བར་དགོངས་པ་ཡིན། རྟིང་དང་བཀྱར་
སྒྲིམ་ཆགས་པ་ཡིན། བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་མགོན་མེད་བྱུང་
པ་ལས། ལེར་སྐྱེས་ཆོས་ནོར་མི་སྒྲིམ་དང་། གཞན་གྱིས་བཤགས་གྲང་མི་ཉན་པར། །
ཁྲོས་པས་གཞན་ལ་འཆོག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བྱེད་ཅིང་། དམ་ཆོས་འདྲར་སྐྱང་
སྟོན་པའོ། ཞེས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྒྲིམ་པ་འཛིགས་པར་བྱེད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་པ་དང་འདྲ་བའི་རྩ་བའི་ལྷང་བ་
བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཆགས་པའི་དབང་གིས་རྟིང་བ་སྟེ་ཡོན་འབྱུལ་བ་དང་། བཀྱར་སྒྲི་
སྟེ་གདན་སྟོབས་པ་སོགས་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་ཅན་གཞན་ལ་སྟོད་པའོ། གཉིས་པ་ནི། ལེར་སྐྱེའི་དབང་གིས་ལྷག་བསྐྱེད་བ་
དང་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་དང་། སྟོད་ལྡན་ལ་ཆོས་མི་སྒྲིམ་པའོ། གསུམ་པ་
ནི། ཞེ་སྐྱང་གི་དབང་གིས་གཞན་ལ་རོལ་པོས་རང་ལ་བཟོད་གསོལ་གྱི་གད་སྐྱུངས་ཚུལ་མཐུན་
བྱས་གྲང་མི་སྒྲོག་པར་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལ་རོལ་པོ་ལ་ཁྲོ་བས་ཆོག་རྩལ་སྐྱས་པ་
ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་རྟེན་ཅིང་འཆོག་པས་འཆོ་བ་བྱེད་པའོ། བཞི་པ་ནི། གཉི་ལྷག་གི་
དབང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་གིང་སྐྱངས་པ་དང་། རང་རམ་གཞན་
དག་གིས་རང་གིས་སྟོ་བཟོར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་དམ་ཆོས་འདྲར་སྐྱང་སྟོན་པར་
བྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་གྱུན་སྟོང་གི་བསམ་པའི་སྒྲོན་ས་རྩ་ལྷང་བཞིར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ལ། གོང་
དུ་སྟོས་པ་ལྟར་སྟོར་བའི་སྒྲོན་ས་གཉིས་གཉིས་སུ་འགྱུར། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་
བར་རྩི་བོ་རྗེས་བཞེད་དོ། གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བརྟུས་ནས་གསུངས་པའི་ཉེས་བྱས་ལྟ་མོ་
བརྒྱད་ཅུ་དང་། སྒྲིམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཉེས་བྱས་ལྟ་བུ་ཞེ་དྲག་སོགས་སྟོལ་

གཉིས་ཀ་ནས་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་གི་ཉིས་བྱས་ཕྱ་བ་རྣམས་ཏེ་མདོར་ན་སྟོ་གསུམ་གྱི་
བྱ་བའི་ལས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་སྟོང་བ་ནི་ཉིས་སྟོང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་
བྲིམས་སོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྟུང་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་ཕ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་དུག་པོ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་གཞན་ལ་ཕན་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་
སྐྱབ་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཆོག་མཁན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་ཆོག་མཁན་ལྟ་སྐྱབ་ཅིང་།
དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། གཞན་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་གནས་ནས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་
དང་གཅིག་ལུ་དགའ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲུབ་རྣམས་ལ་བཀྱར་སྟེ་དང་རིམ་གྱི་
བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ལ་རིམ་གྱི་དང་བྱེད་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་སྐྱོན་ཞིང་ཡོན་
ཏན་བསྐྱུག་པ་དང་། གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རང་ཞིང་བརྟན་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་།
དགེ་བ་བྱང་ཚུབ་དུ་བསྟོ་ཞིང་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་བརྩོན་
འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བག་ཡོད་པར་གནས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་
གྱིས་བསྐྱང་བ་དང་། དབང་པོའི་སྟོ་བསྐྱང་ཞིང་ཟས་གྱི་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། བམ་གྱི་ཆ་སྟོང་
དང་། ཆ་སྟོང་ལ་མི་ཉལ་བར་བརྩོན་པ་དང་། སྐྱིས་བྱ་དམ་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། རང་གི་འབྲུལ་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་འཆགས་ཤིང་གཏོང་བ་སྟེ།
དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱང་བ་དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་
དགེ་བ་ཆོས་སྟུང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། བྱང་ས་ལས། བྱ་བ་དོན་དང་ལྡན་
པ་ལ་གྲོགས་སུ་འགོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཐབས་མི་ཤེས་པ་ལ་རིག་
པ་སྟོན་པ་དང་། བྱས་པ་གཞོ་ཞིང་ཆོར་ཏེ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། འཛིགས་པ་རྣམས་

དོ་མེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

ལས་བསྐྱེད་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱ་ངན་སེལ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་མེད་བ་རྣམས་
ལ་ཡོ་བྱད་སྟོབ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་འཁོར་ལེགས་པར་སྐྱེད་བ་དང་། སེམས་དང་མཐུན་
པར་འཇུག་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགའ་བར་བྱེད་བ་དང་། ལེགས་པར་
ཆར་གཅོད་བ་དང་། རྩལ་ལྷུ་ལ་གྱིས་སྒྲུག་བ་དང་འདུན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྣམ་གྲུངས་
བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། བྱད་པར་དུ་སྟོམ་གསུམ་རྣམ་དེས་ལས། སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱེད་དོས་པའི། ཐོག་མར་སྒྱིན་པས་གདུལ་བྱ་རབ་བསྐྱེས་
ནས། སྒྲོན་པར་སྒྲུ་བའི་གཏམ་གྱིས་ཡིད་རབ་བྱངས། ཐེག་པ་རིམ་དགུར་དཀྱི་བ་དོན་
སྟོད་དེ། དེ་དག་འདྲེན་ཕྱིར་རང་ཡང་དོན་དེ་སྟོད། ཅེས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་དོས་པའི་སྟེ།
དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་མ་འདུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གི་
སྒྱིན་པས་མགུ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མཁས་མཆོག་དཔའ་བོས་བསྐྱེད་སྐྱེད་པ་ལས། སྒྱིན་པའི་
གཡའ་མོས་ལེགས་བོས་དེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་དུ་འདུས་ནས་སྒྲོན་པར་སྒྲུ་
བའི་གཏམ་གྱིས་སྟོ་རིམ་གྱིས་བྱངས་དེ་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པས་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་གཉིར་
གྱི་མོས་འདུན་དང་སྟོབ་བ་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲོན་པར་སྒྲུ་བའི་ཆོག་གིས་
བསྐྱེད། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དྲིས་པ་རྣམས་ཁ་ཟས་འཇམ་རྒྱུ་བ་གྱིས་རིམ་པར་གསོ་
བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྟོད་དང་འཆོམ་པར་ཆོས་ལ་སྟོད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ལྷ་མ་ལས།
དོན་སྟོད་གྲོས་ཆེན་གདབ་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་དམ་པའི་
ཆོས་དང་དགོ་བ་ལ་སྟོར་བའི་ཕྱིར་རང་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
དོན་མཐུན་པ་ཡིས་བག་པའ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་མི་ཉམས་ཤིང་གཞན་དང་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལུགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་དོན་མེད་པའི་མཆོང་རྒྱུག་སོགས་དང་།
དག་གི་དོན་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་མང་པོ་དང་གཞན་སྒྱིན་འབྲུབ་སོགས་དང་། ཡིད་རྟོན་བཀུར་
གཉིད་རྒྱགས་ལ་དགའ་བ་སོགས་སྐྱེད་ཤིང་། ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དག་པ་སྟོད་ལམ་ཞི་ཞིང་།

དུལ་བ། དག་གི་ཆོག་འཇམ་ཞིང་རན་པར་སྒྲ་བ། ཡིད་དད་སོགས་གཡོ་སྒྲ་མེད་པའི་ལྷག་
 པའི་བསམ་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་རང་དབང་ཡོད་གྱིས་ཏེ། །
 ཏྲག་ཏུ་འཇུམ་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས། །ཁྱོད་གཉེས་པོ་འཇུམ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །འགྲོ་བའི་བཞེས་
 དང་གསོང་པོར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་དང་། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། གང་གིས་འབྱུལ་
 པ་ཅི་མཐོང་ཡང་། །དེ་དག་ཉེས་པར་མི་བསྒྲགས་སྟེ། །ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་
 སུ་དེ་འདྲར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལུང་སྒྲ་མ་ལས། སྒྲ་ན་ཡིད་ཐེབས་འབྲེལ་བ་
 དང་། །དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྤང་བ་དང་། །འཇམ་ཞིང་
 རན་པར་སྒྲ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ལྷག་བསམ་བསྒྲུལ་པའི་མདོ་ལས། བུམས་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པར་བརྟག་གོ། །རྟེན་པ་དང་
 བཀྱར་སྟེ་ནི་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་གཏི་མུག་བསྐྱེད་
 པར་རིགས་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་གཡོ་བསྐྱེད་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །རྟེན་
 པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་གནང་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་
 དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འཕྲོག་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་
 ས་རོལ་འབྲིད་པའི་སྤྲད་འཛོང་མ་དང་འདྲ་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཏེ། མདོར་ན་ཞི་བ་ལྷས། གཞན་དག་མ་དད་གྱུར་པའི་ཆ། །མཐོང་དང་བྲིས་ལ་
 སྟོང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བྱིས་ས་གསུམ་པོ་ཡང་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལྟར་ཐབས་
 ཤེས་བྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་སྟེལ་བའི་རྒྱལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་མི་ལྟན་པའི་སྟོན་ནི། དཔུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སྟེས་སུ་རྒྱལ་བྱིས་ས་
 ཀླང་པ་ཆག་གྱུར་ན། །སྟོན་པས་འོངས་སྟོང་ལྟན་ཡང་ངན་འགྲོར་ལུང་། །ཞེས་གསུངས།
 རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། གནས་སྐབས་སུ། སྟོང་པ་ལས། བྱིས་ས་གྱིས་
 དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་པོ་དང་། །མི་ཁོས་བརྒྱད་སྟོང་དེ་ཡིས་དལ་བརྟག་ཏུ་རྟེན། །

དོ་ཐེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀྱན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

ཅེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྒྲོན་ལས། ལྷ་མིའི་བྲ། རྒྱལ་བྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་
པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྷ་དང་མིའི་དཔལ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱོང་བ་མི་འགྱུར་བ་
གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི། བྱང་ས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་རྒྱལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཐུན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་རྒྱལ་བྲིམས་འདི་གསུམ་གྱིས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྐྱབ་ཅིང་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་
ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་སྤོམ་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་གཉིས་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །དགོ་བ་ཆོས་སུ་དྲུག་ཀྱི་རྒྱལ་བྲིམས་
ཀྱིས་རྫོགས་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྒྲོན་པའི་མཁུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་
པོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྲིམས་ཀྱིས་ཐོན་ལས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ལ་གང་
འདུལ་དུ་དེ་དང་འཆམ་པའི་དོན་གཉིས་ཐུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ནི། རོ་བོ་བྱང་ཆོས་བཞི་ལྟར་གྱི་མི་འབྲུགས་པའི་སེམས་པ་དགོ་
བ་ས་ཐོན་དང་བཅས་པའོ། །ངེས་ཆོག་ནི། རྒྱ་རྒྱའི་རྒྱ་ལས་བཟོད་པ་སྟེ། རྒྱལ་བསྐྱལ་སོགས་
ལ་བསྐྱན་རྒྱགས་པས་བཟོད་པའོ། །དབྱེ་ན། རྣམ་ངེས་ལས། ཁོང་ཁོ་བོ་ཐོབ་མོ་རྒྱལ་
བསྐྱལ་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྷར་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞོན་བྱེད་ལ་རི་མི་སྒྲུམ་པའི་
བཟོད་པ་ནི། རང་དང་རང་གི་ཐུགས་ལ་ཕ་རོལ་པོས་གཞོན་པ་རི་དང་རི་ལྷ་བྱེད་ཀྱང་།
རྒྱ་རང་གིས་སྒྲོན་པར་ལ་གཞོན་པ་བགྱིས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་ཁོ་རང་
སེམས་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་གཞོན་གྱིས་སྒྲོས་པ་བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད་པར་བདག་
ལ་འདི་ལྟ་བུའི་གཞོན་པ་བྱས་པས་ཐུ་མ་ངན་སོང་གི་རྒྱལ་བསྐྱལ་བྱོང་དགོས་པས་སྒྲིང་རེ་
རྫོང་སྒྲུམ་པ་དང་། བདག་ནི་ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པས་སྟོག་པ་མང་
པོ་འཇུག་ཅིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འཕེལ་པར་བྱེད་པས་དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་བཞིན་

དུ་གཞོན་བྱེད་གྱི་དག་འདི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྟམ་པ་དང་། བདག་གིས་འདི་དྲིན་ལན་དུ་དག་
བའི་ཅུ་བ་གང་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བསྒོ་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་ལས། གཞོན་བྱེད་ལ་སེམས་འབྲུགས་
པ་དང་། གཞོན་ལན་བྱེད་པ་དང་། ལམོན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། སྦྱོང་
འཇུག་ལས། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་པ་མེད། །བཟོན་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་
བཟོན་ལ་ནན་ཏན་དུ། །སྒྲ་ཆོགས་རྒྱལ་གྱིས་བསྒྲུམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བདག་གིས་
སྦོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞོན་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཆོ་བྱེད་
པ། །བདག་ལ་གཞོན་བྱེད་འདི་འབྱུང་རིགས། །ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སྦྱོང་པའི་གྲོགས་གྱུར་
པས། །བདག་གིས་དག་ལ་དགའ་བར་བྱ། །འདི་དང་བདག་གིས་བསྐྱབས་པས་ན། །དེ་
ཐུར་བཟོན་པའི་འབྲས་བུ་འདི། །ཐོག་མར་འདི་ལ་བདུལ་འོས་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོན་
པའི་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །ལེགས་པར་བདུགས་ན་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་གཞོན་པ་གསུམ་ཀའང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་སྤྲོ་ཞིག་བྱོ་བར་བྱ་སྟེ། སྤྲ་མ་ལས།
དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རྒྱལ་ལྟ་བུའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱོང་པའི་
ཆོས་རྒྱམས་ལ། །ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། །མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད། །ཐམས་
ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི། །བདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བགྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྲུལ་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོན་པ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་པའི་ཐུར་དུ་ལུས་གྱི་
ན་ཆ་དང་ཆ་གང་ལྟོགས་སྒྲོམ་སོགས་འབྲལ་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱལ་དང་དཀའ་བ་རི་ལྟ་བུ་སྦྱོང་
དགོས་པ་བྱུང་ཡང་། གནས་སྐབས་སྤྲོ་སྒྲིག་པ་འཛད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་
བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་བྱེད་དུ་འགོ་བས་བསྐྱུང་མཆོ་ལ་ངང་པ་འཇུག་པ་ལྟར་སྦྱོ་བས་དང་དུ་ལེན་
པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། གསད་བྱའི་མི་གཅིག་ལག་བཅད་དེ། །གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་
མ་ལེགས། །གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྤྲུལ་བསྐྱལ་གྱིས། །དཔུལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །བདག་
གིས་བྱང་རྒྱལ་སྤྲུལ་པ་ཡི། །སྤྲུལ་བསྐྱལ་འདི་ནི་ཆོད་ཡོད་དེ། །ཟུག་རྒྱ་ཁོང་བསྐྱུག་གཞོན་

བསལ་ཕྱིར། །ལུས་མ་གཏོང་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་ཏྲིག་གི་བཟོད་པ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་པའི་མཐའི་
བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲུབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱིང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། རང་
བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་དང་བདེ་གསེགས་སྤྱིང་པོ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་སོགས་
གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མི་སྤྲུག་པའི་བཟོད་པ་འོ། །བཟོད་པ་དེ་གསུམ་ཡང་ཐབས་
ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་དག་པ་དང་སྤྱིལ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་ནི། ཞི་བ་ལྟས། བསྐྱལ་བ་སྤྱིང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྒྲིབ་
དང་བདེ་གསེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་གུན་གྱང་། །ཁོང་ཁྱོ་གཅིག་
གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །བཟོད་པ་བསྒྲུམས་པའི་འབྲས་བུ། གནས་སྐབས་སྤྱ་
སྤྱ་མ་ལས། འཁོར་ཆེ་བཟོད་པས་མཛེས་སོགས་དང་། །ནད་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས། །
གིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཆོ་བ་དང་། །འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ། །ཅེས་དང་། མདོ་
ལས། །འཁོར་མི་མང་བ་ཡིན། དབྱེན་མི་མང་བ་ཡིན། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་ཡིན།
འགྲོད་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ཡིན། །ལུས་ཞིག་ནས་གྱང་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་
གྱི་འཛིག་ཏེན་དུ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ལྟ་གསུངས་སོ། །མཐར་ཐུག་
བྱང་རྒྱལ་མདོན་དུ་བྱེད་པའང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། །ཁྱོ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་མ་
མིན་ཞེས། །ཏྲག་ཏུ་བྱམས་པ་སྒྲུམ་པ་ན། །བྱང་རྒྱལ་དེ་ལས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི། རོ་བོ་བྱང་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་བའི་སེམས་པ་དག་བ་ས་
བོན་དང་བཅས་པའོ། །ངེས་ཆོག་ བློ་རི་སྤྱུ་ལས་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། སྤྱིང་སྤྱོད་ས་མ་ཁུམ་
པས་མཆོག་གི་གནས་ལ་སྤྱིར་བས་ན་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །

དབྱེན། རྣམ་དེས་ལས། གོ་ཆ་དག་སྤྱད་གཞན་པར་བརྩོན་འགྱུས་བརྩམ། །ཞེས་པ་
ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་བསམ་པ་གོ་ཆ་དེ་བརྩོན་འགྱུས་ནི། ཐོག་མར་ཆོས་ལ་འཇུག་
པའི་ཆོན་བདུད་ཀྱིས་མི་བརྩི་བའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་ལ་མ་འཁོད་ཀྱི་
བར་དུ་བདག་གིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནམ་ཡང་བརྩོན་
པ་འདོར་བར་མི་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སྤྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་པ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལས། སྤྱི་འོ་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ་སྟེ། འཁོར་
བའི་ཐ་མ་ཇི་ཙམ་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྱུས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། གོ་
ཆ་བགོད་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་རྣམས། བསྐྱེད་གོ་ཆ་
བགོ་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཆད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །གོ་ཆ་བགོས་པ་ཆད་མེད་དོ། །ཞེས་
དང་། སྤྱོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་བསྐྱལ་པ་འདི་སྤྱོད་ཅིག་གོ་ཆ་བགོ་ལ།
དེ་བསྐྱལ་པ་འདི་སྤྱོད་ཅིག་གོ་ཆ་མི་བགོ་ཞེས་བསྐྱལ་པ་བགྲང་བས་བྱང་རྒྱལ་མི་འཆོལ་གྱི།
བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་གོ་ཆ་གོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྱུས་ནི། ལམ་ལྔ་དང་
ས་བརྩུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་འགྱུར་ལ་སྦྱོད་གཤམ་དང་བཅས་
ཏི་དེ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་དག་ཆོགས་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་ལ་
འཇུག་ཅིང་། ཞུགས་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་པ་ལ་སྤྱིང་སྟོབས་དཔའི་མི་ཞུམ་པ་དང་། གནས་སྐབས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་དེ་ཙམ་ཐོབ་པས་མི་དོམ་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལོག་རྒྱལ་སོགས་རྒྱུན་
གྱིས་མི་སྤྲོག་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་སྦྱོར་དང་གུས་སྦྱོར་གྱིས་འབད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྟག་
སྦྱོར་ནི། དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་
དུ་བརྩོན་འགྱུས་བརྩམས་པ་ནི། ཅི་ནས་ལུས་སྦྱོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་སྦྱོབ་
མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཅོམ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྟག་པའི་བརྩོན་འགྱུས་ཞེས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

བྱེད་། །ཞེས་སོ། །གྲུས་སྒྱུར་ནི་དགའ་བཞིན་སྒྲོ་བཞིན་ཐུར་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། དེ་
ལྟར་ལས་ཆར་ཕྱིན་བྱེད་ཕྱིར། །ཉི་མ་བྱེད་དུས་གདུང་བ་ཡི། །སྤང་ཆེན་མཆོར་འབྱུང་
འཇུག་པ་ལྟར། །ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་
ནི། །ཉིན་དང་མཆོན་མོ་སོགས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསམ་པ་དང་སྒྱུར་བ་གང་ཡང་
རུང་བས་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་
བརྩོན་པར་བྱ་བ་སྟེ། དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱད་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་
མི་བསམ། །སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་རྒྱར་བསྟོེད། །ཞེས་
སོ། །དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་ལེ་ལོ་ལ་གསུམ། སྒྲོམ་ལས་གྱི་ལེ་ལོ། སྒྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ། སྤང་པའམ་བྱ་བ་ངན་
ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའོ། །དང་པོ་ནི། ཉལ་བ་དང་། བསྟེལ་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་སོགས་སོས་
དལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས།
དགོ་སྒྲོང་དག་ཤེས་པ་ནི་འགྲིལ། སྒྲིག་ནི་ཆད། སྒྲོན་པའི་བསྟན་པའང་ངེས་པར་རུབ་པར་
འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་དང་བརྟུལ་བ་བརྟན་པོས་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད། ཅེས་དང་།
སྒྱིད་འཇུག་ལས། ཐུར་བ་ཉིད་དུ་ཆོགས་བསགས་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་
ལྟ་བུ་ངན་པས་འབད་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་ག་ལ་ཐོབ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཁུམ་ནས་འཇུག་མི་རུས་པ་
སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ནི་སྒྲར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ནི། དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྒྲོང་ཆོང་སོ་ནམ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་
ཆགས་གིང་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་དག་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་དངོས་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ།
ཨ་རི་ཤས། འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀུན་ལ་ཡར་བལྟས་པས། །བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་སྐྱུག་
བསྐྱལ་རྒྱ། །ཅི་ལ་བསམས་ཀྱང་སྒྲིང་པོ་མི་གདའ་བས། །རང་གི་སེམས་ལ་ལྟ་བ་གོམས་

པར་གྱིས། །ཞེས་གདམས་པར་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་
སྤེལ་བའི་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མ་རྣམས་དང་མཐུན་ནོ། །གང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་མེད་ཅིང་ལེ་ལོའི་དབང་
དུ་གྱུར་བའི་སྦྱོན་ནམ་ཉེས་པ་ནི། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་
ནི་སྦྱོན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་དོན་བྱ་བ་མེད་དོ། །
ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་དོ། །ཞེས་སོ། །ལེགས་པར་བརྩོན་
པའི་འབྲས་བུའང་གནས་སྐབས་སུ་སྤིང་བའི་བདེ་བ་མཚོག་རྣམས་ཐོབ་སྟེ། མདོ་རྒྱན་
ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྤིང་སྦྱོང་བདེ་བ་འཐོབ། །ཅིས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
བུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའང་། མདོ་སྤྲ་མ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྲ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གང་ན་བརྩོན་འགྲུས་
ཡོད་པ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། གང་པོས་ཁུས་པ་ལས། ཏྲག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་
གང་ཚུམ་པ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡོང་མི་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་ནི། རོ་བོ་བྱུང་ཆོས་བཞི་ལྟན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ཕྱེ་གཅིག་པའི་
སེམས་པ་དག་བས་བོན་དང་བཅས་བའོ། །དེས་ཚིག་ནི། ལྷ་ན་ཞེས་པའི་སྤྱུ་ལས་བསམ་
གཏན་ཏེ། སེམས་པའི་རྒྱན་གཞན་དུ་མ་ཡོངས་པར་འཛིན་པས་ན་བསམ་གཏན་ནོ། །

དབྱེ་ན། ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། བྱིས་པ་ཉེར་སྦྱོང་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། །
དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་དགའི་བསམ་གཏན་ཏེ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱིས་པ་ཉེར་སྦྱོང་གྱི་བསམ་གཏན་ནི། ཐར་
ལམ་ལ་མ་ཁྱགས་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དབྱེ་ན། འདོད་ཁམས་ཀྱི་
རྣམ་རྟོག་སྤང་བ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྤང་བ་ལ་
གཟུགས་མེད་པའི་སྦྱོམས་འཇུག་བཞིའོ། །དེ་ལས་བསམ་གཏན་བཞིའི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་
པ་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་རྟོན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཞིག་ནས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོམས་འཇུག་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་བེད་ན།

བཞི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གོལ་ས་སྟེ། མདོར་ན། ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པས་མ་བྱིན་པའི་
ཞི་གནས་རྒྱུད་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་གནས་ཅི་ཙམ་བརྟན་ཡང་བསམ་གཏན་བཞིད་དང་། དབྱུང་
པའི་འཛིན་སྐྱེད་ས་ཅི་ཙམ་རྫོ་ཡང་ཡལ་ཆེར་གཟུགས་མེད་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ལས་མ་འདས་
ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་ལེའུ་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་རབ་བརྟན་ལ། ་དེ་ལ་མདོན་
པར་ཞེན་བྱེད་ན། ་བྱིས་པ་ཉར་སྦྱོད་ཅས་བྱ་སྟེ། ་ལྷ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ་ཞེས་
སོ། །

གཉིས་པ་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། ལམ་ཁྱགས་ཚོགས་སྦྱར་གྱི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ལྷ་རྒྱུ་ཞི་གནས་རྒྱུད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དོན་རབ་ཏུ་འབྱེད་
པ་སྟེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་བྱུང་འཇུག་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་སྐད་བཤད་
པའི་ཚོགས་སྦྱར་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་འཕགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐོབ་སྟེ་མདོན་གཤམ་བྱ་
མོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་སྒྲུབ་ནས་པ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་
གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛིན་པར་གཤམ་བྱས་
ནས། ་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། ་འཛིན་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མདོན་དགས་
འགྱུར། ་ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་དགའི་བསམ་གཏན་ནི། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་ཡན་
ཆད་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟག་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། སེམས་ལས་གཞན་ཏུ་མེད་
པར་སྒྲོས་རིག་ནས། ་དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། ་སྒྲོ་དང་ལྷན་པས་གཉིས་
པོ་མེད་རིག་ནས། ་དེ་མི་ལྷན་པས་ཚོས་གྱིད་བྱིངས་ལ་གནས། ་ཞེས་སོ། ་ཅི་ལྷ་རབ་བསམ་
གཏན་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ། ཐོག་མར་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་བསམ་
པ་ནི། ་འདི་ལྷ་རྒྱུས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཆི། ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲལ། ་བསགས་

པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཛད། འབྲུག་པ་མཐའ་དག་ནི་རྒྱད་པའི་མཐའ་ཅན་ཏེ། གཡོ་ཁིང་སྤྱིང་
པོ་མེད་པ་ཆེ་འདིའི་སྤྱང་བ་མི་ལམ་གྱི་བཀོད་པ་བཞིན་མི་རྟག་ཅིང་འབྲུག་པའི་རང་བཞིན་
ལ་ཆགས་པའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་སྤང་ཆབས་རེ་ཆེ། བདག་ཀྱང་སྤྱར་དུ་འཆི། དེས་པར་འཆི།
སང་ནང་པར་རམ་དོ་རྒྱབ་ཙམ་ཡང་མི་འཆི་བའི་གདེང་མེད་ཅིང་རང་དབང་མེད་ན། འབྲུལ་
སྤང་ཆེ་འདིའི་བྱ་བས་ཅི་བྱ། འཆི་བའི་དུས་སུ་ཕན་པར་དེས་པ་ནི་ཟབ་མོ་སྒྲ་མའི་གདམས་
ངག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་བསམ་གཏན་བསྒྲུལ་པ་ལ་
བརྩོན་པར་བྱ་སྟམ་པ་སྟེ། མདོ་ལས། སང་ཙམ་འཆི་ལམ་སྤྱད་ཤེས་གྱི། །དེ་རིང་ཉིད་དུ་
བསྐྱུན་ཏེ་སྤྱབ། །འཆི་བདག་སྟེ་ཆེན་དེ་དང་ནི། །ཁྱོད་ཉིད་བཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །
དེ་ནས་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཉེས་པ་
མང་བ་སྟེ། བསགས་བསྐྱང་སྟེལ་གསུམ་གྱིས་བྲེལ་ཁིང་། མི་དགོ་བ་འཕེལ་བ། ཀྱན་དང་
ཚུད་པ་དང་བཅས་པ། ཡོད་ཅིང་ཆོག་མི་ཤེས། ཁེངས་ཁིང་སེར་སྒྲ་འཕེལ་བ། ཟད་གྱིས་
དོགས། བརྒྱགས་གྱིས་དོགས། འབྲོག་གིས་དོགས། རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་ཐུན་མོང་བ། བསགས་ཀྱང་འཆི་བའི་དུས་སུ་ཐམས་ཅད་འཛོག་ཅིང་འབྲུལ་བའི་རང་
བཞིན་ཅན། ཇི་ཙམ་དུ་འབྲུག་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་བས་མང་བ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་
བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་དང་འགལ་
བ། འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་རྒྱན་ཏུ་སྤྱད་པ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། བསགས་དང་བསྐྱང་
དང་བརྒྱགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས། །ཁོར་ནི་སྤང་གྲོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
སོ། །དེས་ན་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁོར་རྣམས་རྒྱན་
གྱི་ནང་ནས་ཆོག་ཤེས་པ། །རབ་མཆོག་ལགས་པར་ལྷ་མའི་སྟོན་པས་གསུངས། །རྒྱན་
ཏུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཁྱེན་ན། །ཁོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྲུག་པ་ལགས།
ཞེས་སོ། །དེ་ནས་བྱིས་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་བྲིམ་པ་དང་རབ་

དོ་ཨེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགྲོ་བའི་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་གུན་མཁུན་ཞལ་ཡུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

ཏུ་ཐུང་བ་ལ་སོགས་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་ཚོགས་འཁོར་དང་། མཛེས་བཤེས་དང་། གཉེན་འདུན་
དང་། གྲོགས་དང་། དག་དང་། བར་མའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྲོགས་པར་མི་བཟོད་
དེ། རང་བཞིན་ངན་པར་དང་། བྱས་པ་མི་གཟོ་བ། ལན་པའི་ལན་དུ་གཞོད་པ་སྒྲིན་པ།
འདོད་པ་ཆེ་བ། ཚོགས་མི་ཤེས་པ། ཁོང་ཁྱོད་པ། ཚོགས་རྒྱུ་པ། རང་གི་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་
སྒྲུབ་པ། གཞན་ལ་ངང་གིས་གཞོད་པ། བྱི་ཐག་ཐུང་བ། རང་གི་འབྱོར་པ་ཉམས་ན་འདོར་
ཞིང་སྒྲོད་པ། དོ་ཆ་བ་དང་ཚོས་དང་དམ་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལ་ཡོགས་དང་རྣམ་སྒྲིན་
གང་ལ་འང་མི་འཛེམ་པ། དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ། མགུ་བར་གིན་ཏུ་དཀའ་བ། འཐབ་པ་
དང་། འཚོ་བ་དང་། ཐུག་དོག་ལ་སོགས་པ་ཚོས་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྒྲུ་ཞིང་།
ཆོ་འདའ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། འགྲོགས་པ་ཅམ་གྱིས་དགོ་བ་འགྲིབ་ཅིང་མི་དགོ་བ་འཕེལ་
བའི་བྱིས་པ་རྣམས་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རིང་དུ་སྒྲོང་བའི་བྱིས། བདག་ཀྱང་
ཐར་པ་དམ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་གཅོད་པས་སྤྱད་ཡང་འགྲོགས་པར་མི་བྱ། གཅིག་ཕུར་
ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་སྒྲུམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། བྱིས་དང་སྐལ་བ་
མཉམ་སྒྲོད་ན། །ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། །སྐལ་མི་མཉམ་པར་འབྲིང་བྱེད་
ན། །བྱིས་ལ་བརྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛེས་འགྱུར་ལ། །ཡུང་ཅམ་
ཞིག་གིས་དགུར་ཡང་འགྱུར། །དགའ་བའི་གནས་ལ་ཁྱོ་བྱེད་པའི། །སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་མགུ་
བར་དཀའ། །ལན་པར་སྒྲུས་ན་ཁྱོ་བར་བྱེད། །བདག་ཀྱང་ལན་ལས་སྒྲོག་པར་བྱེད། །དེ་
དག་ངག་ནི་མ་ཉན་ན། །ཁྱོས་པས་ངན་འགྲོར་འདོང་བར་འགྱུར། །མཐོ་ལ་ཐུག་དོག་མཉམ་
ལ་འགྲན། །དམའ་ལ་ང་རྒྱལ་བསྒྲོད་ན་དེགས། །མི་སྒྲན་བརྗོད་ན་ཁོང་ཁྱོ་སྟེ། །ནམ་ཞིག་
བྱིས་ལས་ལན་པ་ཐོབ། །ཅེས་དང་། དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་
དོན་མི་འགྱུར་བས། །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་འབྱོལ་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། འདྲུ་འཛིན་ཉེས་དམིགས་
ལ་བསམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་སྒྲིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱང་བ། སྒྲོས་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཟེན་

པ་དང་ཆོག་པའི་དུས་མེད་པར། ཏྲག་ཏུ་བྲེལ་ཁིང་གཡེང་ལ་དོན་ཅུང་བ། ཇི་ཙམ་བཙོན་
 གྲང་སྒྲིང་པོ་མེད་པ། དགྲ་བརྟལ་ཡང་མཐའ་མེད་པ། གཉེན་བསྐྱེད་སྤྱང་གྲང་མཐའ་མེད་པ།
 ཆོང་སོན་མ་བཟོ་རིག་ཤེས་གང་ཅི་བྱས་གྲང་ལྟོ་གོས་ཀྱི་ཕྱོལ་སྐྱབ་ལས། བྱས་པ་དོན་དུ་
 འགྲུལ་བ་ཆོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ། ཉིན་མཆན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་རྣམ་
 གཡེང་གི་འདུ་འཛིན་དུས་འདའ་བ་འདིས་ཅི་བྱེད། དེ་བས་ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་ནས་བསམ་
 གཏན་བསྒྲོམ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། བ་ཡུལ་མ་སྤངས་ན་ང་རྒྱལ་
 གྱི་བདུད་མི་ཆོམ། བྱིས་གྱི་བྱ་བ་མ་བཏང་ན་ཆོས་བྱ་བའི་སྐབས་མི་རྟེན། དད་པ་སྒྲེས་
 པའི་ཆེན་ཆོས་ལ་མ་བྱིན་ན་ལས་ལ་ཟིན་པ་མི་འོང་། རང་ལ་དད་པ་མེད་པར་མི་གཞན་
 ལ་བསྐྱེད་མ་འདོགས་རང་གི་ཡོ་བྱད་རྒྱུང་ལ་མ་བསྐྱེད་ན་མི་ཆོས་ལ་ཁོ་ཐག་མི་ཆོང་། གཉེན་
 འབྲེལ་དང་རྒྱུང་མ་བསྐྱེད་སྤྱང་ན་ཆགས་སྤང་རྒྱུན་མི་ཆོང་། དུས་ད་རེས་ཆོས་མ་བྱས་ན་བྱིས་
 གང་དུ་སྒྲིལ་ཆེད། རང་ལ་རྒྱུན་མི་བྱེད་ན་ཞེ་འདོད་ཆོང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གྱིས། གཉེན་
 འདུན་བུད་མེད་ཐམས་ཅད་དོར་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་ད་ལྟ་དོར་ན་དོན་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་
 ཡིན། རང་ལ་མི་སྒྲོངས་ངས་པའི་སྤྱིད་མ་སྒྲོང་བར་དགོས་ངས་པའི་དགོ་བ་སྒྲོངས། དགོས་
 སམ་མི་དགོས་མི་ངས་པའི་སང་མོད་ཀྱི་བཙས་མ་བྱེད་པར་དགོས་ངས་པའི་དགོ་སྒྲུར་གྱིས་
 ཤིག་ཅས་དང་། ཡོང་གཏམ་གྱ་རེ་བཞད་གང་གསུམ། །སྒྲོམ་པའི་བར་ཆད་ཡིན་པས་
 སྒྲོངས། །གཉེན་དང་གོགས་པོ་སྒྲོབ་མ་གསུམ། །ཆོས་བརྒྱད་རྟོད་ལུང་ཡིན་པས་སྒྲོངས། །
 རྣམ་དང་འདུ་འཛིན་མོར་རྣམ་གསུམ། །ཆོས་ཀྱི་གཡེང་བ་ཡིན་པས་སྒྲོངས། །གཉིད་དང་སྒྲོམ་
 ལས་ལེ་ལོ་གསུམ། །ཆོས་བྱེད་དགྲ་ཆེན་ཡིན་པས་སྒྲོངས། །ཞེས་སོ། །དབེན་པའི་ཡོན་
 ཏན་ལ་བསམ་པ་ནི། སྒྲོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྲང་ཁི་
 བའི་ནགས་སུ་བསྐྱབས་པས་བདུད་ཅི་བརྟེས་པའི་བྱིར། བདག་གྲང་དབེན་པ་བསྟེན་པར་
 བྱ་སྟེ། དབེན་པའི་གནས་དེ་ན་འདུ་འཛིན་དང་རྣམ་གཡེང་མེད། བྱ་བ་དང་བྲེལ་དོ་མེད། ཆོང་

དང་སོན་མ་མེད། བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་པ་མེད། བྱ་དང་རི་དྲགས་དང་འགྲོགས་ན་བདེ་
 བས་གང་ཞིང་། རྩ་དང་ལོ་མ་སོགས་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་ཟས་དང་མཐུན། ཐུག་དང་བྲག་རིའི་
 དུང་སོགས་གནས་མལ་ཆོས་དང་མཐུན། ལུ་ཡང་བཤེས་འདྲིས་མེད་པས་ཆགས་སྤང་སོགས་
 ཉེན་མོངས་ངང་གིས་ཞི། སྒྲིབ་ཤས་དང་ངེས་འབྱུང་བསྐྱལ་བའི་རྒྱུན་མང་བས་དགོ་སྒྲིབ་ངང་
 གིས་འཕེལ། རིག་པ་དང་གིས་དྲངས་པས་ཤེས་རབ་གསལ་ལ་དྲངས། དེ་སོགས་དབེན་
 བའི་ཡོན་ཏན་མང་བས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་དབེན་པར་གནས་དགོས་སྟུང་དུ་བསམ་པར་བྱ་
 སྟེ། གང་པོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། རི་དང་ནགས་ཆལ་གནས་མོས་པས། ཡོན་ཏན་
 འབྱུང་གནས་འཕེལ་བར་བྱེད། དབེན་པར་གནས་ལ་རྟེན་བྱེད་པས། འདོད་ལཱི་ཆགས་
 པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོངས། དེས་ན་འདྲུ་འཛི་མེད་པས་ན། དགོ་ཆོས་ཅན་ཉིན་ཉམས་མི་འགྱུར། །
 བན་རྩལ་འགྱུ་ལ་ཞིང་གཏམ་འདྲི་དང་། ཆོག་གིས་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་པས། སྒྲོང་དབེན་ཉེར་
 ཞིང་བེན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྩུ་བསྒྲགས། དེ་བྱིར་བྱང་རྩུ་བ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་། རྟག་པར་དགོན་པ་བསྟེན་བྱ་ཞིང་། བྱོང་བྱིར་ལ་ནི་ཆགས་མི་བྱ། ཞེས་དང་སོ་
 སོ་ཐར་པ་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་རྩ། ལང་ཆོ་ཡོལ་བ་རྣམས་ནི་གནས་
 པ་བདེ། ཞེས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་དབེན་པའི་གནས་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་བྱ་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས། ནགས་ན་རི་དྲགས་བྱ་དག་དང་། ཤིང་རྣམས་མི་སྟན་
 བརྗོད་མི་བྱེད། འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་། རྣམ་ཞིག་ལྟན་ཅིག་བདག་གནས་
 འགྱུར་། རྩུག་གམ་ལྟ་ཁང་སྒྲོང་བའམ། སྒྲིབ་ཤིང་དུང་དུ་གནས་བཅས་ཏེ། རྣམ་ཞིག་
 རྒྱུ་རྩུ་མི་བལྟ་ཞིང་། ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱ། སྒྲིབ་ཤས་བདག་གིར་བཟུང་
 མེད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་རྣམས་སུ། རང་དབང་སྒྲོད་ཅིང་ཆགས་མེད་པར། །
 རྣམ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་དབེན་པ་བསྟེན་པས་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་གྱི་མཆོག་རྩུ་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་བ་སྒྲིབ་མེད་མདོ་ལས། ཟས་

དང་སྒྲོམ་དང་དེ་བཞིན་གོས་རྣམས་དང་། །མི་ཉོག་སྒྲོམ་དང་བྲེང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཁྱེ་
མཆོག་ཀླུ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་བྱང་ཚུབ་རབ་རྩ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །
འདུས་བྱས་ངན་པས་ཡིད་འབྱུང་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དུ་དགོན་པར་གནས་ཏེ་གོམ་བདུན་
བོར། །འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་སོ། །བྱད་པར་དུ་ཉིང་
དེ་འཛིན་སྐྱར་དུ་བློབ་པར་འགྱུར་བའང་། དེ་ཉིད་ལས། གྲོང་དང་གྲོང་བྱིར་དག་ལ་དག་འ་
སྒྲོངས་ལ། །རྟག་རྩ་དབེན་ཞིང་ནགས་ཁྲོད་བསྟེན་པར་གྱིས། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་རྟག་རྩ་གཉིས་
མེད་བྱོས། །འིང་པོར་མི་བློགས་ཏིང་འཛིན་མཆོག་བློབ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་
འདུ་འཛིན་ལས་རྒྱང་བསྐྱང་སྟེ་དབེན་པ་བསྟེན་ནས། །སེམས་འདུ་འཛིན་ལས་དབེན་པར་བྱ་
བའི་བྱིར། །བདག་དགོན་པར་འོངས་པ་འདི་ཅིའི་བྱིར་འོངས་སྐྱམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །
དེ་ལ་བདག་དགོན་པར་འོངས་པ་འདི་གྲོང་དང་གྲོང་བྱིར་ལ་སོགས་པ་གཡེང་བའི་བློགས་
ནས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས་བྱོས་ཏེ་དགོན་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཅིའི་འཛིགས་
ན། །བྱིམ་བདག་དྲག་བྱལ་ཅན་གྱིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། །འདུ་འཛིན་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་
གོ། །རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། །སྟིག་པའི་བློགས་པོས་འཛིགས་ཤིང་
སྒྲག་གོ། །མི་དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་
སྐྱང་གཉི་ལྟག་གསུམ་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། །ལུང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་
བདག་དང་ལྟའི་བྱའི་བདུད་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། །དམུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་
འགྲོ་གསུམ་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། །བདག་དེ་ལྟ་བུས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས་དགོན་
པར་འོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས་འོངས་ན་ད་ལྟ་བདག་
དགོན་པ་ན་གནས་པའི་ཆོ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཅི་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྐྱམ་དུ་བརྟག་པར་
བྱས་ཏེ། །མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟེན་གྱི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བའི་ཆོ། །གྱེམ་བདག་ནི་ནགས་
ན་གནས་པའི་གཅན་གཟན་དང་རྩོན་པ་དང་ཆོམ་རྒྱན་དང་འདབ་ཆགས་དང་རི་དྲགས་

དང་སྒྲ་སྒྲེ་སོགས་དང་བྱད་མེད་ན། དེས་བདག་དགོན་པར་འོངས་པའི་འདོད་པའི་དོན་ཅི་
ཞིག་འགྲུབ་སྟེ་དོན་མེད་དོ་སྒྲུལ་ནས་རང་ལ་རྩན་བགྲངས་གིང་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ལ་འཕྲུལ་
དང་འཕྲུལ་དུ་སྒྲོག་ཅིང་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་སྒྲུབ་ནས།
དངོས་གཞི་ཉིང་དེ་འཛིན་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། དེར་
ནི་སྒྲན་ལ་སྒྲིལ་གྱུང་རབ་བཅས་ནས། །ཅེ་གཅིག་སེམས་ལ་མི་གཡོ་མཉམ་པར་བཞག།
བྱིས་པ་ཉེར་སྒྲོད་དོན་རབ་འབྱེད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་དགའི་བསམ་གཏན་དམ་
པ་སྒྲུབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གནས་དབེན་པར་རྣམ་སྒྲུང་གི་ཚོས་བདུན་གང་ལྟན་པས་
སྒྲུབས་སུ་འགོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དེ། གང་དུ་འང་མི་རྟོག་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ངང་
ལ་མ་ཡེངས་པར་ལྟན་ནི་བཞག་པ། སྒྲུང་ཡུལ་འགགས་ལ་འཛིན་རྟོག་ནི་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
སྟེ་སྟེ། དེ་ཡང་དམིགས་པའི་རྟོན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སེམས་བྱིང་རྟོད་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུངས་ཏེ་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བའི་ནི་གནས་ཐོབ་པ་ནི་བྱིས་
པ་ཉེར་སྒྲོད། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ལབ་ནས་
ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ན། དེའི་ངང་དུ་མཉམ་
པར་འཛིན་པའི་ནི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་སྒྲུབ་པ་ནི་དོན་རབ་འབྱེད་པ། དེ་ཡུན་རིང་
དུ་གོམས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་སྟེ་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་ཐོབ་
ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་དགའི་བསམ་གཏན་དུ་གནས་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ས་དང་
པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་གནས། རྩེས་ཐོབ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་མཉམ་རྩེས་ཐ་དད་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ་མཉམ་རྩེས་ཐ་དད་རང་མཚན་པ་མེད་ལ། བཏགས་པ་བ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ལས་ནས་ཡང་གཡོ་བ་མི་སྤིད་དོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་
པར་བཞག་རྩེས་བསྟོ་བ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་སྒྲོས་པའི་སྒྲུང་བ་རུབ་

སྟེ། བད་དུ་བསམ་གཏན་ལས་སྒྲིམ་པའི་དགའ་བདེ་ཐོབ་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་
གྱི་བསམ་གཏན་དང་། ཕྱིན་དུག་སོགས་དག་ཆོགས་སྐྱབ་དུས་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་ཆའམ་
ཟད་པར་དང་ཟིལ་གཞོན་སོགས་དང་རྣམ་ཐར་གཟུངས་སྒྲོབས་རྒྱ་མཚོ་སྐྱབ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་
སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཅུ་གཅིག་པའམ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལས་རྩ་འབྱུལ་འདོད་དགུར་སྐྱར་བའི་བཀོད་པས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་བསམ་གཏན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུམ་དུ་བྱེད་བའང་
ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་དག་པ་དང་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲར་ལྟར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་
མི་ལྟན་ཞིང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་སྒྲོན་ནམ་ཉེས་པ་ནི། སྒྲོད་འཇུག་ལས། བརྒྱས་
བརྗོད་དང་ནི་དགའ་ཐུབ་ཀྱང་། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྒྲོད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་
པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཚོག་ །
སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །བདེ་འཕྲོག་སྒྲུག་བསྐྱེད་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། །དེ་དག་
དོན་མེད་གྱི་ནར་འབྱུངས། །ཞེས་དང་། །འོད་སྒྲུང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་མི་
ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུ་འབྱེར་ལ། །དེ་ནི་སྒྲོམ་ཞིང་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་འགྲུལ། །དེ་བཞིན་ཆོས་
མང་སྒྲིད་པས་བག་མེད་པ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་གནས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །
རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། །གནས་སྐབས་སུ་འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལ་ཞེན་པ་འདོར་ཞིང་མདོན་ཤེས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་བོ་འགྲུབ་
སྟེ། སྒྲོད་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོད་པ་འདོར། །རིག་དང་
མདོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མདོན་པར་འགྲུབ། །ཞེས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་
བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའང་། བྱང་ས་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་
དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་མདོན་
པར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སོ། །རྒྱུ་ལོ། །རྒྱ་བར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དུག་པ་ཤེས་རབ་ནི། རོ་བོ་བྱང་ཆོས་བཞི་ལྟ་བུ་གི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
སེམས་པ་དག་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པའོ། །དེས་ཆོག་ནི། དཔྱད་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཤེས་
རབ་སྟེ། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པའམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ན་ཤེས་རབ་
པོ། །དབྱེན། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཤེས་རབ་རྒྱས་བྱེད་པ་ནི་ཐོས་པ་སྟེ། །བསམ་པ་དང་ནི་གཉིས་
པོ་ཡོད་ཀྱང་ན། །དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡང་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་བསམ་
སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། གང་ལ་ཐོས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ནང་རིག་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེས་གདུལ་བྱ་རྩིས་སུ་
འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས། གཞན་དག་ཆར་གཙོད་པ་ལ་སྒྲུ་དང་ཆོད་
མ། རྩིས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བཟོ་དང་གསོ་བ་བཅས་དེ་བཞི་ལའང་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། མགོན་པོ་བུམ་ས་
པས། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཆར་གཙོད་རྩིས་བཟུང་དང་། །
བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙུན་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་
གསུང་རབ་གི་དགོངས་དོན་དབྱིས་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱིན་པ་གི་གྲུབ་མཐའི་བྱུང་པར་
དང་། རང་སྟེ་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་བཞེད་སྒོལ། གསུང་རབ་དྲང་དེས་ལྡེམ་དགོངས་གི་དབྱེ་
བསལ། ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་གི་རྣམ་འབྱེད་སྟགས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ལེབས་དགོས་
པས། སྒྲ་མ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ་བསྟེན་ནས། མདོ་སྒྲགས་གི་གཞུང་ཆེན་པོ་
རྣམས་སྦྱི་དང་། བྱུང་པར་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། རོང་བོམ་པ་
ཆོས་གི་བཟང་པོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲིན་སྒྲིང་སྒྲུ་མཆོད། རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་
སྒྲིང་པ། ཆོས་རྩེ་ཀམ་ཐོག་པ་ཡང་སྒྲས་སྟགས་དང་། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཡོངས་འཛིན། ཅོད་དུས་

གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམ་གསུམ་སོགས་གྱི་གཞུང་བཟང་དྲི་མ་མེད་པ། རོན་བཟང་པོ།
 ཚིག་འབྲུ་བཟང་པོ། ལུང་དང་འབྲེལ་ཞིང་རིགས་པས་གྲུབ་པ། ཀྱུ་ལ་བ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་
 པའི་མན་ངག་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་དབབ་པས། ཕྱི་གྲུབ་མཐའི་
 སྐང་ཚུགས་པ། བང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་འདྲིལ་བ། གསང་བ་ཕྱིན་རྒྱབས་གྱི་རོ་བཅུད་
 མ་ཡལ་བ། དུས་གསུམ་ན་འབྱོན་པར་དཀའ་བའི་གཞུང་བཟང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་
 ཏེ། མདོ་ལས། མིག་ལྡན་སྤང་བ་ཡོད་གྱུར་ན། །གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་རི་ལྟ་བར། །
 དེ་བཞིན་དགོ་དང་མི་དགའི་ཆོས། །ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་
 སྒྲིག་ལས་ལྟོག་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་དོན་མེད་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་བྱ་ངན་འདས་
 པ་ཐོབ། །ཞེས་སོགས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྟགས་པ་ཡིན་ལ། མདོར་
 བ་དངོས་སུ་ཉན་པ་ལྟ་ཅི། ཐ་ན་རྒྱུ་མ་གཞིའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་འབྲས་
 བུ་སྟེར་བར་གསུངས་ཏེ། གཞིའི་མདོ་ལས། དམ་ཆོས་བཤད་པའི་དུས་བསྟན་ཕྱིར། །
 རྒྱུ་མ་གཞི་བརྒྱུད་ན་པའི་སྒྲ། །ཐོས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འགྱུར་ནི། །ཉན་ཕྱིར་ལྟགས་པ་
 སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི། དེ་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་ཐོས་པ་ཙམ་དུ་མི་
 བཞག་པར། དེའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞལ་བྱ་རང་རེ་སོ་སྟེའི་སྒྲོ་རོར་
 སྤང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས། མདོན་གྱུར་དང་། རྟོག་གྱུར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་གསུམ་ལ།
 གཞལ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མའང་། མདོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔགས་དང་། ལུང་གི་ཆོད་མ་གསུམ་
 ལས། གཙོ་བོར་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལུང་ཆོད་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། རྒྱན་སྟག་པོ་བཀོད་
 པ་ལས། ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་མི་ལྡན་པར། །ཆོས་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། །མཚན་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དཀར་ཀློང་།

ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིས། །བདག་ཀྱང་ཆུད་ཆོས་གཞན་ཆུད་གསོན། །ཞེས་གསུངས།
ལུང་དེ་ལའང་གནས་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དྲང་ངེས་ལྡེམ་དགོངས་སྒྲིའི་བཞིན་
ཡིན་མིན་སྐགས་སྒྲིའི་ཆོག་ཡོད་པས། དཔེར་ན་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་པ་ཆུ་ཡིན་ཀྱང་། ཆུ་
ཉིད་དག་པར་བྱེད་པ་སྐགས་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན་དུ། ལུང་དོན་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་གཏན་
ལ་འབེབས་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་བཅད་བརྒྱུད་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་
ནས་ང་ཡི་བཀའ། །སྤང་བར་བྱ་ཡི་གུས་བྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས། རིགས་པ་དེ་ལའང་ལྟར་
སྤང་བ་དང་། ཡང་དག་པ་གཉིས་ཀྱི། བྱི་མ་ལའང་། སྤང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྤྱད་དེ་བྱེད་བྱེད་
དང་། སྤང་བ་དོན་དམ་གནས་ཆུ་ལ་ལ་དེ་བྱེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བདེན་གཉིས་དབྱེར་
མེད་དུ་དེ་བྱེད་པའི་ཆད་མ་གསུམ་ལས། གནས་སྐབས་སུ་འཇུག་ཡུལ་དེ་གསུམ་གང་ཡིན་
མ་འདྲེས་པར་ཤན་འབྱེད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། དོན་
ལ་རྟོག་པར་བྱ་ཡི་ཆོག་འབྱུང་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་པར་བྱ་ཡི་རྣམ་ཤེས་
ལ་རྟོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རེས་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པར་བྱ་ཡི་དྲང་བའི་དོན་ལ་རྟོག་
པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ལ་རྟོག་པར་བྱ་ཡི་གང་ཟག་ལ་རྟོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། རྟོག་པ་ནི་དེའི་རྩིས་སུ་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་དག་དང་མི་འགལ་
བར་མཐར་ཐུག་དོན་དེ་བྱེད་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་བཞིན། གཟུང་འཛིན་
ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཟུང་འཇུག་བརྟེན་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་རང་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་པ་དོ་རྩེ་རྣམ་མཁའི་དཀྱིལ་
ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟག་མཐོང་མཆོན་ཉིད་པ་ཉིད་ཆུད་ལ་
སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། ཟབ་ཞི་རུལ་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །
བདུད་ཅི་ཆོས་ཉིད་བདག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བདག་གིས་བསྟན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་
ཤེས་ཏེ། །མི་སྒྲིན་གསལ་འདབས་གནས་པར་བྱ་བ་སྟུམ། །ཆོག་བྲལ་ངག་གི་ལམ་གྱིས་མི་

གོས་པ། །དེ་བཞིན་ནི་ད་ཆོས་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་འདྲ། །སེམས་དང་ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་རབ་
 གྲོལ་བ། །མཆོག་རབ་དོ་མཚར་ཆེ་བ་དམ་པ་ཤེས། །དོན་ཚུལ་འདི་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱིས་
 ལུ། །ཤེས་པར་མི་རྣམས་མཛདས་པས་རིག་པ་ཡིན། །སྟོན་གྱི་རྒྱལ་ལ་ལྷག་བྱས་སེམས་
 ཅན་རྣམས། །དེ་དག་ཆོས་འདི་ཐོས་ན་ཡིད་ཆེས་འགྲུར། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཚུལ་བཞིན་
 རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱར་མཐོང་གི་རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་དྲང་དོན་དབང་བཅན་གྱི་
 ལུང་ཅམ་གྱི་གཏན་ལ་ཐེབས་པར་མི་འགྲུར་བས། དེས་དོན་གྱི་མདོ་རྒྱད་ཟབ་མོ་རྣམས་
 གྱི་དགོངས་པ་བཅུ་ལ་ཞིང་། ལྷན་པར་དོན་བརྒྱད་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲུ་མ་བཅུ་ལ་
 རས་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་ནོས་ཏེ་དགོངས་པའི་གསང་མཛོད་ལོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཁོ་ན་
 ལྷན་བརྒྱད་ཀྱན་གྱི་གཅེས་ནོར་ཡིན་པས་སྟོང་གི་དྲངས་མར་བཅང་བར་བྱ་ལ། གཞན་
 ཡང་། གོང་དུ་སྟོས་པའི་ཚུལ་གྱི་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་སྟོགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་སྟེ་
 རང་རྒྱུད་ཆོས་དང་འདྲེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་
 དེ་ནི་ད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་ནི་ད་
 རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། ཀྱན་མཁུན་སྒྲུ་མའི་དོན་
 གྲིང་ལས། དང་པོ་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་སྒྲུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དུ་ལྟ་བུ་ནི། འདི་ལྟར་གྱི་ཡུལ་
 དུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་བཞིན་ལྟུང་པའི་དོ་ལ་སྒྲུང་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ། རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་ཆོགས་པ་ལས་གྲོ་བུར་བར་སྒྲུང་བས་སྒྲུ་མའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། མེད་ལ་ཡོད་པར་
 སྒྲུང་བས་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ། སྒྲུང་དུས་ནས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་སྟོག་རྒྱ་ལྟ་བུ། ཕྱི་ནང་
 གང་ལ་ཡང་མེད་བཞིན་སྒྲུང་བས་བྲག་ཅའི་སྒྲུ་སྟན་ལྟ་བུ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མེད་པས་
 དྲི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱིམ་ལྟ་བུ། སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ། མེད་
 སྒྲུང་ཅིར་ཡང་ཤར་བས་སྒྲུལ་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ལྟ་བུ། ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བཞིན་པའི་དུས་ནའང་

བརྒྱུན་ལ་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ག་ཟུགས་དངོས་སུ་འདུག་སྟུང་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཉིང་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་རྒྱ་ཡི་བླ་བ་དག །དུངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པའི་
མཚོར་སྤང་ཡང་། །རྒྱ་བླ་སྟོང་པ་གསོལ་སྟེ་སྟོང་པོ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་
པར་བརྟག་པ་ནི། བྱི་ཡུལ་སྤང་རགས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་རྒྱལ་ཐུན་
དུ་གཞིགས་པས་ཡུལ་མེད་སྟོང་པར་ཐག་ཆོད། བད་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་སྒྲིབ་ཅིག་ཆ་མེད་
དུ་བརྟགས་པས་འཛིན་མེད་སྟོང་པར་ཐག་ཆོད། ག་ཟུང་འཛིན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་
རྟོགས་པའི་རང་དེར་སྟོང་པ་གཏད་མེད་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། ཤེར་བྱིན་ལས།
གང་ཞིག་ག་ཟུགས་ལ་མི་གནས་ཆོར་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །གང་ཞིག་འདུ་ཤེས་མི་གནས་
སེམས་པར་མི་གནས་ལ། །རྣམ་ཤེས་གང་མི་གནས་པ་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཚོག་སྟོང་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐེབས་
ནས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི། རྒྱལ་སེམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བས། ལུས་མི་གཡོ། རག་མི་བརྗོད། སེམས་མི་རྟོག་པས་བྱི་ཡུལ་སྤང་མ་འགགས་ལ་ཡུལ་
འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཞི། བད་རིག་པ་སྟོང་གསལ་ལ་འཛིན་ཞེན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཞི། བར་ལུས་
སེམས་རྟོན་མེད་ལ་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཤར་སྟེ། སྟོང་གསལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རིག་པ།
སྤྱོད་པས་མ་བརྗོད་མེད་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས། སྤྱོད་བྲལ་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་རྗེ་ཙམ་
གནས་ཀྱི་བར་དུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་བ་འབྲུལ་པ་རི་དྲགས་རྒྱར་
ཚུད་འདར་ཤེས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྟན་པ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་རྣམ་པར་རྒྱ། །སྟོང་པ་ཡང་
དག་གང་ཞིག་ག་ཟུགས་ལ་མི་སྟོང་ཅིང་། །རྣམ་ཤེས་འདུ་ཤེས་ཆོར་བ་སེམས་པར་མི་སྟོང་
ན། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྟོང་ཞིང་། །ཆགས་ལས་རྣམ་གྲོལ་བདེ་
གསེགས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟོང་། །དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་གསལ་

བཤེས་པ་ལྟར་ནས་གོ་ལ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྲོ། ཉི་མ་སྒྲ་གཅན་གཟུང་བྲལ་
ལྟར་མེད་འདུག་པ་དང་། མེ་བཏང་རྩ་དང་གིང་དང་ནགས་ཚལ་བསྐྱེད་པར་བཞིན། ལྟ་
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དག་ཅིང་ཡོངས་དག་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལྟར་ལྟ་ན། བྱེད་པ་པོ་ཡང་མི་དམིགས་ཆོས་ཀྱི་མི་དམིགས་ཏེ། འདི་
ནི་ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལྟར་མཆོག་སྟེང་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། བུམས་པས། འདི་ལ་བསལ་
བྱ་ཅི་ཡང་མེད། བཞག་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་མེད། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟླ། ལ་
ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོ་ལ། ཅིས་དང་། རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གར་ཡང་མ་རྟོག་ཅིར་ཡང་
མ་སེམས་ཤིག བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་རང་བཞིན་ལྟག་པར་ཞོག མ་བཅོས་པ་ནི་སྟེ་མེད་
རིན་ཆེན་མཛོད། འདྲུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། རྗེས་ལ་
དེ་ལས་ལངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ངང་དག་བ་བསྟོ་ཞིང་གཞན་
ལ་ཆོས་བཤད་པ་སོགས་ཆོག་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ལམ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། སྟེང་པ་
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་མཆོག་བསྟོ་མས་ཏེ། དེ་ལས་ལངས་
ནས་གོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་བཛོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྟོ་ན། ལ་
དག་བ་དེ་དང་མཉམ་པ་འཛིག་རྟོག་གསུམ་ན་མེད། ཅིས་སོ། སྐབས་འདིར་གཞི་དབུ་
མ་བདེན་གཉིས། ལམ་དབུ་མ་ཆོག་གཉིས། འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
སོགས་སྟོན་འཆད་པར་བྱའོ། ཤེས་རབ་དག་ཅིང་སྟེལ་བར་བྱ་བའི་ཆུ་ལ་རྣམས་ནི་སྒྲར་
དང་འདྲའོ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་སྟོན་ནི། གཞན་སྟོན་སོགས་ལྟ་ལ་ཇི་
ཅུམ་འབད་ཀྱང་པར་བྱིན་མཆོན་ཉིད་པར་མི་འགྱུར་བས། རྣམ་མཁུན་ལ་དངོས་སྟེ་སྟོར་
མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་རྣམས། ལམ་
ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་བྲིར་འདུག་པར་ག་ལ་རྒྱས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་ལོ་ལྟར་
ལྟ་ཡིས། དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རིག་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། གང་ཆོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

དོ་ཆེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་གུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟ།

ནི་རབ་ཏུ་ཐེན་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་མིག་རྟེན་གྱུར་ཅིང་དེ་ཡི་མིང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་སོ། །ཕན་
ཡོན་ནམ་འབྲས་ཐུ་ནི། གནས་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེགས་
ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། སྤུ་མ་ལས། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྟ་
རྣམས་དང་། །འགོ་བ་གུན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཆོས་རྣམས་རི་སྟེང་པ། །དེ་གུན་གཤམ་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །མཐར་ཐུག་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའང་། དེ་ཉིད་
ལས། གཤམ་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་གཤམ་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་
པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར། །མི་ཡི་བྱ་མཆོག་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་བསྐྱར་བྱས་ནས། །
སྤྲུལ་བསྤུལ་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་འགོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པའམ་དབང་རྒྱལ་གོང་གི་
བསྐྱུས་བྱ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པར་སྟོབ་མི་རུས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱུས་བྱ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་
པ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། བྱིད་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་བ་མང་བ།
བྱེད་པ་མང་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་པ་ནས་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པའི་བར་ལ་བསྐྱུས་པར་མི་རུས་ཀྱིས། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱིད། ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འདུན་པ་དང་། དད་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྟོན་པ་དང་གསུམ་
འགོ་ཡང་རུང་། འདུག་ཀྱང་རུང་། ཉལ་ཡང་རུང་། སང་ཀྱང་རུང་། ཟ་ཡང་རུང་། བུང་
ཡང་རུང་། ཏྲག་པར་རྒྱན་དུ་དྲན་པས་ཡིད་ལ་བཟུང་སྟེ་སྒྲོམས་ཤིག་གཞན་གྱི་དགོ་པ་ལ་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ལུལ་ཅིག་ལུལ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱིས་ཤིག་དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་ཉན་གཅིག་བཞིན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱུས་
ཤིག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྦྱིད་ཀྱང་བྱེད་ལ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་པར་མི་

འབྱུང་ལ། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྟོག་གཞི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་།
དེ་ལ་དད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པ་གསུམ་དང་མ་བུལ་བའི་དང་། གཞན་གྱི་དགོ་བ་
བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་དེའི་དགོ་རྒྱལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་སྟེ། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སྦྱོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་བ་སེམས་
ཅན་སྟོས་མི་འདོར་བའི་དང་། གཞན་གཞོན་གཞི་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་ཅི་རུས་དང་། གཞན་
ཕན་གཞི་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་ཅི་རུས་སུ་འབད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམ་པ་གསུམ་
གྱིས་རྩིས་ཟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དམ་པ་གསུམ་ནི། སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་གཞི་
དམིགས་མེད། རྗེས་བསྟོན་བ་དམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གི་ཕ་མར་གྱུར་བའི་སེམས་
ཅན་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བས་ཐོངས་གཤིང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་འབྲས་མང་པོ་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོངས་སྦྱོང་པ་འདི་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་རིས་དེ་ལས་
བསྐྱེད་ནས་རྣམ་གྲོལ་གཏོན་གྱི་བདེ་བའི་མཆོག་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་
དགོ་སྦྱོང་སྤྱུག་སྦྱོང་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བགྱེད་སྦྱོང་པའི་ཀུན་སྦྱོང་གི་བསམ་པ་སྟེ། མདོར་
ན། རྒྱ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཕན་བདེ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་
བརྩེ་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་འདུན་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་དང་མ་བུལ་
བའི་དང་ནས་ཐ་ན་མར་མེ་གོང་བུ་གང་དམ་ཆུ་ཐིགས་པ་གཅིག་གམ། ཟན་ཁམ་གཅིག་
ཅམ་སྦྱོན་པ་གཏོང་དམ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པ་སྦྱང་བའམ། མ་ཁི་རྟོག་གཅིག་
གམ། བྱུག་ལན་གཅིག་འཆལ་བ་ཡན་ཆད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་དགོ་རྒྱལ་འབྱུང་བས་
ནམ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་སྤྱུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཆུད་མི་འཛེལ་ཞིང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
དང་། དེར་ཡང་དོར་བ་མེད་པའི་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཕུང་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཤིང་རྟ།

པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་འང་འཛད་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟགས་ལན་ཡོན་དང་དགོས་
བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བཅུན་
པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་གིས་ལྷ་དང་མིའི་ནང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྤྱོད་མེད་པ་སངས་
རྒྱལ་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། གང་ཞེན། སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་
དང་ལྷན་པའི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམ་པར་
འཇུག་པ་བཞི་དང་། ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྟེ་བར་མ་དོར་ཟད་ཅིང་མེད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དང་། བྱམས་པས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རྒྱ་གང་རི་
སྟེད་གཅིག་འབབ་པ་དེ་དག་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པ་དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཟིན་པའི་དགེ་བའང་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པ་གང་ཡང་། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན་འབྱུང་ཁུངས་བཟང་པོར་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་གྱིང་འཕེལ་བ་
དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བའང་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་དང་། ཟ་མ་ཏྲིག་བཀོད་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤིང་ལྗོན་པ་སྒྲ་ཆོགས་
པ་ནི་ཁམས་བཞི་བཟུང་ན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་
བའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟོས་ན་རྣམ་པར་
འཕེལ་ལོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱིད་སྤྱོད་སྤྱོད་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྟོན་པས་ལན་དུ་མར་ལྷ་ཡི་ནང་དུ་སྟེས། ལན་དུ་མར་མི་ཡི་ནང་དུ་སྟེས་ཏེ། ལྷ་དང་
མིར་སྟེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འང་དབང་པོ་བྱེད་པར་གྱུར་གྱིང་། ད་དུང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱིད་
ཀྱིས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་
ལ་བྱི་བའང་གང་བ་མི་མདོན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་

གྱི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་དང་ལྡན་པ་དེའི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་
གྱི་ཚུལ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པ་སྟེ་དྲག་ཏུ་རོ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པས་བཅིངས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟེགས་ཏེ། ལུས་ལས། རབ་འབྱོར། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་
འདུ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་འང་དགའ་ན། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་མི་དགོས། ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། རི་ལྟར་དྲག་
དང་འདྲེས་པའི་ཁ་བས་བཟང་བ་ལ། །དགར་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་འང་དེ་འདྲར་རྒྱལ་
བས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཤེས་ཤིང་རྣམ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐབས་སུ་
འཁོར་གསུམ་དམིགས་མེད་གྱིས་ཅིས་ཟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གང་ཞེན། གང་གིས་སྐྱབ་པ་པོ་
རང་དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་འཇམ་གང་བསྐྱབ་བྱའི་དགོ་བ། རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སམ་འབྲས་
བྱ་དང་བཅས་པ་གསུམ་ཀ་མི་ལམ་དང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་སྤྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། དགོན་མཆོག་སྤྱོད་ལས། གང་ལ་དགོ་བ་མི་དམིགས་པ་དང་། རི་ལྟར་བྱ་བ་
མི་དམིགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འབད་པ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ཆོགས་བསགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་
ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱལ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཉེ་བར་
འཁོར་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་སྐྱ་མ་མཁན་གྱིས་འཛིག་དེན་ན། །སེམས་ཅན་
བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་སྐྱལ་བྱས་ཏེ། །སྐྱལ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསད་གྱུར་གྱང་། །སྐྱ་མ་དེ་
དག་བསད་པ་ཡོད་མིན་ལྟར། །འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སྐྱ་མའི་རང་བཞིན་ཏེ། །འདི་ལ་མཐའ་
ནི་ནམ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད། །ཅིས་དང་། འགྲོ་དོན་བྱང་རྒྱལ་བྱིར་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིས། །
སྐྱོད་མཆོག་བྱད་པར་འཕགས་པ་བསྟན་བྱས་གྱང་། །བྱང་རྒྱལ་ནམ་ཡང་དམིགས་སུ་ཡོད་
མིན་ཏེ། །འདོད་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་པའི་བསྐྱགས་པ་

འཛིག་རྟེན་ངེས་བརྗོད་ཀྱང་། །མེར་སྤུའི་ཆོས་དེ་དམིགས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་
པའི་ཆོས་རྣམས་བསམ་ཡས་ཏེ། །དེ་ཡང་དམིགས་མེད་དེ་ཡང་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་དང་།
ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ནི་འཛིན་བ་ཡིས། །བདེ་གཤེགས་མཐོང་
མཆོད་སངས་རྒྱས་མཉེས་བྱས་སྟུམ། །སྦྱེས་བ་མེད་ཅིང་མཆོད་བ་བྱས་པའང་མེད། །མི་
དག་བདག་གི་བྱིམ་ན་མི་ལམ་བཞིན། །ཞེས་དང་། སྦྱོན་བས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མེ་ལོང་
དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་ལ། །རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་བ་ཡི། །བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤང་
བ་ལྟར། །སྦྱོན་བ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་ཤེས་གིང་མི་ལུས་
ན། །དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་བ་ནི་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གསུང་དྲི་མ་མེད་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་དད་བ་དང་གྲུས་བ་དང་སྦྱོ་བས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །
གསུམ་བ་ནི། །ལུས་བར་མ་ལས། །རབ་འབྱོར་དགོ་པའི་རྩ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་
ནར་བསྡོ་བར་བྱ་ཡི། །ཉན་ཐོས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་ལས་གཞན་གྱི་སར་ཡང་
བསྡོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པས། །དེ་ལྟར་བགྱིས་པའི་དགོ་པའི་རྩ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་
གནས་སྐབས་ལྟ་མའི་བདེ་འབྲས་ཅུམ་དང་དམན་བ་ཉན་རང་གི་འབྲས་སུ་ཅུམ་དུ་བསྡོ་
བར་མི་བྱ་བར། །རི་ལྟར་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་སྦྱོ་བ་མར་བཅས་
པས་གཞན་དོན་དུ་དགོ་པའི་རྩ་བ་རི་ལྟར་བསྡོས་བ་དང་། །བསྡོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །བསྡོ་
བར་མཛད་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྡོ་
བར་བགྱིའོ་སྟུམ་དུ་འདུན་བ་བསྐྱུར་ནས་འཕགས་བ་བཟང་པོ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོན་ལམ་ལྟ་བུ་
རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་གང་ཟག་བྱུང་བར་ཅན་བདེན་ཆོག་གྲུབ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གང་ཡང་
རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོག་གིས་བསྡོ་བར་བྱེད་བ་སྟེ། །དེ་ལྟར་བསྡོས་པའི་དགོ་པའི་རྩ་བ་
དེ་ནམ་ཡང་མི་འཛད་ཅིང་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། །སྦྱོ་

གྲོས་རྒྱུ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གྲོ་གྲོས་རྒྱུ་མཆོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན་མཆིལ་མའི་
ཐལ་བ་ཞིག་བྱེ་མའི་སྟངས་དུ་བོར་ན་ལྷུར་དུ་བསྐྱམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་
བོར་བོར་ན་ནི་དེ་སྟངས་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཟད་ཅིང་སྐྱམ་པར་གྱུར་བ་དེ་སྟངས་ཀྱི་བར་དུ་མཆིལ་
མའི་ཐལ་བ་དེ་ཡང་མི་བསྐྱམ་མོ། །གྲོ་གྲོས་རྒྱུ་མཆོ། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྐྱབ་བ་
དེ་ཡང་། འགྲོད་པ་དང་། ཡངས་པ་དང་། དམན་པ་དང་། ལོག་པར་བསྐྱོས་ན་ནི་འཛད་
ལ། གང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོར་བསྐྱོས་ན་ནི་མི་
འཛད་ཅིང་གོང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། གང་དེ་ལྷུར་
དགོ་བའི་སེམས་སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་བྱུང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་པ་མི་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱུང་རྒྱུ་དུ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱུང་རྒྱུ་དུ་བསྐྱོས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ནི་བྱུང་རྒྱུ་སྟོང་པོ་ལ་འདུག་
གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་ཟད་པའམ་གཏུག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །བཅུན་
པ་གར་དུ་ཏིའི་བྱུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན་རྒྱུ་ཉི་ཐིགས་པ་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་ནི་བསྐྱལ་
པའི་སེམས་མ་བསྐྱེགས་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་ཟད་པའམ་གཏུག་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱུ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་བྱུང་རྒྱུ་སྟོང་པོ་
ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་ཟད་པའམ་གཏུག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་
དོ། །ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་འདི་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པ་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་གཟུང་པའི་ཕྱིར། དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་དེ།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡོངས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགྲོ་བྱིང་གི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དྲུང་།

སུ་བསྐྱོའོ། །སེམས་ཅན་སྤངས་ལས་བསྐྱེད་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
རབ་ཏུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དག་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་རྒྱལ་བ་མི་བྱད་པའོ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་སྟེ། དག་བའི་རྩ་བ་ལ་བདག་ཉིད་
དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། གཞན་གྱི་དག་བ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་སོགས་བསམ་
པའི་ཀུན་སྟོང་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་སྟུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་དུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གྱུར་བ་
ལ་བྱེད་ཁམ་གཅིག་ཅམ་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་
ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་། དག་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱ་གཉིས་
ཀྱིས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་དེ། གཉིས་གང་ཞེན། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། རིགས་
ཀྱི་བྱ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །
རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
ནི། གཞན་གྱི་དག་བའི་རྩ་བ་མདོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལྟ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་ཅིང་
རྩེས་སུ་ཡི་རང་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་ཞིང་བཏང་སྟེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་དག་བའི་རྩ་བ་དེས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་པོ་དང་། སྦྱིན་བདག་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པར་བྱེད་ལ། ཡོན་པ་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་
དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་

ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་ནི། བྱུགས་བཅུ་དག་ན་མེ་ཏོག་གི་ཤིང་ལྗོན་པ་དང་། སྒྲིམ་གྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་དང་།
 མེ་ཏོག་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ་དང་། སྒྲིམ་དང་། བྱུག་པ་བདག་གིར་མ་བྱས་
 ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 ཞིང་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འབུལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དགོ་བའི་རྩ་
 བ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་ཀྱང་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་དོ། །བྱུགས་བཅུ་དག་ན་མེ་ཏོག་གི་ཤིང་ལྗོན་པ་དང་།
 མེ་ཏོག་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ་དང་། སྒྲིམ་དང་། བྱུག་པ་བདག་གི་དང་
 བཅས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་བཅས་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲི་རྒྱུང་
 གིས་བཏབ་པའི་ངད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འབུལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་
 དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་
 བྱུང་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་བསྒྲོས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་
 བ་དེས། རྒྱལ་བྱིམས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ལུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་
 ཀྱི་བྱ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཐབས་དེ་ལྟ་བུས་ཟིན་ན། ཐ་ན་སེམས་ཅན་དམན་པ་ཡོང་སྤང་ངམ་
 བྱི་ལག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ། དངོས་པོ་དམན་པ་ཟན་ཆང་གཅིག་ཙམ་བྱིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་ཕ་རོལ་
 དུ་བྱིན་པ་དུག་གཞི་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་གཏོང་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དངོས་
 དང་། དེའི་སྐབས་སུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་བྱིམས། དེ་ལ་སེམས་མི་
 འབྱུགས་པ་བཟོད་པ། སྒྲོ་བས་སྦྱིན་པ་བརྩོན་འགྲུས། སེམས་མ་ཡོངས་པ་བསམ་གཏན།

འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་པོ། །དེས་བསྒྲེས་ཏེ་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་། རྩོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། གཞན་རྣམས་དང་ནི་བདག་ལའང་རུང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་
ཡིན་ཡང་གང་ཕན་དང་། །ཕན་དང་བདེ་བ་རྣམས་བྱ་ཞིང་། །བདེ་ཡང་མི་ཕན་མི་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་པས། རང་དང་གཞན་ལ་ཆོ་འདིར་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་ཆོ་བྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་ཕན་
པར་འགྱུར་བ་དང་། འདི་དང་བྱི་མ་གཉིས་ཀར་ཕན་པར་དང་བདེ་བར་འགྱུར་བ་རྣམ་པར་
དཀར་བའི་ལས་རྣམས་ནི་རང་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཅིང་གཞན་ལའང་སྒྲུབ་ཏུ་གཞུགས་པར་བྱ་བ་
དང་། འདིར་བདེ་ཡང་བྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། འདི་བྱི་གཉིས་
ཀར་གཞོན་པའི་མི་དག་བའི་བྱུགས་རྣམས་ནི་རང་ཡང་སྤངས་ལ་གཞན་ལའང་སྤངས་དུ་
གཞུགས་པ་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འདི་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་གཞན་མེད་ལ། དེ་ཡང་
བུམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ངེས་
པར་མཐོང་ན་ནི་གང་ལའང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་དང་དུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། སྟོང་རྩེར་ལྷན་ཞིང་བུམས་བྱིར་དང་། །སེམས་དག་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །
གལ་ཏེ་དངོས་སུ་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་མ་ཐུས་ཀྱང་། ཕན་སེམས་གྱི་བསམ་པ་ཉམས་
པར་མ་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གཞན་
དོན་ལས་ལ་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་བསམ་པ་རྟག་ཏུ་བྱ། །གང་ལ་བསམ་པ་དེ་ཡོད་པ། །
དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ཞུགས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན། སྟོན་འཇུག་ལས། དངོས་སམ་ཡང་ན་
བརྒྱད་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤྱད། །སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་བྱིར། །
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྟོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་རི་ལྟར་བསྐྱང་བའི་རྩྭ་ལ་གསུམ། འགལ་རྒྱུན་རང་
གཞན་གྱི་སྟོན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་བདུན་སྟོང་བ། མཐུན་རྒྱུན་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་འཕེལ་
བའི་རྒྱུན་ལ་བསྒྲུབ་པ། དུས་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་ཤེས་བཤམ་ཡོད་གྱིས་བསྐྱང་བར་བསྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོགས་གསུམ་དང་། གཞན་དོན་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་
བཞི་སྤྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོས་པ་ལ་མི་མོས་པ། བསམ་པ་ལ་གཡེལ་བ། སྒོམ་པ་ལ་
སྤྱོད་པ་གསུམ་སྤྱད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་ལ་ལོ་ཆེ་བ། སྤྱོད་པ་གཞན་མི་དང་
པ་ལ་སྤྱོད་པ། ཀུན་སྤྱོད་སྤྱི་དུ་མེད་པ། བྱེད་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱབ་པ་བཞི་སྤྱོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རང་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་གསུམ་དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱུན་དགུ་ལ་བསྐྱབ་པ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆེ་འདིར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ནི་དྲན་པ་གསུམ་
སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་ཕན་ཡོན། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས། རྟོད་པར་དཀའ་བ་
ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་མར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐབས་གསུམ་སྟེ། དུས་
གསུམ་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་པ། རྒྱལ་བ་སྐྱས་བཅས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། ཆོས་
དང་འགལ་བའི་བདུད་ལས་སྤྱོད་པའོ། །

གསུམ་པ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ནི་གཅིས་པ་ལྟ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་སེམས་
ཅན་ལ་རང་བས་གཅིས་པ། སྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ལ་ནོར་བས་གཅིས་པ། གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་
ལ་སྤྱི་བས་གཅིས་པ། བདག་རྒྱུན་བཤེས་གཉེན་ལ་པ་མ་བས་གཅིས་པ། ཐོབ་བྱ་སངས་
རྒྱས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བས་གཅིས་པ་ལྟ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཕེལ་རྒྱུན་དགུ་ལ། དྲན་པ་ལྟ་དང་། བྱ་བ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི། འདུས་
བྱས་ཀྱི་གཡོ་བ། ལྷག་བསྐྱེལ་གྱི་མཐའ། ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། སྤྱོད་པའི་ཆེ་བ། བྱང་སེམས་
ཀྱི་ཕན་ཡོན་དྲན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་གྱི་མིག་གིས་བལྟ་བ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྟ་མཆོག་གིས་
འགྲོ་བ། དེས་འབྱུང་གི་ལྷག་གིས་བསྐྱེལ་བ། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེས། རྟག་ཏུ་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཀྱིས། །

མི་དག་སྤང་ཞིང་དག་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱུང་། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 བོ། མི་ཤེས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། མ་གུས་པའོ། །དེ་
 ལ་མི་ཤེས་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་ཀྱང་ལྟར་སྤྲོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མི་ཤེས་པས་ལྟར་བ་
 འབྱུང་བ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བག་མེད་པ་ནི་
 ལྟར་བ་ཤེས་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་མ་མཐོང་བའམ་མཐོང་ཡང་དྲན་ཤེས་མེད་པས་ལྟར་བ་
 འབྱུང་བ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་སྤང་དོར་གྱི་དམིགས་རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། སྒོ་
 གསུམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་ལེགས་ཉེས་གང་ལ་འཇུག་ལྟོག་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་
 དང་། བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཉེས་པ་ལ་འཛེམ་པའི་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་
 རམ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྤང་དུ་འོང་སྒྲུམ་ནས་འཛེམ་པའི་བྲེལ་ཡོད་དང་། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་
 སྒྲིན་ལ་འཇིགས་ནས་གཞོབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་བག་ཡོད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཉེན་མོངས་
 པ་མང་བ་ནི། འཛེམ་བག་ཅུང་ཟད་སྒྲིས་ཀྱང་དུག་གསུམ་ཤས་ཆེ་བས་ཉེན་མོངས་པའི་
 དབང་གིས་ལྟར་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཉེན་མོངས་པ་
 གང་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོ་འབད་ནས་བསྟེན་ཅིང་འདི་ཙམ་འགལ་ཡང་ཉེས་པ་རྒྱུ་དོ་སྒྲུམ་
 པའི་བག་ཡངས་ཀྱིས་ཆོད་ཡོད་མི་བྱའོ། །མ་གུས་པ་ནི། ལྟར་བ་སྤྲོས་ཤེས་ཀྱང་དམན་
 པ་ལ་མོས་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་ལྟར་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པ་
 དང་། དེས་བཅས་པ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་པས་
 ལྟར་བ་བྱུང་ན་རྒྱུ་དུ། ཉེན་མོངས་པ་མང་བས་འབྲིང་། མ་གུས་པ་ལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང་
 བསམ་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བའང་ཡོད་དོ། །དེས་ན་སྤང་དོར་གྱི་གནས་
 རྣམས་ལ་སྒྲོག་དང་བསྟོས་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 བྱིས་པ་སྤྱོད་པའི་གོས་གྲོན་ལ། །ངས་ནི་བསྐྱབ་པ་གང་བཤད་པ། །དེ་ཆོ་དག་སྤྱོད་དེ་དག་
 ལ། །བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དག་བསྟེན་ལ་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་

གཞི་ལྟ་པོ་དག་སྤོང་གིས་ཀྱང་བསྐྱུང་བ་མེད་པའི་དུས་འདིར་བསྐྱུང་བ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་
འབྲས་བུ་ལྷག་པར་ཡང་ཆེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱུང་བ་བྱེ་བ་གསུམ་ཉིད་སྟེ། དད་པའི་
སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྒོམ་རྒྱུ་སྟེ། གཏུགས་དང་བ་དན་མར་མའི་བྱེད་བ་ཡིས། །
སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲི་ལྔ་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་བྱས། གཏུགས་དམ་ཆོས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། །
བདེ་གཤེགས་བསྐྱུང་བ་འགག་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསྐྱུང་བ་གཅིག་སྟེ།
པ། ཁྱེད་ཀྱི་དེ་བས་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་འཕགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་གསོ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་པའི་
ཉེས་དམིགས་དང་། ཉམས་ན་གསོ་བའི་ཚུལ་ལ། རྟེན་པོ་ནི། སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་
པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་རྟེན་གཞི་སྒོན་སེམས་བཏང་བ། འགལ་ཟླ་ཅ་ལྟར་བྱུང་བ། སྤོང་རྒྱུན་
སྒོམ་པ་ལུལ་བ་གསུམ་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དངོས་ལ།

ལྟར་བ་སྤྱིར་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱུང་པར་ཅ་ལྟར་གི་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁས་བླངས་ཉམས་པས་སྤྱད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། རྟེན་པ་སངས་
རྒྱས་བསྐྱུས་པས་སངས་རྒྱས་མི་མཉེས། ཡུལ་སེམས་ཅན་བསྐྱུས་པས་དེ་དག་མི་མགྱུ། རང་
བསྐྱུས་པར་རང་དོན་ཉམས་པས་ཀུན་གྱིས་སྤྱད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤོང་གིས་
རྒྱ་མཚོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རི་སྒྲོང་
སྐྱུས་པ་བཞེན་མི་བྱེད་ན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །
མིང་དོན་ཤོར་བས་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྤྱིར་ཉམས་པ་ལྟར་
ཆོ་འདིར་བཀྲ་མི་ཤིས་ཤིང་འཆི་ཁར་བྱ་ངན་གྱིས་གཏུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་
པ་ལྟེ་བས་ཕྱི་མ་ངན་འགྲོར་ལྟར་ཞིང་ཐར་བར་དགའ་བ་ནི། བསྐྱུང་བཏུས་ལས། རྩོགས་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཚུལ་དུ། འབད་པ་མེད་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟེན་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་རྫོག་པ་

དང་། དེ་ཉིད་གྱི་ནི་དགོན་མཆོག་ལྟ་དང་བཅས་པ་བསྐྱས་པ་དང་། དེས་ནི་སྒྱིར་ངན་འགྲོ་
དང་བྱུང་པར་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས། དེ་དག་ཅུ་བའི་
ལྷུང་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །སྒྲིམ་པ་ལུལ་བ་ནི། སྒྲིམ་
ལས་བསྐྱུང་མི་རྣམས་ན་འབྱུང་བ་བསྐྱབ་བྱུར་གནང་མོད། བྱང་སྒྲིམ་ལུལ་ན་ནི་ཉེས་པ་ཆེས་
ཆུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་སྒྱུན་སྒྲར་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པར་
དམ་བཅས་པ་ཉིད་བཏང་བའི་བྱིར། སྒྱུད་འཇུག་ལས། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསམ་
པ་ཐག་པས་མགོན་གཉེར་ནས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་རིག་
འགྲོ་འགྱུར་རམ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བ་ཡང་། །བཤིག་ན་བདག་
ཉིད་ཉམས་གྱུར་ན། །ནམ་མཁའ་མ་ལུས་མཐའ་གྲས་པའི། །ལུས་ཅན་བདེ་བཤིག་སྒྲིམ་
ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་ན་གསོ་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་བཤགས་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་
བཏང་ན་སྒྲར་སྒྲང་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་དབང་གིས་གསུམ་དུ་གསུངས་
ཏེ། དམན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་འགྲོད་ཅིང་ཡིད་ལ་གཅགས་
པས་གཞན་གྱི་དུང་དུ་ཉེས་པ་འཆགས་ཤིང་། བྱིས་སྒྲིམ་པས་རིམ་གྱིས་ཉེས་པ་དེ་ལས་རིང་
ཞིག་ན་ལྷུང་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། བཤགས་ལུལ་ལྷུང་བས་མ་གོས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དབང་དངོས་རྟོག་ན་དེའི་མདུན་དང་། མ་རྟོག་ན་རྟོག་གྱི་དུང་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
དང་ལྷན་པས་སྐྱབས་གསོལ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོ་སྒྲོབས་བཞིའི་སྒྲོན་ནས་བཤགས་
པ་དང་། བྱང་པར་ཉིན་མཆོན་དུ་འཕགས་པ་ལུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་སྒྲིགས་བཏོན་ནས་
བཤགས་པ་བྱ་སྟེ། སྒྱུད་འཇུག་ལས། ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ལུང་པོ་གསུམ་
པ་གཏོན་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བརྟེན་ན། །ལྷུང་བའི་རྣམ་མ་དེས་ཞི་བྱ། །
ཞེས་སོ། །ཡང་བར་མ་གཅིག་ནི་རིགས་སྒྲགས་དང་གསང་སྒྲགས་གྱི་ལྟ་བུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་པ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། ལྷའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཐོབ་
 པས་ལྷུང་བ་ལྷུང་ངོ་། །ཞེས་པས། ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བས་འཇིགས་ཏེ་འགྱོད་པ་ཆེན་པོས་
 འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་མཐོང་བར་རུས་ན་དེ་ལ་དངོས་སུ་བཤགས་པ་དང་། དེ་
 ལྷར་མི་རུས་ན་ཐོ་རངས་ལངས་ལ་གཙང་སྤྱོད་ལྷན་པས་ཤར་དུ་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་མཆོད་ཅིང་
 ལྷའི་བུ་སྐྱུ་རངས་ལ་ཐོན་གསོལ་ནས། མི་ལམ་དུ་དེའི་མདུན་དུ་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་དང་།
 ཕྱག་བྱ་བ་དང་། གཟུང་སྐྱགས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕགས་པ་དེ་མངོན་སུམ་མཐོང་
 བའམ། སྤྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་བཀྲུས་སུ།
 མི་ལམ་འཕགས་པ་ནམ་སྤྱིང་པོའི། །མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཡང་།
 དམ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་གང་གིས་ལྷུང་བར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མཚན་མ་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཤེས་པས་ཆོགས་མེད་པར་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྷར་འཕགས་
 པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས།
 འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ལས་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མེད་པར་
 ཤེས་པ་དེས་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒོན་སེམས་བཏང་བ་དང་། ཀྱུན་དགྱིས་ཆེན་པོས་ཕམ་པའི་གནས་ལྷ་
 ལྷའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་གཏོང་བས། དེ་བྱུང་ན་བཤགས་སྒོམ་དང་བསགས་སྐྱུང་
 ལ་ནན་ཏན་བྱས་ལ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ནམ་རྟེན་གྱི་དུང་དུ་སྒོམ་པ་སྤྱར་བྱང་བར་
 བྱེད། །ཀྱུན་དགྱིས་འབྲིང་གིས་སྐྱུད་པའི་ཕམ་འདྲ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གསུམ་ཡན་ཆད་
 དང་། ཀྱུན་དགྱིས་ཆུང་དུས་སྐྱུད་པའི་རྩ་ལྷུང་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་བྱས་རིགས་
 ནི་ཀྱུན་སྤྱིང་གི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་ལྷུང་ལྷུང་མེད་དུ་འགྱུར་བའང་
 ཡོད་པས། དེ་དག་གང་བྱུང་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་དུང་དུ་བཤགས་ཤིང་བསྐྱེད་སྐྱུང་
 པས་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒོམ་པ་ནི་བྱ་བ་ལས། སྒོམ་པ་སྤྱར་ལ་བྱང་བར་བྱ། །ཟག་པ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་གུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་
བདག་སེམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ། རྒྱས་པར་དབྱེན་ཆད་མེད་ཀྱང་།
བསྟན་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། མིང་དོན་འཕོ་བ།
ཐིག་པ་སྒྲོབས་ཆེན་སྒྲོང་བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཐོབ་པ།
ཕན་ཡོན་དཔེས་བསྟན་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་འགྱུར་བ། ཕན་ཡོན་ལུང་
དང་སྟུར་བའོ། །

དང་པོ་མིང་དོན་འཕོ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་སྒྲིས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་
རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་
པས་ཐུག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐིག་པ་སྒྲོབས་ཆེན་སྒྲོང་བ་ནི། སྒྲོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཉེས་བྱས་ཐམས་
ཅད་ཐེག་པར་བྱེད་པས་བསྐླལ་བའི་མེ་ལྷ་ལུང་། །མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་
བྱེད་པའི་ཐུར་ས་ཡི་འོག་ལྷ་ལུང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པ་ནི། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་
ཁམས་ནི་གུན་བཀའ་སྟེ། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཏམ་སྟུར། སྒྲིས་
ཐུག་ཞེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞེས་སྒྲོམ་བྱེད་པ། དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྒྲུང་
པོ་ནི། །རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་བགྲང་མི་སྒྲོད། །ཅིས་སོ། །

བཞི་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པ་ནི། དགོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་གཞིར་
གྱུར་པ་ནི་རང་བྱུང་སེམས། །ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སྒྲིས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པས་

པ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །མཚུངས་མེད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་བརྗོད་མི་སྲོད། །ཅེས་དང་། སློ་གྲོས་
རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རྗོ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ཆོས་འཛིན་དང་། །ཆོས་
རྒྱལ་པ་དང་སློག་ཆགས་སྤྱིང་བརྩེ་བ། །ཆོས་བཞི་འདི་དག་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཏེ། །དེ་
དག་མཐའ་ནི་རྒྱལ་བ་མི་གསུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ཕན་ཡོན་དབེས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དམན་པ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱུར་བ་གསེར་
གྱི་ཕྱི་དབེས་བསྟན་པ་ནི། སྲོད་འཇུག་ལས། གསེར་འགྲུལ་ཕྱི་ཡི་རྣམ་པ་མཚོག་ལྟ་བུར། །
མི་གཙང་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱུར་བས་
ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་རབ་བརྟན་བྱངས། །ཞེས་སོ། །རྟོན་དཀའ་ཞིང་རིན་
ཆེ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དབེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་གཅིག་ཕུ་ཚད་
མེད་སྟོས། །ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་རིན་ཆེ་བས། །འགྲོ་བའི་གནས་དང་བྲལ་
བར་འདོད་པ་རྣམས། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལེགས་བརྟན་པར་བྱང་། །ཞེས་སོ། །
འབྲས་བུ་མི་ཟད་ཅིང་འཕེལ་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་དབེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
དག་པ་གཞན་ཀུན་ཅུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་སྲུང་པས་ཟད་པར་འགྲུལ་བ་ཉིད། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་
འགྲུལ་། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་པར་འགྲུལ་བ་ནི། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མཚོན་པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། སློག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་
བའོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་བྱེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གཞུའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྟོད་ཀྱི། །
སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་ཡོངས་བཀའ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བརྟན་ན། །

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

བསོད་ནམས་འདི་ནི་བྱད་པར་འཕགས། །འདི་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། ཉིང་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་གཏམས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམས་མང་
དཔག་མེད་ཅི་ཡོད་པ། །སྒྲིམ་མཆོག་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་རྟག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་
ཀྱི་གྲངས་དང་ཆར་མི་ཡོད། །ཅེས་སོ། །

བདུན་པ་ཕན་ཡོན་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་
ལུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་རོ། །འགོ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཞིང་ས་ལྟ་བུ་རོ། །འཛིག་
རྟེན་ཐམས་ཅད་རྟེན་པས་ས་ལྟ་བུ་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱང་བས་པ་ལྟ་བུ་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། དཔལ་བ་ཐམས་
ཅད་གཅོད་པས་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་ལུ་ལྟ་བུ་རོ། །དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པས་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་རོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་
པས་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་རོ། །ཉིན་མོངས་པའི་དགྲ་ཕམ་པར་བྱེད་པས་མདུང་བུང་ལྟ་
བུ་རོ། །རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འགགས་པས་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་རོ། །ཉིན་མོངས་
པའི་མགོ་ལུང་བར་བྱེད་པས་རལ་གྱི་ལྟ་བུ་རོ། །ཉིན་མོངས་པའི་གིང་གཅོད་པས་ལྟ་རེ་ལྟ་
བུ་རོ། །འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱོབ་པས་མཆོན་ཆ་ལྟ་བུ་རོ། །འཁོར་བའི་རྒྱན་དུ་གནས་
པ་སྟེང་དུ་འབྱེན་པས་མཆིལ་པ་ལྟ་བུ་རོ། །སྦྱིབ་པས་ཁེབས་པའི་རྩ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
འཐོར་བས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་དང་སྦྱོན་ལམ་
བསྐྱས་པའི་བྱིར་མདོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་རོ། །ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་
རྟེན་ན་མཆོད་སྤོང་ལྟ་བུ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་ལུ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་ཕན་ཡོན་དེ་དག་
དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཆད་མེད་པ་གཞན་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དཔེ་
ཉིས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོ་ནས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་མགོན་པོ་

བྱམས་པས་གཞིན་ནུ་ལོར་བཟང་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ཚྭ་གསལ་པར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་
ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་པ་
ཐུན་སུམ་ཆོག་གསལ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ། སྤྱི་རིའི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་གཅིག་པོ་དེ་དང་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་དང་གཞན་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་སངས་
རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་སྤྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པའང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། བསམ་པ་
ཐུན་སུམ་ཆོག་གསལ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། གང་བསམ་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིང་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བསམ་པ་ཐུན་སུམ་
ཆོག་གསལ་པ་ལ་ནི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ན་འདུག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་ཞལ་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་པར་མཛད་དེ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་མི་
བཞུགས་ནའང་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་དང་། ཕྱིག་པ་དང་། ཤིང་སྟོན་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་
འབྱུང་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དག་པ་ལ་ནི་རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་དབྱེད་པ་ཉིད་
ལས་གདམས་དག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་བསམ་པ་ཐུན་སུམ་ཆོག་གསལ་པ་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་
རྟེན་པ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འགྲོ་བ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་བསམ་པ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡན་ལག་གི་དང་པོ་མགོ་
པོ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འཁོ་བ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་གང་ལ་ཡིད་པ་དེ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་།

ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན། སྤྱོད་པོ་བཀོད་པ་ལས། མདོར་
ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རི་སྟེང་ཡོད་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཕན་ཡོན་ཡང་དེ་སྟེང་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དགྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་བྱུང་ཞིང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་།
ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བཀོད་པ་གཅིག་པའི་
ལམ་མཆོག་གི་མིའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་སེལ་ཞིང་། ཕན་བདེའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་
ཡིད་བཞིན་དུ་འཛོལ་བའི་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་དུས་རྟག་དུ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཕན་མཐུ་ཡིས་བརྟེས། །

ལའོར་སྒྲོན་མཐའ་དག་བདག་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་། །

དེ་བྱིར་འདི་གཉིས་ཁེ་ཉེན་ཤེས་བྱོས་ལ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་ཅིག་ཤེས་ལྡན་རྣམས། །

སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བྲིད་གྱི་སྐབས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱང་བྱེད་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བསྐྱེས་གྱི་བྲིད་
ལ་གསུམ། སྦྱོབས་བཞིའི་རང་བཞིན་སྦྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་
བསྐྱེས་དངོས་བཤད་པ། རྩེ་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པའི་རྟགས་ཚད་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རང་ཅག་རྣམས་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཏན་དུ་ལའོར་བ་ན་ལའོར་
ཞིང་ཐར་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་གོ་འཕང་མི་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་དེ་
སྦྱང་དགོས་ལ། རི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རྒྱལ་ནི། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞིབ་ལྟས། སྦྱང་བྱ་སྒྲིག་པའི་སྒྲོ་བྱག་
སྟེ། །སྦྱང་བྱེད་གཉེན་པོ་སྦྱོབས་བཞིས་སྦྱངས། །སྦྱང་རྒྱལ་སྦྱིར་དངོས་རྩེ་སྒྲིག་གསུམ་གྱི། །

རང་བཞིན་དག་པའང་སྟོན་དུ་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པས།

སྤྱད་པ། སྤྱད་བྱེད། སྤྱད་རྩལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྱད་བྱེད། སྤྱི་པའི་སྟོན་དུ་གྲུ་
 དེ་ཡང་ཀུན་སྤྱོད་གི་སྟོན་ཅི་ཉེ་མོངས་པ་དུག་གསུམ་སྟེ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་
 རྒྱུས་ནི་ངོ་བོ་མི་དགོ་བ་བྱེད་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་འབྲུག་ཞིག་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་
 ཆེན་སྤྱོད་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྤྱོད་ལས་ནི་མི་དགོ་
 པ། །མི་དགོ་བ་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་དང་།
 སྤྱོད་འཇུག་ལས། མི་དགོ་བ་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་འབྲུག་། །འདི་ལས་རི་ལྟར་དེས་ཐར་ཞེས། །
 ཉེ་མཚན་ཀུན་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབྲུག་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །ཞེས་སོ། །
 འགྲིམ་པའི་སྟོན་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟེ། ལུས་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། བ་མ་དང་།
 མ་ཁན་པོ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ལ། དུས་ཐོག་མ་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ། ངོ་
 བོ་མི་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་པ་དང་། རབ་བྱུང་ཡིན་ན་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་
 ལ་སོགས་པ་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ། མདོར་ན། ཕྱི་སོ་ཐར། རང་བྱུང་སེམས།
 གསང་བ་རིག་འཛིན་སྤྱད་ཀྱི་སྟོན་པ་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བ་རི་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ།
 འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་ལམ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་དབང་གིས་
 ནི། །ལུས་དང་ངག་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྤྱི་པ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་ཅི་མཆིས་
 པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སོ་སོར་བཤགས། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་རང་གིས་བྱས་
 པའམ། གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའམ། བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་རྒྱུས་ཏེ། སྤྱོད་
 འཇུག་ལས། ཐོག་མ་མེད་ལྟར་འཁོར་བ་ནས། །ཆོ་རབས་འདི་འམ་གཞན་དག་ཏུ། །བདག་
 གིས་མ་འཆོལ་སྤྱི་པ་བགྱིས་པའམ། །བགྱིད་དུ་རྩལ་བ་ཉིད་དང་ནི། །གཏི་མུག་འབྲུལ་བས་
 བདག་ཅོན་ཏེ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་གང་བགྱིས་པ། །ཁོངས་པ་དེ་ནི་མཐོང་བགྱིས་ནས། །
 བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་ལ་བཤགས། །བདག་གིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི། །ལ་

མའམ་སྒྲ་མ་གཞན་དག་ལ། ཁྱོན་མོངས་སྒྲོན་མ་ལུས་དག་དང་། ཡིད་ཀྱི་གཞོན་བགྱིས་
གང་ལགས་དང་། ཁྱིས་པ་དུ་མས་སྒྲོན་ཆགས་པའི། སྤྲིག་ལྟ་བུ་དག་གིས་སྤྲིག་པ་གང་། །
ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་རྣམས་ལ་འཆགས། ཁྱིས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོང་བྱེད་ནི། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་སྟེ། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།
བྱམས་པ། ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་ན་སྤྲིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
པར་འགྱུར་རོ། བཞི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྟན་འཕྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པ་དང་།
གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པ་དང་། སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་དང་། ཉེན་གྱི་སྟོབས་སོ། རྟེ་ལ་དང་
པོ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་སྦྱོང་ནའང་དེ་ལ་འགྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི་མི་དགེ་
བའི་ལས་བྱས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པའོ། གསུམ་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་ཡང་
དག་པར་སྒྲུང་ནས་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་
དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྟུབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མི་གཏོང་
བ་ཡིན་ནོ། ཁྱིས་གསུངས་ཏེ།

དེ་ལ་འདིར་འཆད་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་ཉེན་གྱི་སྟོབས་ནས་བཟུང་
རིམ་གྱིས་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཉེན་གྱི་སྟོབས་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་ཉེན་ནི་སྤྲིག་
པ་བཤགས་པའི་ཡུལ་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་གསེས་གཉེན་ནམ་དེ་བཞིན་གསེས་པའི་སྟུ་གསུང་
ཐུགས་གྱི་ཉེན་བྱུང་པར་ཅན་དངོས་སུ་མཆོད་པའི་དབུས་སུ་སྟུན་དངས་ཤིང་ཡིད་གྱི་དམིགས་
པས་ཀྱང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་བ་སྒྲས་བཅས་དབང་པོའི་རྒྱལ་དུ་མདོན་སུམ་གྱིས་
བཞུགས་པར་མོས་པ་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དག །
ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྟན། ཁྱིས་དང་། ཐུགས་རྣམས་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་
ཡི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་མངའ་རྣམས་ལ། །
ཐལ་མོ་སྟུར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། ཁྱིས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། རང་རྒྱུད་གྱི་ཉེན་ནི་སྟུབས་སུ་

འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གསལ་ཅད་སྒྲོལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིབ་རྗེས་
 རྗེས་ཀྱི་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས། སྐབས་འགྲོ་སྒྲིབ་དང་། བྱེད་པར་སྒྲིབ་
 འདུག་ལས་གསུངས་པའི་གཙོ་རྒྱལ་མ་ལྟ་བུས་འཛིགས་པ་ལས་སྐབས་པར་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐབས་སུ་འགྲོ་བས་སྒྲིག་པ་འདག་པ་ནི། ལྷ་དན་འདས་ཆེན་གྱི་
 མདོ་ལས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སོང་བས། །འཛིགས་པ་མེད་པར་ཐོབ་པར་
 འགྲུལ་། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྒྲིག་པ་འདག་པ་ནི། སྒྲིབ་འདུག་ལས།
 དེས་ནི་དུས་མཐའ་མེ་བཞིན་སྒྲིག་ཆེན་རྒྱལ་ས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རེས་པར་སྒྲིག་པར་
 བྱེད་། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་པར་སྐྱེད་འབྱེད་པའི་སྒྲོལ་བ་ནི། ལྷ་དན་གྱི་སྒྲིག་ལྷ་དན་ཞིང་འགྲོད་
 པ་དྲག་པོས་དེ་དང་དེའི་མིང་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་བཤགས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རི་ལྷ་ར་
 འགྲོད་པར་བྱ་ཞེན། འགྲོད་པ་སྐྱེད་ལུགས་གསུམ་སྟེ། དོན་མེད་པར་བརྟགས་ལ་འགྲོད་
 པ་སྐྱེད་པ་དང་། འཛིགས་པར་བརྟགས་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་དན་འབྲལ་དགོས་
 པར་བརྟགས་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེད་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་གིས་བྱས་པའི་སྒྲིག་པ་དེ་ཡང་། རེས་འགའ་དག་འདུལ་བའི་
 ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་ནི་གཉེན་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་ནི་རྟོག་བཀྱར་
 དང་སྒྲོན་གསལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་ལུས་གནས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་
 ལོངས་སྒྲིབ་དང་ཞོར་རྒྱས་གསོག་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ། བདག་གི་ནས་འཛིག་རྟོག་སྒྲིབ་མར་
 སྐྱེས་འདེགས་པའི་ཆེད་དུ་དག་དང་གཉེན་དང་ཡུལ་དང་ལུས་དང་ཞོར་རྒྱས་སོགས་དེ་རྒྱལ་ས་
 ནི་བདག་དང་མི་འགྲོགས་པར། ལས་ངན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་རྒྱལ་ས་བདག་དང་འགྲོགས་ནས་
 གང་དུ་སྒྲིབ་པ་དེར་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་གསེད་མར་ལྷང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་
 མདོ་ལས། ལ་མ་སྐྱོན་དང་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་། །བྱན་དང་ཞོར་དང་ཅུ་ལག་ཆོགས་རྒྱལ་ས་

ཀྱང་། ཤི་བའི་རྩེས་ཕྱིར་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད། ལས་རྣམས་རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་དེ་དག་
འགྲོ། ཞེས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་པ་དེ་དུས་སུ། ལུང་ལྷུང་མ་སྤྲུག་སུ་འབྱུར་
མ་ཡིན། ལང་ག་ཉིད་གཅིག་ལུས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མུང་བར་འདོད། ཤི་དག་དེ་ཆེ་བདག་གི་
སྤྲུལ་མི་ཡིན། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། ལང་ག་
གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། སྤྲིག་པ་རྣམས་སྤྲུ་ཆོག་ས་
བྱས། མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུར། མི་མཛའ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུར། ལང་ག་
ཀྱང་མེད་པར་འབྱུར་བ་སྟེ། ཤི་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འབྱུར། ཞེས་སོ། ཤི་
དེས་ན་སྤྲིག་པ་ནི་དགྲ་གཉིས་གཉིས་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཡིན་
ན། དེ་ཐམས་ཅད་དང་ལང་ག་ཡུན་དུ་འགྲོགས་སུ་མེད་ཅིང་། རང་ངམ་སོང་དུ་ལྷུང་སྟེ་ཤིན་
ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་དགོས་གལ་ཆེ་བའི་སྤྲུག་སུ་ནི་དེ་དག་རང་གི་སྤྲིག་ས་ཙམ་དུ་མི་ཉེ་བའི་
པར་མེད། རྣམ་སྤྲིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་སུ་ནི་རང་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱོད་དགོས་པས། སྤྲིག་
པ་ཉིད་ཆོག་ས་ཆེ་ལ་དོན་ལྷུང་བར་བསམས་ལ་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དོ། ཤི།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་མེད་ཀྱང་དེས་ལང་ག་ལ་གཞོན་པར་མི་འབྱུར་སྤྲུལ་ན་མ་
ཡིན་ཏེ། སྤྲིག་པ་བྱས་པའི་འབྲས་སུས། རང་ཉིད་འཆི་ག་དང་། ཤི་བའི་ཆེ་དང་། ཤི་བའི་
འོག་ཏུ་འཇིགས་པ་མི་བཟད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་མི་སྤྲིག་པ་ཅན་རྣམས་འཆི་
གའི་དུས་སུ་གནད་གཅོད་དང་འབྲུལ་སྤྱང་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་སྤྱོད་སྟེ། སྤྱོད་
འཇུག་ལས། ལང་ག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། ལཱ་ཉེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་
ཡང་། སྤྲིག་གཅོད་པ་ཡི་ཆོར་བ་དང་། ལང་ག་ཉིད་གཅིག་ལུས་སྤྱོད་བར་འབྱུར། ཞེས་
སོ། ཤི་ནས་ཤི་བའི་ཆེ་ནའང་། གཤིན་རྩེའི་པོ་ཉ་སྤྲིས་སུ་མདོག་ནག་ཅིང་མིག་ཅུ་དམར་
བ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་སྤྲུག་པོ་སྤྲིག་པའི་གཏུམ་པོ་མ་རུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞགས་པས་
མགུལ་ནས་བཅིངས་ཤིང་། དབྱུག་པ་དང་གང་ལང་ལ་སོགས་པ་མེ་འབར་བའི་མཆོན་ཆ་

ཐོགས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་ཕྱིན་ནས་དེད་དེ། རྒྱུ་རྒྱུ་དང་སོད་སོད་ཀྱི་སྒྲ་དྲག་པོ་
 དང་བཅས་ཏེ། མཆོན་ཆའི་ཐང་དང་རྩོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞི་སོགས་ཉམས་ང་བའི་དཔྱུལ་
 གནས་རྒྱམས་སུ་འབྱིད་ཅིང་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བའི་གནོད་པ་མི་བཟད་པ་
 འབྱུང་སྟེ། སྒྲོ་བ་སྒྲིང་ལས། དུས་ཀྱི་ཞགས་པས་སྒྲེན་ས་བཏགས་ཏེ་གཤིན་རྗེ་མི། །གཏུམ་
 པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་བདེ་ཞིང་འབྱིད་པར་འབྱུར། ཞེས་དང་། སྒྲོད་འཇུག་ལས།
 སྒྲེ་པོ་ཡན་ལག་བཅད་པའི་སར། །དེ་རིང་བྱིད་པའང་བྲེད་གྱུར་ཏེ། །ཁ་སྒྲམ་མིག་རྩ་རན་
 ལ་སོགས། །སྒར་ལས་གཞན་དུ་འབྱུར་སྒྲུང་ན། །གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་འཛིགས་འཛིགས་
 ལྟའི། །ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་འབྱུར་ཞིང་། །འཛིགས་ཆེན་ནད་ཀྱི་ཐེབས་གྱུར་པ། །
 རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉས་ཟེན་པ་ལ། །གཉེན་
 ཀྱིས་ཅི་ཡན་བཤེས་ཅི་ཡན། །དེ་ཆེ་བསོད་རྒྱམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། །དེ་ཡང་བདག་གིས་
 མ་བསྟེན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །ཤི་བའི་འོག་དུ་འཛིགས་པའང་། སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུས་རན་སོང་
 དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་ནས། བཙོ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཤོག་འདྲེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མི་
 བཟད་པ་སྒྲོད་པར་འབྱུར་ཏེ། བཤེས་སྒྲིང་ལས། སྒྲིག་ཅན་དབྱུགས་དབྱུང་འགག་པ་ཅམ་
 ཞིག་གིས། །དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་རྒྱམས་དཔྱུལ་བ་ཡི། །སྐྱུག་བསྐྱུལ་གཞལ་ཡས་ཐོས་
 བས་རྒྱུ་སྟེ། །མི་འཛིགས་གང་ལགས་རྩོད་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དཔྱུལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་
 དང་ཐོས་པ་དང་། །དམ་དང་བཀྲགས་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་རྒྱམས་ཀྱང་། །འཛིགས་
 པར་སྒྲོད་པར་འབྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། །རྒྱམ་སྒྲིན་ཉམས་སུ་སྒྲོད་རྒྱམས་སྒྲོས་ཅི་འཆོལ། །
 ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་གིན་དུ་འཛིགས་པས་འགྲོད་པ་ཡང་ཡང་བསྒྲོད་
 པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིག་པ་དེ་ཕྱིས་བཤགས་པས་ཆོག་གམ་སྒྲམ་ན་མི་ཆོག་སྟེ། སྒྲིག་པ་
 མ་བྱང་བའི་སྒྲོན་དུ་བདག་ཉིད་འཆི་བའི་དོགས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། བདག་ནི་

སྒྲིག་པ་མ་བྱང་བར། སྒྲིབ་དུ་འགྲུམ་པར་འགྲུར་དུ་འཛི། འདི་ལྟར་འདི་ལས་དེས་ཐར་
བར། སྒྲུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོ། སྒྲིག་པ་མ་བྱང་བར་བདག་མི་
འཛིའོ་སྒྲུམ་ན། འཛི་བདག་གི་བདུད་དེས་བདག་གི་སྒྲིག་པ་བྱང་བ་དང་མ་བྱང་བའི་ཆེས་
ལ་མི་ལྟ་བར། སྒྲུགས་གང་རྟེན་གྱིས་འཕྲལ་དུ་སྒྲོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བརྟན་མི་
རུང་སྟེ། དེ་ལས། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཛི་བདག་འདིས། བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྟོན་པར། །
ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། སྒྲོ་བུར་ཆེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། ཞེས་སོ། དེས་ན་སྒྲིག་པ་
མ་བྱང་བར་འཛི་དོགས་ཡོད་པས་སྒྲུར་དུ་བཤགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོལ་
བཤགས་ཞེས་པ། ཉེས་པ་བྱས་པ་གསང་ཞིང་སྒྲུམ་ན་སྒྲིག་པ་དེ་རྩེ་འཕེལ་དུ་འགྲུར་ལ།
མ་གསང་ཞིང་མ་སྒྲུམ་པར་སྒྲིབ་དུ་ཤེས་ནས་ཆོགས་སུ་བསྐྱགས་ན་སྒྲིག་པ་དེ་སྟོབས་རྩེ་
ཆུང་དུ་འགྲུར་ཞིང་། བཅའ་ཡང་འཕེལ་བར་མི་འགྲུར་བས། བདག་གིས་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་
བགྱིས་སོ་ཞེས་བཤགས་ཡུལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོགས་སུ་བསྐྱགས་པ་ནི་མཐོལ་བ་ཡིན་
ལ། བདག་གིས་འདི་ལྟར་བགྱིས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉེས་ཤིང་སྒྲུབ་ནོ་ཞེས་འགྲོད་པ་དྲག་པོས་
སེམས་གདུང་བ་དང་བཅས་ཉེ་ལས་དེ་སྒྲིབ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་བཤགས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་
ཉེས་པ་དང་བཅས་པས་ཞུམ་ཞིང་དམའ་བའི་གནས་སུ་ཞུགས། གཞན་ཉེས་པ་དེ་དང་མི་
ལྟན་པ་རྒྱུས་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛོན་པར་མཐོ་ཞིང་མཆོག་དང་ངོ་མཚར་ཅན་དུ་ཤེས་པས་
གུས་པས་གཙུག་ཏུ་བུར་བའི་སྒྲོས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ། རང་གིས་ཉེས་སྟོན་བགྱིས་པ་ལ་
ངོ་ཆ་ཡང་། གསོང་བོར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས། བྱེད་རྒྱུས་གྱིས་བཅེ་བས་རྩེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ།
ལས་འདི་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བརྗོད་པ་ནི་བཤགས་པའི་
དོན་གྱི་སྟོང་པོའོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་སྟོབས་ནི། སྒྲིག་པའི་གཉེན་པོར་དག་པ་ལ་སྟོན་
པ་སྟེ། དེ་ལས་འགྲུབ་སྒྲུ་ཞིང་པན་ཡོན་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གཅེས་པར་བརྟུས་པ་ལ་གཉེན་

པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་བྱུག་ཅེས་གྲགས་ཏེ།

དེ་ལ་དང་པོ་སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་བཟུང་བ་ནི། དཔེར་ན་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་གྲགས་རྗེ་ཅན་གྱི་མཚན་ཐོས་ན་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་ཁྲིའི་སྒྲིག་པ་བྱང་
བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་
ཞིག་གི་མཚན་དང་དེ་བཟུང་བས་ལས་གྱི་སྒྲིག་པ་བྱང་བར་འགྱུར་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་
སྤྱུལ་བ། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེས་ཕྱོགས་བསྐྱུས་སུ་མཛད་པ་མཚན་འབུམ་
མོར་བུའི་ཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཉིད་རང་གིས་བརྗོད་པའམ་གཞན་ལ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་
པའོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་སྐྱེ་དང་མཚོན་རྟེན་བཞེངས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་
སངས་རྒྱུ་གྱི་གསུང་རབ་དང་བཅས་པ་བཞེངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་རྟེན་གྱི་སྒྲིག་པ་བྱང་བ་
ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་
བཞེངས་པར་བྱ། རལ་བ་གསོ་བར་བྱ། བྱམ་པ་བཅོས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་སྐྱེ་གཟུགས་བཞེངས་ན། རིགས་དམའ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྲིག་པ་བྱེད་པའི་རིགས་
རྣམས་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའི་རིགས་སུ་མི་སྟེ། ཡན་ལག་མ་ཆང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
གལ་ཏེ་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་དད་པ་རྟོན་དེ་སྐྱེ་
གཟུགས་བྱས་ན། སེམས་ཅན་དཔལ་བ་མྱོང་བ་རྒྱུད་ཏུ་མྱོང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གང་ཡང་
རུང་བས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་མི་ཞིག་མི་གཅང་བ་ལ་རེག་པ་ལ། རབ་
ཏུ་དག་པར་བསྐྱས་ཏེ་སྒོས་ཀྱིས་བྱུགས་ན་དེ་མི་ཞིག་པ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མཚམས་མེད་པ་བྱས་པ་དེའི་སྒྲིག་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་དག་པ་བཅུའི་ལས་
གྱི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་དད་པ་རྟོན་དེ་སྐྱེ་གཟུགས་བྱས་ན་དེའི་
སྒྲིག་པ་དེ་རི་ལྟར་མེ་ཡི་ཐུང་པོས་མར་ཆོག་སྟེ་དུ་བ་ཡང་མི་མདོན་པ་བཞིན། དེའི་སྒྲིག་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་བཤེད་།

པ་དེ་ཡང་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །མཆོད་རྟེན་གྱིས་སྒྲིག་པ་བྱང་བ་ནི། གཙུག་
རྟེན་དྲི་མེད་ལས། མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་ཆོ་གའི་ཚུལ་རྣམས་གསལ་བར་བསྟན་ནས།
དེས་ནི་གསྐྱའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཐུག་ཐིག་ཐུག་འབུམ་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་
པ་རྣམས་ལ་དག་པའི་ཅུ་བ་བསྟེད་པར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་
འགྱུར་རོ། །མཆོད་མཆོད་པ་ལྷ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །
སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་། རུད་འགྱུར་སྟེ་གནས་དང་། གཤེན་རྩེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངན་
སོང་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུལ་གྱི་པགས་
པ་བརྟེན་པ་བཞིན་དུ་ལུས་པོར་ནས་སྒྲུལ་པ་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་
བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱིན་ཆད་མངལ་གྱི་གནས་གྱི་དྲི་མས་མི་གོས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིབ་སེལ་གཟུངས་སོགས་གཞན་ལས་ཀྱང་།
མཆོད་རྟེན་མཐོང་བ་དང་། དྲིལ་བུའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མཆོད་མཆོད་པ་ལྷ་སོགས་
བྱང་ཞིང་འཆི་བའི་འོག་དུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ་། །
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་འབྱི་འཆང་གྲོག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འཛད་པ་ནི་གཞུང་སོ་སོ་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཆོད་མེད་ལ། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོན་པ་ལས་ཀྱང་། མཆོད་མཆོད་ལྷ་
པོ་དག་གི་སྒྲིག་པ་རྣམས། །གང་གིས་མི་ཤེས་དབང་གིས་བྱས་པ་དག། །དེ་ཡིས་བཟང་
པོ་སྟོན་པ་འདི་བརྗོད་ན། །ལྷ་དུ་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་
གིས་བཟང་པོ་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་འདི། །འཆང་བ་དང་ནི་སྟོན་ཏམ་གྲོག་ན་ཡང་། །དེ་ཡི་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པའང་སངས་རྒྱས་མཁྱེན། །བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ལ་སོམ་ཉི་མ་བྱེད་ཅིག། ཅིས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་ལ་ཐུག་མཆོད་སྒྲོར་བ་བྱེད་པ་ནི། རྟེན་གསུམ་དང་དག་འདུན་ལ་ཐུག་
དང་མཆོད་པ་མཐུལ་འབུལ་བ་སོགས་ཆོགས་གསོག་དང་། ཐུགས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན།

ཆོག་ས་གི་མཆོད་པ་དང་། བཤག་ས་སྒོར་ཀུན་གི་མཆོག་ནི་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། མེ་
 ཏྲོག་བརྟེན་ས་པའི་གཟུངས་ལས། གང་གིས་དེ་བཞིན་གསེག་ས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལོ་གཅིག་གམ་ལོ་བརྒྱའམ་ལོ་སྟོང་ཡང་རུང་སྟེ། བདེ་
 བའི་ཡོ་བྱད་གིས་བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསེག་ས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་
 བས་ཏེན་རྣམས་ལ་མེ་ཏྲོག་འགའ་འབུལ་ལམ། རྒྱ་སྟོམ་པ་གང་འཐོར་རམ། ཐུག་པའི་ཐིག་
 ལོ་འདྲིའམ། མེ་ཏྲོག་གི་རྩལ་ཉལ་ཉལ་འཕྱག་གམ། ཐུག་པ་འབུལ་ལམ། སྒྲོས་འབུལ་
 ལམ། བདུག་སྒྲོས་འབུལ་ལམ། མར་མེ་འབུལ་ལམ། ཐུལ་ན་དགའ་བའི་སེམས་གིས་
 གོམས་པའི་སྟབས་འགའ་བོར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །
 ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་དག་ནི། མེད་གོ་རྣམ་པར་བརྟེན་བ་བསྐལ་པ་བརྒྱའམ། བསྐལ་པ་སྟོང་དུའམ།
 བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཐུག་སྟོང་དུ་ཡང་ངན་འགོ་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་གནས་སུ་འགོ་བར་འགྱུར་
 བ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། རྫོང་རྫོང་ཉི་མ་ལས། འགལ་ན་ཆོག་ས་གི་འཁོར་ལོས་
 བཤག་ས་། །ཉམས་ན་རང་གི་བདོག་པས་བསྐྱང་། །འདས་ན་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་དང་། །ཉེ་
 འཁོར་ལུས་དང་ངག་དག་དང་། །ཡིད་དང་བདོག་པར་བཅས་པས་བསྐྱང་། །རལ་ན་རང་
 གི་སྒྲོག་གིས་བསྐྱང་། །ཞེས་དང་། རྫོང་རྫོང་བ་ལས། བསོད་ནམས་ནང་ནས་ཆོག་ས་འཁོར་
 མཆོག་ །ཆེ་འདྲིར་བསམ་པ་ཀུན་འགྱུ་བཅིང་། །བགོག་ས་དང་བར་ཆད་ནི་བ་དང་། །ཕྱི་
 མར་རིག་འཛིན་ཀྱུ་བའི་ཞིང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་
 རྒྱ་མཆོའི་རྒྱུད་ལས། གལ་ཏེ་ཅུན་ག་སུར་རམ། །དྲི་ཡིས་སྒྲ་མ་མཉེས་བྱས་ན། །བསྐལ་
 པ་སྟོང་ཐུག་དུ་མར་ནི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་འབུམ་ཐུག་ལ། །མཆོད་ལས་བསོད་
 བསམས་བྱད་པར་འཕགས། །སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡི། །སྒྲ་གཟུགས་སྟོང་
 ཐུག་གཞལ་མེད་ལ། །རིན་ཆེན་ལྷ་ཡིས་སྒྲས་པ་བས། །སྒྲ་མའི་སྒྲུའམ་བ་སྒྲ་ཞིག་ །རིན་
 ཆེན་ལྷ་ཡིས་བརྒྱན་པ་ན། །འདྲི་ནི་བསོད་ནམས་པ་མཐའ་ཡས། །དྲི་ལྷར་དག་སྟོང་བྲིམས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོར་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

ལྷན་པ། །འབྲུམ་ཕྱག་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ། །སྒོར་མོ་ལན་བདུན་བཅུག་པ་ཡིས། །སྒྲ་མའི་
ཞལ་དུ་འབྲས་ཆེན་འབྲ། །དྲིག་མ་བདུན་དངས་བསོད་ནམས་ལ། །བརྒྱ་སྟོང་གི་འབྲུམ་ཆར་
མི་སོད། །ཅེས་དང་། །གསང་སྟོང་ལས། །སྒྲ་མ་དགྱེལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དབང་ཕྱག་
ལོངས་སྟོང་ལྷས་མཆོད་ན། །དགྱེལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཡིན། །ཉེ་བའི་དགྱེལ་འཁོར་
སྟོས་ཅི་དགོས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འདག་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་གྲོག་པའམ་ཁ་ཏོན་བྱ་བ་ནི། སྒྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
རྣམས་ལ་བྱད་མེད་ཀྱང་། །གཙོ་བོར་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྱུར་བ་ལ་ཆེད་དུ་བསྒྲགས་པ་བྱང་རྒྱལ་ལྷང་
བཤགས་དང་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྔགས་དང་དྲི་མེད་བཤགས་པའི་རྒྱུད་སྔགས་མདོ་རྒྱུད་
ཟབ་མོ་རྣམས་གྲོག་པ་དང་། །ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་སྟེ་ཐན་ཡོན་གྱི་བྱེད་པར་སྔགས་རང་གཞུང་
ནས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་གཞུངས་སྒྲགས་བསྒྲ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱུ་པ་དང་མི་འབྲུགས་
པའི་གཞུངས་སྔགས་སྒྲིག་སྒྱུར་ལ་ལྷག་པར་བསྒྲགས་པ་དང་། །གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་
འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེས་བཀའ་བསྐུ་གནང་བའི་གཞུངས་འབྲུམ་ལྷ་ལུ་བསྐྱག་ཅིང་ཐན་ཡོན་
གྱི་བྱེད་པར་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

དུག་པ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུམ་པ་ནི། །གནས་ལུགས་ངོ་འཕྲོད་ཀྱི་ལྷ་པ་སྟོང་རྒྱ་ཡོད་ན་དེའི་
དང་དང་། དེ་ལྟར་མེད་ན། །སྒྲིག་པའི་ལས་དེ་ཉིད་དང་། །བྱེད་པ་བོ་གང་ཟག་དང་། །སྒྲིག་
པའི་ས་བོན་འཛིན་པའི་རྣམ་གཤམ་དང་། །འབྲས་ལུ་སྒྲིག་བསྒྲུལ་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱ་གང་
ལས་སྒྲིམ། །ངོ་བོ་རི་ལྷ་ལུ། །གནས་གང་ན་གནས། །མཐར་གང་དུ་འགགས་སྔགས་སོ་སོར་
བརྟགས་ནས་མཐར་མི་དམིགས་སྒྲུམ་པ་དང་བྲལ་བའི་དང་དུ་འཛིག་པ་སྟེ། །ཕྱོགས་སུ་
རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། །གང་ཞིག་འགྲོད་ཆང་བྱེད་འདོད་ན། །དྲང་བོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་

ཉོས། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །འདི་ནི་འགྲོད་
 ཚངས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། བ་མ་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་བསད་པ་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲུབས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་
 སྒྲིག་པའི་ལས་བྱས་པ་གཉིན་པོ་དག་པའི་ལས་ཀྱིས་འགོག་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས།
 གང་ཞེག་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱས་པ། །དག་བ་ཡིས་ནི་འགོག་བྱེད་དེ། །ཉི་ཟླ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་
 བ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་འདི་དེར་སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྒྲིག་པའི་གཉིན་པོར་
 དག་བ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་རི་སྟེད་ཀྱི་དག་བ་བྱ་དགོས་སམ་ཞེན། དེ་ཙམ་མི་
 དགོས་ཏེ། ཟུང་ན་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། དག་བ་གཅིག་བྱས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་མང་པོ་
 འཛོམས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་རྒྱུད་དུས་རི་རབ་བམ། མི་རྒྱུད་དུས་རྩ་གིང་ངམ། དུག་རྒྱུད་
 དུས་སེམས་ཅན་འཛོམས་པ་ལྟར། དག་བ་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་འཛོམས་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་ནི། དུག་གི་རྒྱས་ཤེས་པས་ཕྱིན་ཆད་དུག་མི་འཐུང་བ་
 བཞིན་དུ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འཇིགས་ནས། ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་སྒྲིག་པའི་
 ལས་འདི་དག་མི་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས་ཉེས་སྟོད་ཀྱི་ལས་མི་བྱེད་པ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་
 ལས། འདྲན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ནི་སྒྲིག་ །ཞོངས་པ་ལགས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ། །
 འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །སྒྲིན་ཆད་བདག་ནི་ཡོངས་མི་བགྱིད། །ཅིས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྟོང་རྒྱལ་ལ། སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས་སྟོར་བ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱ། དངོས་གཞི་སྒྲིག་པ་ཐམས་
 ཅད་དྲན་ཞིང་འགྲོད་པས་རང་ག་ཞན་གྱི་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱེ་ཐོག་ཏུ་ནག་ལིང་དེར་བསམ་
 པ་བཤགས་པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་མཆོམས་སོགས་ནས་འོད་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

ཟེར་བྱང་སྟེ་འབྲལ་དུ་དག་པར་བསམ་རྗེས་འོད་ཟེར་མང་དུ་བྱང་ནས་སྟེག་པ་ཐམས་ཅད་
དག་ལུས་ཤེལ་གོང་ལྟར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། སྟེག་པ་བཤགས་པའི་ཆོག་བྱང་རྒྱལ་
ལུང་བཤགས་དང་བཟང་སྟོད་སྟོད་འདུག་སོགས་ལས་འབྱུང་བའམ། སྤྱི་མ་དོར་འཛིན་
མ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའི་མཐར། གང་ལ་བཤགས་པའི་རྟེན། གང་བཤགས་པའི་སྟེག་པ། གང་
གིས་བཤགས་པའི་བྱེད་པོ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལ་བཞག་པ་སྟེ་སྟོར་དངོས་རྗེས་
གསུམ་ཚང་བས་ཉམས་སུ་སྤང་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བསྒོམ་བཟླས་ཀྱི་དམིགས་ཁྲིད་དངོས་བཤད་
པའི། དེ་ཡང་རང་ཅག་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་རྟོགས་བྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་
པའི་གོགས་ནི་སྟེག་སྒྲིབ་ཡིན་པས་དེ་སྟོང་དགོས། དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་མཆོག་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་
བསྒོམ་བཟླས་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ལ་འདུག་པར་བགྱིའོ་སྟམ་དུ་བསམ་ནས་ལུས་
སེམས་རྣལ་དུ་ཕབ་ལ། རང་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་སྟྱི་བོར་པདྨ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་
པ་གོ་སར་ཟེ་ཕོན་དང་བཅས་པའི་སྟེང་ཁ་ཡར་བལྟ་བ། ཅུ་བ་རང་གི་ཚང་བྱག་ཏུ་བྱུག་པ།
དེའི་སྟེང་དུ་བླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་རྣམས་གསལ་གདབ། དེ་ལ་གསལ་སྟེང་ཕོན་
པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་གསལ་ཞིང་འཆོར་བ་ཞིག་བསམ། དེ་ལས་འོད་
ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་བུན་ཟེར་གྱིས་འཕྲོས། ཕྱགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ་
སྐྱ་གསུང་བྲགས་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ལུལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སྟེག་
སྒྲིབ་སྟུངས། འོད་ཟེར་རྩྭ་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རོ་བོ་རང་གི་དྲིན་ཆེན་ཅུ་བའི་
སྤྱི་མ་དོར་ཉིད་རྣམ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་གངས་
ཀྱི་རི་བོ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་གཟི་བརྗིད་འབར་བ། སྟེག་ཅིང་འཇུགས་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་
པའི་ཞལ་ཅན་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་མཛེས་
པར་བྱས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་བྲགས་ཀར་གསོར་ཞིང་

གཡོན་ཤིལ་བྱ་དགུར་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་རབ་མ་ལ་འབྱུང་བ་ཞབས་སེམས་དཔའི་
སྤྱིལ་མོ་གྲུང་གིས་བཞུགས་ཤིང་། ཡུམ་དོ་རྩེ་སྤེམས་མ་དཀར་པོ་གྱི་གྲག་དང་བོད་པ་འཛིན་
བས་མགུལ་ནས་འབྱུང་བ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ། གཉིས་ཀའང་རྒྱལ་མ་སྤངས་གནས་
སྤྱད་ག་པའི་བརྟེན་ཕྱག་ཞབས་རྣམས་གསེར་ཁུན་མ་ལྟར་མཉེན་པ། ཞེ་སྤང་མ་སྤངས་གནས་
སྤྱད་ག་པའི་བརྟེན་ཕྱག་སོར་རྣམས་སྤྱལ་གྱི་མཐུག་མ་ལྟར་ཕྱག་པ། འདོད་ཆགས་མ་སྤང་
གནས་སྤྱད་ག་པའི་བརྟེན་ཐབས་ཤེས་པར་ཚུན་གཡུ་ལྔ་དྲུག་ལྟར་འབྲིལ་བ། གཉི་ཕྱག་མ་
སྤངས་གནས་སྤྱད་ག་པའི་བརྟེན་སྤྱི་མེད་ཐང་ཤིང་ལྟར་དྲང་ཞིང་སྤེམ་པ། ཕྱག་དོག་མ་
སྤངས་གནས་སྤྱད་ག་པའི་བརྟེན་གྱིས་བ་ལོ་བརྒྱད་པ་ལྟར་གཞོན་ག་ཆགས་པ། ཕྱགས་
ལ་མ་རིག་པ་མེད་པའི་རྟགས་སྤྱི་བླ་བ་ལྟར་གསལ་བ། ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་རྟགས་སྤྱི་ཉི་མ་ལྟར་འཆོར་བ། མཚན་དཔེ་ཡོངས་སྤྱི་ཆོགས་པའི་བརྟེན་དབུས་གྱི་རི་
པོ་མཆོག་རབ་ལྟར་ལྟན་སྤྱུག་པ། ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བརྟེན་སེང་གོ་འབུམ་
གཞིབས་པ་ལྟར་གཟི་བྱིན་དང་ལྟན་པ་སྟེ་ཞི་བའི་ཉམས་དགུ་དང་ལྟན་པ། དར་དཀར་པོ་
གསེར་གྱི་དང་རིས་ཅན་གྱི་སྟོང་གཡོགས། ཆོ་གྱ་སྟོང་རྣ་ཆོགས་པའི་སྤྱད་དགྱིས། དར་སྤྱ་
ལྟའི་ཅོད་པར། དར་མཐིང་ཁྲའི་ཟི་ལྟར་ཏེ་རྒྱབ་འཕན། གར་གྱི་ཕུ་དྲུང་སྟོང་རྣ་གྱི་ཆས་གོས་
ལྟ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་ཆོགས་པའི་དབུ་རྒྱན། ལྟན་ཆ། མགུལ་རྒྱན། སེ་མོ་དོ། ཕྱག་གཏུབ་
ཞབས་གཏུབ། སྐར་པགས། རོ་གལ་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་གྱིས་མཛེས་པར་སྤྱས་པ།
འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པར་སྦྱོ་ཞིང་། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོ་བོར་བཞུགས་
པ། དེའི་ཕྱགས་ཀར་པད་ལྷའི་སྟོང་དུ་རྩོད་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་པ་འགྲོང་སྤྱབས་སུ་ལངས་པའི་
སྟེ་བར་རྩྱུ་དཀར་པོ། དེ་ལ་ཡིག་བརྒྱའི་ཕྱགས་སྤྱད་དཀར་པོས་གཡས་སུ་བསྒྲོར་བར་
དམིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྤྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་སུ་མོས་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས། ལྟར་བྱས་གྱི་
སྟོག་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྱག་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་མཚམས་དང་འགལ་བ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོར་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

ཁུང་པར་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་སྒོར་དཔོན་གྱི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་དང་འགལ་བའི་ལས་རང་གིས་བྱས་
པ་དང་། གཞན་ལ་བཅོལ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་ཡི་རང་བགྱིས་པ་སོགས་དངོས་
སྒྲ་གང་དྲན་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དོ་ཚད་གནོང་འགྱོད་ཀྱི་བསམ་པ་
དུག་པོས་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བྱེད་མཁྱེན་ནོ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱིས་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་གྲུས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བའི་དབང་གིས་སྒོར་ཆད་སྒྲིག་
པའི་ལས་ཅི་དང་ཅི་བགྱིས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཆབ་བོ། །མི་སྤྱེད་དོ། །མཐོལ་ལོ་བཤགས་
སོ། །སྒྲིག་ལུང་དྲི་མའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་སྒྲུམ་དུ་སྒྲིང་
ཁུང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་བསམ་པ་ནི་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །ད་ཕྱིན་ཆད་ལས་ཅི་
ལ་ཐུག་ཀྱང་འཆི་བ་སྒོག་ལ་བབས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་པའི་ལས་དངོས་སུ་ལྟ་ཅི། ཐ་
ན་མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་བགྱིད་དོ། །དེ་ལྟར་བགྱིད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་པ་སྒྲིག་པ་ལས་སྒྲར་
ལྟོག་པའི་སྟོབས་སོ། །སྒྲར་བྱས་ཀྱི་གཉེན་བོར་དཔལ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བཟླས་ལ་
སྒྱུད་པ་གཉེན་བོ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་པའི་སྟོབས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོབས་བཞིའི་དམིགས་གནད་དྲན་
བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱུ་པ་དག་ཅིང་གསལ་ལ་ལ་མི་ཆོག་སོགས་ཀྱི་བར་མ་ཆོད་པར་
བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་སོགས་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པའི་རྟགས་མཆན་མདོན་དུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་
བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཟླས་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་དང་། ཞབས་ཀྱི་
མཐེ་བོང་གི་རྩེ་དང་། ཡབ་ཡུམ་མཉམ་སྦྱར་གྱི་མཁའ་གསང་དང་མཐར་སྒྲུ་ཡི་ཆ་ཐམས་
ཅད་ནས་བྱང་སེམས་བདུད་ཅིའི་ཁུ་རྒྱན་དཀར་ཆེལ་ཆེལ་བབ་པ་པད་སྟོང་ལ་འབྲིལ་བའི་
ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་རང་གི་ཆོང་ཐུག་ནས་ཞུགས། བད་ཐམས་ཅད་རྣལ་ཁྲག་དང་ལྡན་ལྡན།
གདོན་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་སྒྲུལ་སོགས་སྒོག་ཆགས་ཕྱ་མོའི་རྣམ་པ། སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་
སོལ་ཁུའམ་དུད་ཁུའི་རྣམ་པ་ཅན་ནག་ཉིལ་གྱིས་རང་གི་དབང་པོའི་སྒོ་དང་བ་སྒྱུའི་ཐུག་
ཐམས་ཅད་ནས། མདོར་ན་སུ་ཆུ་དུག་པོས་ཐལ་བ་བདས་པ་བཞིན་བྱིར་སང་སང་སོང་ནས་

རང་ལུས་ཤེལ་གོང་དག་པ་ལྟར་གྱུར་བར་མོས། སྒྲར་ཡང་སྒྲར་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
བྱང་སེམས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དེས་རང་གི་སྒྱི་གཙུག་ནས་རྒྱང་སེམ་གྱི་བར་དེ་སྤྱིད་དུ་མེར་
བྲིག་གི་ལྷུ་མ་ཅེར་གྱིས་གང་བས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱང་། སྒྱི་
གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཐིན་ལས་དང་བཅས་པའི་དབང་དང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། ཟུང་པར་
དངོས་གཞིའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྩོལ་མེད་དུ་སྒྱེ་བུས་པའི་སྒྲོད་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པར་མོས། མཐར་ཐུན་འཛིག་པ་ན། མགོན་པོ་བདག་ནི་སོགས་གྱིས་གསོལ་བ་
བཏབ་པས་སྒྲུ་མ་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དགྱེས་པས་ཞལ་འཇུག་པ་དང་བཅས་ཏེ། འོ་
རིགས་གྱི་ལུ། ཟུང་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གནང་བ་བྱིན་པར་
བསམས་ལ། སྒྱི་བོའི་སྒྲུ་མ་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དབུའི་ནོར་བུ་ནས་མར་འོད་དུ་ལྷ། གང་ན་
པདྨ་ནས་ཡར་འོད་དུ་ལྷ། ཐུགས་འོད་ལྷའི་གོང་བུའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་
ཚད་ཐུག་ནས་ཞུགས་སྤྱོད་དབུས་སུ་སྤིབ་གྱིས་ཐིམ་པར་བསམས་ལ་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱ་སྒྲོང་
བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་ཏེ་མཐར་འཁོར་གསུམ་ཡང་དག་བརྩོད་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ངང་དུ་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་རྩེས་བསྐྱོ་བ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྩེས་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པའི་རྟགས་ཚད་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོབས་
བཞིའི་དམིགས་པ་དང་ལུན་པའི་སྒྲིག་པ་བཤགས་པས་དག་པའི་རྟགས་མི་ལམ་དུ་ཡོང་སྟེ།
སྒྲུལ་བྱེད་གྱི་གཟུངས་ལས། མི་ལམ་ན་ཟས་ངན་སྒྲུགས་པ་དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་སོགས་འབྱུང་
བ་དང་། ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་མཐོང་བ་དང་། བམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་དང་།
མ་ཉིད་མི་ནག་པོ་ཐུབ་པ་དང་། དག་སྒྲོང་དང་དག་སྒྲོང་མའི་དག་འདུན་མཐོང་བ་དང་།
འོ་མ་འབྱུང་བའི་གིང་དང་སྒྲུང་པོ་དང་ཁྱུ་མཆོག་དང་རི་དང་སེང་གའི་བྲི་དང་ཁང་བཟང་
གི་སྤྱོད་དུ་འཛིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་མིས་ན་སྒྲིག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཁྱུས་བྱས་པ་དང་། གོས་དགར་པོ་གྱོན་པ་དང་།

སྒྲུ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། གསུང་ཐོས་པ་སོགས་དང་། དངོས་སུ་ཡང་ཉམས་
 དགའ་ཞིང་རིག་པ་དྲངས་པ་དང་། དགོ་སྒྲུབ་འཕེལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྩེ་རྩེ་ལ་
 མེད་དུ་སྒྲེབ་སོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་པ་རྒྱད་ལ་སྒྲེབ་ར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 སྒྲོབས་བཞི་ལ་བརྟེན་པས་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པའི་ཤེས་བྱེད་དམ་པ་ལ་ཡོན་ཡང་། སྒྲོན་བྲམ་
 ཟེའི་ཁྱེའུ་མི་གདུང་བ་སོར་མོའི་ཐོང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མི་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་ཅ་དགུ་
 བསང་པའི་སྒྲིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་སྒྲོབས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤགས་
 པས་སྒྲིག་པ་བྱང་ནས་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་དགུ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱེའུ་བདེ་བྱེད་
 ཅས་བྱ་བ་མ་བསང་པའི་སྒྲིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་
 པ་དག་ནས་ལྟར་སྒྲིག་ཏེ་འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། གཙུང་དགའ་
 པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲིག་ཅན་ཀྱང་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་དག་
 བསང་དགུ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་མཐོང་ལྟན་ཞེས་པ་ཕ་བསང་པའི་སྒྲིག་ཅན་ཞིག་
 ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་དག་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་
 སྒྲིང་ལས། གང་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། ཁྱིས་ནས་བག་དང་ལྟན་པ་གྱུར་
 དེ་ཡང་། ཁྱེ་བ་སྒྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཐོང་མཐོང་ལྟན་བདེ་
 བྱེད་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་བསྐྱལ་
 པ་སྒྲོང་རྣམས་སུ། སྒྲིག་པ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས། །ལན་གཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས། །
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བྲམས་པ་སེང་གོ་སྒྲུ་ཆེན་པོས་ཞུས་པའི་
 མདོ་ལས། མི་ཤེས་པས་ནི་གང་བྱས་པའི། སྒྲིག་པའི་ལས་ནི་བཤགས་པར་བགྱི། །མཁས་
 པས་ཉེས་པ་བཤགས་ན་ནི། །ལས་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། ལས་རྣམ་
 འབྱེད་ལས། གིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་རྣམས་བྱས་པ་ནི། །བདག་ལ་རྣམ་པར་སྒྲོད་པས་བསྐྱབ་
 པར་འགྱུར། །རབ་ཏུ་བཤགས་དང་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིས། །དེ་དག་གིན་ཏུ་ཅན་ནས་བརྟེན་

པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། །བྱད་པར་དུ་རྡོར་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བཞིས་པའི་ཕན་ཡོན་
 གྱུར་། །གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། །སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་གཅིག་ལ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་
 དམིགས་ནས། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོག་བཞིན། །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་དུག་ཏུ། །ཉི་ཤུ་ཅ་
 གཅིག་རེ་རེ་བསྐྱེད། །དེ་ཡིས་ལྷུང་སོགས་བྱིན་བསྐྱེད་ནས། །འཕེལ་བར་ནམ་ཡང་མི་
 འབྲུང་རོ། །འབུམ་ཐུག་གཅིག་ནི་བསྐྱེད་པ་ན། །སྤྱོད་པ་མཆོག་གི་ལེགས་བཤད་པས། །
 རྒྱལ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འབྲུང། །ཞེས་དང་། །མེ་ཏོག་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས། །སྤྱོད་པ་
 རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐྱེད། །རང་བྱུང་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་མཐུས། །སྤྱོད་པ་རྒྱལ་གཉིས་བྱང་བར་
 འབྲུང་། །ཞེས་དང་། །དགོངས་པ་ཆོག་གསུམ་པའི་རྒྱུད་ལས། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་ནི། །ཐུགས་གྱུར་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ། །དེ་ཡི་སྤྱོད་ཀུན་བྱང་ནས་ནི། །རྡོ་རྗེ་སེམས་
 དཔའ་འདྲ་བར་འབྲུང། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་སྤྱོད་གཉིས་ལུན་ཆོགས་ཀྱིས། །

ཡོངས་ཁེབས་སྤྱོད་པའི་ནགས་ན་ཉམས་ཉེས་པ། །

སྤྱོད་པ་བཞི་ལོར་བུའི་སྤྱོད་མེས་རབ་བསལ་ནས། །

རྒྱལ་གྲོལ་ཐར་གྱིང་བཀོད་ཅིག་ཤེས་ལུན་རྒྱལས། །

རྡོར་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱིད་ཀྱི་སྤྱོད་སོ། །

། བཞི་པ་ཆོགས་གཉིས་རྡོགས་པར་བྱེད་པ་མཐུལ་གྱི་ཁྱིད་ལ་གསུམ། །གོ་དོན་སྤྱོད་
 བཤད་པ། །འབུལ་ཚུལ་བྱེད་ཐུག་ཏུ་བསྐྱེད་པ། །ཞར་བྱུང་དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་
 རུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྒྱལ་གྱིས་དོན་དུ་གཉིར་
 བུའི་མཆོག་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་བུའང་། །རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ལ་མ་བཟོན་
 པར་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། །བྱད་པར་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱོད་པོ་བདག་

དོན་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོར་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བམ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་བྲལ་ལྟར་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་བྱིན་ལས། རི་སྤྱིད་ཚོགས་
གཉིས་དམ་པ་དེ་ནི་མ་རྟོགས་པར། །དེ་སྤྱིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་བྱེད། །ཅེས་
དང་། །ཞི་བྱེད་རྒྱུ་ཀྱང་རོལ་པའི་མདོ་ལས། དོན་དམ་ལྟར་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པའི་ལག་རྗེས་དང་། །རྟོགས་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་བྱིན་རྒྱུ་ལོ་ན་
ལས། །ཐབས་གཞན་བཅས་པ་སྟོངས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཚོགས་གཉིས་
བསག་རྒྱུ་གི་སྒོ་མང་ཡང་། ཐབས་སྤྱི་ཞིང་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ནི་མཆོལ་འབུལ་བ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱུས་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ། །སྟོང་གསུམ་ཞིང་ཁམས་མ་ལུས་
པ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱན་པ་ཡིས། །མཆོད་ན་སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་རྟོགས། །ཞེས་
གསུངས་།

དེ་ལ་ཐོག་མར་གོ་བའི་གནད་རྣམས་མ་ཤེས་ན་མི་རུང་བས་དེ་བཤད་པ་ལ་ལྷ། མ་
ལུལ་བའི་སྒྱོན། ལུལ་བའི་དགོས་ཆེད། བམ་འབུལ་བའི་དུས། རི་ལྟར་འབུལ་བའི་རྒྱུ།
དེ་ལྟར་ལུལ་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་མ་བརྟེན་ན་
འབྲས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ་དེ་མ་རྟོགས་ན་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་པའི་འབྲས་སུ་གང་ཡང་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ལས། སྒྲུབ་
སྤྱང་དག་སྤྱི་མེད་ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་འདོད་ཀྱང་། །སྤྱི་མ་ལྟ་ལ་གྲུས་པས་མཆོལ་མ་ལུལ་ན། །
འདོད་པའི་དོན་ཉིད་ཅིག་ཆར་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །མཐར་ཐུག་རྣམ་དག་ཞིང་ཁམས་
བསྟོན་པའི་དུས་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཚོགས་གཉིས་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར། །གང་
ཡང་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ། གནས་སྐབས་སུ་འདོད་པའི་དོན་འགྱུབ་ཅིང་མཐར་
ཐུག་བྱང་རྒྱུ་གི་འབྲས་སུ་འབྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་

པའི་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་ལས། མཆོད་ཀྱི་འཕྲུལ་པའི་ལས། སྒྲིན་སྒྲིག་དང་ནི་རབ་གནས་
དང་། འབྲུང་པོ་ཆེ་དང་དམན་པ་ཡི། གཏོར་མའི་ལས་ལ་བརྩོན་བྱས་ན། ཆེ་དང་བསོད་
ནམས་འཕེལ་བར་འགྲུལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ནི་རྒྱ་ཉིད་ཕྱིར། འབད་དེ་དེ་ཡི་ལས་བྱའོ། །
ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིར་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་པར་ལྟ་དང་སྒྲུ་མ་ནམ་
བྲན་པའི་དུས་སོགས་ཏེ། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལྟར་དུ་
སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲིས་བྱ་གང་དང་གང་། དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོད་དབུལ་
བ་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། ཞེས་དང་། ལྟ་དང་སྒྲུ་མ་ནམ་བྲན་དུས་ཉིད་
དམ། ཆོག་གས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་དང་ཆོས་འཕེལ་ཆོ། ཆོས་སྦྱོང་ཀྱན་གྱི་སྒྲིང་པོ་མཆོད་
དབུལ། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་ལྟར་འབུལ་བ། རང་ལྟར་འབུལ་བ། གསང་བ་ལྟར་འབུལ་
བའོ། འདྲ་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་པའི་མཆོད་དང་། མཚོད་པའི་མཆོད་ལོ། འདྲ་པོ་ལ་
གསུམ། མཆོད་ཀྱི་རྒྱ། ཆོས་བུའི་རྒྱ། བཤམས་ཤིང་བསྐྱེད་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། མཆོད་ཀྱི་
རྒྱ་རབ་གསེར་དབུལ། འབྲིང་དུང་དང་མཁར་བ་སོགས་པལ་བ། ཐ་མ་ས་རྩོམ་གསུམ་
སྟེ་རང་རང་གི་འབྲོར་པ་དང་བསྐྱུན་གང་འཛོམས་ལ། ཆོད་ཀྱང་གསེར་ཡིན་ན་སོར་བཞི་
དང་། དབུལ་སོགས་མཛུབ་གང་། མཁར་བ་སོགས་གཞན་པལ་པ་ལ་བྱུ་གང་ལས་མི་
ཆུང་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་བུའི་རྒྱ་ཡང་རང་རང་གི་འབྲོར་འཁོས་དང་བསྐྱུན་ཏེ། རབ་རིན་ཆེན།
འབྲིང་སྒྲན་གྱི་རིགས། ཐ་མ་འབྲུ་སྒྲ་ཆོགས། དེ་ཡང་མ་འཛོམས་ན་དེུ་དང་སྒྲན་སྒྲིག་མ་
སོགས་ལས་ཀྱང་རུང་སྟེ། གང་ཡང་ངོམ་ཆོས་དང་སེར་སྒྲ་དང་སྒྲ་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་གྱིས་མ་
སྒྲགས་པ་གལ་ཆེའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ལག་གིས་རྩལ་དང་བྲལ་བར་ལེགས་པར་བྱིས་པའི་མཆོལ་ར་
དེ་དང་བ་བྱུང་གི་རྒྱས་བྱུག་སྟེ། ཆོམ་བུ་ད་ཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལྷའི་གཙོ་བོའི་གྲངས་སམ་སྟེ་ཙམ་
དུ་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞི་སྟེ་ལྷ་བཀོད་ལ་མདུན་སྟེགས་མཐོ་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལ།
འཛོམས་ན་ཅི་འབྱོར་པའི་མཆོད་པས་ཀྱང་མཐའ་བསྐྱོར་ལ་བཤམས། ཆོམ་བུ་རྣམས་རང་
གཞུང་གི་ད་ཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སུ་གསལ་བའམ་སྟེ་ཙམ་དུ་གོང་གི་སྐབས་ཡུལ་གྱི་
སྐབས་ལྷ་ར་གསལ་བཏབ། སྟོན་ཡེ་ཤེས་པ་སྟུན་དངས་གིང་བསྟོམ་པའི་ཆོག་མཛད་པའི་
ལུགས་ཀྱང་ཡོད་ལ། མི་སྟོན་བེད་གཞུང་ཐལ་ཆེར་དུ་མ་གསུངས་པས་མི་དགོས། གལ་
ཏེ་འབྱོར་བ་དམན་པས་མཆོལ་གཙོག་ལས་མ་འབྱོར་བའམ་འབྲལ་དུ་འབུལ་དགོས་ཀྱིས་
མ་འཛོམས་ཀྱང་། ཆོགས་ཞིང་རྣམ་མདུན་མཁར་བསམ་པས་ཀྱང་དོན་འབྱུང་སྟེ། གཙོ་
བོར་རང་རང་གི་མོས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བེད་བྱིར་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་
གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་བྱུག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་བརྗོད་
ན་ཡང་དེའི་མདུན་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཞུགས་སོ། ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞིང་
གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཞིན་ཏེ། འདུན་པའི་རྩེ་ལ་
རབ་ཏུ་གནས། གང་གིས་སྟོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། ཏེ་འདྲའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཡིད་བྱེད་པ། ཏེ་ཡི་མདུན་ན་དེ་བཞུགས་ཏེ། ཏྲག་པར་བྱིན་གྱིས་
སྟོབ་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་པ་ཀྱན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
འཆག་དང་འདུག་དང་འབྲང་དང་ཉལ་བ་ན། མི་གང་སྐབ་པའི་རྒྱ་བ་དྲན་བྱེད་པ། ཏེ་
ཡི་མདུན་ན་ཏྲག་ཏུ་སྟོན་པ་བཞུགས། ཏེ་ནི་རྒྱ་ཆེན་མུ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་།
གཞན་ཡང་། མོས་པ་གང་གི་སྤྱད་དུ་འབྱོན་པ་ནི། རྒྱལ་བ་སྐས་དང་བཅས་པའི་ཐ་ཆོག་
ཡིན། ཞེས་སོ། ཡང་ན་མཆོལ་གཙོག་པོ་དེར་ཐོག་མར་སྐབ་པའི་མཆོལ་ལྷ་ར་ཆོམ་བུ་
བཀོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཆོགས་ཞིང་བསྐྱེད་བསྟོམ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་རྗེས་ཆོགས་

ཞིང་ནམ་མཁར་བཏེགས་ནས་ཆོམ་བུ་བསྐྱས་ཏེ་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྤར་མཆོད་པའི་མརྒྱལ་བྱ་བར་
བདྲའི་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མཆོད་པའི་མརྒྱལ་ནི། མརྒྱལ་དང་ཆོམ་བུའི་རྒྱ་སོགས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་
ལ། སྐབས་འདིར་མརྒྱལ་འབུམ་ཕྱག་སོགས་འབུལ་ན། འབྱོར་པ་ཡོད་ན་མརྒྱལ་གྱི་ཆོམ་
བུ་ནམས་གསར་དུ་བརྗེ་བ་ལས་རྟིང་བ་སྤར་མི་འབུལ་ཞིང་། མཆོད་འབྱུ་རྟིང་བ་ནམས་
རྟིན་གྱི་དུང་དུ་སྤངས་པའམ་ངན་སྟོང་གཞན་ལ་སྦྱོར་བ་གཏོང་བ་ལས་རང་གི་ཡོངས་མི་
སྤྱད། འབྱོར་འཁོས་མེད་ན་ཆོམ་བུ་རྟིང་བ་ལ་གསར་པས་ཁ་གསོས་ཏེ་འབུལ་བ་ལ་གྲངས་
བབྱང་། གང་ལའང་དངོས་པོ་དག་ཅིང་གཙང་ལ་སེར་སྤྲ་སོགས་ཀྱིས་མ་སྤྱགས་པ་གཤམ་ཆོམ་།
སྤྱགས་དུས་ཀྱང་མརྒྱལ་རང་གིས་ལག་གཡོན་གྱིས་བཏེགས་ལ་གཡས་ཀྱིས་ཆོམ་བུ་འགོད་
གྲངས་མང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཏ་ཅང་ལག་གིས་འདེགས་མ་རུས་ན་མདུན་སྟེགས་སུ་བཀོད་
ནས་ཆོམ་བུས་ཁ་གསོ་བ་ཕྱག་ལེན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོམ་བུའི་གྲངས་གསར་རྟིང་གི་བྱང་པར་
སྤྲ་གསུམ་གྱི་མརྒྱལ་སོགས་དབྱེ་བསྐྱུ་མང་བས་སོ་སོའི་གཞུང་ལྟར་བྱ་ལ། འདིར་ཡོངས་
ལ་གྲགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་སོ་བདུན་
མ་ལྟར་བཤད་ན། ཐོག་མར་ཡིག་བརྒྱ་དང་མཆོད་པའི་སྦྱོན་གཞུངས་འདོན་བཞིན་རང་
གི་ལག་གིས་ཕྱི་སྟེ། དེ་ཡང་མ་དག་པ་ཞིག་ཕྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་དོན་མིན། རང་རྒྱུད་གྱི་
དྲི་མ་འདག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་ནས་ལག་གཡོན་གྱིས་ནས་ཆོམ་ཞིག་སྤངས་ལ་མརྒྱལ་
བབྱང་། ལག་གཡས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་བུམས་སྦྱིང་རྗེའི་རུས་ཡོངས་སུ་བརྒྱན་པའི་དོན་དུ་
མརྒྱལ་གྱི་གཞི་ལ་དྲི་དང་བ་བྱུང་གི་རུས་བྱབ་པར་བྱགས་པ་བཞིན། ཇོ་བཏྲ་སྤྱི་སོགས་
བརྗོད་པས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱིས་གཞི་ཁོད་སྟོམས་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསམ། དེ་
ནས་གཡས་པའི་མཐེབ་སྦྱོན་གྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བུ་ཞིག་བབྱང་སྟེ། ཇོ་བཏྲ་རེ་ཁེ་སོགས་
གྱི་སྤྱགས་ཆོག་དང་སྤྱགས། མརྒྱལ་གྱི་གཞི་ལ་གཡོན་དུ་བསྒྲོར་ཞིང་། མཐར་དབུས་སུ་བཞག་

པས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པའི་རིའི་ར་བས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་བསམ་སྟེ། བཟོས་པའི་ལྷགས་རི་འགོད་རྒྱ་ཡོད་ནའང་སྐབས་འདིར་
འགོད་། དེ་ནས་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། དེའི་དབུས་སུ་ཆོམ་བུ་ཆེ་བ་
གཅིག་དགོད་ལ། དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་དབུས་སུ། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་གྲུ་བཞི་
པ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བཞི་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་ཤེལ། ལྷོ་ཕྱོགས་བེཊུ། ལུབ་པར་
རྩ་ག། བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པ། འོག་ནས་རིམ་པ་བཞིན་གཡུའི་དོ་རྩེ་ཅན་དང་། རྣམ་པར་
སྦྱངས་པ་དང་། ཤེལ་འོད་འབར་བ་དང་། འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་བརྟེན་པ་སྟེ་བང་རིམ་
བཞི་དང་ལྷན་པ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ནས་རིམ་པར། གཏའ་གིང་འཛིན་དང་། གསོལ་མདའ་
འཛིན་དང་། མེང་ལྗེང་ཅན་དང་། ལྷ་ན་སྟུག་དང་། ཏྲ་ན་དང་། རྣམ་འདུད་དང་། ལུ་
བྱུང་འཛིན་ཏེ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱིས་གྲུ་བཞི་པར་བསྐྱོར་བ། དེ་དག་གི་བར་མཆོམས་
སུ། རོལ་པའི་མཆོ་བདུན་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་མཐའི་རྒྱ་མཆོ་དང་བཅས་པ་གསལ་གདབ།
དེ་ནས་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་སོགས་སྤྱིང་བཞི་འགོད་པའི་ཆོ། ཤར་རང་ཕྱོགས་སམ་ཡང་
ན་འབུལ་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་ལ། གང་ལྟར་ཡང་ཤར་ནས་རིམ་པས་
གཡས་བསྐྱོར་གྱིས་དགོད་ལ། དེ་ཡང་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་རྒྱ་ལོར་བུ་རུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་
པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དབྱིབས་ལྷ་གམ་གྱི་བཅད་ཁ་ཆེ་བ་རི་རབ་དང་། འབུར་ངོས་ལྷགས་
རིའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། ལྷོ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་རྒྱ་བེཊུ་ལས་གྲུབ་པ་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་དབྱིབས་
སོག་ཁ་འཕེལ་ཆེ་བ་རི་རབ་དང་རྩྱང་བ་འཁོར་ཡུག་ལ་གཏད་པ། ལུབ་པ་སྤྱང་སྤྱོད་རྒྱ་པར་
རྩ་ག་ལས་གྲུབ་པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དབྱིབས་ལྷུ་པོ། བྱང་སྒྲིམ་སྟན་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་
ལས་གྲུབ་པ་ཁ་དོག་སེར་པོ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ། དེ་ནས་ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སོགས་
སྤྱིང་གཡོག་དགོད་པའི་ཆོ། སྤྱིང་རང་རང་གི་གཡས་གཡོན་དུ་སྤྱིང་གཡོག་གཉིས་རི་རིམ་
པ་ལྟར་དགོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཤར་སྤྱིང་གི་གཡས་སུ་ལུས་དང་། གཡོན་དུ་ལུས་འཕགས།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་གླིང་གི་གཡས་གཡོན་དུ་རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་གཞན་གཉིས། རུབ་གླིང་གི་གཡས་གཡོན་དུ་གཡོ་ལྡན་དང་། ལམ་མཆོག་འགྲོ་གཉིས། བྱང་གླིང་གི་གཡས་གཡོན་དུ་སྒྲ་མི་སྟན་དང་། སྒྲ་མི་སྟན་གྱི་སྒྲ་གཉིས་བཅས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དབྱེབས་བཀོད་པ་རང་རང་གི་གཙོ་བོའི་གླིང་དང་འདྲ་བ་ལ་རྒྱ་བྱོན་དེའི་བྱེད་ཀྱིས་ཆུང་བའོ། །དེ་གླིང་སྟགས་ཀྱི་ཆ་ཆོད་སྒྱིར་མཛོན་པ་མཛོད་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པ་སྟགས་གང་ལྟར་ཡང་མི་འགལ་མོད་རང་ལུགས་གཙོ་བོ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཡིད་བཞིན་མཛོད་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་གཟུང་བར་བྱ་དགོས་ཀྱང་འདིར་ཞིབ་པར་མ་སྒྲོས་ལ་མཐུལ་གྱི་སྒྲ་བས་འདིར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལ་དོན་འདུས་པ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཤེས་པར་འདོད་ན་གཞུང་དེ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་རིམ་བར་ཆོམ་བྱ་དང་སྒྲ་གས། ཤར་གླིང་གི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པ་རྒྱ་དཔང་ཆོད་གཟུང་དུ་མེད་པ། ལྷོ་གླིང་གི་ནང་དུ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡལ་འདབ་མེ་ཏྲོག་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་དུད་ཅིང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། རུབ་གླིང་གི་ནང་དུ་འདོད་འཛོའི་བ་དམར་སེར་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ལྟ་ན་སྒྲུག་པ་ཅི་འདོད་འཛོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། བྱང་གླིང་གི་ནང་དུ་མ་སྒྲོས་ཤིང་མ་བཏབ་པར་རང་འབྱུངས་པའི་ལོ་ཏྲོག་ལུན་སྐམ་ཆོགས་པའི་རོ་བཅུད་དང་ལྡན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རིའི་མདུན་དུ་འཛམ་བུའི་རྒྱ་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩེབས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཉི་མའི་གཟི་བྱིན་འཕྲོ་བ། དཔག་བསམ་ཤིང་གི་མདུན་དུ་ནོར་བུ་བེཊུཊ་བྱར་བརྒྱད་པ་འོད་ཟེར་གྱིས་དཔག་ཆོད་བརྒྱའི་བར་གྱི་འཁོར་ལུག་ཏུ་ལུན་པ་སེལ་ཞིང་། ཆ་བའི་དུས་སྐབས་ལ་བ་དང་། གྲང་བའི་དུས་སྐབས་འོད་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་འདོད་རྒྱའི་ཆར་འབབས་པ། འདོད་འཛོའི་བའི་མདུན་དུ་བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་བུད་མེད་ཀྱི་ཉེས་པའི་སྒྱོན་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཆོད་པ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་རུས་པ། མ་སྒྲོས་པའི་ལོ་ཏྲོག་གི་མདུན་དུ་

དོ་ཐེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོར་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་བེད་རྟེན།

སྒོར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་གཟུགས་པཟང་ཞིང་སྒོར་པས་རྩལ་དང་ཡོན་ཏན་སྒོར་སྒོར་མོགས་པ་བདོག་
དགའི་འབྱོར་པ་ཟད་མི་ཤེས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། ལུས་དང་རྩལ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བར་
མཚམས་ཀྱི་ཤར་སྒྲོར་གྲང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་དོག་ཐལ་སྒྱུ་མཆེ་བ་དུག་ལྟ། སྒྱི་གཙུག་དམར་
ཞིང་དཔངས་མཐོ་བོར་སྤྱི་བས་གཡོགས་པ་གྲང་ཆེན་པོ་པ་སྒྲོང་གི་སྒོར་པས་ཤུགས་
ཅན་། རྩལ་དང་ལམ་མཆོག་འགྲོའི་བར་མཚམས་ཀྱི་སྒྲོ་རུབ་ཏུ་རྩལ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་
དོག་སྒོར་པོའི་སྒྲུ་མ་བྱའི་མགོན་པ་ལྟར་སྒྲུག་ལ། བད་གཅོང་མེད་ཅིང་ཡིད་དུ་ལོང་བ། ཉིན་
གཅིག་ལ་འཇམ་གྱིང་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་རུས་པའི་བང་འགོས་ཅན། གཡོ་ལྟན་དང་
གྱིང་ཆུང་སྒྲུ་མི་སྒྲོན་གྱི་ཟུའི་བར་མཚམས་ཀྱི་རུབ་བྱང་དུ་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སྒོར་སྒོར་པས་
དང་ལྟན་ཞིང་སྒྲུ་རྩལ་དང་གཡུལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པས་དཔུང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞིའི་
འགོ་སྒྲོག་ལ་གོམས་བེད་གཟི་བྱིན་བཟོད་པར་དཀའ་བ་གོ་ཞུབ་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། སྒྲུ་མི་སྒྲོན་
དང་ལུས་འཕགས་ཀྱི་བར་མཚམས་ཀྱི་བྱང་ཤར་དུ་གཏོར་ཆེན་པོའི་སྒོར་པ་དགོས་འདོད་
ཀུན་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱས་སྤྱད་པ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ཏེ་ཤར་དུ་སྒྲིག་མོ་མ་དཀར་
མོ་མཛེས་བེད་ལྟར་སྒྲུག་པ། མེ་ལོང་འཛིན་ཅིང་སྒྲིག་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསམ་མི་བྱལ་བ་
སྒོར་པ། སྒྲོར་མོར་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་བྱང་བ་མཐིང་ག་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་བ་འཛིན་པ།
རུབ་སྒྲིགས་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་སྒྲུ་མ་དམར་མོ་བི་ཐང་འཛིན་ཅིང་འགྱུར་བྱག་
དང་ལྟན་པའི་སྒྲུ་ལེན་པ། བྱང་སྒྲིགས་སྒོར་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་གར་མ་ལྗང་གུ་གར་
གྱི་བྱག་མཛད་ནས་གར་སྒྲུར་པ། ཤར་སྒྲོར་གྲང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་མེ་ཏོག་མ་དཀར་
མོ་མེ་ཏོག་འཛིན་པ། སྒྲོ་རུབ་ཏུ་རྩལ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་བདུག་སྒྲིས་མ་སེར་མོ་སྒྲིས་
ཐོར་འཛིན་པ། རུབ་བྱང་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་སྒྲུང་གསལ་མ་དམར་མོ་མར་
མེ་འཛིན་པ། བྱང་ཤར་གཏོར་ཆེན་པོ་སྒོར་པའི་མདུན་དུ་བྱི་ཆབ་མ་ལྗང་གུ་དུང་ཞལ་འཛིན་
པ། སྒྲིག་མོ་མའི་སྒྲོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་

ཟེར་འབར་བ། གྲུ་མའི་མདུན་གྱི་སྒྲིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཚུ་གེལ་ལས་གྲུབ་པའི་རྩ་བའི་
 དགྱེལ་ལའོར་དྲངས་ཤིང་གསལ་བ། གར་མའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་
 དཀར་པོ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན། བྲང་བ་མའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཕྱོགས་ལས་རྒྱུ་པར་
 རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་དྲང་ཞིང་ལྷེ་པ་ནོར་བུའི་དྲུ་བྱེད་གྱིས་མཛེས་པའོ། །ཕྱི་མ་འདི་
 གཉིས་གྱི་འཆོབ་ཏུ་དུས་ལའོར་དང་དགོངས་པ་རང་གྲོལ་སོགས་ལས་སྒྲུ་གཅན་དུས་མེ་
 ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ན། ཤར་དུ་སྒྲུ་གཅན་ཁ་དོག་མཐིང་ནག་ལུབ་ཏུ་དུས་མེ་ཁ་དོག་སེར་
 པོ། དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་དྲངས་ཤིང་འཆོར་ལ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དབྱེབས་རྒྱུ་པའོ། །གང་
 ལྟར་ཡང་དེ་དག་གི་དབུས་དང་བར་མཆོམས་རྒྱུ་ལྟ་དང་མི་ཡི་དཔལ་འབྱོར་ལུན་
 ལུ་མ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལྷུར་བུར་བཀའ་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་
 བའི་རྒྱུ་པ་ཅན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆ་མཐུན་པའི་
 འོངས་སྒྲིད་ནི་ཟེར་ལ་རྒྱལ་ལྷན་འབྲིགས་པ་ལྟར་ལང་འོང་དུ་འཕྲོ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་
 ལྷ་རབ་རེ་རེའི་ཁོངས་སུ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་མཆོལ་རྒྱལ་སྒྲིད་དུ་འབྲིགས་ཤིང་། སོ་
 སོ་སྒྲེ་པོའི་སྒྲོས་དཔག་པར་མི་རུས་ཤིང་མཐའ་གདུགས་པ་མེད་པའི་བར་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱིས་རྒྱུ་པར་འབྲུལ་ནས་འབུལ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྒྱུ་
 པར་ཐར་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་དུ་གྲགས་ལ། ལུགས་ལ་ལར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གཅིག་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་ཐེར་འབུམ་ཐུག་
 པ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོད་པ་སྒྲོས་པའི་སྒྲེ་མོར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རེར་སྒྲུལ་ནས་མཆོལ་
 འབུལ་བ་པོར་བགྱིས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་རེ་རེའི་ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་དེ་འདྲ་བ་སྒྲོས་ནས་
 མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་ལུལ་བ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོལ་དུ་བཞེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གྲུ་བུའི་
 ཆོས་སྒྲིད་ལམ་རིམ་ལས། གཞི་མ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་གྱུར། །ཕྱི་རོལ་རིན་ཆེན་
 ལུགས་རི་ལའོར་ཡུག་ལ། །དབུས་སུ་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་མཆོག་རབ་ཉིད། །རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ་

དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟེ།

ལས་གྲུབ་ལྟན་ཆགས་གིང་། །དབྱིབས་ལེགས་མཛེས་གིང་ལྟ་ན་སྤྲུག་པ་ལ། །གསེར་
གྱི་རི་བདུན་རོལ་མཆོ་བདུན་གྱིས་བསྐོར། །ཤར་དུ་ལུས་འཕགས་སྟོ་རུ་འཛམ་བུའི་གླིང་། །
ལུང་དུ་བ་ལང་སྟོང་གི་གླིང་གིས་བརྒྱན། །བྱང་དུ་སྒྲ་མི་སྟན་གྱི་གླིང་ཆེན་ལ། །ལུས་དང་
ལུས་འཕགས་རྩ་ཡབ་རྩ་ཡབ་གཞན། །གཡོ་ལྟན་ལམ་མཆོག་འགོ་དང་སྒྲ་མི་སྟན། །སྒྲ་མི་
སྟན་གྱི་སྒྲ་དང་གླིང་ཐུན་བརྒྱན། །ཉི་མ་སྒྲ་བ་སྒྲ་གཙན་དུས་མེ་དང་། །ལྟ་མའི་ལོངས་སྟོང་
དཔལ་འབྱོར་ཐུན་ཆོགས་འདི། །སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་འཁོར་དང་བཙས་ལ་འབུལ། །ཞེས་
པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནང་ལྟར་མརྟལ་འབུལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་སྒྲུབ་པའི་མརྟལ་བསྐྱེད་པ་
དང་། མཆོད་པའི་མརྟལ་ལུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལུས་ལུང་ཁམས་སྒྱེ་མཆོད་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ནས་གདན་གསུམ་ཆང་བ་ལྟ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་
གྱི་འཁོར་ལོར་གནས་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་མརྟལ་ཏེ། སྒྲུ་འབུལ་གསང་བ་སྟོང་པོ་ལས། དོ་རྩེ་
ལུང་པོའི་ཡན་ལག་ནི། །ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྟ་རུ་གྲགས། །སྒྱེ་མཆོད་ཁམས་རྣམས་
མང་པོ་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད། །ས་རྒྱ་སྟན་དང་མ་ལྷ་གི། །མི་
རྒྱང་གོས་དགར་སྒྲོལ་མ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དབྱིངས་གྱི་དབང་ལྷག་མ། །མྱིང་གསུམ་ཡེ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་ཆོས་སོ་ཅོག། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །
སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱིས་མི་བརྟེན་སོ། །ཞེས་སོ། །
དེ་ཉིད་ཡེ་ནས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་གཤམ་པའི་ངེས་གཤམ་གྱིས་གསལ་གདབ་ཅམ་ལས་གཞན་
བསྐྱེད་བསྟོལ་སོགས་གང་ཡང་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་མཆོད་པའི་མརྟལ་ནི། རང་རང་ལུས་ལུང་ཁམས་སྒྱེ་མཆོད་གྱི་ཆོས་འདི་
རྣམས་སྒྱེ་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་གླིང་བཞི་རྒྱན་གྱུར་སོགས་དང་སྒྱུར་ན། བགས་པ་ནི་དབང་
ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི། བྲག་ནི་དྲི་ཡི་ལྷག་པ། སྒྲལ་ཆོག་ནི་མཐའི་ལྷགས་རི་འཁོར་ལྷག

མགོ་བོ་དབུས་གྱི་རི་བོ་མཆོག་རབ། ལག་པ་གཡས་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ། གཡོན་ལྷོ་
འཇམ་བུའི་གླིང་། ཀར་པ་གཡས་པ་རུབ་པ་ལང་སྟོང་། གཡོན་བྱང་སྒྲ་མི་སྟན། མིག་གཉིས་
ཉི་མ་དང་ཟླ་བ། ཉིང་ལག་རྒྱུ་གླིང་ཕྱན་དང་གླིང་གཡོག་ ཕྱི་པ་མ་གསེར་གྱི་རི་བདུན།
རྒྱ་མ་རོལ་པའི་མཆོ་བདུན། གློ་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། སྟིང་གཏེར་ཆེན་པོའི་བུམ་བ།
མཁལ་མ་འདོད་འཇོའི་བ། མཆིན་པ་མ་རྩོས་པའི་ལོ་ཏྲུག་ སྤྱང་པ་ལྷ་ཡི་བདུད་ཅི། སྒྲ་དང་
སྟིན་མ་ཅན་དན་གྱི་ནགས་ཆེལ། བ་སྒྲ་གྲུ་རྒྱུ་གྱི་སྤང་རི། དབང་པོ་ལྷ་འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་
མོ། བྱང་རུབ་གྱི་སེམས་ལྷ་མིའི་འབྱོར་ཆོགས་སུ་དམིགས་ནས་འབུལ་བ་སྟེ། ཆོས་སྟོང་
ལས། རང་ལུས་ཅུ་ཁམས་དག་པའི་གཞལ་ཡས་སུ། དབང་པོ་རྒྱུ་ལྷ་བཀྲལ་དང་མདངས་
གྱིས་བརྒྱན། །ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི། །བྲེ་མ་དགོན་མཆོག་ཡོངས་
སྟེའི་ཞིང་དུ་འབུལ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གསང་བའི་མཆོལ་ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་
སྟོས་བྲལ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་གླིང་དུ་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མ་བཅའ་
ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་རྫོགས་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་མཆོལ་ཏེ། ཀུན་བྱེད་ལས། གྱེ། དགྱེལ་
ནི་མ་ནོར་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་ལ། །འཁོར་ནི་འཁོར་འདས་བདེ་ཆེན་རྫོགས་པར་ལྷན། །དེ་ནི་
དགྱེལ་འཁོར་སྟིང་པོ་ཀུན་གྱི་ཅུ། །དགྱེལ་འཁོར་མ་ལུས་འདི་ལའང་འདུས་པར་རྫོགས། །
ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འབུལ་བ་ནི། དེའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྱུར་ན་སེམས་ཉིད་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་
གནས་ལུགས་ཡེ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཡོངས་ལ་བྱུང་བ་ནི་གཞི་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི།
དེ་ཉིད་སྟིང་རྩེ་བྱང་རུབ་སེམས་གྱི་རྒྱན་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་དྲིའི་བྱུག་པ། རོ་བོ་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་
ལྷང་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་ནི་མཐའི་ལྷགས་རི་ལུ་བྱུང། མེ་ལོང་ལྷ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལྷ་ནི་དབུས་གྱི་རི་ཚུལ་ལྷན་པོ་དང་། གླིང་ཆེན་བཞི། ཆོགས་བརྒྱད་གྱི་ཤེས་པ་འགག་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་དང་།

མེད་དུ་གསལ་བ་ནི་གྲིང་ཕྱན་བརྒྱད། ཚོགས་དུག་གི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་འདོད་ཡོན་ལྷ་ཡི་རོལ་
བ་ཚད་མེད་པར་འཆར་བ་ནི་སྒྲིང་ཞིའི་མཆོད་རྩལ་མ་ཚད་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རིག་སྒྲིང་ཀ་དག་གི་དབྱིངས་སུ་ཤར་གྲོལ་འཛིན་མེད་དུ་ངང་གིས་ཤར་བས་དེ་ལྟར་
མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཉི་མ་དང་། དེའི་རྩལ་ལས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐབས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྩེ་མེད་དུ་སྒྲིབ་ནི་རི་བོང་འཛིན་པ་སྟེ། མདོར་
ན་སྒྲིང་སྒྲིང་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་སྒྲིང་པའི་རང་རྩལ་
དུ་རྟོགས་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་དོན་དམ་པའི་མཆོད་ཀྱི། མཆོད་ཡུལ་མཆོད་མཁན་མཆོད་
བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཆོས་སྒྲིང་ལས། སེམས་ཉིད་ཆོས་སྒྲིང་དག་པའི་གཞལ་
ལས་སུ། །དམིགས་མེད་སྒྲིང་གསལ་འཛིན་མེད་ངང་དུ་གནས། །གདོད་ནས་དག་པའི་
གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་འདི། །སྤྱི་མ་དགོན་མཆོག་ཆོས་སྒྲིའི་ཞིང་དུ་འབུལ། ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་དེ་ལྟར་སྤུལ་བའི་ལན་ཡོན་ནི། སངས་གྲིང་གཏེར་བྱོན་སྤྱི་མ་དགོངས་
འདུས་ལས། མཆོད་སྤུལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་འབྲས་ནི། གནས་སྐབས་སུ་ཡོངས་སྒྲིང་
སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་དབུལ་ཐོངས་ཀྱི་སྒྲིག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོངས་སྒྲིང་
ཆེན་པོ་འབྱུང་། སྤྱི་མ་དམ་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ངེས་
ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་རྒྱད་ལ་སྟེ། འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ཀུན་གྱིས་བཀུར་
བར་འགྱུར། དུས་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱི་མ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་བྱུང་
བར་ཅན་གྱི་དུང་དུ། ཀུས་པ་དང་ལྡན་པས་མཆོད་ཆར་གཅིག་སྤུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
སྤུང་པོ་ནི། བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་དག་མཆོད་གསོལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་བས་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་
པར་འགྱུར། ཅི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྱུབ། བསྐྱེད་པ་ནས་བསྐྱེད་པར་བསགས་

པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟར་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་འགྱུར། མཆོལ་ཚར་
གཅིག་ཕུལ་ནས་ཡིད་དད་པས་སྒྲོན་ལམ་རི་ལྟར་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ།
དེ་བས་ནི་བྱི་རབས་ཀྱི་སྒྲིག་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོལ་འབུལ་བ་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་དང་། ཆོས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་པའི་བསོད་ནམས་ལས། མཆོལ་
ཕུལ་པའི་བསོད་ནམས་བྱད་པར་ཆེ་ཞིང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རྒྱད་
ལ་སྒྲེ། ཆེ་བྱི་མ་ལ་སོགས་པའི་མཐར་ཐུག་རང་ཉིད་རི་ལྟར་འདོད་པའི་ལོངས་སྦྱོང་དང་།
དཔལ་འབྱོར་ཐོབ་ཅིང་ཞིང་ཁམས་བགྲོད་པར་འགྱུར། བདེ་བར་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་གིས་ཀྱང་དཔག་
པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཆོལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བ་སྒྲི་རྒྱ་བཅས་སྒྲིན་
པ་སྒྲེ། བྱི་དོར་བྱས་པ་རྒྱལ་བྲིམས་ཡིན། སྒྲོག་ཆགས་བསལ་བ་བཟོད་པ་སྒྲེ། བརྩོན་
འགྱུས་བྱ་བ་བྱེད་ལ་བརྩོན། བསམ་གཏན་དེར་སེམས་སྒྲད་ཅིག་མ། ཁི་མོ་ལེགས་འབར་
ཤེས་རབ་པོ། ལ་རོལ་བྱིན་པ་དུག་རྣམས་ཀྱི། ཐུབ་པའི་མཆོལ་ལེགས་བྱས་པའོ། འདིར་
ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་བྱས་ན། ཁ་དོག་གསེར་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། འདྲ་རྣམས་ཀྱན་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ། ལྟ་དང་མི་ལས་ཆེས་ལྷག་ཅིང་། ཁྲེ་བ་ལྟ་བུར་གཟི་བརྒྱེད་ལྷན། ཁོར་དང་
གསེར་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས། ཀྱུ་ལ་པོའི་རིགས་དང་སངས་རྒྱས་པ། མཚོག་གི་ཁྱིམ་དུ་སྒྲེ་
བ་ཉིད། ཅེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་པོས་ཀྱང་རྒྱལ་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཤིང་།
དོ་རྗེ་ཕུར་པའི་གསང་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། དགོ་དོན་མཆོལ་རྩོམ་པ་རྩོན་འགྱུས་ཏེ། འབུ་སྒྲིན་
སེམས་ཅན་བསལ་བ་བཟོད་པའི་མཚོག་གི་ཁྱིམ་དུ་སྒྲེ་ཏེ། སྒྲོན་
དང་བྲི་ཡི་སྒྱུར་རུལ་སྒྲིན་པ་ཡིན། མེ་ཏོག་ཕུད་བྱ་བཀོད་པ་ཤེར་རབ་པོ། ཁི་ཉིད་ལྟ་བུ་
བསམ་པ་བསམ་གཏན་ཏེ། སྒྲོན་དངས་བཞུགས་ཐུག་མཚོད་བསྒྲོར་ཐབས་སུ་ཤེས། །
སྒྲིབ་གཉིས་སྒྱུངས་ཏེ་ཚོགས་གཉིས་རྗེ་གས་ཏེ་སྒྲོབས། ཁི་ཡི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་ཡི་ཤེས་སོ། །

དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་།

འགོ་བའི་དོན་དུ་གཤམ་པར་སྒྲོན་ལམ་ཉིད། །མརྒྱལ་དོན་གྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་
འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་མརྒྱལ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་བརྩོན་པར་འབད། །ཅེས་གསུངས། མདོར་ན་
མརྒྱལ་ལུལ་བས་པར་ཕྱིན་དུག་གམ་བཅུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་
ཐོབ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ལུང་ལས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱེད་བྱེད་པའི། །
མརྒྱལ་ལུལ་བའི་དགོ་བ་གང་། །འཕགས་པས་ཀྱང་ནི་བརྫོད་མི་སྒྲིབས། །ཞེས་གསུངས།
དེས་ན་སྒྲ་མ་ལུ་བཅུ་པ་ལས། མཆོག་ཏུ་གྱུས་པས་དུས་གསུམ་དུ། །མརྒྱལ་མེ་ཏོག་བཅས་
ཐལ་མོས། །སྒྲ་མ་སྟོན་པ་བསྟོན་བཀུར་ཞིང་། །ཞབས་ལ་སྒྱི་བོས་ཕྱག་དག་བྱ། །ཞེས་
དང་། དོན་དམ་བསྟོན་པ་ལས། ཐུན་མཚམས་གསུམ་དུ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིས། །
ཁ་དང་ལག་པ་རྒྱང་པ་དག་ནི་བཀུས་བྱས་ནས། །མེ་ཏོག་ཡང་དག་སྒྲངས་ཏེ་སྒྲ་མའི་སྒྱུན་
སྒར་ནི། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གིན་ཏུ་རྒྱུ་པོ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་
ཏུག་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འབུལ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། མདུན་དུ་སྒྲུབ་པའི་མརྒྱལ་དངོས་སུ་
བཤམས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དམིགས་ཏེན་དང་། མེད་ན་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཆོགས་ཞིང་
གི་མརྒྱལ་སྒྲུབས་ཡུལ་བཞིན་དུ་གསལ་བཏབ་ལ། མཆོད་པའི་མརྒྱལ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལ་
སོགས་པའི་མརྒྱལ་གང་འབྱོར་དང་། དེ་ཡང་མེད་ན་ས་གཞི་བྱེ་དོར་བྱས་པར་བྱེ་དང་བ་
བྱང་གིས་རྒྱས་བྱུགས་པ་ལ། ལུས་ཀྱིས་ལས་སུ་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་སུ་དགོད་ཅིང་། དག་གི་
ལས་སུ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྱོན་གཅིག་ཏུ། རིན་ཆེན་ས་གཞི་ལྷན་
པོ་འཁོར་ཡུག་བཅས། སོགས་རང་གཞུང་གི་མརྒྱལ་གྱི་ཆོག་རྣམས་བརྫོད་པ་དང་། ཡིད་
ཀྱི་ལས་སུ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷན་པོ་རི་
མཆོ་གླིང་བཞི་གླིང་ཐུན་ཉི་ལྷ་སོགས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་བསམ་མི་
བྱུང་པར་ལྟ་དང་མི་ཡི་འབྱོར་ཆོགས་བཟང་ལ་གྱུ་ལོམ་པས་གོ་མཚམས་མེད་ཅིང་ཐུར་བུར་

བཀའ་པར་དམིགས་ནས་འབུལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་
 དག་པ་བཀོད་པ་ཆད་མེད་པའི་འབྱོར་པས་ལེགས་པར་སྤྲོས་ཤིང་། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བ། སྤྱི་པའི་ལྟ་དང་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་
 པའི་སྤྱོད་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་མཛོན་པར་མཆོད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་
 ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་གིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐུ་
 དང་། གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྒྲོན་ལམ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་
 རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་ཡུལ་ནས་མཁའི་མཐའ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 རི་ཅམ་གནས་པ་དེ་སྤྱི་དུ་རྟག་རྒྱུ་གི་འཁོར་ལོར་འབྱུང་ཞིང་རྒྱུ་པར་དམིགས་ལ་འབུལ་
 བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་བསགས་ཡོད་ཀྱི་དགོ་པའི་རྩ་བ་གང་
 དང་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲོས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲོས་པ་མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པའི་ཡོ་
 བྱང་བསམ་མི་བྱུང་བར་སྤྱི་པ་ནས་སྤྱི་པ་ལ། རང་གཞན་ཀྱན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དད་པ་དང་ངེས་
 འབྱུང་དང་བྱམས་སྤྱོད་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་སོགས་ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་ལྟར་དུ་སྒྲེབ་པ་དང་། རྟོགས་པ་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་པ། ཉམས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆད་མེད་པ། སྤང་བ་རྟོན་འབྲེལ་དུ་འཆར་བ། ཅི་བྱས་གཞན་
 རོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གདབ་ལ་གྲངས་བརྒྱ་
 སྤྱོད་ཁྱི་འབུམ་སོགས་རི་རྒྱས་སུ་འབུལ། མཐར་ཆོག་གིས་མཆོད་རྗེས་ཀྱི་མཁྲུལ་དང་
 བཅས་པ་རྩྱི་གི་རྣམ་པས་རང་ལ་བསྐྱུས་ནས་འཁོར་གསུམ་དམིགས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 རང་དུ་དར་ཅིག་བཞག་ནས། དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྒྲེབ་པོ་ཀྱན། །ལ་སོགས་པ་བསྒྲོ་སྒྲོན་རི་
 ལྟར་རིགས་པས་མཐའ་བརྒྱན་ཏེ། ཐུན་མཆོམས་ཀྱན་ཏུ་འད་བག་མེད་དུ་མ་སོང་བར་རྟོན་
 ལ་ཐུག་མཆོད་བསྒྲོར་བ་སོགས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གིས་སྤྱི་པ་ལ་བརྩོན་

པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱང་དུ་དེ་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བར་དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་
ཕྱང་ཟད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆོད་པའི་ངོ་བོ། དེས་ཆོག་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཀུར་
བྱའི་གནས་གང་ཞིག་སྒྲོག་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པ་དང་། རྩེས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུ་རྩེ་ཞེས་པའི་སྒྲོག་ལས་མཆོད་པ་སྟེ། སྒྲོན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་དང་
ཡང་དུ་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བཀུར་བའི་དོན་གྱིས་གནས་སུ་སྒྲོབས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་ན་མཆོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རབ་དྲུངས་སེམས་དང་ལྡན་པ་
ཡིས། །ཆོག་ས་གཉིས་རྩོག་ས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གོས་སྟགས་གྱིས། །
མདོན་སུམ་མདོན་སུམ་མིན་པར་མཆོད། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་དོན་ཡོད་པར། །སྒྲོན་
ལམ་དང་ནི་ལྡན་པ་ཡི། །གསུམ་པོ་དམིགས་པར་མི་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་རྩོག་ས་
པ་ཡིན། །ཞེས་མཆོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་སེམས་རབ་དྲུངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
པའི་དང་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་རང་ག་ཞན་གྱི་ཆོག་ས་གཉིས་རྩོག་ས་པར་བྱ་བའི་འདུན་
པ་དང་། རྟོན་རང་གི་མདུན་དུ་མདོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའམ་ཡིད་གྱིས་དམིགས་པ་དང་།
དངོས་པོ་གོས་དང་རྒྱན་ལ་སྟགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། རྒྱ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲེ་བ་རྣམས་སུ་སངས་
རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་དོན་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཆོད་
བྱ་མཆོད་བྱེད་མཆོད་ཡུལ་ཏེ་འཁོར་གསུམ་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པ་སྟེ་
དུག་གིས་མཆོད་པ་རྩོག་ས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་ངོམས་མི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་
བ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཕན་པ་དང་། མ་གོས་པ་དང་། དགོ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་དུག་དང་
ལྡན་པར་གསུངས་གིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། རྟོན་
དམ་པ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

དོན་དུ། དངོས་པོ་དམ་པ་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པ་འཁོར་གསུམ་
 ཡོངས་སུ་དག་པ། རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ། ཡོངས་
 སུ་བསྟོན་པ་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་འདུན་པ་བསྐྱར་བ་སྟེ་དམ་པ་དུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་གཞུགས་ཉིད་ལ་མཆོད་པ་དང་།
 མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་གིས་
 བྱས་པ་དང་། གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། རྟེན་བཀྱར་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཀྱན་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱབ་པའི་མཆོད་པ་སྟེ་བཅུ་དང་། ཆོས་དང་དག་
 འདུན་ལ་ཡང་དེ་དག་འདྲ་བར་ཅི་རིགས་པར་མཆོད་པར་གསུངས་སོགས་དབྱེ་བསྟུའི་བྱང་
 པར་མང་ཡང་།

འདིར་ཞིང་། བསམ་པ། དངོས་པོ། སྦྱར་བ་དག་པ་སྟེ་བཞིས་སྒྲོན་ནས་བཤད་ན། དང་
 པོ་ཞིང་དག་པ་ནི། སྦྱར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྟས། ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་ཕན་འདོགས་ཞིང་། །
 སྤྱོད་བསྐྱེད་ལ་བ་ལས་དག་ཆེན་འགྲུལ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་གྲ་མ་མཆོག་གསུམ། ཕན་
 འདོགས་གྱི་ཞིང་ཕ་མ་དང་གྲོགས་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྦྱོད་པ། སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞིང་ནད་
 པ་དབུལ་ཕོངས་མགོན་མེད་པ་སོགས་ཏེ་གསུམ་དུ་གསུངས་ལ། སྦྱོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་མདོ་ལས། དས་སྦྱོན་སེམས་ཅན་ཞིང་དང་ནི། །བྱབ་པའི་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་རྣམས་མཐའ་ཡས་པ། །ལོ་རྟོག་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ། །ཅེས་མཆོད་
 ཡུལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དང་། སྦྱོན་ཡུལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་གཉིས་སུ་གསུངས་པས་མཆོན་
 དབྱེར་སྒྲོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཞིང་གི་མཆོག་ནི་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། །དགོན་མཆོག་གསུམ་
 པོ་མ་གཏོགས་པའི། །ཡོན་གྱི་གནས་འགའ་ཡོད་མིན་པས། །དངོས་པོ་ཀྱན་གྱིས་དེ་ལ་
 མཆོད་། །ཅེས་དང་། །ཁང་ལུ་བཅུགས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་འདྲ་བའི་སྦྱོན་པ་མེད། །

ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་པ་མེད། །དགོ་འདུན་འདྲ་བའི་ཞིང་ས་མེད། །དེ་ཕྱིར་གསུམ་ལ་
དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་
པོ་དེ་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་ཏེན་ན་ཕུག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་
འོས་སུ་གྱུར་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སྤྱོད་མོང་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། དེགས་ཀྱི་སྤྲུམ་དེགས་
ཀྱི་སྤྲུམ་མོ་དང་པ་མཆོག་དང་ལྟན་པ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་
བཀྱར་ན་བསྐྱལ་པ་གསུང་བྱིང་གི་བྱེད་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་བས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་སྤྲུམ་པོ་ཆོད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་རྒྱུད་ལས། བསྐྱལ་
པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས། །སྤྱོད་མོང་བ་སྤྱོད་ཏེགས་གཅིག་ལ། །འབྲུ་མར་ཐེགས་པ་གཅིག་
བྱགས་པ། །བསོད་ནམས་སྤྲུམ་པོ་བྱུང་བར་འཕགས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་དག་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ནི་གྲགས་པ་དང་ཆོག་སྤྱོད་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད། དབུལ་པོར་འགྱུར་
དུ་དོགས་པའི་འཛིན་པས་སྒྲིབ་པར་ཡང་མི་བྱེད། བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་དང་། འཁོར་ལོས་
སྤྱར་བ་ཉིད་དང་། དབང་ཕུག་ལ་བརྟེན་ཅིང་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད། འབྲས་སུ་ལ་བལྟ་བུ་ཞིང་སྒྲིབ་
པར་མི་བྱེད་དོ། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མོང་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་བྱིན་ཞིང་བསྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
ལག་བཟང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིན། ལག་བཟང་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་གྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །མཉམ་པ་ཡིན་གྱི་མི་མཉམ་པས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟོན་ཆགས་གཞན་དག་དང་།
སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད། ཉམ་ང་བར་མི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཏེ།

རྫོང་པ་དང་། སྤྱོད་དང་། ཆོག་གསུམ་བཅས་པའི་བྱིར་མ་ཡིན། འཛེམ་པའི་བྱིར་མ་ཡིན། འཛིག་གསུམ་པའི་བྱིར་མ་ཡིན། ལན་དུ་ལན་འདོགས་སུ་རེ་བའི་བྱིར་མ་ཡིན། མཐོ་རིམ་གྱི་བྱིར་མ་ཡིན། རྒྱལ་འཆོས་པ་མ་ཡིན། ཁ་གསལ་གྱི་བྱིར་མ་ཡིན། བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། མདོར་ན་གཞན་ལ་འགྲན་སེམས་སོགས་ཀུན་སྤོང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྤྱོད་སྟན་གྲགས་དང་། བྱི་མ་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་སོགས་སྤྱོད་པའི་སྟན་ཆོག་གསུམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་དམན་པའི་མུང་འདས་གྱི་འབྲས་སུ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་སུ་སྤྱིར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དུང་པོར་མི་འབྱེན་ཏེ། ཀུན་སྤོང་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་དུག་དང་འདྲེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ནམ་ཡང་ཐར་པའི་སྟོག་གི་ཟུང་དུ་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་ལྟ་མའི་བདེ་འབྲས་དང་ཉན་རང་གི་འབྲས་སུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡང་རྒྱ་གིང་གི་འབྲས་སུ་ལན་གཅིག་སྟོན་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་རང་འབྲས་ལན་གཅིག་སྟོན་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཁོང་ཁོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གཞན་དུག་པོ་དང་འབྲས་ན་བར་དོར་ཡང་རྒྱུན་ཟ་བར་འགྱུར་བས་འདིར་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་ལ། གང་སྟུམ་ན་གོང་དུ་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱུང་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱུང་རྒྱུ་གིས་ཟིན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེས་ཟིན་ན་སྟོས་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་ནམ་ཡང་རྒྱུན་མི་ཟ་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ནི་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་སྟོན་པ་བཟང་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། ཞིབ་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ལ། དེ་ན་ཆེན་སུང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རེ་རེས་མཆོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་བྱེད་ལ། སོ་སོ་ནས་བསྐལ་པ་གང་གཤེད་ཀྱང་གི་བྱི་མ་སྟོན་དུ་བསྟེ་སྟེ་བྱེད་པ་བས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་སེམས་དང་མ་བུལ་བས་མེ་ཏྲུག་གཅིག་འཐོར་ན། སྤྱི་མ་ལས། བསོད་ནམས་ཆེས་བསྟོན་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་བུམས་པས་འཇུག་པའི་མདོ་ལས།

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སྤྱོད་ས་པ་མཐའ་ཡས་ལྡན་པ་ཉིད་གྱུར་
ལ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་གྱི་འཁོར་བའི་བསྐྱལ་པའི་བར། །སེམས་ཅན་གཅིག་ལུས་མཆོད་པ་
བྱས་པ་དང་། །མཁས་པའི་མི་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་
བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་། །མེ་ཏོག་གཅིག་དུ་སྤུལ་བའི་བསོད་ནམས་འདི། །དེ་བས་བྱད་པར་
འཕགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་བྲིག་མང་པོར་ནི། །བསོད་ནམས་དེ་
ཡི་བཤད་པ་བརྩམས་བྱས་ཀྱང་། །བསོད་ནམས་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་བཤད་པ་ནི། །ནམ་ཡང་
ཟད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བའི་འཐད་པ་ཡང་། །རིན་
ཆེན་ཐེང་བ་ལས། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཆོད་མེད་པ། །ཕན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་
དང་། །ཞི་བ་ལྟས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀྱང་ནད་ཅམ། །བསལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་ན་
ཡང་། །ཕན་འདོད་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་འགྱུར་
ན། །སེམས་ཅན་རེ་རེ་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་
ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །སྤྱོད་པར་འདོད་པ་སྤྱོད་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། །ཕན་པར་བསམ་
པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་མཆོད་ལས་བྱད་འཕགས་ན། །སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ཡི། །བདེ་དོན་བརྩོན་པ་སྤྱོད་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། །དེ་ལྟར་ཞིང་དང་བསམ་པ་དག་ཀྱང་དངོས་
པོ་མ་དག་ན་དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ཡོད་བྱད་དུ་མི་རུང་བས། །མདོ་ལས། །དངོས་པོ་རྒྱ་
འཕྲོག་དགོར་ཟས་དང་། །གཞན་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པ། །རབ་ཏུ་གཅིས་དང་ཡིད་འཐད་
རྩས། །མཁོ་བར་གྱུར་ན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྤྲིག་དང་མ་
འདྲེས་གིང་། །དག་འདུན་ལ་སོགས་ཕན་བདེ་སྐྱེད་པས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། །གཞན་
ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུག་དང་མེ་དང་མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་ལེན་པ་པོ་ཁོ་རང་
ལ་གཞོད་པར་བྱ་བའམ། །ཕ་རོལ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པར་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཀྱི་

དང་རྩོན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་དེའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་གཞོན་པར་འབྲུག་པ་དང་
 ལྷག་བསྐལ་དུ་འབྲུག་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་པར་མི་
 བྱེད་དོ། །ལ་དང་མ་སྦྱོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ལ་དང་མ་གཏང་མར་འཛོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །
 ལུ་དང་རྒྱུང་མ་ལ་སོགས་པ་མི་དགའ་བཞིན་དུ་གཞན་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་པར་མི་བྱེད་
 དོ། །འོངས་སྤྱོད་མང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉུང་དུ་སྦྱོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱང་སའི་དོན་
 བསྐུས་ཏེ་ཐར་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་དང་། དྲང་སྤོང་རྒྱས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཞིང་བསམ་
 སྦྱོར་དངོས་ཅི་རིགས་པས་མ་དག་པའི་སྦྱོན་པར་འབྲུག་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་
 སྦྱོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་སྦོམ་དུ་བསྐུས་པ། འོག་ལྷ་མ་དད་ལན་འདོད་ཆགས། རྒྱལ་
 དང་མེ་རྒྱལ་སྟེར་དང་། འཛིགས་ཕྱིར་དུག་མཆོན་བསད་ག་དང་། བག་མེད་རྣམས་ལ་
 ཆང་སྟེར་དང་། བསྐུ་ཕྱིར་བསྟོད་ཕྱིར་རོལ་མོ་མཁན། སྐར་མཁན་གཞན་ནོར་མཛེལ་ལ་
 སྟེར་། གཞན་འབྲུ་དུད་འགྲོས་ཟོས་ལ་དགའ། བཟོ་བོ་སྦྱོན་པ་སྦྱོས་ནས་སྟེ། རྣམ་སྦྱོན་
 ཐེ་ཆོམ་ཟ་དང་འགྲོད། འདི་ཡིས་ཕྱི་མར་ལན་སྟེར་དང་། རྣམ་སྦྱོན་རང་ཉིད་ན་སོ་རྣམས། །
 ན་དང་འཆི་ཆེ་བསྐལ་ནས་མཆོད། གཞན་ཡུལ་གྲགས་ཕྱིར་ཐོད་བསྟན་ཕྱིར། ལུང་མེད་
 ཕྱིར་དང་ལུ་མེད་ཕྱིར། ཕྱི་མ་རྟེན་ཕྱིར་དམན་པ་རྣམས། ཁོར་ནས་སྤྱག་པོ་རྣམས་ལ་སྟེར། །
 མ་དག་སྦྱོན་པ་སུམ་ཅུ་གཉིས། ཞེས་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་གོས་གསུམ་མི་སྦྱོན་པར་གསུངས་སོགས་མང་ཡང་། གཙོ་བོར་
 བོ། གཞན་ནས་བརྒྱས་པ་དང་འཕྲོག་པ་དང་སྤོག་གཙོད་གྱི་ཉོ་བཙོང་བྱས་པ་སོགས་གཞན་
 ལ་གཞོན་པར་འབྲུག་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་ཀྱིས་མདོན་པར་སྐྱབ་པའི་ཡོ་བྱད་ནི་རི་ཅམ་
 མང་ཞིང་རི་ཅམ་བཟང་ཡང་ཐབས་དེས་རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ལམ་དུ་མི་འབྲུག་ཏེ། མདོ་ལས།
 སེམས་ཅན་དོན་ཉིད་ང་ལ་གུས་ཡིན་གཞན་ལ་གུས་པས་མིན། གུས་པའི་འང་ང་ཡི་དེ་
 ལ་སྟོང་རྗེ་མི་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་རྗེ་སྤངས་པའི་སྤྱོད་པས་དམན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་

ལ། །སྒྲིང་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་གཞོད་པར་རིགས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མིན། །གང་ཞིག་སེམས་
ཅན་རྩམས་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ལྟན་པས་རབ་འཇུག་ན། །དེས་ནི་ང་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟན་པ་གཅིས་
པར་རབ་ཏུ་བཟུང། །གང་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ཐོས་དང་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲོ་གྲོས་གསལ་ཡོད་པ། །དེ་
ལྟར་དེས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །སེམས་ཅན་ཕན་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངས་འདི་བསྐྱབས་པ་སྟེ། །སྒྲུ་འདི་སེམས་ཅན་དོན་ཉིད་ཁོ་ནར་
གུན་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ། །གང་གིས་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་སེམས་ཅན་དག་ལ་གཞོད་བྱེད་པ། །
དེ་ནི་རི་ལྟར་ང་ལ་རྟེན་ཏིང་ལ་ལྟོས་བྲལ་ཡིན། །གང་གིས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ན་མཆོད་
པ་ཡིན་པས་ན། །སེམས་ཅན་དག་ལ་ཕན་ན་ཚུ་ཡང་མཆོད་པ་ཡིན། །འཆོ་བའི་བདག་ཉིད་
ཅན་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་འབྱུང་བ་ཡི། །མཆོད་པ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་ཡང་མཆོད་
པར་འགྱུར་བ་མིན། །ཁུང་མ་རྩམས་དང་བྱ་དང་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། །ཤ་
རྩམས་དང་ནི་བྲག་དང་ཆེལ་དང་ལུས་རྩམས་དང་ནི་མིག །གང་རྩམས་ཁོ་ན་དགའ་བའི་
དབང་བྱས་པ་ཡིས་བཏང་བ་སྟེ། །གང་ཞིག་དེ་ལ་འཆོ་ན་ང་ལ་གཞོད་པ་ཡིན། །སེམས་
ཅན་རྩམས་ལ་མཆོག་ཏུ་ཕན་ན་ང་ལ་མཆོད་མཆོག་ཡིན། །སེམས་ཅན་རྩམས་ལ་གཞོད་
པའི་མཆོག་ནི་ང་ལ་གཞོད་མཆོག་ཡིན། །ང་དང་སེམས་ཅན་དག་ནི་བདེ་སྦྱག་མཚུངས་
འདོད་པས། །གང་ཞིག་སེམས་ཅན་གཞོད་བྱེད་དེ་ནི་ང་ལ་རི་ལྟར་མོས། །སེམས་ཅན་
བརྟེན་ནས་ང་ཡི་སྦྱོབ་པ་མཉེས་དང་དག་བ་བྱས། །སེམས་ཅན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་
བསྐྱབས་པ་རོལ་བྱིན་པའང་ཐོབ། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་ནས་བདུད་
བཏུལ་ཏེ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་སྦྱོད་གང་ཡིན་པས་ང་སངས་རྒྱས། །གལ་ཏེ་སྦྱོ་
དང་སྦྱོ་བར་སྒོག་ཆགས་དགའ་བའི་གྲོགས་མིན་ན། །གང་འདི་བྱམས་དང་སྒྲིང་རྩེ་སྦུ་ལ་
དམིགས་པའི་གཞི་ལས་སྦྱོ། །རྩམ་ཐར་དགའ་སོགས་སྦུ་ལ་ལྟོས་གིང་ཡུལ་དང་གཞི་གང་
ཡིན། །སྦུ་ཡི་དོན་དུ་རིང་ནས་ང་ཡི་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲིང་རྩེ་བསྒྲོམས། །ངས་ནི་སྒོག་ཆགས་ཉིད་

དེ་སྤྱད་སོགས་དངོས་གྲུབ་དུ་མ་བྱིན། །སེམས་ཅན་ཉིད་ནི་སྟོང་དུ་གྲུབ་པས་ང་ཡིས་སྦྱོར་
པ་སྤངས། །སེམས་ཅན་སྣ་ཚོ་གས་རྒྱད་གྲུབ་པ་ལས་ང་ཡི་སྦྱོང་རྗེ་འཕེལ། །གལ་ཏེ་སེམས་
ཅན་མི་སྦྱོང་སྟེ་ཡི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །གལ་ཏེ་སྟོན་ཆགས་ལའོར་བར་སྟུག་བསྟུལ་དུ་
མས་བཅོམ་མིན་ན། །སྦྱོང་པ་ལེན་ཅིང་སྟུག་བསྟུལ་ཉམས་མེད་སྟེ་བྱིར་བདག་གིར་བྱེད། །
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལའོར་བའི་རྒྱན་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འདི། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་
དག་འབྱེར་མིན་ན་ངལ་འདི་སྟེ་བྱིར་བསྐྱབས། །ང་ཡི་བསྟུན་པ་རྗེ་སྦྱོང་འགྲོ་བ་འདི་ན་གསལ་
སྤང་བ། །དེ་སྦྱོང་གཞན་ལ་མཆོག་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པར་གནས་པར་བྱིས། །ང་
ཡི་སེམས་ཅན་དོན་དུ་རབ་མཉམ་སྦྱོང་མེད་སྦྱོར་རྣམས་ལ། །སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ལུས་འདི་ཟས་
གྱིས་གསོས་པའི་སྦྱོང་པོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཞིབ་པར་གོང་དུ་སྦྱོས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་
ན་བཅུན་པ་ཆོས་ལུན་རབ་འབྱོར་བྱིས། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དང་། །གཞན་ལ་
གོད་པ་སྦྱོང་བ་ནི། །བསོད་ནམས་ཡིན་ནོ་བསྐྱོད་པ་སྟེ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་སྤྱད་
གསུངས་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཡང་སྟེག་དང་མ་འདྲེས་གིང་སེར་སྣ་སོགས་
གྱིས་མ་སྟགས་པའི་དག་ཅིང་གཅིང་བར་སྦྱར་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། །མདོ་རྒྱན་ལས། །རྒྱལ་སྤྱོད་
རྣམས་ཀྱི་བཅུ་བས་སྦྱོར་བ་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཅིང་དག་པའི་གཞི། །བདེ་བར་འདྲེན་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་དང་ནི། །རྗེས་སུ་སྤྱད་བཅས་ཆོས་དང་གོས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ནོ། །

བཞི་པ་སྦྱོར་བ་དག་པའི་བྱེད་པར་ནི། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དག་གྲུབ་སྦྱོར་བ་མ་དག་ན་
སྦྱོར་དུ་འབྲུག་པའི་བྱིར་། །འཕགས་པ་སྦྱོས་བྱེད་མ་པའི་མདོ་ལས། །བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་
བཀའ་སྟུལ་པ། །དག་སྦྱོང་དག་ལྟ་པོ་འདི་དག་ནི་སྦྱོས་བྱེད་མ་པའི་སྦྱོར་བ་དག་ཡིན་ཏེ། །ལྟ་
གང་ཞེ་ན། །སྦྱོས་བྱེད་མ་པ་ནི་དད་པས་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །གུས་པར་བྱས་ཏེ་
སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །རང་གི་ལག་པས་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་ཡིན། །དུས་སུ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་

པ་ཡིན། གཞན་དག་ལ་མི་གཞོད་པར་སྒྱུན་པ་སྒྱུན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་དག་གི་
ཕན་ཡོན་བཅས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། སྒྱུན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།
སེར་སྒྲ་རྣམ་པར་སྤང་བའི་བྱིར་དད་པས་སྒྱུན་པ་སྒྱུན་ནོ། །དུས་སྒྲ་སྒྱུན་ནོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རུང་བ་དངོས་པོ་གསུམ་ཡོངས་སྒྲ་དག་པ་སྒྱུན་པ་སྒྱུན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་འབྲུགས་
པའི་སྒྱུན་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་བྱིར་བསྟེ་སྤང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྱུན་པ་སྒྱུན་ནོ། །སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་
ལུས་ལ་སྒྲིང་པོ་བྲང་བའི་བྱིར་རང་གི་ལག་པ་ནས་སྒྱུན་པ་སྒྱུན་ནོ། །ཞེས་དང་། བུམས་
པ་ལ་གནས་ཏེ་སྒྱུན་པ་སྒྱུན་ན་གཞོད་སེམས་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་
རྩེ་ལ་གནས་ནས་བྱིན་ན་འཆོབ་མེད་པ་དང་། དགའ་བ་ལ་གནས་ཏེ་བྱིན་ན་མི་འཇིགས་
པ་སྒྱུན་པ་འཐོབ་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ཏེ་བྱིན་ན་མི་དགའ་བ་སྒྲིང་བ་དང་། རྣམ་
པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྱུན་པ་བྱིན་ན་ཡོངས་སྒྲིང་སྒྲ་ཆོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། ལན་ལ་མི་རེ་བ་
ལ་གནས་ཏེ་སྒྱུན་པ་བྱིན་ན་རྣམ་པར་སྒྱུན་པ་བྲལ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
རྒྱུ་རབ་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དག་སྒྲིང་དག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་སྒྲུལ་ཅུ་ཅུ་
བདུན་པོ་དེ་དག་སྒྱུན་པ་སྒྱུན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྒྱུན་པའི་ཕར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས། རང་གི་
ལག་པས་བྱིན་པས་ནི་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གྲས་པར་བྱས་ཏེ་བྱིན་
པས་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་གཞན་གྱིས་བཀུར་སྟེ་བྱ་བར་འགྱུར། དུས་སྒྲ་བྱིན་པས་
ནི་ནོར་རྣམས་དུས་སྒྲ་འགྱུར་སྟེ་རྒྱས་པར་འགྱུར། མཐུན་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་བྱིན་པས་
ནི་མལ་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྒྲིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་འགྱུར།
གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སྒྱུན་པས་ནི་ཡོངས་སྒྲིང་བརྟན་པ་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར། མི་དགའ་
བ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྒྱུན་པས་ནི་འཁོར་སྒྲིང་ཏེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་སྒྱུན་པ་དེ་
སྒྲ་སྒྱུན་པ་ནི་ཆགས་པས་སྒྱུན་པར་མི་བྱེད། སྤང་བས་སྒྱུན་པར་མི་བྱེད། ཆོག་པ་ཟ་ཞིང་
སྒྱུན་པར་མི་བྱེད། བརྟན་བཞིན་དུ་སྒྱུན་པར་མི་བྱེད། དེག་ཅིང་སྒྱུན་པར་མི་བྱེད། ཆར་

བཅད་དེ་སྦྱོན་པར་མི་བྱེད། བྱད་དུ་གསོད་ཅིང་སྦྱོན་པར་མི་བྱེད། སྦྱད་དེ་སྦྱོན་པར་མི་
བྱེད། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པར་མི་བྱེད། འགྲོད་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པར་མི་བྱེད།
ལྷག་མར་གྱུར་པ་སྦྱོན་པར་མི་བྱེད། རུལ་ཁིང་ལྷགས་པ་སྦྱོན་པར་མི་བྱེད་གྱི་སྦྱོན་པ་གང་
དང་གང་སྦྱོན་པ་དེ་གུས་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱོན་པར་བྱེད། སྒྲ་མར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད། མཆོད་
པ་བྱས་ཤིང་བརྗོད་ནས་སྦྱོན་པར་བྱེད། མང་དུ་སྦྱོན་པར་བྱེད། བཟང་པོ་སྦྱོན་པར་བྱེད།
རབ་དུ་དགའ་བས་སྦྱོན་པར་བྱེད་དགའ་ཁིང་མགུ་བས་སྦྱོན་པར་བྱེད། གཙང་བ་དང་རྒྱ་
ཆེར་སྦྱོན་པར་བྱེད། རང་གི་ལག་པས་སྦྱོན་པར་བྱེད། གུས་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཞེས་དང་
བཅས་པས་སྦྱོན་པར་བྱེད། བསམ་པ་དག་ཅིང་བཟང་ལ་དག་བས་སྦྱོན་པར་བྱེད། མེར་
སྒྲ་མེད་པར་སྦྱོན་པར་བྱེད། བརྒྱམ་པ་མེད་པར་སྦྱོན་པར་བྱེད། ཁྲུམ་པ་མེད་པར་སྦྱོན་པར་
བྱེད། འཛིགས་པ་མེད་པར་སྦྱོན་པར་བྱེད། རྒྱ་ཆེ་ཁིང་ཡངས་པར་སྦྱོན་པར་བྱེད། ཞེས་སོགས་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ལ། བྱད་པར་དུའང་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་
ཕྱག་གི་གནས། མཆོད་པའི་ཡུལ། བཀྱར་བའི་འོས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་། ཡོན་ཏན་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོད་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྦྱབས་ཀྱི་དམ་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི་ཡུལ་ཆེས་
གཉན་ཁིང་མ་དད་པ་དང་མ་གུས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྦྱོད་པའི་ཆ་སྒྲ་མོས་ཀྱང་རྣམ་
སྦྱོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོད་མེད་པ་བསྦྱོད་པར་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོན་
མཆོག་མཆོད་པ་ལ་མ་གུས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། གཙང་སྒྲ་མ་ཐོན་པ་དང་། ཆོད་ཡོད་
དང་། བརྒྱས་བཅོས་དང་། ལེ་ལོ་དང་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པར། དགོན་
མཆོག་གི་དད་པ་དང་། ཐན་ཡོན་གྱི་བྱད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སེམས་རབ་དུ་དྲངས་
པ་དང་། དགའ་བ་དང་སྦྱོ་བ་ཆོད་མེད་པའི་ངང་ནས་བག་མེད་པའི་སྦྱོད་ལམ་གྱི་དབང་
པོའི་སྦྱོ་བ་སྒྲམས་ཤིང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ཅི་འབྱོར་བའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་
ཀྱང་རྒྱ་བཟང་བ། དངོས་གཙང་བ། བཀོད་ལེགས་བ། བསམ་པ་དག་ཅིང་སྦྱོར་བ་གུས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

པ་རང་ག་ཞན་སྤྱོད་མཐོང་ཡང་ཡིད་ལ་དྲངས་པ་དང་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་བཀོད་པ་སྤྱོད་
སྤྱོད་མཐོང་སྤྱོད་པ་ལེགས་པར་བལྟར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྒྲོད་པ་ལས།
བཀོད་པ་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་མཆོད་པར་
བགྱི། །ཞེས་དང་། སྒྲོད་འདུག་ལས། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཆོས། །དགོན་མཆོག་དྲི་མ་མེད་དང་སངས་རྒྱལ་
སྤྱོད་པ་ལོན་ཏེ་རྒྱུ་མཆོད་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་རྣམ་པ་དག་པའི་མཆོད་པ་དངོས་ལ་དབྱེ་སྒྲོ་མང་ཡང་།

སྐབས་འདིར་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོན་ཏེ། དང་པོ་ནི། སྒྲིར་
ཞིང་གི་དམ་པ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདིར་ཟང་
ཟིང་དང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་བྱུང་
བར་བཟང་སྒྲོད་སོགས་ནས་བསྐྱར་པའི་གོ་རིམ་བཞིན། དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་
ལ། ཐོག་མར་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། འདུལ་བ་
ལུང་ལས། དག་སྒྲོང་དག་བྱིན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དབུ་སྒྲ་དང་སེན་མའི་
མཆོད་རྟེན་ལ་དང་བས་ཕྱག་འཆལ་བ་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི། རི་སྒྲིང་དུ་ཆངས་པ་མཆུངས་
པར་སྒྲོད་པ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མ་སྒྲིས་པ་དེ་སྒྲིང་དུ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཕྱག་
གི་བར་གྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གུངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་བདེ་བ་
མྱོང་ཞིང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཁང་ལུ་བཅུགས་
པ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ། གང་ལ་ལ་ཐལ་མོ་སྒྲུབ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཕྱག་འཆལ་
ལོ་ཞེས་ཕྱག་འཆལ་བར་བྱེད་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ངས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་ཕྱ་ངན་ལས་
བཟུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོར། གང་ཞིག་སངས་

རྒྱལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ལ། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གཞལ་ཡས་བསྟེ་སྟོང་བྱེད་བ་བས། །
 གང་ཞིག་བྱི་དུས་མི་བཟད་བསྐྱལ་བ་འདི་ལ་ནི། །མཆོད་རྟེན་ཕྱག་འཆོལ་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་
 ཆེས་མང་ངོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྟེན་
 ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ། ཐལ་མོ་སྦྱར་བ། ཕྱག་དར་བྱེད་བ། གདུགས། དྲིལ་བ། བ་དན། མེ་
 རྟོག་བྱེད་བ། མར་མེ། ཕྱག་བ་དང་སྟོས། རོལ་མོ་སེལ་སྟན་རྣམས་ཕུལ་བ་ལ་སོ་སོར་
 བན་ཡོན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་རེ་དང་། ར་བཟའ་ཕུལ་བའི་བན་ཡོན་བརྒྱ་གཉིས་འཕྲོ་བ་པར་གསུངས་
 པ་སོགས་ནི་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བྲིས་ཟིན་པ་ལ་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། རོ་རྩེ་དུ་བའི་རྒྱུད་ལས་
 ཀྱང་། གང་གིས་སྟོ་གསུམ་བརྒྱད་བྱས་ནས། །རྒྱལ་བའི་སྒྱུ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ནས། །དེ་ཡི་
 བསོད་ནམས་འཛིག་རྟེན་དུ། །གཟུགས་ཅན་གྱུར་ན་ཤོད་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བསྟོད་
 པ་བགྱིས་བའི་བན་ཡོན་ནི། མདོ་ལས། སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་པས་བསྐྱལ་
 པ་དགའི་ཆོགས་འདུམ་པར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་སྐལ་བཟང་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་
 པ་དུས་མཁུན་རྒྱལ་པོ་ནི། །སྟན་དངགས་མཁན་ཆེ་བདེ་གཤེགས་རྩ་མཆོག་ལ། །ཆོགས་
 སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་བྱས་ནས། །དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྟོད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། ཆོགས་བཅད་བཞི་པ་ལས། གང་གིས་ཆོགས་བཅད་འདི་བཞི་ཡིས། །
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བསྟོད་བྱེད་ན། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་དུ་ནི། །དེ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་
 མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས། སུ་དག་རྒྱལ་བའི་གདུང་
 ལྷན་བསྟོད་བྱེད་བ། །དེ་དག་སྤིང་བའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་སྟན་དང་། །སྒྲ་སྟན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཕྱོད་
 པ་དང་། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའང་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལས་ཀྱང་།
 འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡང་དག་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་ཏེ། །ལན་གཅིག་ཅུམ་ཞིག་
 བརྗོད་པས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འགྱུ་བ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རྟེན་ལ་མེ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

ཏོག་ཕུལ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། སྒོ་གྲོས་བཟང་མོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། ལུ་མོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་རིན་
པོ་ཆེའི་པདྨ་ལ་བརྩམས་ཏེ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེ་མའམ་མེ་ཏོག་
ལྷུང་ལའམ། པདྨ་ལའམ། ཀུ་མུད་ལའམ། པདྨ་དཀར་པོས་ལག་བ་བཀའ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྒྲུ་གཟུགས་སམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་འབུལ་བ་དང་། གཞན་དག་
ལ་ཡང་གཞོད་སེམས་མི་བསྐྱེད་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུ་གཟུགས་པདྨ་འི་གདན་
ལ་བཞུགས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ངེས་པར་རྒྱ་ཆེར་མོས་
བ་སྟེ། ལུ་མོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཐད་དུ་རིན་
པོ་ཆེའི་པདྨ་ལ་བརྩམས་ཏེ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྒྱུན་གཟིགས་མདོར། སུ་ཞིག་
དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་བྲངས། །དད་བསྐྱེད་འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཆར་དུ་གཏོར། །
དེ་ནི་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་ལྷན། །རྒྱལ་སྤྱིད་གནས་ནས་རྒྱལ་བ་མཆོད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། མཆོད་རྟེན་བསྐྱར་བའི་ཆོག་ས་བཅད་ལས། །མཁས་པ་གང་གིས་སངས་
རྒྱས་མཆོད་རྟེན་ལ། །དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་སིལ་མ་སྒྲུངས། །འཇོམ་བུའི་རྒྱ་
རྒྱུང་གསེར་སྒོད་འབུམ་བཞག་པ། །དེ་ནི་དེ་དང་མཆུངས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མེ་ཏོག་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཐེང་བ་ཕུལ་ན། སྒྱུན་གཟིགས་མདོར། མེ་
ཏོག་ཐེང་བ་བྱས་ནས་སུ། །མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་སུས་འབུལ་བ། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་ཐོངས་མི་
འགྱུར། །མི་ཡི་ནང་ནས་གི་འཕྲོས་ནས། །སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་འགོ་བར་འགྱུར། །དེ་ན་རིན་
ཆེན་སྒྲ་ཆོག་ས་ཀྱི། །གཞལ་མེད་ཁང་པ་འཕྲོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གསལ་རྒྱལ་ལས།
ཐེང་བ་མེ་ཏོག་རྒྱ་ཆེན་ཆར་རྣམས་ཀྱིས། །སྒྲུ་དག་འདིར་ནི་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་ལ་མཆོད། །
དེ་དག་ལྟ་དང་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་དུ། །ཆ་བྱང་ཡིད་འོང་སྒྲ་ཆོག་ས་ལེགས་པར་བརྒྱན། །
ཞེས་དང་། མཁས་པ་སྒྲུ་དག་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་ལ། །དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཐེང་

བ་འདོགས་བྱེད་པ། །གསེར་ཕྱེད་རིན་ཆེན་མང་པོས་ལེགས་སྒྲིམ་པ། །བསོད་ནམས་ལས་
ལྷན་དེ་ཡི་མགོ་ལ་བློགས། །སྟོན་པའི་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་རྒྱན་འཕྱར་འདོགས། །དེ་དག་
དོ་ཤལ་རྒྱན་ཕྱེད་མོར་བྱ་དང་། །གདུ་བྱ་དག་དང་དཔུང་རྒྱན་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །ལུས་
བརྒྱན་འཛིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱ་བར་འགྲུལ། །ཞེས་དང་། ཆོག་པ་བཅད་ལས། མཁས་པ་གང་
གིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་ལ། །དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་ཕྱེད་བ་བློགས། །འཇམ་
བུའི་རྒྱ་ཁྲུང་གསེར་ཁལ་བྱེ་བ་གཉིས། །དེ་ནི་དེ་དག་མཆུངས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །
སེལ་སྟོན་རྟེ་རྣམ་མོའི་བྱེ་བྲག་འབུད་དགྲོལ་བརྒྱུད་གསུམ་སྟེ་ཆོག་པ་པའི་རྒྱ་ཡིས་མཆོད་
ན། རྒྱན་གཟིགས་མདོར། རྣམ་མོའི་རྒྱ་ཡིས་མི་མཆོག་མཆོད་བྱས་ན། །མྱ་ངན་མེད་ཅིང་
དབང་ལྷན་རྒྱལ་པོར་འོངས། །མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་ཡིད་འོང་རྒྱ་ལྷན་འགྲུལ། །དེ་རྒྱ་ཡན་ལག་
ཆང་ཞིང་དག་པ་འོངས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་རྣམ་མོའི་རྒྱ་ལུལ་བས། །ཟབ་
ཅིང་རིགས་པའི་སྒྲོབས་པ་ལུན་སུམ་ཆོག་པ། །ཡན་ལག་ལྷ་རྩོགས་ཡིད་འོང་ཆོག་དང་ལྷན། །
རྒྱ་རྒྱད་དག་གིས་འཛིག་རྟེན་འགོངས་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ནི་
དྲིལ་ལུལ་བས། །ཆོག་བཅའ་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྷན། །ཆངས་པའི་རྒྱ་དབྱུངས་ཡིད་
འོང་སྒྲེ་བ་དྲན། །ཞེས་སོ། །འབྲུམ་ར་དང་སྒྲོས་སོགས་ཀྱི་བྱུག་པ་འབུལ་ན། རྒྱན་གཟིགས་
ལས། །རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་སྒྲོས་བྱུག་ལུལ་བྱས་ན། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བརྟན་པ་
འཛིགས་འགྲུལ་ཆོ། །འཇམ་བུ་སྒྲིང་དུ་སྒྲེ་བར་མི་འགྲུལ་ཞིང་། །དེ་ནི་དེ་ཆེ་མཐོ་རིས་བདག་
པོར་འགྲུལ། །ཞེས་དང་། གསལ་རྒྱལ་ལས། རུད་ག་སྒྲོས་མཆོག་རྒྱུར་བའི་འབྲུམ་ར་གྱིས། །
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལྷག་བྱེད་པ། །དེ་དག་སྒྲོས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་ཅན་དན་
གྱིས། །ལུས་བྱུགས་ནི་མའི་འོད་དང་འདྲ་བར་འགྲུལ། །ཞེས་སོ། །གདུགས་དང་སྒྲ་བྲེ་བ་
དན་རྒྱལ་མཆོན་ལྷ་ལྷེ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་ན། རྒྱན་གཟིགས་མདོར། འཛིག་རྟེན་སངས་
རྒྱས་འགྲུལ་ཞེས་མོས་བསྒྲེད་དེ། །བཅོམ་ལྷན་མཆོད་རྟེན་བ་དན་ལུལ་བྱས་ན། །དེ་ནི་སྒྲེ་

བོ་མང་པོས་མཆོད་འོས་འགྱུར། །བྱང་རྒྱལ་མཆོག་སྤྱད་དམ་པ་ཞི་བ་སྤྱོད། །ཅིས་དང་།
རྒྱལ་བསལ་སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་རྒྱལ་མཆོན་ལུ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ནོར་མང་རྟེན་པར་
འགྱུར། །ཤེས་རབ་མཐའ་ཡས་མཛོད་ནི་མང་ལྡན་འོང་། །སེམས་རྒྱུད་མི་འགྱུར་དམན་
པའི་སེམས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་དམ་པ་མི་མཆོག་བཞུད་པའི་ཆོ། །འདྲོན་
པ་མཆོངས་པ་མེད་ལ་དད་བྱས་ཏེ། །སྒྲོན་པའི་སྒྱུ་ལ་ཉི་ཟེར་མི་འབབ་པར། །མི་ཏྲོག་མ་
ལི་ཀ་གདུགས་བཅོམ་ལྡན་ལུ། །དེ་ནི་ལས་མཛོད་དམ་པ་གུས་བྱས་པས། །ལྷ་དབང་
བརྒྱ་བྱིན་དུ་ནི་ལན་འབུམ་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་ཆོངས་པའི་བདག་པོར་འགྱུར། །
ཞེས་སོགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་གདུགས་འབུལ་བ། །རི་ལྷ་བྱ་ཡང་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་མི་འདོར། །བྱམས་ལ་གནས་གིང་མི་དམན་སེམས་སུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་ཤེས་
པ་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད། །ཅིས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་དང་། གསལ་རྒྱལ་ལས།
སུ་དག་ལ་ལ་མཆོད་རྟེན་སྒྱུ་གཟུགས་ལ། །དད་པའི་ཡིད་གྱིས་སྤྲེའི་འབུལ་བྱེད་ན། །དེ་
དག་ས་སྟེང་རྒྱ་མཆོད་མཐར་ཀླས་པ། །མ་ལུས་དབང་བྱེད་རྒྱལ་གཅིག་དབང་བྱེད་འགྱུར། །
བདེ་གསེགས་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་དགའ་བཞིན་དུ། །རྣམ་མང་རྒྱ་ཆེན་གདུགས་ནི་བཏགས་
པ་ཡིས། །ལྷ་མིའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་གདུགས་འདྲ་བར། །ལྷ་དང་མི་ཡི་དབང་པོ་ལྷ་བྱར་
འགྱུར། །མི་རྣམས་སུ་དག་སྒྱུ་གདུང་སྟོང་པོ་ཅན། །དྲི་མེད་བསོད་ནམས་འབྱུང་གནས་
གྱུར་པ་ལ། །བ་དན་མཛོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་འདོགས་པ་དང་། །མཐུ་དང་ལྡན་ཞིང་བྲིད་གསུམ་
མཆོད་གནས་འགྱུར། །བདེ་གསེགས་མཆོད་རྟེན་ཅོད་པར་བཏགས་པ་ཡིས། །མི་དབང་
དཔལ་དང་ལྷ་དབང་དཔལ་ཐོབ་ཅིང་། །བདེ་བའི་མཆོག་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྟོང་གྱུར་ནས། །
རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཅོད་པར་བྱུང་པར་འཐོབ། །ཅིས་སོ། །མར་མེ་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་གསལ་
གྱི་སྒྲོན་མེས་མཆོད་ན། །སྤྱན་གཟིགས་མདོར། སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་མར་མེ་གཅིག་ལུ།
ན། །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་འཛམ་བུའི་གསེར་

གྱིས་གང་། །དེ་འདྲའི་དཔལ་དེ་ཟད་པར་བྱ་མི་རུས། །བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་མར་མེ་
 སུལ་བྱས་ན། །དེ་ཡི་ལུས་ནི་མདོག་ངན་ཡོངས་མི་འབྱུང་། །གཟུགས་མཆོག་སྤྲ་ཞིང་ལག་
 པ་གཟུ་བ་འདྲ། །སྤང་བ་ཐོབ་ནས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་རྒྱ། །གལ་ཏེ་ཐུག་ཐིག་བརྒྱ་སྟོང་
 སངས་རྒྱས་ཞིང་། །ཡུང་འབྱུང་དག་གིས་སྤུར་སྤུར་གང་སྤུར་པ། །བགྲང་བ་དང་ནི་གཞལ་
 ཞིང་བརྗོད་པར་རུས། །བདེ་གཤེགས་མར་མེ་གཅིག་སུལ་དེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་དང་། གལ་
 ཏེ་མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ཀུན། །ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་བེད་རྒྱུས་གང་པ། །ཟད་པར་
 བྱ་རུས་སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་ལ། །མར་མེ་གཅིག་སུལ་དཔལ་དེ་ཟད་མི་རུས། །ཞེས་
 དང་། །གསལ་རྒྱལ་ལས། དཔེ་མེད་མཆོད་རྟེན་མར་མེ་སུལ་བ་ཡིས། །ཡུའ་སྟོན་པོ་ཁ་
 བྱེ་འདབ་འདྲའི་མིག་ །གསལ་ཞིང་སྤྲུག་ལ་མིག་གི་དཀྱུས་རིང་མཛེས། །དྲི་མ་མེད་པ་ལྟ་
 ཡི་མིག་དང་ལྟན། །སྤྲུག་མཆོད་རྟེན་མར་མེ་དང་བ་འབུལ། །དེ་དག་མིག་ཏུ་སྤྲུག་ཅིང་
 མཛོད་རབ་རྒྱས། །མིག་གི་དཀྱུས་རིང་མཐོན་ཀའི་མདོག་དང་ལྟན། །སྤྲུག་པ་བུད་མེད་
 དག་གིས་བལྟ་བར་འོས། །མཆོན་མོ་བུབ་ཆེན་སྤྲུག་སྤར་ཐལ་སྤུར་འཁོད། །འབྱོར་དང་
 ལྟན་པ་མར་མེའི་སྟོང་བུ་འབུལ། །དེ་དག་སྤྲིད་པ་གཞན་ཏུ་འབྲས་སྤུར་ལྟན། །རིན་ཆེན་
 རགས་བའི་འོད་གྱི་ལུས་ཀྱང་འཕྲོབ། །རྒྱལ་ལ་སུལ་བའི་མར་མེ་འཆི་བ་ནི། །དགའ་བའི་
 སེམས་གྱིས་འདིར་ནི་དགའ་བ་ཞིན་ཏུ། །སྤྲིང་པོ་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། །སྤྲུག་ལྟ་
 དག་ཀྱང་རེས་པར་འཕྲོབ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་མར་མེ་འབུལ་
 བའི་མདོ་སྟགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །སྤུར་བ་དང་མ་སྤུར་བའི་དྲི་ཞིམ་པོ་སྟག་པའི་
 བདུག་སྟོས་གྱིས་མཆོད་ན། །སྤུན་གཟིགས་མདོར། གང་ཞིག་སྟོས་རྒྱ་ཡུང་འབྱུང་ཅམ་སྤང་
 རྟེ། །བཅོམ་ལྟན་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་བདུག་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་པན་ཡོན་བརྗོད་གྱིས་སེམས་
 དྲངས་གིང་། །རྒྱལ་དང་དྲི་མ་སྟོངས་ལ་མཉན་པར་གྱིས། །དེ་ནི་ནད་མེད་སྤུར་ཅིང་སྟོགས་
 ཀུན་རྒྱ། །ནད་མེད་སྤུར་ཅིང་སྟོ་བརྟན་བག་ཡོད་ལྟན། །སྤྲུང་བ་རྣམ་པར་སྤྲོད་ཆེ་སྤུང་ན་

འདུལ། །སྒྲེ་བོ་མང་པོ་དགའ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང། །རྒྱལ་པོ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་བ་མཆོག་བཀུར་
འགྱུར། །མཐུ་ཆེན་རབ་མཁའ་ལ་ཁོར་ལོས་སྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། །གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་མཆོན་
གྱི་གོ་ཆ་ཅན། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཡིད་འོང་དྲི་ལྡན་འཐོབ། །ཅིས་དང། གསལ་རྒྱལ་ལས།
སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་ལ་ནི་དྲི་ཞིམ་ལུལ། །བདུག་སྒྲོས་རྒྱ་ཆེན་མང་པོ་ལྡན་སྒྱུར་དང། །
ཨ་ག་རུ་ཡི་བདུག་སྒྲོས་ལུལ་བ་ཡིས། །དེ་ཡི་ལུས་ཀུན་སྒྲོས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །ཞིས་
སོ། །དར་གོས་སོགས་ན་བཟང་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ལུལ་ན། །སྒྱུན་གཟིགས་མདོར། །སྒྱ་
ཞིག་དགའ་མགུ་སེམས་ཀྱིས་གོས་ཀྱིས་ནི། །བཅོམ་ལྡན་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་མཆོད་བྱེད་
ན། །དེ་ནི་གོས་མཛེས་བྱེད་བ་སྟོང་རྣམས་དང། །བྲག་བྲིག་བརྒྱ་བཀྲ་བཀྲ་མཐའ་ཡས་རྟག་
ཏུ་རྟེན། །ཞིས་དང། གང་ཞིག་གོས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་མཆོད་རྟེན་དང། །འདྲེན་པ་མཆུངས་
མེད་རྣམས་ལ་མཆོད་བྱེད་པ། །དེ་འདྲིར་མཆུངས་པ་མེད་པའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ། །སྒྱུ་ཅུ་ཅ་
གཉིས་མཆོན་གྱི་མེ་ཏོག་རྒྱས། །བཅོམ་ལྡན་མཆོད་རྟེན་གོས་ཀྱིས་དྲི་གིས་བྱས་ན། །ལག་
མཐིལ་ནས་ནི་མུ་ཏིག་ཐོང་མཛེས་པ། །སྒྲ་ཆོགས་དག་དང་སང་གའི་ཐོང་བ་དང། །གསེར་
སྒྱུད་རབ་མཛེས་བསྐྱལ་པ་མཐའ་ཡས་འབྱུང། །ཞིས་དང། གལ་ཏེ་རིན་ཆེན་རབ་མཆོག་
སྒྲ་བདུན་གྱིས། །སྟོང་གི་ཞིང་ཀུན་རབ་ཏུ་བཀྲང་བ་ཡི། །དེ་འདྲའི་དཔལ་འདི་ཟད་པར་
བྱ་རུས་ཀྱི། །རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་གོས་གཅིག་ལུལ་བའི་མིན། །ཞིས་དང། གསལ་རྒྱལ་
ལས། །རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ནི་གོས་ལུལ་བས། །བསོད་ནམས་བྱམས་པའི་ངོ་ཆའི་གོས་
གྲོན་ཏེ། །དགའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་སེར་སྒྲ་མེད། །མདོག་ཀྱང་འཇམ་ཞིང་ཁ་དོག་
གསེར་འདྲར་འགྱུར། །ཞིས་སོ། །གུར་གུམ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་ཆག་ཆག་བཏབ་པ་དང། །མཆོད་
ཡོན་ལུས་ཆབ་སོགས་དྲི་བཟང་པོའི་རིགས་ཀྱིས་མཆོད་ན། །གསལ་རྒྱལ་ལས། །སྒྱ་དག་
དབྱིད་ཀྱི་དུས་ན་གཙང་མའི་རྒྱས། །མཆོད་རྟེན་ཉེ་སྒྲོར་རུལ་རྣམས་ཞི་བྱེད་པ། །དེ་ལ་བུད་
མེད་རྣམས་ནི་དགའ་བ་ཞིན་དུ། །རུལ་གཡབ་གསེར་གྱི་ལུ་བ་ཅན་གྱིས་གཡོབ། །ཞིས་དང།

མི་རྩམས་གང་དག་ཕྱབ་དབང་མཆོད་རྟེན་ལ། རྩོམ་རྒྱུ་གཙང་ཞིང་དྲངས་པས་བྱས་གསོལ་
 བ། རྟེན་དག་ལུས་ལ་རྩི་མ་མེད་པ་དང་། གཏུང་བ་མེད་ཅིང་མདོག་འཇམ་ཕྱ་ངན་མེད། འ
 ཅེས་དང་། ཆོག་ས་བཅད་ལས། མཁས་པ་སྤྱད་ག་སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་ལ། རྟེན་ལ་
 བའི་སེམས་ཀྱིས་རྩོམ་རྒྱུ་དབང་བསྐྱར་བས། འཇམ་བུའི་རྒྱ་ཁྲུང་གསེར་གྱི་ཕུང་པོ་འབུམ། འ
 དེ་ནི་དེ་དང་མཆུངས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་
 རྟེན་སོགས་ལ་རྩལ་ཕྱག་བགྱིས་ན། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཕྱག་དར་བྱས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་
 ལཱ་ཐོབ་སྟེ། རང་གི་སེམས་དྲངས་པར་འགྲུལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་མོས་པར་འགྲུལ་
 ལཱ་རྩམས་ཡིད་དགའ་བར་འགྲུལ། མཛེས་པར་འགྲུལ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་སོག་པར་འགྲུལ་
 རོ། རྟུམ་ཞིག་ནས་ཀྱང་བདེ་འགོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལཱ་རྩམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟེ་བར་
 འགྲུལ་རོ། ཞེས་དང་། ལྷན་གཟིགས་མདོར། བསོད་ནམས་འདོད་པ་སྤྱི་ཞིག་ཕྱག་ཐོག་ས་
 རྟེན་པོ་ལྟོ་ལྟོ་མཆོད་རྟེན་གྱས་པས་མཆོད་བྱེད་པ། རྟེན་སྤྱད་ཅིང་མི་གཙང་ལུས་མི་
 འགྲུལ། རྟེན་སྤྱི་ཕུང་ནས་ཅན་དན་རྩི་དང་འབྱུང་། རྟེན་སྤྱད་ཕྱ་ངན་འདས་པའི་མཆོད་
 རྟེན་ཕྱག་ས། རྟེན་ལ་བ་བྱེ་བ་བྱས་བྱིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ། ཡན་ལག་མ་སྤྱད་བྱེད་འཕགས་
 ལུས་འཕྲོ་བ་ཅིང་། མཛེས་ལ་མཆོན་གྱི་གོ་ཆ་བྱས་པར་འགྲུལ། ཞེས་དང་། དད་པའི་
 ཕྱགས་བསྟེན་བཅོམ་ལྷན་མཆོད་རྟེན་ལ། མེ་རྟོག་སྐམ་པོ་ཉིལ་ཉིལ་ཕྱགས་བྱས་ན། འ
 འདོད་པ་སྤྱད་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱེད་པ་སྟོང་ས། རྟོགས་བཅུ་མངའ་བའི་དེད་དཔོན་མཉེས་
 པར་བྱེད། མཆོད་རྟེན་མེ་རྟོག་རྟོང་པ་སྤྱས་འབྱུག་པ། རྟེན་མཛེས་གིང་རྩམ་དག་ལུས་སྤྱ
 འགྲུལ། རྟོག་པོ་མང་པོས་མཆོད་འོས་བལྟ་འོས་འགྲུལ། རྟེན་ལ་རྒྱལ་པོས་གཞོད་པ་སེམས་
 མི་འགྲུལ། ཞེས་དང་། གསལ་རྒྱལ་ལས། རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་མེ་རྟོག་རྟོང་བསལ་བས། འ
 འདོད་ཆགས་ཆགས་མེད་ཞེ་སྤང་སྤང་མི་འགྲུལ། གཏི་ཕྱག་སྟོང་ས་མེད་ལྟ་ངན་ཆགས་མི་
 འགྲུལ། རྟེན་ལ་རྒྱལ་པོ་དགའ་ཞིང་སྟེད་པར་འགྲུལ། ཞེས་སོ། རྟེན་ལ་བ་རྒྱ་སེལ་

བ་སོགས་ཀྱི་དོར་བཀྱིས་ན། སྒྱུན་གཟིགས་མདོར། འཛིག་རྟེན་སྒྲོན་མ་མཚུངས་མེད་བསོད་
 རྣམས་ཞིང་། དེ་ཡི་མཆོད་རྟེན་བ་རྒྱ་སྒྲུབ་སེལ་བ། །བག་ཡོད་གྱུར་ནས་དེ་ནི་བདུད་རྒྱ་
 དུལ། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་དན་སོང་ས་ཡང་སྤོང་། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་རུལ་བྲལ་བསྟེ་
 སྤང་བྱེད། །རྟག་ཏུ་སྟོབས་ལྡན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་འགྱུར། །མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་སྒྲེས་ནས་
 བསོད་རྣམས་ལྡན། །རྒྱལ་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར། །ལྟ་ནང་ལྟ་ཡི་དབང་
 པོས་མཆོད་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གསལ་རྒྱལ་ལས། ཐུབ་དབང་མཆོད་རྟེན་གྱི་དོར་
 བྱས་པ་ཡིས། །ཤིན་ཏུ་ལྟ་ན་སྒྲུག་ཅིང་མིག་ཏུ་མཛེས། །བྱུང་བཞིན་བཟང་ཞིང་པདྨོའི་
 མདོག་དང་ལྡན། །སྤྱིད་པའི་སྒྲོན་རྣམས་དང་ཡང་འབྲལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ལྟ་ཁང་
 སོགས་ལ་ཐིགས་ཚགས་བྱས་ན། སྒྱུན་གཟིགས་མདོར། འཛིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་
 ཞེས་ཏེ། མོས་པ་བསྐྱེད་ནས་མཆོད་རྟེན་རྩ་སྒྲེས་སེལ། །དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ངས་བཤད་
 ཀྱིས། །ཐ་བ་དྲི་སོལ་དུངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉོན། །མཐུ་ཆེན་སྒྲེས་བུ་དམ་པ་བྱུང་འཕགས་
 པ། །རྒྱལ་བ་དམ་པ་མ་འོངས་དུས་ན་མཐོང་། །དེ་དག་མཆོད་པ་དམ་པ་མཆོག་གིས་མཆོད། །
 དེ་ནི་གཞར་ཡང་དད་པ་དམ་པ་འཕྲོལ། །སངས་རྒྱས་སྟོབས་བཙུ་དེད་དཔོན་དེས་མཐོང་
 བས། །འདྲེན་པ་མཚུངས་པ་མེད་ལ་མཆོད་པ་བྱས། །མཆོན་གྱི་གོ་ཆར་རྒྱས་པའི་སངས་
 རྒྱས་སུ། །འགྱུར་ཞེས་ཐུགས་དགེས་དེ་དག་ལུང་ཡང་སྟོན། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 སོ། །མཆོད་རྟེན་སོགས་ཞིག་རལ་དུ་གྱུར་པ་བཅོས་པ་དང་སྤྱི་གཤམ་གཅིང་ཁང་སོགས་བྱས་
 བ། །གསལ་རྒྱལ་ལས། མི་རྣམས་གང་དག་རྩ་གིང་སོ་ཕག་གིས། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མའི་སྤྱི་
 གཤམ་རིགས་པས་བྱེད། །ཡང་ན་གཞན་དག་བྱེད་དུ་འཇུག་གུང་རུང་། །དེ་དག་འགྲོ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབས་འདྲར་འགྱུར། །མི་རྣམས་གང་དག་རྒྱལ་བའི་གཅིང་ཁང་བྱེད། །དེ་དག་
 འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ལྟ་དབང་གནས་འདྲའི་ཁང་བྱིམ་འོད་འབར་བ། །དུས་
 ཆོགས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ལྡན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མཐོ་རིས་ལམ་བཟང་འབྲས་བུའི་གནས་རྣམས་

ལུ་། །བསྐྱལ་པར་དགའ་བྱེད་རྟག་ཏུ་དགའ་བཞིན་དུ། །ཅེན་པར་བྱེད་ཅིང་ལྷ་ངན་མེད་
 པ་དང་། །ཐ་མར་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གང་དག་འཇའ་ཁུགས་འདྲ་བའི་
 ཏྲ་བབས་མཛེས། །ཐུབ་པའི་ཆབ་སྒྲོར་སྒྲེང་བྱེད་དེ་དག་ནི། །སྤྱིད་པ་གཞན་དུ་ཁང་བྱིམ་
 སྒྲོ་དང་བཅས། །རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་རྣམས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མི་རྣམས་གང་དག་སྒྲོན་
 པའི་སྐྱ་གདུང་ཁང་། །བསྐྱེད་བྱིར་དད་པས་འོབས་དང་སྒྲོ་འཇུགས་པ། དེ་དག་ཆེ་རབས་
 གཞན་དུ་དག་རྣམས་ཀྱིས། །དཔལ་ཡོན་རྣམས་དང་བྲལ་བར་ཡོངས་མི་བྱས། །མི་རྣམས་
 ལུ་དག་མཆོད་རྟེན་རྟེང་པ་རྣམས། །གཞན་གྱི་དོར་བྱེད་མ་ཡིན་རང་གི་སྒྲོས། །རལ་ཆེམ་
 བྱེད་པའི་སྐྱ་བོ་དེ་དག་ནི། །ལུས་བཟང་ཡོན་ཏན་དམ་པས་བརྒྱན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 དགོ་རྩ་ཡོངས་འཛིན་མདོར། དེ་བཞིན་གསལ་བའི་མཆོད་རྟེན་མཆོད་པ་དང་། བྱིར་
 བཅོས་པ་དང་། བྱི་དོར་བཀྱིས་པས། གཟུགས་དང་། དལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤང་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་གསལ་བའི་ལྷ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཆོག་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་རྗེས་
 ལུ་འཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་བདུད་ཅི་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་ལས། འདི་ལྷ་སྟེ། རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཆོས་སྒྱུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྒྱུན་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་བཞི་བསྒྲོམ་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་རྟེང་པ་
 གསོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མོས་པར་བྱ་བ་སྟེ། བྱམས་
 པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་ལྷ་བོ་དེ་དག་དང་ལྷན་ན་བདུད་ཀྱི་རིས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་བགལ་བྱ་བྱ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལོལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲའ་བར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བའི་བྱིར་ཆེ་རིང་དུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་
 པ་དང་། ལྷ་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མདོན་པར་རྗོགས་
 པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་སོགས་ལ་ཞལ་བ་དང་
 ཆོན་ཅི་སོགས་ལུལ་ན། གསལ་རྒྱལ་ལས། ལུ་དག་བདེ་བར་གསལ་བའི་མཆོད་རྟེན་

ལ། །ས་དང་ཕྱི་བས་ཉུག་པ་དེ་དག་ནི། །ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་ལུས་མདོག་སྐྱུག་པ་དང་། །རྣམ་
དག་མ་མེད་བདེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །སྐྱེ་ཞིག་སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་སྐྱེ་
གཟུགས་ཁང་། །ཆོན་ཅི་སྐྱ་ཆོགས་དག་གིས་མཛེས་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བདེ་གསེགས་མངའ་
བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །སྐྱ་ཆོགས་ལྡན་པ་ཀུན་གྱིས་བརྟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །ཐུབ་
དབང་མཆོད་རྟེན་དོ་ཐལ་བྱུགས་པ་ཡིས། །ལྷ་མིའི་འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཆེ་རིང་ཞིང་། །ལུས་
སེམས་ནད་དང་མྱ་ངན་བྱེད་སྤངས་ཏེ། །རྟག་ཏུ་སྦྱིད་ཅིང་ལོར་གྱིས་བྱུག་པར་འགྱུར། །
ཞེས་སོ། །མཆོད་རྟེན་དང་སྐྱ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཕྲ་རྒྱན་སོགས་སྤྲུལ་ན། །དེ་ཉིད་ལས།
སྐྱེ་བོ་སྐྱ་དག་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ལ། །རིན་ཆེན་འབར་བ་ཡིད་དང་འཐད་པ་རྣམས། །
འཁུལ་བ་དེ་དག་རིན་ཆེན་བདུན་པོ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རིན་ཆེན་དྲི་མེད་འཕྲོ་བ། །
ཅས་དང་། །ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་སྒྲ་བ་ཉ་འདྲ་བའི། །མི་ལོང་སྐྱུག་གུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ལ་འཁུལ། །
དེ་དག་ཆེ་རབས་བརྒྱད་པ་རྣམས་སྐྱ་ཡང་། །ལྷ་མི་རྣམས་གྱིས་བལྟ་བར་འོས་པར་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། །སྐྱ་གཟུགས་མདོར། །དགའ་བའི་སེམས་གྱིས་མགུ་བའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དོ། །
བཙུམ་ལྡན་མཆོད་རྟེན་ལོར་བུའི་བྱ་བ་འཁུལ། །དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་མཆོན་གྱི་གོ་ཆ་ཅན། །མཐུ་
ཆེན་སྒྲ་མ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དགོ་འདུན་ལ་ཆོས་སྟོན་སོགས་
ཞལ་བས་བཟའ་བརྟུང་རིགས་སྤྲུལ་ན། །གསལ་རྒྱལ་ལས། །སྐྱ་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་དང་མཆོམས་
པ་ཡི། །ཁ་བས་བཟང་པོ་དགོ་འདུན་སྦྱིན་བྱེད་པ། །དེ་དག་འཁོར་བའི་དགོན་པར་གནས་
པ་ན། །ཁ་བས་ཁ་དོག་རོ་ལ་སོགས་ལྡན་འཕྲོ་བ། །སྐྱ་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་དང་མཆོམས་པ་
ཡི། །བརྟུང་བ་རྒྱ་ཆེན་དགོ་འདུན་སྦྱིན་བྱེད་པ། །དེ་དག་འཁོར་བའི་དགོན་པར་གནས་
པ་ན། །བརྟུང་བ་ཁ་དོག་རོ་ལ་སོགས་པ་འཕྲོ་བ། །ཅས་དང་། །སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་བསྟན་
པ་ལས། །ཁ་བས་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་ནི། །དེས་ནི་ཆེ་དང་ཁ་དོག་དང་། །སྟོབས་དང་བདེ་བ་
ལྷ་བ་སྟོབས། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བྱིན་པ་ཡིན། །ཁ་བས་བྱིན་པས་དགའ་བ་དང་། །ཆོ་

རིང་བདེ་སྦྱིད་སྟོབས་ལྡན་འགྲུར། །སྦྱིད་ཅིང་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི། །ཐོགས་མེད་སྟོབས་པ་
ལྡན་པར་འགྲུར། །ཡུག་ཅིང་ནོར་མང་དཔལ་དང་ལྡན། །མི་ནི་དེས་གིང་སྟོ་ལྡན་ལ། །བསོད་
ནམས་ལྡན་ཞིང་མཁས་ལ་ཞི། །ཁ་ཟས་བྱིན་པས་དེ་ལྟར་འགྲུར། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་བྱིན་
པས་ནི་མཁས་པ་དེ། །ཀུན་ཏུ་འབར་ཞིང་རབ་འབར་བའི། །ཡི་དྲགས་ཉམས་པར་མི་སྦྱི་
ཞིང་། །སྒྲོམ་པའི་གཞོན་པ་འབྱུང་མི་འགྲུར། །ཞེས་སོ། །གོས་སུལ་ན། དེ་ལས། གོས་སྦྱིན་
གིན་ཏུ་དཔལ་དང་ལྡན། །རྟག་ཏུ་རིགས་ལྡན་གཟུགས་བཟང་ཞིང་། །མི་དེ་ངོ་ཆར་གེས་
པར་འགྲུར། །མི་ནི་གྲགས་ལྡན་སྐལ་དང་ལྡན། །ཞེས་སོ། །གནས་མལ་སུལ་ན། དེ་ལས།
གཞལ་མེད་ཁང་གནས་སྦྱིན་པ་ཡིས། །གང་དང་གང་དུ་སྦྱེས་པ་ན། །བྱིམ་དང་གནས་དང་
ཡུལ་འཁོར་གྱིས། །བདག་པོ་དང་ནི་གཙོ་བོར་འགྲུར། །ཞེས་དང་། མལ་དང་སྤུས་རྩམས་
སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་མི། །བསྟན་བཅོས་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱི་བར་འགྲུར། །ཞི་གནས་
འཕྲོ་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་སྦྱིན་པ་དང་། །པདྨ་ལས་བྱུང་གཟི་ཅན་གཞོན་རུར་འགྲུར། །ཞེས་དང་།
སྤྱ་ཆོགས་རིན་ཆེན་བདུན་ལས་བྱས། །འཕང་དུ་དཔག་ཆད་གཉིས་ཡོད་པ། །ཁོར་ཁོར་
ཡུག་དཔག་ཆད་གཅིག་ །རི་རབ་བཞིན་དུ་སྤྲ་བ་དང་། །རིན་ཆེན་སྟོན་གིང་བརྒྱས་བསྒྲོར་
ཞིང་། །གཞལ་མེད་ཁང་གིས་ལེགས་པར་བརྒྱན། །དྲིལ་བུ་གཡེལ་ཁའི་དྲུ་བས་བཀའ། །
ནོར་བུ་རིན་ཆེན་སྤྲས་གསལ་བ། །ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྦྱོད་རྩམས་ལ། །བྱིའུ་སྟན་དང་
སྟེགས་བྱིན་པས། །འཁོར་བ་དག་ན་འཁོར་བའི་ཆོ། །དེ་འདྲི་སྟན་ནི་འཕྲོ་བ་པར་འགྲུར། །
ཞེས་སོ། །སྦྱན་སོགས་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་སུལ་ན། ཅི་དང་སྦྱན་གྱི་སྦྱིན་པ་ཡིས། །ཟླ་བ་ཉ་
ལྟར་ནད་མེད་ཅིང་། །གཞོན་རུང་སྦྱིད་ཅིང་བདེ་བར་གནས། །མི་རྩམས་ཆེ་ནི་རིང་བར་
འགྲུར། །ཞེས་དང་། ཡོ་བྱད་རབ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིས། །གང་དང་གང་དུ་སྦྱེས་པ་དེར། །རྩམ་
པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྲུར། །ཞེས་སོ། །དགོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་བསྒྲོར་བ་བྱས་ན། །སྦྱན་གཟིགས་ལས། །སྟོག་ཆགས་ཀུན་ལ་ཕན་

པའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ། །
 ལུ་ཞིག་བསྐྱར་བ་བྱེད་པ་ནི། །ཆེ་རབས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་
 ཆོ། །དྲན་དང་ལྡན་ཞིང་སྒོ་གྲོས་ལྡན། །བསོད་ནམས་ལྡན་ཞིང་འཇིགས་མེད་འགྱུར། །
 ཞེས་དང་། གསལ་རྒྱལ་ལས། ལུ་ཞིག་དད་པས་ཐུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་ནས། །སྒྲུ་གཟུགས་
 དག་ལ་བསྐྱར་བ་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁྱི་མའི་ཆེན་དག་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བཏུད། །བཟང་པོའི་
 སྤྱོད་འགྱུར་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །ཞེས་དང་། བྱང་པར་མཆོད་རྟེན་བསྐྱར་བའི་ཆོག་ས་
 བཅད་ལས། མཆོད་རྟེན་བསྐྱར་བ་བྱས་པ་ཡིས། །ལྷ་སྒྲུ་གཞོན་སྤྱོད་དྲི་བ་དང་། །ལྷ་མིན་
 མཁའ་ལྷིང་མིའམ་ཅི། །ལྷོ་འཕྲེ་ཆེ་རྣམས་མཆོད་བྱེད་འགྱུར། །དལ་བ་བརྟེན་དགའ་ཐོབ་
 གུར་ནས། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཅུ་བར་དུ་ཡང་། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱར་བ་བྱས་པས་ནི། །མི་
 ཁོམ་བརྒྱད་རྣམས་སྤོང་བར་འགྱུར། །དྲན་དང་ལྡན་ཞིང་སྒོ་གྲོས་ལྡན། །ཁ་དོག་ལྡན་ཞིང་
 མཛེས་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མཆོད་པར་འགྱུར། །ལྷ་དང་དེ་བཞིན་མི་རྣམས་ཀྱིས། །
 ཆེ་རིང་བ་ཡང་དེ་ཡིས་འཐོབ། །གྲགས་པ་ཆེན་པོའང་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས།
 དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི། །སེམས་ཀྱི་ཆོད་མེད་བཞི་པོ་དང་། །རྩུ་འཕྲུལ་རྒྱུད་པའི་དབང་
 ཡང་འཐོབ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དང་། །དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་
 དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འབྲས་ལུ་འཐོབ། །མདོན་གེས་དུག་དང་ཟག་པ་མེད། །ཉོན་
 མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡི། །དག་བཅོམ་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོར་འགྱུར། །འདོད་ཆགས་
 ཞེ་སྤང་སྤངས་པ་དང་། །འཁོར་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡི། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་
 པར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཆོན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྒྱན་པ་
 དང་། །གསེར་གྱི་སྒྲུ་མདོག་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་བསྐྱར་བ་ཡིན། །དག་
 གི་ལས་ཀྱང་བསྐྱར་བ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་བསྐྱར་བ་ཡིན། །སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པའང་
 བསྐྱར་བ་ཡིན། །འདིར་ནི་བསྐྱར་བ་བྱས་པ་ཡི། །བགྲོད་དགའ་བདེ་དགུར་དོན་རྣམས་

འགྲུལ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ལ། །བསྐྱོར་བ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་། །
 དེ་ནི་ཆོག་ཙམ་ཉི་ཆེ་ཡིས། །ལེགས་པར་བསྟན་པར་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
 གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་
 གྱི་རྟེན་སྤྱི་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཆོ་འབྲུལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། མཆོད་རྟེན་
 དང་ནི་རི་མོ་དང་། །སྒྲ་གཟུགས་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་དང་། །མཆོད་དང་བཀྱར་སྤྱི་བྱ་བའི་
 བྱིར་། །གང་དག་མཆོན་ནི་དྲན་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་བྱིར་ནི་གནས་པ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་
 ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། བདེ་གསེགས་རིང་བསྐྱེལ་
 ལ་ནི་ཅུང་ཟད་དང་། །སིལ་སྟན་གཅིག་བརྟུང་བ་ཡི་སྒྲ་བྱུང་ངམ། །མེ་ཏོག་གཅིག་ཙམ་གྱིས་
 ནི་མཆོད་པ་དང་། །བདེ་གསེགས་གཟུགས་དག་རྩིག་ངོས་བྲིས་པ་ལ། །འབྲུགས་བཞིན་
 བ་ཡི་སེམས་གྱིས་མཆོད་ན་ཡང་། །དེ་དག་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མཐོང་། །མཆོད་
 རྟེན་དག་ལ་གང་གིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར། །ཡོངས་སུ་ཆང་བའམ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གམ། །ཡང་
 ན་མགོ་བོ་སྐད་ཅིག་བརྟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལན་གཅིག་ལུས་ཀྱང་བརྟུང་བ་དང་། །གང་
 གིས་རིང་བསྐྱེལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ། །གཡངས་པའི་སེམས་གྱིས་ཕྱག་འཆའ་སངས་རྒྱས་
 ཞེས་། །ཆོག་གཅིག་ལན་འགའ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་དག་ཀྱང་གྱིས་བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་འདི་འཐོབ། །ཅིས་དང་། དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཆོས་མཆོད་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 མཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། མདོར་ན། ས་སྤྱིང་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།
 ཐམས་གསུམ་དག་ན་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ། །ཐམས་ཅད་དགོན་མཆོག་མཆོད་ལས་བྱུང་བ། །
 དེས་ན་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པར་འདོད་པས། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མཆོད་ལ་བརྩོན་བྱ། །
 ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་ལྟའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་འདི་
 ཐོས་ནས། །མེ་ཏོག་ཐེང་བ་རྒྱལ་མཆོན་གོས་མཆོག་དང་། །རོལ་མོ་སྒྲ་དང་གདུགས་དང་

ཐུག་པདུག་གིས། །མགོན་པོ་མཆོད་ལ་སངས་རྒྱས་འགྱུར་བར་གྱིས། །ཞེས་སངས་རྒྱས་
 ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་དངོས་
 སུ་བཞུགས་པ་དང་། ད་ལྟར་རྟོན་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། མདོ་ལས། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ། གང་ལ་ལ་ཞིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཡོངས་སུ་ཐུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་
 སྒྲིན་པ་ནི་མཆུངས་གིང་འདྲའོ་ཞེས་ང་འཆད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་ནི་གཟུགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གང་ལ་ལ་ཞིག་གང་འདུག་པའམ། ཡོངས་སུ་ཐུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་ལ་མཆོད་ན་སེམས་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་
 མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ད་ལྟར་ལ་མཆོད་པ་དང་། །མ་འོངས་སྒྲུ་གཟུགས་མཆོད་པ་གཉིས། །
 བསོད་ནམས་མཉམ་ཞིང་རྣམ་སྒྲིན་མཉམ། །འདི་གཉིས་ཐ་དད་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་
 དང་། རྒྱལ་བ་ཐུ་བྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །གང་དག་ད་ལྟར་བཞུགས་པ་ལ། །གང་ཞིག་དད་པས་
 གྲུས་མཆོད་པ། །སེམས་དག་བཞི་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། །བསོད་ནམས་ཐུང་པོ་མཉམ་པར་
 འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཀྱན་དགའ་ར་བ་གཙུག་
 ལག་ཁང་། །མལ་སྟན་འཆོ་བ་ནར་མ་དང་། །སྟོ་བུར་ནད་པའི་ནད་གཡོག་དང་། །ཡུལ་
 ངན་ཆེན་སྒྲིན་པ་ནི། །རྗེས་ལས་ཐུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་རྗེས་ལས་ཐུང་བའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདུན་དང་། །བྱད་པར་དབུས་མཐའ་ལས། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་
 སྒྲིན་པ་དང་། །ཉན་དང་སྟོག་དང་ལེན་པ་དང་། །འཆད་དང་ཁ་ཏྲོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་
 སེམས་པ་དང་སྒྲོམ་པའོ། །སྟོད་པ་འདི་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །བསོད་ནམས་ཐུང་པོ་དཔག་
 ཏུ་མེད། །ཅེས་ཆོས་སྟོད་བཅུར་གསུངས་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་བྱ་བ་གལ་
 པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། མདོ་ལས། ཆངས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། དེམ་གྱོ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །མཆོད་པའི་ལས་སྒྲ་ན་
 མེད་པ་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
 འཛིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་ལ། དམ་པའི་ཆོས་བབྱུང་བའི་ཕན་
 ཡོན་ནི། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཉན་འཆད་སྒོམ་སྒྲུབ་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་
 ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་ཆེན་པོ་ཡི་འཛིག་
 རྟེན་ཁམས་འདི་ནི། །གསེར་གྱིས་བཀའ་སྟེ་བདེ་གསེགས་སུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཆོས་
 ཀྱི་མཛོད་འདི་ཐོས་ནས་ནི། །མོས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་ནི་བྱད་པར་འཕགས། །གང་
 གིས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཁྱི་རིན་ཆེན་བཀའ་། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལ་སུལ་བ་
 བས། །གང་གིས་མདོ་སྟེ་འདི་ལ་འཇུག་བྱས་པ། །བསོད་ནམས་དེ་ལ་སྤྲ་མས་བསྐྱེད་དུ་
 མེད་། །གང་གིས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཐུག་བཅུ། །རིན་ཆེན་བཀའ་སྟེ་སྤྱོད་པ་བྱེན་
 པ་བས། །གང་གིས་མདོ་འདི་བརྟོན་ནས་སྟོན་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་དེ་ཡི་ཆ་ནི་སྤྲ་མ་མིན། །
 ཞིང་ནི་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིམ་སྟོང་གི་ཁམས། །རིན་ཆེན་བཀའ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ། །
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་སུལ་བ་བས། །གང་འདིར་ཆུལ་འདིར་རབ་དུ་སྦྱོར་བ་
 དང་། །སྦྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་གང་གྱུའི་བྱེ་སྟོང་ཞིང་། །རིན་ཆེན་བཀའ་སྟེ་ཀྱུ་ལ་ལ་སུལ་
 པ་བས། །ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གང་གནས་པའི། །བསོད་ནམས་དེ་ལ་མཉམ་པ་ཡོད་
 མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ལྷག་པར་བསྟན་པ་འཛིག་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་དང་སངས་རྒྱ་བྱུར་དམ་
 པའི་ཆོས་བབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། སྤྱོད་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་ལས།
 འཛིག་ཆེ་ཀྱུ་ལ་བ་མཆོག་གི་ཆོས་བབྱུང་བ། །མཐུ་དང་སྟོབས་དང་ལྷན་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་

ལྷན་། །མི་དམན་པ་རྣམས་ཀུན་དུ་རྣམ་པར་རྒྱ། །སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་དག་ལ་བསྟེན་བཀུར་
 བྱེད་། །འཛིག་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་ཆོས་བཟུང་བས། །མཆོག་ཏུ་རབ་མཛེས་གཟུག་ལྷན་
 ཤེས་རབ་ལྷན། །མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་མཆོག་ཏུ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད། །རྒྱལ་པོ་མཁའ་པ་མཛེས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས། །ཞེས་སོགས་ནས། གང་གིས་སངས་རྒྱས་སྟོང་རྣམས་དང་། །
 བརྒྱ་དང་བྱེ་བ་བཟང་དག་ལ། །བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་སྟེད། །དེ་སྟེད་བསྐྱེད་པར་བཀུར་
 བ་བས། །འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་གསུངས་པ་ཡི། །དམ་ཆོས་འཛིག་ཆེ་གང་ཞིག་གིས། །
 ཉིན་དང་མཆོན་དུ་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བསོད་ནམས་ལུང་པར་འཕགས། །ཆོས་འཛིག་
 དུས་སུ་ཆོས་འཛིན་པ། །སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། །སངས་རྒྱས་ཡི་ཤེས་རབ་
 གནས་པ། །ང་ལ་དེས་ནི་མཆོད་པ་བྱེད། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་འཛིག་པའི་ཆེ། །སྟོན་པའི་
 བསྟན་པ་བསྐྱེད་བྱེད་པ། །བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་སྟོང་རྣམས་སུ། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་རྒྱུད་མི་འགྱུར། །
 ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟོང་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ནི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་མི་འགྱུར། །ནམ་ཡང་སྟོག་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པས་ན། །བསོད་པ་ཐུན་སུ་མཆོག་ས་པ་དང་། །
 དེས་དང་གསལ་དང་མཉེན་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བུམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 སོགས་དང་། གང་དག་ཕྱིན་ཆད་མདོ་སྡེ་འདི་འཛིན་པ། །དེ་དག་རྟག་ཏུ་དང་དང་མཐུན་
 པའི་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་མཛོད་ཀྱང་། །དེ་དག་བསྐྱེད་པ་མཐར་
 བློ་ཕྱིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྟོ་སྟོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། །དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་ལ་བུས་གཞོ་ཡིན། །རྒྱལ་བ་རྣམས་
 ཀྱི་མཛོད་འཛིན་ཡིད་བརྟེན་ཞིང་། །སྟོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ཡིན། །
 སངས་རྒྱས་སྟུན་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཞིང་མང་པོ། །རིན་ཆེན་བཀའ་སྟེ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 ལ་ཐུལ། །ཟད་པའི་དུས་ན་རི་ལྷོ་མཆོས་འཛིན་ལྷོ། །བསོད་ནམས་ལུང་པོ་དེ་ཅམ་འཕེལ་
 མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་པན་ཡོན་རྣམས། །བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་མི་

འཆད་པར་བརྟེན་བྱས་ཀྱང་། །དམ་ཚིག་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་འདི་དག་ནི། །བརྟེན་པས་
མཐའ་མར་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བམ་མཁའ་མཛོད་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་
ལས། རི་ལྷར་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟོབ་པརྟེན་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་པའི་ཚིག་འཛིན་པའི། །བསོད་ནམས་དེ་ཡང་
ཆད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རོ། །རི་ལྷར་ཐོས་པའི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་
དུ་སྐྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། སེམས་སྟོག་པ་མེད་པ་
དང་། བག་ཡོད་པར་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་དད་
པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ནེམ་རྒྱར་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་། ཚིག་
མི་སྟོང་བ་དང་། འིན་རུ་བསྐྱམས་པར་གནས་པ་དང་། དུལ་བའི་རྗེས་སུ་འཐབ་པ་དང་།
སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་མདོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། གཞོན་ནུ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཕན་ཡོན་རོ། །
ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཤི་འཕོས་ནས། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
ཁམས་སུ་འགོ། །ཆོ་དཔག་མེད་ལས་ཚིག་བཟང་མཆོག་ཐོས་ནས། །སྟེ་བ་མེད་པའི་ཚིག་
ལ་བཟོད་པ་འཕྲོལ། །ཅིས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། བྱད་པར་སྟོན་སོགས་ལས་མཆོག་
དུ་གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་། མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལས་
ལྷ་ཡི་ལོ་སྟོང་དུ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཅི་དགོས་པ་བྱིན་པ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་
ཞིག་གིས་ཐ་ན་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པ་སྤིང་དུ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ། །འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་བའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །སྟུམ་དུ་དཔྱོད་ན་དེ་དེ་བས་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པ་བསྟེན་
པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱམས་པ་སང་གའི་སྐྱེ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་

འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་ལོ་འབུམ་གྱི་བར་དུ་ཉན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སྤུལ་བ་བས་ནི། གང་
གིས་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་གནས་པ་དེས། མཁན་པོ་ལས་
ལུང་མཐོན་ཏེ། ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་ཅིང་ཐ་ན་ཆོག་བཞི་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། འདྲ་
འཛིན་ལ་སྒྲག་ནས་དགོན་པར་གོམས་པ་བདུན་པོར་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་
དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་སྤུ་འཛིན་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་ཏྲུག་སྒྲ་ཆོགས་
ལ་ལོ་བརྒྱད་བྱི་བཞི་སྟོང་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་བས། གང་དགོན་པར་གནས་
ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲེས་པའོ་ཞེས་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲུལ་ན།
སྤྲུལ་དེས་སྟོང་ནས་བྱེ་བ་ཁྲག་བྱིག་འབུམ་གྱི་བར་གྱི་ཆ་དང་གྲངས་ནས་རྒྱ་བའི་བར་དུ་
ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ། །ཉན་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའང་། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྤྱི་རིའི་སྤྱུ། གང་གིས་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཉན་
པ་བས། གང་གིས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་གཅིག་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
བསྒྲུལ་ས་ན་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །སྤྱི་རིའི་སྤྱུ་དེ་ལྟ་བུས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་གཞན་ལ་ནན་གྱིས་གདམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཙུག་ཏྲར་ཆོན་
མོའི་མདོ་ལས། བསྐྱལ་བ་མང་པོར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་བས་ནི་ཉན་གཅིག་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་དོན་བསྒྲུལ་ས་ན་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་སྒྲེ་འཆིའི་ལམ་དང་རིང་
དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
པའང་། དགོན་བརྟེན་ལས། ཐུན་ཁང་དུ་སྒྲོན་མེ་བཏོགས་པའི་དཔེ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས།
འོད་སྤང་དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉན་མོངས་པར་གྱུར་པ་ལ་ལོ་འབུམ་དུ་བསགས་པ་ཡང་
ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོ་སོར་ཏྲུག་པ་གཅིག་གིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།
འོད་སྤང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོ་སོར་ཏྲུག་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱལ་བ་འབུམ་དུ་བསགས་

པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པར་བྱང་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཡོན་
ལ་ཞེན་པ་སྒྲོག་ཅིང་མངོན་གཤམ་དང་ཉིང་འཛིན་འཆར་བའང་སྤྱད་པ་ལས། བསམ་གཏན་
གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པ་འདོར། །རིགས་དང་མངོན་པར་གཤམ་པ་དང་ཉིང་དེ་
འཛིན་མངོན་པར་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །ཐེ་ཆོམ་གྱི་གནས་རྣམས་གཅོད་པའང་། ས་སྤྱིང་
ལའོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཉིང་འཛིན་བསྒྲོམ་པས་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་འགྲུལ་གྱི། །དེ་མ་
རྟོགས་པར་གཞན་གྱི་རྣམས་མ་ཡིན། །དེ་བས་ཉིང་འཛིན་བསྒྲོམ་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །མཁས་
པ་དག་གིས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱེ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་
བས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་
ལས། །ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཐོང་བར་འགྲུལ་རོ། །ཡང་
དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཐོང་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་རྣམས་པའི་བྱེད་པར་ཡང་། །
གཤམ་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཤམ་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་
པ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ལ་གནས་གིང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །
ཞེས་དང་། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་
ལ་འགོད། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པས་མདོ་སྤྱི་གས་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་རྫོགས་གིང་ཆང་བའི་ཚུལ་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་
ཆོས་རྗེ་སྒྲུམ་པོ་བས་ལམ་མཆོག་རིན་ཆེན་ཐར་པའི་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གཤམ་པར་བྱ་
ལ། མདོར་ན་སྤྱོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོའི་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་
ཆོས་འཛིན་དང་། །ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་སྤྱོག་ཆགས་སྤྱིང་བརྩེ་བ། །ཆོས་བཞི་འདི་དག་བསོད་
ནམས་མཐའ་ཡས་ཏེ། །དེ་དག་མཐའ་ནི་བདེ་གསེགས་མི་གསུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ཏེ། འདིར་སྤྱོག་ཆགས་སྤྱིང་བརྩེ་བ་ཞེས་པའི་བྱུར་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱིས་ཀྱན་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

ནས་བསྐྱང་བའི་སྒྲིག་བསྐྱུ་སྒྲིག་སྐྱུ་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་པའི་མཚོན་པར་འགྱུར་ཞིང་ཕན་ཡོན་
གོང་མཚུངས་ཐོབ་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའང་ཡིན་ནོ། །

ཚོགས་གཉིས་ནོར་བུའི་མཛོད་ཁང་མ་བསགས་ན། །

སྐྱུ་གཉིས་འཕྱོར་བའི་བྱུང་པར་མི་འཐོབ་པས། །

བག་མེད་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །

ཅེ་གཅིག་བརྩོན་པར་མཛོད་ཅིག་གཤེས་ལྡན་རྣམས། །

ཚོགས་བསགས་མཚུལ་གྱི་བྱིན་གྱི་སྐྱབས་སོ། །

། ལྷ་པ་བྱིན་རྒྱབས་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་བ་སྤྱོད་མེད་ལྷ་པ་འཕྱོར་གྱི་
བྱིན་ལ་གསུམ། ཡོན་ཏན་གཞི་རྒྱུ་བཤེས་གཉིན་བསྟན་རྒྱུ་སྤྱོད་པའདུག་པ། བྱེད་བྱུ་རྒྱལ་
འཕྱོར་ཟབ་མོ་རི་ལྷ་པ་བསྐྱུ་པའི་རྒྱལ་དངོས། རྩེ་པ་ལྷ་པ་བསྟན་ཅིང་སྐྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བསྟན་བྱའི་མཚན་ཉིད།
རི་ལྷ་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་ལ་བསྟན་
ན་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལེགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་འགོ་བའི་ཅན་དན་གྱི་གིང་ལ་བརྟེན་
པའི་གིང་ཕལ་བ་ལའང་དྲི་བཟང་པོའི་དང་འགོ་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྤྱོད་
ལའི་གིང་ལ་འབྲི་གིང་བཞིན། །དམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་གྱུར་ན། །བཟང་པོའི་དཔལ་གྱིས་
འབྱུང་པར་བྱེད། །ཅིས་སོ། །དེས་ན་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་དང་དག་པའི་སྒྲིག་སྐྱུ་པོ་ལ་
བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་གིས་དག་པ་དང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གོང་དུ་
འཕེལ་གིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་བྱེད། བྱམས་པའི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱོད་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ལུང་པོ་རི་སྟོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་བསྟན་པ་

ལས་བྱུང་བར་རིགས་པར་བྱའོ། །བུམས་པ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕན་པ་དང་
བདེ་བའི་ཤས་རི་སྟེང་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་བྱུང་བར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བྱ།
ཁྱོད་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། དེས་ནི་བསོད་ནམས་དང་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས། འཁོར་བ་ན་རྒྱ་བ་རྣམས་ཡོངས་
སུ་སེལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་ཕྱོགས་སྟེ་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྟེགས་པའི་གྲོགས་
པོ་བསྟེན་ན། དེའི་སྟོན་རང་གིས་འགོ་བའི་མི་གཙང་བའི་ཁྱོད་དུ་ཀྱ་ཤ་ཉ་རུལ་གྱིས་བསྟོས་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུང་ལས། མི་ཡི་མདུན་དུ་ཀྱ་ཤ་ལ། ཉ་རུལ་གྱིས་ནི་དགྱིས་གྱུར་ན། དེ་
ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། ཀྱ་ཤ་ཉིད་ཀྱང་དེ་འདྲར་འབྱུར། དེ་ཕྱིར་དམ་པ་མ་ཡིན་ལ། །
བསྟེན་པར་གྱུར་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་མི་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དང་སྟེགས་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། མི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་
ཅད་བསྐབས་ཤིང་སྤངས་ནས་མེད་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བོ་བཀོད་པ་ལས།
རིགས་ཀྱི་བྱ་དགོ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་འདོད་པས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་
བྱ་ཡི། སྟེགས་པའི་གྲོགས་པོ་དག་ལ་ནམ་ཡང་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
དག་གིས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། གཏན་
བདེ་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་འདུན་གྲོས་འདྲི་བའི་ཡུལ་ཡང་སྤྲ་མ་ལས་གཞན་མེད་པས་བསྟེན་
དགོས་། དགོངས་འདུས་ལས། གང་འདིར་ཐུན་པར་འབུམས་པ་ལ། །བདེ་ཆེན་སྤང་བའི་
ལམ་སྟོན་པ། །སྐབས་ཆེན་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་ལས། །གཞན་གྱིས་སྟོན་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་
སོ། །བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་དོར་གྱི་དམིགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་སྤྲ་མ་ལས་
གཞན་མེད་པས་ཀྱང་བསྟེན་དགོས་ཏེ། སྐུ་འབྲུལ་བརྒྱུ་བ་ལས། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏོར་
ཆེན་པོ། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ཅད་གཙོད་པ། །སྤྲ་

མེད་འབྲས་ཐུ་ཐོབ་པར་བྱེད། །ཡུལ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་བས། །ཤིན་ཏུ་ལྷག་པའི་བཀུར་
སྟེ་བྱ། །འིན་ཆགས་ལུས་བསྐྱེད་པ་མ་ལས། །ཤིན་ཏུ་གདུང་ཞིང་བཅེ་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །
བྱང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྟོན་ཆོགས་གཉིས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་
སྒྲ་མ་ལས་ལྷག་མེད་པས་བསྟེན་དགོས་ཏེ། །ཀྱན་ཏུ་ཁ་སྒྲོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། །ཡེ་ཤེས་ཀྱན་
སེམས་ཞེས་བྱ་བའི། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་མཆོག་ །དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྟེར་བས་
ན། །སྒྲོ་དང་ལྷན་པས་རྟག་མཆོད་བྱ། །གང་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་
རྒྱུ་སེམས་མཆོད་བསོད་ནམས་ལས། །སྒྲ་མའི་བ་སྒྲུའི་ཁུང་གཅིག་མཆོག་ །དེ་ཕྱིར་སྒྲོབ་
དཔོན་མཆོད་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་གཟིགས། །ཞེས་སོ། །འཛིགས་
དང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱན་ལས་སྒྲོབ་པར་ནུས་པའི་སྒྲུབས་དང་སྒྲོབ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་
ཀྱང་བསྟེན་དགོས་ཏེ། །སྒྲུ་འབྲུལ་རྒྱལ་པོ་ལས། །འཁོར་བའི་འཛིགས་ལས་ངེས་སྒྲོབ་ཅིང་། །
ཐུ་ངན་འདས་པར་འདྲོན་པའི་མཆོག་ །སྒྲ་མ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་སོ། །རང་
རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་མཐའ་དག་རྒྱས་པར་བྱེད་པའང་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་མེད་པས་
བསྟེན་དགོས་ཏེ། །དཔལ་འབྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་ལས། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །སྒྲ་མ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
སྟོན་པ་གཞན་མེད་པས་ཀྱང་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། །གསང་འདུས་ལས། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་
ཀྱན་དང་མཉམ། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལས་ལྷག་ །ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་གཏེར་གྱུར་པ། །
དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་སྒྱི་བོས་འདུད། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། །སྒྲོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། །ཁྱེད་
ཀྱིས་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་འཆོལ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྒྲོ་བར་བྱའོ། །སྟོན་ནས་ཀྱང་དེའི་
རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྟེན་པ་མེད་པའི་སྟེ་ཞུ་བའོ། །ཁུར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྒྲོ་བ་ས་ལྷ་
ལུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཅི་བསྒྲོ་བ་ཉན་པ་བྱན་ལྷ་ལུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། །རྟག་ཏུ་སྒྲ་མ་དམ་པ་བཅའ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆན་ཉིད་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཀྱན་མཁྱེན་སྤྱུ་མས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་དུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་། འདིར་དོན་གནད་སྟོང་པོར་བསྟུས་ཏེ་དོན་བྲིད་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་ན།

ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐུན་མོང་གི་མཆན་ཉིད་ནི། ཆོང་པ་རིན་
པོ་ཆའི་སྤྱིར་དུ་བྲིད་པ་དེད་དཔོན་མཁས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་ཐར་པའི་
སྤྱིར་དུ་བྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའང་སྤྱུ་མ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་
ལས་པས། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པས་
བརྒྱན་པ། ཐོས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེ་བ། ཆོད་མེད་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ།
འབྲེལ་ཆད་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པ། སྟོ་དུབ་དང་དཀའ་སྟུང་བཟོད་པ་ཞིག་བསྟེན་པར་
བྱ་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་བརྩོན་
བཅས་ལྟག་པར་ལུང་གིས་སྟུག། དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ལ་སྤྱུ་མཁས་ལྟན། བརྟེ་བའི་བདག་
ཉིད་སྟོ་ངལ་སྤངས་ལ་བསྟེན། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། ཆོ་འདི་ཡི་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་མངའ་རིས་
དང་། དབང་ཐུག་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟོན་པོ་འཁོར་ལོས་སྤྱིར་བ་སོགས་རྒྱལ་པོ་བཟང་
པོ་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོ་གཅིག་གི་སྤྱོད་མེད་པའི་འབྲས་
བུ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་སྤྱུ་མ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ལ་རག་ལས་པས། སྤྱུ་མ་
དམ་པ་རིམ་བརྒྱད་བྱིན་སྤྲེལ་དང་ལྟན་ཞིང་དབང་དང་དམ་ཆོག་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ། རྒྱད་
དང་མན་དག་གི་གནད་ལ་མཁས་པ། བསྟེན་སྤྲེལ་ཟབ་མོའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པ། ལྟ་དགོངས་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་གདེང་(གདེངས་)ཆད་མངའ་བ། གཞན་དོན་བྱིན་ལས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་
ལ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། སྤྱི་འབྲུལ་དོ་རྗེ་ལས། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཆེ། ལུང་གི་དགོངས་

པ་རེས་པར་རྟོགས། །ཟང་ཟིང་རྟེན་པ་དོན་མི་གཉིས། །དཀའ་བ་སྦྱོང་ཅིང་སྦྱོང་ལ་རུང་། །
མན་ངག་ཆེ་ཞིང་ལམ་ལས་གྲོལ། །རིགས་ལ་མཁས་གིང་དྲོད་ཆད་ཤེས། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་
ལྷན་ཉིང་རྩེ་ཆེ། །བརྒྱད་ལྷན་བཀའ་བབས་སྒྲུབ་ལ་མཁས། །མཛོད་ལྷན་རྒྱ་བོ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས། །རང་རྒྱུད་གྲོལ་ཞིང་གཞན་དོན་བརྩོན། །གསང་སྤྲུགས་སྤྲུ་མའི་མཆན་ཉིང་དོ། །
ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུ་མ་དམ་པ་སྒོར་ཆད་བདག་གིས་མ་མཇལ་བ་རྣམས་དང་མཇལ་
བར་ཤོག་ཅིག མཇལ་ཟིན་པ་རྣམས་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཅིག ཏྲག་ཏུ་སྤྲུ་
མ་མཉེས་གིང་ཐུགས་རྩེས་འཛིན་བར་ཤོག་ཅིག སྤྲུ་མ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས། བསམ་པའི་སྒོར་ནས་བསྟན་རྒྱལ་དང་།
སྦྱར་བའི་སྒོར་ནས་བསྟན་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡོན་ཏན་དྲན་པ། བཀའ་དྲིན་དྲན་
པ། སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་པོ་བཀོད་པ་ལས། གྱི་རིགས་གྱི་
བྱ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་བྱར་གྲུ་བོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །
ཐར་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་གྱི་དེད་དཔོན་ལྟ་བུའོ། །སྤིང་བའི་རྒྱུད་པ་རྣམས་སེལ་
བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་འཛིལ་བའི་
རྒྱ་བོ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་གྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབབས་པས་སྤྲིན་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་
རྣམ་གྲུངས་དུ་མས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་དོན་
བཤིང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། འཛིག་རྟེན་དུ་ཡུལ་སྤྲུ་པའི་མེ་ཏྲག་འབྱུང་བར་དཀའ་བ་ལྟར་
སངས་རྒྱས་འབྱུང་དཀའ། དེའི་ཐུགས་རྩེ་ལས་སྒྲུལ་བའི་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་དམ་
པའང་འབྱུང་དཀའ་སྟེ། ད་རེས་བདག་ཅག་གི་དཔལ་མགོན་སྤྲུ་མ་དམ་པ་འདིས་མཆོན་
ནས་ཡང་དག་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་མངའ་བ་ནི་
སྤིང་བའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བས་གྲུ་ཆེན་མཉེན་པ་ལྟ་བུ། ཐར་བའི་ལམ་སྤྲུ་འདྲེན་པས་
དེད་དཔོན་མཁས་པ་ལྟ་བུ། སྤིང་ཞེའི་རྒྱུད་པ་སེལ་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ལྟ་བུ། ཉོན་

མོངས་པའི་མེ་དཔུང་འཛིལ་བས་བདུད་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་ལྟ་བུ། ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་འབེབས་པས་
ཆར་སྒྲིན་བཟང་པོ་ལྟ་བུ། འགྲོ་ཀུན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་ལྟའི་རྩ་སྒྲིན་ལྟ་བུ། དུག་གསུམ་
ནད་ཀུན་སེལ་བས་སྒྲིན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བས་ཉི་ཟླའི་སྒྲིན་
མེ་ལྟ་བུ། འདོད་དགུའི་རེ་བ་འབྱུང་བས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཆེན་ལྟ་བུ། ཐིན་ལས་འོད་
སྟོང་མངའ་བས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་སྟེ་དོ་མཚར་ཏེ། །གཞན་
ཡང་། འདི་ལྟར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་
ཆེ། ཏིང་འཛིན་ཉི་ཟླ་ལྟར་འོད་གསལ། མཐུན་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཚད་མེད། ཐུགས་རྗེ་རྒྱ་
ཁུང་ལྟར་ཐུགས་དྲག་རང་བཞིན་རི་རྒྱལ་ལྟར་ཐུགས་བརྟན། སྒྲིན་བྲལ་པ་དྲུག་ལྟར་རྣམ་
པར་དག འགྲོ་ལ་པ་མ་ལྟར་ཐུགས་སྒྲིམས། ཡོན་ཏན་གཏོར་མཛོད་ལྟར་ལྟོན་གྲུབ། འཛིག་
ཏེན་རྒྱལ་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པའི་རང་བཞིན་དམ་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རེ་རེའི་ཆ་ཡང་དཔག་
གིས་མི་ལངས་པས་དོ་མཚར། ཏུག་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག འདི་
ལྟར་དཔལ་མགོན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པ་དང་རེག་པ་
ཙམ་གྱིས་ཐར་བའི་ས་བོན་འདེགས་ཤིང་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྐྱེལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་
ཐིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་གཅིག་པ་དང་། ཐར་བའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པས། སྐལ་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
པ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཉེ་རུ་གའི་དོ་བོར་དབང་རྫོགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་
བྱེད་པས་དགོན་མཚོག་བཞི་པར་བྱོན་པ་དང་། གདུལ་དོར་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་བཀའ་
དྲིན་མཚོག་ཏུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་སྟེ། བལ་པོ་ཆེ་ལས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
ཡོན་ཏན་དང་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱས་པར་བསྐྱལ་པར་བརྗོད་ཀྱང་ཟད་མི་ཤེས་པ་
དང་ལྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཏུག་ཏུ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
བདེ་མཚོག་ཅུ་རྒྱད་ལས། མཐོང་བ་དང་ནི་རེག་པ་དང་། །ཐོས་པ་དང་ནི་དྲན་པ་ཡིས། །
སྒྲིག་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅིས་དང་། སངས་རྒྱས་

མཉམ་སྒྲིམ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །སྤྱི་མ་ཡང་ནི་བཞི་པ་ཡིན། །
ཞེས་དང་། རྣམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱང་
བས་ཆོས་སྟོན་ཅིང་ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷག་པར་ཡང་བྱུངས་ཤིག ཅེས་སོ། །དེས་ན་དེང་སང་བདག་ཉི་
ལུས་མཇལ་ཞིང་བསྟེན་དུ་ཡོད་པ་འདི་རེ་འཆོངས། ཆོ་འདིར་སྟོན་གྲོལ་བྲལ་མོའི་ལམ་ལ་
འགོད་པར་མཛད་པའི་དཔལ་མགོན་སྤྱི་མ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ་བསྟེན་ཅིང་མཉེས་ནས་ཐུགས་རྗེས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་པར་ཤོག་ཅིག རྣམ་དུ་བསམས་
ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཀའ་དྲིན་དྲན་པ་ནི། སྤྱང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་
བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་འདོར་བ། སྤྱི་ཉོ་དང་བག་
མེད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོག་པ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བྱང་བ། འཁོར་
བའི་གྲོང་བྱིར་ལས་འདོན་པ། བདུད་ཀྱི་ཞགས་པ་གཅོད་པ། མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བ།
ལྷ་བའི་འཆིང་བ་གཅོད་པ། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུག་རུ་འབྱེན་པ། མི་ཤེས་པའི་འཐིབ་པོ་སེལ་
བ། སྤྱིད་པའི་རྒྱ་བོ་ལས་སྒྲོལ་བ། འདོད་པའི་འདམ་ནས་འབྱེན་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
ལམ་སྟོན་པ། ཡི་དམ་ལ་འཇིག་པ་ནན་ཏན་ལ་འགོད་པ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟོན་
པ། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྤྱོད་པ། བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་སྤྱེལ་བ།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ། ལ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པའི་གདམས་པ་སྟོན་པ། ས་བཅུའི་
གནས་ལ་འགོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་རག་ལས་པའོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལས་འབྱུང་ངོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་བསྐྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 དེས་སྐྱབ་པའོ། །ཆོས་གྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་སྐྱང་བར་བྱེད་དོ། །ལམ་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལས་འབྱུང་པའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལས་བསྐྱེད་དོ། །གཟུངས་
 དང་སྒྲོབས་པའི་སྐྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲིའི་
 མཛོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་ཡོངས་སུ་གཟུང་པའོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་
 བསྐྱེད་པའོ། །སྟོན་ལམ་བྱུང་བར་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་ལག་ན་འདུག་པའོ། །ཞེས་དང་།
 ཡང་། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་
 རྒྱལ་པའི་བུ་ཐུ་བོ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་བསྐྱེད་པས་མ་ལྟ་བུའོ། །ལན་པ་རྒྱ་ཆེན་
 བོ་སྐྱབ་པས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲིག་པ་ལས་བསྐྱུངས་པས་མ་ལྟ་བུའོ། །བསྐྱབ་པ་རྣམས་སྒྲོབ་
 པས་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་བུའོ། །ལ་རྩལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པས་ས་མཁན་ལྟ་བུའོ། །
 ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གསོ་བས་སྒྲུན་པ་ལྟ་བུའོ། །འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱུངས་པས་དཔའ་བོ་
 ལྟ་བུའོ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་བོ་ལས་སྒྲོལ་བས་མཉེན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པའོ། །ཞེས་དང་། བལ་བོ་ཆེ་
 ལས་། གཞོན་རུ་ཞོར་བཟང་། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ངན་སོང་ཐམས་
 ཅད་ལས་སྐྱབ་པའོ། །ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ལམ་བདེ་བ་དང་མི་
 བདེ་བ་སྟོན་པའོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་བའི་སྐྱོད་པ་འདོམ་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གྲོང་
 བྱིར་གྱི་ལམ་སྟོན་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེལ་པའོ། །ཆོས་གྱི་དབྱིངས་
 གྱི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོ་སྟོན་པའོ། །འཕགས་པའི་
 ཚོགས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའོ། །དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་གི་དཀར་པོའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་བདག་གི་དག་པའི་ཆོས་སྐྱ་བ། །

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀྱན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

ཆོས་ཀྱན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་ཡང་སྟོན་པ། །
ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་དག་བསྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་
ལུ་ལ། །ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལུང་པའི་མ་མ་འདྲ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན། །
དག་བཤེས་འདི་དག་གཞོན་པ་རྣམ་པར་རྒྱེག་ །ཀ་གི་མཐར་བྱེད་སྟོན་པ་ལུ་ལུ་སྟེ། །བདུད་
ཅིའི་ཆར་འབེབས་ལུ་དབང་བཀུ་བྱེད་འདྲ། །ཟླ་ཉ་ལུ་བུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། །
ཞི་བའི་བྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསར་པ་འདྲ། །དག་དང་གྲོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་མཚོ་
བཞིན་དུ་མི་འབྱུགས་སེམས་དང་ལུན། །ཡོངས་སུ་སྟོན་དང་གཉེན་པ་འདྲ་བ་ཞེས། །དེ་
འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་ཞོར་བཟང་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་སྟོན་བསྐྱེད་
པ། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པོ་བྱང་ཆུབ་སྟོན་བྱེད་པ། །འདི་དག་དག་བཤེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུགས་
པ་ཞེས། །དེ་ལུར་དག་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་སྟོན་པས་དཔའ་
བོ་ལུ་ལུ་སྟེ། །དེད་དཔོན་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་
སྟོབས་མིག་ཡིན་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དག་བཤེས་བསྟོན་བཀུར་བྱེད། །ཅེས་པ་
ལུར་། །འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལས་སྐྱབས་གིང་། །མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་
ལམ་བཟང་སྟོན་པ་དང་། །འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་འབྱོར་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གོ་འཕང་སྟོན་
པ་དང་། །ཉེས་པ་ཕྱ་མོ་ལས་ཀྱང་ཐབས་དུ་མས་རྒྱེག་པར་མཛད་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གས་
རེ་རེ་ནས་རྒྱད་ལ་སྟོར་པའི་བཀའ་འདྲིན་སྟོང་ནས་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་། །བྱད་པར་གསང་སྐྱུགས་
དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི། །དབང་བསྐྱར། །རྒྱད་བཤད། །མན་ངག་སྟོན་པའི་བཀའ་འདྲིན་
སུམ་ལུན་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ལུག་པས་ཁོང་པའི་སྟོང་དང་དཔལ་པའི་མིག་ལུ་ལུར་
བསྟོན་པར་བྱ་སྟེ། །མི་བྱད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྤྱུ་ལས། །སྤྱ་ཆོགས་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་པར། །སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྤྱུ་མ་དམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ངང་པའི་མཆུ་
དང་མཆུངས་པའི་རྩེ་བཙུན་མཆོག་དེ་ནི། །ཁྱུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཙང་མའི་སྤྱི་བོས་སྤང་

བར་བྱ། །གཅིག་ཏུ་སྤྲུལ་པའི་སེམས་ནི་མཆོན་བྱེད་སྤྲུལ་མ་སྟེ། །མཆོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་
སྟོབ་མའི་སྟིང་ཉིད་དོ། །དེ་རྟོགས་པ་ཡིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ། །འཛེམས་
བར་བྱེད་པའི་དཔལ་པོ་དེ་ནི་བྱིན་ཅན་པས། །དོན་ལ་བལྟས་ནས་བྱས་པ་བྱིན་དུ་གཞོ་བའི་
ཕྱིར། །སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་ཐབས་གྱི་མཆོག་ཏུ་སྦྱར་བྱེད་དང་། །རྟོག་པའི་བྱུག་རུ་གང་གིས་བསྦྱར་བར་མི་རུས་
པ། །འདི་ནི་མན་ངག་སྟིང་པོ་ལས་ནི་ངེས་འབྱུང་སྟེ། །དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་མཐུ་ལས་ངེས་
པར་རྟེན་པར་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་བརྒྱུད་པར་ལྡན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གང་ལྡན་པ། །དུས་ཐབས་
བསྟན་པ་མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དལ་གསོ་ལས། དགོན་མཆོག་
བཞི་པ་སྤྲུལ་སངས་རྒྱས་ཏེ། །དགྱིལ་འཁོར་དབང་ལྷུག་ཏེ་རུ་ག་དཔལ་ཉིད། །སྟིགས་
དུས་འགོ་བ་གདུལ་དགའི་དོན་མཛད་པས། །གདུལ་བྱའི་ངོར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལས་
ལྷུག་ །དངོས་གྲུབ་རྩ་བ་རྗེ་རྗེས་སྟོབ་དཔོན་ལ། །སྟོགས་མཐོང་མེད་གཙང་མའི་སྟྱི་བོས་བསྟེན། །
ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མཛོན་སུམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་།
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་རྟེན་པར་དགའ་བས་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་ལ་བཀུར་སྟེ་སྟོ་
བར་བྱའོ། །སྤྲུལ་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། སྟིགས་བམ་བྱི་བར་ཞུས་པ་དེ་ལ་ངེས་པར་སྟོན་པའི་
འདུ་ཤེས་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། ཆོས་དེ་དང་། རྗེས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་ལྷུག་པར་དགའ་བ་དང་གྲུས་པ་བསྐྱེད་དོ། །
ཞེས་དང་། ཆོས་བཙུ་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་འཛིན་པ་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་ནས་ཞུས་པས་
སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །སྟིང་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྟོལ་བར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
དོ། །བདག་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །གཏི་མུག་
གི་གཉིད་ལས་སང་པར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །བདག་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་བྱིང་

བ་ལས་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །ལམ་ངན་པར་ཁྱུགས་པ་ལས་བཟང་
པོར་སྒྲོན་པར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །སྤྱིད་པའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་
བར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །ཡུན་རིང་པོར་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་
འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པའི་མེ་འབར་བ་ལས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆར་སྒྲིན་གྱི་འདུ་
ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་དུས་སྒྲོ་སྒྲོགས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་ལ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐོས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བྱས་པ་གཞོ་བར་
བྱ་ཏེ། བདག་གིས་འདི་ལས་ཆོས་ཐོས་པས་སྦྱར་དུ་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བྱིར་མི་
ཐོག་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོན་པས་དེའི་ཞིང་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་ཁྲིམ་
པའི་གནས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །དལ་བ་སྦྱོར་སྦྱུང་ཆོགས་པ་ཡོངས་སུ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་
ཡང་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུ་མས་བྱི་རོལ་པས་དོན་མེད་པའི་དགའ་ཐུབ་མེ་ལྔ་བསྟོན་པ་སོགས་ལའང་
འབད་པ་དྲག་པོ་བྱེད་ན། བདག་གིས་དོན་ཡོད་པ་བདེ་ནས་བདེ་བར་འཁྱེད་པར་བྱེད་པའི་
སྒྲུ་མ་ལ་མོས་གུས་དང་། བསྟོན་བཀུར་ཅིའི་བྱིར་མི་བྱ་སྒྲུམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་
རྟེན་པ་རྣམས་དཔུང་གཉེན་གྱི་དོན་དུ་རྩེ་དཔོན་ལ་སོགས་པར་བཀུར་ཞིང་མཆོད་ན། བདག་
གིས་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པས་ཐམས་ཅད་སྒྲོབ་པའི་སྒྲུ་མ་ལ་ཅིའི་བྱིར་མི་མཆོད། དར་ཅིག་
འཛིགས་པས་སྒྲུག་པ་རྣམས་དཔའ་པོ་བསྟོན་ན། བདག་གིས་གཏན་གྱི་འཁོར་བ་དང་ངན་
སོང་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུ་མ་ཅིའི་བྱིར་མི་བསྟོན། རྒྱལ་པོ་ལའང་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
རོལ་མོ་གདུགས་ལ་སོགས་པས་མཆོད་ན། བདག་གིས་ཡུན་གྱི་དོན་སྤྱིད་ཆེན་པོ་སྒྲེར་བའི་
སྒྲུ་མ་ལ་མོས་གུས་དང་བསྟོན་བཀུར་ཅིའི་བྱིར་མི་བྱེད། བཟོ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
རིག་པ་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ཡང་བསྟོན་བཀུར་བྱེད་ན། ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་
རྒྱལ་བ་སྒྲོན་པའི་སྒྲུ་མ་ལ་མོས་གུས་དང་བསྟོན་བཀུར་ཅིའི་བྱིར་མི་བྱ། འདུ་བ་སྒྲོམས་པའི་

སྒྲུབ་པའང་མཆོད་ན། དུག་ལཱི་གཙོང་ནད་འདོན་པའི་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དང་བསྟེན་བཀྲར་
 ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱ། ཉིན་རེའི་འཛིགས་པ་སྟོབ་པའི་སྒྱེལ་མ་ལ་ཡང་གཅེས་སྒྲུས་ཀྱིས་མཆོད་
 ན། བདུད་བཞིའི་དག་ལས་སྟོབ་པའི་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དང་བསྟེན་བཀྲར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
 བྱ། ཟུང་གོས་དང་ནོར་ལ་སོགས་པའི་ཆས་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་
 སྟོག་ཀྱང་གཏོང་བར་རུས་ན། དགོས་འདོད་ཀྱི་ནོར་བུ་སྟེར་བའི་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དང་
 བསྟེན་བཀྲར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱ། དར་ཅིག་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་ལའང་དགའ་བས་མཆོད་
 ན། གཏན་གྱི་གྲོགས་མཆོག་དམ་པ་ཆོས་ཟབ་མོ་དང་དོ་སྟོད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དང་
 བསྟེན་བཀྲར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱ། ཆེ་འདིར་བཅུ་བའི་འདུན་གྲོས་བསྐབ་པ་ལའང་གཅེས་སྒྲུས་
 བྱེད་ན། གཏན་གྱི་སྒྱིད་སྒྲུག་འཆོས་པའི་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དང་བསྟེན་བཀྲར་ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་བྱེད་སྒྲུམ་པ་ལ་སོགས་པས་སྒྲ་མ་བསྟེན་པ་ལ། དཀའ་བ་དང་། དཔེ་དང་། རྒྱུ་གངས་
 མང་པོ་བལྟས་ལ་མོས་གྲུས་དང་བསྟེན་བཀྲར་བྱེད། །དེས་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་ཆེ་བས་གཞན་
 ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་བཀྲར་བ་དང་། ཆེ་རིང་ནད་མེད་འབྱོར་བས་མཐོ་བ་དང་། གང་འདོད་
 པ་འགྲུབ་ཅིང་། བདེ་བར་ཆེ་ཡི་དུས་བྱེད། བར་དོའི་འཛིགས་པ་ལས་སྟོབ། ཕྱི་མ་ལ་སངས་
 རྒྱས་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་དག་པར་པདྨའི་སྟེང་དུ་བརྟུན་ཏེ་སྒྲེས་ནས་བྱང་
 རྒྱུ་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་བའི་ཚུལ་ནི། ཕྱིར་སྒྲ་མའི་དོས་ན་སངས་རྒྱས་
 མའོན་སུམ་ལྟ་བུར་བཞུགས་ཀྱང་། ཕྱིན་རྒྱབས་དང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུལ་བ་རང་གི་མོས་
 གྲུས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་མོས་གྲུས་
 ཡོད་ན། ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་། སྒྲ་མ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་པར་ཅན་དུ་མཐོང་ན་ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རིམ་པའང་
 དེ་དང་མཚུངས། སྒྲ་མ་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པར་བཟུང་ན་ཕྱིན་རྒྱབས་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་

སྟེ། སྒོན་དགེ་བཤེས་འབྲོམ་སྒོན་པས་རྩོམ་པོ་རྩེ་ལ་བོད་ན་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མང་པོ་ཡོད་
 ཀྱང་ཡོན་ཏན་བྱེད་ཅན་བརྟེན་པ་མི་བདོག་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རྩོམ་པོ་ཞལ་ནས། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྒྱེས་ཆུང་སྒྱེས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལ་བསྟེན་ནས་སྒྲེ་བ་ལ། བྱེད་བོད་
 སྒྲ་མ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ག་ན་སྒྲེ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་
 རྩོམ་པོ་ལ། སྒྲོབ་མ་ཞིག་གིས། ཨ་ཏི་ཤ་གདམས་ངག་ཞུན་ཞེས་སྒྲ་དེ་ཆེན་པོས་བོས་པ་ན།
 ཏི་ཏི་ཁོ་བོ་ལ་རྣ་བ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་བདོག་སྟེ་མན་ངག་བྱ་བ་དད་པ་ཡིན། དད་པ་དད་
 པ་གསུངས་པ་ལྟར་དད་པ་གལ་ཆེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་མའི་མོས་གུས་ཀྱི་མཐུ་ལས་
 རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་སངས་
 རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་པའི་རྒྱུད་ལས། གསང་
 བའི་བདག་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་སྒྲོབ་མས་རི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟར་
 འདས་ལ་རི་ལྟར་བདེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་དེ་ལྟར། །རྟག་ཏུ་དགེ་བ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །
 དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡན་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 མོ། །དེ་ཡང་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་མིན་པ་ཞིག་སྒྲོས་སངས་རྒྱས་སུ་བཙུངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 པར་སྒྲ་མ་ཉིད་ཡི་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྒྲུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དགོངས་གྲོལ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་
 རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལས། སྒོན་སྒྲོབ་ལམ་སོགས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒོན་ལམ་བཟུང་
 པ་དང་། གཏུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་དབང་གིས། རྒྱ་
 རྒྱེན་རྟེན་འབྱུང་ལྟར་ཅིག་ཏུ་འཆོགས་པ་ན། རྩོམ་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཡི་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་བའི་ཚུལ་གྱིས། དཔེར་ན་མཁའ་རྒྱ་དང་རྒྱ་
 སྒོན་ལྟར་ཅིག་ཏུ་འཆོགས་པའི་དབང་གིས་རང་རང་གི་དོ་སྒྲལ་དུ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་
 པ་བཞིན། ཡོངས་སྒྲོན་རྩོགས་པའི་སྒྲུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། བཟོ་སྒྲེ་མཚོག་གི་སྒྲུལ་པའི་

སྒྲུའི་བཀོད་པ་ཇི་སྤྱིད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་རང་རང་གི་སྒྲུལ་བ་དང་
འཆམ་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བརྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ཟག་མེད་དགོ་བ་ཡི། ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཡིན་ཏེ་འདི་ལ་ནི། དེ་བཞིན་
ཉིད་མེད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འང་མེད། །འཛིག་ཉེན་དག་ན་གཟུགས་བརྒྱན་ཀྱན་ཏུ་སྤྱང་། །
ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་བེཊུར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྟ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་
བརྒྱན་སྤྱང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་
སྒྲུ་ཡི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར། ཞེས་དང་། སྟོང་འཇུགས་ལས། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་
བསམ་ཤིང་། ཇི་ལྟར་རེ་བ་ཡོངས་སྟོང་བ། དེ་བཞིན་གདུལ་བྱར་སྟོན་ལམ་གྱི། །དབང་
གིས་རྒྱལ་བའི་སྒྲུར་སྤྱང་ངོ། ཞེས་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྟོང་པོ་ལས། དེ་བཞིན་དབྱིངས་
ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །ཡང་དག་ཐར་པའི་གཟུགས་སྒྲུ་དང་། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་འདུལ་བའི་
ཕྱིར། །མཐུན་བྱས་སྒྲུ་ནི་སོ་སོར་སྟོན། ཞེས་སོ། དེ་ཡང་སྟོན་དུས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
འདུལ་བའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་སྤྱང་བས་དོན་མཛད་ལ། དེ་ནས་དག་བཙོམ་པ་དང་།
བརྗེ་ཏར་སྤྱང་བས་དོན་མཛད་དུས་དེ་དག་ཏུ་སྒྲུལ་ནས་བཀའ་བསྒྲུབ་དང་། བརྒྱན་བཙོམ་
མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེང་སང་ནི་བརྒྱན་པ་འཛིན་ཞིང་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་དུ་སྒྲུལ་ནས་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་མཆོག་དམ་པའི་མདོ་ལས།
རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ཡང་ཕྱི་མའི་ཆེ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་ང་ཉིད་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་སྒྲུལ་ནས་
ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་སྟོན་པར་འབྱུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་
པ་ཡིན་པས། བམ་བྱང་རྒྱུ་སྟོང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བསྟེན་ཅིང་རིམ་གྱོད་དང་བཀྱར་
སྟེ་གྱིས་ཤིག་ཅིས་དང་། རོ་རྗེ་གྱུར་ལས། རོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟ་བུས། དེ་ལྟར་སྟོབ་
དཔོན་གཟུགས་འཛིན་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བབྱུང་དམིགས་ནས། །ཡལ་བའི་གཟུགས་
ཀྱིས་གནས་པའོ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་འཕུལ་གསང་སྟོང་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི། །ཕྱག་རྒྱ་གསང་ཆེན་སྤྱིང་པོ་འདི། །རྟོགས་ནས་སྤྲོ་བར་གང་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ང་
 ཡིན་དབང་ཡང་རྫོགས། །ཞེས་དང་། །ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། །ལུང་པ་རེ་
 ན་གཏེར་སྒྲོན་རེ་རེ་དང་། །དེ་ལ་ང་ཡི་སྒྲུབ་གནས་གཏེར་གནས་རེ། །ཡུལ་གྱུ་རེ་ན་གྱུབ་ཐོབ་
 གྲགས་འདོད་རེ། །གྲོང་པ་རེ་ན་མཆོད་གནས་སྒྲོབ་དཔོན་རེ། །ཁྱིམ་བདག་རེ་ལ་དགོ་
 སྒྲོང་མཆོད་གནས་རེ། །དེ་བཞིན་འདྲེ་འདུལ་མཛད་པའི་སྤྲུགས་པ་རེ། །མ་འོངས་བསྟན་
 པ་མཐའ་རུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ང་ཡི་སྒྲུལ་པ་ཡིན། །དག་སྤང་བསྐྱེད་
 ཅིག་མ་འོངས་བོད་ཁམས་རྣམས། །ཞེས་གསུངས། །ཡང་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་བུ་
 དགོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ། དགོན་མཆོག་བཞི་པར་ཡང་དོ་རྩེ་མེ་ལོང་དང་
 སངས་རྒྱས་མཉམ་སྒྲུབ་སྤྲོ་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུང་གིས་སྤྲོ་བ་བསྟན་པ་བཞིན་དང་། །སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་
 པོས་ཀྱང་། །སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་སྤྲོ་མ་ཆོས། །དེ་བཞིན་སྤྲོ་མ་དགོ་འདུན་ཏེ། །ཀུན་གྱི་བྱེད་
 པོ་སྤྲོ་ན་མེད། །སྤྲོ་མ་དཔལ་ཆེན་ཏེ་རུ་ག། །ཞེས་དང་། །གསང་བ་རབ་འབྱུངས་ལས། །དཀྱིལ་
 འཁོར་དབང་ཕྱག་ཏེ་རུ་ག། །སྤྲོ་མ་མཆོག་ཡིན་དངོས་གྲུབ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས། །དེར་མ་
 ཟད་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། །ཐིན་ལས་
 རྒྱབས་ཆེ་བའི་ཆ་འགའ་ཞིག་གི་དོས་ནས་སྤྲོ་མ་དང་སངས་རྒྱས་མཉམ་པར་བརྟགས་ལ།
 རང་རེ་ལ་བཀའ་དྲིན་གྱི་དོས་ནས་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པ་ཉིད་དེ། །གསང་འདུས་ལས།
 །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་ཐིན་ལས་དག། །རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐིར། །སངས་རྒྱས་ཀུན་
 དང་སྤྲོ་མ་མཉམ། །འགྲོ་བ་གང་ལ་ལམ་སྒྲོན་ཐིར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མཆོག་ཏུ་འཕགས། །
 །ཞེས་དང་། །དགོངས་འདུས་ལས། །དོན་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ལ། །དུས་གསུམ་དུས་ནི་
 ཐམས་ཅད་དུ། །ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་ཞེད་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །བདེ་གསེགས་རྒྱལ་བ་ཀུན་བྱོན་
 ནས། །བསྐྱུགས་དང་འདུན་པས་ཕྱག་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། །བསྐྱུལ་པ་སྒྲོང་གི་སངས་
 རྒྱས་བས། །སྤྲོ་མ་གཉན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཅི་ཐིར་བསྐྱུལ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སྤྲོ་

མ་དག་ལ་བསྟན་ནས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །བྱུང་པར་དུ་འང་དབང་དང་གདམས་པའི་ཟབ་
མོ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱལ་འབྱུང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔོན་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ། ཉེ་
རུ་ཀ་དང་དོ་རྩེ་རྒྱལ་འབྱུང་མ་སོགས་དགེས་ཤིང་བཅུ་པའི་སྟོན་ནས་དོ་རྩེ་སྟོན་དཔོན་གྱི་སྒྲུ་
ལ་ཞུགས་ནས་མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་གི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་མཛད་པའང་ཡིན་ཏེ།
བདེ་མཆོག་ཅུ་རྒྱུད་ལས། ཉལ་པ་ཉིད་དུ་དཔལ་ཆེན་དང་། །རོལ་བར་ལྷན་པར་ཐེ་ཆོམ་
མེད་། །དེ་ཡི་ཕྱགས་ཀར་གནས་པའི་མོ། །ང་དང་དཔའ་བོ་རྒྱལ་འབྱུང་མ། །མོ་ཉ་རྣམས་
དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །དེ་དག་གང་ཞིག་ལེགས་སྐྱེས་པའི། །སྟོན་ཆགས་བསོད་ནམས་
མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་སྒྲ་མ་སངས་
རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་མོས་གྲུས་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་
གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་སྟོན་ནས་རི་ལྷར་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་
སྤང་བ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འདུས་ལས། སྟོན་
དཔོན་དག་ལ་མ་བསྟེན་པར། །སངས་རྒྱལ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། །འབྱུང་བར་ཡང་དག་
ངས་མ་མཐོང་། །བྱུང་ན་དམ་པའི་ལུང་དང་འགལ། །ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་བའི་རྒྱུད་
ལས། དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་ཅུ་བ་ནི། །སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཛིན་པར་བཤད། །སྒྲ་མ་དག་ལས་མ་
བྱུང་བའི། །དངོས་གྲུབ་རྟེན་པར་འབྱུང་མི་སྟོན། །སྒྲ་མ་ཉིད་ལས་མ་བྱུང་བའི། །སངས་
རྒྱལ་ཞེས་བྱ་འབྱུང་མི་སྟོན། །སྟོན་པའི་ཁ་ལོ་གུན་དུ་ནི། །སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་ལྷན་པས་སྒྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སམ། རྒྱུའི་གཙོ་བོ་
ནི་བདག་རྒྱུན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སྒྲ་མ་དམ་པ་བསྟེན་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཆེ་བདུད་སྟོན་ཅན་བཅོན་པས་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་དེ། ཅི་ནས་དཔོན་སྟོན་དག་
གི་བར་དུ་དབྱེན་བཅུག་པ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་དགོན་ཅིང་བར་ཆད་ཀྱི་འཆོ་བ་མང་པོས་ཡིད་

དབྱུང་བ་དང་། སྒྲ་མ་དང་ཆོས་ལ་ཡོག་ལྟ་སོགས་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་དག་འཆར་དུ་འཇུག་པས།
 དེའི་ཆེ་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲོང་ཞིང་། སྒྲ་ཡང་
 སྒྲ་མ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲུང་པ་ལས། རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་དགོན་ལ་
 ཏྲག་ཏུ་འཆེ་བའང་མང་། །ཞེས་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བདུད་མང་
 བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོས་གཅིས་སྒྲས་སུ་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ན། བདུད་སྒྲིག་ཅན་བར་ཆད་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་
 པར་འགྱུར་ཏེ། ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བརྩོན་ཞིང་། གང་དུ་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་དེ་ལྟར་གཞོན་པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་གྱུབ་པས་ཡིད་
 ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འདི་སྒྲ་
 དུ། བདུད་སྒྲིག་ཏེ་ཅན་དག་གིས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་
 དེའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གོར་མ་ཆག་གོ་སྒྲ་མ་ནས། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོངས་
 སུ་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་གུན་མཁུན་སྒྲ་མས་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོར།
 ཏྲག་ཏུ་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་དྲན་བྱ་ཞིང་། སྒྲོན་ལ་མི་རྟོག་མཐོང་ཡང་ཡོན་ཏན་བསམ། །རང་
 སྒྲུང་ཡོན་ངེས་ཁོང་ལ་མི་མངའ་ཞེས། སྒྲིང་ནས་བསམ་ཞིང་བཤགས་སྒྲུམ་གཉེན་པོ་བསྟེན། །
 སྒྲ་མ་མི་མཉེས་ཆ་དང་བཅས་སྒྲུང་ཞིང་། །རི་ལྟར་མཉེས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ། །
 སྒྲ་མའི་བཀའ་སྒྲུལ་ནམ་ཡང་མི་བཅག་ཅིང་། །སྒྲ་མའི་འཁོར་སྒྲུག་ལའང་སྒྲ་མ་བཞིན། །
 སྒྲ་མའི་འཁོར་གཡོག་སྒྲོབ་མར་མི་བསྒྲུ་ཞིང་། །ཆོས་བཤད་དབང་བསྐྱར་ལ་སོགས་ཞུས་
 ཏེ་བྱ། །སྒྲ་མའི་སྒྲུན་སྒྲར་ལུས་ངག་ཡིད་བསྐྱམ་ཞིང་། །རྐང་བ་བརྐང་དང་སྒྲིལ་གྱང་རྒྱབ་
 མི་བསྐྱུན། །རོ་འཇུམ་མི་གནག་ཁྲོ་གཉེར་བསྐྱུན་མི་བྱ། །བབ་ཅོལ་མི་སྒྲ་རྒྱུན་ཆོག་ཕྱ་མོ་
 དང་། །གཞན་གྱི་སྒྲོན་བརྗོད་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་མོའི་ཆོག །མ་བརྟགས་འབྲེལ་བ་མེད་རྣམས་
 སྒྲ་མི་བྱ། །སྒྲ་མའི་རྣམ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་མི་བྱ་ཞིང་། །སྒྲེར་བཅས་གཞོན་སེམས་ཆ་དང་

བཅས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ལ། ལྷ་མའི་མཛད་སྤྱོད་སྣ་ཚོ་གས་ཚོ་འབྱུལ་ལ། ལྷ་མའི་འཛུལ་བས་
 འབྱུལ་བར་མི་བརྟག་ཅིང་། འདི་ནི་མི་རིགས་ཁོང་རང་མཛད་མོད་སྟེ། རུང་ཟད་འགལ་
 འདུ་ཉེས་སྦྱོན་ལོག་ལྟ་དོར། གལ་ཏེ་སྤྲ་མ་སྤང་བར་མཛོན་ན་ཡང་། རང་སྦྱོན་ཡོད་དེས་
 བརྟགས་ལ་བཤགས་སྟེ་མ་བྱ། སྤྱི་གཙུག་བསྟོམས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་པོ་གདབ། དེ་ཡིས་
 མཉེས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་ལྟར་དུ་འཐོབ། ཅེས་གསུངས་པས། བཅ་ཡང་སྤྲ་མའི་སྦྱོན་ལ་མི་
 རྟག་ཅིང་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་དྲན་པར་བྱ། གལ་ཏེ་རུང་ཟད་མ་དད་པའི་སྦྱོན་མཐོང་ན་
 ཡང་། མཁྱིམ་ནད་ཅན་གྱིས་དུང་ལ་སེར་པོར་མཐོང་བ་བཞིན་རང་སྤྱང་ངན་པས་སྤྱང་བ་ཡིན།
 ཁོང་ལ་འདི་འདྲ་མེད་དེས་སྟེ་དག་སྤྱང་སྤྱང་ཞིང་བཤགས་སྟེ་མ་བྱ། ཐ་ན་མི་ལམ་དུ་
 བྱུང་ནའང་སང་མ་ཐག་བཤགས་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཆུབ་པ་རོལ་བ་ལས། གལ་ཏེ་མི་
 ལམ་ནང་དག་ཏུ། ལྷ་མའི་སྦྱོན་དག་མཐོང་གྱུར་ན། སང་མ་ཐག་ཏུ་བཤགས་པ་བྱ། གལ་
 ཏེ་བཤགས་པ་མ་བྱས་ན། འདི་ཡང་མནར་མེད་རྒྱུར་འཕེལ་འགྱུར། ཞེས་སོ། རུས་
 ཏུ་ཏུ་སྤྲ་མ་མི་མཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཆ་གང་ཡོད་ཤེས་པ་རང་གིས་བརྟག་མ་ཤེས་
 པ་གཞན་ལ་དེས་ཏེ་སྤངས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་
 བསྐྱེད་པ་གསུང་གི་རྒྱུར་ཅུ་ཡང་མི་བཅུག ལྷ་མའི་སྦྱོར་འཁོར་སོགས་སྤྱགས་ལ་གང་གཅེས་
 པ་དེ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བཀྱར་དགོས། དེ་མ་བཀྱར་ན་དེ་དག་གི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྲ་མའི་སྤྱགས་
 དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤྲ་མའི་འཁོར་རྩམས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་
 བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་དུ་མི་བསྐྱེད་ཞིང་། ལྷ་མའི་ཉེ་འཁོར་དུ་དབང་དང་ཆོས་བཤད་
 རབ་གནས་སོགས་ཆོས་སྦྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཐོག་མར་སྤྲ་མ་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་
 བས་བཀའ་ཡི་གནང་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་རང་གར་འདུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་ལས།
 གལ་ཏེ་སྦྱོན་དང་བཅས་ན་ཡང་། ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ན། ཡང་དག་དོན་དུ་འགྱུར་
 བ་ལ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྦྱོས་ཅི་དགོས། ཉེ་འཁོར་སྤྱག་པའང་སྤྲ་མ་བཞིན། འཁོར་

རྣམས་སྒྲོབ་མར་མི་བསྐྱུ་ལ། ཚེས་དང་དབང་བསྐྱར་རབ་གནས་དང་། སྒྲིབ་ཐེག་ལ་སོགས་
ཞུས་ཏེ་བྱ། ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་སྒྲ་མའི་སྐུ་སྐྱར་ལུས་ཀྱི་མ་གུས་པའི་སྒྲོད་པ་སྒྲིག་ཚེས་
ཀྱིས་རྒྱུ་པ་བརྒྱུ་པ་དང་རྒྱུ་པ་སྐྱོན་ནས་འདུག་པ་སོགས་དང་། སྒྲ་མའི་གཟིམས་སྒྲིལ་སོགས་
སྐྱ་མཆིལ་སྐྱབ་དང་དན་སྐྱགས་སོགས་འདོར་བ། སྐྱ་ཡི་གྲིབ་མ་དང་ཞབས་རྩེས་འགོམ་པ།
སྐྱ་ཡི་ཚད་འཇལ་བ། ར་བཟའ་དང་བཞུགས་སྐྱོན་སོགས་འགོམ་པ་དང་། སྒྲ་མས་མ་གནང་
བར་སྐྱའི་ཉེར་སྐྱད་ལ་ཡོངས་སྒྲོད་པ་སོགས་མདོར་ན་མ་གུས་པའི་སྒྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་
སྤང་དགོས་ཏེ། རིམ་གསུམ་ལས། སྒྲ་མའི་སྐུ་སྐྱར་ལུས་ཀྱི་ལས། སྒྲིལ་གྲུང་འདུག་དང་
རྒྱུ་པ་མི་བསྐྱར། བྲོ་གཉེར་དོ་འཇུག་གནག་པའང་མིན། མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་བག་ཡོད་བྱ། ཞེས་
དང་། དགོངས་འདུས་ལས། སྒྲ་མ་མཆོག་ཏུ་བཀུར་བྱ་སྟེ། དམ་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
ཡང་། དམ་པ་མཆོག་བཞིན་སྐྱད་དུད་བྱ། གལ་ཏེ་བརྟེན་གྱིང་བྱུང་གསོད་ན། བྱུར་དུ་
བལྟས་ནས་དཔྱལ་བར་འཆོད། ཅིས་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་དམ་པའི་རྒྱུད་ལས། དབུ་སྐྱས་
ལ་སོགས་འགོམ་པ་ན། ཤལ་མ་རིལ་འཇོག་པར་འགྱུར། སྒྲ་མའི་སྐྱ་ལ་མཐོས་གཞལ་
ན། མི་དེ་མདུང་བྱུང་སྐྱམ་བརྒྱས་འཕྱིགས། ཞེས་དང་། མཁའ་འགྲོམ་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས།
སྒྲ་མའི་མཐུག་ནས་མི་འོང་ཞིང་། ཞབས་ཀྱི་རྩེས་ལ་མནན་མི་བྱ། སྒྲ་མའི་མདུན་ལ་འགྲོ་
མི་བྱ། གཞན་གྱིས་ཁྱིལ་བརྒྱས་རྒྱུ་པ་སྐྱོགས་པས། སྒྲོ་སྐྱར་སྐྱིག་པའི་ལས་སུ་འགྲོ། སྒྲ་
མའི་གཡས་སྐྱོགས་བཞུགས་མི་བྱ། ལལ་པ་འགྲོལ་དགའ་བ་ཡིས། སྒྲ་མའི་རྩིང་སྐྱོགས་
གཡོན་ནས་འགྲོ། ཞེས་དང་། གཙུག་ཏྲེར་ལའོར་ལོས་སྐྱར་བ་ལས། བདེན་པའི་དོན་སྐྱོན་
སྒྲ་མ་ཡི། དབུ་ཡི་གྲིབ་མ་སོགས་འགོམ་པས། ཡང་དག་སྤངས་ནས་དཔྱལ་བར་ལུང་། ཞེས་སོ། འདག་གི་སྒྲོད་ལམ་བག་མེད་པ། ཀྱུ་རེ་བཞད་གད་དང་། ཡོང་གཏམ་འབྲེལ་
མེད་དང་། ཟེ་རེ་སྒྲོས་སེ་དང་། རྒྱན་ཆོག་སྤྲ་མ་དང་། གཞན་ལ་སྒྲོད་པ་སོགས་མི་བྱ་སྟེ།
དུས་གཞན་དུ་བརྒྱ་སྒྲོད་བརྒྱུད་པ་བས། སྒྲ་མའི་དུང་དུ་ལན་གཅིག་སྐྱིག་པ་ལྟེ། དེ་དག་

བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་པོ་རང་ལ་མི་དག་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་པ་མའི་ཕྱགས་
གིས་ཁྱིལ་བ་དང་། འབྲུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་པ་མའི་ཕྱགས་སྐད་ཅིག་འབྲུགས་
ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། བག་མེད་ཆོག་དང་འབྲེལ་གྱུར་པ། །སྤྱོད་པ་མའི་མདུན་དུ་བརྗོད་
མི་བྱ། །ཐ་མལ་པ་ཞིག་ཁྱིལ་ན་ཡང་། །ཉི་ཆེ་བ་ཡི་དཔུལ་བར་ལྷུང་། །སྤྱོད་པ་མའི་ཕྱགས་དང་
འགལ་བ་གང་། །མནར་མེད་ལུན་པ་ལུན་ནག་ཏུ། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་འཆོད་། །
ཅེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲུགས་པ་ཡོན་ཏན་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། བདུད་གྱི་ལས་བཞི་སྟེ།
སྤྱོད་པ་མའི་གྲས་པ་དང་། ཆོས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁེངས་པའི་ཆོག་སྤྱོད་པ་དང་། ཆེ་
འདི་ལ་སེམས་པའོ། །ཞེས་དང་། མཁའ་འགྲོ་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱོད་པ་མའི་སངས་རྒྱས་
རང་བཞིན་ལ། །སྒྲོག་ནས་འཆལ་གཏམ་ཆེར་སྤྱོད་པ། །བསྐྱལ་འཛོམས་སུ་འཛོམས་མགུལ་
པ་འགག་ །ཞེས་དང་། རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་མའི་ཞེས་སྤྱོད་པ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་དང་འབྲུད་མི་བྱིད་། །
ཅེས་དང་རྒྱན་དམ་པ་ལས། དག་ཆོག་བརྒྱུད་པོ་ཞེ་འགོངས་པ། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་དཔུལ་
བར་ལྷུང་། །རྗོ་རྗོ་སྤྱོད་པ་དོན་དམ་པ་ཡི། །ཟབ་པོའི་ཆོག་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ། །མནར་མེད་གནས་
སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གསང་བ་ཀུན་སྟོམས་གྱི་རྒྱུད་ལས། སྤྱོད་པ་མའི་ཆོག་ལས་
རང་ཉིད་ནི། །ཆོས་མཆོག་སྟོམ་སེམས་སྤྱོད་པ་ནི། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་བྱ། །ཕུར་དུ་
བལྟས་ནས་དཔུལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། གསང་བ་རོལ་བ་ལས། སྒྲོག་འབྲུས་སྤྱོད་པར་
གང་བྱེད་པ། །རྗོ་རྗོ་དཔུལ་བ་ཉིད་དུ་འཆོད། །ཀྱུ་རེ་ཙམ་དུ་འད་སྟོང་མི་བྱ། །དག་གི་ཉེས་
བྱས་ཡང་དག་བསྐྱེད་སྟེ། །ཞེས་སོ། །ཡིད་གྱི་སྤྱོད་པ་མའི་བསྐྱེད་པ། སྤྱོད་པ་མའི་རྗེས་ལ་
བརྒྱུད་སེམས་དང་། ཉེ་འཁོར་དང་སྤྱོད་པ་མའི་སྟེན་ལ་གཞོན་སེམས་དང་། རྒྱ་གསུང་ཕྱགས་
གྱི་མཛད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པའོ་སྟེ་མདུ་མ་དང་ལོག་ལྷ་སྟེན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་དུན་
མི་རུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། སྤྱོད་པ་མའི་རྗེས་དང་འཁོར་རྣམས་དང་། ཉེ་འཁོར་
སུན་འབྱེན་བརྒྱུད་སེམས་སྤྱངས། །མཛད་པ་སྤྱོད་པ་མའི་སེམས་ཙན་ལ། །ལན་པའི་ཐབས་

ཆེན་འབྲུལ་ཆེན་པོ། །དགོངས་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་ལ། །ཉེས་པས་ལོག་པར་ལྷ་བ་
དོར། །ཞེས་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མདོན་སུམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས། གལ་ཏེ་
དེས་ཆོས་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་མནར་སེམས་པའམ། ཐ་བའམ། སྤང་བའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་སམ།
སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ན། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་གནས་མེད་
དོ། །མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའམ། ཐོབ་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་གནས་མེད་དོ། །མ་གྲུས་པས་
ཆོས་རྒྱལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་སྒྲོམས་འཇུག་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱི་མ་དག་ལ་
འགྲན་སེམས་དང་། །ཡི་དམ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་སྤངས་པས། །པོང་འཐེང་ཞོན་ནས་མཚོ་བསྐྱར་
ལྟར། །རྒྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་མི་སྤྱོད། །སྤྱི་མའི་དགོར་ལ་བརྒྱབ་སེམས་པ། །བསྐྱལ་
བ་གཉིས་སུ་ཡི་དྲགས་གནས། །ཞེས་དང་། དཔུང་རྣམ་པར་སྒྲོག་པའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱི་མ་
དང་ནི་དེ་ཡི་འཁོར། །ཁྱོད་པས་ཞེ་འགས་སུན་འབྱེན་པ། །བསྐྱལ་བ་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་དུ། །
མནར་མེད་གནས་སུ་འཆོད་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་བའི་བའི་དཔུང་བསྐྱེད་ནས། །
དོ་རྩེ་ཐེག་སྤྱི་མ་སྤྱོད་མི་རུང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ། །ལྷ་པོ་ལྟན་ཞེས་བསམ་
མི་བྱ། །དེ་བསམ་མནར་མེད་ས་གཞིར་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་དང་། གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས། དོ་
རྩེ་ཡིད་བཞིན་རྒྱལ་པོ་ལ། །ཟས་སྒྲོམ་ནོར་ལ་སྤྱོད་སྒྲོམ་པས། །རབ་མཐའ་བཅུ་ཡི་དཔུལ་
བར་འཆོད། །གསང་མཚོག་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་ལ། །ཤེས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་སྒྲོ་ནས། །ང་རྒྱལ་
ཆེ་བའི་ཡིད་མི་བསམ། །དེ་སྒྲོན་ཁ་འཐབ་གནས་སུ་ལྷུང་། །ཞེས་དང་། དུ་མ་འདུས་པའི་
མདོ་ལས། བདག་གི་དྲིན་ལ་གནས་བསམ་པས། །མནར་མེད་པར་ཡང་རབ་ཏུ་སྤྱོ། །སྤྱོབ་
དཔོན་སྒྲོན་ལ་གང་སེམས་པ། །དགོ་བསགས་དོན་མེད་ལྷ་སྤངས་པས། །ལྷ་སྤྱོ་གདུག་པ་
ལ་སོགས་ཀྱིས། །ལྷུང་དུ་སྤྱོག་གཙོད་དཔུལ་བར་ལྷུང་། །ཞེས་དང་། སྤྱི་མ་པོ་རྣམ་པར་ལེན་
པའི་རྒྱུད་ལས། མཚོག་ཏུ་སྤྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་ལ། །གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སེམས་འཆང་ན། །
གང་བའི་དཔུལ་བར་དེས་པར་ལྷུང་། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དུས་ནམ་ཡང་སྤྱི་མའི་སྒྲོན་ལ་

མི་བསམ་ཞིང་། གལ་ཏེ་འགས་དབྱེན་བཅོས་ཏེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤང་བར་མཛོན་ན་ཡང་། མ་ཉེས་
 པའི་བཤགས་པ་བྱ་ཞིང་། སྤྲིག་པ་ཟད་པའི་རྒྱུར་བསམ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ལ་བསམ་སྟེ་བསྟེན་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་སྤྲུལ་མའི་ཐུགས་དང་འགལ་བར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་སྟེ། ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་དག་སྟོབ་
 དཔོན་ལ་བརྟུན་པར་བབྱེད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རི་ལྟ་བུ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ལག་ན་དོ་རྩེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྒྲག་པར་འབྲུག་
 གྱིས་དེ་སྐད་མ་སྒྲུ་ཞིག་གསང་བའི་བདག་པོ། འོན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི།
 དཔའ་བོ་བསྒྲིམས་ཏེ་དེ་ཉོན་ཅིག་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་མི་བཟད་པ། །དུམ་ལ་བ་གང་
 དག་ངས་བཤད་པ། །དེ་རྣམས་གྱི་ནི་གནས་སུ་བརྗོད། །དེ་ནའང་བསྐྱལ་པ་མཐའ་ཡས་
 སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ན་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་བརྟུན་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་
 ཞལ་ལུང་ལས། མ་འོངས་དོ་རྩེ་འཆང་བ་སྟེ། །དེ་ལ་བརྟུན་བྱེད་སེམས་ཅན་གང་། །དེ་
 ཡིས་ང་ལ་བརྟུན་བྱེད་པས། །ངས་ནི་དེ་ཀུན་དུས་སུ་སྟོང་། །ཞེས་དང་། ལུར་བའི་རྒྱུད་
 ལས། སྟོབ་དཔོན་ལས་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་བརྟུན་བྱེད་ན། །དུམ་ལ་བའི་
 སྤྲིག་བསྐྱལ་རབ་ཏུ་འཐོབ། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཐར་ན་ཡང་། །བསྐྱལ་པ་བྱེད་བརྒྱ་སྟོང་དུ། །
 དམ་ཚེས་མིང་ཡང་མི་ཐོས་སོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་ལྷལ་དུ་བའི་རྒྱུད་ལས། སྤྲུལ་ལ་ནི་སྟོང་
 པ་དང་། ཐུགས་དགྲུག་པ་ཡི་ཉེས་པ་ནི། །ཕྱི་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས། །ཁུ་དེ་ཉ་ཡིས་གཏོར་
 རུས་པ། །དེ་ཡི་ཚད་དུ་སྤྲིག་བསྐྱལ་སྟོང་། །ཞེས་དང་། དོ་རྩེ་མཐའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ལས། སྟོབ་
 དཔོན་ཉིད་ལ་གང་སྟོང་པ། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྲིག་བསྐྱལ་འབྱུང་། །རིམ་དང་དུག་དང་དབྱིག་
 དུག་དང་། །རྒྱ་གི་རྣམས་གྱིས་གཅོས་པ་དང་། །གཏོན་དང་ལོག་འདྲིན་གཏུམ་པོ་ཡིས། །
 བསད་ནས་སེམས་ཅན་དུམ་ལ་བར་ལུང་། །ཞེས་དང་། སྤྲུལ་ལྟ་བུ་པ་ལས། སྟོབ་དཔོན་
 ལ་ནི་སྟོང་པ་དེ། །ཡམས་དང་མཛོ་དང་ནད་རྣམས་དང་། །གཏོན་དང་རིམ་དང་དུག་རྣམས་

གྱིས། རྩོམས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྐུ་ལ་གཏུག་དང་། རྒྱ་དང་
མཁའ་འགོ་རྒྱན་པོ་དང་། ལཱ་དོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། བསལ་ནས་སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བར་འགོ། བཅའ་ཡང་སློབ་དཔོན་དག་གི་ནི། ཀུན་ཏུ་སེམས་དགྲུགས་མི་བྱ་
སྟེ། རྒྱལ་ཏེ་རྩོམས་པས་བྱས་གྱུར་ན། དཔྱལ་བར་ངེས་པར་འཆོད་བར་འགྱུར། མནར་
མེད་ལ་སོགས་འཛིགས་རུང་བའི། དཔྱལ་གནས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། སློབ་དཔོན་ལ་
ནི་སློབ་པ་རྣམས། དེར་ནི་གནས་བར་ཡང་དག་བཤད། ཅེས་སོ། དེ་ཡང་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྩོ་
རྩེ་སློབ་དཔོན་ཅུ་ལྟར་གི་རྩོ་ཡིན་པས་ཆེས་ལྷི་མོད། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲོག་སློབ་སློབ་པ་
ཡན་ཆོད་ཀུན་ལ་སྒྲ་མར་བཟུང་ཞིང་བསྐྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱུངས་ན་ཉེས་པ་གིན་
ཏུ་ལྷི་སྟེ། རྒྱུད་ལས། ཆོགས་བཅུད་གཅིག་ཅུ་མ་ཉན་པ་ལ། ལང་གིས་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་
པ། རྩི་ཡི་སློབ་བརྒྱུར་སློབ་ནས། སློབ་པ་ཅན་དུ་སློབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། སློབ་པ་
ཅན་ནི་དུར་བྱོད་དུ་གནས་པའི་རིགས་ངན་གྱི་ཤ་བཟར་བཞེད་ལ་གཞུང་ཁ་གཅིག་ལས་རང་
ཤ་རང་གིས་བཟ་བའི་སེམས་ཅན་ལའང་བཤད་དོ། དེས་ན་ངེས་དོན་གི་དྲ་ཆེན་མོ་ལས།
དེ་ཡང་སློབ་གང་དང་འཁོན་ཡང་། བྱུང་རང་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་འཇམ་
བུ་གྲིང་པ་དང་། སྒྲ་མི་སྟན་པའི་མི་གཉིས་ཀྱི་བློ་བ་བཞེད་ཡིན་པས་རྩ་དང་དབྱུག་ལྟར་
གཅིག་ལ་གཅིག་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བྱས་པས་ན། འཁོན་པ་དེ་བདག་ལ་མི་
རུང་སྟེ། གཞན་གྱི་སྒྲིག་པའི་མིག་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་བློ་བྱོལ་ཞེས་གཏན་
དུ་ལྡང་བས་དཔྱལ་བའི་ས་པོན་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་གང་འཁོན་པ་དེ་སློབ་པོར་བསྒྲོམས་
ལ་བཤགས་པས་ཞག་འགའ་ན་འཁོན་དང་སློབ་པ་བྱུང་ངེས་སོ། རྒྱུད་པར་དུ་སྒྲ་མ་ལ་
མི་རུང་བས་སློབ་པོར་བསྒྲོམས་ཏེ་བྱུག་དང་མཆོད་པ་བྱས་ལ། རབ་ཏུ་འགྱོད་པས་མཆི་མ་
འབྱོན་ཞིང་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། གྱེ་གྱེ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། བདག་ལ་རེ་ས་གཞན་ན་མེད། བྱུགས་
རྩེའི་སྐུན་གྱིས་གཟིགས་སུ་གསོལ། མ་རིག་འབྱུལ་པས་བདག་ལོན་ཏེ། སློབ་གསུམ་ཉེས་

བ་ཅི་མཆིས་པ། །རབ་རྩ་འགྲོད་པས་བཤགས་པར་བགྱི། །སྒྲིམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་གྱུར་
 ཅིང་། །ཉེས་པའི་དྲི་མས་སེམས་གོས་པ། །དེ་ཀུན་ཁྱོད་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །སྤྲོད་ཅིག་
 ཉིད་ལ་བྱང་བར་མཛོད། །བདག་ནི་མི་ཤེས་སྤོངས་པ་ཡིས། །མ་འཆལ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་
 བགྱིས་པས། །སྒྲར་ཡང་འཁོར་བར་རབ་རྩ་འབྱམས། །དེ་ནི་སྒྲ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཁྱོད་
 གྱིས་བདག་གི་སྒྲིབ་པ་ཀུན། །སྤྲོད་ཅིག་ཉིད་ལ་བསལ་བར་མཛོད། །འདི་ལྟར་མི་ཤེས་
 བྱིས་པ་ལ། །སྒྲོན་གྱུར་མཐོང་ཆེ་ལྟག་པར་ཡང། །ཐུགས་རྗེའི་གཟིགས་པ་མི་འཇུག་ན། །
 དེ་ལས་གཞན་ལ་ཅིར་འགྱུར་དགོངས། །བྱ་ཡི་ཉེས་པ་གང་ལགས་པ། །མ་ཡིས་སེལ་ཁིང་
 སྤོང་བ་ལྟར། །བདག་ཅག་འགྲོ་དུག་སེམས་ཅན་ལ། །ཁྱོད་གྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་
 བས། །ལན་པ་མཛོད་ཅིས་དམ་བཅས་ན། །དུས་འདིར་བདག་ལ་ཅིས་མི་དགོངས། །བདག་
 ཅག་འབྱུལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །གཟིགས་ནས་ཐུགས་རྗེས་མི་འཛིན་ན། །ཁྱོད་གྱི་
 ཐོན་ལས་གདུལ་བྱ་ལ། །ལན་པ་དེ་ཡང་རྗེ་ལྟར་དགོངས། །སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་བ་གངས་མེད་
 ཀྱང་། །བདག་ཅག་སྤངས་ནས་ཐར་པར་གཤེགས། །དེ་ནི་ཐོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཡིས། །
 ཁྱོད་ལ་བསྐྱུལ་ནས་བདག་ཅག་གི། །དོན་དུ་སྒྲ་མར་རྣམ་འབྱུལ་ན། །ཁྱོད་གྱིས་བདག་
 ཅག་འདོར་མོད་དམ། །འཛིགས་སར་སྐྱེལ་མས་བསྐྱུས་པ་བཞིན། །ཁྱོད་གྱིས་དེ་རིང་བསྐྱུ་
 མཛོད་དམ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ཡང་། །གསོལ་བ་བཏབ་ན་འདོད་དགུ་འབྱེན། །
 ཁྱོད་ནི་བརྩེ་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས། །དེ་སྤྲོད་བདག་ལ་ཅིས་མི་གཟིགས། །ཤ་ཟ་རྣམས་
 ཀྱང་མཆོད་སྦྱོན་དང་། །བདེན་པའི་ཆོག་ནི་བཛོད་མ་ཐག །སྒྲོན་གྱི་ཁྱོ་བའང་འདོར་བགྱིད་
 བ། །ཁྱོད་ནི་ཐུགས་རྗེ་འགྲོ་བའི་ཡབ། །གུས་མཆོད་གདུང་བས་སེམས་གདུངས་ཤིང་། །
 ཉེས་པ་བཤགས་ན་ཅིས་མི་གཟིགས། །བདག་གི་སྒྲིག་ཀུན་མ་བྱང་བར། །སྐྱེ་བ་གཞན་
 དུ་སོང་གྱུར་ན། །དཔུལ་མས་བསྐྱེག་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །དེ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་མི་གཟིགས་ན། །
 ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྗེ་ལྟར་ལགས། །ཀྲེ་མ་གྱི་རྩྭ་བདག་གི་སྒྲིག །མ་ལུས་བྱང་བར་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

མཛད་དུ་གསོལ། །སྐད་ཅིག་འདི་ལ་ཐུགས་རྗེས་དགོངས། །བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབས། །མཚོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྟེལ། །བགེག་དང་ལོག་འདྲེན་བར་ཆད་
སོལ། །ཆོ་འདིར་བསམ་པ་ཀུན་འགྲུབ་ཅིང་། །འཆི་ཀར་གནད་གཅོད་སྟུག་བསྐྱལ་མེད། །
བར་དོའི་འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་སྒྲོལ། །འོག་མིན་གནས་སུ་འབྱིད་པར་མཛོད། །ཅིས་ཉིན་
མཚན་ཐུན་བཞིར་གསོལ་བ་ལན་བདུན་གདབ་བོ། །དེས་ནི་ཉམས་ཆག་ཆགས་འདིའི་རིགས་འདི་
ལྟར། ཐམས་ཅད་དག་ནས་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྟུར་དུ་འཕྱོང་བོ། །ཉམས་ཆག་
སྒྲོང་བ་ལ་འདི་ལས་ཟབ་པ་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལྟར་བརྩོན་པས་ཉམས་སུ་སྤང་
བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་བོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཁུར་ཐམས་ཅད་ཁུར་བ་ལ་མི་སྒྲོ་བ་ས་
ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། དབྱེན་གྱིས་མི་བྱེད་པ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་
མི་བསྒྲོད་པ་འཁོར་ཡུག་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ཅི་བསྒྲོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་བྱན་
ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ཆེ་བའི་ར་རྒྱལ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཕྱག་དར་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་།
ཁུར་ལྟ་བུ་བ་ཁུར་བས་ཐེག་པ་སྤང་བོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། བདག་པོ་ལ་མི་བྱོ་བ་བྱི་ལྟ་
བུའི་སེམས་དང་། འགོ་འོང་གིས་མི་སྒྲོ་བ་གྲུ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ཉོན་མོངས་པས་མི་སྒྲོ་
བ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། མི་བསྐྱར་པ་སྤངས་པ་རྟ་ཅང་གེས་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། རྒྱེན་
གྱིས་མི་གཡོ་བ་རི་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ཆེ་གྲགས་མེད་པ་གདོལ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་
དང་། དྲགས་པ་མེད་པ་བྱུ་མཚོག་རྩ་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱི་དོར་བལྟ་བས་སུ་འཛངས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
བཀུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བར་གྱི་ཞུ་བསྐྱབ་པར་
བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། དལ་གསོལས། སྤང་མཐོང་ཆོ་ལྟ་དང་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་། །བཞུགས་
ཆོ་སྟན་སོགས་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དཔུལ། །སྟན་པར་སྤྱོད་པས་བསྒྲོད་ཅིང་ཐལ་མོ་སྒྱུར། །

བཞུད་ཆེ་ལྔ་དང་དང་ཞབས་འབྲིང་བསྟེན་བཀུར་བྱ། ཏྲུག་ཏུ་བྱན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་
ཅིང་། རྒྱལ་དང་འཛིགས་བཅས་ཞུམ་པས་གནས་པར་བྱ། རི་ལྟར་བག་མ་གསར་པའི་
ཚུལ་བཞིན་དུ། རྫོགས་པའི་ཞེ་བས་སྒྲ་མའི་དུང་འདུག་གི། འབྲུག་ཞིང་གཡེང་ལ་ཆོད་བག་
བྱ་བ་མིན། རྩོགས་རིས་མ་ཡིན་ཁེ་དང་གྲགས་པས་མིན། གཡོ་སྒྲུས་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་
ཚུལ་འཆོས་མིན། རོས་རྫོགས་མ་ཡིན་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་མིན། རང་ལ་འབྲུག་པ་ཡོད་ན་
སྒྲ་མ་མཆོད། ལུས་ངག་ཞབས་ཏྲུག་བསྟེན་བཀུར་གྱི་ཞུ་དང་། ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་སྒྲུབ་
པས་མཉེས་པར་བྱ། གཞན་གྱིས་མི་སྟན་བརྗོད་ན་འང་དེ་རྫོགས་ཅིང་། ལུས་པ་མེད་ན་སྒྲུབ་
ཡང་ཡོན་ཏན་བསམ། རྩ་བ་དག་བ་ཅིང་སྟོང་རྗེས་ཕན་པ་སྒྲུབ། རྟེན་ལ་མི་བརྟེན་བག་
ཐེབས་སྒྲུབ་མིན། རོས་ནི་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཕན་པ་འབྲུག། རམ་པ་རྣམས་དང་འབྲུད་
ཅིང་ཆོས་རབ་ཐོས། རས་དང་ལམ་དང་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྫོགས་པའི་ཏན་
འབྲུག་པས་ཡོངས་གང་ཞིང་། འགྲོ་ལ་ཞི་བདེའི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
པས། གཡོ་ཐོལ་མེད་པའི་མོས་གྲུས་གྱིས། སྒྲ་མ་ལ་མཐོང་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་། བཞུགས་
སྟན་འདིང་བ་དང་། རི་ལྟར་བཞིན་པའི་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་འབུལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་
མཛོན་པར་བསྟོད་ཅིང་ཐལ་མོ་སྒྲུབ་བ་དང་། འབྲུན་བཞུད་གྱི་ཆེ་ལྔ་ཞིང་བསྒྲུ་སྒྲུལ་སོགས་
སྒྲ་མའི་ཕྱགས་ལ་གང་འབྲོད་བྱ་དགོས་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མཛོན་སུམ་དུ་བཞུགས་
པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཆོས་སྒྲུབ་པའི་དུང་དུ་སོང་ལ། སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱ་ཞིང་རྗེས་སུ་འབྲེང་ངོ་། རམ་ན་
ཆོས་ཉན་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཡང་རི་སྟོང་འཆོའི་བར་དུ་འབྲེང་དགོས་ན་ལུང་ནོད་པ་དང་། འདི་
བ་དང་། བསྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཉམས་བཏང་སྟེ། དག་
པའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་སྒོ་བཞིན་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས།
མཁན་པོ་མཐོང་མ་ཐག་སྟན་ལས་ལྔ་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་མ་ལངས་ན་ཆེ་

རབས་ལྷ་བརྒྱུ་འབྲེ་བོར་སྒྲིབ་པ་ལས་བརྒྱུ་པར་གསུངས། ལྷ་ཞིང་ཞབས་འབྲིང་བྱས་ནས་
 མངས་རྒྱས་གྱི་མཆན་དཔེ་ཐོབ་སྟེ། མངོན་ཏྲོགས་རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། སྒྲ་མ་སྒྲེལ་བ་
 དང་བསུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་།
 ཞེས་སོ། །ཆེ་འདི་ལའང་དམ་ཆོག་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་སྟོབས་
 གྱིས་། །ཅི་རུས་པ་ཡིས་སྒྲ་མ་ལ། །བསྟེན་བཀུར་སྒྲིབ་ལུས་བྱས་པ། །འདི་ལ་མཐུ་དང་
 རུས་པའི་ཆོགས། །བྱིན་རྒྱབས་ཐོགས་པ་མེད་པ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་མའི་
 རྒྱུ་ན་འདུག་ཆེའམ་རང་གི་གནས་ཁང་སོགས་གཞན་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་ནམ་ཡང་བྱན་
 པས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ། སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྒྱུད་ཆ་དང་བཅས་པ་བསྐྱམས་བྱིང་གེས་བཞེན་
 གྱིས་ཟེན་པར་བྱས་ནས། སེམས་ལ་སེམས་གྱིས་བལྟ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་རྒྱུ་མ་
 ཤོར་བར་བསྐྱམས་ལ་བག་ཡོད་གྱིས་ཟེན་པ་བག་མ་གསར་པའི་ཚུལ་ལམ། དགོ་སྒྲོང་
 གསར་པ་བཞེན་རྒྱུ་ཞི་རུ་ལ་དང་ལྷན་པས་འདོད་པ་སྒྱུ་བ་དགོས་ཏེ། སྒྱུད་འདུག་ལས། སེམས་
 གྱི་གྲང་ཆེན་སྒྲིབ་པ་ནི། །ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་ལ། །རི་ལྟར་བཏགས་པ་མི་འཆོར་
 བ། །དེ་ལྟར་འབད་པས་ཀུན་གྱིས་བཏྲག་ །ཅི་ནས་ཅེ་གཅིག་སེམས་གྱིས་ནི། །སྐད་ཅིག་
 གཅིག་ཀྱང་མི་འཆོར་བར། །བདག་གི་ཡིད་འདི་གར་སྒྱུད་ཅེས། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སོ་སོར་
 བཏྲག་ །ཅེས་དང་། སེམས་སྒྱུང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །བྱན་པ་དང་ནི་གེས་བཞེན་དང་། །
 སྒྲིབ་པ་ལ་བབ་ཀྱང་སྒྱུངས་བྱིག་ཅེས། །བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྒྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་
 སྒྲ་མ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། མཁན་པོས་གདམས་པ་དང་། དན་སོང་འཁོར་བའི་སྒྲིབ་
 བསྐྱལ་ལ་འཛིགས་པ། །རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོས་ལ་གྲུས་པས་བརྩོན་པ་རྣམས་
 ལ་བྱན་གེས་བཞེན་བག་ཡོད་དང་དགོ་བ་མང་པོ་དང་གིས་སྒྲིབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲ་མ་དང་
 ནི་འགྲོགས་པ་དང་། །མཁན་པོས་རྗེས་སུ་བསྐྱུན་པ་དང་། །འཛིགས་པས་སྐལ་ལྷན་གྲུས་
 བྱེད་ལ། །བྱན་པ་བདེ་སྒྲིབ་ཉིད་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དགོ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲ་མ་

བཀུར་བ་ཡང་སྟོགས་ཆ་དང་། ཁེ་གྲགས་དང་། གཡོ་སྤྱད་དང་། རོ་སྒྲོག་དང་། ཉེ་རིང་མ་
ཡིན་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རང་གི་ཆོག་སྟོན་གྲགས་གིང་སྒྲིབ་
པ་འདག་པར་མཛོན་སྒྲོག་སྟོགས་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་པར་དུའང་དཔལ་མགོན་
སྤྱ་མ་དམ་པ་ནི་མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟེན་དགོས་པས། ཐ་མ་ཟང་ཟེང་གིས་མཉེས་
པར་བྱ་བ་ནི། རང་ལ་ཡོད་པའི་ཡོ་བྱུང་བསྐྱེད་པ་ལས་མཆོད་ཅིང་། ཐུགས་མཉེས་
པར་བྱ་བ་ཅུ་མ་ཟད། རང་གིས་གཞན་གྱི་མདུན་དུའང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ལ་འབུལ་དུ་
གཞུག་གོ། །དེ་ཡང་སྤྱ་མ་དེ་དག་ལ་མཉེས་པའི་ཡོ་བྱུང་བཞེད་མ་ཐག་བསྐྱེད་པ་ལས་མེད་པར་
འབུལ་ལ། གཉེས་འདམ་དུ་ཡོད་ན་བཟང་ཤོས་དེ་སྤྱ་མ་ལ་འབུལ་ལོ། །སྤྱ་མ་དམ་པ་དེ་
སྤྱི་བྱེད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་དུ་ཡོ་བྱུང་སྤུལ་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་སྟོན་མང་དུ་སྐོབ་བོ། །ཆོས་ཀྱི་
ཆོག་རེ་རེའི་ཡོན་བསྐྱེད་པར་རེ་བསྟེན་བཀུར་བུས་པས་མི་རྫོགས་ན་སྤྱ་མ་ཉིད་གྱི་དྲིན་ལྟ་
ཅི་སྟོས་ཏེ། ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འགའ་ཞིག་གིས་ལུང་མོད་པ་དང་། ཁ་ཏྲོན་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་
གམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཆོག་སྟེན་ལ་སྟོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆོག་སྟོན་སྤྱ་བཅད་པ་
གཅིག་ལུང་མཐོས་སམ་སྤངས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དེ་ལ་ཡི་གའི་གྲངས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་བསྐྱེད་
པར་རྟེན་པ་དང་། བཀུར་སྟེན་དང་། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟེན་བཀུར་བུས་ཀྱང་ད་
དུང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གྲས་པའང་མ་རྫོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་
སྤུལ་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་ཆོད་མེད་དེ་ཞིབ་པར་འོག་དུ་སྟོན་པར་འགྲུལ་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟ་དང་
བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་དམ་པ་སྤྱ་མ་ལས་ལྟག་པ་མེད་ཅིང་། དྲིན་ཆེ་
བའང་གཞན་མེད་ན། དེ་ལ་ཐ་མལ་ཟང་ཟེང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཅུང་ལུལ་པ་ལ་ཁེ་རྩམ་དང་
དྲིན་མི་བགྲང་དྲིང་མི་འགྲང་སྟེ། དྲིན་མི་ལའོར་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞུག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྟེ་ཕོ་ཐ་ཤལ་དག་སྤྱ་མའི་མདུན་དུ་དངོས་སྤྱི་བྱེད་འདྲན་ཅིང་། སྟོག་དུངས་འདི་

ལུལ་ཞེས་ཡང་ཡང་གཞན་གྱི་རྩ་རྒྱུགས་པ་བྱེད་ལ། དུས་གཞན་དུ་ལུལ་བ་ལ་འགྲོད་པ་
 འབྱུང་བས། དེ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། དག་བ་ཡང་བབྱངས་ན་འཛད། འགྲོད་པ་སྒྲིས་ན་འཛད་
 ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྤྲོ་མ་དེས་འཁོར་བའི་རྒྱད་པ་སེལ་ཞིང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་ཞིང་། སེམས་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པའི་དྲིན་མི་འདྲན་པར། ཁོ་ཟང་ཟེང་ཅུང་ཟད་ཀྱི་དྲིན་དྲང་བར་
 མི་འོས་ལ། གཅིག་ཏུ་རང་གི་དག་བ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་ལུལ་ན་ལེན་མཁན་དྲིན་ཆེ། བན་གྱིས་
 ལུལ་ཅིག་མ་བྱས་བས་ཀྱང་དྲིན་དྲང་དུ་ཅི་ཡོད། དེས་ན་བཀའ་དྲིན་བསམས་ལ། ཆེ་འདི་
 དང་ཕྱི་མའི་བདེ་ལེགས་སྐྱབ་ཅིང་ལམ་རྒྱགས་བསགས་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་ཅི་ཡོད་ལེགས་
 དགས་སྤྲོ་མ་མཆོད་ཅིང་། བསྟོན་བཀའ་བྱ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། སྤོང་
 པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དྲིན་དུ་གཞོ་བས་
 བསྟོན་བཀའ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི།
 དེའི་ལག་ན་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དྲི་མེད་ལས། མཛོད་ལྡན་སྤྲོ་མའི་
 ཕྱོགས་དག་ཏུ། །བཀའ་སྟེ་རིམ་གྱོ་སྤྲོས་བྱས་པ། །ཡོངས་སུ་སྒྲོག་དང་བབྱང་མི་བྱ། །གལ་
 ཏི་དེ་ལྟར་སྤྲོས་བྱེད་པ། །འབྲས་སུ་མེད་ཅིང་བརྒྱག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འབྲིང་ལུས་
 དག་གིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ལས། ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྲོ་མའི་ཕྱོགས་སུ་རང་གི་ལུས་བཀོལ་
 བས། ཕྱག་དང་བསྒྲོར་བ་བྱ་བ་དང་། སྒྲོས་དང་མར་མེ་སོགས་ཕྱིའི་མཆོད་པ་དང་། བཟའ་
 བཏུང་སོགས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ནང་དང་། རྟོགས་
 པ་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་གསང་བའི་མཆོད་པ་བཞུགས་དུས་སམ། སྤྱོ་འདས་
 པའི་རྩེས་ལའང་། ཆོས་གྲངས་གང་ལ་ཕྱགས་འཕྲོས་པ་དེའི་ཉིན་མཆོན་ལ་མཆོད་པ་དང་།
 སྤྱོ་པོ་ལ་སྤྱོན་པ་བྱ་བ་སོགས་གྲས་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་བྱ་བ་དང་། སྤྲོ་མར་མེ་རྒྱག་ཡང་
 ས་དང་གཅན་གཟན་ནམ་དགའི་བར་ཆད་བསྐྱུང་བ་དང་སྤྲོ་མའི་བྱ་བ་ལ་ཡུལ་ཐ་དད་པར་

བང་ཆེན་གྱི་མངག་གཞུག་བྱ་བ་དང་། འབྲུལ་ཉི་ཤར་མཁོ་བའི་གཡོག་གང་དགོས་བྱ་བ་
 དང་། བཞུགས་སར་སྟན་འདིང་བ་དང་། ལམ་ཕྱགས་པ་དང་། རང་གི་གོས་སམ་དར་
 ལམ་ལ་སོགས་བྱ་བ་དང་། སྒྲོས་ཀྱིས་བསུ་ཞིང་བསྐྱུལ་བ་དང་། དྲིས་ཆག་ཆག་བྱ་བ་དང་།
 གཟིམས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ཉི་འཁོར་དུ་ཕྱག་དར་བྱ་བ་དང་། མརྒྱལ་འབུལ་བ་དང་། ཉ་
 དང་འདོ་ལེ་ལ་སོགས་པའི་བཞེན་པ་འབུལ་བས་བསུ་ཞིང་བསྐྱུལ་བ་དང་། འབུལ་བ་དང་།
 སྒྲ་མ་ལ་མཐོང་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་བྱིན་རྒྱབས་ཁུ་བ་དང་། ལྷང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལ་
 སོགས་པ་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཁུ་བ་ནི་དང་སང་ཕྱག་དབང་ལེན་པའི་སྒྲོལ་འདི་ཡིན་
 ལ། དེའི་དོན་ནི་སྒྲ་མའི་ཞབས་སྒྱེ་བོས་ལེན་པར་མདོ་རྒྱད་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་
 དོན་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་ཕྱག་དབྱེར་མེད་པའི་སྒྲུ་ལ་གདན་
 གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ཅུ་གསུམ་རབ་འབྱམས་ཏིལ་གྱི་གོང་བུ་བཞེན་པ་སྒྲུའི་མཐའ་ཚུན་
 ཀྱན་ལ་བྱབ་པར་བཞུགས་པས། ཕྱག་ཞབས་སོགས་སྒྲུ་ཡི་ཆ་ཤས་གང་ལ་ཡང་རེག་པ་
 ཅུམ་གྱིས་སྒྲོན་བསགས་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་བྱང་ཞིང་རིང་པོར་མི་སོགས་
 བར་ཉེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། རྒྱད་ལས། ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་
 ཆེ། །རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱན། །སྒྲུབ་པ་པོ་ཡི་བདེ་བའི་ཚུ། །གཉིས་མིན་གཉིས་
 སུ་མེད་པ་ཉིད། །གཉིས་མེད་སྦྱར་བ་ཡིས་རེག་པ། །དག་བྱེད་སྒྲིག་པ་འཛོམས་བྱེད་པ། །
 རེག་པ་དང་ནི་སྒྲས་པས་ཀྱང་། །སྒྲིག་པ་ཀྱན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །ལུས་དག་པ་ལས་སྦྱོན་མེད་པ། །མི་མཆོག་ཀྱན་ནས་སྦྱང་བྱེད་པ། །སྒྲིག་
 པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་དག་པའི། །དེ་བཞེན་གསལ་གསལ་པའི་ས་ཐོབ་འགྱུར། །སྒྲིག་པ་ཐམས་
 ཅད་རྣམ་དག་པ། །དེ་བཞེན་གསལ་གསལ་པའི་རིགས་སྒྲེ་ཞིང་། །ཆོས་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་པོར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གྱིས་ཏེ། འདི་ལ་ཁུ་བ་པོ་རང་གི་དད་མོས་གཙོ་ཆེ་བར་
 རྗེ་གཏེར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བཞེད་དོ། །གཞན་ཡང་། རང་ཉིད་ཉལ་བའི་སྒྲས་ཀྱང་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

སྒྲུ་མ་བཞུགས་པའི་བྱོགས་སུ་སྒྲོན་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་ཅི་ཟ་བ་ན་སྒྲུ་མ་དྲན་པས་ལུང་
འབུལ་བ་དང་། བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་སྒྲུ་མས་གསུང་འབྱོན་པ་ཡིན་ཅོ་སྒྲུ་མ་ནས་ཤེས་བཞིན་
གྱིས་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་དུས་དྲག་ཏུ་སྒྲུ་མ་ལ་གདུང་བའི་སྤྱི་ཞུས་
གནས་པར་བྱ་སྟེ། སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཡང་ཆོང་དཔོན་གྱི་སུ་ནོར་བཟང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
པོར་མོས་གིང་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲངས་ནས་བསྟོད་པ་བྱས་པ་ན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་
པ། སྒྲུ་མ་དང་འགྲོགས་གིང་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་གཞི་ཡིན་
གྱིས། དེ་བསྟེན་ཅིང་འགྲོགས་པས་མི་སྒྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ངག་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གུས་
པའི་ཡིད་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྒྲུ་མ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲུ་
མ་དང་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་ས་ཟེན་པར་བྱས་ལ། དངོས་སམ་སྒྲོག་ནའང་སྒྲུ་མ་
དམ་པའི་གསུང་གི་གཅེས་པ་ལ་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། གསུང་སྒྲོས་དོན་དང་ལྡན་བཟུང་ནས་
མ་བརྗེད་པར་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པ་དང་། གལ་ཏེ་གསུང་སྒྲོས་ཅུང་ཟད་ཉམས་པ་སྤིང་ན། བདག་
གིས་འདྲིའི་དགོངས་པ་རྩི་བཞིན་པ་མ་ལོན་ཏེ། སྒྲུ་རིམ་ལ་འདྲི་ནི་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་
རང་གི་སྤོང་སྒྲོན་ཡིན་སྒྲུ་མ་དུ་བསམ་ལ། སྒྲུ་མའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོས་སམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོས་
ནོར་བ་ལྟ་བུའང་རང་གིས་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་སེམས་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱིས་འདྲི་ནའང་
དགོངས་པ་ཅན་དེ་ནི་བདག་གིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ཅེས་ལན་གདབ་པོ། །སྒྲུ་མའི་དེ་མ་ཡིན་
ཞེས་བརྗོད་པའམ་བསམ་པ་སྒྲིད་ཅིག་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ལ་སྒྲུར་བ་བཏབ་
པས་ཀྱང་སྤྲིག་ཆེའོ། །དེས་ན་སྒྲུ་མས་ཅི་གསུངས་པ་དེ་སྒྲུབས་ལ། བྱ་བ་གང་ཞིག་ཉེས་
པར་མངོན་ནའང་། དང་པོ་གསུང་སྒྲུ་བྱིད་ལ། མགོ་བརྩམས་པའི་འོག་ཏུ་ཁེ་ཉིན་དང་ལེགས་
ཉེས་བརྗོད་པས་བྱགས་དགོངས་རྟོགས་པར་ངེས་སོ། །ཅི་གསུང་བདག་ལ་ལེགས་སོ་སྒྲུ་མ་
དུ་ཡོན་ཏན་ནས་བསམ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །རྒྱུས་མེད་པའམ་

ཡོད་ཀྱང་ཀྱུས་ཀྱང་བ་དག་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་དུས་རང་གི་སྤྱ་མའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པ་
 རྣམས་བརྗོད་ཅིང་། ཐུན་བཞིའམ་རྟག་ཏུ་སྤྱ་མ་དྲན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འང་སྐད་སྟོན་
 ཤོས་ཀྱིས་བྱ། གཞན་ཡང་དག་གིས་བསྟོད་པ་དང་། ཆོག་སྟོན་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་།
 གདོང་མི་སྒྲོག་པ་དང་། གསོང་པོར་སྤྱ་བ་དང་། གཞན་དག་ཏུ་འང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་།
 ཅི་གསུང་ལ་གུས་པས་སྒྲུབ་པའི་ལན་སྟོན་པོ་འབུལ་བ་དང་། ཁ་གྲུལ་བ་དང་། སྤྲིད་པ་
 ཐུང་བའི་ཆེ་ཁ་དག་བ་པ་དང་། གང་ཅི་བྱེད་ཀྱང་གསུང་གི་གནང་བ་ཁུ་བ་དང་། དགོ་བ་
 ལ་སྦྱར་བའི་ཐོག་མར་སྤྱ་མ་དྲན་པས་བསྟོད་པ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། དགོན་
 མཆོག་སྤྱོད་ལས། དེམ་གྱོར་བྱས་ཏེ་སྟོན་ལ་སྟོད་དོ། །བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་དོ། །ལེགས་སོ་
 འབུལ་ལོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་དད་པའི་ཡིད་
 ཀྱིས་སྤྱ་མའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པར་བྱས་ལ། འཕྲད་པར་དགའ་བའི་སྒྲོས་དད་གུས་བསྐྱེད་ལ་
 བསྟོན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་བཞི་པར་བལྟ་བས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའམ།
 ལྷག་པར་མོས་པས། མཆོན་ཐོས་པ་དང་། ཞལ་མཐོང་བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱིས་མཇལ་
 བ་དང་། བཅའ་བས་རྟོད་པ་དང་། གསུང་ཐོས་པ་དང་། སྤྱི་པོར་བྱུག་གིས་རེག་པ་ཙམ་
 ལའང་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། བདག་ལྟ་བུས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འདི་ལྟ་
 བུ་ལ་དངོས་སུ་འཕྲད་པ་རེ་དགའ་སྟོན་དུ་རྟོད་པར་དགའ་བའི་སྒྲོས་བསམས་ལ། ཐབས་
 སྤྱོད་ཆོགས་པས་མཉེས་པ་བསྒྲུབ་ཅིང་དམ་པ་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་དགའ་ལ། བདག་
 དང་འཕྲད་པའང་རྟོད་དགའ་ཞིང་། རམ་འབུལ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོས་བསྟོན་ཞིང་། སྤྱ་མ་ངེས་
 རེས་སུ་གཟུང་བའི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལའང་གུས་པས་སྤྱི་ཁུ་དང་། ཐུག་འཆལ་བ་དང་།
 བསྟོན་བཀུར་བ་སོགས་ཀྱི་མོས་གུས་དང་དག་སྦྱང་བྱའོ། །དེས་ནི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་ལེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱོད་ལས། ས་སྤྱོགས་གང་
 བཏོན་སྤྱོད་གནས་པ་དེ་ལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱ་མ་དང་། དགོ་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བྱམ་མོང་གི་སྒོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སྒོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང་། རངས་
པ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྒོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་
འདུས་ལས། དོན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་ལ། །དུས་གསུམ་སྤྱོད་པ་བཅུའི་རྒྱལ་བ་དང་། །རྒྱལ་
སྐུ་ལྟ་དང་མི་དག་དང་། །དེ་བཞིན་གྱུ་དང་གཞོན་སྒྱུན་དང་། །སྒྱིན་པོ་ལོག་ལྟ་ཅན་དག་
གི། །རིག་པ་འཛིན་པ་ཀུན་འདུས་ནས། །མེ་ཏོག་གཏོར་ཞིང་བསྐྱོད་པས་འདུད། །དབེར་
ན་མ་ཡིས་བྱ་བསྐྱེད་ལྟར། །རྒྱལ་བ་སྐུ་དང་རིག་འཛིན་རྣམས། །དམ་པ་ལས་བྱུང་ཤེས་
པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །རབ་བཀའ་བཞིན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ནི། མཆོད་པ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནས་རིམ་པར་བྱོན་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
སྒོན་ཞིང་འཛིན་ཏེ་དུ་བྱོན་པའི་དགོས་པ་འདྲ་དེ་ཡིན་པས། རི་སྐྱད་ཐོས་པ་རྣམས་ལེགས་
པར་སྒྲུང་དོར་གྱི་དམིགས་བྱེད་པས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཐོས་པ་དེ་ཡང་རྒྱུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་
ལ་རག་ལས་པས། དམ་པ་མང་དུ་བསྐྱེན་ཞིང་ཐོས་པ་སྤྱོད་པ་མེད་དུ་བཅུ་ནས་སྐྱབས་
ལ། དེ་ཡང་བསམ་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱབ་ཅིང་། ཤེས་ལོ་ཅམ་དུ་མ་
བཞག་པར་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ལ་བསྐྱབ་པོ། །ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་གཟུགས་བརྒྱན་
ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་ཆོས་དང་རང་རྒྱུད་བསྐྱེས་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་རབ་
བྱུང་དུ་འཇུག་པས་ཡིད་སྒྲོན་ལ་མ་ལུས་པར་བརྩོན་པས་བསྐྱབ་པོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་
སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་སྐུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པའི་མཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐུས་
བྱ་དམ་པའི་སྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་དགེས་པའི་
སྒྱུད་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས། གང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
གདམས་པ་དེ་བསྐྱབ་པར་བརྩོན་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་སོ། །བསྐྱོད་
དོ། །བཀུར་རོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འདུས་ལས། སྒོན་གྱི་དམ་པ་བདེ་གཤེགས་རྣམས། །

དེད་དཔོན་དམ་པ་མཉེས་བྱས་ནས། ཀུན་སྤངས་དགོན་པའི་མཐར་གཤེགས་ཏེ། སྐྱབ་
 པས་མང་དག་ཐར་པ་བརྟེས། །དེ་བས་དེ་ལྟར་རྗེས་སློབ་ན། རྒྱལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གསུང་
 འཛོལ་བོ། །དེ་བས་དམ་པ་དྲིན་ཆེན་ལ། སློ་དྲུབ་མེད་པའི་དད་པ་དང་། བྱོང་ཁེངས་
 མེད་པའི་མཉེན་ལྷག་དང་། ཁེར་སྒྲ་མེད་པའི་ཟང་ཟེང་དང་། ཁོ་མ་ཉི་མེད་པའི་སྤྲི་ཁུ་དང་། །
 གཡོ་སྒྲ་མེད་པའི་བྲང་སྐད་དང་། །ཁ་གསལ་མེད་པའི་རང་རྒྱུད་དང་། རྫོངས་པ་མེད་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་། །དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷག་སེམས་བརྒྱུད། །དམ་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པར་འབུལ། །
 ཞེས་སོ། །མདོར་ན་སྒྲ་མ་དམ་པ་དེ་ནི་སྤྲོད་དང་རྒྱུད་སྤྲོད་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུལ་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཐར་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་དང་
 མཉམ་པར་བལྟས་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདྲ་བ་ཞིག་བྱའོ་སྒྲ་མ་དུ་སེམས་པས་
 སྒྲ་མའི་མཛད་སྤྱོད་ལ་སློབ་ཅིང་། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། སྒྲ་མ་པས་དུས་འདའ་བར་
 བྱས་ན་མཆོག་དང་བུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པ་ཉིད་དེ། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་
 ལས། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མ་ཆོས། །དེ་བཞིན་སྒྲ་མ་དགེ་འདུན་ཏེ། སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་
 བསམ་པའི་ཡུལ། སྒྲ་མ་མི་སྤང་སྒྲ་མ་བཀུར། ཁོས་དང་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། སྒྲ་
 མ་དང་ནི་རྩོ་རྩེ་འཛིན། ཐ་དད་པར་ནི་མི་ལྟོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་གྲུབ་ནི། རྣལ་
 འབྱོར་པ་ཡིས་བཟའ་བར་བྱ། །དེ་ཡིས་དཔལ་ལྷན་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་
 ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ། སྒྲ་མ་མཉེས་པ་ཉིད་ལས་འབྱུང་། ཞེས་དང་། སྐྱེ་འབྱུལ་བྱ་བ་ལས།
 སློབ་དཔོན་རི་ལྟར་བལྟ་ཞེན། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ། །དེ་ཉིད་ཏྲག་ཏུ་རྩོ་རྩེ་
 འཆང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཏྲག་ །དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་
 རོར་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན། སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གཟུང་། སྦྱོར་ནི་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་
 རོ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་བས་དངོས་གྲུབ་ཅིང་། སྦྱོར་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་གྲུབ་ཉམས། །

ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་གསང་འདུས་ལས། རིགས་ངན་སྒྲིག་མ་མཁན་ལ་སོགས། །
 གསོད་དོན་དོན་གཉིས་སེམས་པ་རྣམས། ཐེག་ཆེན་བླ་ན་མེད་པ་ཡི། ཐེག་མཆོག་འདི་
 ལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པ། རྒྱིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་
 ཡང་། དོ་རྩེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། ཐེག་པ་མཆོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ། སྒྲིང་ནས་སློབ་
 དཔོན་སློབ་པ་དག བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་ཡོངས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིའི་
 ཐང་གི་འགྲེལ་པ་སློན་གསལ་དུ། རང་གི་བླ་མ་ལ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་སློབ་མཁན་དེ་དང་།
 རང་ཡང་སྒྲིང་ཉི་བར་བྱས་ན། སློབ་དཔོན་ལ་རང་གིས་དངོས་སུ་མ་སྒྲིང་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་
 སྒྲིང་པ་དང་བྱེད་མེད་པར་བཤད་པས། འགའ་ཞིག་གིས་རང་གི་བླ་མ་ལ་ངན་དུ་སྒྲིགས་
 བ། ཐབས་ཞི་དྲག་གང་རུང་གིས་དེ་ལས་སྒྲོག་བྱུང་ན་བསྒྲོག་ དེའི་རྒྱུ་པ་མེད་ན་བླ་
 མའི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཞིང་རང་གི་རྩ་བ་མཚུབ་མོས་བཀག་ནས། མི་དེ་ལ་བསྟེན་འདྲིས་
 དང་བག་ཐེབས་པར་མི་བྱ། བྱས་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུ་སྟེ། བདུད་ཅི་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས།
 དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་སློབ་པ་ན། ཞི་བའམ་མངོན་སློབ་ལས་ཀྱིས་སྒྲོག་ རྒྱུ་པ་ཡོད་པར་མ་
 གྱུར་ན། རྩ་ཆ་དྲན་པས་དགའ་བར་བྱ། བརྟེན་པར་མི་བྱ་གཏམ་མི་བྱ། གལ་ཏེ་དེ་དང་
 འདྲེས་གྱུར་ན། ངན་སོང་དག་ཏུ་འཆོད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། མདོ་རྒྱུད་ནས་བཤེས་
 གཉིན་བརྟག་ཚུལ་རི་སྒྲིང་གསུངས་པ་སྤར་མ་བརྟེན་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། བརྟེན་ཟིན་ནས་
 གང་ལྟར་ཡང་ཅི་མཛད་ལེགས་མཐོང་གིས་མོས་གུས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དགོངས་
 འདུས་ལས། དམ་པར་བཟུང་བར་གྱུར་ལན་ཆད། འདམ་པར་ངེས་དང་མ་ངེས་ཀྱང་། །
 བཀའ་བཅག་ལུང་བོར་གལ་སྤིང་། གལ་ཏེ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཉམས་ན། དོ་རྩེ་དཔྱལ་བར་རབ་
 ཏུ་འཆོད། ཅིས་སོ། སྒྲིར་ཡང་། མངས་རྒྱས་དང་བྱེད་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་གྲུབ་པའི་
 རིག་པ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཐབས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། སློབས་
 པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བ་ལ་དེ་དང་དེ་ཉྟ་སྤྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་

པར་སྟོན་པས་ཚུར་མཐོང་གིས་སྟོས་པས་མ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོན་ལྟར་སྟངས་
 ཡང་དེ་ལྟར་མ་དེས་ཏེ། སལ་པོ་ཆེ་ལས། དེ་དག་ཐབས་ཚུལ་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོག་ས་གྱིས། །
 འཛིག་ཏེན་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བའི་དོན་རྣམས་བྱེད། །འཛིག་ཏེན་མི་ཆགས་ཚུལ་པདྨ་བཞིན། །
 དག་འཁོང་དད་པར་བྱེད་ལ་རྣམ་པར་རྒྱ། །དེ་དག་སྟོན་དག་མཁན་ཀྱུ་ལ་སྟོན་དག་སྟོར། །
 གར་མཁན་རྩ་མཁན་གྱུ་དང་རོལ་མོ་མཁན། །བཞག་མཛེས་རྒྱན་ཐེང་ཐོགས་ཤིང་གར་
 བྱེད་དང་། །སྟོ་མ་མཁན་པོ་གཟུགས་མང་ཀྱན་ཏུ་སྟོན། །གྲོང་བ་གྲོང་དཔོན་ཁ་ལོ་སྟོར་
 བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དེད་དཔོན་ཆོང་དཔོན་བྱིས་བདག་འགྱུར། །ཀྱུ་པོ་སྟོན་པོ་མདུན་
 འདོན་མོ་ཉ་དང་། །སྟོན་པ་འཛིག་ཏེན་བསྟན་བཅོས་ཆོག་མཁན། །དེ་དག་དགོན་པར་
 སྟོན་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྟོང་ཐུག་
 བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་ལ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལ་ཡོངས་སུ་སྟོན་
 དེ་ཚུང་མའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་མདོན་པར་བྱང་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མདོན་པར་འཆང་རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་
 མཛད་པའི་སྟོ་འབྲུལ་ལམ་རིམ་ལས། རེས་འགའ་ཞི་ལ་རེས་འགའ་དྲག །གཡེམ་ལ་གཡེམ་
 སྟོན་སྟངས་ལ་སྟངས། །དྲིགས་ལ་རི་དང་མུན་ལ་མུན། །རྒྱང་ལའང་དེ་བཞིན་མཐུན་མི་མཐུན། །
 རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཐབས་སྟོན་དང་། །ཐིན་ལས་དེ་བཞིན་པ་ཡིས་དགོལ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 བྱིར་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གྲིང་པས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས། མཛོད་སྟོན་
 གང་ཡང་ལོག་པར་མི་བལྟ་སྟེ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དབང་ཐུག་པལ་མོ་ཆེ། །གདོལ་བ་
 གཡུང་པོ་སྟོན་སྟོན་པལ་པའི་ཚུལ། །ཉམས་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཉམས་པར་ཡོད། །རང་
 གི་ཉར་ལོན་དབང་དུ་མ་གྱུར་པར། །འབྲུལ་བ་བརྟག་པའི་ཉེས་པ་ཆད་མེད་དོ། །སྟེ་སྟོན་
 བཅུ་གཉིས་སྟོ་ལ་ཚུབ་པ་ཡི། །དག་སྟོང་སྒྲར་བཟང་སྟོན་པའི་མཐུས་བཏབ་ནས། །སྟོན་

པའི་མཛད་པ་གཡོ་སྒྱུར་མཐོང་བའི་ཚུལ། །ལེགས་པར་བསམས་ལ་རང་གིས་རང་ཉིད་
 འཆོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཡང་འབྲུལ་པ་མི་བདུག་པར་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 བསམས་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་དགོས་ཏེ། འཕགས་པ་དགོན་
 མཆོག་སྒྲིན་ལས། སྤྱི་མ་བཞེན་ན་དགོ་བའི་ཆོས་འཕེལ་བ་དང་། ཐེག་པ་འགྲིབ་པོ་སྤྱི་
 སྟེ་མཁན་པོ་ཐོས་པ་མང་ཡང་རུང་། ཉུང་ཡང་རུང་། ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ཀྱང་རུང་ཚུལ་བྱིས་ས་
 དང་ལྟན་ནས་མི་ལྟན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཁ་ཅིག་གི་གསུངས་ལས། མཚན་ལྟན་སྤྱི་མ་
 རིན་ཆེན་འདིས། །གང་མཛད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པ་ཡིན། །ཅི་མཛད་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་
 ཡིན། །མི་གསོད་བཤའ་པ་མཛད་ན་ཡང་། །དེ་ཁས་འཆོངས་ཤིང་དེ་ཁ་ལེགས། །སེམས་
 ཅན་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་པར་ངས། །ལོག་གཡེམ་འཆལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་ཡང་། །ཡོན་ཏན་
 འཕེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་བད། །རྫོན་གྱི་གཞན་མགོ་
 བསྐྱར་བ་ན། །བད་ཐབས་རྣམ་པ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས། །འགྲོ་ཀུན་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འདྲོན། །
 ཀྱུ་འཕྲོག་ཆོམ་པོ་མཛད་ན་ཡང་། །གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་སུ་བསྒྱུར། །སྟེ་བོ་ཐོངས་པ་
 ཞི་བ་ཡིན། །དོན་ལ་འདི་འདྲའི་སྤྱི་མ་ཡིས། །བཀའ་བརྒྱུན་མཛད་ན་དུག་སྤྲུགས་ཡིན། །
 རྒྱུན་ངན་བར་ཆད་སེལ་བར་ངས། །བརྒྱུངས་བཏགས་མཛད་ན་ཁྱིན་སྤྲུགས་ཡིན། །དངོས་
 གྲུབ་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་འབྱུང་། །མོས་གུས་ཅན་ཆོ་ཉམས་རེ་དགའ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའི་དད་གུས་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་
 མི་སྤིང་དེ། རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གྲིང་པས། འདི་ལྟར་ཟབ་མོའི་མདོ་སྟེ་དང་། རྒྱུད་
 སྟེ་རྣམས་ནས་སྤྱི་མ་དང་སྒྲོབ་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གསང་ཆེན་པོ་
 མང་དུ་བསྟན་ཀྱང་། འགག་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ན་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ཡིན་
 ཏེ། དེས་པར་འཁོར་བ་ལས་འཕགས་པའི་སྤྱི་མ་རྟོགས་པས་བདག་རྒྱུད་གྲོལ་ཞིང་སྤྱིང་།

རྟེན་ཆུང་པོ་དང་ལྟ་བུ་པ་ཞིག་ལ། སྟོབ་མ་དད་པའི་གོ་ཆ་ཆེ་བ་ལྟའི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་བུ། རྟེན་གྱིས་
 བསྐྱར་བར་དགའ་བས་སྟོབ་ཆུང་ཅིང་ལུས་དང་སྟོག་ལ་མི་བལྟ་བར་ཞབས་ཏོག་བྱེད་པ་
 དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་ཅི་གསུང་གི་བཀའ་བསྐྱབ་པའི་མོས་
 གུས་ཅན་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་སྟོང་ནས་བཏབ་ཅིང་ཐུགས་དགོངས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ན་
 མི་གོལ་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཕྱིན་རྒྱལ་དང་དངོས་གྲུབ་གྱི་ཉི་བར་ལེན་པ་
 བེ་བསྟོམ་སྟན་ན་མི་འདུག་གི་མོས་གུས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །མན་ངག་ཏུ་མི་འདུག་གིས་
 དད་པ་ལ་འདུག་གོ། །འདི་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ངར་སྒྲུབས་དོར་བ་ལྟའི་བྱང་ཆུབ་
 གྱིས་ཅན་གྱིས་སྒྲུངས་ནས་ཁར་བཅུག་པས་དེ་ཉིད་དུ་ས་དང་པོའི་བདེན་པ་མཐོང་། དཔལ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བཙོན་སྐྱེད་བ་གཉིས་བཀྱམ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གཉགས་བཙོན་དོང་ནས་སྟུན་
 བྱངས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། ཁོ་བོས་རྒྱལ་བ་མཉེས་པའི་གསུང་རབ་མཐོང་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ཆད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གང་དང་ཡང་མ་ཕྱད་པར་རིག་ཅིང་
 མོས་གུས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེད་དོས་སུ་བསྟན་ནས་
 རྟེན་སུ་བཟུང་། སྐར་ཡང་སྟོག་འདོར་མོད་པ་ཙམ་གྱི་མོས་གུས་ཆེན་པོ་སྟེས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་སེམས་ཟག་པ་རྣམས་ལས་བཙོན་ཐབས་སུ་གྲོལ། དུས་ད་ལན་ཆད་ཉན་པ་པོ་བརྒྱ་
 ཕྱག་ཐར་པ་ལ་བྲིད་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟོམ་སྟན་ཅན་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་
 ལས་ནི་མི་འཕར། ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དང་པོ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་མཐོང་ཀྱང་མོས་
 གུས་ཡལ་འཕྲལ་ལ་རྟོགས་པ་ཟབ་མོ་དང་འབྲེལ་ཆད། གནས་ལུགས་གྱི་སྟེ་ཆུང་མོས་
 གུས་གྱི་སྒྲུང་ལ་ཐེག་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན།
 མདོ་དགོངས་འདུས་ལས། ཆོས་ཀྱན་མི་ཤེས་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དམ་པར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མ་
 ལ། །བཀྱར་ནས་རིམ་གྱོ་ཆེར་བྱས་པས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། །དཔེར་
 ན་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ལ། །ས་བོན་བཏབ་ནས་འཕེལ་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་འབྱོར་ཟབ་མོ་དངོས་ཉིད་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཀུན་འདུས་
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱད་ལས། གང་གིས་བསྐྱལ་བ་འབུམ་ཕྱག་ཏུ། །ལྷ་སྐྱེ་འབུམ་ཕྱག་བསྒྲོམས་
པ་བས། །སྤྱི་མ་ཅུང་ཟད་དུན་པ་མཆོག་ །བསོད་ནམས་འདི་ནི་པ་མཐའ་ཡས། །ཞེས་དང་།
ཨ་ཏི་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། དུན་དང་ལྟན་པའི་སྤྱི་མ་དེ། །སྤྱི་བོའི་གཙུག་གམ་ལག་པའི་
མཐིལ། །སྤྱི་བོ་དཀྱིལ་དུ་སྤྱི་བོ་བསྒྲོམས་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྱི་བོ་ཡོན་ཏན་ཡང་། །གང་
ཟག་དེ་ཡིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆོག་གསུམ་པའི་རྒྱད་ལས། གང་ཞིག་དོ་
རྩེ་སྤྱོད་དཔོན་ནི། །བཀུར་ཞིང་སྤྱི་བོར་སྤྱི་བོ་བསྒྲོམས་པ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་སྤྱོད་པ། །
ཞེས་སོགས་གསང་རྒྱད་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན། གསང་སྤྱགས་དོ་རྩེ་ཐེག་
པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བྱིན་སྤྱོད་པ་དང་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
པ་ནི་ལམ་ཟབ་མོ་སྤྱི་མ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། ཐོག་མར་སྤྱགས་ལ་
ཞུགས་པའི་ཆོ་འདུག་སྒྲིབ་དབང་གི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ། དབང་བསྐྱར་བ་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
བདག་པོ་ཉིད་ནི་དོ་རྩེ་སྤྱོད་དཔོན་ཡིན་ལ། གདན་གསུམ་ཆང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་
གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཏིང་པོ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་སྤྱི་མ་
ལས་ཡི་དམ་གཙོ་བོར་བཟུང་བས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་
བ་དེ་ཡིན། བར་དུ་དངོས་གཞིའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བསྐྱེད་བསྐྱེས་རྒྱུ་གསུམ་གང་
བསྒྲོམས་ཀྱང་། རྩ་བའི་སྤྱི་མའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཀྱི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་
པ་ཅུང་ཟད་མེད་ལ། བྱུང་པར་རྒྱུ་གསུམ་པའི་རིམ་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྤྱི་མའི་སྤྱགས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱི་མ་དང་སྤྱགས་ཡིད་འདྲེས་པ་ལས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱད་ལ་
སྤྱོད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ལྷ་གྲུབ་ནས་འདི་བྱི་ཡི་བར་དོར་ཞལ་མཇལ་བ་དང་གསུང་ཐོས་
པ་སོགས་ཀྱང་སྤྱི་མའི་སྤྱགས་རྩེ་དང་རང་གི་དང་མོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་དེ་དང་དེར་སྤྱོད་པ་ཅི་མ་

ལས་གཞན་དུ་རང་མཚན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར། དབང་དང་
 མན་ངག་དོ་སྤྲོད་སོགས་ཐབས་ཅམ་ཞིག་སྒྲུ་མ་ལས་ནོས་ནས། ཕྱིན་རྒྱབས་དང་དངོས་
 གྲུབ་སོགས་དངོས་ནི་སྒྲུ་མ་ལས་ལྷག་པའི་ཡི་དམ་མམ་མཁའ་འགྲོ་སོགས་གཞན་ཞིག་
 ལས་ལོན་པར་སེམས་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་གོགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་གསུང་རྟོག་གི་
 རྟོག་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཉེ་བརྒྱུ་ལས་ཀྱང་། གཞན་
 གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྟར་ཅིག་སྒྲུ་མ། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟོག་དོ། །སྒྲུ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟན་
 པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་དང་། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་
 ལུ་ལས། རི་དབང་ཅེ་ནས་འགའ་ཞིག་ལྟར་གྱུར་ན། །ལྟར་བར་མི་བྱ་སྒྲུ་མ་དུ་ལྟར་བར་འགྲུལ། །
 སྒྲུ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཕན་པའི་ལུང་ཐོབ་ན། །གྲོལ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་ནི་གྲོལ་བར་འགྲུལ། །
 ཞེས་དང་། དཔལ་ས་ར་ཏས། སྒྲུ་མས་སྒྲུ་མ་པ་གང་གི་སྟོང་ཞུགས་པ། །ལག་པའི་མཐིལ་
 བ་གནས་པའི་གཏེར་དང་འདྲ། །ཞེས་དང་། ཞིང་ལྷ་ཏིའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། སྒྲུ་བ་འཛིན་
 པ་མེད་པར་ནི། །གྲུ་ཡིས་པ་རོལ་སྒྲོལ་མི་འགྲུལ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཀྱང་། །
 སྒྲུ་མ་མེད་པར་སྤྲོད་མཐར་མིན། །ཞེས་དང་། ལམ་ཟབ་ལས། ཉེ་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རབ་
 ཚ་ཡང་། །མེ་ཤེལ་མེད་པར་མེ་མི་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་། །སྒྲུ་
 མ་མེད་པར་འབྱུང་མི་སྤྲོད། །ཅེས་དང་། དམ་ཆོག་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས། དངོས་གྲུབ་འདོད་
 པའི་དད་པ་ཅན། །མོས་གུས་སྒྲུ་མ་མཉེས་ལས་བྱུང་། །དེས་ནི་ཉོན་མོངས་ཉེ་ཉོན་མོངས། །
 ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྲུལ། །ཞེས་དང་། ལྷེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་མགུར་ལས། སྒྲུ་
 མ་ལ་གདུང་བ་སྒྲུ་མ་ཅན། །ཉམས་དང་ཕྱིན་རྒྱབས་སྒྲུ་བར་ངེས། །ཞེས་སོ། །སྒྲུབ་རྒྱལ་
 ཡང་། །སྒྲུ་མ་ལས་གྱི་ཐོག་མར་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཆོགས་ཞིང་དུ་གསལ་བ་སོགས་སྒྱི་
 ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྲོད་དུ་སྒྱི་བོར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ནང་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱིན་རྒྱབས་ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པའི་

ཕྱིར་སྒྲིབ་དབུས་སུ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་གསང་བ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་ལུས་སུ་བསྒྲོམ་པ་འཕམ་
དེ་བཞིན་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་པའི་ཆེའང་སྤྲོ་མ་ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་ཡང་གསང་
ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གྲིང་པས་བཞེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སྤྲོ་མ་
དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་འདས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གྱི་སྒྲུབ་པ་སོགས་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་མང་ཞིང་། སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་།
ཅུ་བརྒྱད་གྱི་སྤྲོ་མ་ཐོ་བཅུགས་སུ་བསྒྲོམ་པ། ཁྱོམ་འཆོགས་སུ་བསྒྲོམ་པ་ཀུན་འདུས་ནོར་
བུའི་ལུགས་སུ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ། རང་རང་གི་བྱིང་གཞུང་ལྟར་འཆད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་དོར་སེམས་ཅུ་བྱིང་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན།

རྟོན་བསྐྱེད་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ་འབུལ་བ། གསོལ་བ་གདབ་པ། དབང་སྤང་བ།
ཐུགས་ཡིད་བསྐྱེད་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། ཅུ་བའི་བྱིང་ཡིག་
ལས། མདུན་མཁར་གང་ལ་གསོལ་བ་གདབ་བྱའི་ཡུལ་སྤར་གྱི་སྐྱབས་ཡུལ་བཞིན་དུ་གསལ་
བཏབ་། ཅེས་གསུངས་པས། ཤར་སྒོ་ཙམ་དུ་སྤར་གྱི་སྐྱབས་ཡུལ་ཉིད་མ་བསྐྱེད་པར་ཡོད་
ན་དེ་ག་ལ་དམིགས་པ་གསལ་འདོན་ཙམ་བྱ། དེ་ལྟ་མིན་ན་གོང་དུ་སྐྱབས་འགྲོའི་སྐྱབས་
སུ་བཤད་པ་ཉིད་འདིར་ཡང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་གསལ་གདབ།
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ལ་བྱི་གང་དང་དགོངས་པ་ལ་མཐོང་མཉམ་མེད་པར་ཅུ་བའི་
སྤྲོ་མའི་ཐུགས་བདེ་སྒྲིབ་གི་སྤང་ཆ་སྤྲོ་མ་ལྟ་བུའི་རོལ་པར་ཤར་བས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་དུ་གཟིགས་གྱིང་བྱིན་འཐིབས་སེམས་དཔར་
བསྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་ཅུ་བའི་སྤྲོ་མ་ཉིད་སྒྲུ་དགོ་འདུན། གསུང་དམ་ཆོས། ཐུགས་
སངས་རྒྱས་ཏེ། དགོན་མཆོག་ཀུན་འདུས། སྤྲོ་སྤྲོ་མ། ཐུགས་ཡིད་མ། ཡོན་ཏན་སྤོན་ལས་
མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྒྲིབ་ཏེ་ཅུ་བ་གསུམ་ཀུན་འདུས། སྤྲོ་སྤྲོ་ལ་སྤྲོ། གསུང་ཡོངས་སྤྲོ། ཐུགས་
ཆོས་སྤྲུ་དབྱེར་མེད་དོ་བོ་ཉིད་སྤྲོ་སྤྲོ། སྤྲོ་བཞི་དབྱེར་མེད་གྱི་དོ་བོར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། གསང་

རྒྱུད་ལས། རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་སྐྱེ་ཉིད་ལ། །བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་རྩམས་རྩོགས། །སྤྱི་
མ་སངས་རྒྱས་སྤྱི་མ་ཆོས། དེ་བཞིན་སྤྱི་མ་དག་འདུན་ཏེ། །སྤྱི་མ་དཔལ་ཆེན་ཉེ་རུ་ག། །
ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེ་འོད་ལས། དུས་
གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་རྡོ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་ནི། བཙུང་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་རྗེ་
ལྷ་བ་དང་། དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་
བ་རྩམས་གྱིས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གསང་སྟོང་ལས་ཀྱང་། དབང་ལྷག་ལོངས་སྟོང་
ལྷས་མཆོད་ན། །ཞེས་སོགས་སྤྱི་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་དབང་ལྷག་གི་
སྐྱེས་བལྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཉེ་རུ་གཏོང་སྐྱབས་ཏེ་སྤྱི་མ་འབྱུང་
གྱི་གཞུང་རྟེན་པ་རྩམས་སུ་སྤྱི་མ་ལ་རུ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། །ཁ་ཅིག་གིས་
གྲུ་རུའི་སྐྱབས་བལྟས་པ་ལ་བཞེད་པའང་ཡོད་དོ། །མཐུ་སྟོབས་དབང་ལྷག་བེད་པས་ཀྱང་། སྤྱི་
མ་དང་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས། །ཐ་དད་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །སྤྱི་མ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ནི། །དེ་
བཞིན་དག་འདུན་སྤྱི་མ་སྟེ། །དངོས་གྲུབ་གོ་འཕང་མཆོག་འདོད་པས། །ཀུན་ནས་སྤྱི་མ་
མཉེས་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་དངོས་རྡོ་རྗེ་འཆང་། །ཚུད་པའི་དུས་འདིར་བདག་དོན་
དུ། །ཀུན་དང་མཐུན་པར་སྟོན་མཛད་པ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དངོས་ཀུན་གྱིས། །བསྟོན་
བྱ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་གྱི། །དངོས་གྲུབ་བདེ་ཆེན་ཐོབ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། འབྲི་
གུང་སྟོབ་པ་རིན་པོ་ཆེས། སྤྱི་མ་སྐྱབས་བཞེད་གངས་རི་ལ། །མོས་གུས་གྱི་ཉི་མ་མ་ཤར་ན། །
ཕྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆུ་རྒྱུན་མི་འབེབས་པས། །སེམས་མོས་གུས་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། །ཅིས་
དང་། བཙུང་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། ལྷ་རིའི་བྱ། དོན་དམ་པ་ནི་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་ལྷག་འཆལ་བ་ནི། ཐར་པ་ཆེན་པོར། པདྨ་ཁ་འབུམ་
བྱེ་འདྲ་བར། །ལག་གཉིས་སྐྱེ་བོར་ཐལ་སྐྱར་ཏེ། །ལུས་དཔག་མེད་པའི་སྐྱིན་ཆོགས་གྱིས། །

ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་མངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་ཀྱན་
མཆོན་སྒྲ་མས་ཀྱང་། ཡིད་འོང་རྗེས་སུ་ཉེ་ནང་ན་གནས་པ་ཡི། འཆར་ཀའི་བརྒྱ་ཁ་འབུས་
ཕྱེ་འདྲ་བ། །ལག་གཉིས་སྒྲི་བོར་ཐལ་སྒྱུར་བསྟོད་དབྱངས་བཅས། །ལུས་དཔག་མེད་པར་
སྒྲུལ་ནས་གུས་ཕྱག་འཆོལ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆོགས་ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་དེ་དག་གི་སྒྱུན་
སྒྲུལ་རང་ག་ཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལུས་ཞིང་གི་རུལ་སྟེད་དུ་སྒྲུལ་ནས། ཆེ་བའི་ཡོན་
ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བསྟོད་དབྱངས་དང་བཅས། མེ་ཏོག་བརྒྱ་དཀར་པོ་གསར་དུ་ཁ་འབུས་
པ་དང་འདྲ་བར་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲི་བོར་སྒྱུར་བས་ལུས་སྒྲིབ་དག་མགྲིན་
པར་སྒྱུར་བས་དག་སྒྲིབ་དག་སྟེང་གར་སྒྱུར་བས་ཡིད་སྒྲིབ་དག་དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་མལ་ལྷ་
ས་ལ་ཡབ་པ་ཞེས། དཔལ་བ་དང་གཅིག་ལག་པའི་མཐེལ་གཉིས། ལུས་མོ་གཉིས་དང་
བཅས་ལྷ་པོ་ས་ལ་ཡབ་སྟེ་ཕྱག་བྱས་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྷའི་སྒྲིབ་པ་དག་
ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ལྷའི་དབང་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་
པ་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔུང་གཙུག་ཏོར་བལྟར་མི་མངོན་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་
པའི་ཡན་ཡོན་དང་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན། སྒྲོན་འགྲོ་ག་ཞན་རྣམས་འབུམ་ཐེར་སོགས་གྲངས་
བསགས་ན་ཕྱག་ཀྱང་དེའི་གྲངས་ངེས་པར་བསགས་དགོས་པས། དེང་སང་གི་ཕྱག་ལེན་
ཁ་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབས་འགྲོའི་སྒྲུབས་སུ་དེའི་འདོན་ཆོག་དང་སྒྲུགས་པའི་ལུགས་ཀྱང་སྒྲུང་བ་དོན་
ལ་མི་འགལ་མོད། གཙོ་བོར་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ནི་འདིའི་སྒྲུབས་སུ་ཡིན་པས་འགྲུབ་
ན་འདིར་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཆོལ་བའི་ཡན་ཡོན་ཀྱང་། ངལ་གསོར། ས་འདི་
རིར་བཅས་རྒྱ་མཆོའི་རུལ་སྟེད་དུ། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་འཛིག་རྟོན་གསུམ་ན་མེད། །ལུས་
བཏུང་དབང་ཆེན་བར་གྱི་རུལ་རྣམས་དང་། །མཉམ་པའི་གྲངས་སྟེད་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་འགྲོ་
ཞིང་། །མཐར་ཐུག་ཞི་བ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་
བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་སུ་འབྱོར་དང་ཡིད་གིས་རྒྱལ་
སྒྲུལ་པ་འི། །མཆོད་པ་སྒྲུ་མེད་རྒྱ་ཆེན་རྒྱལ་གྱིས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པས། དངོས་
སུ་ཅི་འབྱོར་པ་འི་མཆོད་པ་བཤམས་ཤིང་། ཡིད་གིས་རྒྱལ་མཁའ་དང་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་
ལྷ་དང་མི་ཡི་མཆོད་ཇུས་བདུག་སྒྲོས་མེ་ཏོག་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞུལ་ཡས་ཁང་
དང་ཡུལ་འཁོར་སོགས་བཀོད་པ་ཆོད་མེད་པ་དང་། འཁོར་ལོ། རོར་བྱ། བཅུན་མོ། སྒྲོན་
པོ། ཏྲ་མཆོག་སྒྲུང་པོ། དམག་དཔོན་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་བདུན་དང་། གདུགས། གསེར་ཉ། ལུས་
པ། བདྲ། དུང་དཀར། དཔལ་བེལ། རྒྱལ་མཆོན། འཁོར་ལོ་སྟེ་བཀྲ་ཤིས་པ་འི་རྟགས་
བརྒྱད། ཡུངས་ཀར། དུམ། བེལ། ལི་ཁྱི། ཞོ། འགུའུ་མི། མེ་ལོང་། དུང་གཡས་སུ་འབྱེལ་
བ་སྟེ་བཀྲ་ཤིས་པ་འི་ཇུས་བརྒྱད། ལྷ་མ། ལྷ་ན། བཞོན་པ། མལ་ཆ། ཁྱི། རལ་གྱི། ལྷའི་
བགས་པ་སྟེ་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་སོགས་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་བྱུང་པར་མང་པོ་སྒྲུ་གར་
དང་རོལ་མོའི་སྒྲིན་སྒྲུང་འབྲོ་བས་ཞིང་ཁམས་འདི་དང་ཞིང་གཞན་གྱི་བཀོད་པ་འི་མཆོག་
ཐམས་ཅད་དང་། གསང་སྒྲགས་ནང་གི་དམ་ཇུས་མཆོག་གི་མ་ད་ན་དང་རུ་དེར་སྒྲུ་ཆོགས་
པ་འི་བཟའ་བཅའ་ལྷག་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་འི་འདོད་ཡོན་གྱི་རྒྱལ་པར་ཅིར་
ཡང་འཆར་བ་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྒྲིན་ལྷ་བུར་སྒྲུལ་ནས་འབུལ་བ་སྟེ།
དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས། རང་གི་ཐུགས་
ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་གྲངས་མེད་
པ་འི་རྒྱལ་དང་མཉམ་པར་སྒྲོས། འོད་ཟེར་དེ་རེ་རེའི་རྩེར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ་རང་འདྲ་བ་རེ་རེ་སྒྲུལ། དེ་རེ་རེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྒྲུར་དང་འདྲ་བའི་འོད་ཟེར་
སྒྲོ་ཞིང་། དེའི་རྩེར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྒྲུལ་པ་སོགས་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འི་
བར་དུ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེས་གྲང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འི་མཆོད་ཇུས་གྱི་རྒྱལ་གྲངས་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པས་ཐུགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྒྲས་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་

རྩོམ་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགྲོ་བའི་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀྱང་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་ཤིང་ན།

མཆོད་པའི་སྒྲིབ་ལུང་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་འདྲ་བ་རང་གི་སྒྲོས་ཅི་ལྟོགས་སུ་(ལྟོག་ཏུ་)སྒྲུལ་
ནས་འབུལ་བའོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། བདེ་
གསེགས་རིང་བསྐལ་ལ་ནི་ཅུང་ཟད་དང་། །སིལ་སྒྲན་གཅིག་བརྒྱུང་བ་ཡི་སྒྲ་ལུང་དམ། །
མེ་རྟོག་གཅིག་ཅམ་གྱིས་ནི་མཆོད་པ་དང་། །བདེ་གསེགས་སྒྲ་གཟུགས་ཅིག་ངོས་བྲིས་པ་
ལ། །འབྲུགས་བཞིན་པ་ཡི་སེམས་གྱིས་མཆོད་ན་ཡང་། །དེ་དག་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་
བྱེ་བ་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ་ཞིབ་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་ནི། ཆོགས་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲན་སྒྲར་
ཐལ་མོ་སྒྲར་ཏེ་གཞོང་ཞིང་འགྲོད་པས། དྲན་པ་དང་མི་དྲན་པའི་སྒྲིག་པ། ཆོ་རབས་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་དེ་རིང་ཡན་ཆད་ལ་བསགས་པ། ལུང་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་མ་དང་
མཁན་པོ་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་དང་མཆོད་གྲོགས་དང་སྒྲེ་བོ་དམ་པ་གཞན་དག་ལ་མ་གུས་པ་
བྱས་པ། སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ། མཆོམས་མེད་པ་ལྟ། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ། དཀོན་མཆོག་
གི་དཀོར་ལ་འབགས་པ། སེར་སྒྲ་དང་འཇུར་གོགས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱད་པར་
སྒྲ་མ་རྩོ་རྩོ་འཛིན་པ་ལ་ཐ་མལ་མི་རུ་བཟུང་བའི་དབང་གིས་སྒྲ་གསུང་བྲགས་རྩ་བ་དང་ཡན་
ལག་གི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བ་དང་། ཉམས་པ་དང་འདྲེས་ཤིང་ཉམས་པའི་སྒྲོན་ཆགས་
པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་
སྒྲོར་གྲུར་པའི་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ལྟེ་ཐོག་ཏུ་ནག་ལུང་
གིས་འདུས་པར་བསམ་ནས་བཤགས་པས། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་རྟོན་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་
ཀྱི་སྒྲ་གསུང་བྲགས་ལས་འོད་དཀར་པོ་བྱུང་བ་ཐོག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སངས་ཀྱིས་དག་པར་
བསམས་ལ། བྲིས་མི་བྱེད་པར་གཉིན་པོས་བསྟོམ་ཞིང་བཤགས་པའི་ཆོག་བརྗོད་པར་བྱ་
བའོ། །ཕན་ཡོན་ནི། འབུམ་པ་ལས། གང་ཞིག་དྲན་པའི་མོད་ལས་ནི། སྒྲིག་རྣམས་དྲན་
ནས་འགྲོད་པ་ཡིས། །བཤགས་པས་ཐསས་ཅད་འཛད་པ་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་སྒྲས་པོ་བྲིས་

སྒྲུལ་སྒྱུ་གི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་ནི། འཕྲུལ་པ་ལོ་དེ་དུ་སྒྲུལ་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་བཞིའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་
དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སྒྱུད་པ་རྒྱབས་པ་བསྐྱུལ་བའི་དགོ་བ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བསོད་ནམས་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་བསྐྱུལ་བ། རང་གིས་སྤར་བྱས་པ། ད་ལྟ་
བྱེད་བཞིན་པ། སྤྲད་ཀྱིས་བྱེད་པར་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྤྲོད་ཐག་པ་
ནས་དུང་དུང་བསྐོམ་པ་སྟེ། དེའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་། སྤྲད་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་
པ་དག་པས་ཡི་རང་བ། སྤྲོད་གསུམ་རི་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་བས་ཆད་བཟུང་རུང་། རྗེས་
སུ་ཡི་རང་དགོ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། འོར་བུ་འཆིང་བའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡང་། །
རིན་ཆེན་བེད་ཀྱི་གཅིག་དེ་ཀྱན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། འདྲེ་བཞིན་འགྲོ་ཀྱན་སྒྲིན་སོགས་སྤང་
པོ་རྒྱ་ཆེན་ཀྱན། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱང་སེམས་གཅིག་གི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྤྲུལ་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་ཆེན་པོ་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་གཤེགས་པ་རྣམས་
ལས། ལྷ་པ་པོ་གཞན་ལ་དགོངས་པའམ། འཁོར་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་དང་སྤྲོད་ལ་གྱིས་སྤྲུགས་
སྤྲོད་ནས་ཆོས་མི་གསུང་བར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དུང་དུ་སྒྲོན་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
ལྷ་པ་སྤུལ་བ་ལྟར། བདག་ཀྱང་ལུས་བྱེ་བ་མང་པོར་སྤུལ་ཏེ་མདུན་ན་མདོན་སུམ་དུ་སྤྲད་
བར་བྱས་ཏེ། དུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་
སྤྲོད་པ་སོགས་སྤུལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་ལུས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྱེས་
པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་དུས་དྲག་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་
ལོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མོས་པ་སྟེ། ཕན་ཡོན་ཀྱང་ཆོས་སྤངས་པའི་སྤྲིབ་པ་འདག་

ཅིང་། ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པ་དང་མི་འབྲལ་
བར་འགྱུར་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཏེ། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་
བས་དགོངས་པ་མཛད་པ་ལ། །གང་ཞིག་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ། །དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་
བུ་སྟེ། །བསོད་ནམས་གཞན་དག་འཆིང་བུ་འདྲ། །ཞེས་སོ། །

ཐུག་པ་ལྟ་བུ་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། ཞིང་ཁམས་འདི་དག་གཞན་
དག་ན་སྤྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཟེན་ནས་
གཟུགས་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ལས་འདའ་བར་དགོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ། སྒྲིལ་དགོ་བསྟེན་ཚུན་སྐྱེས་
བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་བདག་གི་ལུས་མང་པོར་སྐྱལ་བ་དག་གིས་
གསོལ་བ་བཏབ་པས། འཁོར་བ་མ་སྒྲོངས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པར་མོས་པ་སྟེ། དེས་ནི་ཆེ་ཐུང་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆིང་བ་དང་།
གཞན་གྱི་སྒྲིག་ལ་འཆོ་བའི་སྒྲིག་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པར་འགྱུར་བ་
སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཏེ། ཆངས་པ་བྱུང་བར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཉོན་
ཅིག་ཆངས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད། །བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་གསོལ་འདེབས་པ། །བསོད་ནམས་
དེ་ནི་བྱུང་བར་འཕགས། །སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལོངས་མི་འདའ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་བསྟོ་བ་ནི། ཐུག་འཆོལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྟ་བུ་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་
བ་གདབ་པའི་བར་གྱི། ད་ལྟར་བྱས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདིས་མཆོད་ཏེ། རང་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བར་བསགས་པའི་དགོ་བ་ཐམས་
ཅད་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་
འཕགས་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཇི་ལྟ་བུར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་བཅས་རྗེ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྟོ་བ་སྟེ། ཕན་ཡོན་གྱི་
བྱུང་བར་ཡང་། སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་ཆུ་ཐིགས་ལྟར་། །

རྒྱལ་ཆོས་ཟད་པར་དུ་དེ་མི་འཛད། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་བསྐྱེས་དགེ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་
མ་ཐོབ་པར་དུ་དེ་མི་འཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཞིབ་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ངེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་གནད་དང་སྒྲགས་ཏེ་(སྒྲགས་སྟེ།) སྤྱི་མ་དཔལ་ལྡན་
དོ་རྩེ་སེམས་མཆོག་སྟེ་ཞིགས་ཅི་རྒྱས་སྤྱད་པ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་
སྤྱིའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། དཔལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་སྤྱོད་པ་བཅུའི་སངས་
རྒྱས་ལ། །དམིགས་ནས་ཐལ་མོ་སྤྱར་བྱས་ཏེ། །ཕྱག་འཆལ་དེ་བཞིན་མཆོད་བྱེད་དམ། །
བསོད་ནམས་དག་ལ་ཡི་རང་ཞིང་། །སྤྱི་པ་དག་ཀྱང་འཆགས་པར་བགྱིད། །བསྐྱལ་
དང་གསོལ་བ་འདེབས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྤྱད་པོ་ནི། །ནམ་མཁའ་གང་བར་
རྟག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། སྤྱི་མ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱན་འདུས་སྤྱད་ཡང་ཡང་སྒྲོ་
འདོགས་ཆོད་པས་གཅིག་ཆོག་རྒྱལ་པོར་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཀའ་
དྲིན་རྩེས་སྤྱད་པས་ཅི་བྱེད་བྱེད་ཤེས་གྱི་རེ་ལྟོས་ལིང་གིས་སྤྱར་ལ་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་
དག་ཏུ། བྱབ་བདག་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་། །ཞེས་སྟེ་གསུངས་ཀྱིས་བརྒྱུད་པའི་
གསོལ་འདེབས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀྱན་མཁུན་སྒྲོལ་མགོན་ཞབས་གྱིས། ཅུ་བའི་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད།
དངོས་པོ་ལ་སྤྱད་པར་ཡིན་རུང་། མོ་སྟེ་སྤྱི་པོ་འམ། འཕགས་པ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པལ་པ་སྟེ་གསུངས་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་དངོས་སྤྱད་པ་སྤྱོད་མ་
དགོས། དོན་ལ་སངས་རྒྱས་གཅིག་དང་མང་པོ་ལ་བྱེད་མེད་ཀྱང་། མོས་གསུངས་འདུག་ཚུལ་
ལ་བྱེད་ཡོད་པས། སངས་རྒྱས་གཅིག་གམ་གཉིས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན། སྤྱོད་པ་བཅུ་དུས་གསུམ་
གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་འདུས་པའི་དོ་བོ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཀྱན་ཀྱང་འདུས།
དེ་བས་ན་བདག་གི་སྤྱི་མ་འདི་དངོས་གནས་ལ་དགོན་མཆོག་ཀྱན་འདུས། སྤྱི་མ་ཉིད་དགོན་
མཆོག་གསུམ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ཉིད་སྤྱི་མ་ཡིན། རང་རེའི་སྤྱད་པོ་དང་བསྐྱེད་ན། དགོན་

མཆོག་གསུམ་བས་ཀྱང་སྒྲ་མ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་སྦྱིར་བཏང་
བཟང་སྟེ། བདག་ལ་ཞལ་མི་སྟོན། གསུང་མི་འབྱོན། སངས་རྒྱལ་དང་ཡི་དམ་དང་བྱང་
སེམས་དང་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྦྱོང་སོགས་དངོས་སུ་བྱོན་ཀྱང་རུང་། བདག་ལ་དཔལ་ལྷན་
སྒྲ་མས་མཛད་པ་ལས་ལྷག་པོ་མཛད་རྒྱུ་དང་སྟོན་རྒྱུ་མེད། དེ་དག་དངོས་སུ་མཛལ་བའི་
སྐལ་བ་མེད་དུས་འདིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མས་མཛད་པ་ཡིན་བཀའ་
དྲིན་རང་ཆེའོ་སྟེ། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱལ་ཀུན་འདུས་སུ་ཤེས་ནས་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་པའི་
དད་པ་དང་། བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ཤེས་པ་གཉིས་འཛོམས་ན་མོས་གུས་ཀྱི་ངོ་བོ་གོ་
ལུགས་བཟང་བ་ཡིན། གོ་ཡུལ་བཟང་པོ་དེ་འདྲ་གཅིག་ཡོད་པའི་ལུགས་བྱས་ཀྱང་། སྐབས་
སྐབས་སུ་མིན་པ་སྒྲ་མ་མི་དྲན་པར་བརྟེན། ལན་རེ་དྲན་པའི་སྐབས་ཀྱང་བ་སྐྱ་གཡོ་རུས་
པའི་གདུང་ཤུགས་མི་འབྱུང་ན། གོ་བ་ཙམ་ལ་ལུས་བ་ཡིན། ཉམས་ཏྲོགས་འཕྲལ་མར་སྦྱིད་
ཐུབ་པ་དེ་མིན། གདུང་ཤུགས་དྲག་པོ་ཐམས་ཀྱི་སྦྱང་བ་འགོག་རུས་པ། དེག་པ་བསྐྱར་ཐུབ་
པ་ཞིག་ཐུང་ན། དྲིན་རྒྱབས་འཕྲལ་དུ་འཇུག་ ཉོན་མོངས་པ་སྒོ་བྱར་དུ་འགག་ ཡེ་ཤེས་
སྐད་ཅིག་གིས་འབེབས། དེ་ལྟ་སྤྱོད་ཡང་ཡང་དྲན་པས་ཏྲག་ཏུ་སྒྲོམ་པར་འགོ། གོ་མས་པ་ལས་
སྟོན་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་དངོས་སུ་མཐོང་
བ་མེད་ན། ཕྱོགས་ཞེན་དང་ཕོ་རུས་དང་། ཡིད་འོང་གི་གདུང་ཤུགས་ཡོད་ཀྱང་། ཟག་
བཅས་འཛིག་ཏེན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་ཡིན་པས་གྲོལ་མི་ཐུབ། དགོ་བཤེས་པལ་བ་དང་ཐུབ་
ཐོབ་པལ་བར་བརྟེན་བའི་དད་པ་ཡང་རྣམ་ཏྲོག་འཛིག་ཏེན་པ་དེ་ཀ་ཡིན། སྒྱེ་བོ་སྒྲན་པོས་
སྒྲ་མ་སངས་རྒྱལ་ཟེར་བ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་མི་ལྟོ་བཟང་གཅིག་གསུམ། ཟས་ནོར་གྱིས་
པན་འདོགས་བྱེད་པ་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ་ཟེར་རུ། སངས་རྒྱལ་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་ཆོག་
ཙམ་མིན་པ་སྒོ་ཅི་གཏད་མཆོམས་ཅི་ཡང་མེད། དེ་འདྲས་སེམས་རྒྱུད་གྲོལ་བ་ལ་པན་པ་
ཅི་ཡང་མེད། དེས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས། དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་ལ་ཆང་བའི་མོས་

གུས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་ཤེས་པ་དེ། དམིགས་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ལམ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྒྲིང་པོ་ཡིན། སྒྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་འཇུག་སྒྲོམ་སུ་རང་རེའི་སྒྲུ་མ་
 དེ་ལ་ཞུས་པའི་ཡི་དམ་རྣམས་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་འཇུག་རང་ལ་ལྷུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་འདྲིན་དྲན་
 པ་མེད་ན། སྒྱིར་བྱས་པ་མི་གཞོ་ཞིང་། རོ་ཆ་བྲེལ་མེད་དེ་བྱུར་ཆགས་ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རྩ་བ་ཡིན། བསོད་ནམས་དང་དཔལ་དང་གཡང་དང་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱགས་མས་
 བཏབ་པ་བཞིན་ཉམས་འགོ། སྒྲོམ་སུ་ཆོས་ཐོབ་པ་དྲིན་དུ་མི་སེམས་པ་དེ། ཆོས་ལ་ཡང་
 ཕྱིས་མེད་དད་པ་མེད་པ་ཡིན་པས། འབད་པ་བྱས་ཆད་དོན་མེད་དུ་འབྱུང་། ཡང་སྒྲོམ་སུ་
 རྩ་ལྷུང་དང་པོའི་ཞད་གྱིས་གོས་པ་ཡིན་ལ། བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་དག་ལེགས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་གཞིར་འབྱུར་ཞིང་། གུས་པ་ཆེན་པོ་རང་བྱགས་གྱིས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་སངས་
 རྒྱས་སུ་ཤེས་པ། བཀའ་དྲིན་དྲན་པ། གདུང་བྱགས་དྲག་པ། ཡང་ཡང་མ་བརྟེན་པ་དྲན་པ་
 རྟེ་བྱད་པར་བཞི་དང་ལྷན་པའི་མོས་གུས་ཡོད་ན་མོས་གུས་ཆད་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ། དེས་
 བ་རྟེ་རྟེ་སྒྲོབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལ། སྒྲོབ་མ་དམ་ཆོག་དང་ལྷན་པས་མོས་གུས་
 དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་སྒྲུ་མ་བསྒྲོམས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་ན། ཐབས་གཞན་མེད་ཀྱང་། མཆོག་
 ཐུན་མོང་གི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་
 མན་ངག་གི་གནད་དུ་ཆེ་བར་གོ་ལ། གཞན་ཡང་འཇམ་མགོན་ས་སྒྱུ་པཎ་ཆེན་ལ། སྒྲོམ་
 ཆེན་ཞེས་གིས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུ་མ་དང་ཡི་དམ་གང་ལས་ཐོབ་ཞུས་པས། དེ་གཉིས་
 སོ་སོར་སྒྲེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་། སྒྲུ་མ་དང་ཡི་དམ་དང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། རང་
 གི་སེམས་དང་། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 གསུངས། མདོར་ན་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་དྲན་པ། སངས་རྒྱས་
 སུ་བལྟ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲུ་

མ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་སྐུར་ཐག་ཆོད་པའི་མོས་གུས་དང་མ་བུལ་བར་བྱའོ། །སྒྲོན་འགོ་གཞན་
འབུམ་ཐེར་སོགས་གྲངས་བསགས་པ་ཡིན་ན། གསོལ་འདེབས་འདི་ཡང་འབུམ་ཐུག་ཡོངས་
{ཡང}པ་སོགས་དགོས་པས། དེ་ཆེ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོགས་སྒྲ་ཅུང་མང་བས་ལྟོགས་
དགའ་ན། ཐོག་མར་བརྒྱད་འདེབས་ཅི་ལུས་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་
ལུགས་སུ་མོས་པས་གྱ་བུའི་གསོལ་འདེབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོག་བདུན་གསོལ་
འདེབས་ཉིད་ལ་གྲངས་བསགས་པས་ཆོག་པར་དོ་རྩེ་འཆང་མཁུན་བརྩེའི་དབང་པོའི་ཞལ་
ནས་ཁོ་བོས་ཐོས་པ་ལགས་སོ། །འདི་ལ་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔར་བསྒྲུལ་ནས་གསོལ་
བ་ཨོ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེར་འདེབས་པ་མི་འགལ་ལམ་སྒྲུལ་ན་མི་འགལ་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོང་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་རི་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་རྒྱད་
ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དོ་རྩེ་སེམས་དཔར་ཨོ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཨོ་
རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡང་དོ་རྩེ་སེམས་དཔར་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་གདུལ་བྱའི་དབང་
གིས་རབ་འབྱམས་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཁི་བ་དང་ཁོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་རི་སྟེང་པར་བསྟན་པ་
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གི་སྒྲུང་ཆ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་རོལ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་རྩ་བའི་ཡི་དམ་དོར་སེམས་ལྷ་བུ་གཅིག་ལ། སྒྲོན་འགོ་དང་བསྟོན་
སྐུ་སོགས་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཐོན་ན་གཞན་རྣམས་ལ་འང་དོན་
གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བཀྲ་ཤིས་རིག་པ་ཁུ་བྱུག་གི་རྒྱད་ལས། ཆོས་སྐུ་རོ་གཅིག་འགོ་དོན་
བྱེད་མཉམ་སྟེ། མོས་པའི་སྒྲོ་ལ་སོ་སོར་ཉིད་དུ་གསལ། ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་ཐུག་རྒྱ་ཀུན་
གཅིག་ཕྱིར། །བདེ་གསེགས་གཅིག་བསྒྲུལ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ངང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་བ་དབང་སྒྲུང་བཞི། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་གདབ་རྩེས། རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་སྐུ་
ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རིག་པས། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་

སོགས་འཁོར་རྒྱུ་མས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རིམ་བཞིན་ཅུ་བའི་བྲ་མའི་སྒྱུ་ལ་བསྐྱུས། ཅུ་བའི་བྲ་
མ་ཉིད་སྒྱུ་བས་གནས་གུན་གྱི་དོ་བོ་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་གཟི་མདངས་ཆེར་འབར་ཏེ་མཆོངས་པ་
མེད་པའི་སྒྱུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྱི་བོར་ཨོྲ་དཀར་པོ། མགིན་པར་ཞུ་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་
རྩྱུ་སྒོན་པོ་རྒྱུ་མས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་
དུ་བཞུགས་པ་ལ། སྒྲུང་ཡང་ཆད་མེད་པའི་མོས་གུས་གྱིས། སྒྱུ་བཞིའི་དབང་ཐུག་སོགས་
གྱིས་གསོལ་བ་དུག་དུ་བཏབ་པས། ལུ་རུའི་སྒྱི་བོའི་ཨོྲ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་བྲ་བ་ཤར་
བ་ལྟ་བུ་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས། རང་གི་དབྱལ་བའི་སྒྱིན་མཚམས་སུ་ཐིམ་པས། ལུ་
བའི་དབང་ཐོབ། སྒྲུང་བྱ་སྒོག་བཅད་པ་སོགས་ལུས་གྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་དང་
ལུས་ཅུ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དག་སྒྲུང་བྱེད་ལམ་སྒྲུང་སྒྲུང་བསྒྲུང་རིམ་དབྱེབས་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་
པ་ལ་དབང་། སྒྲུངས་འབྲས་སྒྱུ་རྟོ་རྗེ་སྒྱུ་ལ་བའི་སྒྱུ་ཐོབ་པའི་སྒྱུ་ལ་བ་ཅན་དུ་བྱས། ཡང་བྲ་
མའི་མགིན་པའི་ཞུ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་མར་མའི་བྲེང་བ་ལྟ་བུ་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་།
རང་གི་མགིན་པར་ཐིམ་པས་གསང་བའི་དབང་ཐོབ། སྒྲུང་བྱ་རྩྱུ་སོགས་ངག་གི་སྒོ་ནས་
བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་དང་ངག་གི་རྒྱུད་གི་སྒྲིབ་པ་དག་སྒྲུང་བྱེད་ལམ་གསལ་སྒྲུང་གཏུམ་
མོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་། སྒྲུངས་འབྲས་གསུང་རྟོ་རྗེ་ལོངས་སྒྲུང་རྟོགས་པའི་སྒྱུ་འབྲུག་པའི་
སྒྱུ་ལ་བ་ཅན་དུ་བྱས། ཡང་བྲ་མའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་སྒོན་པོ་མཐིང་སྒོན་ཁྱེན་
མའི་མདོག་ལྟ་བུ་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས། རང་གི་སྒྲིང་གར་ཐིམ་པས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
གྱི་དབང་ཐོབ། སྒྲུང་བྱ་བརྒྱབ་སེམས་སོགས་ཡིད་གྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་དང་
ཡིད་ཐིག་ལའི་སྒྲིབ་པ་དག་སྒྲུང་བྱེད་ལམ་པོ་ཉིའི་རྒྱལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་། སྒྲུངས་
འབྲས་ཐུགས་རྟོ་རྗེ་ཆོས་གྱི་སྒྱུ་འབྲུག་པའི་སྒྱུ་ལ་བ་ཅན་དུ་བྱས། སྒྲུང་ཡང་བྲ་མའི་སྒྱུ་ཡི་
གནས་གསུམ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་གྱི་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཅིག་
ཅར་དུ་འཕྲོས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་ཆར་བབས་པ་བཞིན་དུ་ཐིམ་པས་དབང་བཞི་བ་ཆོག་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགྲོ་བའི་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟ།

དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། སྤྱང་བྱ་སྒྲོ་གསུམ་ཆ་སྒྲོམས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་ སྤྱིང་བྱེད་
ལམ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་དག་ཐེགས་ཆོད་དང་ལུན་གྲུབ་ཐོད་ཀྱི་ལ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྒྲོམ་
པ་ལ་དབང་། སྤྱངས་འབྲས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཐོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཐོབ་པའི་སྒྲལ་པ་ཅན་དུ་བྱས་པར་
མོས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག འདི་ལ་རྒྱས་པར་སྒྲོ་ན་སྒྲུ་མའི་སྒྲུའི་གནས་རྣམས་ནས། སྒྲུ་
ཕྱག་རྒྱ། གསུང་ཡིག་འབྲུ་སྒྲགས་ཐེང་། ཕྱགས་ཕྱག་མཆོན་སྒྲོ་བསྒྲིམ་ཨ་ཏི་ཟབ་དོན་སྒྲགས་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲུར་ནའང་ཆོག་མོད། ཅུ་བའི་བེད་ཀྱི་དངོས་བསྒྲན་ནི་གོང་དུ་བཤད་
པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲུར་གསང་སྒྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་བྱེད་དབང་
ལ་མ་བརྟེན་པར་བསྒྲུབ་དུ་མི་རུང་སྟེ། གསང་སྒྲིང་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་མཉམ་པར་མ་བྱས་
གིང་། །དབང་རྣམས་ཐོབ་པར་མ་བྱས་པར། །ཉན་པ་ལ་སྒྲགས་བརྩོན་པ་ནི། །འབྲས་
བུ་མེད་ཅིང་བསྒྲག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱད་གཞན་ལས་ཀྱང་། དབང་མ་བསྒྲུར་པར་
དངོས་གྲུབ་མེད། །བྱེ་མ་བཅོམ་ཡང་མར་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དབང་གི་དོ་བོ་ནི།
ཐོབ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་འཛོག་ཅིང་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ། དེས་ཆོག་ནི་ཨ་ཏི་ཕྱི་ཉིད་སྒྲུ་ལས་
དངས་ན་མཛོན་པར་གཏོར་བའམ་སྒྲགས་པ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་འབྱུང་ཅིང་ཡེ་ཤེས་
བྱེད་པར་ཅན་འཛོག་པས་ན་དབང་དོ། །དབྱེ་ན། ཐོག་མར་མཆོན་ཉིད་དང་ལུན་པའི་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱིས་སྒྲོད་ལུན་གྱི་སྒྲོབ་མ་གང་ཞིག་གསང་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་
ནས་བསྒྲུར་བ་དེ་གཞིའི་དབང་། དེའི་རྩིས་སྒྲུ་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་
གཞན་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབང་བཞི་ཟབ་མོ་ཏིང་ཏེ་འཛོན་སྒྲགས་ཀྱིས་
ལེན་པ་ལམ་དབང་། མཐར་ཕྱག་འབྲས་དུས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་ངམ་ཟབ་གསལ་
གཉིས་མེད་ཀྱི་དབང་བསྒྲུར་ཐོབ་ནས་མཛོན་སངས་རྒྱས་པ་ནི་འབྲས་དབང་དོ། །དེས་
ན་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་བྱེད་དབང་གི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པས། སྒྲོན་འགྲོའི་
སྒྲུབས་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དངོས་གཞིའི་བསྒྲེད་རྩོགས་བསྒྲོམ་པ་སྒྲགས་ལམ་གང་གི་

ཡང་སྒྲོན་དུ་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བཞི་ལེན་ཅིང་ཐུགས་ཡིད་བསྐྱེད་པ་འདི་
 མེད་ཐབས་མེད་དེ། རྣམ་མཁའ་འགྲོང་ཡངས་གྱི་རྒྱུད་ལས། སྒྲུ་མ་བསྒྲོམས་ན་ཆོས་སྐུ་བསྒྲོམ། །
 ལྷ་སྐུ་འབུམ་ཐུག་སྟོང་བསྒྲོམས་པས། །བསོད་ནམས་དེ་ཡི་ཆར་མི་ཤོད། །དེ་ཕྱིར་དཀར་
 པོའི་ཆོས་སྐུ་རྣམས། །ཉན་བཤད་བསྒྲོམ་དང་འཛིན་པ་དང་། །མཚན་གཏོར་ལ་སོགས་
 གང་བྱེད་ཀྱང་། །སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལས་ཡིན་པས། །སྒྲུ་མ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དཔལ།
 ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བགྱིས་པའི་པན་ཡོན་ཡང་། གནས་སྐབས་སུ་སྒྲུ་མ་ལ་རྩྱལ་མེད་གྱི་མོས་
 གུས་སྐྱེ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་གང་བསྒྲོམ་པའི་དམིགས་པ་གསལ་བ་དང་། མཐར་
 ཐུག་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་ལམ་ཐུགས་
 རྟོག་པོ། བདེ་གསེགས་ཀྱན་འདུས་གྱི་དབང་གཞུང་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ་ལས། དེ་
 ལྟར་དབང་བསྐྱར་ཡོན་ཏན་གྱིས། །བྱིན་རྒྱལས་མཆོན་མ་དང་པོ་ནི། །རྩྱལ་མེད་མོས་གུས་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེ། །བྱིན་རྒྱལས་མཆོན་མ་གཉིས་པ་ནི། །གང་གཏད་དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་
 བརྟན་། །བྱིན་རྒྱལས་མཆོན་མ་གསུམ་པ་ནི། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་འཆར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཐུགས་ཡིད་བསྐྱེད་ཏེ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་བཞི་སྒྲུངས་པའི་
 རྟོག་སུ། སྒྲུ་མ་ཡང་མོས་གུས་དུང་བ་དང་ཡིད་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་
 ཤིན་ཏུ་དགུས་པའི་རྩྱལ་གྱིས་རང་གི་སྐྱེ་བོར་བྱོན་པ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས། སྒྲུ་
 མ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་གྱི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། རི་ལྟར་མཉམ་པར་
 འཛིན་པའི་རྩྱལ་ནི། ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁུན་པས་རྟོག་ཤེས་རབ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་
 པ། ཉན་ཅིག་ཀྱང་པོ། རང་རིག་པ་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་འདི་ལ་ལྷོས་ཤིག་གཟུགས་དང་
 ཁ་དོག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད། ཐུགས་དང་རིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད། མཐའ་དང་དབུས་སུ་གྲུབ་པ་
 མེད། དང་པོ་བྱུང་ས་མེད་དེ་སྟོང་། བར་དུ་གནས་ས་མེད་དེ་སྟོང་། ཐ་མ་འགྲོ་ས་མེད་དེ་

སྒྲིང་། སྒྲིང་པ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ། གསལ་ལ་དྲངས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་མཐོང་ནས་དེ་
ཤེས་ན་རང་དོ་རང་གིས་ཤེས་པ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གོ་བ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་སེམས་
ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། དངོས་པོ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ཡིན། ཤེས་བྱའི་
སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན། རིག་པ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དེ་དངོས་པོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས།
རང་བྱུང་རང་ལ་གནས་ཏེ་གཞན་ནས་བཅལ་དུ་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་སྒྲ། ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས། སངས་
ལ་རྒྱ་རྒྱ་མེད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རང་གི་རིག་པ་དྲངས་སངས། དཔྱལ་བར་འགྲོ་རྒྱ་མེད་
དེ་རིག་པ་རང་དག་ཆོས་ལ་བྱ་རྒྱ་མེད་དེ་ཆོས་ཉིད་རང་གསལ། ལྟ་བུ་རང་ལུགས་ཆེན་
པོ་དེ་རང་ལ་ཡོད་པས་གཞན་ནས་བཅལ་དུ་མེད་པར་ཐག་བཅད་དོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་རྟོགས་ནས་
ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པས། རང་གང་ན་འདུག་པའི་ས་དེ་ལུས་ཀྱི་རི་བོ་དགོན་པའི་
གནས་། བྱི་སྒྲིང་བ་གང་ཤར་བ་དེ་སྒྲིང་བ་རང་སྒྲིང་། སྒྲིང་པ་རང་སྒྲིང་། རང་བྱུང་རང་ཞི་
སྒྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་བཞག་གོ། །དེས་བྱི་སྒྲིང་བ་གྲོགས་སུ་ཤར་བས། སྒྲིང་བ་
རང་སར་དག་སྟེ། སྒྲིང་བ་ལམ་དུ་བྱིར་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲིངས་པས། བྱི་སྒྲིང་བ་གང་ཤར་
ཀྱང་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བར་བདེའོ། །ནང་སེམས་ལ་དྲན་པ་ཅི་ཤར་ཡིད་ལ་ཅི་འགྱུས་ཀྱང་། དེ་
ལ་དོ་བོ་མེད་དེ་སྒྲིང་བར་འདུག་ འགྱུ་དྲན་རང་སར་དག་སེམས་ཉིད་གསལ་ཐེབས་པས།
འགྱུ་དྲན་ལམ་དུ་སྒྲིང་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བར་བདེའོ། །གསང་བ་ཉོན་མོངས་པ་གང་ལངས་
ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ་བལྟས་པས་རྗེས་མེད་དུ་རང་བྱུང་རང་ཞི། ཉོན་མོངས་པ་རང་
སར་དག་ ཉོན་མོངས་པ་ལམ་དུ་སྒྲིང་བས་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བར་བདེའོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་
ལོན་ཅ་ན་བསྒྲིལ་པ་ཐུན་སྒྲིལ་བྱར་མེད། ཐམས་ཅད་གྲོགས་སུ་ཤར་བས་ཉམས་ལ་གསལ་
འགྲིབ་མེད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད། སྒྲིང་པ་ལ་ཡངས་དོག་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
གནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འདུ་འབྲལ་མེད། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཅ་ན་འབྱུང་བའི་ལུས་

ཀས་ཀྱང་བྱང་རྩལ་སེམས་ལ་ཀས་པ་མེད་པས་ན་སོ་ལ་ཀན་གཞོན་མེད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པས་རིག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ལ་ཡོད་པར་ངོ་ཤེས་པས་
དབང་པོ་ལ་རྟོ་རྩལ་མེད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པས་དེ་རང་ལ་ཡོད་
པར་གོ་བས་ཐོས་པ་ལ་ཆེ་ཆུང་མེད་དེ། དེམ་རིག་གི་བརྟན་ལུས་ཞིག་ཀྱང་རིག་པ་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་རྟུན་ཆད་མེད། མི་འགྱུར་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་ཆེ་ལ་རིང་ཐུང་མེད་དོ། །
ཀད་པོ་ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཉམས་སུ་ཡོངས་མཛོད། ཉམས་ལེན་རྒྱད་ལ་ཁོ་ལ་མཛོད།
ཆོག་དང་དོན་དུ་མ་འཛོལ་བར་མཛོད། བརྟན་འགྱུས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་འབྲལ་བར་མཛོད།
དྲན་པའི་རྩི་ཡིས་ཟེན་པར་མཛོད། ཡོང་གཏམ་དང་འཆལ་གཏམ་ལ་མ་དགའ་བར་མཛོད།
ཐ་མལ་གྱི་སྒོ་དང་མ་འདྲེས་པར་མཛོད། ལུ་ཆའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་མ་ཆེ་མཛོད། བཟའ་བརྟུང་
ལ་སྤོང་པ་མ་ཆེ་མཛོད། ཐ་མལ་དུ་འཆི་བ་ལ་སེམས་མཛོད། ཆེ་ལ་ཡོང་མེད་བརྟུན་
འགྱུས་སྤོང་མཛོད། ཀད་པོ་འཆི་ཁ་མའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་མཛོད། ཅེས་གསུངས་ནས།
ཀད་པོའི་སྤྱིང་གར་ཕྱག་ལཔར་བརྟུགས་ནས་གདམས་པ་བཏབ་པས་ཀད་པོ་ལཔར་བརྟུགས་
ཀྱི་གདམས་པ་ཞེས་བྱ། རྒྱུ་ཤེས་རབ་ཀླུ་པོ་དེས་གྲོལ་ཏེ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པོ། །འདི་ནི་
བཀའ་གཏེར་གཉིས་ཀའི་བརྒྱུད་པའི་རྩ་བོ་ཟམ་མ་ཆད་པར་བྱོན་པ། སེམས་བྲིད་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དོ་རྗེའི་གསུང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་བྱུང་པར་དུ་འབགས་པ་སྟེ། སྒྲོ་ན་སྒྲོ་ན་
དུ་སེམས་ཆོལ་སོགས་སྒྲི་ལྟར་སོང་ཡང་ལེགས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་
བཞག་རྗེས། སྤང་སྤོང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་རྣམ་རྟེན་དུ་གསལ་ཞིང་། དགོ་བ་འདི་ཡིས་
ལྟར་དུ་བདག་ །དཔལ་མགོན་སྒྲ་མ་འགྱུབ་ལྟར་ནས། །སོགས་བསྒྲོ་བ་དང་སྒྲོ་ན་ལམ་རི་
ལྟར་རིགས་པས་མཐའ་བརྟུན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱུང་དེ་འགྲོ་བའི་ཆེ་
ཕྱག་པ་གཡས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བསྒྲོམ། དེ་བསྒྲོར་བ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན། འདུག་པའི་ཆེ་སྒྲི་
བའི་གཙུག་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བསྒྲོམ། དེ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྟེན་ཡིན། ཟ་འཐུང་བྱེད་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀུན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

པའི་ཆེ་མགིན་པའི་དབུས་སུ་བསྒྲུལ། དེ་ཅི་ཟུ་ཅི་འབྲུང་གི་ལུང་གིས་མཆོད་པ་ཡིན། ཉལ་
པའི་ཆེ་སྒྲིང་གི་དབུས་སུ་བསྒྲུལ། དེ་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་གནད་ཡིན། མདོར་ན་དུས་
དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུལ་མ་མ་བརྟེན་པར་བྱ། རང་ལ་ན་ཆ་དང་གདོན་བགལ་གས་
ཀྱི་གཞོན་པ་སོགས་མི་འདོད་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་བདག་གི་ལས་ངན་འཛིན་པའི་ཐབས་སུ་སྒྲུ་
མའི་ཐུགས་རྟེན་གནད་པ་ཡིན་སྟུང་དགའ་བ་བསྒྲུལ་ཞིང་སྒྲུང་སྒྲོ་མི་བྱ། སྒྲིང་ལ་ཟོས་
བདེ་དག་སྒྲུར་འཕེལ་བ་སོགས་སྒྲུང་ན། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲུ་མའི་ཐུགས་རྟེན་ཤེས་ཏེ་ང་རྒྱལ་
དང་དགའ་བྱོད་མི་བྱ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུལ་པས་སྒྲུ་དུབ་དང་བྱིང་གོད་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་
ན། སྒྲུ་མའི་ཐུགས་དང་རང་གི་རིག་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུས་ཏེ་གནས་ལུགས་ལྟ་བུའི་རང་
མདངས་བསྒྲུངས་གིང་། གསོལ་འདེབས་སོགས་ལ་ཆིག་དྲིལ་དུ་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་
ན་ཅེ་ལེ་སྟེ་ཆོགས་རང་གྲོལ་གྱིས། དད་མོས་གདུང་བས་སྒྲུ་མ་དྲན་པ་འདི། །ཀུན་རྫོབ་
རྩེ་ལ་བཅས་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །སྒྲུ་མའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་འདྲེས་པ་ན། །དོན་
དམ་རྩེ་ལ་མེད་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །རིག་པ་མ་བཅོས་ལྷག་པར་འཛིན་པ་འདི། །ཀུན་
བྱུང་ཆོས་སྒྲུ་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །ཆོགས་དུག་སྒྲུང་བ་གང་ཤར་ཞེན་མེད་འདི། །གསལ་
མདངས་ལོངས་སྒྲུ་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །རྣམ་ཏྲུག་འགྲུ་དྲན་རང་ངོ་ཤེས་པ་འདི། །
སྟེ་ཆོགས་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མའི་ངོ་བོར་གཅིག་ །
དེ་ལྟར་ཤེས་ན་བྱིན་རླབས་ངང་གིས་འཇུག །སྟེ་ཆོགས་མ་ལུས་སྒྲུ་མའི་རྣམ་འགྲུར་རྩེ་ལ། །
ཡིན་པར་ཤེས་ན་དངོས་གྲུབ་ཟད་མེད་འབྲུང་། །མཁའ་འགོ་ཆོས་སྒྲིང་སྒྲུ་མའི་སྒྲུལ་པ་
ཡིན། །དེ་ལྟར་གོ་ན་ཐིན་ལས་རྣམ་བཞི་འགྲུབ། །སྒྲུང་སྒྲིང་ཀུན་ཀྱང་སྒྲུ་མའི་དགྱིལ་
འཁོར་ཡིན། །དག་སྒྲུང་འབྱོར་ན་ཐུགས་རྟེན་ཀུན་ལ་ཡོད། །ཕྱི་རོལ་འབྲུང་བ་ཐམས་ཅད་
སྒྲུ་མའི་སྒྲུལ། །གང་ལ་གང་མཁོའི་འགོ་དོན་མཛད་པ་ཡིན། །ནང་བཅུད་སྒྲུ་འགོ་ཐམས་
ཅད་སྒྲུ་མའི་སྒྲུལ། །ཆོས་སྒྲུ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོས་མ་བྱུང་མེད། །བདེ་སྒྲིང་ལོངས་སྒྲིང་

ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་སྒྱུ་ལ། །གང་བསམ་ཡིད་བཞིན་དངོས་གྲུབ་སྒྱུ་ལ་པ་ཡིན། །ན་ཚ་རྒྱུན་
 ངན་ཀྱན་གྲུང་སྒྲ་མའི་སྒྱུ་ལ། །སྒྲུག་བསྐྱེད་མེད་བས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཟད་པར་བྱེད། །ཀྱན་ཁྱབ་
 ཀྱན་བྱེད་ཀྱན་འབྱུང་ཀྱན་ཏུ་བཟང་། །དེ་ཕྱིར་སྒྲ་མའི་ལམ་ཁྱིམ་གནད་དུ་ཟུག། །ཅིས་དང་།
 སྒྲ་མ་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་མ་རྟོགས་ན། །ཀྱན་རྫོབ་གཟུགས་སྒྲིའི་སྒྲ་མ་འདྲུ་འབྲལ་
 ཡོད། །རང་རིག་སྒྲ་མ་ཆོས་སྒྲུབ་ཤེས་པ་གནད། །བཟང་ངན་མཐའ་དག་སྒྲ་མར་མ་རྟོགས་
 ན། །དག་སྒྲུང་ཁྱོགས་མེད་འཆར་བའི་ཐབས་གཞན་མེད། །དག་སྒྲུང་མ་འབྱོར་སྒྲུང་
 སྒྲིད་དག་རུ་ཕྱང་། །དེ་བས་གང་འདྲུལ་སྒྱུ་ལ་པར་ཤེས་པ་གནད། །དག་འདྲེ་རྒྱུན་ངན་སྒྲ་
 མར་མ་ཤེས་ན། །བར་ཆད་གཅིག་ལ་བཟུར་ཡང་གཅིག་དང་འཕྲད། །བདག་འཛིན་སྒྲོ་ཡི་
 མ་ཐེངས་འདི་གས་ལན། །གང་བྱུང་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྗེར་ཤེས་པ་གནད། །འཆི་ཁའི་དུས་
 ནའང་སྒྲ་མ་མ་དྲན་ན། །ཤེས་ཤེས་བྱས་བྱས་མང་ཡང་མི་ལམ་འདྲ། །རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལུར་
 བར་དོར་འབྱམས་པའི་ཆོ། །རེ་ས་སྒྲུབས་ཡུལ་གཞན་ན་གང་ཡང་མེད། །དེ་ཕྱིར་སྒྲ་མའི་
 ལམ་ཁྱིམ་ཟབ་གནད་འདི། །ཆོས་དང་ཡི་གེར་མ་བཞག་ཉམས་སུ་ཡོངས། །བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་
 སྟོང་ཆོས་ལས་འདི་ཉིད་ཟུག། །ཟབ་དང་མི་ཟབ་ཉམས་སུ་ལེན་ལ་རག། །ཉམས་ལེན་མི་
 བྱེད་ཟབ་གྲུང་ཕན་པར་དགའ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་སྒྲིང་བྲང་གསུམ་འདི་ལ་གཏོད། །ཅིས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་ཅིང་སྒྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྒྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཚད་མེད་དེ་ཅུང་ཟད་སྒྲུབ་བསྟན་པས་ཤེས་པར་རུས་ལ། །འདིར་
 སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་ངོ་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གོ། །ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལྷུང་ངོ་། །ལས་དང་ཉན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་དགའ་
 འོ། །བྱིས་པའི་ས་ལས་ཡོངས་སུ་འདའ་འོ། །བསྒྲུབ་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེས་

བསྐྱེད་སྒྲུབ་པས་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་བརྒྱུ་མེད་དོ། །དེས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་ཉམས་སོ། །འཛིག་ཏེན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས་པས་ཡང་དག་པར་
འཕགས་སོ། །དེ་ལ་བསྟེན་བརྒྱུར་བྱེད་པ་ན་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མ་འབྱུལ་པར་སྟོན་
དོ། །དེས་སྐྱབ་པ་ནི་རྩོམ་ཐམས་ཅད་ལས་མི་སྒྲོག་གོ། །དེས་ཉེ་བར་སྟེན་པ་ནི་བདུད་གྱིས་
མི་བརྩི་བའོ། །ཞེས་དང་། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ནི། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
རག་ལས་བའོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
བསྟེན་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རིམ་གྱོ་
བྱས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་ལས། མདོར་ན་
བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ས་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། མདོན་པར་ཤེས་
པ་དང་། གཟུངས་དང་། སྟོབས་པ་དང་། བསྟོ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་འཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ནི་སྒྲ་མ་ལ་རག་ལས་པས། སྒྲ་མ་རྩ་བར་
གྱུར། སྒྲ་མ་ལས་བྱུང་། སྒྲ་མ་སྟེ་གནས་དང་སྟེ་མཆོད་དུ་གྱུར། སྒྲ་མས་བསྟེན། སྒྲ་མས་
སྟེལ། སྒྲ་མ་ལ་བསྟེན། སྒྲ་མ་རྒྱར་གྱུར་པ་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་
བའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་རྩ་བར་ནི། །སྒྲ་མ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པར་བཤད། །སྒྲ་མ་དག་
ལས་མ་བྱུང་བའི། །དངོས་གྲུབ་རྟོན་པར་འགྱུར་མི་སྟི། །སྒྲ་མ་ཉིད་ལས་མ་བྱུང་བའི། །
སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་འབྱུང་མི་སྟི། །སྟི་བའི་ཁ་ལོ་བྱེན་དུ་ནི། །སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་ལྟན་
པས་སྐྱར། །ཞེས་དང་། དགོངས་འདུས་ལས། སྟོབ་དཔོན་དག་ལ་མ་བསྟེན་པར། །སངས་
རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། །འབྱུང་བར་ཡང་དག་ངས་མ་མཐོང་། །བྱུང་ན་དམ་པའི་ལུང་
དང་འགལ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གྲིང་པས། སྟོར་ཡུལ་
མཆོག་སྒྲ་མ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སྟོན་དཔོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྒྲ་བ་དང་། སྟི་

པ་མཐའ་མའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་
 དང་། ས་མ་དང་། ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་
 མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོབས་ཆེ་བས་འབྲས་བུའང་སྟེ་བ་མི་བརྒྱད་པར་མཐོང་བའི་ཆོས་སུ་
 སྟོན་པར་མདོ་སྟེ་དག་ལས་གསུངས་ལ། བྱད་པར་དེང་སང་དུས་སྟོགས་ཤིང་རྟོག་པ་རགས་
 བས་སྟོན་བསྐྱལ་པ་ཡར་ལྷན་གྱི་དུས་ནམ་རྟོག་ཤས་རྒྱུད་བས་དག་སྟོག་གི་འབྲས་བུ་ཆེ་རབས་
 གཞན་དུ་དལ་གྱིས་སྟོན་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཆེ་འདི་ཀར་སྟོན་པ་ཤས་ཆེ་བས་སྤྱ་མ་བསྟོན་
 ཅིང་། བསྟོན་བཀུར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྟོན་སྟོང་པ་བསྟོད་པའང་འདི་ལྟར་འདྲིག་
 རྟོན་མོངས་པ་བ་གྲུང་རྗེ་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ། ཟང་ཟིང་གིས་ཐོངས་པ། ཀུན་གྱིས་
 བརྟམ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ཀྱང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟོན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ལམ་
 སྟོལ་ལ་ཞུགས་པ་ཅམ་ནས། འདྲིག་རྟོན་གྱིས་བཀུར་བའི་གནས། ཞེས་པ་བཅས་པ། ཐ་
 བ་ཟས་སྟོམ་གྱི་རྟོན་པ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟེ་སྟོང་ལས། གཞན་ཡང་གངས་ཀྱི་རི་ལ་བརྟོན་པའི་ཅི་སྟོན་ལྟར་དག་བའི་རྩ་བ་
 ཐམས་ཅད་ནམ་པར་འཕེལ་ལོ། །མཆོ་ཆེན་པོ་རྩེ་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །མའི་དྲོད་གྱིས་གསེར་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་ལྟར་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཆོ་ལས་རི་རབ་མདོན་པར་འཕགས་
 པ་ལྟར་འདྲིག་རྟོན་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་འདིར་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུར་པས་མདོན་པར་ཐུག་པར་འགྱུར་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ནམས་
 ཐུགས་མཉེས་ཏེ་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་
 ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའང་། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ། དག་བའི་བཤེས་

གཉེན་གྱིས་རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་རྩེས་སུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་
བཙུམས་ལྟན་འདས་རྣམས་ཐུགས་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚིག་
དང་མི་ལག་ལ་བར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉི་བར་འགྱུར་
རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་རྣམས་ཉི་བར་
འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བུལ་བ་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་
མཛོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། འདི་ལྟར་དམ་པའི་སྒྲེས་སུ་བསྟན་པས་ཆེ་
ཕྱི་མ་ངན་འགྲོ་མྱོང་བའི་ལས་ཡོད་ཀྱང་ད་རེས་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བ་ལ་ཐུག་ཅིང་བྱུང་བའོ།
ཐ་ན་མི་ལམ་ཅི་ལྟར་བྱུང་བས་ཀྱང་ལས་དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲེས་ལ་བསྟོན་བཀུར་
སྤྲོ་གཅིག་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་སྟེད་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟེད་པའི་
ཕན་ཡོན་གྱིས་གནོན་པའོ། །ས་ཡི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། དེས་ཟེན་པ་ནི་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་
དཔག་ཏུ་མེད་པར་ངན་འགྲོར་འབྱུངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཆེ་འདིར་རིམས་ལ་
སོགས་པའོ། །མུ་གེ་ལ་སོགས་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བས་བྱུང་བར་འགྱུར་
ཏེ། ཐ་ན་བརྒྱད་བཀུག་གམ་མི་ལམ་ཅི་ལྟར་བྱས་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་སངས་རྒྱས་བྱེ་
བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟེད་པ་སྟོན་པའོ། །མཛོད་པའོ། །བསྐྱལ་བ་བཟུང་
བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྤྲོ་གཅིག་གིས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ནོ། །སྒྲེས་ལ་བསྟོན་བཀུར་བྱས་
པ་ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མཛོན། ཆེ་འདིར་
མཛོན་པར་མཐོང་བ་དང་། ཕྱི་མ་ངན་པར་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཛོན་
པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །བྱེ་བྱག་ཏུ་བྱང་བྱིང་གི་བདོག་པས་རང་གི་སྒྲེས་ཉིད་མཛོད་
པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས། རང་གི་རྩ་བ་དང་ཡོ་བྱད་གྱིས། སྒྲེས་
མཉེས་པར་སུས་བྱས་པ། འདིས་ནི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལས། སྐྱུལ་སྐྱུའི་ཞིང་དུ་
དབུགས་དབྱུང་སྟེ། བྱུང་ན་འདས་པའི་སར་གཤེགས་སོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འདུས་

ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྱག་ལ། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་མཆོད་བྱས་པས། །སྤྱ་མའི་བ་
སྤྱའི་ཁུང་རེ་ལ། །ཅན་དན་ཐིགས་པ་གཅིག་བྱགས་པ། །སྟོང་ཕྱག་ཆར་ཡང་ཐོད་པ་མིན། །
ཞེས་དང་། བདུད་ཅི་རྒྱ་མཆོ་འབྱུང་བའི་རྒྱད་ལས། རམ་མཁའ་གང་བའི་སངས་རྒྱས་ལ། །
སྤྱ་ཆོགས་རིན་ཆེན་སྤྱས་པ་ཡི། །སྟོང་གསུམ་གང་བ་ཕུལ་གྱུར་པས། །སྤྱ་མའི་བ་སྤྱ་ཉག་
རེ་ལ། །མར་གྱི་ཐིགས་པ་གཅིག་བྱགས་པ། །བསོད་ནམས་བརྒྱ་ཕྱག་ཆར་མི་ཐོད། །ཅིས་
དང་། གསང་འདུས་ལས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཆོད་པས། །སྤྱ་མའི་བ་སྤྱ་ཉག་
རེ་ལ། །མར་གྱི་ཐིགས་པ་གཅིག་བྱགས་པ། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་བྱད་པར་འཕགས། །
ཞེས་དང་། རྩོ་རྩེ་མེ་ལྷའི་རྒྱད་ལས། སྤྱ་མ་ཉིད་དང་སྤྱ་མའི་འཁོར་། །ཉེ་འཁོར་གཡོག་
དང་བཅས་པ་ལ། །གསེར་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཕུལ་ན། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྗོད་
མེད་པའི། །གཙོ་འཁོར་འབུམ་ཕྱག་གྲངས་མེད་ལ། །བསྟེན་བཀྱར་མཆོད་པ་གྲངས་མེད་
པས། །བསོད་ནམས་འདི་ཡི་ཆར་མི་ཐོད། །ཅིས་གསུངས། དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱ་མ་ཉིད་
དུས་གཞན་དུ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མཆོད་པ་བས། །དབང་དང་གདམས་བྲིད་ཟབ་མོས་
རྩེས་སྤྱ་བཟུང་བའི་ཆེ་ལན་ཅིག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བའང་། །དབང་རྣམ་པར་བྱེ་བ་
ལས། གལ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་དུས་མིན་པར། །རང་གི་སྤྱ་མ་མཆོད་པ་ནི། །བརྒྱ་སྟོང་བྱེ་
བ་གྲངས་མེད་པས། །དབང་གི་དུས་གཅིག་བྱས་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཆད་མེད་དཔག་
ཏུ་མེད། །ཅིས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། ཕ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱ་མ་ཡི་དམ་དཔའ་
པོ་མཁའ་འགྲོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་རི་སྟོད་པ་སྐབས་དེར་རྩོ་རྩེ་
སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱ་གསུང་བྱགས་ལ་གཉིས་སྤྱ་མེད་པར་བཞུགས་ནས་སྟོབ་མའི་རྒྱད་བྱེན་
གྱིས་སྟོབས་པ་དང་མཆོད་པ་དང་མཆོད་པ་ལེན་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྟེལ་
བའི་དུས་ཡིན་པའི་བྱེར་ཏེ། །འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། །འདི་ཡིས་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་
ལ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྐྱབ་པོ་གཞན་ལས་མཆོད་པ་ལེན། །དེ་མཉིས་དེ་ཡིས་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་དྲི་

རང་གི་རྒྱུད། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་ཏུ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས།
ཡེ་ཤེས་ཀུན་སེམས་ཞེས་བྱ་བའི། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་མཆོག་ །དངོས་གྲུབ་སྒྲ་
ཆོག་ས་སྟེར་བས་ན། །སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་རྟག་མཆོད་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲེ་སྒྲོད་ལས། །སྟོང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལ་སྟོང་པོ་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་
སྤྲུམ་མཉེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་ན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་མ་གང་ཅམ་ཡང་འབྱུང་ལོ། །དེས་
དགོ་བའི་རྩ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ས་ཡི་སྟོང་པོའི་
མདོ་ལས། །སྤྲུམ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་ནི། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བསམ་གྱི་མི་བྱུང་བ་དང་
ལྡན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་མཐའ་ཡས་གྱིང་། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུམ་མས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་འདྲ་
མདོར་བསྟུན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྩོགས་པ་དང་། །རྒྱེན་ངན་པའི་བར་
ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། །དཔལ་དང་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་དང་། །ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་
ནི། །མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། །བདག་གིས་ཀྱང་ཆེ་བད་པ་ལས། །སྤྲུམ་
དམ་པ་ཀུ་སྒྲ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་འཁོར་གསུམ་དག་པས་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་བྱིར་ཡང་ཆེ་འཕེལ་
ཏེ། །ཡོངས་སྒྲོད་དང་འདུ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་
ཕན་ཡོན་དེ་འདྲ་ན། །ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། །ཞེས་གསུངས་གྱིང་། གཞན་ཡང་དུས་
རྒྱུན་དུ་རང་གི་བཟའ་བཀོའི་ལུང་གིས་མཆོད་པ་དང་། །ཆོག་ས་དང་གཏོར་མ་འབྱུང་བ་དང་།
རིན་ཆེན་འབྱུ་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་འབྱོར་བ་དང་མ་འབྱོར་ཡང་ཡིད་གིས་དམིགས་
གྱིང་མཐུན་སོགས་ལུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་། །མེ་ལྷེ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ལས།
གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོ་ལྡན་གྱིས། །རང་བཟོས་གོས་ལ་གྱོད་བསྐྱར་ནས། །སྤྲུམ་རྩོམ་ཆེ་མཆོད་
པ་ནི། །ཞིང་གི་འཁོར་ཡུག་རྒྱལ་ཁམས་ན། །དགོ་སྒྲོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། །སྟོན་མོ་ལན་
སྟོང་ལུང་བ་བས། །བས་སམ་ཡང་ན་གོས་ཀྱང་རུང་། །སྤྲུམ་ལན་གཅིག་མཆོད་པ་ཡིས། །
བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལྷག་བརྩོད་མི་རྩོགས། །ཞེས་དང་། དོ་རྩེ་རོ་ལང་གི་རྒྱུད་ལས། །གང་

གིས་སྒྲ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་། །བཟའ་བཏུང་ཕུད་གྱི་རྟག་ཏུ་མཆོད། །འདིར་ཡང་བཟའ་བཏུང་
 འཕེལ་བ་དང་། །འཁོར་ལོས་སྒྲུར་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྲུར། །ཞེས་དང་། རྩོ་རྩེ་བེ་ཅོན་གྱི་
 རྒྱད་ལས། སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་ཆོགས་གཏོར་ལ། །གཏན་དུ་ཆོག་རྩོགས་བྱས་ན། །ལོངས་
 སྒྱུད་ལྷན་དང་ཆོགས་རྩོགས་དང་། །རང་གཞན་བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་ཞིང་། །འཕོས་ནས་
 གསང་བདག་འཁོར་དུ་སྒྱུ། །ཞེས་དང་། བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཏྲ་དང་སྒྲུང་པོ་མོར་གྱི་
 དབྱིག་ །རྒྱལ་སྤྱིད་བུ་དང་ཆུང་མ་དང་། །གསེར་དཔུལ་ཟང་ལྷགས་རིན་པོ་ཆེ། །བཟའ་
 བཅའ་དགའ་སྟོན་ན་བཟའ་དང་། །སྤྱིང་པོ་སྒྲན་འབྲུ་མེ་ཏོག་དང་། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་
 ལོངས་སྒྱུད་རྣམས། །སྒྲ་མ་མཉེས་ཕྱིར་ཡོན་དུ་འབུལ། །དེས་ནི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ། །
 ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐོགས་མེད་འགྲུབ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་འབྱོར་ན། །ཡིད་ལས་འབྱུང་བའི་
 མཆོད་པའི་ཆོགས། །རང་གི་ལོ་གངས་ཅམ་ལུལ་ན། །འདིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་སྒྲུར་དང་
 མཆུངས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན། གསང་འདུས་རིམ་ལྡེ་ལས། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སྒྲངས་ནས། །སྒྲ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བཟུམས། །དེ་གཉིས་པས་ནི་ཀྱན་མཁུན་གྱི། །
 ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྲུར། །སྒྲ་མེད་བྱེད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ཡི། །རྩོ་རྩེར་སེམས་
 དཔར་མཆོད་བྱས་པས། །དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅིང་། །དཀའ་བྱུང་མ་བསྟེན་ཅི་
 ཞིག་ཡོད། །ཅིས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། རང་གིས་ལུས་དག་གི་
 སྒོ་ནས་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏོག་དང་སྤྱིད་ཞུ་བའི་སྤྱིས་པའི་ལན་ཡོན་ཡང་། དམ་ཆོག་མཆོག་གི་
 རྒྱད་ལས། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་སྒྲོབས་གྱིས། །ཅི་རུས་པ་ཡིས་སྒྲ་མ་ལ། །བསྟེན་བཀུར་
 བྱི་ཞུ་སྒྲུས་བྱས་པ། །འདི་ལ་མཐུ་དང་རུས་པའི་ཆོགས། །བྱིན་རྒྱབས་ཐོགས་པ་མེད་པར་
 འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། བྱེད་པར་ལུས་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་ལན་ཡོན་
 ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱད་ལས། གང་གིས་སྒྲ་མའི་བྱ་བ་ལ། །མཁས་པའི་སྐལ་ལྷན་
 གང་ཡོན་དེས། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །བསྐྱལ་བ་བྱེད་བྱུག་འབུམ་དུ། །

ཕུག་བྱས་པས་ནི་འདི་དོན་ཆེ། །སྤྱི་མས་བསྒྲོ་བ་བཞིན་བསྐྱབས་ན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
 འགྲུབ་པ་དང་། །བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོབ། །ཅིས་དང་། །བདུད་ཅི་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུད་ལས། །གལ་ཏེ་སྤྱི་མ་ལ་གཞོན་ན། །མ་རུངས་སེམས་ཀྱིས་བརྩམས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་
 ཀྱིས་ནི་བསད་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་འབྱུང་གི་སྒོ་ག་བཏོན་པ། །བསོད་ནམས་དེས་ནི་ཆར་
 མི་ཕོད། །སྤྱི་མའི་བྱ་བ་རྫོགས་བྱས་ན། །འདི་ཡང་དེ་དང་མཉམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དག་
 གི་སྒོ་ནས་མཉེས་པར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། །འཁོར་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལས།
 ཤེས་རབ་མཆོག་གི་སྤྱི་མ་ལ། །དག་གིས་མཉེས་པར་བྱས་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 གསུང་བའི་ཆོས། །བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོར་ཡང་། །སྤྱི་མས་སྒོ་ག་ཅིང་བརྫོད་པ་ཡི། །
 །བསོད་ནམས་འབྱུང་ཕྱག་བསམ་ཡས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཉེས་པར་བྱས་
 པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། །དེ་ཉིད་ལས། །ཡོན་ཏན་ནང་ནས་དད་པ་མཆོག་ །སྤྱོད་གསུམ་གང་
 བའི་སངས་རྒྱས་ལ། །མཆོད་པ་སྤྱོད་གསུམ་མཆོད་པ་བས། །འདི་ཡིས་མཉེས་པའི་ཆར་མི་
 ཕོད། །ཅིས་སོ། །གསུང་བཞིན་རྩེས་སྤྱི་མ་པའི་སྒོ་ནས་མཉེས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། །རྒྱུ་
 པ་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལས། །བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་བསྒྲོམས་པས། །རྒྱུ་བ་པས་སྤྱི་མ་
 མཉེས་པ་ནི། །བསོད་ནམས་སྤྱོད་ཅིག་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་དང་། །མདོ་རྒྱན་ལས།
 །དེ་ཆོས་བགོ་སྐྱེད་ལ་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་ལྡན། །བཤེས་གཉེན་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་བྱེད་བྱེད་མིན། །
 །ཞེས་དང་། །སྤྱི་མ་རབས་ལས། །ཕན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི། །བསྒྲོ་བའི་ཆོག་བཞིན་
 ཉམས་སྤྱོད་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །ཡུམ་བར་མ་ལས། །གང་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
 ཡོངས་སྤྱོད་གང་མས་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་བརྩོན་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་གས་
 སོ། །བསྐྱེད་དོ། །བཀུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བྱུང་པར་དུ་ཞབས་ཏོག་དང་སྤྱི་མའི་གནས་ཅི་
 མཆིས་པ་ལུས་དག་གིས་ལས་སྤྱོད་ཞིང་། །ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་
 ཞིང་བསྐྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་དམ་པའི་ཆོག་མཐར་ཐུག་པ་དང་། །ཕུགས་ཡིད་འདྲེས་

པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་པ་ཏེ། ཆོག་པ་གཉིས་གྱི་འབྲས་
ཐུའི་ཐུས་ཀའམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱ་མཚོ་ལ་
གོམས་པར་བྱས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལམ་ཐུར་ཞིང་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་རྒྱུ་བར།
གང་གིས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྤྱ། །ལྷ་ཡི་སྐྱེ་ནི་བསྐྱོམ་བྱ་བས། །མགོན་པོ་ཀུན་གྱི་དབང་ཐུག་
ཆེ། །སྤྱི་མ་དྲན་པ་མཆོག་ཏུ་བཤད། །ཅིས་དང་། ཡིད་བཞིན་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས། གང་
གིས་སྤྱི་མ་འདུན་པའི་ལྷ། །སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་དགྱིལ་འཁོར་
སྤྱོད་ཐུག་གཉིས། །ལག་མཐིལ་བཞག་ནས་སྤྱོད་གསུམ་བསྐྱོར། །སྤྱོད་གར་ལན་སྤྱོད་བསྐྱོམས་
བྱས་པས། །བརྒྱ་སྤྱོད་རྒྱ་དང་ཆར་མི་ཤོད། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་དྲན་པ་ཡིས། །སྤྱི་གཙུག་འཁོར་
ལོའི་རྒྱན་ཉིད་དུ། །དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཆེ་བ་
རང་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ལས། །ཇོག་པ་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ལས། །ཐུང་བའི་སྤྱི་མ་དྲན་ལྷན་
ཉིད། །སྤྱོད་གི་དགྱིལ་ལམ་ལག་པའི་མཐིལ། །སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་སུས་བསྐྱོམས་པ། །སངས་
རྒྱས་སྤྱོད་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་། །གང་ཟག་དེ་ཡིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཨ་ཏི་
བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། གང་གིས་ལྷ་སྐྱེ་འབུམ་ཐུག་བསྐྱོམས་པ་བས། །སྤྱི་མའི་སྐྱེ་ལ་དམིགས་
པ་མ་ལོག་ན། །བསོད་ནམས་བརྒྱ་ཐུག་སྤྱོད་གིས་ཆར་མི་ཤོད། །བསྐྱེན་རྒྱུ་བ་བསྐྱེས་བརྗོད་
ས་ཡ་དུང་ཐུར་བས། །སྤྱི་མའི་གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ནི། །རུས་པ་འབུམ་
ཐུག་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་པས། །ཇོག་པ་པའི་རིམ་པ་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་ཡང་། །གང་གིས་
འདུ་འཛིན་སངས་ནས་བསྐྱོམས་པ་བས། །སྤྱི་མ་རང་སེམས་དགྱིལ་དུ་གར་བ་ཅམ། །བསོད་
ནམས་སྤྱོད་ཐུག་ཉི་ཤུས་ཆར་མི་ཤོད། །སྤྱི་མ་བསྐྱོམས་དང་བསྐྱོད་དང་བསམ་པ་ཡིས། །
སངས་རྒྱས་འབྲས་ཐུ་ཅིག་ཆར་འགྱུ་བ་པར་དེས། །ཞེས་དང་། གསང་སྐྱོན་ལས། བསྐྱེན་
རྒྱུ་བ་བསྐྱེས་པ་ས་ཡ་བས། །སྤྱི་མའི་གསོལ་འདེབས་ཆོག་གཅིག་དགའ། །ལྷ་སྐྱེ་མ་སྐྱོམས་
སྤྱི་མ་སྐྱོམས། །ལྷ་སྐྱེ་བྱེ་བ་སྤྱོད་བསྐྱོམས་པས། །སྤྱི་མ་བསྐྱོམས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ། །ཞེས་

དང་། དམ་ཚིག་བཀོད་པ་ལས། གཡོ་མེད་མོས་གུས་སྒྲ་དུག་གིས། རྩོམ་འཆང་གིས་
 ཐོབ་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་མངོན་སྤྱང་ལས། ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས། ལྷ་
 མའི་མོས་གུས་ལོ་སྒྲས་བསྒྲུབ། ལྷ་མའི་སྤྱང་བ་མ་བྲལ་ན། ལངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འབྲལ་
 མེད་གནས། ཞེས་གསུངས་པས་མཚོན་ལུང་མཐའ་ཡས་སོ། མདོར་ན་ཡོན་ཏན་རིན་
 པོ་ཆའི་མཛོད་ལས། འཇུག་པའི་སྒྱུད་ལ་ངེས་པར་ཞུགས་པ་ཡི། དམ་པ་མཚོག་གི་བསོད་
 རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས། ལག་གི་བྱོད་དུ་འང་དོན་མཐུན་སྒྱུད་པ་དང་། མངག་གཞུག་བང་
 བྱིན་ཕྱག་དར་ཚུན་ཆོད་ཀྱང་། དལ་བ་འབྲས་བཅས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་མཚོག་ཡིན། ཞེས་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། འདི་ལྟར་དག་བའི་ཚོགས་མཐའ་དག་པ་སྒྱུར་དངོས་རྩིས་གསུམ་
 ཆོད་བ་དེ་ཐར་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ན། རང་གིས་བགྱིས་པ་ནི་ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་མཐའ་དག་གིས་ཟིན་པ་ཞིག་རེ་ཞིག་དཀའ་ལ། དེའི་བྱིར་དམ་པའི་སྤྱ་མ་
 བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གི་སྒྱུད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་གིས་དག་ལ་སྒྱུར་བའི་ལས་དང་། ཚོགས་
 གསོག་མཛོད་པའི་བྱོད་དུ་རང་གི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་དང་། ཐོས་
 བསམ་བསྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་དེ་དང་ཕྱགས་གཅིག་དུ་སྤྱངས་ཤིང་། ཐ་ན་བང་བྱིན་
 དང་། མངག་གཞུག་པའི་ལས་དང་། ཕྱག་དར་ཚུན་ཆོད་ལ་འབྱུངས་པས། ལྷ་མ་དམ་པའི་
 ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཇི་ཅམ་རྩོགས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རང་གི་ཚོགས་ཀྱང་འདུམ་པའི་ཚུལ་སྤྲུགས་
 ལམ་སྒྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱ་ནས་སྤྱ་མ་བསྟེན་ཞིང་། བསྟེན་བཀུར་དང་། བསམ་གསུང་
 ལ་བརྩོན་པ་ཚོགས་ལམ་གྱི་དོན་ཐུབ་བར་བསྟེན་ནས། དམ་པའི་བྱིན་རྒྱུ་བས་ལས། རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཟིན་
 བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པས་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་དུ་འགོ་བའང་། རྒྱུད་
 ལས་། ལྷ་མ་བསྟེན་བཀུར་ཡོངས་རྩོགས་ནས། དམ་པའི་དུང་ན་གནས་པ་ནི། ཚོགས་
 ཀྱི་ལམ་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། ལྷ་མ་དམ་པས་དོན་བཤད་ཅིང་། ལག་མས་ངག་གཉིས་ཀྱང་དེ་

ལ་སྒྱུར། །སྒྱུར་བའི་ལམ་དུ་ང་ཡིས་བསྟན། །ཆེ་འདིར་ངེས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་། །མཐོང་
བའི་ལམ་དུ་ང་ཡིས་བཤད། །བསྒྲོམ་དུ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་། །བསྒྲོམ་དུ་ཡོད་པའི་མེད་
པ་གཉིས། །འདུ་འབྲལ་མེད་པ་གནས་པ་ནི། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་དུ་ང་ཡིས་བསྟན། །མི་གནས་
ཚུལ་གྱིས་མཐར་ཐྱིན་པས། །མཐར་ཐྱིན་ལམ་དུ་ང་ཡིས་བཤད། །ཅེས་བསྟན་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྒྲ་མའི་ཐྱིན་རྒྱལ་ས་སེམས་ལ་མ་ཞུགས་ན། །

ནམ་ཡང་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་རྟོགས་མི་སྲིད། །

དེ་ཐྱིར་མདོ་རྒྱད་ལམ་སྤྲིང་འདི་ཁོ་ན། །

རྟག་ཏུ་སྒྲ་མ་སྒྱུབས་ཤིག་ཤེས་ལུན་རྒྱུས། །

སྒྲ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་བྲིད་ཀྱི་སྒྲ་བས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོན་འགྲོའི་བྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆོས་ཅུང་ཟད་སྒྲོན་ཐོན་དམ་པ་རྒྱུས་ཀྱི་
གསུང་ལས་བརྟུས་ཏེ་བཀོད་པའི་དགོས་པ་འདྲ་། སྒྱིར་རྟོ་རྟེ་ཐོག་པའི་ལུགས་ལ། །སྒྲིན་
བྱེད་ཀྱི་དབང་། གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་བྲིད། རྒྱལ་རྟེན་གྱི་ལུང་དང་བཤད་དཀའ་ཞེས་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་ལས། ཐོག་མའི་འཇུག་སྒྲོ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ནི་རྒྱད་སྒྲེའི་དབང་གིས་དབྱེ་སྒྲོ་
མང་ཡང་། རྒྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་རྒྱུས་ནི་བུམ་གསང་ཤེས་རབ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དབང་
བཞིའི་ཁོང་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲོག་ནི་དམ་ཆོག་ལ་ཐུག་པས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་
དམ་ཆོག་རྒྱུས་མ་ཉམས་པར་སྒྱུང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། དབང་དང་དམ་ཆོག་མེད་པ་ལ་གསང་
བ་ཟབ་མོ་ཉན་པའི་སྒྲ་ལ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཐྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་སུ་ལ་བསྟན་ན་དཔོན་
སྒྲོབ་གཉིས་ཀ་འཆོག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ན་དབང་དང་དམ་ཆོག་གཞིར་བཞག་ཐོག་
གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་བྲིད་ནི་སྒྲ་མ་རྟོགས་པ་དོན་བརྒྱད་དང་ལུན་ཞིང་ཉམས་སྤྲོད་སྒྲོམ་པའི་དྲོ་ཆད་
དང་ལུན་པ། གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པས། སྒྲོབ་མ་སྒྲོད་ལུན་དང་

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགོ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

བརྩོན་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ལ། མན་ངག་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་བསྐྱས་ཏེ་ཉམས་སྦྱང་དམར་
བྱིན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཏབ་པས། དབང་པོ་རབ་བྱིན་ཟེན་པ་དང་གྲོལ་བ་དུས་མཉམ། འབྲིང་
ཉམས་སྦྱང་དང་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ཟེན། ཐ་མའང་ངེས་འབྱུང་དང་སྒྲིབ་ཤས། དད་པ་དང་མེས་
གུས། དུམས་སྙིང་རྩེ་སྐྱབ་ལ་བརྩོན་པ་སོགས་དཀར་པོའི་རིགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ནུས་པ་
གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་ནས་ཐར་པའི་ལམ་སྒྲིབ་ཟེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རྒྱལ་རྩེན་གྱི་ལུང་ནི་
གྲོག་པ་པོ་སྙིང་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཆང་དགོས་མོད་གཙོ་བོར་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆང་
ཅིང་དམ་སེལ་སོགས་གྱི་སྒྲིབ་གྱིས་མ་བསྐྱད་པ་ཞིག་གིས། ཉན་པ་པོ་དད་འདུན་དང་མེས་
པ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ། གང་བསྐྱུག་བྱའི་གཞུང་དེའི་ཆོག་གི་ཟུར་ཕྱིན་ཅིང་སྒྲིབ་པ་ལ་གསལ་
བས་ཉན་པ་པོའི་རྣམས་ཐོས་ངེས་སུ་བསྐྱུགས་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་འཛིག་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གྲོག་པ་པོ་སྒྲིབ་པ་ཅིང་གསལ་བ་དང་། ཉན་པ་པོའི་དད་པ་
དང་འདུན་པ་གཙོ་ཆེ། བཤད་དཀར་ནི་འཆད་པ་པོ་ཤེས་རབ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་ལྷག་
པར་ཐོས་པས་རང་རྒྱུད་གྲོལ་བ་ཞིག་གིས་འཆད་ཡུལ་སྒྲོབ་མ་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་
ལྡན་པ་ལ། གང་འཆད་བྱའི་ཆོག་གི་དོན་ཉིད་ལུང་རིགས་གྱི་སྐྱུ་བར་ནས་གཏོན་ཏེ་རྒྱས་
བཤད་ཆོག་གི་སྒྲིབ་པས་ཉན་པོའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཅིང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་
སྒྲིབ་འདོགས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་མདོན་རྩེས་ལུང་གི་ཆང་མ་གསུམ་དང་
བདེན་གཉིས་དཔྱེད་བྱེད་གྱི་རིག་པའི་རྣམས་འགྱུར་གཙོ་ཆེ། བྱད་པར་ངེས་དོན་ཟབ་མོ་འཆད་
པ་ལ་རྟོན་པ་བཞི་དང་མི་འགལ་བར་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་གནད་རྣམས་
རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་དགོས་གྱི་ཐ་སྙད་རྟོག་
གཏེ་རིགས་ལམ་སྒྲིབ་པོས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ནོ། །དེས་ན་གཙོ་བོར་ལུང་གིས་ཐོས་པའི་
བག་ཆགས་འཛིག་ བཤད་པས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཅིང་ཆོག་གི་འགལ་འགྲེལ་
གཙོ་དོ། ཟབ་བྱིན་གྱིས་སྒྲིབ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཅིང་དོན་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས།

འདི་ལ་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་དང་ཉམས་མྱོང་དོ་སྤྲོད་གཙོ་ཆེ། བཤད་ཡམ་དང་ཆོག་
ཆོགས་མང་མི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་སྤོང་གི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྲིད་ཡིག་ཏུ་ཉམས་
ལེན་སྒྲུབ་བཅང་ཟབ་གནད་དམིགས་རྒྱུ་ཙམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཡིན།
དེས་ན་བྲིད་རྒྱུན་ཙམ་ལ་རིག་འཛིན་སྒྲུབ་མ་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྒྱུད་གསུང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་
གཞན་ལས་འཕགས་པས་དེ་ཉིད་བརྟེན་འབྲེད་དེས་སུ་བཀྲུགས་པས་གོ་ཆོད་ཅིང་དོན་འབྲུབ་
པ་ཡིན་ལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ཡང་དེ་ལྟར་གནད་སྤོང་ཡོད་མོད། དེང་སང་
རྒྱུབ་དུས་པལ་ཆེར་ཡོལ་ནས་ལུང་དང་རྟགས་ཙམ་གྱི་བསྟན་པར་ཉེ་བའི་དབང་གིས། མི་
རྣམས་སྒྲི་གས་དང་དེས་འབྲུང་རུང་། རྒྱུབ་པ་ལ་མི་དགའ། ཐ་སྙད་གྱི་ཆོག་སྒྲུབ་ཙམ་ལ་
སྒྲོ་བ་ཞེན་པའི་དབང་གིས། དམ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་སྤྲོད་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་ལ་པལ་ཆེར་དུ་
ཉམས་མྱོང་ཟབ་བྲིད་གྱི་རྒྱུན་ཆད། བྲིད་ལུང་བཤད་པ་གསུམ་ལ་དབྱེ་བས་ལ་མེད་པ་ལྟ་
བུར་སོང་བས། ཟབ་བྲིད་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ཙམ་ལ། འཆད་པ་བོས་འཆད་གོ་མ་ཆོད།
ཉན་པ་བོས་ཉན་གོ་མ་ཆོད་པ་ལྟར་སོང་བས་སྒྲི་དོན་ཅུང་ཟད་རེ་མ་སྒྲིས་ན། ཐབས་མེད་
ལྟ་བུར་གྱུར་པས་འདི་ལྟར་བརྟུས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཙོ་བོར་ནི་འཆད་ཡུལ་དང་འཆད་མཁན་
གཉིས་ཀས་ཆོགས་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཙམ་ལ་གཙོ་བོར་མི་བྱ་བར། རང་རྒྱུད་
ལ་སྒྱུར་ནས་ཉམས་སུ་ཅི་ལོན་ལ་བརྩོན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། འཕགས་པ་སྤོང་བོ་བཀོད་པ་ལས།
ཡང་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འདི། །ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་པོ། །དཔེར་ན་ལ་ལ་ཁུ་
རྒྱུང་གིས། །སྟོབས་མེད་ནན་གྱིས་ཁྱེར་བ་ཞིག། །སྒྲིམ་ནས་ཤི་བར་འབྲུར་བ་བཞིན། །མ་
བསྒྲིམས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ། །ཟས་དང་སྒྲིམ་དག་བྱིན་གྱུར་
ཀྱང་། །བདག་ཉིད་བཀྲུས་ནས་ཤི་བ་ལྟར། །མ་བསྒྲིམས་ (བསྒྲིམ་འདིའི་རིགས་འདི་ལྟར་ལུས།) ཆོས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ལ་ལ་ཞིག། །སྒྲིམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདོག་བཞིན་དུ། །སྟོ་བའི་
ནད་གྱིས་ཤི་བ་བཞིན། །ཆོས་ལ་མ་བསྒྲིམས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དབྱིག་གི་མཛོད་དག་ཏུ། །

རིན་ཆེན་གྲངས་མང་བྲག་བྱེད་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་གཅིག་ཅུ་མ་ཐོབ་པ། །ཆོས་ལ་མ་
བསྒྲུབས་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་བདེ་བ་ཀུན་ལྡན་པའི། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ལ་ཁོར་སྐྱེས་ཀྱང་། །
ཟས་དང་སྒྲོམ་དག་མི་བདོག་པ། །མ་བསྒྲུབས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་དམུས་ལོང་རི་མོ་
མ་ཁན། །ཆོང་འདུས་དཔུས་སུ་འབྱེར་བཅུག་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་མཐོང་པ། །
ཆོས་ལ་མ་བསྒྲུབས་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་མཆོ་ཆེན་མཉན་པ་ཞིག། །སྒྲེ་བོ་མང་བོ་སྒྲོལ་བྱེད་
ཀྱང་། །བདག་ཉིད་དེ་ནས་འཆི་བ་ལྟར། །མ་བསྒྲུབས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་
ལམ་གྱི་གཞི་མདོར་ཡང་། །ལུན་སུམ་ཆོག་པ་ཀུན་བརྗོད་ཅིང་། །བདག་གིས་ཐོས་པར་
མི་འགྱུར་བས། །མ་བསྒྲུབས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཔེར་ན་རྒྱལ་མ་ཁན་ཅུ་
ཡིས་བྱིར་བ་ཞིག། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་རྒྱུས་སེམས་ལ་ཡོད་གྱུར་ཀྱང་། །མ་རྒྱལ་པར་དུ་ཐར་བར་མི་
འགྱུར་བས། །ཤེས་ནས་མ་བསྒྲུབས་ཆོས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས། །དཔེར་ན་ཡུལ་པ་སོ་ནམ་
མ་ཁན་གྱི་མིས། །རང་གི་ཁིང་བསྐྱར་རོགས་ལ་ལེགས་བསྐྱབ་ཀྱང་། །སྒོན་ཐོག་སྒྲིན་ནས་རང་
ལ་མེད་པ་བཞིན། །ཤེས་ནས་མ་བསྒྲུབས་ཆོས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་
རྒྱལ་པོ་ལས། ང་ཡིས་རབ་རྩ་བཟང་བའི་ཆོས་བཤད་ཀྱང་། །བྱིད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་
མ་སྐྱེད་ས་ན། །ནད་པས་སྒྲན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོགས་པ་དག། །རང་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས། མང་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་བ་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བའི་སྒྲོན་མང་བོ་
ལྟག་བསམ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། ཐོས་པས་རྒྱགས་ནས་གྲུས་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། །རྣམ་པར་འགྱེད་པའི་སྒྲ་བ་རྣམས་ལ་ཆགས། །བརྗོད་པར་འགྱུར་ཁིང་ཤེས་བཞིན་
མེད་པར་འགྱུར། །སྒྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། །ནང་གི་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་རིང་
པར་འགྱུར། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱང་རབ་སྐྱེད་ས་མ་ཡིན་འགྱུར། །ཁེངས་པ་དང་ནི་མདུད་
པ་མང་བོར་འགྱུར། །སྒྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། །བྱིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་བསམ་
རབ་རྩ་ཉམས། །སེམས་ནི་མི་གཉེན་ཤིན་ཏུ་རྩལ་པར་འགྱུར། །ཞི་གནས་ལྟག་མཐོང་དག་

དང་རིང་བར་འགྲུར། །སྤྱལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། །རྟག་ཏུ་སྤྱམ་དག་ལ་གྱུས་
 པ་མེད། །སྤྱགས་པའི་གཏམ་དག་ལ་ནི་དགའ་བ་སྦྱེད། །སྦྱིང་པོ་མེད་ལ་གནས་ཤིང་ཤེས་
 རབ་ཉམས། །སྤྱལ་དགའ་བའི་དེ་ནི་ལྷ་ཡི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བཀུར། །དེ་ཆེ་དེ་ལ་
 འདོད་པ་མི་བསྦྱེད་ལ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ལས་ཉམས་འགྲུར་ཏེ། །སྤྱལ་དགའ་བའི་
 ཞེས་དང་། བདག་ནི་སྤྱབ་ཉམས་ད་ནི་ཅི་བྱ་ཞེས། །འཆི་བའི་དུས་ཆེ་བྱིས་པ་མུ་ངན་བྱེད། །
 གཏིང་རྟོད་མ་གྱུར་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་འགྲུར། །སྤྱལ་དགའ་ལྷ་བསྦྱོད་བཞིན་དུ་འགྱུ་ལ་
 ཞིང་གཡོ་བ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་ལྷ་ཐེ་ཆོམ་འགྲུར་དུ་ངེས། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་སྟོ་བརྟན་མི་འགྲུར་
 ཏེ། །སྤྱལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་གར་ལ་བལྟ་བའི་བྱོད་དུ་འདུག་པ་ཞིག །དཔའ་བོ་གཞན་
 གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བཞིན། །བདག་ཉིད་ནན་ཏན་ཉམས་པར་འགྲུར་བ་སྟེ། །སྤྱལ་
 དགའ་བའི་དེ་ནི་གཡོ་ལྷན་ཡང་ཞིང་རེ་འཆང་ཡང་། །བྱིར་བྱིར་བཞིན་ནི་རྣམ་པར་འགྱེད་
 པར་བརྩམས། །འཕགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལས་རབ་ཏུ་རིང་། །སྤྱལ་དགའ་བའི་ཉེས་
 པ་མཐུ་ཆུང་བསྟེ་སྟེ་གིས་ནི་དགའ་འགྲུར་ཏེ། །མི་ཤེས་ལྷན་པ་གཡོ་ཞིང་འགྲུར་བ་
 ཡིས། །སྤྱེ་ལྷར་དེ་ཡི་སེམ་ནི་གཡོ་བར་འགྲུར། །རང་གི་སྟོ་ཡི་ཤེས་པ་དམའ་བའི་བྱིར། །
 རྫོངས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་འཛོག་ །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ། །སྤྱལ་
 དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། །མིག་ཀྱང་འབྱུལ་ཞིང་དེ་བཞིན་རྣ་བའང་འབྱུལ། །སྤྱལ་
 ཡང་འབྱུལ་ཞིང་དེ་བཞིན་ལྷེ་ཡང་འབྱུལ། །ལུས་ཀྱང་འབྱུལ་ཞིང་ཡིད་ཀྱང་འབྱུལ་བར་
 འགྲུར། །སྤྱལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ། །རབ་ཏུ་ཆགས་
 ཤིང་སྤྱས་རྒྱགས་ཤེས་རབ་ཉམས། །འོག་པར་སེམས་ཤིང་ལམ་ངན་འགྲོ་བར་འགྲུར། །
 སྤྱལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་
 སྤྱལ་དགའ་བས་ན། །དེས་ནི་བདག་ཉིད་དགའ་བ་མི་འཐོབ་པོ། །ཆོག་གང་དགའ་བ་
 མཐའ་ཡས་འཐོབ་འགྲུར་པ། །ཆོག་གཅིག་ཅུ་ཞིག་བསོད་ནམས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཁུ་

རམ་གྱིང་ཐུན་སྒྲིབ་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག། ཐུན་པ་ཐོས་
 པའི་མིས་ནི་བྱ་རམ་རོ། །ཞིས་པོ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷ་རྩུ་པ་དེ་བཞིན་
 སྤྱོད་པ་སྟེ། །རོ་ལྷ་བྱ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །དེ་ལྷ་བས་ན་སྤྱོད་ལ་དགའ་སྤངས་ཏེ། །
 ཏྲག་ཏུ་བག་ཡོད་བྱོས་ལ་དོན་སེམས་ཤིག། །ཅེས་རྗེས་སུ་གདམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།
 རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱ། གང་གིས་བསྐྱེད་པ་
 གཅིག་གི་བར་དུ་ཉན་པ་བས། གང་གིས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །སྤྱི་རིའི་བྱ། དེ་ལྷ་བས་ན། དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་གཞན་ལ་ནན་གྱིས་གདམས་པར་བྱའོ། །ཞིས་དང་། ཏྲགས་
 པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། ཐང་གཅིག་བསམ་གཏན་ཐུན་ཞུགས་ན། །ཁམས་གསུམ་
 གང་བའི་མི་རྣམས་ལ། །སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ནི་འདི་དོན་ཆེ། །ཞིས་དང་། གཙུག་ཏྲར་ཆེན་པོའི་
 མདོ་ལས། བསྐྱེད་པ་མང་པོའི་བར་དུ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་བས་ནི། ཉིན་གཅིག་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་ནམས་ཆེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་སྤྱོད་འཛིན་ལམ་དང་
 རིང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིས་སོགས་ཞིབ་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ལ། གཞན་ཡང་
 དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། སྤྱོད་གྱི་སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་མགོན། །གང་དུ་བྱ་བ་
 འདས་གྱུར་པ། །ཀུན་གྱི་དགོན་པ་རབ་དགོན་དུ། །བྲམ་མེད་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པར་འགྱུར། །
 ཐུར་དུ་དགོན་པར་གནས་བྱེད་ན། །འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་འགྱུར་ཞིང་། །ཉིས་པ་རི་བཞིན་
 རྣམ་རིག་ནས། །དེ་དག་ལས་ནི་སེམས་ཏྲོག་འགྱུར། །ཁྱིམ་ནི་ཐུར་དུ་སྤངས་ནས་སུ། །
 དགོན་པ་ལ་ནི་གནས་འགྱུར་པ། །མཁས་པ་ཡང་དག་མཐོང་བ་རྣམས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྱོད། །གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཟོན་པ། །དེ་དག་བདེན་པ་བརྟེན་བྱེད་ཅིང་། །
 དེ་དག་དགོན་པར་དགའ་འགྱུར་གྱི། །དེ་དག་ཁྱིམ་ལ་དགའ་མི་འགྱུར། །དེ་དག་སངས་
 རྒྱས་རྣམ་དག་གི། །སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་དང་མཚུངས་སྤྱོད་དེ། །གང་ཞིག་ལམ་འདིར་འདུག་

གུར་པ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་རྟེན་དཀའ་མིན། །ཞེས་དང་། རྩ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། འདོད་
 པ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་བྱེད་ཅིང་། །བྱ་དང་ཆུང་མ་དག་ལ་སྤེད་བསྤྲེད་ཅིང་། །སྤྲེད་པར་
 བྱ་བའི་བྱིམ་ལ་བརྟེན་བྱེད་པ། །སྤྲེད་མེད་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་གཞར་མི་འཕྲོབ། །གང་དག་
 འདོད་པ་ལྟེ་སྒྲུལ་མེད་བཞིན་སྤྲེད་ས། །བྱ་དང་ཆུང་མ་དག་ལ་སྤེད་སྤྲེད་ས་ནས། །བྱིམ་གྱིས་
 སྒྲུག་ནས་བྱིམ་ནས་མདོན་ཕྱུང་བ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདི་རྟེན་མི་དཀའ། །གང་
 དག་བྱིམ་ལ་གནས་པར་བྱེད་བཞིན་དུ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཆོག་འདི་ཐོབ་པ་ཡིན། །
 སངས་རྒྱས་གང་ཡང་སྒྲོན་ཆད་མ་བྱུང་སྟེ། །མ་འོངས་པའང་མི་འབྱུང་གནས་པ་མེད། །
 རྒྱལ་སྤེད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་སྤྲེད་ས་ནས། །དབེན་པར་འདོངས་ཏེ་དགོན་པར་གནས་
 བྱེད་པས། །ཉོན་མོངས་སྤྲེད་ས་ཏེ་བདུད་གྱི་དཔུང་བཅོམ་ནས། །བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མེད་འདུས་
 མ་བྱས་འཆང་རྒྱ། །གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །འདུས་བྱས་ངན་པས་
 ཡིད་ཕུང་སེམས་ཅན་གྱི། །མདོན་པར་སྤྱོད་ས་ཏེ་དགོན་པར་གོམ་བདུན་བོར། །འདི་ནི་དེ་
 བས་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་འཕགས། །གང་དག་དགའ་དང་མི་དགའ་ཅུང་ཟད་མེད། །
 དེ་དག་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་རྟག་རབ་བདེ། །གང་དག་གནས་དང་རི་སྐལ་དགའ་བ་ནི། །དག་
 སྤྲོད་ཉིད་གྱི་རབ་བདེ་སྤྲོད་བར་འབྱུང། །གང་དག་བདག་གིར་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད། །གང་
 དག་ཡོངས་འཇིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འཇིག་རྟེན་འདིར་གནས་པ། །དེ་
 དག་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རྒྱུད་ལྟར་འགོ། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་ལ་ནི་ཡིད་མི་ཆགས། །དེ་
 དག་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་བདེ། །དགའ་དང་མི་དགའ་ལ་ནི་ཆགས་མེད་པ། །དེ་དག་
 འདི་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་རྒྱུད་འདྲ། །གང་དག་སྐྱུག་བསྐྱལ་མཛེས་དང་བྲལ་བ་དང་། །གང་
 དག་སྐྱུག་བསྐྱལ་གནས་པ་མི་དགའ་བ། །མཐའ་དེ་གཉི་གའང་རབ་ཏུ་སྤྲེད་ས་ནས་སྟུ། །
 མི་གང་ཆོས་ལ་དགའ་བ་དེ་དག་བདེ། །ཞེས་དང་། །ཉེས་པའི་ཆོགས་མང་ཐམས་ཅད་སྤྲེད་ས་
 བས་སྟུ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནི་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་ཅུང་། །རྣལ་འབྱོར་དག་བརྩོན་ནམ་ཡང་ཅོད་

པ་མེད། །དགོན་པར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་ནི། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འདུས་བྱས་ཡིད་འབྱུང་
 འབྱུར། །དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཅི་ལའང་འདོད་པ་མེད། །ཟག་པ་དག་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་མི་
 འབྱུར། །ནགས་ན་གནས་པ་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་ནི། །དེ་ནི་རྣམ་ཡང་རྩོད་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། །
 རྟག་ཏུ་ཞི་ཞིང་དགའ་ལ་དབེན་པར་འབྱུར། །ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ནི་རབ་བསྐྱམས་པ། །
 དགོན་པར་གནས་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་མང། །དེ་ནི་ཐར་པའི་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན། །དེ་
 ནི་རྣམ་གྲོལ་ཞི་བ་སྐྱུར་རྟེན་གསུམ་བྱེད། །ནགས་ན་གནས་ཞིང་རྣམ་གྲོལ་རྟེན་བྱེད་ན། །དགོན་
 གནས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་ཀུན་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། གྲོང་དང་གྲོང་བྱེད་དག་ལ་དགའ་
 སྤངས་ལ། །རྟག་ཏུ་དབེན་ཞིང་ནགས་ཁྱོད་བསྟེན་པར་གྱིས། །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྟག་ཏུ་གཉིས་
 མེད་བྱོས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཏིང་འཛིན་མཆོག་འདི་ཐོབ། །ཅེས་སོགས་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་
 ཤེས་དང་དབེན་པར་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ཆེར་མདོ་སྤེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་
 རྣམ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དྲན་པ་ནི་བར་བཞག་སྟེ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་ལ།
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་དོན་འཆོལ་མི་རུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་གཞན་དབེན་པ་
 བརྟེན་པ་དང་བསྐྱོམ་བསྐྱུབ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བར་གཅོད་མི་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགའ་
 བས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསྐྱེད་པའང་བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྤེ་སྐལ་
 བཟང་ལས། སྒྲོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་མཐའ་
 ཡས་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་ཐེར་འབུམ་སྟེད་དང་བཅས་པ་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཏིང་འཛིན་
 སྒྲོན་ཏོ། །དེ་ཏིང་འཛིན་སྒྲོན་པ་ན་དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་མེ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་
 བྱུང་བས་ཐོས་ནས། དེས་བརྩུན་མོ་སྟོང་དང་སྐས་སྟོང་ལ་སྐྱས་པ། ཏིང་འཛིན་ཟད་པར་
 སྐྱང་བ་འདིའི་དོན་མི་ཤེས་སོ། །མ་ཤེས་པས་རྟེན་གསུམ་པར་བྱུང་ཡང་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལ་བདག་ཅག་གིས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་
 བར་ནི་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་ཤིང་བཤད་པའི་ཏིང་འཛིན་

འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་པས། དེ་དག་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་མོད་ལ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་
 བྱིར་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྐྱེལ་ནས། དེ་ལས་ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་གྱུར་ཏེ། བྱིས་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བའི་གཟུངས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་དེས་ནི་སངས་རྒྱས་སུམ་འབུམ་དག་མཉེས་
 བར་གྱུར་ཏོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །འོག་པར་ལྷུང་བ་
 དང་མི་ཁོམ་པ་དག་ཏུ་ནམ་ཡང་ལྷུང་བར་མ་གྱུར་ཏོ། །རྒྱ་དེ་ཁོ་ནས་མཛོན་པར་རྫོགས་
 བའི་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་དོན་དམ་རིག་པ་ལས། །གང་ཞིག་
 གླ་མའི་མན་ངག་བདུད་ཅིའི་ཆུ། །གདུང་སེལ་བསེལ་ལྡན་ངོམས་པར་མི་འབྱུང་བར། །
 དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་དོན་མང་ལྷ་ངན་གྱི། །ཐང་ལ་སྒྲོམ་པས་གདུང་སྟེ་གི་བར་ཟད། །ཅིས་
 དང་། །མགོན་པོ་ཨ་ཏི་ཤས། །ཆོ་ནི་ཡུན་ཐུང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མང། །ཆོ་ཡི་ཆད་ཀྱང་རི་
 ཅོམ་མི་ཤེས་པས། །ངང་པས་རྒྱལ་ས་འོ་མ་ལེན་པ་བཞིན། །རང་གི་འདོད་པ་དང་དུ་སྒྲུང་
 བར་བྱ། །འཛིག་ཏེན་སྟོད་པ་དག་ལ་ལན་བལྟས་པས། །བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་སྟུག་
 བསྐྱལ་རྒྱ། །ཅི་ལ་བསམ་ཡང་སྟོང་པོ་མི་གདའ་བས། །རང་གི་སེམས་ལ་བལྟ་བ་གོམས་
 བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་བརྒྱད་ལྡན་དམ་
 བའི་ཞལ་ལུང་ལ་སྟོང་པོར་བྱས་ཏེ་ཅི་རུས་སུ་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྦྱར་བ་འདི་ཁོ་ན་དོན་ཆེ་བས་
 དེ་དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་ཅིག་ཅིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས་སོ། །

སྒྲུལ་པ།

སྟོན་དུས་སྟེ་བོ་ངེས་འབྱུང་སྟེ་ཤས་ཆེ། །སྟོད་དང་བཅུད་འཛོམས་ཅེ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་
 དགའ། །གདམས་ཟབ་སྒྲ་རེས་སྐལ་ལྡན་སྟོན་གྲོལ་བྱེད། །དེ་ཆོ་བཤད་ཡམ་མང་པོས་
 དགོས་པ་ཅི། །དང་སང་སྟེ་བོ་ཡལ་ཆེར་སྟོས་ལ་དགའ། །དོན་གནད་མི་སྟོང་ཆེག་མཐའ་
 འབའ་ཞིག་དེད། །སྟོང་བྱིད་རྒྱན་ཆད་ཁ་བཤད་ལུར་གྱིས་འགོངས། །དེ་ཕྱིར་འཆད་འདོད་
 རྣམས་ལ་རྩལ་འདི་མཁོ། །མཁས་པའི་གཞུང་ལ་འདྲིས་ཆ་མ་བྱས་ཤིང་། །བྱུང་བའི་ཉམས་

མྱོང་དྲི་ཡིས་མ་གོས་པའི། རྟོགས་དུས་སྒྲ་མའི་གོ་ས་འཛིན་བྱེད་པ། བདག་དང་བདག་
འདྲའི་ཟླ་པོས་རྒྱལ་ཁམས་ཁེངས། རང་གར་འདུག་ཆེ་བའ་མེད་འདུ་འཛིན་གཡེངས། ར་
གོས་གལ་བྱུང་དུས་དཔེ་མང་གྲོག་པས་དུབ། འབྲལ་དུ་གང་དུན་འབྲལ་མེད་སྒྲིབ་པའི་
ངག རྟོགས་ལ་སྒྲིབ་པོ་མགུ་ཡང་མཁས་པས་བྲེལ། གཞན་བརྗོད་རྗེས་སྒྲིབ་བྲག་ཆའི་
རོལ་མའི་དབྱངས། རྟོན་ཡང་བརྒྱད་པའི་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱ་གིང་སྒྲིབ། རྟོགས་བྱུང་པའི་
རིག་འཛིན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི། གསུང་གི་ཟེགས་ཟེགས་མ་བསྐྱུས་འདི་དོན་ལྡན་ཉིད། བདག་
ནི་དམ་པ་མ་ཡིན་མཁས་པའང་མིན། བྱུང་པ་ལྟ་ཅི་བཟང་སྒྲིབ་དྲི་ཡིས་དཔེན། འོན་ཀྱང་
སྒྲ་མ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས། ཞལ་མཇལ་གསུང་གི་གདམས་པ་གས་ཅམ་སྒྲིབ། ལུས་
ངག་སྒྲིབ་ཞུས་ཞབས་ཏོག་མ་འབྱུང་གྱང་། མོས་གུས་དོ་ཡི་རི་མོ་སྒྲིབ་དབུས་སུ། རམ་
ཡང་བསྐྱུང་དུ་མེད་པ་འདི་ཅམ་གྱིས། རལ་པའི་རྟོན་ལ་སྒྲིབ་པོ་བྱས་པར་སྒྲིབ། འོན་ཀྱང་
ཡུལ་རྒྱུན་བསེལ་བུས་རབ་བསྒྲིབ་པའི། གཡོ་བའི་ཀུན་རྟོག་ཀྱི་གཤིས་ཅེ་མོ་བཞིན། རྣམ་
པར་གཡོ་བའི་སྒྲིབ་རྒྱལ་འདི་མཐོང་ཆོ། རྟོགས་པའི་སེམས་ལ་སངས་པའི་དུས་ཀྱང་ཅི། ར་
ཆོས་ལྟར་བཤད་ན་ཉན་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད། རོས་འགལ་སྒྲིབ་ན་ཉན་ཡང་རྣམ་སྒྲིབ་
ལྟ། རྟོགས་བྱས་ཀྱང་སུ་ལ་ཕན་པར་བྱས། རྟོགས་ཀྱི་དུས་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་མཁྱེན། ར་
བྱས་ན་དགའ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་ལ། རམ་བྱས་བསམ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁུར་དུ་ལེན། རམ་
པར་བསྐྱུངས་ཀྱང་ཐ་མ་འཁོན་གྱི་རྒྱ། རའདི་འདྲའི་འཁོར་སྒྲིབ་མཐོང་ནས་སེམས་པ་སྒྲིབ། ར་
རང་རྒྱུད་མ་དུ་ལ་གཞན་ཕན་གལ་འབྱུང་། རང་རྒྱུད་དུ་ལ་ན་རྟོགས་བྱས་ཀྱང་རུང་། ར་
ནི་ཆེ་མཐུག་སྒྲིབ་པར་ཉི་ཅམ་འདིར། རཡེངས་པ་སྒྲིབས་ལ་ཅེ་གཅིག་སྒྲིབ་པར་ཤོག། ར་
མི་འབྱུང་དུན་རྒྱ་མ་དེ་ཅམ་ཡིན། རབས་བྱས་མང་པོའི་བྱུང་འབྲས་ཅི་འདུག་སེམས། ར་
ད་ནི་སྒྲིབ་པོ་རང་རྒྱུགས་བཟུང་བའི་དུས། རམ་རྒྱུད་བསམ་མཐར་བྱི་བཞིན་འཆི་བར་སྒྲིབ། ར་
བདག་གི་ཡབ་གཅིག་དམིགས་མེད་བྱུགས་རྗེའི་གཏེར། རི་མའོན་དབྱིངས་ནས་བཙུ་བས་

རྗེས་དགོངས་ཏེ། །རང་དབང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། །རི་ལྷ་རྩོན་པ་འབྲུག་པའི་
བྱིན་རྒྱལ་སྦྱོལ། །ནམ་ཞིག་འདི་སྒྲིབ་ལུག་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །གནད་གཅོད་ཆོར་བ་དྲག་
པོ་མི་འབྲུང་ཞིང་། །འོད་གསལ་དག་པའི་སྒྲིབ་བས་མདུན་བསུས་ཏེ། །བྱབ་བདག་སྤྲུ་མའི་
ཞབས་དུང་སྦྱེ་བར་སྦྱོན། །དེར་ནི་རིག་འཛིན་འདུས་པའི་ཆོག་ས་རྒྱམས་དང་། །ལྷན་ཅིག་
གསང་སྒྲགས་ཟབ་མོའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །དཀའ་བ་མེད་པར་ལམ་གྱི་འཕྲོ་མཐུད་ནས། །དཔལ་
མགོན་སྤྲུ་མའི་གོ་འཕང་མཛོན་བྱེད་ཤོག །དེ་མ་ཐོབ་གྱི་ཆོར་བས་ཐེང་བ་རྒྱ །དགོན་གོག་
ཁ་འཛིན་མི་དགའི་བཤེས་གཉིན་དང་། །སྤྲིག་སྦྱོད་རྒྱལ་སྦྱོན་བྱན་ལའོར་ཕོ་ཉ་བ། །རན་
འགོ་ལོག་པར་ལུང་བར་བདག་མ་སྦྱེས། །བསྟན་སེལ་འཇུག་པའི་རྟོག་གོ་བ་སྒྲིབ་མཁན། །
སྦྱོང་བ་ཁ་བྱེར་རྒྱུ་འབྲས་བྱུང་གསོད་དང་། །མ་གྲུབ་གྲུབ་བརྒྱས་གཞན་མགོ་བསྐྱོར་བ་ཡི། །
རང་གཞན་གཉིས་ཐུང་ལུས་སུ་བདག་མ་སྦྱེས། །གནས་བརྟན་ལས་བྱེད་ནང་བྲིམས་པ་
ལ་སོགས། །དམ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྦྱོད་ཅིང་སྤངས་པ་ཡི། །གནས་ངན་རྒྱམས་སུ་ནམ་ཡང་
མི་སྦྱེ་བར། །རྟག་པར་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་ཤོག །མཐུན་རྒྱུན་ལའོར་ལོ་བཞི་ཡིས་
འབྱོར་བ་ཡི། །རྒྱམ་དག་དལ་པའི་རྟོན་བཟང་ལེགས་རྟོན་ཅིང་། །རྟག་ཏུ་དཔལ་མགོན་
སྤྲུ་མ་མཉེས་བྱས་ནས། །ངེས་དོན་སྦྱིང་བའི་རིང་ལུགས་འཛིན་གྱུར་ཅིག །མི་ལམ་ན་ཡང་
སྤྲིག་སེམས་མི་སྦྱེ་ཞིང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་ནམ་ཡང་བརྟེན་མ་གྱུར། །ཆོག་ས་གཉིས་
ཟུང་འབྲེལ་རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ལམ། །ཆང་ལ་མ་ནོར་རི་བཞིན་སྦྱོད་པར་ཤོག །བྱུང་བར་
མཆོན་ཉིད་ཀུན་ལྷན་སྤྲུ་མ་ལས། །དབང་བཞིས་རྒྱུད་སྦྱིན་དམ་ཆོག་རྒྱམ་པར་དག །རིམ་
པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་མཐར་ཐུན་ནས། །ཆོ་དེར་སྦྱིང་པའི་རྒྱ་མཚོ་བརྒྱལ་བྱེད་ཤོག །
ནམ་ཞིག་རང་དོན་རྫོགས་ནས་གཞན་གྱི་དོན། །སྤྱུ་ལ་དཀའ་བ་མེད་པའི་མཐུ་ཐོབ་ཆོ། །
སྒྲིབ་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྦྱོ་སེམས་མི་བགྱིད་པར། །མ་ལུས་འགོ་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པར་ཤོག །
མཁའ་བྱུང་ཞིང་དུ་རྒྱམ་འཕུལ་ཆད་མེད་པས། །རྒྱལ་མཆོད་དམ་ཆོས་ཀུན་འཛིན་འགོ་

སྒྲིབ་ཁྱེད། །ཀུན་བཟང་སྦྱོང་བ་རྒྱ་མཚོ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །དཔལ་མགོན་སྤྱ་མའི་ཕྱིན་ལས་
ཀུན་འགྲུབ་ཤོག། །ཀྱེ་ཉོ་བདག་ལ་འདུན་པའི་མི་ཡོད་ན། །ཆེ་འདིའི་ལྷོ་གོས་ཕྱེད་ཙམ་སུ་
ལའང་ཡོད། །ཕྱི་མར་ཕན་པའི་ཆོས་ནི་སུ་ལའང་དགོན། །རང་གིས་རང་བསྐྱུ་མ་ཕྱེད་བསམ་
གཞིག་ཐོངས། །དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡོད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག། །སྒྲིབ་བསགས་བཟང་པོས་
འབྱོར་བ་ད་རེས་ཙམ། །རང་གིས་བརྩོན་ན་བྱང་ཆུབ་གམ་ན་འདུག། །དོན་མེད་སྦྱོང་ལོག་
བྱས་ན་ཀྱེ་མ་སྒྲུན། །ལང་ཆོའི་མི་ཉོག་མགུལ་རྒྱན་ཡུད་ཀྱིས་རྟོང་། །དཔལ་འབྱོར་རྩ་ཁའི་
ཟིལ་ཐིགས་མི་བརྟན་གཡོ། །ཆེ་སྒྲོག་སྒྲོག་གི་སྒྲོས་གར་ཡོད་བརྟན་ཅི། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་
བརྩོན་པའི་དཔུང་བསྐྱེད་འཆལ། །འདུ་ཕྱེད་ལས་ནི་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན། །བདེ་སྐྱུག་
མི་འཆོལ་དགར་ནག་འབྲས་བུ་སྒྲིན། །ལས་ལས་མཐུ་ཆེ་སྤྱིད་བ་གསུམ་ན་སུ། །དེ་ཕྱིར་
འཇུག་ལྷོག་ལག་ལེན་གནད་དུ་དྲིལ། །ཆ་གི་མེད་པའི་བཅུད་ལེན་མ་གྲུབ་ན། །སྤྱིད་པའི་
འགོ་བ་གཙང་ཆེན་ནད་བ་བཞིན། །གནས་རིས་གང་ནའང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅི། །རྣམ་
གསུམ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐུག་རྩ་རྒྱན་མི་འཆད། །དེ་ལས་སྦྱོབ་རུས་སྤྱ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ། །
སྐྱབས་འདིས་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མི་སྤྱིད་པས། །ཡོད་ཆེས་དད་པས་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་རུས་
ན། །སྤྱིད་པའི་ཁྱུང་ལུགས་སྒྲོག་ན་པལ་ཅི་སྒྲོས། །མྱོངས་པ་ཁ་ཅིག་འདྲེ་ལའང་སྐྱབས་
སུ་འགོ། །སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲོ་གཏད་མེད། །རང་ཐུང་གཞན་ཐུང་
ཡི་དྲགས་དཔྱལ་བའི་རྒྱ། །ཆུལ་འདི་བསམ་གྱིན་སྦྱོང་ནས་མཆི་མ་དགུ། །ཆད་མེད་རྣམ་
བཞིའི་གིང་རྟེན་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱིས། །ཉེར་དྲངས་སྒྲིབ་འཇུག་སེམས་གྱི་འོད་དགར་ཙན། །
སྤྱིད་ཞིའི་གཏུང་བ་འཕྲོག་པའི་དུག་སེལ་བཅུད། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་འདི་ཁོ་ན། །
བདག་བདེ་འདོད་ལ་ཉེས་བ་ཀུན་བརྟེན་ཞིང་། །གཞན་ཕན་བསྐྱབས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྲས་
བུ་སྒྲིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཁེ་ཉན་ཤེས་བྱོས་ལ། །རྟག་པར་ཕྱིན་དུག་ལམ་ལ་སྒྲོབས་གིག་
ཀྱེ། །བསྐྱེད་མང་བསགས་པའི་སྒྲིབ་པའི་བུད་གིང་ཆོགས། །ཡུད་ཀྱིས་ཟ་བ་འཇིག་ཕྱེད་

དུས་གྱི་མེ། །སྟོབས་བཞིའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱལ་བའི་བཟུངས་སྒྲིམ་ལ། །བརྩོན་གང་སྤྲོན་བྲལ་
 ཟླ་བ་བཞིན་དུ་མཛེས། །ཞིང་ས་གཤིན་ལ་ས་བོན་ལེགས་བདེ་བ་བཞིན། །གང་དང་འབྲེལ་
 བ་ཆོག་གས་གཉིས་འབྱུང་བ་མཛེས། །ཡོངས་སུ་འགོངས་བྱེད་དགོན་མཆོག་ཅུ་བ་གསུམ། །
 སྐྱེ་གསུམ་འབྱོར་པས་བསྟེན་གང་འབྲས་བུར་བཅས། །སྤྲིབ་གཉིས་མ་བྱུང་ཆོག་གས་གཉིས་
 མ་རྫོགས་པའི། །སངས་རྒྱས་གང་ནའང་མི་འབྱུང་བྱུང་གིད་ན། །ཡང་དག་མ་ཡིན་མདོ་
 རྒྱུད་ལུང་དང་འགལ། །དེ་ཕྱིར་བསགས་སྐྱུང་གཉིས་ལ་བརྩོན་པ་གལ། །རང་ལ་དྲིན་ཐོབ་
 ཅུ་བའི་སྤྲ་མ་དེ། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བསྟན། །བཀའ་དྲིན་སངས་
 རྒྱས་ལས་ཀྱང་བྱེད་པར་འཕགས། །མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟེན་རྣམས་སྐལ་བ་བཟང་། །
 དོན་བརྒྱུད་དགོངས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་མ་འཕྲོས་ན། །སྤྲོན་པའི་སྤོ་ཡིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་
 མི་གིད། །དད་པ་ཅན་ལ་མ་སྤྲས་ཁོང་ནས་འཆར། །དེ་ཕྱིར་སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་
 མཆོག་ །ཕྱག་མཆོད་སྤྲིག་བཤགས་ཡི་རང་བསྐྱལ་ལ་སོགས། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་
 བསྐྱལ་བ་མང་པོའི་ཆོགས། །སྤྲད་ཅིག་འདུམ་བྱེད་གང་དེའི་བསོད་ནམས་ལུལ། །གཟུགས་
 སུ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་སྟོང་དུ་རྒྱུད། །གསོལ་གང་བ་དབང་ལེན་ལ་སོགས་གང་ལ་ཡང་། །
 སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་མོས་གུས་གཅིས། །མོས་གུས་མེད་ན་ཅིས་ཀྱང་ཕན་མི་ཐོགས། །
 མོས་གུས་ཡོད་ན་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་། །ཀྱན་རྫོབ་གཟུགས་སྐྱུང་སྤྲ་མ་འདུ་འབྲལ་ཡོད། །
 དེ་ལ་གདུང་བ་མི་དགོས་སྐལ་ལྡན་རྣམས། །དོན་དམ་ཆོས་སྐྱུང་སྤྲ་མ་འདུ་འབྲལ་མེད། །
 རང་སེམས་སྤྲ་མར་རྟོགས་ན་དེ་ཀ་རང་། །དེ་བས་སྐལ་བཟང་དོན་མཐུན་གྲོགས་པོ་རྣམས། །
 སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལན་གྱི་སྤྲོད་པོར་བྱུངས། །ཕྱགས་ཡིད་བསྐྱེས་ལ་དགོངས་པའི་ཉམས་
 སྦྱོངས་དང་། །ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱན་འདི་རུ་མ་འདུས་མེད། །བསྐྱེད་བཟུངས་རྫོགས་
 སོགས་ལམ་བྱིར་གནད་ཀྱན་གྱི། །འབྲས་བུའི་ཕྱག་ས་འདི་ཡིན་གཞན་དུ་མིན། །དེ་ཕྱིར་
 ཏྲག་ཏུ་བརྩོན་པའི་སྐལ་བཟང་ལ། །ནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་དོ་གྲོགས་མཆོག་རྣམས། །

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིག་ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་རྟ།

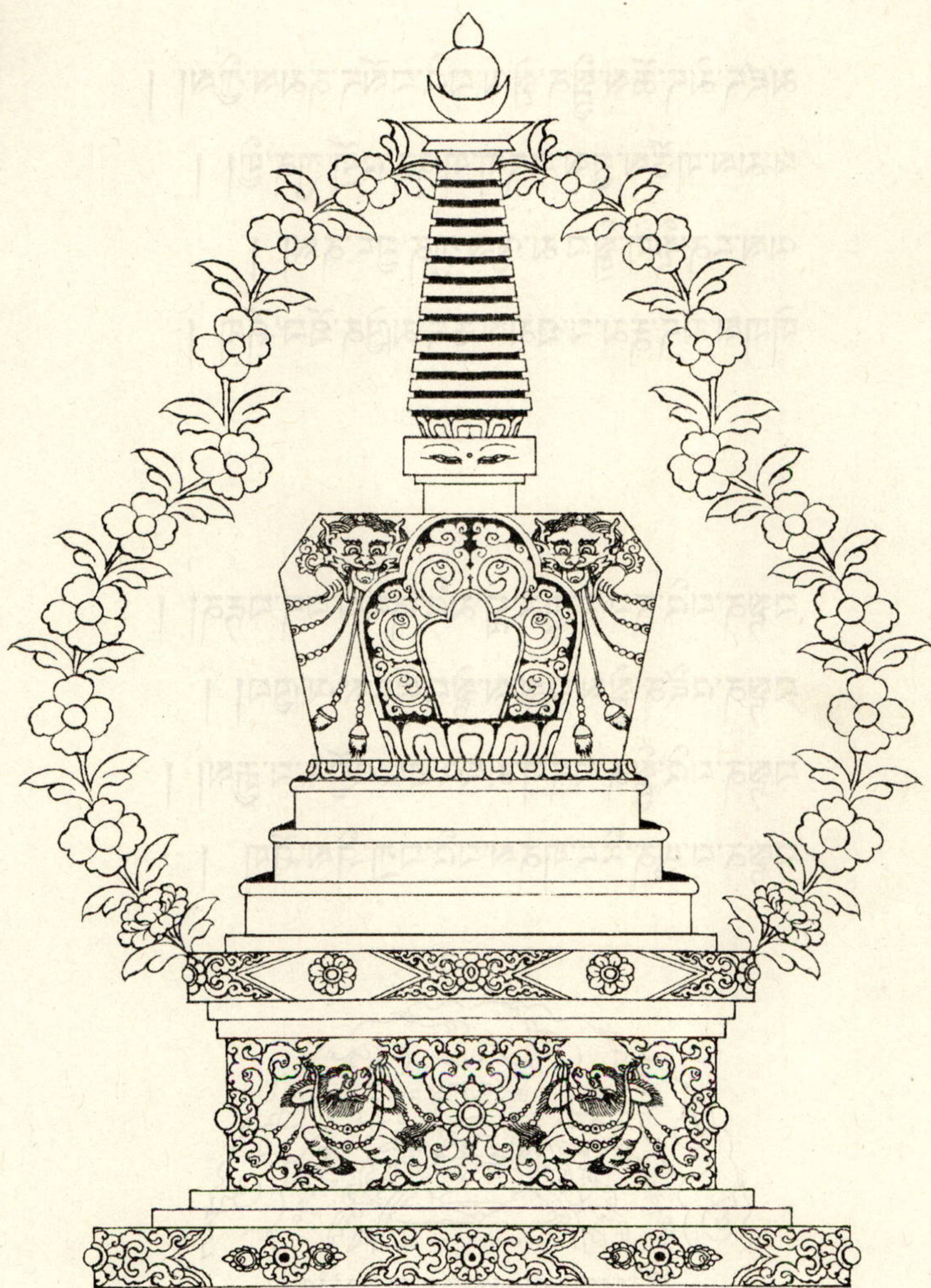
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོ་བས་མཁའ་བྱུང་འགོ། །ནམ་ཡང་སྤྱ་མ་མཆོག་གིས་རྩེས་བཟུང་
སྟེ། །ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་འགྲིགས་ནས། །རྩོགས་སྒྲིན་སྤངས་པ་མཐར་
ཐྱིན་སངས་རྒྱས་ཤོག། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དར་བསྟན་འཛིན་ཞབས་པད་བརྟན། །བཤད་
སྤྱབ་སྟེ་རྒྱས་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད། །རྩོགས་ལྡན་དུས་བཞིན་སྦྱོང་བཅུད་འབྱོར་པ་
ཡི། །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་བྱུང་གྱུར་ཅིག། །ཅིས་པའང་སྒོན་སོར་རིག་འཛིན་གྱུ་བ་
པའི་བྱ་མཆོག་འགོ་འདུལ་དཔའ་པོ་རྩོ་རྩེའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། །བྱོང་ནས་ཀྱང་སྒོན་འགོ་རེ་ཙམ་
ལ་བཤད་རྒྱ་བྱུང་ན་ལེགས་པའི་གསུང་འབྲོས་ཐེབས་པ་བཞིན། །རང་གི་བསྟོལ་གསོས་
ཙམ་དུ་སྒོ་ལྷོག་རྣམ་བཞི་ཡན་ལ་ཟེན་ཐུན་ཞིག་བཏབ་ཀྱང་། །ཡུལ་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་ལ་
བརྟེན་ནས་དགོས་འབྲེལ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ་སྒྲོས་པ་སྤྱུང་བ་ལ། །སྤྱད་ནས། །རང་བཞིན་
བཟང་པོ་གསེར་ལྟར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་མཆོག་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་པར་བྱེད་མེད་ལེགས་པའི་
སྒོ་གྲོས་དང་། །གཙུང་ཐུབ་བསྟན་དགོ་ལེགས་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་ནས་བྱི་གཞིའི་སྒྲུག་ཤོག་གི་
མཐུན་སྦྱོར་བཙས་ནན་གྱིས་བསྒྲུལ་བའི་གསུངས་ངོ་མི་ལྷོག་ཙམ་དུ། །རྩོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་སྒོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་རིགས་བདག་ཏུ་ཐོབ་པའི་དགོ་སྦྱོང་རྒན་པོ་འགྱུར་མེད་པར་རྣམ་
རྒྱལ་ལམ། །རྒྱལ་བའི་སྤྱི་པོ་འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱད་བྱུངས་སུ་འབོད་པས།
རང་ལོང་གཅིག་པ་ལྷགས་བྱ་ས་ག་ལྷ་བའི་དུས་ཆེས་དགོ་བར། །མདོ་ཁམས་སངས་གོ་གནམ་
རྩོང་བྱང་རྒྱལ་གིང་གི་ནགས་བྱོང་ན་མཛེས་པའི་སྤྱབ་སྟེ་བདེ་ཆེན་པར་འོད་གླིང་གི་དཔེན་
སྒྱུལ་བཀྲ་ཤིས་འཆི་མེད་གྱུ་བ་པའི་དགའ་ཆལ་དུ་བྱིས་པ་དགོ། །

༥ རྩོ་སྒྲི། །གདོད་མའི་འོད་གསལ་བདེ་གསེགས་སྦྱིང་པོ་ལས། །སྒོ་བུར་གཟུང་
འཛིན་འབྲུལ་པས་བསྒྲུད་པའི་འགོ། །ཡེ་གྲོལ་གདོད་མའི་རྒྱལ་སར་དབྱགས་འབྱེན་པའི། །
བྱུང་བདག་སྤྱ་མ་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔས་སྦྱིངས། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་

པ། །གནས་སྐབས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་དགྱི་ཚུལ་ལས། །མཐར་ཐུག་ངེས་དོན་ཟབ་
 མོར་གཞིལ་ཞིང་འབབས། །ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད། །དེ་སྤྱད་དང་པོའི་
 ལས་ཅན་འཇུག་པའི་སྒོ། །ཐུན་མོང་སྟོན་འགྲོའི་བྲིད་གྱི་རྒྱབ་ཡིག་འདི། །སྟོན་བྱོན་རིག་
 འཛིན་བརྒྱད་པའི་གསུང་རབ་ལས། །བརྟམ་ཏེ་རང་གཞན་སྟུན་པའི་བསམ་བས་བཀོད། །
 དེ་ཉིད་གཅིག་ལས་དུ་མར་འཆར་བ་ཡི། །འབྲུལ་ཆེན་སྤར་གྱི་ལྷ་བ་གསར་བ་འདི། །དང་
 གཏོང་འབྱོར་པའི་ཡོན་གྱིས་མངོན་མཐོང་པའི། །ཨ་དྲན་གྲ་ཚབ་བུམས་པ་དག་ལེགས་
 དང་། །མི་འགྲུར་སྟོན་མ་འགྲུར་དགའ་མ་བུ་ནས། །ཡོན་སྤར་གཞི་བསམ་སྟོར་བ་རྒྱལ་
 དག་པས། །བསྟན་གཉིས་དར་རྒྱས་གྲིང་གི་ཆོས་གྲ་ཆེར། །རབ་ཆོས་གིང་པོ་བྱི་བའི་ལོ་ལ་
 སྤྱབ། །འདིས་མཆོན་ལེགས་བུས་རྒྱལ་དཀར་ཅི་བསགས་པ། །འཁོར་གསུམ་རྟོག་པའི་རྟོག་
 མས་བསྐྱད་མིན་པར། །འཇམ་དཔལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཡོངས་བསྟོ་བཞིན། །བྱང་ཆེན་
 རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་འདྲེས་གྱུར་ཅིག །རྒྱ་སྟོར་འཁོར་བཅས་ཆེ་འདིར་རྒྱད་ཀྱན་ཞི། །ཆེ་
 བསོད་དཔལ་འབྱོར་རིགས་ཆོས་གོང་དུ་འཕེལ། །སྟེ་ཀྱན་ཐེག་མཆོག་ལམ་ལས་ཐུར་མི་
 ལྷོག །དོན་གཉིས་བསམ་ཀྱན་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །བྱད་པར་དམིགས་ཡུལ་
 འཇམ་དབྱངས་རབ་བརྟན་གཅོས། །མཁའ་བྱུང་འགྲོ་ཀྱན་སྒྲིབ་ཆོགས་སྤར་བྱང་ཞིང་། །
 མི་ཁོམ་གཏན་སྤངས་དལ་འབྱོར་རྟོགས་པའི་རྟོན། །མཐུན་རྒྱུན་འཁོར་ལོ་བཞི་ཡིས་འབྱོར་
 གྱུར་ཅིག །དེར་ནི་ཐེག་མཆོག་སྟོང་པོའི་རིགས་སད་ནས། །མདོ་སྤགས་ལམ་ལ་མ་ནོར་
 ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ། །དཀའ་བ་མེད་པར་རྟོགས་སྟོན་སྤངས་མཐར་ཐུན། །བྱུང་བདག་རྟོ་
 རྟེ་སེམས་དཔའ་སྤར་འགྲུབ་ཤོག །གཞན་ཡང་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་སྟེས་བུ་རྒྱལས། །
 ཞབས་པད་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཆོར་རྟོག་བརྟན་ཞིང་། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་འཁོར་རྟོག་པར་བསྐྱོར་
 བ་དང་། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །རྟོག་པར་དག་འདུན་མཐུན་
 ཞིང་བཞིན་དོན་འགྲུབ། །རྒྱལ་ཁམས་བདེ་སྦྱིད་དག་བཅུའི་སྤང་བ་རྒྱས། །ནད་ཐུག་འབྲུགས་

རྫོག་ཐོག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་འགོ་བེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིག་ཀྱན་མཁུན་ཞལ་ལུང་རྣམ་གྲོལ་གིང་ན།

སོགས་རྒྱུད་པའི་མིང་མི་གྲགས། །རྫོགས་ལྡན་དུས་སྒོན་གསར་དུ་ངོམ་གྱུར་ཅིག །ལེགས་
བྱས་མྱུང་བུང་འཕྱལ་ཆེན་སྤར་འདི་ཡང་། །སྤྱིང་མཐའི་བར་དུ་མི་ཉམས་རྟག་གནས་གིང་། །
གཞན་པན་སྤོན་ལས་མཁའ་དང་རབ་མཉམ་སྟེ། །འགོ་མང་རྣམ་གྲོལ་མཆོག་ལ་སྒྱུར་བུང་
གོག །བཀྲ་གིས་གང་ཞིག་སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །ཐུགས་བསྐྱེད་སྒོན་ལམ་མཁུན་བཙུ་
བྱས་པའི་སྒྲོབས། །ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དག་མཚན་ཅི་མཆིས་ཀྱན། །དེང་འདིར་སྒྲིབ་མེད་
མཛོན་སུམ་སྤྱང་གྱུར་ཅིག །ཅིས་སྤར་བུང་སྒོན་ཆོག་ཏུ་དུ་འདི་ཡང་རྣམ་དཀར་སྒྲུབ་པ་པོའི་
ཐུགས་བཞེད་བཞེན་འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་གོས་རྒྱ་མཆོས་བྲིས་པ་དགོའོ། །དགོའོ། །དགོའོ། །

མཛད་མེད་ཚོས་སྒྱུན་སྒྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །
 བ་མས་གཙོས་བྱས་བདག་གཞན་འགྲོ་ཀུན་གྱི། །
 ལས་ངན་སྒྲིག་སྒྲིབ་མ་ལུས་ཀུན་བྱང་ནས། །
 གོགས་མེད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཐོབ་ཤོག །

བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་སྒྲ་མའི་ཞབས་བད་བརྟན། །
 བསྟན་འཛིན་སྒྲེས་བུས་ས་སྟེང་ཡོངས་ལ་བྱབ། །
 བསྟན་པའི་སྒྱུན་བདག་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་རྒྱས། །
 བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེ་ཅི་འདྲར་
 བཞག་མས་ཀྱང་ཉིས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱད་ལས་གསུངས་སོ།།

